

Euroopan yhteisöjen virallinen lehti

ISSN 1024-302X

C 126 E

45. vuosikerta

28. toukokuuta 2002

Suomenkielinen laitos

Tiedonantoja ja ilmoituksia

Ilmoitusnumero

Sisältö

Sivu

I Tiedonantoja

.....

II Valmistavat säädökset

Komissio

2002/C 126 E/01	Ehdotus neuvoston asetukseksi tieliikenteen valvontalaitteista annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 3821/85 mukauttamisesta tekniikan kehitykseen seitsemännen kerran (KOM(2001) 698 lopull.) ⁽¹⁾	1
2002/C 126 E/02	Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi peilien ja epäsuoran näkemän tarjoavien lisäjärjestelmien sekä tällaisilla laitteilla varustettujen ajoneuvojen tyyppihyväksyntää koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä ja direktiivin 70/156/ETY mukauttamisesta (KOM(2001) 811 lopull. – 2001/0317(COD)) ⁽¹⁾	225
2002/C 126 E/03	Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi direktiivin 2001/83/EY muuttamisesta pitkään käytössä olleiden vakiintuneiden kasviperäisten lääkevalmisteiden osalta (KOM(2002) 1 lopull. – 2002/0008(COD)) ⁽¹⁾	263
2002/C 126 E/04	Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston päätökseksi yhteisön tullitoimintaa koskevan toimintaohjelman hyväksymisestä (Tulli 2007) (KOM(2002) 26 lopull. – 2002/0029(COD))	268
2002/C 126 E/05	Ehdotus neuvoston päätökseksi kansainvälisen kaupan kohteina olevia tiettyjä vaarallisia kemikaaleja ja torjunta-aineita koskevan ilmoitetun ennakkosuostumuksen menettelystä tehdyn Rotterdamin yleissopimuksen hyväksymisestä Euroopan yhteisön puolesta (KOM(2001) 802 lopull. – 2002/0030(ACC)) ⁽¹⁾	274

FI

⁽¹⁾ ETA:n kannalta merkityksellinen teksti

2002/C 126 E/06	Ehdotus neuvoston asetukseksi vaarallisten kemikaalien viennistä ja tuonnista (KOM(2001) 803 lopull. – 2002/0026(ACC)) ⁽¹⁾ 291
2002/C 126 E/07	Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi Euroopan laajuisen rautatiejärjestelmän yhteentoimivuudesta annetun neuvoston direktiivin 96/48/EY ja direktiivin 2001/16/EY muuttamisesta (KOM(2002) 22 lopull. – 2002/0023(COD)) ⁽¹⁾ 312
2002/C 126 E/08	Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi Euroopan rautatieviraston perustamisesta (KOM(2002) 23 lopull. – 2002/0024(COD)) ⁽¹⁾ 323
2002/C 126 E/09	Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi yhteisön rautateiden turvallisuudesta sekä rautatieyritysten toimiluvista annetun direktiivin 95/18/EY ja rautateiden infrastruktuurikapasiteetin käyttöoikeuden myöntämisestä ja rautateiden infrastruktuurin käyttömaksujen perimisestä sekä turvallisuustodistusten antamisesta annetun direktiivin 2001/14/EY muuttamisesta (KOM(2002) 21 lopull. – 2002/0022(COD)) ⁽¹⁾ 332
2002/C 126 E/10	Ehdotus neuvoston asetukseksi Amerikan yhdysvalloista peräisin olevien polysulfidipolymeerien tuontia koskevan polkumyynninmenettelyn päättämisestä (KOM(2002) 32 lopull.) 350
2002/C 126 E/11	Ehdotus neuvoston asetukseksi Euroopan talousyhteisön ja Guinean vallankumouksellisen kansantasavallan hallituksen välisessä Guinean rannikon edustalla harjoitettavasta kalastuksesta tehdyssä sopimuksessa määrättyjen kalastusmahdollisuuksien ja taloudellisen korvauksen vahvistamisesta tehdyn pöytäkirjan 2000–2001 jatkamista koskevan sopimuksen tekemisestä kirjeenvaihtona 1 päivän tammikuuta 2002 ja 31 päivän joulukuuta 2002 väliseksi ajaksi (KOM(2002) 41 lopull. – 2002/0034(CNS)) 351
2002/C 126 E/12	Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi yhteisön rahoitustuen myöntämisestä tavarankuljetusjärjestelmän ympäristönsuojelun tason parantamiseksi (KOM(2002) 54 lopull. – 2002/0038(COD)) 354
2002/C 126 E/13	Ehdotus neuvoston asetukseksi Euroopan talousyhteisön ja Seychellien tasavallan välisessä Seychellien rannikon edustalla harjoitettavasta kalastuksesta tehdyssä sopimuksessa määrättyjen kalastusmahdollisuuksien ja taloudellisen korvauksen vahvistamista 18 päivän tammikuuta 2002 ja 17 päivän tammikuuta 2005 väliseksi ajaksi koskevan pöytäkirjan tekemisestä (KOM(2002) 55 lopull. – 2002/0036(CNS)) 359
2002/C 126 E/14	Muutettu ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi mittauslaitteista (KOM(2002) 37 lopull. – 2000/0233(COD)) ⁽¹⁾ 368
2002/C 126 E/15	Ehdotus neuvoston asetukseksi asetuksen (ETY) N:o 1408/71 muuttamisesta soveltamisalan laajentamiseksi koskemaan kolmansien maiden kansalaisia, joita kyseiset säännökset eivät jo koske yksinomaan heidän kansalaisuutensa vuoksi (KOM(2002) 59 lopull. – 2002/0039(CNS)) 388

2002/C 126 E/16	Ehdotus neuvoston direktiiviksi direktiivin 77/388/ETY muuttamisesta matkatoimistoja koskevan erityisjärjestelmän osalta (KOM(2002) 64 lopull. – 2002/0041(CNS)) 390
2002/C 126 E/17	Ehdotus neuvoston direktiiviksi sellaisille laittomassa maahanmuutossa avustamisen tai ihmiskaupan uhreille, jotka tekevät yhteistyötä viranomaisten kanssa, myönnettävästä lyhytaikaisesta oleskeluluvasta (KOM(2002) 71 lopull. – 2002/0043(CNS)) 393
2002/C 126 E/18	Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi tiettyjen vaarallisten aineiden ja valmisteiden markkinoille saattamisen ja käytön rajoituksia koskevien jäsenvaltioiden lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten lähentämisestä annetun neuvoston direktiivin 76/769/ETY muuttamisesta kahdennenkymmenennenviidennen kerran (syöpää tai perimän muutoksia aiheuttaviksi tai lisääntymiselle vaarallisiksi luokiteltavat aineet – c/m/r) (KOM(2002) 70 lopull. – 2002/0040(COD)) ⁽¹⁾ 398
2002/C 126 E/19	Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston päätökseksi yhteisön maataloustilastojen parantamisesta tehdyn päätöksen 96/411/EY muuttamisesta (KOM(2002) 80 lopull. – 2002/0044(COD)) 403

II

(Valmistavat säädökset)

KOMISSIO

Ehdotus neuvoston asetukseksi tieliikenteen valvontalaitteista annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 3821/85 mukauttamisesta tekniikan kehitykseen seitsemännen kerran

(2002/C 126 E/01)

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

KOM(2001) 698 lopull.

(Komission esittämä 30 päivänä marraskuuta 2001)

EUROOPAN YHTEISÖJEN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen,

ottaa huomioon tieliikenteen valvontalaitteista 20 päivänä joulukuuta 1985 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 3821/85 ⁽¹⁾, sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna asetuksella (EY) N:o 2135/98 ⁽²⁾, ja erityisesti sen 17 ja 18 artiklan,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Asetuksen (ETY) N:o 3821/85 liitteessä I B olevia teknisiä eritelmiä on mukautettava tekniseen kehitykseen kiinnittäen erityistä huomiota järjestelmän kokonaisturvallisuuteen sekä valvontalaitteiston ja kuljettajakorttien yhteentoimivuuteen.
- (2) Laitteiston mukauttaminen edellyttää, että mukautetaan myös asetuksen (ETY) N:o 3821/85 liitettä II, jossa määritellään merkit ja hyväksyntätodistukset.
- (3) Asetuksen (EY) N:o 3821/85 18 artiklalla perustettu komitea ei antanut lausuntoa ehdotuksesta.
- (4) Kyseisen asetuksen 18 artiklan 5 kohdan b alakohdan mukaisesti komissio tekee viipymättä neuvostolle ehdotuksen tarvittavista toimenpiteistä,

ON ANTANUT TÄMÄN ASETUKSEN:

1 artikla

Korvataan asetuksen (EY) N:o 2135/98 liite tämän asetuksen liitteellä.

2 artikla

Muutetaan asetuksen (ETY) N:o 3821/85 liite II seuraavasti:

1. Muutetaan I luvun 1 kohdan ensimmäinen alakohta seuraavasti:
 - Korvataan Kreikan tunnus "GR" tunnuksella "23";
 - Korvataan Irlannin tunnus "IRL" tunnuksella "24";
 - Lisätään Itävallan tunnus "12";
 - Lisätään Suomen tunnus "17";
 - Lisätään Ruotsin tunnus "5".
2. Muutetaan I luvun 1 kohdan toinen alakohta seuraavasti:
 - Lisätään ilmaisen "piirturilevyn" jälkeen ilmaisu "tai ajopiirturikortin".
3. Muutetaan I luvun 2 kohta seuraavasti:
 - Lisätään ilmaisen "piirturilevyssä" jälkeen ilmaisu "ja jokaisessa ajopiirturikortissa".
4. Lisätään II luvun otsikkoon ilmaisu "LIITTEEN I MUKAISILLE TUOTTEILLE".

⁽¹⁾ EYVL L 370, 31.12.1985, s. 8.⁽²⁾ EYVL L 274, 9.10.1998, s. 1.

5. Lisätään III luku seuraavasti:

"III. TYYPPIHVÄKSYNTÄTODISTUS LIITTEEN I B MUKAISILLE TUOTTEILLE

Tyyppihyväksynnän antaneen jäsenvaltion on annettava hakijalle jäljempänä esitetyn mallin mukainen tyyppihyväksyntätodistus. Ilmoittaessaan muille jäsenvaltioille annetuista tyyppihyväksynnöistä tai tarvittaessa niiden peruuttamisista jäsenvaltion on käytettävä tämän todistuksen jäljennöksiä.

TYYPPIHVÄKSYNTÄTODISTUS LIITTEEN I B MUKAISILLE TUOTTEILLE

Toimivaltaisen viranomaisen nimi

Ilmoitus (*):

- ☐ tyyppihyväksynnästä, joka koskee
- ☐ tyyppihyväksynnän peruuttamisesta, joka koskee
- ☐ valvontalaitemallia
- ☐ valvontalaitteen osaa (**)
- ☐ kuljettajakorttia
- ☐ korjaamokorttia
- ☐ yrittäjäkorttia
- ☐ valvontakorttia

Tyyppihyväksyntänumero

1. Tuotenimi tai tavaramerkki
2. Mallinimi
3. Valmistajan nimi
4. Valmistajan osoite
5. Päivä, jona tyyppihyväksyntähakemus on esitetty
6. Tutkimuslaitos (-laitokset)
7. Testin (testien) päivämäärä ja numero
8. Hyväksymispäivä.....
9. Tyyppihyväksynnän peruuttamispäivä
10. Ne valvontalaitteen osien mallit, joiden kanssa käytettäväksi kyseinen osa on tarkoitettu
11. Paikka
12. Päiväys
13. Liitteenä olevat selventävät asiakirjat

14. Huomautuksia (myös tiedot mahdollisista sineteistä)

.....
(allekirjoitus)

(*) Rastittakaa oikeat vaihtoehdot.

(**) Yksilöikää ilmoituksen kohteena oleva osa."

3 artikla

Tämä asetus tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä*.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

LIITE

"LIITE I B

RAKENNETTA, TESTAUSTA, ASENNUSTA JA TARKASTUSTA KOSKEVAT VAATIMUKSET

Tässä liitteessä määritellyissä laitteissa käytettävien ohjelmistojen yhteentoimivuuden säilyttämiseksi tietyt tietokoneohjelmoinnin kirjainsanat, termit tai ilmaiset on jätetty tekstin alkukielelle eli englanniksi. Joidenkin näiden ilmaisujen perään on kuitenkin liitetty sulkeisiin tiedoksi sanatarikkoja käännöksiä ilmaisujen ymmärtämisen helpottamiseksi.

I. MÄÄRITELMÄT

Tässä liitteessä käytetään seuraavia määritelmiä:

a) **Aktivointi**

Vaihe, jonka aikana valvontalaite saavuttaa täyden toimintatilan, ja sen kaikki toiminnot, mukaan lukien turva-toiminnot, ovat käytössä.

Valvontalaitteen aktivointiin tarvitaan korjaamokortti ja sen tunnusluku.

b) **Todentaminen**

Toimi, jonka tarkoitus on selvittää ja varmentaa väitetty henkilöllisyys.

c) **Autenttisuus**

Tiedon ominaisuus, jonka toteutuessa tieto on peräisin lähteestä, jonka henkilöllisyys voidaan varmentaa.

d) **Sisäänrakennettu testi**

Testi, joka suoritetaan tarvittaessa, käyttäjän tai ulkoisten laitteiden käynnistämänä.

e) **Kalenterivuorokausi**

Vuorokausi, joka alkaa klo 00.00 ja päättyy klo 24.00. Kaikki kalenterivuorokaudet lasketaan UTC-ajan (Greenwichin yleisajan) mukaan.

f) **Kalibrointi**

Datamuistiin tallennettujen ajoneuvon parametrien päivittäminen tai vahvistaminen. Ajoneuvon parametreja ovat ajoneuvon tunnistetiedot (tunnistenumero, rekisteritunnus ja jäsenvaltio, jossa ajoneuvo on rekisteröity) sekä ajoneuvon ominaisuuksia koskevat tiedot (w-, k- ja l-kertoimien ja -vakioiden arvot, rengaskoko, nopeudenrajoit-timen asetukset (jos sellainen on), oikea UTC-aika, matkamittarin lukema).

Valvontalaitteen kalibrointiin tarvitaan korjaamokortti.

g) **Kortin numero**

16 aakkosnumeerista merkkiä sisältävä tunnus, joka yksilöi jäsenvaltiossa käytettävän ajopiirturikortin. Kortin numero sisältää haltijakohtaisen sarjanumeron (jos sellainen on käytössä), korvausnumeron sekä uusintanumeron.

Näin ollen kortin myöntäneen jäsenvaltion tunnus ja kortin numero yksilöivät kortin täydellisesti.

h) **Kortin haltijakohtainen sarjanumero**

Kortin numeron neljästoista aakkosnumeerinen merkki, jolla erotetaan toisistaan eri yrityksen tai yhteisön eri kortit. Yritykselle tai yhteisölle voidaan myöntää useampia ajopiirturikortteja. Korttitunnuksen 13 ensimmäistä merkkiä yksilöivät täysin kyseisen yrityksen tai yhteisön.

i) **Kortin uusintanumero**

Kortin numeron kuudesta aakkosnumeerinen merkki, jonka arvoa suurennetaan aina, kun ajopiirturikortti uusitaan.

j) **Kortin korvausnumero**

Kortin numeron viidestä aakkosnumeerinen merkki, jonka arvoa suurennetaan aina, kun ajopiirturikortti korvataan kaksoiskappaleella.

k) **Ajoneuvon ominaiskerroin**

Numeerinen tunnusluku, jolla ilmaistaan sen lähtösignaalin arvo, jonka ajoneuvon se osa lähettää, joka yhdistää ajoneuvon valvontalaitteeseen (vaihteiston ulostuloakseli) silloin, kun ajoneuvo kulkee yhden kilometrin matkan normaaleissa testausolosuhteissa (ks. VI luvun 5 jakso). Ominaiskerroin ilmaistaan impulsseina kilometriä kohden ($w = \dots \text{imp/km}$).

l) **Yrityskortti**

Ajopiirturikortti, jonka jäsenvaltion viranomaiset myöntävät valvontalaittein varustettujen ajoneuvojen omistajalle tai haltijalle.

Yrityskortti yksilöi yrityksen ja sen avulla voidaan näyttää, kopioida ja tulostaa tiedot, jotka on tallennettu tämän yrityksen lukitsemaan valvontalaitteeseen.

m) **Valvontalaitteen vakio**

Numeerinen tunnusluku, jolla ilmaistaan sen tulosignaalin arvo, joka tarvitaan yhden kuljetun kilometrin matkan näyttämiseksi ja tallentamiseksi. Tämä vakio on ilmaistava impulsseina kilometriä kohden ($k = \dots \text{imp/km}$).

n) **Keskeytymättömän ajoaika valvontalaitteen laskemana ⁽¹⁾**

Tietyn kuljettajan kokonaisajoaika hänen viimeisen vähintään 45 minuuttia kestäneen AVAILABILITY (varallaolo)- tai BREAK/REST (tauko/lepo)- tai UNKNOWN (tuntematon) ⁽²⁾ -jaksonsa jälkeen (tämä jakso saattaa olla useina, vähintään 15 minuutin pituisina osina). Kyseisissä laskelmissa otetaan tarpeen mukaan huomioon kuljettajakortille tallennetut aiemmat tapahtumat. Jos kuljettaja ei ole asettanut korttiaan laitteeseen, laskelmat perustuvat niihin datamuistin tietoihin, jotka liittyvät kuluvaan jaksoon, jolloin korttia ei ollut asetettuna laitteen asianmukaiseen aukkoon.

o) **Valvontakortti**

Ajopiirturikortti, jonka jäsenvaltion viranomaiset myöntävät kansalliselle, toimivaltaiselle tarkastusviranomaiselle.

Valvontakortti yksilöi tarkastuselimen sekä mahdollisesti tarkastavan virkailijan, ja sen avulla voidaan datamuistiin tai kuljettajakortteihin tallennetut tiedot lukea, tulostaa ja/tai kopioida.

p) **Yhteenlaskettu taukoaika valvontalaitteen laskemana ⁽¹⁾**

Tietyn kuljettajan yhteenlaskettu taukoaika, joka lasketaan vähintään 15 minuuttia kestävästä AVAILABILITY- tai BREAK/REST- tai UNKNOWN ⁽²⁾ -jaksoista, jotka on vietetty hänen viimeisimmän vähintään 45 minuuttia kestäneen AVAILABILITY- tai BREAK/REST- tai UNKNOWN ⁽²⁾ -jaksonsa jälkeen (tämä jakso saattaa olla useina, vähintään 15 minuutin pituisina osina).

Kyseisissä laskelmissa otetaan tarpeen mukaan huomioon kuljettajakortille tallennetut aiemmat tapahtumat. Tuntemattomia jaksoja, joiden kesto on negatiivinen (tuntemattoman jakson alku on myöhempi kuin tuntemattoman jakson loppu) eri valvontalaitteiden aikojen päällekkäisyyksien vuoksi, ei oteta laskelmissa huomioon.

Jos kuljettaja ei ole asettanut korttiaan laitteeseen, laskelmat perustuvat niihin datamuistin tietoihin, jotka liittyvät kuluvaan jaksoon, jolloin korttia ei ollut asetettuna laitteen asianmukaiseen aukkoon.

q) **Datamuisti**

Elektroninen tietojen tallennuslaite, joka on osa valvontalaitetta.

⁽¹⁾ Tämän keskeytymättömän ajoajan ja yhteenlasketun taukoajan laskutavan ansiosta valvontalaite kykenee laskemaan keskeytymättömän ajoajan ylityksestä annettavan varoituksen. Se ei kuitenkaan kumoa näiden aikojen lainmukaista tulkintaa.

⁽²⁾ Tuntemattomat jaksot ovat jaksoja, jolloin kuljettajan kortti ei ole ollut asetettuna valvontalaitteeseen ja joita vastaavia kuljettajan toimintaa koskevia tietoja ei ole syötetty käsin.

r) **Digitaalinen allekirjoitus**

Tietokenttään lisätty data tai tietokentän salakirjoitukseksi muunnettu sisältö, jonka avulla vastaanottaja voi varmistautua tietokentän sisällön muuttamattomuudesta ja eheydestä.

s) **Kopiointi**

Ajoneuvon datamuistiin tai ajopiirturikortin muistiin tallennettujen tietojen osittainen tai täydellinen kopioiminen digitaalisesti allekirjoitettuna.

Kopiointi ei saa muuttaa tai poistaa tallennettuja tietoja.

t) **Kuljettajakortti**

Ajopiirturikortti, jonka jäsenvaltion viranomaiset ovat myöntäneet tietyille kuljettajalle.

Kuljettajakortti yksilöi kuljettajan ja sen avulla voidaan tallentaa tietoja kuljettajan toiminnasta.

u) **Pyörien renkaiden tehollinen ympärysmitta**

Ajoneuvoa liikuttavien pyörien (vetävien pyörien) yhden täyden kierroksen aikana kulkemien matkojen keskiarvo. Nämä matkat on mitattava tavanomaisissa testausolosuhteissa (ks. VI luvun 5 jakso) ja ilmaistava muodossa: $l = \dots$ mm. Ajoneuvojen valmistajat voivat näiden matkojen mittaamisen sijaan tehdä teoreettisen laskelman, jossa otetaan huomioon painon jakautuminen akseleille ajoneuvon ollessa kuormaamaton ja normaalissa ajokunnossa ⁽¹⁾. Jäsenvaltioiden toimivaltaiset viranomaiset hyväksyvät tällaisissa teoreettisissa laskelmissa käytettävät menetelmät.

v) **Tapaus**

Valvontalaitteen havaitsema epänormaali toiminta, joka saattaa olla seurausta väärinkäytöksen yrityksestä.

w) **Vikatapahtuma**

Valvontalaitteen havaitsema epänormaali toiminta, joka saattaa olla seurausta laitteen virheellisestä toiminnasta tai rikkoutumisesta.

x) **Asennus**

Valvontalaitteen asentaminen ajoneuvoon.

y) **Liiketunnistin**

Valvontalaitteen osa, joka tuottaa ajoneuvon nopeutta ja/tai sen kulkemaa matkaa kuvaavan signaalin.

z) **Kortti, joka ei ole voimassa**

Kortti, joka on havaittu vialliseksi tai jonka alkuvarmennus epäonnistui tai jonka voimassaoloaika ei ole vielä alkanut tai jonka voimassaoloaika on loppunut.

aa) **Asetuksen piiriin kuulumaton**

Tilanne, jossa neuvoston asetuksen (ETY) N:o 3820/85 mukaisesti ei edellytetä valvontalaitteen käyttöä.

bb) **Ylinopeus**

Ajoneuvolle sallitun nopeuden ylittäminen, joksi määritellään mikä hyvänsä 60 sekuntia ylittävä aika, jonka kuluessa ajoneuvon nopeus ylittää sellaisen nopeudenrajoittimen asetusrajat, josta on säädetty tiettyjen moottori-ajoneuvoluokkien nopeudenrajoittimien asentamisesta ja käytöstä yhteisössä 10 päivänä helmikuuta 1992 annetussa neuvoston direktiivissä 92/6/ETY ⁽²⁾.

cc) **Määräaikaistarkastus**

Toimenpide, jonka tarkoituksena on tarkastaa, että valvontalaite toimii asianmukaisesti ja että sen asetukset vastaavat ajoneuvon arvoja.

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 97/27/EY, annettu 22 päivänä heinäkuuta 1997, tiettyihin luokkiin kuuluvien moottori-ajoneuvojen ja niiden perävaunujen massoista ja mitoista ja direktiivin 70/156/ETY muuttamisesta (EYVL L 233, 25.8.1997, s. 1).

⁽²⁾ EYVL L 57, 2.3.1992, s. 27.

dd) **Tulostin**

Valvontalaitteen osa, jolla tulostetaan tallennettuja tietoja.

ee) **Valvontalaitteisto**

Kaikki ne laitteet, jotka on tarkoitettu asennettaviksi tieliikenneajoneuvoihin ja joiden avulla voidaan osoittaa, tallentaa ja säilyttää muistissa automaattisesti tai puoliautomaattisesti kyseisten ajoneuvojen liikkumista ja niiden kuljettajien tiettyjä työaikoja koskevat yksityiskohdat.

ff) **Uusiminen**

Uuden ajopiirturikortin myöntäminen entisen vanhentuessa tai silloin, kun entinen toimii virheellisesti ja on palautettu sen myöntäneelle viranomaiselle. Uusimistapauksissa on aina oltava varmuus siitä, ettei samanaikaisesti ole olemassa kahta voimassa olevaa korttia.

gg) **Korjaus**

Sellainen liiketunnistimen tai ajoneuvoyksikön korjaustoimenpide, joka edellyttää niiden kytkemistä irti virtalähteestään tai muista valvontalaitteen osista tai niiden avaamista.

hh) **Korvaus**

Ajopiirturikortin myöntäminen korvaamaan entinen kortti, joka on ilmoitettu kadonneeksi, varastetuksi tai epäkuntoiseksi ja jota ei ole palautettu sen myöntäneelle viranomaiselle. Korvaustapauksissa on aina olemassa vaara, että samanaikaisesti on olemassa kaksi voimassa olevaa korttia.

ii) **Turvavarmennus**

ITSEC ⁽¹⁾-sertifiointielimen suorittama toimenpide sen varmentamiseksi, että tutkittava valvontalaite (tai sen osa) tai ajopiirturikortti täyttää ne tietoturva vaatimukset, jotka on määritelty lisäyksessä 10 'Yleiset tietoturvatavoitteet'.

jj) **Laitteen itse suorittama testi**

Testi, jonka valvontalaite suorittaa säännöllisesti ja automaattisesti vikojen havaitsemiseksi.

kk) **Ajopiirturikortti**

Älykortti, joka on tarkoitettu käytettäväksi valvontalaitteen yhteydessä. Ajopiirturikorttien avulla valvontalaite voi tunnistaa kortin haltijan henkilöllisyyden (tai ryhmän, johon hän kuuluu) ja sallia tietojen siirron tai tallennuksen. Ajopiirturikortit voivat olla:

- kuljettajakortteja,
- valvontakortteja,
- korjaamokortteja,
- yrityskortteja;

ll) **Tyyppihyväksyntä**

Menettely, jolla jäsenvaltio varmistaa, että tutkittava valvontalaite (tai sen osa) tai ajopiirturikortti täyttää tämän asetuksen vaatimukset.

mm) **Rengaskoko**

Direktiivin 92/23/ETY ⁽²⁾ mukainen renkaiden (ulkorenkaiden) koon määrite.

nn) **Ajoneuvon tunnistus**

Ajoneuvon yksilöivä tunnus: ajoneuvon rekisteritunnus siihen liittyvine tietoineen rekisteröintijäsenvaltiosta ja valmistenumero ⁽³⁾.

⁽¹⁾ Neuvoston suositus 95/144/EY, annettu 7 päivänä huhtikuuta 1995, yleisistä tietotekniikan turvallisuuden arviointiperusteista (EYVL L 93, 26.4.1995, s. 27).

⁽²⁾ EYVL L 129, 14.5.1992, s. 95.

⁽³⁾ Direktiivi 76/114/ETY, 18.12.1975 (EYVL L 24, 30.1.1976, s. 1).

oo) **Ajoneuvoyksikkö**

Valvontalaite ilman liiketunnistinta ja sen liitäntäkaapeleita. Ajoneuvoyksikkö voi koostua joko yhdestä laitteesta tai useista eri puolilla ajoneuvoa olevista laitteista edellyttäen, että ne täyttävät tämän asetuksen tietoturvatietojen vaatimukset.

pp) **Valvontalaitteen viikko tietojenkäsittelytarkoituksessa**

Ajanjakso maanantaista klo 00.00 UTC-aikaa sunnuntaihin klo 24.00 UTC-aikaa.

qq) **Korjaamokortti**

Jäsenvaltion viranomaisten kyseisen jäsenvaltion hyväksymille valvontalaitteiden valmistajalle, asentajalle, ajoneuvojen valmistajalle tai korjaamolle myöntämä ajopiirturikortti.

Korjaamokortti yksilöi kortin haltijan, ja sen avulla voidaan testata ja kalibroida valvontalaitteita ja/tai kopioida niiden tietoja.

II. VALVONTALAITTEEN YLEISET OMINAISUUDET JA TOIMINNOT

000 Ajoneuvossa, johon on asennettu tämän liitteen määräysten mukainen valvontalaite, on oltava nopeus- ja matkamittari. Nämä toiminnot voivat kuulua osana valvontalaitteeseen.

1. Yleiset ominaisuudet

Valvontalaitteen tarkoitus on kirjata, tallentaa, näyttää, tulostaa paperille ja muulla tavoin tulostaa kuljettajan toimintaan liittyviä tietoja.

001 Valvontalaite koostuu kaapeleista, liiketunnistimesta ja ajoneuvoyksiköstä.

002 Ajoneuvoyksikön osat ovat keskusyksikkö, datamuisti, tosiaikainen kello, kaksi älykortin liitäntälaitetta (kuljettajalle ja apukuljettajalle), tulostin, näyttö, näkyvä varoitin, kalibrointi-/kopiointiliitin sekä laitteet, joilla käyttäjä voi syöttää tietoja.

Valvontalaite voidaan liittää muihin laitteisiin lisäliittimien avulla.

003 Mikään valvontalaitteeseen lisätty tai liitetty toiminto, laite tai laitteisto, riippumatta siitä, onko sillä hyväksyntä tai ei, ei saa häiritä tai kyetä häiritsemään valvontalaitteen asianmukaista ja turvallista toimintaa tai olla ristiriidassa tämän asetuksen määräysten kanssa.

Valvontalaitteen käyttäjät antavat laitteelle tunnistetietonsa ajopiirturikorttien avulla.

004 Valvontalaite antaa valikoidut tietojen ja toimintojen käyttöoikeudet käyttäjätyyppin ja/tai käyttäjän henkilöllisyyden perusteella.

Valvontalaite kirjaa ja tallentaa tietoja datamuistiinsa ja ajopiirturikortteille.

Tämä tapahtuu Euroopan parlamentin ja neuvoston 24 lokakuuta 1995 antaman, yksilöiden suojelua henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaata liikkuvuutta koskevan direktiivin 95/46/EY mukaisesti ⁽¹⁾.

2. Toiminnot

005 Valvontalaitteen on huolehdittava seuraavista toiminnoista:

- korttien paikoilleen asetuksen ja poistamisen valvonta,
- nopeuden ja matkan mittaus,
- ajanmittaus,
- kuljettajan toiminnan valvonta,
- ajoneuvon miehityksen valvonta,

⁽¹⁾ EYVL L 281, 23.11.1995, s. 31.

- kuljettajan käsin syöttämät tiedot:
 - tiedot paikasta, jossa päivän työaika alkaa ja/tai päättyy,
 - kuljettajan toimintaa koskevien tietojen syöttö käsin,
 - erityisolosuhteita koskevien tietojen syöttö,
- yritysten tekemien lukitusten hallinta,
- tarkastustoimien hallinta,
- tapauksien ja/tai vikojen havaitseminen,
- sisäänrakennetut ja laitteen itse suorittamat testit,
- tietojen haku datamuistista,
- tietojen kirjaaminen ja tallentaminen datamuistiin,
- tietojen haku ajopiirturikorteilta,
- tietojen kirjaaminen ja tallentaminen ajopiirturikortteille,
- tietojen näyttö,
- tulostus,
- varoitukset,
- tietojen kopiointi ulkoisille tietovälineille,
- tietojen tulostaminen muille ulkoisille välineille,
- kalibrointi,
- ajan asetus.

3. Toimintatilat

006 Valvontalaitteella on oltava neljä toimintatilaa:

- normaalitila,
- tarkastustila,
- kalibrointitila,
- yritystila.

007 Valvontalaitteen on siirryttävä seuraaviin toimintatiloihin liitälaitteisiin asetettujen voimassa olevien ajopiirturikorttien mukaisesti:

Toimintatila		Kuljettajan korttiauikko				
		Ei korttia	Kuljettajakortti	Valvontakortti	Korjaamokortti	Yrityskortti
Apukuljettajan korttiauikko	Ei korttia	Normaali	Normaali	Tarkastus	Kalibrointi	Yritys
	Kuljettajakortti	Normaali	Normaali	Tarkastus	Kalibrointi	Yritys
	Valvontakortti	Tarkastus	Tarkastus	Tarkastus (*)	Normaali	Normaali
	Korjaamokortti	Kalibrointi	Kalibrointi	Normaali	Kalibrointi (*)	Normaali
	Yrityskortti	Yritys	Yritys	Normaali	Normaali	Yritys (*)

008 (*) Näissä tapauksissa valvontalaitteen on käytettävä ainoastaan kuljettajan korttiaukkoon asetettua ajopiirturikorttia.

- 009 Valvontalaite ei saa hyväksyä siihen asetettuja kortteja, jotka eivät ole voimassa, mutta vanhentuneella kortilla olevien tietojen näyttämisen, tulostamisen tai kopioinnin on oltava mahdollista.
- 010 Kaikkien kohdassa II.2 lueteltujen toimintojen on oltava käytettävissä kaikissa toimintatiloissa seuraavin poikkeuksin:
- kalibrointitoiminto on käytettävissä vain kalibrointitilassa,
 - ajan asetustoiminnon käytettävyys muussa kuin kalibrointitilassa on rajoitettu,
 - toiminto, jolla kuljettaja voi syöttää tietoja käsin, on käytettävissä vain normaali- ja kalibrointitilassa,
 - yritysten tekemien lukitusten hallintatoiminto on käytettävissä vain yritystilassa,
 - tarkastustoimien hallintatoiminto on käytettävissä vain tarkastustilassa,
 - kopiointitoiminto ei ole käytettävissä normaalitilassa (paitsi vaatimuksessa 150 kuvatuissa tapauksissa).
- 011 Valvontalaite voi tulostaa kaikkia tietoja näyttöön, tulostimeen tai ulkoisiin liitäntälaitteisiin seuraavin poikkeuksin:
- normaalitilassa sellaiset henkilötiedot (sukunimi ja etunimi (-nimet)), jotka eivät vastaa laitteeseen asetettua ajopiirturikorttia, tulostetaan tyhjinä, ja sellaiset korttinumerot, jotka eivät vastaa laitteeseen asetettua ajopiirturikorttia, tulostetaan osittain tyhjinä (jokainen poikkeava merkki – vasemmalta oikealle – tulostetaan tyhjänä),
 - yritystilassa voidaan kuljettajaan liittyviä tietoja (vaatimukset 081, 084 ja 087) tulostaa vain jaksoilta, joita toinen yritys (joka yksilöidään yrityskortin numeron 13 ensimmäisen numeron avulla) ei ole lukinnut,
 - kun valvontalaitteeseen ei ole asetettu mitään korttia, kuljettajaan liittyvien tietojen tulostaminen on mahdollista vain kuluvan ja kahdeksan edellisen kalenterivuorokauden osalta.

4. Tietoturva

Järjestelmän tietoturvan tavoitteena on suojata datamuistia siten, että se ehkäisee tietojen luvattoman käytön ja muuttamisen sekä havaitsee näiden yritykset, suojaa liiketunnistimen ja ajoneuvoyksikön välillä siirrettävien tietojen eheyttä ja muuttamattomuutta, suojaa valvontalaitteen ja ajopiirturikorttien välillä siirrettävien tietojen eheyttä ja muuttamattomuutta sekä varmistaa kopioitavien tietojen eheyden ja muuttamattomuuden.

- 012 Järjestelmän tietoturvan takaamiseksi valvontalaitteen on täytettävä tietoturva-vaatimukset, jotka on määritelty liiketunnistimen ja ajoneuvoyksikön yleisissä tietoturvatavoitteissa (lisäys 10).

III. VALVONTALAITTEIDEN RAKENNETTA JA TOIMINTOJA KOSKEVAT VAATIMUKSET

1. Korttien paikoilleen asetuksen ja poistamisen valvonta

- 013 Valvontalaitteen on valvottava korttien liitäntälaitteita, jotta se havaitsee korttien paikoilleen asetuksen ja poistamisen.
- 014 Korttia sisään asetettaessa valvontalaitteen on tunnistettava, onko sisään asetettu kortti voimassa oleva ajopiirturikortti, ja jos on, tunnistaa sen tyyppi.
- 015 Valvontalaitteen on oltava suunniteltu siten, että ajopiirturikortit lukittuvat paikoilleen, kun ne on asetettu oikein korttien liitäntälaitteisiin.
- 016 Ajopiirturikorttien paikoilleen lukituksen avaus saa toimia vain ajoneuvon ollessa pysähtyneenä ja vasta silloin, kun kaikki asianmukaiset tiedot on tallennettu korteille. Korttien paikoilleen lukituksen avautuminen saa tapahtua vain avaajan nimenomaisesta toimenpiteestä.

2. Nopeuden ja matkan mittaus

- 017 Tämän toiminnon on jatkuvasti mitattava matkamittarin lukemaa ja kyettävä antamaan lukema, joka vastaa ajoneuvon kulkemaa kokonaismatkaa.
- 018 Tämän toiminnon on jatkuvasti mitattava ajoneuvon nopeutta ja kyettävä antamaan nopeuslukema.

- 019 Nopeudenmittaustoiminnon on myös annettava tieto siitä, onko ajoneuvo liikkeessä vai pysähtyneenä. Ajoneuvon katsotaan olevan liikkeessä, kun toiminto havaitsee liiketunnistimelta useamman kuin 1 impulssin sekunnissa vähintään viiden sekunnin ajan; muussa tapauksessa ajoneuvon katsotaan olevan pysähtyneenä.

Tämän asetuksen mukaisella valvontalaitteella varustettuihin ajoneuvoihin asennettujen laitteiden, jotka osoittavat nopeutta (nopeusmittari) ja kokonaismatkaa (matkamittari), on täytettävä tässä liitteessä (kohdat III.2.1 ja III.2.2) annetut virherajoja koskevat vaatimukset.

2.1 Kuljetun matkan mittaus

- 020 Kuljettu matka voidaan mitata joko:

- eteen- ja taaksepäin kuljettujen matkojen summana, tai
- siten, että se sisältää ainoastaan eteenpäin kuljetun matkan.

- 021 Valvontalaitteen on mitattava matkaa välillä 0–9 999 999,9 km.

- 022 Mitatun matkan on oltava seuraavissa virherajoissa (koskee vähintään 1 000 metrin pituisia matkoja):

- ± 1 % ennen asennusta,
- ± 2 % asennettuna ja määräaikaistarkastusten aikana,
- ± 4 % normaalikäytössä.

- 023 Mitatun matkan lukematarkkuuden on oltava 0,1 km tai parempi.

2.2 Nopeuden mittaus

- 024 Valvontalaitteen on mitattava nopeutta välillä 0–220 km/t.

- 025 Jotta varmistetaan osoitetun nopeuden enimmäisvirheeksi ± 6 km/t normaalikäytössä ja kun otetaan huomioon:

- sisääntulosignaalin vaihtelusta (renkaiden eroista, ...) aiheutuva virhe suuruudeltaan ± 2 km/t,
- asennuksen tai määräaikaistarkastusten yhteydessä tehtyjen mittauksien virhe suuruudeltaan ± 1 km/t,

valvontalaitteen on nopeusalueella 20–180 km/t ja ajoneuvon ominaiskertoimen ollessa välillä 4 000–25 000 imp/km kyttävä mittaamaan nopeus tarkkuudella ± 1 km/t (ajettaessa tasaista nopeutta).

Huomautus: Tiedontallennuksen lukematarkkuus aiheuttaa valvontalaitteen tallentamaan nopeuslukemaan lisävirheen suuruudeltaan $\pm 0,5$ km/t.

- 025a Nopeuden mittauksen on tapahduttava oikein ja normaaleissa virherajoissa kahden sekunnin kuluessa siitä, kun nopeuden muutos on päättynyt, kun nopeuden muutosnopeus on enintään 2 m/s^2 .

- 026 Nopeuden mittauksen lukematarkkuuden on oltava 1 km/t tai parempi.

3. Ajanmittaus

- 027 Ajanmittaustoiminnon on mitattava jatkuvasti UTC-päivämäärä ja -aika ja annettava ne digitaalimuodossa.

- 028 UTC-päivämäärää ja -aika on käytettävä kaikkiin valvontalaitteen päiväyksiin (tallenteet, tulosteet, tietojen siirto, näyttö, ...).

- 029 Paikallisen ajan näyttämiseksi on näytettävän ajan ero UTC-aikaan nähden oltava aseteltavissa puolen tunnin välein.

- 030 Kellon käyntitarkkuuden on tyyppihyväksyntää vastaavissa olosuhteissa oltava rajoissa ± 2 sekuntia/päivä.

- 031 Mitatun ajan lukematarkkuuden on oltava 1 sekunti tai parempi.

- 032 Ulkoisen virtalähteen kytkeminen pois lyhyemmäksi kuin 12 kuukauden ajaksi ei saa vaikuttaa ajanmittaukseen tyyppihyväksyntää vastaavissa olosuhteissa.

4. Kuljettajan toiminnan valvonta

- 033 Tämän toiminnon on jatkuvasti ja erikseen seurattava yhden kuljettajan ja yhden apukuljettajan toimintaa.
- 034 Kuljettajan toimintaa on DRIVING (ajo), WORK (työ), AVAILABILITY (varallaolo) tai BREAK/REST (tauko/lepo).
- 035 Kuljettajan ja/tai apukuljettajan on kyettävä käsin valitsemaan WORK, AVAILABILITY tai BREAK/REST.
- 036 Kun ajoneuvo on liikkeessä, laitteen on automaattisesti valittava kuljettajalle DRIVING ja apukuljettajalle AVAILABILITY.
- 037 Kun ajoneuvo pysähtyy, laitteen on automaattisesti valittava kuljettajalle WORK.
- 038 Ensimmäinen toiminnan muutos, joka tapahtuu 120 sekunnin kuluessa siitä, kun ajoneuvon pysäyttäminen aiheutti WORK-toiminnan automaattisen valinnan, katsotaan tapahtuneeksi sillä hetkellä, kun ajoneuvo pysähtyi (ja sen vuoksi tämä toiminta mahdollisesti peruuttaa valinnan WORK).
- 039 Tämän toiminnon on tulostettava toiminnan muutokset tallennustoiminnoille yhden minuutin tarkkuudella.
- 040 Jos tietyn kalenteriminuutin aikana on ollut DRIVING-toimintaa, katsotaan koko minuutti kuluneeksi DRIVING-toiminnassa.
- 041 Jos DRIVING-toimintaa on ollut sekä tiettyä kalenteriminuuttia välittömästi edeltävän minuutin että sitä välittömästi seuraavan minuutin aikana, katsotaan koko minuutti kuluneeksi DRIVING-toiminnassa.
- 042 Jos tiettyä kalenteriminuuttia ei edellä olevan nojalla katsota kuluneeksi DRIVING-toiminnassa, katsotaan koko minuutin kuluneen siinä toiminnassa, joka edustaa pisintä yhtäjaksoista toimintaa kyseisen minuutin aikana (tai viimeisintä pisimmistä jaksoista, jos yhtä pitkiä pisimpiä jaksoja on useampia).
- 043 Tämän toiminnon on myös jatkuvasti valvottava keskeytymätöntä ajoaikaa ja kuljettajan yhteenlaskettua taukoaikaa.

5. Ajoneuvon miehityksen valvonta

- 044 Tämä toiminto valvoo jatkuvasti ja automaattisesti ajoneuvon miehitystä.
- 045 Valvontalaitteen on automaattisesti valittava asetus CREW (miehistö), kun siihen on asetettu kaksi voimassa olevaa kuljettajakorttia; muissa tapauksissa sen on valittava asetus SINGLE (yksin).

6. Kuljettajan käsin syöttämät tiedot

6.1 Tiedot paikasta, jossa päivän työaika alkaa ja/tai päättyy

- 046 Tämän toiminnon avulla on voitava syöttää tiedot paikoista, joissa kuljettajan ja/tai apukuljettajan päivän työaika alkaa ja/tai päättyy.
- 047 Paikat määritellään valtion ja tarvittaessa myös alueen tarkkuudella.
- 048 Kun kuljettajakortti (tai korjaamokortti) poistetaan, valvontalaitteen on kehotettava (apu)kuljettajaa syöttämään 'tiedot paikasta, jossa päivän työaika päättyy'.
- 049 Valvontalaitteen on sallittava se, ettei tätä kehotusta noudateta.
- 050 Päivän työajan alkamis- ja/tai päättymispaikkoja koskevien tietojen syöttämisen on oltava mahdollista ilman korttia tai muulloinkin kuin korttia paikoilleen asettaessa tai poistettaessa.

6.2 Kuljettajan toimintaan liittyvien tietojen syöttö käsin

- 050a Asetettaessa paikoilleen kuljettajakorttia (tai korjaamokorttia), ja ainoastaan tällöin, valvontalaitteen on:
- kerrottava kortin haltijalle päivämäärä ja aika, jolloin tämä edellisen kerran poisti korttinsa, ja
 - kysyttävä kortin haltijalta, onko nyt tapahtuva kortin paikoilleen asetus merkinä kuluvan päivän työajan jatkamisesta.

Valvontalaitteen on sallittava se, ettei kortin haltija vastaa kysymykseen, tai se, että hän vastaa myöntävästi tai kieltävästi:

- jos kortin haltija ei vastaa kysymykseen, valvontalaitteen on kehotettava kortin haltijaa syöttämään tiedot, jotka koskevat 'päivän työajan alkamispaikkaa'. Valvontalaitteen on sallittava se, ettei tätä kehotusta noudateta. Jos paikkaa koskevat tiedot syötetään, laitteen on tallennettava ne datamuistiin ja ajopiirturikortille ja liitettävä ne tietoon ajasta, jolloin kortti asetettiin paikoilleen.
- jos annetaan kieltävä tai myöntävä vastaus, valvontalaitteen on kehotettava kortin haltijaa syöttämään käsin toimintaa koskevat tiedot, mukaan lukien toiminnan alkamis- ja päättymisajat, ja käyttämään vain toimintatyyppejä WORK, AVAILABILITY tai BREAK/REST, jotka koskevat pelkästään aikaväliä kortin poistosta tähän paikoilleen asettamiseen ilman, että syötettyjen toimintatietojen ajoissa on päällekkäisyyttä. Tämä on tehtävä seuraavasti:
- kun kortin haltija vastaa kysymykseen myöntävästi, valvontalaitteen on kehotettava kortin haltijaa syöttämään toimintatiedot käsin aikajärjestyksessä, kortin poistosta tähän paikoilleen asettamiseen. Syöttämisen on päättyttävä, kun käsin syötetyn toimintatiedon päättymisaika on sama kuin aika, jolloin kortti asetettiin paikoilleen.
- kun kortin haltija vastaa kysymykseen kieltävästi, valvontalaitteen on:

- kehotettava kortin haltijaa syöttämään toimintatiedot käsin aikajärjestyksessä kortin poistohetkestä siihen hetkeen, kun kyseessä olevan päivän työaika päättyi (tai kun kyseiseen ajoneuvoon liittyvä toiminta päättyi, jos päivän työaika jatkui normaalin tuntikirjanpidon puitteissa). Tämän vuoksi valvontalaitteen on kysyttävä kortin haltijalta, oliko viimeksi tallennetun toiminnan päättymisaika sama kuin edellisen työajan päättymisaika, ennen kuin se antaa kortin haltijan syöttää käsin kutakin toimintaa koskevan tiedon (ks. seuraava huomautus),

Huomautus: Jos kortin haltija ei kerro laitteelle, milloin edellinen työaika päättyi, ja syöttää käsin tiedon toiminnasta, jonka päättymisaika on sama kuin aika, jolloin kortti asetettiin paikoilleen, valvontalaitteen on:

- oletettava, että päivän työaika päättyi, kun ensimmäinen REST-jakso (tai edelleen tuntematon UNKNOWN-jakso) kortin poistamisen jälkeen alkoi tai, jos lepojaksoa ei ole syötetty (eikä mikään jakso enää ole tuntematon UNKNOWN-jakso), kun kortti poistettiin,
- oletettava, että aloitus aika (ks. jäljempänä) on sama kuin aika, jolloin kortti asetettiin paikoilleen,
- jatkettava kuten jäljempänä on selostettu.
- seuraavaksi, jos kyseisen työajan päättymisaika on eri kuin kortin poistamisaika tai jos päivän työajan päättymispaikkaa ei tuolloin ole syötetty, kehotettava kortin haltijaa 'vahvistamaan tai syöttämään päivän työajan päättymispaikka' (valvontalaitteen on sallittava se, ettei tätä kehotusta noudateta). Jos paikkaa syötetään, se on tallennettava ainoastaan ajopiirturikortille ja vain siinä tapauksessa, että se eroaa korttia poistettaessa syötetystä paikasta (jos sellainen syötettiin), ja mukana on oltava tieto ajasta, jolloin työaika päättyi,
- seuraavaksi kehotettava kortin haltijaa 'syöttämään päivän työajan alkamisaika' (tai kyseiseen ajoneuvoon liittyvän toiminnan alkamisaika, jos kortin haltija on aikaisemmin tämän työajan kuluessa työskennellyt normaalin tuntikirjanpidon puitteissa) sekä kehotettava kortin haltijaa syöttämään 'päivän työajan alkamispaikka' (valvontalaitteen on sallittava se, ettei tätä kehotusta noudateta). Jos alkamispaikka syötetään, se on tallennettava ajopiirturikortille ja mukana on oltava tieto alkamisajasta. Jos mainittu alkamisaika on sama kuin aika, jolloin kortti asetettiin paikoilleen, alkamispaikka on myös tallennettava datamuistiin,
- seuraavaksi, jos mainittu alkamisaika on eri kuin aika, jolloin kortti asetettiin paikoilleen, kehotettava kortin haltijaa syöttämään toimintatiedot käsin aikajärjestyksessä mainitusta alkamisajasta siihen hetkeen, jolloin kortti asetettiin paikoilleen. Syöttämisen on päättyttävä, kun käsin syötetyn toimintatiedon päättymisaika on sama kuin aika, jolloin kortti asetettiin paikoilleen.
- seuraavaksi valvontalaitteen on sallittava se, että kortin haltija muokkaa käsin syötettyjä toimintatietoja, kunnes kortin haltija vahvistaa ne valitsemalla tietyn komennon, minkä jälkeen laitteen on estettävä kaikki muokkaaminen.
- jos alkuperäiseen kysymykseen vastataan ilman, että sen jälkeen syötetään toimintatietoja, valvontalaitteen on tulkittava tilanne samaksi kuin jos kortin haltija ei olisi vastannut kysymykseen.

Koko tapahtuman aikana valvontalaitteen on odotettava tietojen syöttöä enintään seuraavien viiveiden ajan:

- kunnes on kulunut 1 minuutti viimeisestä laitteen ja käyttäjän välisestä vuorovaikutuksesta (näkyvä ja mahdollisesti kuuluva varoitusmerkki annetaan 30 sekunnin kuluttua), tai
- kunnes kortti poistetaan tai toinen kuljettajakortti (tai korjaamokortti) asetetaan paikoilleen, tai
- kunnes ajoneuvo lähtee liikkeelle,

jolloin valvontalaitteen on vahvistettava kaikki siihen mennessä syötetyt tiedot.

6.3 Erityisolosuhteisiin liittyvien tietojen syöttö

050b Valvontalaitteen on sallittava se, että kuljettaja syöttää tosiaikaisesti seuraavia erityisolosuhteita koskevat tiedot:

- OUT OF SCOPE (asetuksen piiriin kuulumaton) (alkaminen, päättyminen)
- FERRY/TRAIN CROSSING (lautta-/junamatka)

FERRY/TRAIN CROSSING -olosuhteita ei voi esiintyä, jos OUT OF SCOPE -olosuhteet ovat voimassa.

Valvontalaitteen on automaattisesti lopetettava OUT OF SCOPE -olosuhteiden voimassaolo, jos kuljettajakortti asetetaan paikoilleen tai poistetaan.

7. Yritysten tekemien lukitusten hallinta

- 051 Tämän toiminnon avulla on voitava hallita yrityksen tekemiä lukituksia, jotta vain sillä olisi mahdollisuus käyttää tietoa yritystilassa.
- 052 Yrityksen tekemät lukitukset sisältävät alkamispäivän ja -ajan (lukitseminen) ja päättymispäivän ja -ajan (lukituksen avaaminen), johon liittyy yrityksen tunnistus yrityskortin numeron perusteella (lukittaessa).
- 053 Lukituksia voi kytkeä 'päälle' tai 'pois' vain toisaikaisesti.
- 054 Lukituksen pois kytkemisen on oltava mahdollista vain yritykselle, jonka lukitus on 'päällä' (mikä tunnistetaan yrityskortin 13 ensimmäisen numeron perusteella), tai
- 055 lukituksen pois kytkemisen on tapahduttava automaattisesti, jos jokin toinen yritys tekee lukituksen.
- 055a Tapauksessa, jossa yritys tekee lukituksen ja aikaisempi lukitus on saman yrityksen, oletetaan, että aikaisempaa lukitusta ei ole kytketty 'pois', vaan se on yhä 'päällä'.

8. Tarkastustoimien hallinta

- 056 Tämän toiminnon on valvottava DISPLAYING (näyttö)-, PRINTING (tulostus)-, VU (ajoneuvoyksikkö)- sekä DOWNLOADING (kortin tietojen kopiointi) -toimenpiteitä laitteen ollessa tarkastustilassa.
- 057 Tämän toiminnon on myös valvottava OVER SPEEDING CONTROL (ylinopeuden valvonta) -toimenpiteitä laitteen ollessa tarkastustilassa. Ylinopeuden valvonta katsotaan tapahtuneeksi, kun ylinopeudesta kertova tuloste on lähetetty tulostimelle tai näytölle laitteen ollessa tarkastustilassa tai kun tapauksiin ja vikoihin liittyvät tiedot on kopioitu ajoneuvoyksikön datamuistista.

9. Tapauksien ja/tai vikojen havaitseminen

- 058 Tämän toiminnon on havaittava seuraavat tapaukset ja/tai viat:

9.1 'Kortti ei voimassa'-tapaus

- 059 Tämä tapaus syntyy, kun paikoilleen asetetaan jokin kortti, joka ei ole voimassa, ja/tai kun paikoilleen asetetun kortin voimassaoloaika umpeutuu.

9.2 'Korttiristiriita'-tapaus

- 060 Tämä tapaus syntyy, kun jokin seuraavassa taulukossa kirjaimella X merkityistä kahden voimassa olevan kortin yhdistelmistä on asetettu paikoilleen:

Korttiristiriita		Kuljettajan korttiauukko				
		Ei korttia	Kuljettajakortti	Valvontakortti	Korjaamokortti	Yrityskortti
Apukuljettajan korttiauukko	Ei korttia					
	Kuljettajakortti				X	
	Valvontakortti			X	X	X
	Korjaamokortti		X	X	X	X
	Yrityskortti			X	X	X

9.3 'Aikojen päällekkäisyys'-tapaus

- 061 Tämä tapaus syntyy, kun kortilta luettu viimeisin kuljettajakortin pois ottamisen päivämäärä/aika on myöhempi kuin se valvontalaitteen päivämäärä/aika, jolloin kortti asetetaan paikoilleen.

9.4 'Ajo ilman asianmukaista korttia'-tapaus

- 062 Tämä tapaus syntyy, kun jokin seuraavassa taulukossa kirjaimella X merkityistä ajopiirturikorttiyhdistelmistä on asetettu paikoilleen ja kuljettajan toiminta muuttuu DRIVING-toiminnaksi tai laitteen toimintatila muuttuu kuljettajan toiminnan ollessa tyyppiä DRIVING:

Ajo ilman asianmukaista korttia		Kuljettajan korttiauukko				
		Ei korttia (tai kortti ei voimassa)	Kuljettajakortti	Valvontakortti	Korjaamokortti	Yrityskortti
Apukuljettajan korttiauukko	Ei korttia (tai kortti ei voimassa)	X		X		X
	Kuljettajakortti	X		X	X	X
	Valvontakortti	X	X	X	X	X
	Korjaamokortti	X	X	X		X
	Yrityskortti	X	X	X	X	X

9.5 'Kortin paikoilleen asettaminen ajettaessa'-tapaus

- 063 Tämä tapaus syntyy, kun ajopiirturikortti asetetaan johonkin korttiauukkoon kuljettajan toiminnan ollessa DRIVING.

9.6 'Edellistä kortin käyttöjaksoa ei lopetettu oikein'-tapaus

- 064 Tämä tapaus syntyy, kun valvontalaite havaitsee korttia paikoilleen asettaessa, että kohdan III.1 määräyksistä huolimatta kortin edellistä käyttöjaksoa ei ole lopetettu oikein (kortti on otettu pois ennen kuin kaikki asianmukaiset tiedot on tallennettu sille). Tämä tapaus koskee vain kuljettaja- ja korjaamokortteja.

9.7 'Ylinopeus'-tapaus

- 065 Tämä tapaus syntyy aina, kun ajetaan ylinopeutta.

9.8 'Keskeytynyt virransyöttö'-tapaus

- 066 Tämä tapaus syntyy, kun laite on muussa kuin kalibrintilassa ja liiketunnistimen tai ajoneuvoyksikön virransyöttö keskeytyy yli 200 millisekunnin ajaksi. Laitteen valmistajan on määriteltävä keskeytymisen kynnyksarvo. Jännitteen aleneminen ajoneuvoa käynnistettäessä ei saa aiheuttaa tätä tapausta.

9.9 'Virhe liikedatassa'-tapaus

- 067 Tämä tapaus syntyy, kun liiketunnistimen ja ajoneuvoyksikön välinen normaali datavirta keskeytyy ja/tai kun liiketunnistimen ja ajoneuvoyksikön välisen tiedonsiirron eheydessä tai autenttisuudessa ilmenee virhe.

9.10 'Tietoturvan murtoyritys'-tapaus

- 068 Tämä tapaus syntyy, kun ilmenee jokin muu tapaus, joka vaikuttaa liiketunnistimen ja/tai ajoneuvoyksikön yleisissä tietoturvatavoitteissa määriteltyyn tietoturvaan laitteen ollessa muussa kuin kalibrointitilassa.

9.11 'Kortti'-vikatapahtuma

- 069 Tämä vikatapahtuma syntyy, kun ajopiirturikorttiin tulee vika käytön aikana.

9.12 'Valvontalaite'-vikatapahtuma

- 070 Tämä vikatapahtuma syntyy, kun jokin seuraavista vioista ilmenee laitteen ollessa muussa kuin kalibrointitilassa:

- vika ajoneuvoyksikön sisällä
- vika tulostimessa
- vika näytössä
- tietojen kopiointiin liittyvä vika
- vika tunnistimessa

10. Sisäänrakennetut ja laitteen itse suorittamat testit

- 071 Valvontalaitteen on itse havaittava viat itse suorittamiensa ja sisäänrakennettujen testien avulla seuraavan taulukon mukaisesti:

Testattava osakokoonpano	Laitteen itse suorittama testi	Sisäänrakennettu testi
Ohjelmisto		Eheys
Datamuisti	Käyttö	Käyttö, datan eheys
Kortin liitäntälaite	Käyttö	Käyttö
Näppäimistö		Tarkastus käsin
Tulostin	(riippuu valmistajasta)	Koetuloste
Näyttö		Silmämääräinen tarkastus
Tietojen kopiointi (suoritetaan vain kopiointin yhteydessä)	Virheetön toiminta	
Tunnistin	Virheetön toiminta	Virheetön toiminta

11. Tietojen haku datamuistista

- 072 Valvontalaitteen on kyettävä lukemaan kaikkea dataa, jota on tallennettu sen datamuistiin.

12. Tietojen kirjaaminen ja tallentaminen datamuistiin

Tässä kohdassa:

- 365 vuorokaudella tarkoitetaan 365:tä keskimääräistä kuljettajan toimintaa sisältävää kalenterivuorokautta. Keskimääräisen päivittäisen toiminnan ajoneuvossa määritellään sisältävän vähintään kuusi kuljettajaa tai apukuljettajaa, kuusi kortin paikoilleen asettamis- ja poistotapahtumaa sekä 256 muutosta toiminnan tilassa. Näin ollen '365 vuorokautta' sisältää vähintään 2190 (apu)kuljettajaa, 2190 kortin paikoilleen asettamis- ja poistotapahtumaa sekä 93440 muutosta toiminnan tilassa.
- ajat kirjataan yhden minuutin tarkkuudella, ellei toisin määritellä.
- matkamittarin lukemat kirjataan yhden kilometrin tarkkuudella.
- nopeudet kirjataan tarkkuudella 1 km/t.

073 Ulkoisen virransyötön katkeaminen lyhyemmäksi kuin 12 kuukauden ajaksi ei saa vaikuttaa datamuistiin tallennettuun dataan tyyppihyväksyntää vastaavissa olosuhteissa.

074 Valvontalaitteen on kyettävä epäsuorasti tai suoraan kirjaamaan ja tallentamaan datamuistiinsa seuraavat tiedot:

12.1 **Laitteen tunnistetiedot**

12.1.1 *Ajoneuvoyksikön tunnistetiedot*

075 Valvontalaitteen on kyettävä tallentamaan datamuistiinsa seuraavat ajoneuvoyksikön tunnistetiedot:

- valmistajan nimi,
- valmistajan osoite,
- osanumero,
- sarjanumero,
- ohjelmistoversion numero,
- ohjelmaversion asennuspäivämäärä,
- laitteen valmistusvuosi,
- hyväksyntänumero.

076 Ajoneuvoyksikön valmistaja kirjaa ja tallentaa yksikön tunnistetiedot yhdellä kertaa, lukuun ottamatta ohjelmistoon liittyviä tietoja ja hyväksyntänumeroa, joita voidaan muuttaa ohjelmistoa päivitettäessä.

12.1.2 *Liiketunnistimen tunnistetiedot*

077 Liiketunnistimen on kyettävä tallentamaan muistiinsa seuraavat tunnistetiedot:

- valmistajan nimi,
- osanumero,
- sarjanumero,
- hyväksyntänumero,
- tunnistimeen sulautetun tietoturvakomponentin tunniste (esim. sirun/prosessorin osanumero),
- käyttöjärjestelmän tunniste (esim. ohjelmistoversion numero).

078 Liiketunnistimen valmistaja kirjaa ja tallentaa liiketunnistimen tunnistetiedot liiketunnistimeen yhdellä kertaa.

079 Ajoneuvoyksikön on kyettävä kirjaamaan ja tallentamaan datamuistiinsa seuraavat siihen liitetyn liiketunnistimen tunnistetiedot:

- sarjanumero,
- hyväksyntänumero,
- päivämäärä, jolloin tunnistin ensi kerran liitettiin ajoneuvoyksikköön.

12.2 **Tietoturvan osatekijät**

080 Valvontalaitteen on kyettävä tallentamaan seuraavat tietoturvan osatekijät:

- eurooppalainen julkinen avain,
- jäsenvaltion myöntämä todistus,
- laitteelle myönnetty todistus,
- laitteen yksityinen avain.

Ajoneuvoyksikön valmistaja tallentaa tietoturvan osatekijät valvontalaitteeseen.

12.3 **Kuljettajakortin paikoilleen asetukseen ja poistamiseen liittyvät tiedot**

081 Aina kun kuljettaja- tai korjaamokortti asetetaan paikoilleen laitteeseen tai poistetaan siitä, valvontalaitteen on tallennettava ja säilytettävä datamuistissaan:

- kortin haltijan sukunimi ja etunimi (-nimet) siinä muodossa kuin ne on tallennettu kortille,

- kortin numero, kortin myöntänyt jäsenvaltio sekä viimeinen voimassaolopäivä siinä muodossa kuin ne on tallennettu kortille,
- päivämäärä ja aika, jolloin kortti asetettiin paikoilleen,
- ajoneuvon matkamittarin lukema hetkellä, jolloin kortti asetettiin paikoilleen,
- korttiauikko, johon kortti on asetettu,
- päivämäärä ja aika, jolloin kortti poistettiin,
- ajoneuvon matkamittarin lukema hetkellä, jolloin kortti poistettiin,
- seuraavat tiedot ajoneuvosta, jota kuljettaja käytti ennen tätä, siinä muodossa kuin ne on tallennettu kortille:
 - rekisteritunnus ja jäsenvaltio, jossa ajoneuvo on rekisteröity,
 - päivämäärä ja aika, jolloin kortti poistettiin,
- tunnus, josta ilmenee, onko kuljettaja korttia paikoilleen asettaessaan syöttänyt toimintatietoja käsin.

082 Datamuistin on kyettävä tallentamaan näitä tietoja vähintään 365 vuorokauden ajalta.

083 Kun tiedontallennuskapasiteetti loppuu, uusimpien tietojen on korvattava vanhimmat tiedot.

12.4 Kuljettajan toimintaan liittyvät tiedot

084 Aina kun kuljettajan ja/tai apukuljettajan toiminnan tyyppi muuttuu ja/tai ajoneuvon miehitys muuttuu ja/tai kuljettaja- tai korjaamokortti asetetaan paikoilleen tai poistetaan, valvontalaitteen on tallennettava ja säilytettävä datamuistissaan:

- ajoneuvon miehitys (CREW, SINGLE),
- korttiauikko (DRIVER, CO-DRIVER),
- kunkin korttiauikon tila (INSERTED (kortti asetettu), NOT INSERTED (korttia ei asetettu)) (ks. huomautus),
- toiminta (DRIVING, AVAILABILITY, WORK, BREAK/REST),
- päivämäärä ja aika, jolloin muutos tapahtui.

Huomautus: INSERTED tarkoittaa, että korttiauikkoon on asetettu voimassa oleva kuljettaja- tai korjaamokortti. NOT INSERTED tarkoittaa, että tilanne on päinvastainen, toisin sanoen korttiauikkoon ei ole asetettu voimassa olevaa kuljettaja- tai korjaamokorttia (esim. korttiauikkoon on asetettu yrityskortti tai siinä ei ole lainkaan korttia).

Huomautus: Kuljettajan käsin syöttämät toimintatiedot eivät tallennu datamuistiin.

085 Datamuistin on kyettävä tallentamaan kuljettajan toimintaan liittyviä tietoja vähintään 365 vuorokauden ajalta.

086 Kun tiedontallennuskapasiteetti loppuu, uusimpien tietojen on korvattava vanhimmat tiedot.

12.5 Tiedot paikasta, jossa päivän työaika alkaa ja/tai päättyy

087 Aina kun (apu)kuljettaja syöttää päivän työajan alkamis- ja/tai päättymispaikkaa koskevat tiedot, valvontalaitteen on tallennettava ja säilytettävä datamuistissaan:

- (apu)kuljettajan kortin numero ja kortin myöntänyt jäsenvaltio, jos tarpeen,
- päivämäärä ja aika, jolloin tiedot syötettiin (tai syötettyihin tietoihin liittyvä päivämäärä ja aika, jos tietojen syöttäminen tapahtui tietojen käsin syöttämistä koskevan menettelyn mukaisesti),
- syötetyn tiedon tyyppi (alkamis- tai päättymistieto, olosuhteet, joissa tieto on syötetty),
- valtio ja alue, jota syötetty tieto koskee,
- ajoneuvon matkamittarin lukema.

088 Datamuistin on kyettävä tallentamaan päivän työajan alkamis- ja/tai päättymispaikkaan liittyviä tietoja vähintään 365 vuorokauden ajalta (olettaen, että yksi kuljettaja syöttää kaksi tietuetta vuorokaudessa).

089 Kun tiedontallennuskapasiteetti loppuu, uusimpien tietojen on korvattava vanhimmat tiedot.

12.6 Matkamittarin tiedot

090 Valvontalaitteen on tallennettava datamuistiinsa ajoneuvon matkamittarin lukema ja sitä vastaava päivämäärä keskiyöllä jokaisena kalenterivuorokautena.

091 Datamuistin on kyettävä tallentamaan keskiyöllä otettuja matkamittarin lukemia vähintään 365 vuorokauden ajalta.

092 Kun tiedontallennuskapasiteetti loppuu, uusimpien tietojen on korvattava vanhimmat tiedot.

12.7 Yksityiskohtaiset nopeustiedot

093 Valvontalaitteen on tallennettava ja säilytettävä datamuistissaan ajoneuvon hetkellinen nopeus ja sitä vastaava päivämäärä ja aika kerran sekunnissa vähintään viimeisen 24 sellaisen tunnin ajalta, jolloin ajoneuvo on ollut liikkeessä.

12.8 Tapauksia koskevat tiedot

Tässä alakohdassa käsiteltäviin asioihin liittyvä aika on kirjattava yhden sekunnin tarkkuudella.

094 Valvontalaitteen on tallennettava ja säilytettävä datamuistissaan seuraavat tiedot kustakin havaitusta tapauksesta seuraavien tallennussääntöjen mukaisesti:

Tapaus	Tallennussäännöt	Kustakin tapauksesta kirjattavat tiedot
Korttiristiriita	— 10 viimeisintä tapausta	— tapauksen alkamispäivämäärä ja -aika, — tapauksen päättymispäivämäärä ja -aika, — kunkin ristiriidan aiheuttaneen kortin tyyppi, numero ja kortin myöntänyt jäsenvaltio
Ajo ilman asianmukaista korttia	— pisimpään kestänyt tapaus kultakin niistä 10 viimeisimmästä päivästä, jolloin tapauksia sattui, — viisi pisimpään kestänyttä tapausta viimeisten 365 vuorokauden ajalta	— tapauksen alkamispäivämäärä ja -aika, — tapauksen päättymispäivämäärä ja -aika, — tapauksen alkaessa ja/tai päättyessä paikoilleen asetetun kortin tyyppi, numero ja kortin myöntänyt jäsenvaltio, — kyseisenä päivänä sattuneiden vastaavien tapausten lukumäärä
Kortin paikoilleen asettaminen ajon aikana	— viimeinen tapaus kultakin niistä 10 viimeisimmästä päivästä, jolloin tapauksia sattui	— tapauksen päivämäärä ja aika, — kortin tyyppi, numero ja kortin myöntänyt jäsenvaltio, — kyseisenä päivänä sattuneiden vastaavien tapausten lukumäärä
Edellistä kortin käyttöjaksoa ei lopetettu oikein	— 10 viimeisintä tapausta	— päivämäärä ja aika, jolloin kortti asetettiin paikoilleen, — kortin tyyppi, numero ja kortin myöntänyt jäsenvaltio, — viimeisimmän käyttöjakson tiedot sellaisina kuin ne on luettavissa kortilta: — päivämäärä ja aika, jolloin kortti asetettiin paikoilleen, — rekisteritunnus ja jäsenvaltio, jossa ajoneuvo on rekisteröity
Ylinopeus ⁽¹⁾	— räikein tapaus kultakin niistä 10 viimeisimmästä päivästä, jolloin tapauksia sattui (eli tapaus, johon liittyy korkein keskinopeus), — viisi räikeintä tapausta viimeisten 365 vuorokauden ajalta, — ensimmäinen tapaus, joka sattui viimeksi suoritettujen kalibroinnin jälkeen	— tapauksen alkamispäivämäärä ja -aika, — tapauksen päättymispäivämäärä ja -aika, — suurin tapauksen kestäessä mitattu nopeus, — tapauksen kestäessä mitattujen nopeuslukemien aritmeettinen keskiarvo, — kuljettajan kortin tyyppi, numero ja kortin myöntänyt jäsenvaltio (soveltuvin osin), — kyseisenä päivänä sattuneiden vastaavien tapausten lukumäärä

Tapaus	Tallennussäännöt	Kustakin tapauksesta kirjattavat tiedot
Keskeytynyt virransyöttö ⁽²⁾	— pisimpään kestänyt tapaus kul-takin niistä 10 viimeisimmästä päivästä, jolloin tapauksia sat-tui, — viisi pisimpään kestänyttä tapa-usta viimeisten 365 vuorokau-den ajalta	— tapauksen alkamispäivämäärä ja -aika, — tapauksen päättymispäivämäärä ja -aika, — tapauksen alkaessa ja/tai päättyessä pai-koilleen asetettujen korttien tyyppi, nu-mero ja ne myöntänyt jäsenvaltio, — kyseisenä päivänä sattuneiden vastaa-vien tapausten lukumäärä
Virhe liikedatassa	— pisimpään kestänyt tapaus kul-takin niistä 10 viimeisimmästä päivästä, jolloin tapauksia sat-tui, — viisi pisimpään kestänyttä tapa-usta viimeisten 365 vuorokau-den ajalta	— tapauksen alkamispäivämäärä ja -aika, — tapauksen päättymispäivämäärä ja -aika, — tapauksen alkaessa ja/tai päättyessä pai-koilleen asetettujen korttien tyyppi, nu-mero ja ne myöntänyt jäsenvaltio, — kyseisenä päivänä sattuneiden vastaa-vien tapausten lukumäärä
Tietoturvan murtoyritys	— 10 viimeisintä kutakin tyyppiä edustavaa tapausta	— tapauksen alkamispäivämäärä ja -aika, — tapauksen päättymispäivämäärä ja -aika (jos tieto on oleellinen), — tapauksen alkaessa ja/tai päättyessä pai-koilleen asetettujen korttien tyyppi, nu-mero ja ne myöntänyt jäsenvaltio, — tapauksen tyyppi

095

⁽¹⁾ Valvontalaitteen on myös tallennettava ja säilytettävä datamuistissaan:

- viimeisimmän OVER SPEEDING CONTROL -toimenpiteen päivämäärä ja aika,
- ensimmäisen tätä OVER SPEEDING CONTROL -toimenpidettä seuraavan ylinopeustapauksen päivämäärä ja aika,
- viimeisimmän OVER SPEEDING CONTROL -toimenpiteen jälkeen sattuneiden ylinopeustapauksien lukumäärä.

⁽²⁾ Nämä tiedot voidaan tallentaa vasta, kun virransyöttö on kytketty uudelleen; ajat voidaan kirjata minuutin tarkkuudella.

12.9 Vikoihin liittyvät tiedot

Tässä alakohdassa käsiteltäviin asioihin liittyvä aika on kirjattava yhden sekunnin tarkkuudella.

096

Valvontalaitteen on yritettävä tallentaa ja säilyttää datamuistissaan seuraavat, kutakin havaittua vikaa koskevat tiedot seuraavien tallennussääntöjen mukaisesti:

Vikatapahtumat	Tallennussäännöt	Kustakin viasta kirjattavat tiedot
Korttivika	— 10 viimeisintä kuljettajakortin vikatapahtumaa	— päivämäärä ja aika, jolloin vikatapahtuma alkoi, — päivämäärä ja aika, jolloin vikatapahtuma päättyi, — kortin tyyppi, numero ja kortin myöntänyt jäsenvaltio
Valvontalaittevat	— 10 viimeisintä kutakin tyyppiä edustavaa vikatapahtumaa, — ensimmäinen vikatapahtuma, joka sattui viimeksi suoritettun kalibroinnin jälkeen	— päivämäärä ja aika, jolloin vikatapahtuma alkoi, — päivämäärä ja aika, jolloin vikatapahtuma päättyi, — vian tyyppi, — vikatapahtuman alkaessa ja/tai päättyessä paikoilleen asetettujen korttien tyyppi, numero ja ne myöntänyt jäsenvaltio

12.10 Kalibrointiin liittyvät tiedot

- 097 Valvontalaitteen on tallennettava ja säilytettävä datamuistissaan tiedot, jotka liittyvät:
- aktivointihetkellä tunnettuihin kalibrointiparametreihin,
 - laitteen ensimmäiseen kalibrointiin sen aktivoinnin jälkeen,
 - sen ensimmäiseen kalibrointiin nykyisessä ajoneuvossa (joka tunnustetaan rekisteritunnuksensa perusteella),
 - sen viiteen viimeiseen kalibrointiin (jos saman kalenterivuorokauden aikana suoritetaan useita kalibrointeja, ainoastaan viimeinen niistä tallennetaan).
- 098 Kaikista näistä kalibroinneista on tallennettava seuraavat tiedot:
- kalibroinnin tarkoitus (aktivointi, ensiasennus, asennus, määräaikaistarkastus)
 - kalibroinnin suorittaneen korjaamon nimi ja osoite,
 - korjaamokortin numero, kortin myöntänyt jäsenvaltio ja kortin viimeinen voimassaolopäivä,
 - ajoneuvon tunnistetiedot,
 - päivitetty tai vahvistettu parametrit: w, k, l, rengaskoko, nopeudenrajoittimen asetukset, matkamittari (vanhat ja uudet lukemat), päivämäärä ja aika (vanhat ja uudet lukemat).
- 099 Liiketunnistimen on tallennettava ja säilytettävä muistissaan seuraavat liiketunnistimen asennustiedot:
- sen ensimmäinen liittäminen ajoneuvoyksikköön (päivämäärä, aika, ajoneuvoyksikön hyväksyntänumero, ajoneuvoyksikön sarjanumero),
 - sen viimeisin liittäminen ajoneuvoyksikköön (päivämäärä, aika, ajoneuvoyksikön hyväksyntänumero, ajoneuvoyksikön sarjanumero).

12.11 Ajan asetukseen liittyvät tiedot

- 100 Valvontalaitteen on tallennettava ja säilytettävä datamuistissaan tiedot, jotka liittyvät:
- viimeisimpään ajan asetukseen,
 - niihin viimeisimmän kalibroinnin jälkeen tehtyihin viiteen ajan asetukseen, joissa aikaa on muutettu eniten ja jotka on tehty kalibrointitilassa tavanomaisen kalibroinnin (määritelmä f) ulkopuolella.
- 101 Kaikista näistä ajan asetuksista on tallennettava seuraavat tiedot:
- päivämäärä ja aika, vanhat lukemat,
 - päivämäärä ja aika, uudet lukemat,
 - ajan asetuksen suorittaneen korjaamon nimi ja osoite,
 - korjaamokortin numero, kortin myöntänyt jäsenvaltio ja kortin viimeinen voimassaolopäivä.

12.12 Tarkastustoiimiin liittyvät tiedot

- 102 Valvontalaitteen on tallennettava ja säilytettävä datamuistissaan seuraavat tiedot, jotka liittyvät 20 viimeisimpään tarkastustoimeen:
- päivämäärä ja aika, jolloin tarkastus suoritettiin,
 - valvontakortin numero ja kortin myöntänyt jäsenvaltio,
 - tarkastuksen tyyppi (tietojen näyttö ja/tai tulostus ja/tai ajoneuvoyksikön tietojen kopiointi ja/tai kortin tietojen kopiointi).
- 103 Kun tietoja kopioidaan, myös tiedot ensimmäisestä ja viimeisestä päivästä, joita kopiointi koskee, on kirjattava.

12.13 Yritysten tekemiin lukituksiin liittyvät tiedot

- 104 Valvontalaitteen on tallennettava ja säilytettävä datamuistissaan seuraavat tiedot, jotka liittyvät 20 viimeisimpään yrityksen tekemään lukitukseen:
- päivämäärä ja aika, jolloin lukitus tehtiin,
 - päivämäärä ja aika, jolloin lukitus avattiin,

- yrityskortin numero ja kortin myöntänyt jäsenvaltio,
- yrityksen nimi ja osoite.

12.14 Tietojen kopiointiin liittyvät tiedot

- 105 Valvontalaitteen on tallennettava ja säilytettävä datamuistissaan seuraavat tiedot, jotka liittyvät datamuistin viimeisimpään kopiointiin ulkoiselle tietovälineelle laitteen ollessa yritys- tai kalibrointitilassa:

- päivämäärä ja aika, jolloin kopiointi suoritettiin,
- yritys- tai korjaamokortin numero ja kortin myöntänyt jäsenvaltio,
- yrityksen tai korjaamon nimi.

12.15 Erityisolosuhteisiin liittyvät tiedot

- 105a Valvontalaitteen on tallennettava datamuistiinsa seuraavat tiedot, jotka liittyvät erityisolosuhteisiin:

- syötetyn tiedon päivämäärä ja aika,
- erityisolosuhteiden tyyppi.

- 105b Datamuistin on kyettävä tallentamaan erityisolosuhteisiin liittyviä tietoja vähintään 365 vuorokauden ajalta (olettaen, että päivittäin alkaa ja päättyy keskimäärin yksi erityisolosuhtetilanne). Kun tiedontallennuskapasiteetti loppuu, uusimpien tietojen on korvattava vanhimmat tiedot.

13. Tietojen haku ajopiirturikorteilta

- 106 Valvontalaitteen on kyettävä tarvittaessa lukemaan ajopiirturikorteilta tiedot, joita tarvitaan, jotta voidaan:

- tunnistaa kortin tyyppi, kortin haltija, aiemmin käytetty ajoneuvo, päivämäärä ja aika, jolloin kortti viimeksi poistettiin, sekä tuolloin valittu toiminnan tyyppi,
- tarkastaa, että viimeisin kortin käyttöjakso lopetettiin oikein,
- laskea kuljettajan keskeytymätön ajoaika, yhteenlaskettu tauko-aika sekä edellisen ja kuluvan viikon yhteenlasketut ajoajat,
- tulostaa tarvittavia tulosteita, jotka liittyvät kuljettajakortille tallennettuihin tietoihin,
- kopioida kuljettajakortin tietoja ulkoiselle tietovälineelle.

- 107 Jos tietojen lukemisessa tapahtuu virhe, valvontalaitteen on yritettävä enintään kolme kertaa uudelleen käyttää samaa lukukomentoa, ja mikäli tietojen lukeminen ei vielä onnistu, laitteen on katsottava, että kortti on viallinen eikä se ole voimassa.

14. Tietojen kirjaaminen ja tallentaminen ajopiirturikorteille

- 108 Valvontalaitteen on kirjattava kortin tätä käyttöjaksoa koskevat tiedot kuljettaja- tai korjaamokortille heti, kun se on asetettu laitteeseen.

- 109 Valvontalaitteen on päivitettävä voimassa olevat kuljettaja-, kokeilu- ja/tai valvontakortit kaikilla niillä tarvittavilla tiedoilla, jotka liittyvät aikaan, jolloin kortti on asetettuna laitteeseen, sekä tiedoilla, jotka liittyvät kortin haltijaan. Näille korteille tallennettavat tiedot on määritelty luvussa IV.

- 109a Valvontalaitteen on päivitettävä kuljettajan toimintaa ja olinpaikkaa koskevat tiedot (kuten luvun IV kohdissa 5.2.5 ja 5.2.6 on määritelty), jotka on tallennettu voimassa oleville kuljettaja- ja/tai korjaamokorteille, kortin haltijan käsin syöttämällä toimintaa ja olinpaikkaa koskevilla tiedoilla.

- 110 Ajopiirturikorttien tietojen päivityksen on tapahduttava siten, että tarvittaessa ja tiedontallennuskapasiteetti huomioon ottaen uusimmat tiedot korvaavat vanhimmat tiedot.

- 111 Jos tietojen kirjoittamisessa kortille tapahtuu virhe, valvontalaitteen on yritettävä enintään kolme kertaa uudelleen käyttää samaa kirjoituskomentoa, ja mikäli tietojen kirjoittaminen ei vielä onnistu, laitteen on katsottava, että kortti on viallinen eikä se ole voimassa.

- 112 Ennen kuin valvontalaite sallii kuljettajakortin poistamisen ja sen jälkeen, kun kaikki oleelliset tiedot on tallennettu kortille, valvontalaitteen on saatettava nyt päättävää kortin käyttöjaksoa koskevat tiedot ajan tasalle.

15. Tietojen näyttö

- 113 Näytön on oltava vähintään 20 merkin laajuinen.
- 114 Merkkien on oltava vähintään 5 mm korkeita ja 3,5 mm leveitä.
- 114a Näytön on tuettava ISO 8859 -standardin osissa 1 ja 7 määriteltyjä Latin1- ja Greek-merkistöjä, kuten lisäyksen 1 luvussa 4 'Merkistöt' on määritelty. Näytössä voidaan käyttää yksinkertaistettuja merkkikuvioita (esim. merkit, joissa on korkomerkkejä, voidaan näyttää ilman niitä, tai pienet kirjaimet voidaan näyttää isoina kirjaimina).
- 115 Näytössä on oltava asianmukainen ja häikäisemätön valaistus.
- 116 Näytön on oltava nähtävissä avaamatta valvontalaitetta.
- 117 Valvontalaitteen on kyettävä näyttämään:
- oletusarvoiset tiedot,
 - varoituksiin liittyvät tiedot,
 - valikkojen käyttöön liittyvät tiedot,
 - muut käyttäjän pyytämät tiedot.
- Valvontalaite saa näyttää muitakin tietoja, edellyttäen, että ne ovat selvästi erotettavissa edellä mainituista tiedoista.
- 118 Valvontalaitteen näytössä on käytettävä lisäyksessä 3 lueteltuja kuvakkeita tai niiden yhdistelmiä. Näytössä voidaan lisäksi käyttää muita kuvakkeita tai niiden yhdistelmiä, mikäli ne ovat selvästi erotettavissa edellä mainituista kuvakkeista tai niiden yhdistelmistä.
- 119 Näytön on aina oltava ON (päällä) -tilassa ajoneuvon ollessa liikkeessä.
- 120 Valvontalaitteessa saa olla käsikäyttöinen tai automaattinen mahdollisuus kytkeä näyttö OFF (pois) -tilaan silloin, kun ajoneuvo ei ole liikkeessä.
- Näytön esitysmuoto on määritelty lisäyksessä 5.

15.1 Oletusarvoinen näyttö

- 121 Kun ei ole tarvetta näyttää muita tietoja, valvontalaitteen on oletusarvoisesti näytettävä seuraavat tiedot:
- paikallinen aika (UTC-ajan ja kuljettajan asettaman aikaeron perusteella),
 - laitteen toimintatila,
 - kuljettajan ja apukuljettajan sen hetkisen toiminnan tyyppi,
 - kuljettajaan liittyvät tiedot:
 - jos kuljettajan sen hetkinen toiminta on tyyppiä DRIVING, näytetään kuljettajan sen hetkinen keskeytymätön ajoaika ja sen hetkinen yhteenlaskettu tauko aika,
 - jos kuljettajan sen hetkinen toiminta ei ole tyyppiä DRIVING, näytetään kyseisen toiminnan sen hetkinen kesto (alkaen hetkestä, jolloin se valittiin) ja kuljettajan sen hetkinen yhteenlaskettu tauko aika,
 - apukuljettajaan liittyvät tiedot:
 - apukuljettajan toiminnan sen hetkinen kesto (alkaen hetkestä, jolloin se valittiin).
- 122 Kuhunkin kuljettajaan liittyvien tietojen näytön on oltava selkeä, pelkistetty ja yksiselitteinen. Jos kuljettajaan ja apukuljettajaan liittyviä tietoja ei voida näyttää samanaikaisesti, valvontalaitteen on oletusarvoisesti näytettävä kuljettajaan liittyvät tiedot ja sallittava se, että käyttäjä itse tuo näyttöön apukuljettajaan liittyvät tiedot.

123 Jos laitteen toimintatila ei voida oletusarvoisesti näyttää näytön leveyden asettamien rajoitusten vuoksi, on valvontalaitteen näytettävä uusi toimintatila hetken ajan tilan vaihtuessa.

124 Valvontalaitteen on näytettävä kortin haltijan nimi hetken ajan korttia paikoilleen asetettaessa.

124a Kun OUT OF SCOPE -olosuhteet ovat voimassa, näytössä on oletusarvoisesti oltava asianomainen kuvake, joka osoittaa, että kyseiset olosuhteet ovat voimassa (kuljettajan sen hetkisen toiminnan tyyppiä ei tarvitse näyttää samaan aikaan).

15.2 Varoitusten näyttö

125 Valvontalaitteen on näytettävä varoitukset ensisijaisesti käyttäen lisäyksen 3 kuvakkeita täydennettynä tarvittaessa numerokoodein välitettävillä lisätiedoilla. Varoituksen selväkielinen kuvaus kuljettajan valitsemalla kielellä voidaan myös lisätä toimintoon.

15.3 Valikkojen käyttö

126 Valvontalaitteessa on oltava asianmukaisen valikkorakenteen avulla käytettävät tarvittavat komennot.

15.4 Muut näytöt

127 Haluttaessa on voitava valita seuraavien tietojen näyttö:

- UTC-päivämäärä ja -aika,
- laitteen toimintatila (ellei se sisälly oletusarvoiseen näyttöön),
- kuljettajan keskeytymätön ajoaika ja yhteenlaskettu tauko aika,
- apukuljettajan keskeytymätön ajoaika ja yhteenlaskettu tauko aika,
- kuljettajan edellisen ja kuluvan viikon yhteenlasketut ajoajat,
- apukuljettajan edellisen ja kuluvan viikon yhteenlasketut ajoajat,
- kuuden eri vakiotulosteen sisältö samassa muodossa kuin itse tulosteet.

128 Tulosteen sisällön näyttämisen on tapahduttava jaksoittaisesti, rivi kerrallaan. Jos näytön leveys on alle 24 merkkiä, käyttäjän on saatava tiedot täydellisinä käyttäen sopivaa keinoa (tiedon näyttäminen useammalla rivillä, rivien vierittäminen. . .). Käsin tehtäviä merkintöjä varten varattuja tulosteiden rivejä ei tarvitse näyttää.

16. Tulostaminen

129 Valvontalaitteen on kyettävä tulostamaan datamuistissaan ja/tai ajopiirturikorteilla olevia tietoja seuraavien tulosteiden muodossa:

- kuljettajan toiminta kortin tietojen mukaan päivittäin tulostettuna,
- kuljettajan toiminta ajoneuvoyksikön tietojen mukaan päivittäin tulostettuna,
- tapaukset ja viat kortin tietojen mukaan tulostettuna,
- tapaukset ja viat ajoneuvoyksikön tietojen mukaan tulostettuna,
- teknisten tietojen tuloste,
- ylinopeustuloste.

Näiden tulosteiden ulkoasu ja sisältö on määritelty lisäyksessä 4.

Tulosteiden lopussa voidaan antaa lisätietoja.

Valvontalaitte voi tuottaa myös muita tulosteita, jos ne ovat selvästi erotettavissa kuudesta edellä mainitusta tulosteesta.

130 Tulosteiden 'kuljettajan toiminta kortin tietojen mukaan päivittäin tulostettuna' ja 'tapaukset ja viat kortin tietojen mukaan tulostettuna' on oltava saatavissa vain, kun valvontalaitteeseen on asetettu kuljettaja- tai korjaamokortti. Valvontalaitteen on päivitettävä kyseiselle kortille tallennetut tiedot ennen tulostusta.

- 131 Tulosteiden 'kuljettajan toiminta kortin tietojen mukaan päivittäin tulostettuna' ja 'tapaukset ja viat kortin tietojen mukaan tulostettuna' tulostamiseksi valvontalaitteen on:
- joko automaattisesti valittava kuljettajakortti tai korjaamokortti, jos vain toinen näistä on asetettu laitteeseen,
 - tai annettava käyttäjän käyttöön komento, jolla tämä voi valita kortin, jolta tiedot luetaan, tai kortin, joka on asetettu kuljettajan korttiaukkoon, jos laitteeseen on asetettu kaksi korttia.
- 132 Tulostimen on kyettävä tulostamaan 24 merkkiä riville.
- 133 Merkkien on oltava vähintään 2,1 mm korkeita ja 1,5 mm leveitä.
- 133a Tulostimen on tuettava ISO 8859 -standardin osissa 1 ja 7 määriteltyjä Latin 1- ja Greek-merkistöjä, kuten lisäyksen 1 luvussa 4 'Merkistöt' on määritelty.
- 134 Tulostimien on oltava suunniteltu siten, että ne kykenevät tuottamaan edellä mainitut tulosteet riittävän selvinä, jottei niitä luettaessa synny väärinkäsityksiä.
- 135 Tulosteiden koon ja niiden sisältämien tietojen on säilyttävä muuttumattomina normaaleissa kosteus- (10–90 %) ja lämpötilaolosuhteissa.
- 136 Valvontalaitteessa käytettävä tulostuspaperi on varustettava asianmukaisin tyyppihyväksyntämerkinnöin sekä merkinnöin siitä, minkä tyyppisessä (tyyppisissä) valvontalaitteessa (-laitteissa) sitä saadaan käyttää. Tulosteiden on säilyttävä selvästi luettavina ja tunnistettavina senkin jälkeen, kun niitä on säilytetty vähintään vuoden ajan valaistuksen, kosteuden ja lämpötilan osalta normaaleissa olosuhteissa.
- 137 Näihin asiakirjoihin on myös voitava tehdä käsin kirjoitettuja merkintöjä kuten kuljettajan allekirjoitus.
- 138 Valvontalaitteen on hallittava tilanteet, joissa tulostuspaperi loppuu, siten, että uuden paperin lisäämisen jälkeen laite joko aloittaa tulostuksen alusta tai jatkaa tulostusta antamalla yksiselitteisen viitteen ennen paperin loppumista tulostettuun osaan.
- 17. Varoitukset**
- 139 Valvontalaitteen on varoitettava kuljettajaa, jos se havaitsee tapauksen ja/tai vian.
- 140 Virransyötön keskeytymistapausta koskeva varoitus voidaan antaa virransyötön uudelleenkytkemisen jälkeen.
- 141 Valvontalaitteen on varoitettava kuljettajaa 15 minuuttia ennen 4 tunnin 30 minuutin keskeytymättömän ajoajan ylitystä sekä ylityksen tapahtumishetkellä.
- 142 Varoitusten on oltava näkyviä. Näkyvien varoitusten lisäksi voidaan antaa kuultavia varoituksia.
- 143 Käyttäjän on kyettävä selvästi tunnistamaan näkyvät varoitukset, niiden on oltava kuljettajan näkökentässä ja selvästi luettavissa sekä päivällä että yöllä.
- 144 Näkyviä varoituksia voidaan lisätä valvontalaitteeseen ja/tai järjestää erilleen siitä.
- 145 Jälkimmäisessä tapauksessa varoituksessa on oltava merkki 'T' ja varoituksen on oltava väriltään keltainen tai oranssi.
- 146 Varoitusten on kestettävä vähintään 30 sekuntia, ellei käyttäjä kuittaa niitä painamalla jotakin valvontalaitteen näppäintä. Tämä pikakuittaus ei tyhjennä varoituksen syyn kertovaa näyttöä, johon viitataan seuraavassa kappaleessa.
- 147 Varoituksen syyn on näytävä valvontalaitteen näytössä, kunnes käyttäjä kuittaa sen tietyllä valvontalaitteen näppäimellä tai komennolla.
- 148 Muita varoituksia voidaan antaa, jos ne eivät aiheuta kuljettajille sekaannusta edellä mainittujen varoitusten suhteen.

18. Tietojen kopioiminen ulkoisille tietovälineille

- 149 Valvontalaitteen on kyettävä tarvittaessa kopioimaan tietoja datamuististaan tai kuljettajakortilta ulkoisille tallennusvälineille kalibrointi-/kopiointiliittimen kautta. Valvontalaitteen on päivitettävä kyseiselle kortille tallennetut tiedot ennen tulostusta.
- 150 Lisäksi valvontalaitteessa voi olla lisäominaisuus, jonka avulla se voi missä hyvänsä toimintatilassa kopioida tietoja jonkin muun liittimen kautta yritykselle, jonka tunnistetiedot on varmennettu tämän väylän kautta. Tällaisessa tapauksessa kopioinnille pätevät yrittystä vastaavat käyttöoikeudet.
- 151 Kopiointi ei saa muuttaa tai pyyhkiä tallennettuja tietoja.

Kalibrointi-/kopiointiliittimen sähköiset liityntätiedot on määritelty lisäyksessä 6.

Kopiointiprotokollat on määritelty lisäyksessä 7.

19. Tietojen tulostaminen muille ulkoisille välineille

- 152 Jos valvontalaitteessa ei ole nopeuden ja/tai matkan näyttötoimintoja, laitteen on annettava lähtösignaali(-t), jonka (joiden) avulla voidaan näyttää ajoneuvon nopeus (nopeusmittari) ja/tai sen kulkema kokonaismatka (matkamittari).
- 153 Ajoneuvoyksikön on myös kyettävä tulostamaan seuraavat tiedot käyttäen asianmukaista tarkoitukseen varattua sarjaliitintä, joka on riippumaton valinnaisesta CAN-väyläliitännästä (ISO 11898 -standardi, joka koskee maantieajoneuvoja, digitaalisen tiedon siirtoa ja CAN-verkkoja tiedon siirtämiseksi suurella nopeudella), jotta muut ajoneuvoon asennetut elektroniset yksiköt voivat käsitellä niitä:
- kuluva UTC-päivämäärä ja -aika,
 - ajoneuvon nopeus,
 - ajoneuvon kulkema kokonaismatka (matkamittari),
 - kuljettajan ja apukuljettajan sen hetkinen toiminta,
 - tieto siitä, onko kuljettajan ja apukuljettajan korttiaukkoon asetettu ajopiirturikorttia, sekä (tarvittaessa) näiden korttien tunnistetiedot (kortin numero ja kortin myöntänyt jäsenvaltio).

Näiden vähimmäisvaatimusten lisäksi voidaan tulostaa myös muita tietoja.

Kun ajoneuvon sytytysvirtakytkin on ON-asennossa, laitteen on tulostettava näitä tietoja jatkuvasti sarjaliitintäporttiin. Kun ajoneuvon sytytysvirtakytkin on OFF-asennossa, ainakin kuljettajan ja/tai apukuljettajan toiminnan tilan muuttamisen ja/tai ajopiirturikortin paikoilleen asettamisen tai poistamisen on saatava aikaan vastaavien tietojen tulostuminen sarjaliitintäporttiin. Jos tietojen tulostumista on lykätty siksi aikaa, kun ajoneuvon sytytysvirtakytkin on OFF-asennossa, tietojen on oltava käytettävissä, kun ajoneuvon sytytysvirtakytkin on jälleen ON-asennossa.

20. Kalibrointi

- 154 Kalibrointitoiminnon avulla on voitava:
- automaattisesti liittää liiketunnistin ajoneuvoyksikköön,
 - digitaalisesti sovittaa valvontalaitteen vakio (k) ajoneuvon ominaiskertoimeen (w) (ajoneuvoihin, joissa on kaksi tai useampia vetopyörästä välityssuhteita, on asennettava katkaisin, jonka avulla nämä erilaiset välityssuhteet saadaan automaattisesti vastaamaan sitä välityssuhdetta, jota käyttäen valvontalaite on sovitettu ajoneuvoon),
 - asettaa (ilman rajoituksia) kuluva aika,
 - asettaa matkamittarin kuluva lukema,
 - päivittää datamuistiin tallennetut liiketunnistimen tunnistetiedot,
 - päivittää tai vahvistaa muita valvontalaitteen tiedossa olevia parametreja, joita ovat: ajoneuvon tunnistetiedot, w-kerroin, l-mitta, rengaskoko ja nopeudenrajoittimen asetukset, jos sellainen on.

155 Liiketunnistimen ajoneuvoyksikköön liittämiseen on sisällyttävä ainakin:

- liiketunnistimeen tallennettujen liiketunnistimen asennustietojen päivitys (tarvittaessa),
- tarvittavien liiketunnistimen tunnistetietojen kopiointi tunnistimelta ajoneuvoyksikön datamuistiin.

156 Kalibrointitoiminnon avulla on kyettävä automaattisesti syöttämään tarvittavat tiedot kalibrointi-/kopiointiliittimen kautta lisäyksessä 8 määriteltyä kalibrointiprotokollaa käyttäen. Kalibrointitoiminnon avulla voidaan syöttää myös muita tarvittavia tietoja muiden liittimien kautta.

21. Ajan asetus

157 Ajan asetustoiminnon avulla on kyettävä asettamaan kuluva aika enintään yhden minuutin välein ja vähintään seitsemän päivän väliajoin.

158 Ajan asetustoiminnon avulla on kyettävä asettamaan kuluva aika ilman rajoituksia laitteen ollessa kalibrointitilassa.

22. Laitteen toimintaominaisuudet

159 Ajoneuvoyksikön on säilyttävä täysin toimintakuntoisena lämpötila-alueella – 20 °C–70 °C ja liiketunnistimen lämpötila-alueella – 40 °C–135 °C. Datamuistin tietojen on säilyttävä – 40 °C lämpötilaan asti.

160 Valvontalaitteen on säilyttävä täysin toimintakuntoisena kosteuden ollessa 10–90 %.

161 Valvontalaitteen on oltava suojattu ylijännitettä, väärää napaisuutta ja oikosulkuja vastaan.

162 Valvontalaitteen on oltava sähkömagneettista yhteensopivuutta koskevan neuvoston direktiivin 72/245/ETY mukauttamisesta tekniikan kehitykseen annetun komission direktiivin 95/54/EY ⁽¹⁾ mukainen, sekä suojattu staattisen sähkön aiheuttamilta purkauksilta ja jännitepiikeiltä.

23. Materiaalit

163 Kaikkien valvontalaitteen osien on oltava valmistettuja materiaaleista, joilla on riittävä kestävyys ja mekaaninen lujuus sekä muuttumattomat sähköiset ja magneettiset ominaisuudet.

164 Normaalien käyttöolosuhteiden vuoksi kaikki laitteen sisäpuoliset osat on suojattava kosteudelta ja pölyltä.

165 Ajoneuvoyksikön on täytettävä IEC 529 -standardin mukaiset suojausluokan IP 40 vaatimukset ja liiketunnistimen on täytettävä IEC 529 -standardin mukaiset suojausluokan IP 64 vaatimukset.

166 Valvontalaitteen on täytettävä siihen soveltuvien ergonomiseen muotoiluun liittyvien määräysten vaatimukset.

167 Valvontalaite on suojattava mahdollisilta vahingoilta.

24. Merkinnät

168 Jos valvontalaite näyttää ajoneuvon matkamittarilukeman ja nopeuden, on sen näytössä oltava seuraavat merkinnät:

- matkan mittayksikkö, jota osoittaa km-lyhenne matkaa osoittavan lukeman lähellä,

⁽¹⁾ EYVL L 266, 8.11.1995, s.1.

— merkintä 'km/h' nopeutta osoittavan lukeman lähellä.

Valvontalaite voidaan myös kytkeä osoittamaan nopeutta mailleina tunnissa, jolloin nopeuden mittayksikkö on näytettävä lyhenteellä 'mph'.

169 Jokaiseen valvontalaitteen erilliseen osaan on kiinnitettävä tunnustekilpi, josta ilmenevät seuraavat tiedot:

— laitteen valmistajan nimi ja osoite,

— valmistajan osanumero sekä laitteen valmistusvuosi,

— laitteen sarjanumero,

— laitteen tyyppihyväksyntätunnus.

170 Jos tila ei riitä kaikkien edellä mainittujen tietojen näyttämiseen, tunnustekilvestä on ilmentävä ainakin valmistajan nimi tai liiketunnus sekä laitteen osanumero.

IV. AJOPIIRTURIKORTTIEN RAKENNETTA JA TOIMINTOJA KOSKEVAT VAATIMUKSET

1. Näkyvissä olevat tiedot

Etupuoolella on:

171 kortin tyyppin mukaan sana 'kuljettajakortti' tai 'valvontakortti' tai 'korjaamokortti' tai 'yrityskortti' painettuna suurikokoisin kirjaimin kortin myöntävän jäsenvaltion virallisella kielellä tai kielillä;

172 sama sana yhteisön muilla virallisilla kielillä painettuna siten, että ne muodostavat kortin taustan:

ES	TARJETA DEL CONDUCTOR	TARJETA DE CONTROL	TARJETA DEL CENTRO DE ENSAYO	TARJETA DE LA EMPRESA
DK	FØRERKORT	KONTROLKORT	VÆRKSTEDSKORT	VIRKSOMHEDSKORT
DE	FAHRERKARTE	KONTROLLKARTE	WERKSTATTKARTE	UNTERNEHMENSKARTE
EL	KAPTA ΟΔΗΓΟΥ	KAPTA ΕΛΕΓΧΟΥ	KAPTA ΚΕΝΤΡΟΥ ΔΟΚΙΜΩΝ	KAPTA ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ
EN	DRIVER CARD	CONTROL CARD	WORKSHOP CARD	COMPANY CARD
FR	CARTE DE CONDUCTEUR	CARTE DE CONTRÔLEUR	CARTE D'ATELIER	CARTE D'ENTREPRISE
GA	CÁRTA TIOMÁNAÍ	CÁRTA STIÚRTHA	CÁRTA CEARDLAINNE	CÁRTA COMHLACHTA
IT	CARTA DEL CONDUCENTE	CARTA DI CONTROLLO	CARTA DEL CENTRO DI PROVA	CARTA DELL'AZIENDA
NL	BESTUURDERS KAART	CONTOLEKAART	CONTOLESTATION KAART	BEDRIJFSKAART
PT	CARTÃO DE CONDUTOR	CARTÃO DE CONTROLO	CARTÃO DO CENTRO DE ENSAIO	CARTÃO DE EMPRESA
FIN	KULJETTAJAKORTTI	VALVONTAKORTTI	KORJAAMOKORTTI	YRITYSKORTTI
SV	FÖRARKORT	KONTROLLKORT	VERKSTADSKORT	FÖRETAGSKORT

173 kortin myöntävän jäsenvaltion nimi (vapaaehtoinen);

- 174 kortin myöntävän jäsenvaltion kansainvälinen tunnus negatiivina sinisessä suorakulmiossa ja kahdentoista keltaisen tähden ympäröimänä. Jäsenvaltioiden kansainväliset tunnuksat ovat seuraavat:

B	Belgia
DK	Tanska
D	Saksa
GR	Kreikka
E	Espanja
F	Ranska
IRL	Irlanti
I	Italia
L	Luxemburg
NL	Alankomaat
A	Itävalta
P	Portugali
FIN	Suomi
S	Ruotsi
UK	Yhdistynyt kuningaskunta

- 175 myönnettyä korttia koskevat seuraavasti numeroidut tiedot:

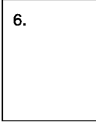
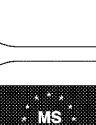
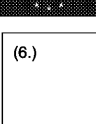
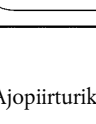
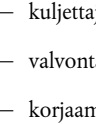
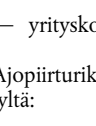
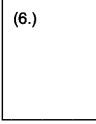
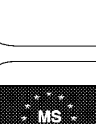
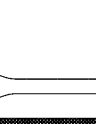
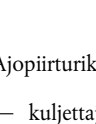
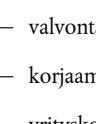
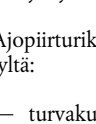
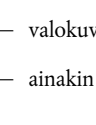
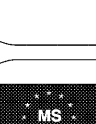
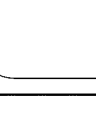
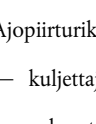
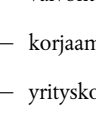
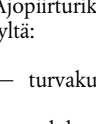
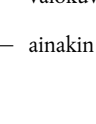
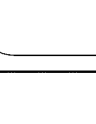
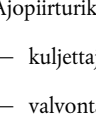
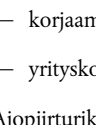
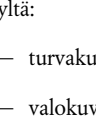
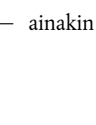
	Kuljettajakortti	Valvontakortti	Yritys- tai korjaamokortti
1.	kuljettajan sukunimi	Valvontaelimen nimi	yrityksen tai korjaamon nimi
2.	kuljettajan etunimi (etunimet)	Valvojan sukunimi (jos nimetty)	kortin haltijan sukunimi (jos nimetty)
3.	kuljettajan syntymäaika	Valvojan etunimi (etunimet) (jos nimetty)	kortin haltijan etunimi (etunimet) (jos nimetty)
4.(a)	kortin ensimmäinen voimassaolopäivä		
(b)	kortin viimeinen voimassaolopäivä (jos sellaista on)		
(c)	kortin myöntävä viranomainen (voidaan painaa kortin kääntöpuolelle)		
(d)	hallinnollinen numero, joka on muu kuin kohdassa 5 ilmoitettu numero (vapaaehtoinen)		
5.(a)	ajokortin numero (kuljettajakortin myöntämispäivänä)	—	—
5.(b)	kortin numero		
6.	kuljettajan valokuva	Valvojan valokuva (vapaaehtoinen)	—
7.	kuljettajan allekirjoitus	haltijan allekirjoitus (vapaaehtoinen)	
8.	haltijan vakinaisen asuinpaikka tai postiosoite (vapaaehtoinen)	Valvontaelimen postiosoite	yrityksen tai korjaamon postiosoite

- 176 päivämäärät on kirjoitettava käyttäen muotoa 'pp/kk/vvvv' tai 'pp.kk.vvvv' (päivä, kuukausi, vuosi).

Kääntöpuolella on:

- 177 kortin etupuolella olevien numeroitujen kohtien selitykset;

- 178 haltijan nimenomaisella kirjallisella suostumuksella lisättyjä, muita kuin korttia koskevia hallinnollisia tietoja; tämänkaltaisten tietojen lisääminen ei millään tavoin vaikuta mallin käyttämiseen ajopiirturikorttina.

YHTEISÖN MALLIN MUKAISET AJOPIIRTURIKORTIT	
ETUPUOLI	KÄÄNTÖPUOLI
KULJETTAJAKORTTI JÄSENVALTIO 1. 2. 3. 4a. 4b. 4c. 4d. 5a. 5b. 6. 7. 8. TARJETA DEL CONDUCTOR FÖRREKORT FAHREKARTE KAPTA JEJOY DRIVER CARD CARTE DE CONDUCTEUR CARTA TROMANAI CARTA DEL CONDUCENTE BESTUURDERSKAART CARTÃO DE CONDUTOR KULJETTAJAKORTILLA FÖRANKORT	1. Sukunimi 2. Etunimi (etunimet) 3. Syntymäaika 4a. Kortin ensimmäinen voimassaolopäivä 4b. Kortin hallinnollinen viimeinen voimassaolopäivä 4c. Kortin myöntävä viranomainen (4d.) Kansallinen hallinnollinen numero 5a. Ajokortin numero 5b. Kortin numero 6. Valokuva 7. Allekirjoitus (8) Osoite Kortti pyydetään palauttamaan osoitteeseen: VIRANOMAISEN NIMI JA OSOITE
VALVONTAKORTTI JÄSENVALTIO 1. 2. 3. 4a. 4b. 4c. 4d. 5a. 5b. 6. 7. 8. TARJETA DE CONTROL KONTROLLKORT KONTROLLKARTE KAPTA BAKUY CONTROL CARD CARTE DE CONTROLEUR CARTA STURTHA CARTA DI CONTROLLO CONTROLEKAART CARTÃO DE CONTROLO VALVONTAKORTILLA KONTROLLKORT	1. Valvontaelin 2. Sukunimi 3. Etunimi (etunimet) 4a. Kortin ensimmäinen voimassaolopäivä (4b.) Kortin hallinnollinen viimeinen voimassaolopäivä 4c. Kortin myöntävä viranomainen (4d.) Kansallinen hallinnollinen numero 5b. Kortin numero 6. Valokuva 7. Allekirjoitus (8) Osoite Kortti pyydetään palauttamaan osoitteeseen: VIRANOMAISEN NIMI JA OSOITE
KORJAAMOKORTTI JÄSENVALTIO 1. 2. 3. 4a. 4b. 4c. 4d. 5a. 5b. 6. 7. 8. TARJETA DEL CENTRO DE ENSAJO VÆRKSTEDSKORT WERKSTÄTTKARTE KAPTA ENTRY WORKIN WORKSHOP CARD CARTE D'ATELIER CARTA CEARDLANNE CARTA DEL CENTRO DI PROVA CONTROLESTATIONKAART CARTÃO DO CENTRO DE ENSAJO TESTAUSASEMAKORTILLA VERKSTADSKORT	1. Korjaamon nimi 2. Sukunimi 3. Etunimi (etunimet) 4a. Kortin ensimmäinen voimassaolopäivä 4b. Kortin hallinnollinen viimeinen voimassaolopäivä 4c. Kortin myöntävä viranomainen (4d.) Kansallinen hallinnollinen numero 5b. Kortin numero 7. Allekirjoitus (8) Osoite Kortti pyydetään palauttamaan osoitteeseen: VIRANOMAISEN NIMI JA OSOITE
YRITYSKORTTI JÄSENVALTIO 1. 2. 3. 4a. 4b. 4c. 4d. 5a. 5b. 6. 7. 8. TARJETA DE LA EMPRESA VIRKSOMHEDSKORT UNTERNEHMENSKARTE KAPTA BIZNESIJE COMPANY CARD CARTE D'ENTREPRISE CARTA COMHACHTA CARTA DELL'AZIENDA BEDRUFSSKAART CARTÃO DE EMPRESA YRITYSKORTILLA FÖRETAGSKORT	1. Yrityksen nimi 2. Sukunimi 3. Etunimi (etunimet) 4a. Kortin ensimmäinen voimassaolopäivä 4b. Kortin hallinnollinen viimeinen voimassaolopäivä 4c. Kortin myöntävä viranomainen (4d.) Kansallinen hallinnollinen numero 5b. Kortin numero 7. Allekirjoitus (8) Osoite Kortti pyydetään palauttamaan osoitteeseen: VIRANOMAISEN NIMI JA OSOITE

179 Ajopiirturikortit on painettava käyttäen seuraavia hallitsevia taustavärejä:

- kuljettajakortti: valkoinen,
- valvontakortti: sininen,
- korjaamokortti: punainen,
- yrityskortti: keltainen.

180 Ajopiirturikorteilla on oltava ainakin seuraavat ominaisuudet, jotka suojaavat sitä väärentämiseltä ja vilpilliseltä käsittelyltä:

- turvakuviointi, jossa on ohut aaltomainen viivakuviointi ja iirispainatus,
- valokuvan kohdalla on taustan turvakuvioinnin ja valokuvan mentävä osittain päällekkäin,
- ainakin yksi kaksiväristä mikrokirjoitusta sisältävä rivi.

- 181 Jäsenvaltiot voivat komissiota kuultuaan lisätä korttiin värejä tai merkintöjä, kuten kansallisia tunnuksia ja turvallisuutta lisääviä ominaisuuksia, tämän kuitenkaan rajoittamatta tämän liitteen muita määräyksiä.

2. Tietoturva

Järjestelmän turvallisuuden tavoitteena on suojata korttien ja valvontalaitteen välillä siirrettävien tietojen eheys ja autenttisuus, suojata korteilta kopioitavien tietojen eheys ja autenttisuus, sallia valvontalaitteiden siirtää vain tiettyjä tietoja korteille, tehdä korteille tallennetun tiedon väärentäminen mahdottomaksi, estää vilpillinen käsittely sekä havaita kaikki sen tapaiset yritykset.

- 182 Järjestelmän turvallisuuden saavuttamiseksi ajopiirturikorttien on täytettävä tietoturva-vaatimukset, jotka on määritelty lisäyksessä 10 'Yleiset tietoturvatavoitteet'.

- 183 Ajopiirturikorttien on oltava luettavissa muilla laitteilla, kuten henkilökohtaisilla tietokoneilla.

3. Standardit

- 184 Ajopiirturikorttien on oltava seuraavien standardien mukaisia:

- ISO/IEC 7810 Identification cards – Physical characteristics (henkilökortit/toimikortit – fyysiset ominaisuudet),
- ISO/IEC 7816 Identification cards – Integrated circuits with contacts (henkilökortit/toimikortit – liittimillä varustetut integroidut piirit):
 - osa 1: Physical characteristics (fyysiset ominaisuudet),
 - osa 2: Dimensions and location of the contacts (mitat ja liittimien paikat),
 - osa 3: Electronic signals and transmission protocols (sähköiset signaalit ja siirtoprotokollat),
 - osa 4: Inter-industry commands for interchange (yleiset siirtokomennot),
 - osa 8: Security related inter-industry commands (yleiset turvakomennot),
- ISO/IEC 10373 Identification cards – Test methods (henkilökortit/toimikortit – testausmenetelmät),

4. Ympäristöön liittyvät ja sähkötekniset eritelmät

- 185 Ajopiirturikorttien on kyettävä toimimaan moitteettomasti kaikissa yhteisön alueella tavattavissa ilmasto-olosuhteissa sekä vähintään lämpötila-alueella – 25 °C– + 70 °C, jolloin satunnaiset lämpötilahuiput voivat olla jopa + 85 °C, missä satunnainen tarkoittaa enintään neljän tunnin jaksoja kerrallaan enintään sata kertaa kortin käyttöiän aikana.
- 186 Ajopiirturikorttien on voitava toimia moitteettomasti kosteuden ollessa 10–90 %.
- 187 Ajopiirturikorttien on voitava toimia moitteettomasti viiden vuoden ajan, jos niitä käytetään ympäristöön liittyvien ja sähkötekniikan eritelmien rajoissa.
- 188 Käytön aikana ajopiirturikortin on oltava sähkömagneettisesta yhteensopivuudesta 31 päivänä lokakuuta 1995 annetun komission direktiivin 95/54/EY⁽¹⁾ mukainen sekä suojattu staattisen sähköön aiheuttamilta purkauksilta.

5. Tietojen tallennus

Tässä kohdassa käsiteltävien asioiden osalta,

- ajat kirjataan yhden minuutin tarkkuudella, ellei toisin ole määrätty,
- matkamittarin lukemat kirjataan yhden kilometrin tarkkuudella,
- nopeudet kirjataan tarkkuudella 1 km/t.

Tietojen tallennuksen vaatimukset täyttävät ajopiirturikorttien toiminnot, komennot ja loogiset rakenteet on määritelty lisäyksessä 2.

⁽¹⁾ EYVL L 266, 8.11.1995, s. 1.

- 189 Tässä kohdassa määritellään erilaisia sovellustiedostoja koskevat tiedontallennuskapasiteetin vähimmäisvaatimukset. Ajopiirturikorttien on kyettävä antamaan valvontalaitteelle tieto näiden tiedostojen vaatimasta todellisesta tallennuskapasiteetista.

Muut ajopiirturikortteille mahdollisesti tallennettavat, muihin kortilla mahdollisesti oleviin sovelluksiin liittyvät tiedot on tallennettava direktiivin 95/46/EY mukaisesti ⁽¹⁾.

5.1 **Kortin tunnistetiedot ja turvatiedot**

5.1.1 Sovellusten tunnistetiedot

- 190 Ajopiirturikorttien on kyettävä tallentamaan seuraavat sovellusten tunnistetiedot:

- ajopiirturisovelluksen tunniste,
- ajopiirturikortin tunnisteen tyyppi.

5.1.2 Mikrosirujen tunnistetiedot

- 191 Ajopiirturikorttien on kyettävä tallentamaan seuraavat integroitujen piirien tunnistetiedot:

- integroidun piirin sarjanumero,
- integroidun piirin valmistajan viitetiedot.

5.1.3 Sirukorttien tunnistetiedot

- 192 Ajopiirturikorttien on kyettävä tallentamaan seuraavat älykorttien tunnistetiedot:

- kortin sarjanumero (mukaan lukijan valmistajan viitetiedot),
- kortin tyyppihyväksyntänumero,
- kortin yksilöivä tunniste,
- kortin laminoijan tunniste,
- integroidun piirin tunniste.

5.1.4 Tietoturvan osatekijät

- 193 Ajopiirturikorttien on kyettävä tallentamaan seuraavat tietoturvan osatekijöihin liittyvät tiedot:

- eurooppalainen julkinen avain,
- jäsenvaltion myöntämä todistus,
- kortille myönnetty todistus,
- kortin yksityinen avain.

5.2 **Kuljettajakortti**

5.2.1 Kortin tunnistetiedot

- 194 Kuljettajakortin on kyettävä tallentamaan seuraavat kortin tunnistetiedot:

- kortin numero,
- kortin myöntänyt jäsenvaltio, myöntäneen viranomaisen nimi, myöntämispäivä,
- kortin ensimmäinen voimassaolopäivä, kortin viimeinen voimassaolopäivä.

5.2.2 Kortin haltijan tunnistetiedot

- 195 Kuljettajakortin on kyettävä tallentamaan seuraavat kortin haltijan tunnistetiedot:

- haltijan sukunimi,
- haltijan etunimi (etunimet),

⁽¹⁾ EYVL L 281, 23.11.1995, s. 31.

- syntymäaika,
- haltijan ensisijaisesti käyttämä kieli.

5.2.3 Ajokorttiin liittyvät tiedot

196 Kuljettajakortin on kyettävä tallentamaan seuraavat ajokorttiin liittyvät tiedot:

- kortin myöntänyt jäsenvaltio, myöntäneen viranomaisen nimi,
- ajokortin numero (myöntämispäivänä).

5.2.4 Käytössä olleisiin ajoneuvoihin liittyvät tiedot

197 Kuljettajakortin on kyettävä tallentamaan seuraavat tiedot erikseen jokaista sellaista kalenterivuorokautta kohti, jolloin korttia on käytetty, ja erikseen jokaista tietyn ajoneuvon kyseisenä päivänä tapahtunutta käyttöjaksoa kohti (käyttöjaksoon sisältyvät kaikki peräkkäin tapahtuneet työjaksot kortin paikoilleen asettamisesta sen poistoon kyseisessä ajoneuvossa, kortin kannalta tarkasteltuna):

- päivämäärä ja aika, jolloin ajoneuvoa ensi kerran käytettiin (eli hetki, jolloin kortti ensimmäisen kerran asetettiin paikoilleen kyseisen ajoneuvon käyttöjakson aikana, tai klo 00.00, jos ajoneuvon käyttö tuolloin oli jatkuva),
- ajoneuvon matkamittarin lukema tuona ajanhetkenä,
- päivämäärä ja aika, jolloin ajoneuvoa viimeisen kerran käytettiin (eli hetki, jolloin kortti viimeisen kerran poistettiin kyseisen ajoneuvon käyttöjakson aikana, tai klo 23.59, jos ajoneuvon käyttö tuolloin oli jatkuva),
- ajoneuvon matkamittarin lukema tuona ajanhetkenä,
- ajoneuvon rekisteritunnus ja jäsenvaltio, jossa ajoneuvo on rekisteröity.

198 Kuljettajakortin on kyettävä tallentamaan vähintään 84 tällaista tietuetta.

5.2.5 Kuljettajan toimintaan liittyvät tiedot

199 Kuljettajakortin on kyettävä tallentamaan seuraavat tiedot erikseen jokaista sellaista kalenterivuorokautta kohti, jolloin korttia on käytetty tai joille kuljettaja on syöttänyt tietoja käsin:

- päivämäärä,
- käyttövuorokausien juokseva järjestysnumero (jota suurennetaan yhdellä jokaisena sellaisena kalenterivuorokautena, jolloin korttia käytetään),
- kuljettajan kyseisen vuorokauden aikana kulkema kokonaismatka,
- kuljettajatilanne klo 00.00,
- seuraavat tiedot aina, kun kuljettajan toiminnan tila muuttuu ja/tai ajoneuvon miehitys muuttuu ja/tai kuljettajakortti asetetaan paikoilleen tai poistetaan:
 - ajoneuvon miehityksen tila (CREW, SINGLE),
 - käytetty korttipaikka (DRIVER, CO-DRIVER),
 - kortin tila (INSERTED, NOT INSERTED),
 - toiminta (DRIVING, AVAILABILITY, WORK, BREAK/REST),
 - aika, jolloin muutos tapahtui.

200 Kuljettajakortin muistin on kyettävä tallentamaan kuljettajan toimintaan liittyviä tietoja vähintään 28 vuorokauden ajalta (kuljettajan keskimääräisen toiminnan määritellään sisältävän 93 toiminnan tilan muutosta vuorokaudessa).

201 Vaatimusten 197 ja 199 kohdalla luetellut tiedot on tallennettava siten, että toimintaa koskevat tiedot voidaan hakea siinä järjestyksessä, jossa nämä toiminnot ovat tapahtuneet, vaikka aikatiedoissa olisikin päällekkäisyyttä.

5.2.6 Tiedot paikasta, jossa päivän työaika alkaa ja/tai päättyy

202 Kuljettajakortin on kyettävä tallentamaan seuraavat kuljettajan syöttämät tiedot paikasta, jossa päivän työaika alkaa ja/tai päättyy:

- päivämäärä ja aika, jolloin tiedot syötettiin (tai syötettyihin tietoihin liittyvä päivämäärä ja aika, jos tietojen syöttäminen tapahtui tietojen käsin syöttämistä koskevan menettelyn mukaisesti),

- syötetyn tiedon tyyppi (alkamis- tai päättymistieto, olosuhteet, joissa tieto on syötetty),
- valtio ja alue, jota syötetty tieto koskee,
- ajoneuvon matkamittarin lukema.

203 Kuljettajakortin muistin on kyettävä tallentamaan vähintään 42 paria tällaisia tietueita.

5.2.7 Tapauksiin liittyvät tiedot

Tässä alakohdassa käsiteltäviin asioihin liittyvä aika on kirjattava yhden sekunnin tarkkuudella.

204 Kuljettajakortin on kyettävä tallentamaan tiedot, jotka liittyvät seuraaviin tapauksiin, jotka valvontalaite on havainnut kortin ollessa paikoilleen asetettuna:

- aikojen päällekkäisyys (jos tapaus on tämän kortin aiheuttama),
- kortin paikoilleen asettaminen ajettaessa (jos tämä kortti on tapauksen kohteena),
- edellistä kortin käyttöjaksoa ei lopetettu oikein (jos tämä kortti on tapauksen kohteena),
- keskeytynyt virransyöttö,
- virhe liikedatassa,
- tietoturvan murtoyritykset.

205 Kuljettajakortin on kyettävä tallentamaan seuraavat näihin tapauksiin liittyvät tiedot:

- tapauksen tunnuskoodi,
- päivämäärä ja aika, jolloin tapaus alkoi (tai päivämäärä ja aika, jolloin kortti asetettiin paikoilleen, jos tapaus oli tuolloin jo alkanut),
- päivämäärä ja aika, jolloin tapaus päättyi (tai päivämäärä ja aika, jolloin kortti poistettiin, jos tapaus oli tuolloin vielä käynnissä),
- tapaukseen liittyvän ajoneuvon rekisteritunnus ja jäsenvaltio, jossa ajoneuvo on rekisteröity.

Huomautus: 'aikojen päällekkäisyys'-tapauksen osalta:

- tapauksen alkamispäivämäärän ja -ajan on vastattava sitä päivämäärää ja aikaa, jolloin kortti poistettiin edellisestä ajoneuvosta,
- tapauksen päättymispäivämäärän ja -ajan on vastattava sitä päivämäärää ja aikaa, jolloin kortti asetettiin paikoilleen nyt käytössä olevaan ajoneuvoon,
- ajoneuvoon liittyvien tietojen on vastattava nyt käytössä olevaa, tapauksen aiheuttanutta ajoneuvoa.

Huomautus: 'edellistä kortin käyttöjaksoa ei lopetettu oikein'-tapauksen osalta:

- tapauksen alkamispäivämäärän ja -ajan on vastattava sitä päivämäärää ja aikaa, jolloin kortti asetettiin paikoilleen sen käyttöjakson aluksi, jota ei lopetettu oikein,
- tapauksen päättymispäivämäärän ja -ajan on vastattava sitä päivämäärää ja aikaa, jolloin kortti asetettiin paikoilleen sen käyttöjakson aluksi, jonka aikana tapaus havaittiin (kuluva käyttöjakso),
- ajoneuvoon liittyvien tietojen on vastattava sitä ajoneuvoa, jota käytettäessä kortin käyttöjaksoa ei lopetettu oikein.

206 Kuljettajakortin on kyettävä tallentamaan kuuteen viimeisimpään kutakin tapaustyyppiä edustavaan tapaukseen liittyvät tiedot (eli 36 tapauksen tiedot).

5.2.8 Vikoihin liittyvät tiedot

Tässä alakohdassa käsiteltäviin asioihin liittyvä aika on kirjattava yhden sekunnin tarkkuudella.

207 Kuljettajakortin on kyettävä tallentamaan tiedot, jotka liittyvät seuraaviin vikoihin, jotka valvontalaite on havainnut kortin ollessa paikoilleen asetettuna:

- korttivika (jos tämä kortti on tapauksen kohteena),
- valvontalaitteen vika.

208 Kuljettajakortin on kyettävä tallentamaan seuraavat näihin vikoihin liittyvät tiedot:

- vian tunnuskoodi,
- päivämäärä ja aika, jolloin vikatapahtuma alkoi (tai päivämäärä ja aika, jolloin kortti asetettiin paikoilleen, jos vikatapahtuma oli tuolloin jo alkanut),
- päivämäärä ja aika, jolloin vikatapahtuma päättyi (tai päivämäärä ja aika, jolloin kortti poistettiin, jos vikatapahtuma oli tuolloin vielä käynnissä),
- vikatapahtumaan liittyvän ajoneuvon rekisteritunnus ja jäsenvaltio, jossa ajoneuvo on rekisteröity.

209 Kuljettajakortin on kyettävä tallentamaan kahteentoista viimeisimpään kutakin vikatyyppiä edustavaan vikatapahtumaan liittyvät tiedot (eli 24 vikatapahtuman tiedot).

5.2.9 Tarkastustoimiin liittyvät tiedot

210 Kuljettajakortin on kyettävä tallentamaan seuraavat tarkastustoimiin liittyvät tiedot:

- tarkastuksen päivämäärä ja aika,
- tarkastuskortin numero ja kortin myöntänyt jäsenvaltio,
- tarkastuksen tyyppi (tietojen näyttö ja/tai tulostus ja/tai ajoneuvoyksikön tietojen kopiointi ja/tai kortin tietojen kopiointi (ks. huomautus)),
- jakso, jota koskevat tiedot kopioitiin, kun kyseessä on tietojen kopiointi,
- tarkastettavan ajoneuvon rekisteritunnus ja jäsenvaltio, jossa ajoneuvo on rekisteröity.

Huomautus: tietoturva vaatimusten vuoksi tietojen kopiointi kirjataan vain, jos se on suoritettu valvontalaitteen kautta.

211 Kuljettajakortin on kyettävä tallentamaan yksi tällainen tietue.

5.2.10 Kortin käyttöjaksoon liittyvät tiedot

212 Kuljettajakortin on kyettävä tallentamaan tiedot, jotka liittyvät ajoneuvoon, jota käytettäessä kuluva käyttöjakso alkoi:

- päivämäärä ja aika, jolloin käyttöjakso alkoi (eli kortti asetettiin paikoilleen) yhden sekunnin tarkkuudella,
- ajoneuvon rekisteritunnus, ja jäsenvaltio, jossa ajoneuvo on rekisteröity.

5.2.11 Erityisolosuhteisiin liittyvät tiedot

212a Kuljettajakortin on kyettävä tallentamaan seuraavat erityisolosuhteisiin liittyvät tiedot, jotka on syötetty kortin ollessa paikoilleen asetettuna (mihin hyvänsä korttiaukkoon):

- päivämäärä ja aika, jolloin tieto syötettiin,
- erityisolosuhteiden tyyppi.

212b Kuljettajakortin on kyettävä tallentamaan 56 tällaista tietuetta.

5.3 Korjaamokortti

5.3.1 Tietoturvan osatekijät

213 Korjaamokortin on kyettävä tallentamaan henkilökohtainen tunnusluku (PIN-koodi).

214 Korjaamokortin on kyettävä tallentamaan ne salakirjoitusavaimet, joita tarvitaan liittämään liiketunnistimet ajoneuvoyksikköihin.

5.3.2 Kortin tunnistetiedot

215 Korjaamokortin on kyettävä tallentamaan seuraavat kortin tunnistetiedot:

- kortin numero,
- kortin myöntänyt jäsenvaltio, myöntäneen viranomaisen nimi, myöntämispäivä,
- kortin ensimmäinen voimassaolopäivä, kortin viimeinen voimassaolopäivä.

5.3.3 Kortin haltijan tunnistetiedot

216 Korjaamokortin on kyettävä tallentamaan seuraavat kortin haltijan tunnistetiedot:

- korjaamon nimi,
- korjaamon osoite,
- haltijan sukunimi,
- haltijan etunimi (etunimet),
- haltijan ensisijaisesti käyttämä kieli.

5.3.4 Käytössä olleisiin ajoneuvoihin liittyvät tiedot

217 Korjaamokortin on kyettävä tallentamaan käytössä olleisiin ajoneuvoihin liittyvät tiedot samalla tavoin kuin kuljettajakortin.

218 Korjaamokortin on kyettävä tallentamaan vähintään neljä tällaista tietuetta.

5.3.5 Kuljettajan toimintaan liittyvät tiedot

219 Korjaamokortin on kyettävä tallentamaan kuljettajan toimintaan liittyvät tiedot samalla tavoin kuin kuljettajakortin.

220 Korjaamokortin on kyettävä tallentamaan vähintään yhden kuljettajan keskimääräistä toimintaa vastaavan päivän tiedot.

5.3.6 Päivän työajan alkamiseen ja/tai päättymiseen liittyvät tiedot

221 Korjaamokortin on kyettävä tallentamaan päivän työajan alkamiseen ja/tai päättymiseen liittyvät tiedot samalla tavoin kuin kuljettajakortin.

222 Korjaamokortin on kyettävä tallentamaan vähintään kolme paria tällaisia tietueita.

5.3.7 Tapauksiin ja vikoihin liittyvät tiedot

223 Korjaamokortin on kyettävä tallentamaan tapauksiin ja vikoihin liittyvät tiedot samalla tavoin kuin kuljettajakortin.

224 Korjaamokortin on kyettävä tallentamaan tiedot, jotka koskevat kolmea viimeisintä kutakin tapaustyyppiä edustavaa tapausta (eli 18 tapausta) ja kuutta viimeisintä kutakin vikatyyppiä edustavaa vikatapahtumaa (eli 12 vikatapahtumaa).

5.3.8 Tarkastustoimiin liittyvät tiedot

225 Korjaamokortin on kyettävä tallentamaan tarkastustoimiin liittyvät tiedot samalla tavoin kuin kuljettajakortin.

5.3.9 Kalibrointiin ja ajan asetukseen liittyvät tiedot

226 Korjaamokortin on kyettävä tallentamaan tiedot, jotka liittyvät kalibrointeihin ja/tai ajan asetukseen, jotka on suoritettu kortin ollessa asetettuna valvontalaitteeseen.

227 Kunkin kalibrointiin liittyvän tietueen on kyettävä tallentamaan seuraavat tiedot:

- kalibroinnin tarkoitus (ensiasennus, asennus, määräaikaistarkastus),
- ajoneuvon tunnistetiedot,
- päivitetty tai vahvistettu parametrit (w, k, l, rengaskoko, nopeudenrajoittimen asetukset, matkamittari (uudet ja vanhat lukemat), päivämäärä ja aika (uudet ja vanhat lukemat)),
- valvontalaitteen tunnistetiedot (ajoneuvoyksikön osanumero, ajoneuvoyksikön sarjanumero, liiketunnistimen sarjanumero).

228 Korjaamokortin on kyettävä tallentamaan vähintään 88 tällaista tietuetta.

229 Korjaamokortin on pidettävä muistissa sen avulla suoritettujen kalibrointien kokonaislukumäärä.

- 230 Korjaamokortin on pidettävä muistissa sen avulla suoritettujen kalibrointien lukumäärä kortin tietojen viimeksi tapahtuneen kopioinnin jälkeen.

5.3.10 Erityisolosuhteisiin liittyvät tiedot

- 230a Korjaamokortin on kyettävä tallentamaan erityisolosuhteisiin liittyvät tiedot samalla tavoin kuin kuljettajakortin. Korjaamokortin on kyettävä tallentamaan kaksi tällaista tietuetta.

5.4 **Valvontakortti**

5.4.1 Kortin tunnistetiedot

- 231 Valvontakortin on kyettävä tallentamaan seuraavat kortin tunnistetiedot:

- kortin numero,
- kortin myöntänyt jäsenvaltio, myöntäneen viranomaisen nimi, myöntämispäivä,
- kortin ensimmäinen voimassaolopäivä, kortin viimeinen voimassaolopäivä (jos sellainen on)

5.4.2 Kortin haltijan tunnistetiedot

- 232 Valvontakortin on kyettävä tallentamaan seuraavat kortin haltijan tunnistetiedot:

- tarkastuselimen nimi,
- tarkastuselimen osoite,
- haltijan sukunimi,
- haltijan etunimi (etunimet),
- haltijan ensisijaisesti käyttämä kieli.

5.4.3 Tarkastustoimiin liittyvät tiedot

- 233 Valvontakortin on kyettävä tallentamaan seuraavat tarkastustoimiin liittyvät tiedot:

- tarkastuksen päivämäärä ja aika,
- tarkastuksen tyyppi (tietojen näyttö ja/tai tulostus ja/tai ajoneuvoyksikön tietojen kopiointi ja/tai kortin tietojen kopiointi),
- jakso, jota koskevat tiedot kopioitiin (jos niitä kopioitiin),
- tarkastettavan ajoneuvon rekisteritunnus ja jäsenvaltion viranomainen, joka on rekisteröinyt tarkastettavan ajoneuvon,
- tarkastettavan kuljettajakortin numero ja kortin myöntänyt jäsenvaltio.

- 234 Valvontakortin on kyettävä tallentamaan vähintään 230 tällaista tietuetta.

5.5 **Yrityskortti**

5.5.1 Kortin tunnistetiedot

- 235 Yrityskortin on kyettävä tallentamaan seuraavat kortin tunnistetiedot:

- kortin numero,
- kortin myöntänyt jäsenvaltio, myöntäneen viranomaisen nimi, myöntämispäivä,
- kortin ensimmäinen voimassaolopäivä, kortin viimeinen voimassaolopäivä (jos sellainen on).

5.5.2 Kortin haltijan tunnistetiedot

- 236 Yrityskortin on kyettävä tallentamaan seuraavat kortin haltijan tunnistetiedot:

- yrityksen nimi,
- yrityksen osoite.

5.5.3 Yrityksen toimenpiteitä koskevat tiedot

- 237 Yrityskortin on kyettävä tallentamaan seuraavat yrityksen toimenpiteitä koskevat tiedot:
- päivämäärä ja aika, jolloin toimenpide suoritettiin,
 - toimenpiteen tyyppi (ajoneuvoyksikön lukitseminen ja/tai lukituksen avaaminen ja/tai ajoneuvoyksikön tietojen kopiointi ja/tai kortin tietojen kopiointi),
 - jakso, jota koskevat tiedot kopioitiin (jos niitä kopioitiin),
 - kyseisen ajoneuvon rekisteritunnus ja jäsenvaltion viranomainen, joka on rekisteröinyt kyseisen ajoneuvon,
 - kortin numero ja kortin myöntänyt jäsenvaltio (jos kortin tietoja kopioitiin).
- 238 Yrityskortin on kyettävä tallentamaan vähintään 230 tällaista tietuetta.

V. VALVONTALAITTEEN ASENNUS

1. Asennus

- 239 Uudet valvontalaitteet on toimitettava asentajille tai ajoneuvovalmistajille aktivoimattomana ja siten, että kaikille III luvun kohdassa 20 luetelluille kalibrointiparametreille on asetettu asianmukaiset ja käyvät oletusarvot. Tapauksissa, joissa mikään oletusarvo ei ole asianmukainen, kirjaimin ilmaistavien parametrien arvo on asetettava kysymysmerkeistä muodostuviksi merkijonoiksi ja numeeristen parametrien arvo nolllaksi.
- 240 Valvontalaite on ennen sen aktivointia pystyttävä kalibroimaan, vaikka laite ei olisikaan kalibrointitilassa.
- 241 Valvontalaite ei saa ennen aktivoimistaan kirjata tai tallentaa tietoja, jotka on kuvattu III luvun kohdissa 12.3–12.9 ja 12.12–12.14 (mainitut kohdat mukaan lukien).
- 242 Asennuksen aikana ajoneuvovalmistajien on asetettava valmiiksi kaikki tiedossa olevat parametrit.
- 243 Ajoneuvovalmistajien tai asentajien on aktivoitava asennettu valvontalaite ennen kuin ajoneuvo siirretään pois toimitiloista, joissa asennus suoritettiin.
- 244 Valvontalaitteen aktivoinnin on käynnistytävä automaattisesti, kun sen jompaan kumpaan korttiliitäntälaitteeseen ensimmäisen kerran asetetaan korjaamokortti.
- 245 Mikäli liiketunnistimen ja ajoneuvoyksikön toisiinsa liittäminen vaatii erityisiä toimintoja, niiden on tapahduttava automaattisesti ennen aktivointia tai sen aikana.
- 246 Aktivoinnin tapahduttua valvontalaitteen toimintojen ja tietojen käyttöoikeuksien on oltava täysin käytettävissä.
- 247 Valvontalaitteen tietojen kirjaamis- ja tallennustoimintojen on laitteen aktivoinnin jälkeen oltava täysin toimintakuntoiset.
- 248 Asennuksen jälkeen laite on kalibroitava. Ajoneuvon rekisteritunnus syötetään ensimmäisen kalibroinnin yhteydessä, kahden viikon kuluessa asennuksesta tai viimeistään silloin, kun rekisteritunnus on myönnetty.
- 248a Valvontalaite on sijoitettava ajoneuvoon siten, että kuljettaja kykenee käyttämään tarvittavia toimintoja istuimeltaan käsin.

2. Asennuskilpi

- 249 Sen jälkeen, kun valvontalaite on tarkastettu asennuksen yhteydessä, on sen päälle, sisälle tai viereen helppopääsyiseen paikkaan kiinnitettävä selvästi näkyvä asennuskilpi. Jokaisen hyväksytyn asentajan tai korjaamon suorittaman tarkastuksen jälkeen on edellisen paikalle kiinnitettävä uusi kilpi.
- 250 Kilvestä on käytävä ilmi ainakin seuraavat tiedot:
- hyväksytyn asentajan tai korjaamon nimi, osoite tai toiminimi,
 - ajoneuvon ominaiskerroin muodossa ' $w = \dots \text{ imp/km}$ ',
 - valvontalaitteen vakio muodossa ' $k = \dots \text{ imp/km}$ ',
 - pyörien renkaiden tehollinen ympärysmitta muodossa ' $l = \dots \text{ mm}$ ',
 - rengaskoko,
 - päivämäärä, jolloin ajoneuvon ominaiskerroin ja pyörien renkaiden tehollinen ympärysmitta on mitattu,
 - ajoneuvon valmistenumero.

3. Sinetöinti

- 251 Seuraavat osat on sinetöitävä:
- jokainen liitäntä, joka irrotessaan aiheuttaisi muutoksia, joita on mahdoton havaita, tai tietojen tuhoutumista, jota on mahdoton havaita;
 - asennuskilpi, jolle sitä ole kiinnitetty siten, ettei sitä voi poistaa siinä olevien merkintöjen tuhoutumatta.
- 252 Edellä mainitut sinetit voidaan poistaa:
- hätätapauksessa,
 - nopeudenrajoittimen tai muun liikenneturvallisuutta parantavan laitteen asentamiseksi, säätämiseksi tai korjaamiseksi edellyttäen, että valvontalaitteen toiminta jatkuu luotettavasti ja moitteettomasti ja että hyväksytty asentaja tai korjaamo sinetöi sen uudelleen (VI luvun mukaisesti) välittömästi nopeudenrajoittimen tai muun liikenneturvallisuutta parantavan laitteen asentamisen jälkeen tai seitsemän päivän kuluessa muissa tapauksissa.
- 253 Aina kun sinetit poistetaan, toimivaltaiselle viranomaiselle on laadittava ja toimitettava kirjallinen ilmoitus, jossa esitetään toimenpiteen syyt.

VI. TARKASTUKSET, MÄÄRÄAIKAISTARKASTUKSET JA KORJAUKSET

Niitä olosuhteita koskevat vaatimukset, joissa sinetit saadaan poistaa ja joihin viitataan asetuksen (ETY) N:o 3821/85 12 artiklan 5 kohdassa, sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna asetuksella (EY) N:o 2135/98, on määritelty tämän liitteen V luvun kohdassa 3.

1. Asentajien tai testausasemien hyväksyminen

Jäsenvaltiot hyväksyvät, tarkastavat säännöllisesti ja laillistavat elimet, jotka saavat suorittaa:

- asennuksia,
- tarkistuksia,
- tarkastuksia,
- korjauksia.

Tämän asetuksen 12 artiklan 1 kohdan mukaisesti korjaamokortteja myönnetään vain asentajille ja/tai testausasemille, jotka on hyväksytty suorittamaan valvontalaitteen aktivointi ja/tai kalibrointi tämän liitteen mukaisesti ja (paitsi milloin tästä poikkeamiseen on perusteltu syy):

- jotka eivät ole oikeutettuja yrityskorttiin;
- ja joiden muut työtehtävät eivät vaaranna lisäyksessä 10 määriteltyä järjestelmän kokonaistietoturvaa.

2. Uusien tai korjattujen laitteiden tarkastaminen

- 254 Jokaisen uuden tai korjatun laitteen moitteeton toiminta ja sen lukemien ja tallennusten tarkkuus suhteessa III luvun kohdissa 2.1 ja 2.2 annettuihin rajoihin on tarkastettava V luvun kohdan 3 mukaisen sinetöinnin ja kalibroinnin avulla.

3. Asennuksen tarkastus

- 255 Ajoneuvon asentamisen jälkeen koko laitteiston (valvontalaite mukaan lukien) on oltava III luvun kohdissa 2.1 ja 2.2 esitettyjen enimmäisvirherajoihin liittyvien määräysten mukainen.

4. Määräaikaistarkastukset

- 256 Ajoneuvoihin asennettujen laitteiden määräaikaistarkastukset on suoritettava laitteiden korjaamisen jälkeen tai ajoneuvon ominaiskertoimen tai pyörän renkaiden tehollisen ympärysmittan muutoksen jälkeen tai silloin, jos laitteen UTC-aika poikkeaa oikeasta enemmän kuin 20 minuuttia tai kun ajoneuvon rekisteritunnus on muuttunut, tai vähintään kerran kahden vuoden (24 kuukauden) kuluessa edellisestä tarkastuksesta.
- 257 Näissä tarkastuksissa on tarkastettava ainakin:
- että valvontalaite, mukaan lukien tiedon säilytys ajopiirturikortilla, toimii moitteettomasti,
 - että III luvun kohdissa 2.1 ja 2.2 esitettyjä enimmäisvirherajoihin liittyviä määräyksiä noudatetaan,

- että valvontalaitteessa on tyyppihyväksyntämerkintä,
- että asennuskilpi on kiinnitettyinä,
- että laitteen ja muiden laitteiston osien sinetit ovat koskemattomat,
- rengaskoko ja pyörien renkaiden todellinen ympärysmitta.

258 Kalibrointi on suoritettava osana näitä tarkastuksia.

5. Virheiden mittaaminen

259 Virheiden mittaaminen asennuksen yhteydessä tai käytön aikana on suoritettava seuraavissa olosuhteissa, joiden on katsottava olevan standardinmukaiset testausolosuhteet:

- ajoneuvo kuormaamattomana ja normaalissa ajokunnossa,
- rengaspaine valmistajan ohjeiden mukainen,
- renkaiden kuluminen kansallisen lainsäädännön sallimissa rajoissa,
- ajoneuvon liikkuminen:
 - ajoneuvon on kuljettava oman moottorinsa teholla suoraan tasaisella alustalla nopeudella 50 ± 5 km/t. Mittausmatkan on oltava ainakin 1 000 m.
- testaus voidaan suorittaa myös muilla menetelmillä, kuten tarkoitukseen soveltuvassa testipenkissä, edellyttäen, että siten saavutetaan vastaava tarkkuus.

6. Korjaukset

260 Testausasemien on kyettävä kopioimaan tietoja valvontalaitteesta tarkoituksenaan toimittaa tiedot takaisin kuljetusyhtiölle.

261 Hyväksyttyjen testausasemien on annettava kuljetusyhtiöille todistus tietojen kopioinnin mahdollisuudesta tapauksissa, joissa valvontalaite ei salli aiemmin tallennettujen tietojen kopioimista tällaisen testausaseman suorittaman korjauksen jälkeenkään. Tällaiset korjaamot säilyttävät jäljennöksen antamistaan todistuksista vähintään vuoden ajan.

VII. KORTTIEN MYÖNTÄMINEN

Jäsenvaltioiden käyttöön ottamien korttien myöntämiseen liittyvien menettelyjen on oltava seuraavien säännösten mukaisia:

262 Ensimmäisen hakijalle myönnetyn ajopiirturikortin haltijakohtaisen sarjanumeron (jos sellainen on), korvausnumeron ja uusintanumeron on oltava asetettu nollassi (0).

263 Kaikkien tietyille valvontaelimelle tai tietyille korjaamolle tai tietyille kuljetusyhtiöille myönnettyjen muiden kuin henkilökohtaisten ajopiirturikorttien numeroissa on oltava samat 13 ensimmäistä merkkiä ja niillä on oltava eri järjestysnumero.

264 Entisen ajopiirturikortin tilalle annetulla ajopiirturikortilla on oltava sama numero kuin kortilla, jonka se korvaa, lukuun ottamatta korvausnumeroa, jota suurennetaan yhdellä (järjestyksessä 0, ..., 9, A, ..., Z).

265 Entisen ajopiirturikortin tilalle annetulla ajopiirturikortilla on oltava sama viimeinen voimassaolopäivä kuin kortilla, jonka se korvaa.

266 Uusittavan ajopiirturikortin tilalle annetulla ajopiirturikortilla on oltava sama numero kuin kortilla, jonka se korvaa, lukuun ottamatta korvausnumeroa, joka on asetettava nollassi (0), ja uusintanumeroa, jota suurennetaan yhdellä (järjestyksessä 0, ..., 9, A, ..., Z).

267 Ajopiirturikortin vaihtamisessa hallinnollisten tietojen muuttamiseksi noudatetaan kortin uusimista koskevia sääntöjä, jos vaihtaminen tapahtuu samassa jäsenvaltiossa, ja kortin ensi kertaa myöntämistä koskevia sääntöjä, jos vaihtaminen tapahtuu jossakin muussa jäsenvaltiossa.

268 Muiden kuin henkilökohtaisten korjaamo- tai valvontakorttien kohtaan 'kortin haltijan sukunimi' on merkittävä korjaamon tai valvontaelimen nimi.

VIII. VALVONTALAITTEIDEN JA AJOPIIRTURIKORTTIEN TYYPPIHVÄKSYNTÄ

1. Yleisiä asioita

Tässä luvussa valvontalaitteella tarkoitetaan valvontalaitetta tai sen osia. Kaapeli(t), jo(i)lla liiketunnistin yhdistetään ajoneuvoyksikköön, ei(vät) tarvitse tyyppihvaksyntää. Valvontalaitteen käyttämä paperi katsotaan valvontalaitteen osaksi.

- 269 Valvontalaite on tyyppihvaksytettava täydellisenä kaikkien siihen kiinteästi liitettyjen lisälaitteiden kanssa.
- 270 Valvontalaitteiden ja ajopiirturikorttien tyyppihvaksyntään on sisällyttävä tietoturvaan liittyviä testejä, toimintaan liittyviä testejä ja yhteentoimivuuteen liittyviä testejä. Kunkin testityypin hyväksytyt tulokset esitetään asianmukaisessa todistuksessa.
- 271 Jäsenvaltioiden tyyppihvaksyntäviranomaiset eivät myönnä tyyppihvaksyntää tämän asetuksen 5 artiklan mukaisesti, ellei heillä ole käytettävissään sen valvontalaitteen tai ajopiirturikortin:
- tietoturvatodistusta,
 - toiminnallisuustodistusta
 - sekä yhteentoimivuustodistusta,
- jolle tyyppihvaksyntää anotaan.
- 272 Kaikista laitteiden ohjelmistojen tai varusteiden taikka niiden valmistuksessa käytettävien materiaalien muutoksista on ennen niiden käyttöönottoa ilmoitettava tyyppihvaksynnän myöntäneelle viranomaiselle. Tämän viranomaisen on joko vahvistettava valmistajalle, että tyyppihvaksyntä ulotetaan käsittämään nämä muutokset, tai vaadittava asianomaisten toiminnallisuus-, tietoturva- ja/tai yhteentoimivuustodistusten ajan tasalle saattamista tai vahvistamista.
- 273 Toimenpiteet, joilla päivitetään käytössä olevien valvontalaitteiden ohjelmistoja, on hyväksytettävä sillä viranomaisella, joka on myöntänyt valvontalaitteen tyyppihvaksynnän. Ohjelmiston päivitys ei saa muuttaa tai pyyhkiä pois mitään valvontalaitteeseen tallennettuja kuljettajan toimintaa koskevia tietoja. Ohjelmistoja voidaan päivittää vain laitteen valmistajan vastuulla.

2. Tietoturvatodistus

- 274 Tietoturvatodistus annetaan tämän liitteen lisäyksen 10 määräysten mukaisesti.

3. Toiminnallisuustodistus

- 275 Jokaisen tyyppihvaksyntää hakevan on annettava jäsenvaltion tyyppihvaksyntäviranomaisen käyttöön kaikki aineisto ja asiakirjat, jotka kyseinen viranomainen katsoo tarpeelliseksi.
- 276 Toiminnallisuustodistus annetaan valmistajalle vasta, kun vähintään kaikista lisäyksessä 9 määritellyistä testeistä on saatu hyväksyttävä tulos.
- 277 Toiminnallisuustodistuksen antaa tyyppihvaksyntäviranomainen. Todistukseen on sen saajan nimen ja mallin tunnistetietojen lisäksi sisällyttävä yksityiskohtainen luettelo suoritetuista testeistä ja saaduista tuloksista.

4. Yhteentoimivuustodistus

- 278 Yhteentoimivuustestit suoritetaan yhdessä laboratoriossa Euroopan komission valtuuttamana ja vastuulla.
- 279 Laboratorion on kirjattava valmistajien esittämät yhteentoimivuutta koskevat testauspyynnöt siinä aikajärjestyksessä, kun ne saapuvat.
- 280 Pyyntö kirjataan virallisesti vain, jos laboratoriolle on käytettävissään:
- kaikki kyseisten yhteentoimivuustestien suorittamisessa tarvittava aineisto ja asiakirjat,
 - vastaava tietoturvatodistus,
 - vastaava toiminnallisuustodistus.
- Pyynnön kirjaamispäivämäärä on ilmoitettava valmistajalle.

- 281 Laboratorio ei suorita yhteentoimivuustestejä valvontalaitteille tai ajopiirturikorteille, joille ei ole myönnetty tietoturvatodistusta ja toiminnallisuustodistusta.
- 282 Valmistajan, joka pyytää yhteentoimivuustestien suorittamista, on sitouduttava antamaan laboratorion vastata näistä testeistä sekä kaikesta aineistosta ja asiakirjoista, jotka valmistaja on testien suorittamiseksi antanut laboratorion käyttöön.

283 Yhteentoimivuustestit on suoritettava tämän liitteen lisäyksen 9 kohdan 5 mukaisesti kaikkien niiden valvontalaite- tai ajopiirturikorttityyppien kanssa:

- joiden tyyppihyväksyntä on vielä voimassa tai,
- joiden tyyppihyväksyntää on haettu ja joilla on voimassa oleva yhteentoimivuustodistus.

284 Laboratorio antaa valmistajalle yhteentoimivuustodistuksen vasta, kun kaikista yhteentoimivuustesteistä on saatu hyväksyttävät tulokset.

285 Jos yhteentoimivuustestit eivät anna hyväksyttäviä tuloksia yhden tai useamman valvontalaitteen tai ajopiirturikortin osalta vaatimuksen 283 mukaisesti, yhteentoimivuustodistusta ei anneta, ennen kuin sitä pyytänyt valmistaja on tehnyt tarvittavat muutokset ja saanut yhteentoimivuustesteissä hyväksyttävät tulokset. Laboratorio on määritettävä ongelman syy tähän yhteentoimivuusongelmaan liittyvien valmistajien avulla ja pyrittävä auttamaan todistusta pyytäneitä valmistajaa teknisen ratkaisun löytämisessä. Kun valmistaja tekee tuotteeseensa muutoksia, hänen itsensä on varmistettava asiaankuuluvilta viranomaisilta, että tietoturva- ja toiminnallisuustodistukset ovat vielä voimassa.

286 Yhteentoimivuustodistus on voimassa kuusi kuukautta. Se peruutetaan tämän ajan kuluttua, ellei valmistaja ole saanut vastaavaa tyyppihyväksyntätodistusta. Valmistaja toimittaa yhteentoimivuustodistuksen sille jäsenvaltion tyyppihyväksyntäviranomaiselle, joka on antanut toiminnallisuustodistuksen.

287 Mitään tekijää, joka saattaa aiheuttaa yhteentoimivuusongelman, ei saa käyttää voiton tavoitteluun tai määrävän aseman hankkimiseen.

5. Tyyppihyväksyntätodistus

288 Jäsenvaltion tyyppihyväksyntäviranomaisen saa antaa tyyppihyväksyntätodistuksen heti, kun sillä on käytettävissään vaadittavat kolme todistusta.

289 Tyyppihyväksyntäviranomaisen on toimitettava jäljennös tyyppihyväksyntätodistuksesta laboratoriolle, joka vastasi yhteensopivuustesteistä silloin, kun todistus annettiin valmistajalle.

290 Yhteentoimivuustestejä suorittamaan valtuutetun testauslaboratorion on ylläpidettävä julkista WWW-sivustoa, jolla on ajan tasalla pidettävä luettelo valvontalaite- ja ajopiirturikorttimalleista:

- joita koskeva yhteentoimivuuden testauspyyntö on kirjattu,
- jotka ovat saaneet yhteentoimivuustodistuksen (myös väliaikaisen),
- jotka ovat saaneet tyyppihyväksyntätodistuksen.

6. Poikkeusmenettely: ensimmäiset yhteentoimivuustodistukset

291 Neljän kuukauden ajan siitä lukien, kun ensimmäiset valvontalaitteet ja ajopiirturikortit (kuljettaja-, korjaamo-, valvontaja yrityskortit) ovat saaneet yhteentoimivuustodistuksen, kaikki annettavat yhteentoimivuustodistukset (kaikkein ensimmäinen mukaan lukien) ovat väliaikaisia.

292 Jos kaikki nämä tuotteet ovat mainitun ajan kuluttua keskenään yhteentoimivia, kaikki vastaavat yhteentoimivuustodistukset muuttuvat lopullisiksi.

293 Jos tämän ajan kuluessa havaitaan yhteentoimivuusongelmia, yhteentoimivuustesteistä vastaavan laboratorion on määritettävä ongelmien syyt kaikkien asianosaisten valmistajien avulla sekä kehotettava näitä tekemään vaadittavat muutokset.

294 Jos tämän ajan kuluttua vielä esiintyy yhteentoimivuusongelmia, on yhteentoimivuustesteistä vastaavan laboratorion yhteistyössä kaikkien asianosaisten valmistajien ja vastaavat toiminnallisuustodistukset antaneiden tyyppihyväksyntäviranomaisten kanssa määritettävä yhteentoimivuusongelmien syyt ja päätettävä, mitä muutoksia kunkin asianomaisen valmistajan on tehtävä. Teknisten ratkaisujen hakeminen saa kestää enintään kaksi kuukautta, minkä jälkeen, ellei ratkaisua ole löytynyt, komission on yhteentoimivuustesteistä vastaavaa laboratoriota kuultuaan päätettävä, mikä tai mitkä valvontalaitteet ja kortit saavat lopullisen yhteentoimivuustodistuksen ja perusteltava ratkaisunsa.

295 Kaikki yhteentoimivuutta koskevat testauspyynnöt, jotka laboratorio on kirjannut ensimmäistä yhteensopivuustodistusta seuraavan neljän kuukauden ajan päättymisen ja vaatimuksessa 294 mainitun komission päätöksen välisenä aikana, on lykättävä siihen asti, kunnes alkuperäiset yhteentoimivuusongelmat on ratkaistu. Sen jälkeen nämä pyynnöt on käsiteltävä siinä aikajärjestyksessä, jossa ne on kirjattu.

Lisäys 1

DATATERMISTÖ

1. JOHDANTO

Tässä lisäyksessä määritellään valvontalaitteissa ja ajopiirturikorteissa käytettävän datan muodot, elementit ja rakenteet.

1.1 Datatyypin määrittelytapa

Tässä lisäyksessä käytetään ASN.1-merkintätavan mukaisia datatyypin määrittelyjä. Näin erilliset dataelementit ja datarakenteet voidaan määritellä ilman sidonnaisuutta mihinkään datansiirron vaatimaan muotorakenteeseen (koodaussääntöön), jolloin määrittelyt ovat sovelluksesta ja ympäristöstä riippumattomia.

ASN.1-merkintätavan mukaiset datatyypin määrittelyt on tehty ISO/IEC 8824-1 -standardin mukaisesti. Tästä seuraa, että:

- mikäli mahdollista, datatyypille valittu nimi viittaa sen käyttötarkoitukseen,
- milloin datatyyppi on muiden datatyypin yhdistelmä, sen nimi on silti yhteen kirjoitettu sarja kirjainmerkkejä, joka alkaa isolla kirjaimella, kuitenkin siten, että isoja kirjaimia on käytetty myös nimen keskellä välittämään tietoa nimen osien merkityksestä,
- yleensä datatyypin nimet liittyvät niiden datatyypin nimiin, joista ne on rakennettu, niiden laitteiden nimiin, joissa dataa tallennetaan, ja niihin toimintoihin, joihin data liittyy.

Jos ASN.1-datatyyppi on jo määritelty osana jotain muuta standardia, ja sitä käytetään myös valvontalaitteissa, määritellään kyseinen ASN.1-datatyyppi tässä lisäyksessä.

Jotta useiden erilaisten koodaussääntöjen käyttäminen olisi mahdollista, joillakin tämän lisäyksen ASN.1-datatyypeillä on rajoituksia arvoalueiden osalta. Nämä arvoalueiden rajoitukset on määritelty kohdassa 3.

1.2 Viitetiedot

Tässä lisäyksessä käytetään seuraavia viitteitä:

ISO 639	Code for the representation of names of languages. First Edition: 1988. (Kielten nimien tunnukset. Ensimmäinen painos: 1998.)
EN 726-3	Identification cards systems – Telecommunications integrated circuit(s) cards and terminals – Part 3: Application independent card requirements. December 1994. (Henkilökorttijärjestelmät. Tietoliikenteessä käytettävät integroidulla piirillä varustetut kontaktilliset kortit. Osa 3: Sovelluksesta riippumattomien korttien vaatimukset. Joulukuu 1994.)
ISO 3779	Road vehicles – Vehicle identification number (VIN) – Content and structure. Edition 3: 1983. (Tietoliikenteessä käytettävät ajoneuvot. Ajoneuvojen valmistenumero. Sisältö ja rakenne. Kolmas painos: 1983.)
ISO/IEC 7816-5	Information technology – Identification cards – Integrated circuit(s) cards with contacts – Part 5: Numbering system and registration procedure for application identifiers. First edition: 1994 + Amendment 1: 1996. (Tietotekniikka. Henkilökortit. Integroidulla piirillä varustetut kontaktilliset kortit. Osa 5: Numerointijärjestelmä ja rekisteröintimenettelyt sovellustunnuksille. Ensimmäinen painos: 1994, ensimmäinen muutos: 1996.)
ISO/IEC 8824-1	Information technology – Abstract Syntax Notation 1 (ASN.1): Specification of basic notation. Edition 2: 1998. (Tietotekniikka. Abstrakti syntaksin esitysmuoto 1 (ASN.1): Perusesitysmuodon määrittely. Toinen painos: 1998.)
ISO/IEC 8825-2	Information technology – ASN.1 encoding rules: Specification of Packed Encoding Rules (PER). Edition 2: 1998. (Tietotekniikka. ASN.1-koodaussäännöt: pakkaukseen tarkoitettujen koodaussääntöjen (PER) määrittely. Toinen painos: 1998.)
ISO/IEC 8859-1	Information technology – 8 bit single-byte coded graphic character sets – Part 1: Latin alphabet No.1. First edition: 1998. (Tietotekniikka. Yksitavuiset 8-bittiset koodatut graafiset merkit. Osa 1. Latinalaisaakkosto nro 1. Ensimmäinen painos: 1998.)
ISO/IEC 8859-7	Information technology – 8 bit single-byte coded graphic character sets – Part 7: Latin/Greek alphabet. First edition: 1987. (Tietotekniikka. Yksitavuiset 8-bittiset koodatut graafiset merkit. Osa 7. Latinalais-kreikkalaisaakkosto. Ensimmäinen painos: 1987.)
ISO 16844-3	Road vehicles – Tachograph systems – Motion Sensor Interface. WD 3-20/05/99. (Tietoliikenteessä käytettävät ajoneuvot. Ajopiirturijärjestelmät. Liiketunnistimen liitäntälaite.)

2. DATATYYPPIEN MÄÄRITTELYT

Kaikkien seuraavien datatyyppien oletusarvoinen dataelementin arvo tapauksissa, joissa arvo on tuntematon tai ei sovellettavissa, saadaan täyttämällä dataelementti tavuilla, joiden arvo on 'FFh'.

2.1 ActivityChangeInfo

Tämän datatyyppin avulla voidaan kaksitavuista sanaa käyttäen koodata korttiaukon tilanne klo 00.00 ja/tai kuljettaja-tilanne klo 00.00 ja/tai toiminnan muutoksia ja/tai ajoneuvon miehityksen muutoksia ja/tai kuljettajan tai apukuljettajan kortin tilan muutoksia. Tämä datatyyppi liittyy vaatimuksiin 084, 109a, 199 ja 219.

ActivityChangeInfo ::= OCTET STRING (SIZE(2))

Asetettava arvo – Octet Aligned (tavuittain ryhmitelty): 'scpaat' (16 bittiä)

Datamuistin tallenteille (tai korttiaukon tilanteelle):

's'B	Korttiaukko:
	'0'B: DRIVER (kuljettaja),
	'1'B: CO-DRIVER (apukuljettaja),
'c'B	Ajoneuvon miehitys:
	'0'B: SINGLE (yksin),
	'1'B: CREW (miehistö),
'p'B	Kuljettajakortin (tai korjaamokortin) tila kyseisessä korttiaukossa:
	'0'B: INSERTED (kortti on asetettuna aukkoon),
	'1'B: NOT INSERTED (korttia ei ole asetettu aukkoon (tai se on poistettu)),
'aa'B	Toiminta:
	'00'B: BREAK/REST (tauko/lepo),
	'01'B: AVAILABILITY (varallaolo),
	'10'B: WORK (työ),
	'11'B: DRIVING (ajo),
'tttttttttt'B	Muutoksen aika: minuutteina klo 00.00 lukien kyseisenä päivänä.

Kuljettajakortin (tai korjaamokortin) tallenteille (ja kuljettajatilanteelle):

's'B	Korttiaukko (ei oleellinen, kun 'p' = 1, paitsi alla olevan huomautuksen tapauksessa):
	'0'B: DRIVER (kuljettaja),
	'1'B: CO-DRIVER (apukuljettaja),
'c'B	Ajoneuvon miehitys (tapaus 'p' = 0) tai toiminnan tilan mukaan (tapaus 'p' = 1):
	'0'B: SINGLE (yksin), '0'B: UNKNOWN (tuntematon)
	'1'B: CREW (miehistö), '1'B: KNOWN (= käsin syötetty)
'p'B	Kortin tila:
	'0'B: INSERTED, (kortti on asetettuna valvontalaitteeseen),
	'1'B: NOT INSERTED, (korttia ei ole asetettu laitteeseen (tai se on postitettu)),

'aa'B Toiminta (ei oleellinen, kun 'p' = 1, paitsi alla olevan huomautuksen tapauksessa):

'00'B: BREAK/REST (tauko/lepo),

'01'B: AVAILABILITY (varallaolo),

'10'B: WORK (työ),

'11'B: DRIVING (ajo),

'tttttttttt'B Muutoksen aika: minuutteina klo 00.00 lukien kyseisenä päivänä.

Huomautus, joka koskee tapausta 'kortin poistaminen':

Kun kortti poistetaan:

- 's' on oleellinen ja osoittaa korttiaukon, josta kortti poistetaan,
- 'c' on asetettava arvoon 0,
- 'p' on asetettava arvoon 1,
- 'aa' on asetettava kortin poistamishetkellä valittuna ollutta toimintaa vastaavaksi,

Käsin syöttämisen tuloksena kortille tallennetun tietueen tavujen 'c' ja 'aa' päälle voidaan myöhemmin kirjoittaa uudet tilannetta kuvaavat tiedot.

2.2 Address

Osoite.

```
Address ::= SEQUENCE {
    codePage                INTEGER (0..255),
    address                  OCTET STRING (SIZE(35))
}
```

codePage määrittelee sen ISO/IEC 8859 -standardin osan, jonka mukaisesti osoite on koodattu,

address on ISO/IEC 8859-codePage -koodisivun mukaisesti määritelty osoite.

2.3 BCDString

BCDString-datatyyppillä esitetään luvut BCD- eli binaarikoodatussa desimaalimuodossa. Tätä datatyyppiä käytetään esittämään yksi desimaali yhdellä nelibittisellä (puoli)tavulla. BCDString perustuu ISO/IEC 8824-1 – standardin 'Character-StringType'-määrittelyyn.

```
BCDString ::= CHARACTER STRING (WITH COMPONENTS {
    identification ( WITH COMPONENTS {
        fixed PRESENT }) })
```

BCDString-datatyyppissä käytetään 'hstring'-merkintätapaa. Vasemmanpuoleisin heksadesimaaliluku on ensimmäisen tavun merkitsevin puolitavu. Muodostettaessa useita tavuja on tarvittaessa lisättävä nollan arvoisia puolitavuja ensimmäisen tavun vasemmanpuoleisesta puolitavusta alkaen.

Sallitut luvut ovat: 0, 1, ... 9.

2.4 CalibrationPurpose

Koodi, joka ilmaisee, miksi joukko kalibrointiparametreja on tallennettu. Tämä datatyyppi liittyy vaatimuksiin 097 ja 098.

```
CalibrationPurpose ::= OCTET STRING (SIZE(1))
```

Asetettava arvo:

'00'H varattu arvo,

'01'H aktivointi: ajoneuvoyksikköä aktivoitaessa tunnettujen kalibrointipapametrien tallennus,

'02'H ensiasennus: ajoneuvoyksikön ensimmäinen kalibrointi sen aktivoinnin jälkeen,

'03'H asennus: ajoneuvoyksikön ensimmäinen kalibrointi sen ollessa nykyisessä ajoneuvossa,

'04'H määraaikaistarkastus.

2.5 CardActivityDailyRecord

Kortille tallennetut tiedot, jotka liittyvät kuljettajan toimintaan tietyn kalenterivuorokauden aikana. Tämä datatyyppi liittyy vaatimuksiin 199 ja 219.

```
CardActivityDailyRecord ::= SEQUENCE {
    activityPreviousRecordLength    INTEGER(0..CardActivityLengthRange),
    activityRecordLength            INTEGER(0..CardActivityLengthRange),
    activityRecordDate              TimeReal,
    activityDailyPresenceCounter    DailyPresenceCounter,
    activityDayDistance             Distance,
    activityChangeInfo              SET SIZE(1..1440) OF ActivityChangeInfo
}
```

activityPreviousRecordLength on edellisen päivätietueen kokonaispituus tavuina. Tämän maksimiarvon määrää sen OCTET STRING -tavujonon pituus, johon nämä tiedot tallennetaan. (ks. CardActivityLengthRange-muuttujan selitystä kohdassa 3). Kun kyseinen tietue on vanhin päivittäinen tietue, on activityPreviousRecordLength-muuttujan arvoksi asetettava 0.

activityRecordLength on tämän tietueen kokonaispituus tavuina. Tämän maksimiarvon määrää sen OCTET STRING -tavujonon pituus, johon nämä tiedot tallennetaan.

activityRecordDate on tietueen päiväys.

activityDailyPresenceCounter on kyseistä päivää vastaava kortin käyttökertalaskurin arvo.

activityDayDistance on kyseisenä päivänä kuljettu kokonaismatka.

activityChangeInfo on kuljettajan ActivityChangeInfo-tiedot kyseiseltä päivältä. Se voi sisältää enintään 1 440 tietoa (yksi toiminnan tilan muutos minuuttia kohden). Sisältää aina ActivityChangeInfo-tiedot, jotka ilmoittavat kuljettajatilanteen klo 00.00.

2.6 CardActivityLengthRange

Kuljettaja- tai korjaamokortilla oleva tavumäärä kuljettajan toimintaa koskevien tietojen tallentamiseksi.

CardActivityLengthRange ::= INTEGER(0..2¹⁶-1)

Asetettava arvo: Ks. kohta 3.

2.7 CardApprovalNumber

Kortin tyyppihyväksyntänumero.

CardApprovalNumber ::= IA5String(SIZE(8))

Asetettava arvo: Määrittelemätön.

2.8 CardCertificate

Kortin julkisen avaimen varmenne.

CardCertificate ::= Certificate

2.9 CardChipIdentification

Kortille tallennetut tiedot, jotka liittyvät kortin integroituun piiriin (IC:hen) (vaatimus 191).

```
CardChipIdentification ::= SEQUENCE {
    icSerialNumber                OCTET STRING (SIZE(4)),
    icManufacturingReferences     OCTET STRING (SIZE(4))
}
```

icSerialNumber on standardin EN 726-3 mukaisesti määritelty IC:n sarjanumero.

icManufacturingReferences on standardin EN 726-3 mukaisesti määritelty valmistajan tunnistetunnus ja valmistuspaikka.

2.10 CardConsecutiveIndex

Kortin haltijakohtainen sarjanumero (määritelmä h).

```
CardConsecutiveIndex ::= IA5String(SIZE(1))
```

Asetettava arvo: (ks. tämän liitteen VII luku)

Numeron suurennusjärjestys: '0, ..., 9, A, ..., Z, a, ..., z'

2.11 CardControlActivityDataRecord

Kuljettaja- tai korjaamokortille tallennetut tiedot, jotka liittyvät viimeisimpään tarkastustoimeen, jonka kohteeksi kuljettaja on joutunut (vaatimukset 210 ja 225).

```
CardControlActivityDataRecord ::= SEQUENCE {
    controlType                ControlType,
    controlTime                TimeReal,
    controlCardNumber          FullCardNumber,
    controlVehicleRegistration VehicleRegistrationIdentification,
    controlDownloadPeriodBegin TimeReal,
    controlDownloadPeriodEnd   TimeReal,
}
```

controlType on tarkastustoimen tyyppi.

controlTime on tarkastustoimen päivämäärä ja aika.

controlCardNumber on tarkastuksen suorittaneen virkailijan FullCardNumber-tieto.

controlVehicleRegistration on sen ajoneuvon rekisteritunnus ja rekisteröinyt jäsenvaltio, jota käytettäessä tarkastus tapahtui.

controlDownloadPeriodBegin ja **controlDownloadPeriodEnd** sisältävät tiedot tietojen kopioinnin alku- ja päättymishetkestä, jos tietoja kopioitiin.

2.12 CardCurrentUse

Kortin käyttöjaksoon liittyvät tiedot (vaatimus 212).

```
CardCurrentUse ::= SEQUENCE {
    sessionOpenTime          TimeReal,
    sessionOpenVehicle       VehicleRegistrationIdentification
}
```

sessionOpenTime on aika, jolloin kortti asetettiin paikoilleen kuluvan käyttöjakson aluksi. Tämän elementin arvo asetetaan nolaksi korttia poistettaessa.

sessionOpenVehicle on parhaillaan käytettävän ajoneuvon tunnistetiedot, jotka on asetettu korttia paikoilleen asetettaessa. Tämän elementin arvo asetetaan nolaksi korttia poistettaessa.

2.13 CardDriverActivity

Kuljettaja- tai korjaamokortille tallennetut tiedot, jotka liittyvät kuljettajan toimintaan (vaatimukset 199 ja 219).

[illegible]

activityPointerOldestDayRecord on sen tallennuspaikan alun määrittely (tavuina merkkijonon alusta lukien), johon on tallennettu vanhin täydellinen activityDailyRecords-merkkijonoon sisältyvä päivätietue. Osoitinmuuttujan maksimiarvon määrää merkkijonon pituus.

activityPointerNewestRecord on sen tallennuspaikan alun määrittely (tavuina merkkijonon alusta lukien), johon on tallennettu viimeisin täydellinen activityDailyRecords-merkkijonoon sisältyvä päivätietue. Osoitinmuuttujan maksimi-arvon määrää merkkijonon pituus.

activityDailyRecords on kuljettajan päivittäiseen toimintaan liittyvien tietojen tallennukseen käytettävissä oleva tila (datarakenne: CardActivityDailyRecord) jokaista sellaista kalenterivuorokautta kohden, jolloin korttia on käytetty.

Asetettava arvo: Tätä tavujonoa täytetään kiertävästi CardActivityDailyRecord-tiedoilla. Ensimmäisellä kerralla tallennus aloitetaan jonon ensimmäisestä tavusta. Kaikki uudet tietueet lisätään edellisen perään. Kun tavujono on täynnä, tallennusta jatketaan jonon ensimmäisestä tavusta välittämättä dataelementin sisälle syntyvästä katkoksesta. Ennen kuin tavujonoon lisätään uusia toimintatietoja (laajentamalla käytössä olevaa activityDailyRecord-tilaa tai avaamalla uusi activityDailyRecord-tila), jotka korvaavat vanhempia toimintatietoja, activityPointerOldestDayRecord-osoitin on asetettava vanhimman täydellisen päivittäisen tietueen sijaintia vastaavaksi ja tämän (uuden) vanhimman täydellisen päivittäisen tietueen activityPreviousRecordLength-tieto on asetettava nolllaksi.

2.14 CardDrivingLicenceInformation

Kuljettajakortille tallennetut tiedot, jotka liittyvät kortin haltijan ajokortin tietoihin (vaatimus 196).

```
CardDrivingLicenceInformation ::= SEQUENCE {
    drivingLicenceIssuingAuthority      Name,
    drivingLicenceIssuingNation         NationNumeric,
    drivingLicenceNumber                 IA5String(SIZE(16))
}
```

drivingLicenceIssuingAuthority on kortin myöntänyt viranomainen.

drivingLicenceIssuingNation on kortin myöntäneen viranomaisen kansallisuus.

drivingLicenceNumber on ajokortin numero.

2.15 CardEventData

Kuljettaja- tai korjaamokortille tallennetut tiedot, jotka liittyvät kortin haltijaa koskeviin tapauksiin (vaatimukset 204 ja 223).

```
CardEventData ::= SEQUENCE SIZE(6) OF {
    cardEventRecords      SET SIZE(NumberOfEventsPerType) OF
                          CardEventRecord
}
```

CardEventData on sarja cardEventRecords-tietueita, järjestettynä nousevaan järjestykseen EventFaultType-muuttujan arvon mukaan (paitsi tietoturvan murtoyritykset, jotka kerätään tietuesarjan viimeiseen osaan).

cardEventRecords on sarja tietyn tyyppin tapauksiin liittyviä tietueita (tai tietoturvan murtoyrityksiin liittyvä tapausluokka).

2.16 CardEventRecord

Kuljettaja- tai korjaamokortille tallennetut tiedot, liittyvät kortin haltijaa koskeviin tapauksiin (vaatimukset 205 ja 223).

```
CardEventRecord ::= SEQUENCE {
    eventType                EventFaultType,
    eventBeginTime           TimeReal,
    eventEndTime             TimeReal,
    eventVehicleRegistration VehicleRegistrationIdentification
}
```

eventType on tapauksen tyyppi.

eventBeginTime on päivämäärä ja aika, jolloin tapaus alkoi.

eventEndTime on päivämäärä ja aika, jolloin tapaus päättyi.

eventVehicleRegistration on sen ajoneuvon rekisteritunnus ja rekisteröinyt jäsenvaltio, jossa tapaus sattui.

2.17 CardFaultData

Kuljettaja- tai korjaamokortille tallennetut tiedot, jotka liittyvät kortin haltijaa koskeviin vikatapahtumiin (vaatimukset 207 ja 223).

```
CardFaultData ::= SEQUENCE SIZE(2) OF {
    cardFaultRecords          SET SIZE(NoOfFaultsPerType) OF
                                CardFaultRecord
}
```

CardFaultData on sarja valvontalaitevikoihin liittyviä tietueita ja sen perässä oleva sarja korttivikoihin liittyviä tietueita.

cardFaultRecords on sarja tiettyihin vikatyyppeihin liittyviä tietueita (valvontalaite- tai korttivika).

2.18 CardFaultRecord

Kuljettaja- tai korjaamokortille tallennetut tiedot, jotka liittyvät kortin haltijaa koskeviin vikatapahtumiin (vaatimukset 208 ja 223).

```
CardFaultRecord ::= SEQUENCE {
    faultType                EventFaultType,
    faultBeginTime           TimeReal,
    faultEndTime             TimeReal,
    faultVehicleRegistration VehicleRegistrationIdentification
}
```

faultType on vikatapahtuman tyyppi.

faultBeginTime on päivämäärä ja aika, jolloin vikatapahtuma alkoi.

faultEndTime on päivämäärä ja aika, jolloin vikatapahtuma päättyi.

faultVehicleRegistration on sen ajoneuvon rekisteritunnus ja rekisteröinyt jäsenvaltio, jossa vikatapahtuma sattui.

2.19 CardIccIdentification

Kortille tallennetut tiedot, jotka liittyvät integroidun piirin sisältävän kortin (IC-kortin) tunnistukseen (vaatimus 192).

```
CardIccIdentification ::= SEQUENCE {
    clockStop                OCTET STRING (SIZE(1)),
    cardExtendedSerialNumber ExtendedSerialNumber,
    cardApprovalNumber       CardApprovalNumber
    cardPersonaliserID       OCTET STRING (SIZE(1)),
    embedderIcAssemblerId    OCTET STRING (SIZE(5)),
    icIdentifier              OCTET STRING (SIZE(2))
}
```

clockStop on standardissa EN 726-3 määritelty Clockstop-tila.

cardExtendedSerialNumber on IC-kortin sarjanumero ja IC-kortin valmistusviite siten kuin se on määritelty standardissa EN 726-3 ja edelleen määritelty ExtendedSerialNumber-datatyypillä.

cardApprovalNumber on kortin tyyppihyväksyntänumero.

cardPersonaliserID on standardissa EN 726-3 määritelty kortin yksilöintitunnus.

embedderIcAssemblerId on kortin laminoijan/IC:n asentajan tunniste siten kuin se on määritelty standardissa EN 726-3.

icIdentifier on kortilla olevan integroidun piirin ja piirin valmistajan Identifier-tunnus siten kuin se on määritelty standardissa EN 726-3.

2.20 CardIdentification

Kortille tallennetut tiedot, jotka liittyvät kortin tunnistukseen (vaatimukset 194, 215, 231, 235).

```
CardIdentification ::= SEQUENCE
    cardIssuingMemberState      NationNumeric,
    cardNumber                  CardNumber,
    cardIssuingAuthorityName    Name,
    cardIssueDate               TimeReal,
    cardValidityBegin           TimeReal,
    cardExpiryDate              TimeReal
}
```

cardIssuingMemberState on kortin myöntäneen jäsenvaltion tunnus.

cardNumber on kortin numero.

cardIssuingAuthorityName on kortin myöntäneen viranomaisen nimi.

cardIssueDate on päivämäärä, jolloin kortti myönnettiin nykyiselle haltijalleen.

cardValidityBegin on kortin ensimmäinen voimassaolopäivä.

cardExpiryDate on kortin viimeinen voimassaolopäivä.

2.21 CardNumber

Määritelmän g mukainen kortin numero.

```
CardNumber ::= CHOICE {
    SEQUENCE {
        driverIdentification      IA5String(SIZE(14)),
        cardReplacementIndex      CardReplacementIndex,
        cardRenewalIndex          CardRenewalIndex
    }
    SEQUENCE {
        ownerIdentification       IA5String(SIZE(13)),
        cardConsecutiveIndex      CardConsecutiveIndex,
        cardReplacementIndex      CardReplacementIndex,
        cardRenewalIndex          CardRenewalIndex
    }
}
```

driverIdentification on tunniste, joka yksilöi kuljettajan jäsenvaltiossa.

ownerIdentification on tunniste, joka yksilöi yrityksen tai korjaamon tai tarkastuksia suorittavan elimen jäsenvaltiossa.

cardConsecutiveIndex on kortin haltijakohtainen sarjanumero.

cardReplacementIndex on kortin korvausnumero.

cardRenewalIndex on kortin uusintanumero.

Tietokokonaisuuden (CHOICE) ensimmäiseen kohtaan (SEQUENCE) voi sisällyttää kuljettajakortin numeron ja toiseen kohtaan (SEQUENCE) korjaamokortin, valvontakortin ja yrityskortin numeron.

2.22 CardPlaceDailyWorkPeriod

Kuljettaja- tai korjaamokortille tallennetut tiedot, jotka liittyvät paikkaan, jossa päivän työaika alkaa ja/tai päättyy (vaatimukset 202 ja 221).


```
CardPlaceDailyWorkPeriod ::= SEQUENCE {  
    placePointerNewestRecord    INTEGER(0..NoOfCardPlaceRecords-1),  
    placeRecords                SET SIZE(NoOfCardPlaceRecords) OF PlaceRecord  
}
```

placePointerNewestRecord on viimeksi päivitetyn paikkaan liittyvän tiedon järjestysnumero.

Asetettava arvo: Numero, joka vastaa paikkaan liittyvän tietueen järjestysnumeroa, alkaen numerosta '0' ensimmäiselle paikkaan liittyvälle tietueelle datarakenteessa.

placeRecords on sarja tietueita, jotka sisältävät syötettyihin paikkoihin liittyviä tietoja.

2.23 CardPrivateKey

Kortin yksityinen avain.

CardPrivateKey ::= RSAKeyPrivateExponent

2.24 CardPublicKey

Kortin julkinen avain.

CardPublicKey ::= PublicKey

2.25 CardRenewalIndex

Kortin uusintanumero (määritelmä i).

CardRenewalIndex ::= IA5String(SIZE(1))

Asetettava arvo: (ks. tämän liitteen VII luku).

'0' Ensi kerran myönnetty.

Suurennusjärjestys: '0, ..., 9, A, ..., Z'

2.26 CardReplacementIndex

Kortin korvausnumero (määritelmä j).

CardReplacementIndex ::= IA5String(SIZE(1))

Asetettava arvo: (ks. tämän liitteen VII luku).

'0' Alkuperäinen kortti.

Suurennusjärjestys: '0, ..., 9, A, ..., Z'

2.27 CardSlotNumber

Tunnus, jolla erotetaan toisistaan ajoneuvoyksikön kaksi korttiaukkoa.

```
CardSlotNumber ::= INTEGER {  
    driverSlot                (0),  
    co-driverSlot             (1)  
}
```

Asetettava arvo: Ei lisämäärittelyjä.

2.28 CardSlotsStatus

Tunnus, joka osoittaa ajoneuvoyksikön kahteen korttiaukkoon asetettujen korttien tyyppin.

CardSlotsStatus ::= OCTET STRING (SIZE(1))

vehiclePointerNewestRecord on viimeksi päivitetyn ajoneuvon liittyvän tietueen järjestysnumero.

Asetettava arvo: Numero, joka vastaa ajoneuvon liittyvän tietueen järjestysnumeroa, alkaen numerosta '0' ensimmäiselle ajoneuvon liittyvälle tietueelle datarakenteessa.

cardVehicleRecords on sarja tietueita, jotka sisältävät haltijan käyttämiin ajoneuvoihin liittyviä tietoja.

2.32 Certificate

Varmenneviranomaisen antama julkisen avaimen varmenne.

Certificate ::= OCTET STRING (SIZE(194))

Asetettava arvo: Digitaalinen allekirjoitus, joka sisältää CertificateContent-tietueen sisällön osittaisen palautuksen lisäyksen 11 (Yhteiset turvamekanismit) mukaisesti: allekirjoitus (128 tavua) || julkisen avaimen jakojäännös (58 tavua) || varmenteen antaneen viranomaisen viite (8 tavua).

2.33 CertificateContent

Julkisen avaimen varmenteen (selväkielinen) sisältö lisäyksen 11 (Yhteiset turvamekanismit) mukaisesti.

```
CertificateContent ::= SEQUENCE {  
    certificateProfileIdentifier      INTEGER(0..255),  
    certificationAuthorityReference  KeyIdentifier,  
    certificateHolderAuthorisation    CertificateHolderAuthorisation,  
    certificateEndOfValidity          TimeReal,  
    certificateHolderReference        KeyIdentifier,  
    publicKey                        PublicKey  
}
```

certificateProfileIdentifier on vastaavan varmenteen versio.

Asetettava arvo: '01h' tälle versiolle.

CertificationAuthorityReference yksilöi varmenneviranomaisen, joka on antanut tämän varmenteen, sekä antaa kyseisen viranomaisen julkisen avaimen viitetiedot.

certificateHolderAuthorisation yksilöi varmenteen haltijan oikeudet.

certificateEndOfValidity on varmenteen viimeinen hallinnollinen voimassaolopäivä.

certificateHolderReference yksilöi varmenteen haltijan sekä antaa hänen julkisen avaimensa viitetiedot.

publicKey on tämän varmenteen avulla varmennettu julkinen avain.

2.34 CertificateHolderAuthorisation

Varmenteen haltijan oikeuksien tunniste.

```
CertificateHolderAuthorisation ::= SEQUENCE {  
    tachographApplicationID          OCTET STRING(SIZE(6))  
    equipmentType                     EquipmentType  
}
```

tachographApplicationID on piirturisovelluksen tunniste.

Asetettava arvo: 'FFh' '54h' '41h' '43h' '48h' '4Fh'. Tämä sovellustunniste on ISO/IEC 7816-5 -standardin mukainen varattu rekisteröimätön sovellustunniste.

equipmentType on sen laitetypin tunniste, jonka yhteydessä varmennetta käytetään.

Asetettava arvo: EquipmentType-datatyypin mukaan. Nolla, jos kyseessä on jäsenvaltion oma varmenne.

2.35 CertificateRequestID

Varmennepyynnön täysin yksilöivä tunniste. Tunnistetta voidaan käyttää myös ajoneuvoyksikön julkisen avaimen tunnisteena, mikäli sen ajoneuvoyksikön sarjanumero, johon avain on tarkoitettu, ei ole tiedossa silloin, kun varmenne luodaan.

```
CertificateRequestID ::= SEQUENCE {
    requestSerialNumber      INTEGER(0..232-1)
    requestMonthYear         BCDString(SIZE(2))
    crIdentifier              OCTET STRING(SIZE(1))
    manufacturerCode         ManufacturerCode
}
```

requestSerialNumber on varmennepyynnön sarjanumero, joka täysin yksilöi valmistajan ja alla määritellyn kuukauden.

requestMonthYear on sen kuukauden ja vuoden tunniste, jolloin varmennepyyntö tehtiin.

Asetettava arvo: Binaarikoodatussa desimaalimuodossa (BCD) esitetty kuukausi (kaksi numeroa) ja vuosi (kaksi viimeistä numeroa).

crIdentifier on tunniste, jolla varmennepyyntö erotetaan laajennetusta sarjanumerosta.

Asetettava arvo: 'FFh'.

manufacturerCode on varmennetta pyytävän valmistajan numerotunniste.

2.36 CertificationAuthorityKID

Varmenneviranomaisen (jäsenvaltion tai eurooppalainen varmenneviranomaisen) julkisen avaimen tunniste.

```
CertificationAuthorityKID ::= SEQUENCE {
    nationNumeric             NationNumeric
    nationAlpha               NationAlpha
    keySerialNumber           INTEGER(0..255)
    additionalInfo            OCTET STRING(SIZE(2))
    caIdentifier              OCTET STRING(SIZE(1))
}
```

nationNumeric on varmenneviranomaisen maan numerotunnus.

nationAlpha on varmenneviranomaisen maan kirjaintunnus.

keySerialNumber on sarjanumero, jonka avulla tunnistetaan varmenneviranomaisen eri avaimet siinä tapauksessa, että avain vaihtuu.

additionalInfo on kaksitavuinen kenttä lisäkoodeja varten (varmenneviranomaisen mukaan).

caIdentifier on tunnus, jolla varmenneviranomaisen avaimen tunniste erotetaan muista avaimen tunnisteista.

Asetettava arvo: '01h'.

2.37 CompanyActivityData

Yrityskortille tallennetut tiedot, jotka liittyvät kortilla suoritettuihin toimiin (vaatimus 237).

```
CompanyActivityData ::= SEQUENCE {
    companyPointerNewestRecord    INTEGER(0..NoOfCompanyActivityRecords-1),
    companyActivityRecords       SET SIZE(NoOfCompanyActivityRecords) OF
        companyActivityRecord    SEQUENCE {
            companyActivityType    CompanyActivityType,
            companyActivityTime     TimeReal,
            cardNumberInformation   FullCardNumber,
```

```

        vehicleRegistrationInformation  VehicleRegistrationIdentification,
        downloadPeriodBegin            TimeReal,
        downloadPeriodEnd              TimeReal
    }
}

```

companyPointerNewestRecord on viimeksi päivitetyn companyActivityRecord-tietueen järjestysnumero.

Asetettava arvo: Numero, joka vastaa yrityksen toimiiin liittyvän tietueen järjestysnumeroa, alkaen numerosta '0' ensimmäiselle yrityksen toimiiin liittyvälle tietueelle datarakenteessa.

companyActivityRecords on sarja tietueita, joka sisältää kaikki yrityksen toimiiin liittyvät tiedot.

companyActivityRecord on yhteen yrityksen toimeen liittyviä tietoja sisältävä tietue.

companyActivityType on yrityksen toimen tyyppi.

companyActivityTime on yrityksen toimen päivämäärä ja aika.

cardNumberInformation on sen kortin numero ja myöntänyt viranomainen, jonka tiedot kopioitiin, jos tällainen kopiointi suoritettiin.

vehicleRegistrationInformation on sen ajoneuvon rekisteritunnus ja rekisteröinyt viranomainen, jossa lukitus tehtiin tai avattiin.

downloadPeriodBegin ja **downloadPeriodEnd** ovat sen ajanjakson alku ja loppu, jota vastaavat tiedot kopioitiin ajoneuvoyksiköstä, jos tällainen kopiointi suoritettiin.

2.38 CompanyActivityType

Tunnus, joka osoittaa yrityksen toimen tyyppin yrityskorttia käytettäessä.

```

CompanyActivityType ::= INTEGER {
    card downloading          (1),
    VU downloading           (2),
    VU lock-in                 (3),
    VU lock-out                (4)
}

```

2.39 CompanyCardApplicationIdentification

Yrityskortille tallennetut tiedot, jotka liittyvät kortilla olevan sovelluksen tunnistamiseen (vaatimus 190).

```

CompanyCardApplicationIdentification ::= SEQUENCE {
    typeOfTachographCardId      EquipmentType,
    cardStructureVersion         CardStructureVersion,
    noOfCompanyActivityRecords   NoOfCompanyActivityRecords
}

```

typeOfTachographCardId määrittelee kortilla käytetyn tunnisteiden tyyppin.

cardStructureVersion määrittelee kortilla käytetyn datarakenteen version.

noOfCompanyActivityRecords on kortille tallennettavissa olevien yrityksen toimiiin liittyvien tietueiden määrä.

2.40 CompanyCardHolderIdentification

Yrityskortille tallennetut tiedot, jotka liittyvät kortin haltijan tunnistukseen (vaatimus 236).

```

CompanyCardHolderIdentification ::= SEQUENCE {
    companyName                 Name,
    companyAddress              Address,
    cardHolderPreferredLanguage Language
}

```

companyName on kortin haltijayrityksen nimi.

companyAddress on kortin haltijayrityksen osoite.

cardHolderPreferredLanguage on kortin haltijan ensisijaisesti käyttämä kieli.

2.41 ControlCardApplicationIdentification

Valvontakortille tallennetut tiedot, jotka liittyvät kortilla olevan sovelluksen tunnistamiseen (vaatimus 190).

```
ControlCardApplicationIdentification ::= SEQUENCE {  
    typeOfTachographCardId      EquipmentType,  
    cardStructureVersion         CardStructureVersion,  
    noOfControlActivityRecords   NoOfControlActivityRecords  
}
```

typeOfTachographCardId määrittelee kortilla käytetyn tunnisteiden tyyppiä.

cardStructureVersion määrittelee kortilla käytetyn datarakenteen version.

noOfControlActivityRecords on kortille tallennettavissa olevien tarkastustoimiin liittyvien tietueiden määrä.

2.42 ControlCardControlActivityData

Valvontakortille tallennetut tiedot, jotka liittyvät korttia käyttäen suoritettuihin tarkastustoimiin (vaatimus 233).

```
ControlCardControlActivityData ::= SEQUENCE {  
    controlPointerNewestRecord    INTEGER(0..NoOfControlActivityRecords-1),  
    controlActivityRecords        SET SIZE(NoOfControlActivityRecords) OF  
        controlActivityRecord     SEQUENCE {  
            controlType            ControlType,  
            controlTime            TimeReal,  
            controlledCardNumber    FullCardNumber,  
            controlledVehicleRegistration VehicleRegistrationIdentification,  
            controlDownloadPeriodBegin TimeReal,  
            controlDownloadPeriodEnd TimeReal  
        }  
}
```

controlPointerNewestRecord on viimeksi päivitetyn companyActivityRecord-tietueen järjestysnumero.

Asetettava arvo: Numero, joka vastaa tarkastustoimiin liittyvän tietueen järjestysnumeroa, alkaen numerosta '0' ensimmäiselle tarkastustoimiin liittyvälle tietueelle datarakenteessa.

controlActivityRecords on sarja tietueita, jotka sisältävät kaikki tarkastustoimiin liittyvät tiedot.

controlActivityRecord on yhteen tarkastustoimeen liittyviä tietoja sisältävä tietue.

controlType on tarkastustoimen tyyppi.

controlTime on tarkastustoimen päivämäärä ja aika.

controlledCardNumber on sen kortin numero ja myöntänyt viranomainen, johon tarkastustoimi kohdistui.

controlledVehicleRegistration on sen ajoneuvon rekisteritunnus ja rekisteröinyt viranomainen, jossa tarkastus tapahtui.

controlDownloadPeriodBegin ja **controlDownloadPeriodEnd** ovat sen ajanjakson alku ja loppu, jota koskevat tiedot mahdollisesti kopioitiin.

2.43 ControlCardHolderIdentification

Valvontakortille tallennetut tiedot, jotka liittyvät kortin haltijan tunnistukseen (vaatimus 232).

```

ControlCardHolderIdentification ::= SEQUENCE {
    controlBodyName          Name,
    controlBodyAddress       Address,
    cardHolderName           HolderName,
    cardHolderPreferredLanguage Language
}

```

controlBodyName on sen tarkastuselimen nimi, johon kortin haltija kuuluu.

controlBodyAddress on sen tarkastuselimen osoite, johon kortin haltija kuuluu.

cardHolderName on kortin haltijan nimi ja etunimi (etunimet).

cardHolderPreferredLanguage on kortin haltijan ensisijaisesti käyttämä kieli.

2.44 ControlType

Tunnus, joka osoittaa tarkastuksen aikana suoritettavat toimet. Tämä datatyyppi liittyy vaatimuksiin 102, 210 ja 225.

```
ControlType ::= OCTET STRING (SIZE(1))
```

Asetettava arvo – Octet aligned (tavuittain ryhmitelty): 'cvpdx' B (8 bittä)

'c' B kortin tietojen kopiointi:

'0' B: kortin tietoja ei kopioitu tämän tarkastustoimen aikana,

'1' B: kortin tietoja kopioitiin tämän tarkastustoimen aikana

'v' B ajoneuvoyksikön tietojen kopiointi:

'0' B: ajoneuvoyksikön tietoja ei kopioitu tämän tarkastustoimen aikana,

'1' B: ajoneuvoyksikön tietoja kopioitiin tämän tarkastustoimen aikana

'p' B printing:

'0' B: tietoja ei tulostettu tämän tarkastustoimen aikana,

'1' B: tietoja tulostettiin tämän tarkastustoimen aikana

'd' B display:

'0' B: näyttöä ei käytetty tämän tarkastustoimen aikana,

'1' B: näyttöä käytettiin tämän tarkastustoimen aikana

'xxx' B ei käytössä.

2.45 CurrentDateTime

Valvontalaitteessa meneillään oleva päivämäärä ja aika.

```
CurrentDateTime ::= TimeReal
```

Asetettava arvo: Ei lisämäärittelyjä.

2.46 DailyPresenceCounter

Kuljettaja- tai korjaamokortille tallennettu laskuri, jonka arvoa suurennetaan yhdellä jokaisena sellaisena kalenterivuorokautena, jolloin kortti on ollut asetettuna ajoneuvoyksikköön. Tämä datatyyppi liittyy vaatimuksiin 199 ja 219.

```
DailyPresenceCounter ::= BCDString(SIZE(2))
```

Asetettava arvo: Juokseva numero, jonka maksimiarvo on 9 999 ja joka sen jälkeen alkaa jälleen nolasta. Korttia ensi kerran myönnettäessä numero asetetaan nolaksi.

2.47 Datef

Päivämäärä ilmaistaan helposti tulostettavassa numeerisessa muodossa.

```
Datef ::= SEQUENCE {
    year      BCDString(SIZE(2)),
    month     BCDString(SIZE(1)),
    day       BCDString(SIZE(1))
}
```

Asetettava arvo:

yyyy	vuosi
mm	kuukausi
dd	päivä

'00000000'H merkitsee nimenomaan, ettei päivämäärätietoa ole.

2.48 Distance

Kuljettu matka (ajoneuvon kahden matkamittarilukeman laskettu ero kilometreinä).

```
Distance ::= INTEGER(0..216-1)
```

Asetettava arvo: Etumerkitön binaariluku. Arvo kilometreinä alueella 0–9 999 km.

2.49 DriverCardApplicationIdentification

Kuljettajakortille tallennetut tiedot, jotka liittyvät kortilla olevan sovelluksen tunnistamiseen (vaatimus 190).

```
DriverCardApplicationIdentification ::= SEQUENCE {
    typeOfTachographCardId      EquipmentType,
    cardStructureVersion         CardStructureVersion,
    noOfEventsPerType            NoOfEventsPerType,
    noOfFaultsPerType           NoOfFaultsPerType,
    activityStructureLength       CardActivityLengthRange,
    noOfCardVehicleRecords       NoOfCardVehicleRecords,
    noOfCardPlaceRecords         NoOfCardPlaceRecords
}
```

typeOfTachographCardId määrittelee kortilla käytetyn tunnisteiden tyyppin.

cardStructureVersion määrittelee kortilla käytetyn datarakenteen version.

noOfEventsPerType on niiden tapauksien määrä tapaustyyppiä kohden, jotka voidaan tallentaa kortille.

noOfFaultsPerType on niiden vikatapahtumien määrä vikatyyppiä kohden, jotka voidaan tallentaa kortille.

activityStructureLength osoittaa niiden tavujen määrän, jotka ovat käytettävissä kuljettajan toimintaan liittyvien tietojen tallennukseen.

noOfCardVehicleRecords on niiden ajoneuvoon liittyviä tietoja sisältävien tietueiden määrä, jotka voidaan tallentaa kortille.

noOfCardPlaceRecords on niiden paikkoihin liittyviä tietoja sisältävien tietueiden määrä, jotka voidaan tallentaa kortille.

2.50 DriverCardHolderIdentification

Kuljettajakortille tallennetut tiedot, jotka liittyvät kortin haltijan tunnistukseen (vaatimus 195).

```
DriverCardHolderIdentification ::= SEQUENCE {
    cardHolderName      HolderName,
    cardHolderBirthDate Datef,
    cardHolderPreferredLanguage Language
}
```


cardHolderName on kuljettajakortin haltijan nimi ja etunimi (etunimet).

cardHolderBirthDate on kuljettajakortin haltijan syntymäaika.

cardHolderPreferredLanguage on kuljettajakortin haltijan ensisijaisesti käyttämä kieli.

2.51 EntryTypeDailyWorkPeriod

Tunnus, jolla tehdään ero päivän työajan alkamis- ja päättymispaikkaa koskevien syötettyjen tietojen alkamis- ja päättymisaikojen sekä erilaisten tiedon syöttämisolosuhteiden välillä.

```
EntryTypeDailyWorkPeriod ::= INTEGER
    Begin, related time = card insertion time or time of entry           (0),
    End,   related time = card withdrawal time or time of entry         (1),
    Begin, related time manually entered (start time)                   (2),
    End,   related time manually entered (end of work period)           (3),
    Begin, related time assumed by VU                                    (4),
    End,   related time assumed by VU                                    (5)
}
```

Asetettava arvo: Standardin ISO/IEC8824-1 mukaisesti.

2.52 EquipmentType

Tunnus, jolla erotetaan erilaiset ajopiirturisolukassa käytettävät laitteet.

```
EquipmentType ::= INTEGER(0..255)
- - Reserved                                (0),
- - Driver Card                             (1),
- - Workshop Card                           (2),
- - Control Card                            (3),
- - Company Card                            (4),
- - Manufacturing Card                      (5),
- - Vehicle Unit                           (6),
- - Motion Sensor                          (7),
- - RFU                                    (8..255)
```

Asetettava arvo: Standardin ISO/IEC8824-1 mukaisesti.

Arvo 0 on varattu tietyn jäsenvaltion tai Euroopan yksilöimiseen varmenteen CHA-kentässä.

2.53 EuropeanPublicKey

Eurooppalainen julkinen avain.

EuropeanPublicKey ::= PublicKey

2.54 EventFaultType

Tunnus, jolla merkitään tapauksen tai vian tyyppi.

EventFaultType ::= OCTET STRING (SIZE(1))

Asetettava arvo:

'0x'H	Luonteeltaan yleiset tapaukset,
'00'H	Ei lisätietoja,
'01'H	Ei voimassa olevan kortin asettaminen laitteeseen,
'02'H	Korttiritiriä,
'03'H	Aikojen päällekkäisyys,
'04'H	Ajo ilman asianmukaista korttia,
'05'H	Kortin paikoilleen asettaminen ajon aikana,
'06'H	Edellistä kortin käyttöjaksoa ei lopetettu oikein,
'07'H	Ylinopeus,

'08'H	Keskeytynyt virransyöttö,
'09'H	Virhe liikedatassa,
'0A'H .. '0F'H	Varattu tulevaan käyttöön,
'1x'H	Ajoneuvoyksikköön liittyvät tietoturvan murtoyritykset,
'10'H	Ei lisätietoja,
'11'H	Liiketunnistimen tunnistaminen epäonnistui,
'12'H	Ajopiirturikortin tunnistaminen epäonnistui,
'13'H	Liiketunnistimen luvaton vaihtaminen,
'14'H	Virhe kortille syötettävien tietojen eheydessä,
'15'H	Virhe tallennettujen käyttäjään liittyvien tietojen eheydessä,
'16'H	Virhe sisäisessä tiedonsiirrossa,
'17'H	Laitteen kotelon luvaton avaaminen,
'18'H	Laitteiden tahallinen vahingoittaminen,
'19'H .. '1F'H	Varattu tulevaan käyttöön,
'2x'H	Liiketunnistimeen liittyvät tietoturvan murtoyritykset,
'20'H	Ei lisätietoja,
'21'H	Tunnistaminen epäonnistui,
'22'H	Virhe tallennettujen tietojen eheydessä,
'23'H	Virhe sisäisessä tiedonsiirrossa,
'24'H	Laitteen kotelon luvaton avaaminen,
'25'H	Laitteiden tahallinen vahingoittaminen,
'26'H .. '2F'H	Varattu tulevaan käyttöön,
'3x'H	Valvontalaittevat,
'30'H	Ei lisätietoja,
'31'H	Ajoneuvoyksikön sisäinen vika,
'32'H	Vika tulostimessa,
'33'H	Vika näytössä,
'34'H	Tietojen kopioinnissa ilmennyt vika,
'35'H	Vika liiketunnistimessa,
'36'H .. '3F'H	Varattu tulevaan käyttöön,
'4x'H	Korttivat,
'40'H	Ei lisätietoja,
'41'H .. '4F'H	Varattu tulevaan käyttöön,
'50'H .. '7F'H	Varattu tulevaan käyttöön,
'80'H .. 'FF'H	Arvo määräytyy laitevalmistajan mukaan.

2.55 EventFaultRecordPurpose

Tunnus, joka ilmaisee, miksi tietty tapaus tai vika on kirjattu.

EventFaultRecordPurpose ::= OCTET STRING (SIZE(1))

Asetettava arvo:

'00'H	Yksi kymmenestä viimeksi tapahtuneesta tapauksesta tai viasta
'01'H	Pisimpään kestänyt tapaus jonain niistä kymmenestä viimeisestä päivästä, jolloin tapauksia sattui
'02'H	Yksi viidestä pisimpään kestäneestä tapauksesta viimeisen 365 vuorokauden aikana
'03'H	Päivän viimeinen tapaus jonain niistä kymmenestä viimeisestä päivästä, jolloin tapauksia sattui
'04'H	Vakavin tapaus jonain niistä kymmenestä viimeisestä päivästä, jolloin tapauksia sattui
'05'H	Yksi viidestä vakavimmasta tapauksesta viimeisen 365 vuorokauden aikana
'06'H	Ensimmäinen tapaus tai vika, joka sattui viimeisimmän kalibroinnin jälkeen
'07'H	Aktiivinen/meneillään oleva vika tai tapahtuma
'08'H .. '7F'H	Varattu tulevaan käyttöön
'80'H .. 'FF'H	Arvo määräytyy laitevalmistajan mukaan

2.56 ExtendedSerialNumber

Laitteen yksilöivä tunnus. Sitä voidaan käyttää myös laitteen julkisen avaimen tunnisteena.

```
ExtendedSerialNumber ::= SEQUENCE {  
    serialNumber          INTEGER(0..232-1)  
    monthYear             BCDString(SIZE(2))  
    type                  OCTET STRING(SIZE(1))  
    manufacturerCode      ManufacturerCode  
}
```

serialNumber on laitteen sarjanumero, joka on tietyn valmistajan laitteille ainoa tietylle laitetypille ja tietyssä alla määritellyssä kuussa annettu tämä numero.

monthYear on sen kuukauden ja vuoden tunniste, jolloin laite on valmistettu (tai sarjanumero sitä varten varattu).

Asetettava arvo: Kuukausi (kaksi numeroa) ja vuosi (kaksi viimeistä numeroa) binaarikoodatussa desimaalimuodossa (BCD).

type on laitetypin tunniste.

Asetettava arvo: Arvo määräytyy laitevalmistajan mukaan; arvo 'FFh' on varattu muihin tarkoituksiin.

manufacturerCode on laitteen valmistajan numerotunniste.

2.57 FullCardNumber

Tunnus, joka täysin yksilöi ajopiirturikortin.

```
FullCardNumber ::= SEQUENCE {  
    cardType              EquipmentType,  
    cardIssuingMemberState NationNumeric,  
    cardNumber            CardNumber  
}
```

cardType on ajopiirturikortin tyyppi.

cardIssuingMemberState on kortin myöntäneen jäsenvaltion tunnus.

cardNumber on kortin numero.

2.58 HighResOdometer

Ajoneuvon matkamittarin lukema: Kokonaismatka, jonka ajoneuvo on kulkenut tähänastisen käyttöikänsä aikana.

```
HighResOdometer ::= INTEGER(0..232-1)
```

Asetettava arvo: Etumerkitön binaariluku. Arvo kilometrin kahdessadasosina alueella 0–21 055 406 km.

2.59 HighResTripDistance

Yksittäisen matkan välimatkamittarilukema.

```
HighResTripDistance ::= INTEGER(0..232-1)
```

Asetettava arvo: Etumerkitön binaariluku. Arvo kilometrin kahdessadasosina alueella 0–21 055 406 km.

2.60 HolderName

Kortin haltijan sukunimi ja etunimi (etunimet).

```
HolderName ::= SEQUENCE {  
    holderSurname          Name,  
    holderFirstNames       Name  
}
```

holderSurname on haltijan sukunimi. Sukunimeen ei sisällytetä titteleitä.

Asetettava arvo: Jos kortti ei ole tarkoitettu henkilökohtaiseen käyttöön, holderSurname-tietue sisältää samat tiedot kuin companyName- tai workshopName- tai controlBodyName-tietueet.

holderFirstNames on haltijan etunimi (etunimet) ja etunimen alkukirjaimet.

2.61 K-ConstantOfRecordingEquipment

Valvontalaitteen vakio (määritelmä m).

K-ConstantOfRecordingEquipment ::= INTEGER(0..2¹⁶-1)

Asetettava arvo: Impulsseja kilometriä kohti alueella 0–64 255 impulssia/km.

2.62 KeyIdentifier

Julkisen avaimen täysin yksilöivä tunniste, jota käytetään avaimen viitetietona ja avaimen valinnassa. Se yksilöi myös avaimen haltijan.

```
KeyIdentifier ::= CHOICE {  
    extendedSerialNumber          ExtendedSerialNumber,  
    certificateRequestID           CertificateRequestID,  
    certificationAuthorityKID      CertificationAuthorityKID  
}
```

Ensimmäinen vaihtoehto on sopiva ajoneuvoyksikön tai ajopiirturikortin julkisen avaimen tunnisteeksi.

Toinen vaihtoehto on sopiva ajoneuvoyksikön julkisen avaimen tunnisteeksi (tapauksissa, joissa ajoneuvoyksikön sarjanumero ei ole tiedossa silloin, kun varmenne luodaan).

Kolmas vaihtoehto on sopiva jäsenvaltion julkisen avaimen tunnisteeksi.

2.63 L-TyreCircumference

Pyörien renkaiden tehollinen ympärysmitta (määritelmä u).

L-TyreCircumference ::= INTEGER(0..2¹⁶-1)

Asetettava arvo: Etumerkitön binaariluku. Arvo millimetrin kahdeksasosina alueella 0–8 031 mm.

2.64 Language

Kielen yksilöivä tunnus.

Language ::= IA5String(SIZE(2))

Asetettava arvo: ISO 639 -standardin mukainen merkintä kahdella pienellä kirjaimella.

2.65 LastCardDownload

Kuljettajakortille tallennettu viimeisimmän (muussa kuin valvontatarkoituksessa tehdyn) kortin tietojen kopioinnin päivämäärä ja aika. Päivämäärä on päivitettävissä ajoneuvoyksiköstä tai mistä tahansa kortinlukulaitteesta.

LastCardDownload ::= TimeReal

Asetettava arvo: Ei lisämäärittelyjä.

2.66 ManualInputFlag

Erote, joka ilmaisee, onko kortin haltija kortin paikoilleen asettamisen yhteydessä syöttänyt kuljettajan toimintaa koskevia tietoja käsin (vaatimus 081).

```
ManualInputFlag ::= INTEGER {
    noEntry                (0)
    manualEntries          (1)
}
```

Asetettava arvo: Ei lisämäärittelyjä.

2.67 ManufacturerCode

Valmistajan yksilöivä tunnus.

```
ManufacturerCode ::= INTEGER(0..255)
```

Asetettava arvo:

'00'H	Tietoa ei ole käytettävissä
'01'H	Varattu arvo
'02'H .. '0F'H	Varattu tulevaan käyttöön
'10'H	ACTIA
'11'H .. '17'H	Varattu valmistajille, joiden nimi alkaa 'A'-kirjaimella
'18'H .. '1F'H	Varattu valmistajille, joiden nimi alkaa 'B'-kirjaimella
'20'H .. '27'H	Varattu valmistajille, joiden nimi alkaa 'C'-kirjaimella
'28'H .. '2F'H	Varattu valmistajille, joiden nimi alkaa 'D'-kirjaimella
'30'H .. '37'H	Varattu valmistajille, joiden nimi alkaa 'E'-kirjaimella
'38'H .. '3F'H	Varattu valmistajille, joiden nimi alkaa 'F'-kirjaimella
'40'H	Giesecke & Devrient GmbH
'41'H	GEM plus
'42'H .. '47'H	Varattu valmistajille, joiden nimi alkaa 'G'-kirjaimella
'48'H .. '4F'H	Varattu valmistajille, joiden nimi alkaa 'H'-kirjaimella
'50'H .. '57'H	Varattu valmistajille, joiden nimi alkaa 'I'-kirjaimella
'58'H .. '5F'H	Varattu valmistajille, joiden nimi alkaa 'J'-kirjaimella
'60'H .. '67'H	Varattu valmistajille, joiden nimi alkaa 'K'-kirjaimella
'68'H .. '6F'H	Varattu valmistajille, joiden nimi alkaa 'L'-kirjaimella
'70'H .. '77'H	Varattu valmistajille, joiden nimi alkaa 'M'-kirjaimella
'78'H .. '7F'H	Varattu valmistajille, joiden nimi alkaa 'N'-kirjaimella
'80'H	OSCARD
'81'H .. '87'H	Varattu valmistajille, joiden nimi alkaa 'O'-kirjaimella
'88'H .. '8F'H	Varattu valmistajille, joiden nimi alkaa 'P'-kirjaimella
'90'H .. '97'H	Varattu valmistajille, joiden nimi alkaa 'Q'-kirjaimella
'98'H .. '9F'H	Varattu valmistajille, joiden nimi alkaa 'R'-kirjaimella
'A0'H	SETEC
'A1'H	SIEMENS VDO
'A2'H	STONERIDGE
'A3'H .. 'A7'H	Varattu valmistajille, joiden nimi alkaa 'S'-kirjaimella
'AA'H	TACHOCONTROL
'AB'H .. 'AF'H	Varattu valmistajille, joiden nimi alkaa 'T'-kirjaimella
'B0'H .. 'B7'H	Varattu valmistajille, joiden nimi alkaa 'U'-kirjaimella
'B8'H .. 'BF'H	Varattu valmistajille, joiden nimi alkaa 'V'-kirjaimella
'C0'H .. 'C7'H	Varattu valmistajille, joiden nimi alkaa 'W'-kirjaimella
'C8'H .. 'CF'H	Varattu valmistajille, joiden nimi alkaa 'X'-kirjaimella
'D0'H .. 'D7'H	Varattu valmistajille, joiden nimi alkaa 'Y'-kirjaimella
'D8'H .. 'DF'H	Varattu valmistajille, joiden nimi alkaa 'Z'-kirjaimella

2.68 MemberStateCertificate

Eurooppalaisen varmenneviranomaisen myöntämä jäsenvaltion julkisen avaimen varmenne.

```
MemberStateCertificate ::= Certificate
```

2.69 MemberStatePublicKey

Jäsenvaltion julkinen avain.

MemberStatePublicKey ::= **PublicKey**

2.70 Name

Nimi.

```

Name ::= SEQUENCE {
    codePage                INTEGER (0..255),
    name                    OCTET STRING (SIZE(35))
}

```

codePage määrittelee sen ISO/IEC 8859 -standardin osan, jonka mukaisesti nimi on koodattu,

name on ISO/IEC 8859-codePage -koodisivun mukaisesti koodattu nimi.

2.71 NationAlpha

Maan kirjainlyhenne ajoneuvoihin kiinnitettävien kansallisuustunnusten ja/tai kansainvälisesti yhdenmukaistettujen va-
kuutustodistusten (green cardien) mukaan.

NationAlpha ::= **IA5String**(**SIZE**(3))

Asetettava arvo:

' '	Tietoa ei ole käytettävissä,
'A '	Itävalta,
'AL '	Albania,
'AND '	Andorra,
'ARM '	Armenia,
'AZ '	Azerbaidžan,
'B '	Belgia,
'BG '	Bulgaria,
'BIH '	Bosnia-Hertsegovina,
'BY '	Valko-Venäjä,
'CH '	Sveitsi,
'CY '	Kypros,
'CZ '	Tšekki,
'D '	Saksa,
'DK '	Tanska,
'E '	Espanja,
'EST '	Viro,
'F '	Ranska,
'FIN '	Suomi,
'FL '	Liechtenstein,
'FR '	Färsaaret,
'UK '	Yhdistynyt kuningaskunta, Alderney, Guernsey, Jersey, Mansaari, Gibraltar,
'GE '	Georgia,
'GR '	Kreikka,
'H '	Unkari,
'HR '	Kroatia,
'I '	Italia,
'IRL '	Irlanti,
'IS '	Islanti,
'KZ '	Kazakstan,
'L '	Luxemburg,
'LT '	Liettua,
'LV '	Latvia,
'M '	Malta,
'MC '	Monaco,

'MD '	Moldova,
'MK '	Makedonia,
'N '	Norja,
'NL '	Alankomaat,
'P '	Portugali,
'PL '	Puola,
'RO '	Romania,
'RSM'	San Marino,
'RUS'	Venäjän federaatio,
'S '	Ruotsi,
'SK '	Slovakia,
'SLO'	Slovenia,
'TM '	Turkmenistan,
'TR '	Turkki,
'UA '	Ukraina
'V '	Vatikaani,
'YU '	Jugoslavia,
'UNK'	Tuntematon,
'EC '	Euroopan yhteisö,
'EUR'	Muu Eurooppa,
'WLD'	Muu maailma.

2.72 NationNumeric

Maan numeroviite.

NationNumeric ::= INTEGER(0..255)

Asetettava arvo:

-- Tietoa ei ole käytettävissä	(00)H,
-- Itävalta	(01)H,
-- Albania	(02)H,
-- Andorra	(03)H,
-- Armenia	(04)H,
-- Azerbaidžan	(05)H,
-- Belgia	(06)H,
-- Bulgaria	(07)H,
-- Bosnia-Hertsegovina	(08)H,
-- Valko-Venäjä	(09)H,
-- Sveitsi	(0A)H,
-- Kypros	(0B)H,
-- Tšekki	(0C)H,
-- Saksa	(0D)H,
-- Tanska	(0E)H,
-- Espanja	(0F)H,
-- Viro	(10)H,
-- Ranska	(11)H,
-- Suomi	(12)H,
-- Liechtenstein	(13)H,
-- Färsaaret	(14)H,
-- Yhdistynyt kuningaskunta	(15)H,
-- Georgia	(16)H,
-- Kreikka	(17)H,
-- Unkari	(18)H,
-- Kroatia	(19)H,
-- Italia	(1A)H,
-- Irlanti	(1B)H,
-- Islanti	(1C)H,
-- Kazakstan	(1D)H,
-- Luxemburg	(1E)H,
-- Liettua	(1F)H,
-- Latvia	(20)H,

-- Malta	(21)H,
-- Monaco	(22)H,
-- Moldova	(23)H,
-- Makedonia	(24)H,
-- Norja	(25)H,
-- Alankomaat	(26)H,
-- Portugali	(27)H,
-- Puola	(28)H,
-- Romania	(29)H,
-- San Marino	(2A)H,
-- Venäjän federaatio	(2B)H,
-- Ruotsi	(2C)H,
-- Slovakia	(2D)H,
-- Slovenia	(2E)H,
-- Turkmenistan	(2F)H,
-- Turkki	(30)H,
-- Ukraina	(31)H,
-- Vatikaani	(32)H,
-- Jugoslavia	(33)H,
-- Varattu tulevaan käyttöön	(34.. FC)H,
-- Euroopan yhteisö	(FD)H,
-- Muu Eurooppa	(FE)H,
-- Muu maailma	(FF)H

2.73 NoOfCalibrationRecords

Korjaamokortille mahtuvien kalibrointitietojen sisältävien tietueiden määrä.

NoOfCalibrationRecords ::= INTEGER(0..255)

Asetettava arvo: Ks. kohta 3.

2.74 NoOfCalibrationsSinceDownload

Laskuri, joka osoittaa korjaamokortilla suoritettujen kalibrointien määrän sen jälkeen, kun kortin tietoja on viimeksi kopioitu (vaatimus 230).

NoOfCalibrationsSinceDownload ::= INTEGER(0..2¹⁶-1),

Asetettava arvo: Ei lisämäärittelyjä.

2.75 NoOfCardPlaceRecords

Kuljettaja- tai korjaamokortille mahtuvien paikkaan liittyviä tietoja sisältävien tietueiden määrä.

NoOfCardPlaceRecords ::= INTEGER(0..255)

Asetettava arvo: Ks. kohta 3.

2.76 NoOfCardVehicleRecords

Kuljettaja- tai korjaamokortille mahtuvien käytössä olleisiin ajoneuvoihin liittyviä tietoja sisältävien tietueiden määrä.

NoOfCardVehicleRecords ::= INTEGER(0..2¹⁶-1)

Asetettava arvo: Ks. kohta 3.

2.77 NoOfCompanyActivityRecords

Yrityskortille mahtuvien yrityksen toimiin liittyviä tietoja sisältävien tietueiden määrä.

NoOfCompanyActivityRecords ::= INTEGER(0..2¹⁶-1)

Asetettava arvo: Ks. kohta 3.

2.78 NoOfControlActivityRecords

Valvontakortille mahtuvien tarkastustoimiin liittyviä tietoja sisältävien tietueiden määrä.

NoOfControlActivityRecords ::= INTEGER(0..2¹⁶-1)

Asetettava arvo: Ks. kohta 3.

2.79 NoOfEventsPerType

Kortille mahtuvien tapaustyyppikohtaisiin tapausten lukumääriin liittyviä tietoja sisältävien tietueiden määrä.

NoOfEventsPerType ::= INTEGER(0..255)

Asetettava arvo: Ks. kohta 3.

2.80 NoOfFaultsPerType

Kortille mahtuvien vikatyyppikohtaisiin vikatapahtumien lukumääriin liittyviä tietoja sisältävien tietueiden määrä.

NoOfFaultsPerType ::= INTEGER(0..255)

Asetettava arvo: Ks. kohta 3.

2.81 OdometerValueMidnight

Ajoneuvon matkamittarin lukema keskiyöllä tiettyinä päivinä (vaatimus 090).

OdometerValueMidnight ::= OdometerShort

Asetettava arvo: Ei lisämäärittelyjä.

2.82 OdometerShort

Ajoneuvon matkamittarin lukema lyhyessä muodossa.

OdometerShort ::= INTEGER(0..2²⁴-1)

Asetettava arvo: Etumerkitön binaariluku. Arvo alueella 0–9 999 999 km.

2.83 OverspeedNumber

Ylinopeustapausten määrä viimeksi suoritettun ylinopeustarkastuksen jälkeen.

OverspeedNumber ::= INTEGER(0..255)

Asetettava arvo: 0 tarkoittaa, ettei viimeksi suoritettun ylinopeustarkastuksen jälkeen ole sattunut ylinopeustapauksia, 1 tarkoittaa, että viimeksi suoritettun ylinopeustarkastuksen jälkeen on sattunut yksi ylinopeustapaus ... 255 tarkoittaa, että viimeksi suoritettun ylinopeustarkastuksen jälkeen on sattunut 255 tai useampia ylinopeustapauksia.

2.84 PlaceRecord

Tiedot, jotka liittyvät paikkaan, jossa päivän työaika alkaa tai päättyy (vaatimukset 087, 202, 221).

```
PlaceRecord ::= SEQUENCE {
    entryTime                TimeReal,
    entryTypeDailyWorkPeriod EntryTypeDailyWorkPeriod,
    dailyWorkPeriodCountry   NationNumeric,
    dailyWorkPeriodRegion    RegionNumeric,
    vehicleOdometerValue     OdometerShort
}
```

entryTime on syötettyyn tietoon liittyvä päivämäärä ja aika.

entryTypeDailyWorkPeriod on syötetyn tiedon tyyppi.

dailyWorkPeriodCountry on syötetty maatieto.

dailyWorkPeriodRegion on syötetty aluetieto.

vehicleOdometerValue on matkamittarin lukema silloin, kun paikkaan liittyvä tieto syötettiin.

2.85 PreviousVehicleInfo

Tiedot, jotka liittyvät ajoneuvoon, jota kuljettaja käytti asettaessaan edellisen kerran kuljettajakorttinsa ajoneuvolaitteeseen (vaatimus 081).

```
PreviousVehicleInfo ::= SEQUENCE {  
    vehicleRegistrationIdentification      VehicleRegistrationIdentification,  
    cardWithdrawalTime                    TimeReal  
}
```

vehicleRegistrationIdentification on ajoneuvon rekisteritunnus ja ajoneuvon rekisteröinyt jäsenvaltio.

cardWithdrawalTime on päivämäärä ja aika, jolloin kortti poistettiin.

2.86 PublicKey

Julkinen RSA-avain.

```
PublicKey ::= SEQUENCE {  
    rsaKeyModulus                      RSAKeyModulus,  
    rsaKeyPublicExponent                RSAKeyPublicExponent  
}
```

rsaKeyModulus on avainparin kongruenssimoduuli.

rsaKeyPublicExponent on avainparin julkinen eksponentti.

2.87 RegionAlpha

Tietyn maan alueen kirjainviite.

RegionAlpha ::= IA5STRING(SIZE(3))

Asetettava arvo:

' ' Tietoa ei ole käytettävissä,

Espanja:

'AN '	Andalusia,
'AR '	Aragonia,
'AST '	Asturia,
'C '	Kantabria,
'CAT '	Katalonia,
'CL '	Kastilia ja León,
'CM '	Kastilia-LaMancha,
'CV '	Valencia,
'EXT '	Extremadura,
'G '	Galicia,
'IB '	Baleaarit,
'IC '	Kanariansaaret,
'LR '	La Rioja,
'M '	Madrid,
'MU '	Murcia,
'NA '	Navarra,
'PV '	Baskimaa

2.88 RegionNumeric

Tietyn maan alueen numeroviite.

RegionNumeric ::= OCTET STRING (SIZE(1))

Asetettava arvo:

'00 'H Tietoa ei ole käytettävissä,

Espanja:

'01 'H Andalusia,

'02 'H Aragonia,

'03 'H Asturia,

'04 'H Kantabria,

'05 'H Katalonia,

'06 'H Kastilia ja León,

'07 'H Kastilia-LaMancha,

'08 'H Valencia,

'09 'H Extremadura,

'0A 'H Galicia,

'0B 'H Balearit,

'0C 'H Kanariansaaret,

'0D 'H La Rioja,

'0E 'H Madrid,

'0F 'H Murcia,

'10 'H Navarra,

'11 'H Baskimaa

2.89 RSAKeyModulus

RSA-avainparin kongruenssimoduuli.

RSKeyModulus ::= OCTET STRING (SIZE(128))

Asetettava arvo: Ei määritetty.

2.90 RSAKeyPrivateExponent

RSA-salauksessa käytettävän avainparin salainen eksponentti.

RSKeyPrivateExponent ::= OCTET STRING (SIZE(128))

Asetettava arvo: Ei määritetty.

2.91 RSAKeyPublicExponent

RSA-salauksessa käytettävän avainparin julkinen eksponentti

RSKeyPublicExponent ::= OCTET STRING (SIZE(8))

Asetettava arvo: Ei määritetty.

2.92 SensorApprovalNumber

Liiketunnistimen tyyppihyväksyntänumero.

SensorApprovalNumber ::= IA5String(SIZE(8))

Asetettava arvo: Ei määritetty.

2.93 SensorIdentification

Liiketunnistimeen tallennetut tiedot, jotka liittyvät liiketunnistimen tunnistukseen (vaatimus 077).

```
SensorIdentification ::= SEQUENCE {
    sensorSerialNumber      SensorSerialNumber,
    sensorApprovalNumber    SensorApprovalNumber,
    sensorSCIdentifier       SensorSCIdentifier,
    sensorOSIdentifier       SensorOSIdentifier
}
```

sensorSerialNumber on liiketunnistimen sarjanumero pitkässä muodossa (sisältää osanumeron ja valmistustunnuksen).

sensorApprovalNumber on liiketunnistimen hyväksyntänumero.

sensorSCIdentifier on liiketunnistimen turvakomponentin tunniste.

sensorOSIdentifier on liiketunnistimen käyttöjärjestelmän tunniste.

2.94 SensorInstallation

Liiketunnistimeen tallennetut tiedot, jotka liittyvät liiketunnistimen asennukseen (vaatimus 099).

```
SensorInstallation ::= SEQUENCE {  
    sensorPairingDateFirst      SensorPairingDate,  
    firstVuApprovalNumber      VuApprovalNumber,  
    firstVuSerialNumber        VuSerialNumber,  
    sensorPairingDateCurrent    SensorPairingDate,  
    currentVuApprovalNumber     VuApprovalNumber,  
    currentVUSerialNumber      VuSerialNumber  
}
```

sensorPairingDateFirst on päivämäärä, jolloin liiketunnistin ensimmäisen kerran liitettiin ajoneuvoyksikköön.

firstVuApprovalNumber on ensimmäisen liiketunnistimeen liitetyn ajoneuvoyksikön hyväksyntänumero.

firstVuSerialNumber on ensimmäisen liiketunnistimeen liitetyn ajoneuvoyksikön sarjanumero.

sensorPairingDateCurrent on päivämäärä, jolloin liiketunnistin ensimmäisen kerran liitettiin nykyiseen ajoneuvoyksikköön.

currentVuApprovalNumber on liiketunnistimeen nykyisin liitetyn ajoneuvoyksikön hyväksyntänumero.

currentVUSerialNumber on liiketunnistimeen nykyisin liitetyn ajoneuvoyksikön sarjanumero.

2.95 SensorInstallationSecData

Korjaamokortille tallennetut tiedot, jotka liittyvät niihin turvatietoihin, joita tarvitaan liitettäessä liiketunnistin ajoneuvoyksikköön (vaatimus 214).

SensorInstallationSecData ::= TDesSessionKey

Asetettava arvo: Standardin ISO 16844-3 mukaisesti.

2.96 SensorOSIdentifier

Liiketunnistimen käyttöjärjestelmän tunniste.

SensorOSIdentifier ::= IA5String(SIZE(2))

Asetettava arvo: Arvo määräytyy laitevalmistajan mukaan.

2.97 SensorPaired

Ajoneuvoyksikköön tallennetut tiedot, jotka liittyvät ajoneuvoyksikköön liitettyyn liiketunnistimeen (vaatimus 079).

```
SensorPaired ::= SEQUENCE {  
    sensorSerialNumber      SensorSerialNumber,  
    sensorApprovalNumber    SensorApprovalNumber,  
    sensorPairingDateFirst  SensorPairingDate  
}
```

sensorSerialNumber on ajoneuvoyksikköön nykyisin liitetyn liiketunnistimen sarjanumero.

sensorApprovalNumber on ajoneuvoyksikköön nykyisin liitetyn liiketunnistimen hyväksyntänumero.

sensorPairingDateFirst on päivämäärä, jolloin liiketunnistin ensimmäistä kertaa liitettiin ajoneuvoyksikköön, johon se nykyisin on liitetty.

2.98 **SensorPairingDate**

Päivämäärä, jolloin liiketunnistin liitettiin ajoneuvoyksikköön.

SensorPairingDate ::= **TimeReal**

Asetettava arvo: Ei määritelty.

2.99 **SensorSerialNumber**

Liiketunnistimen sarjanumero.

SensorSerialNumber ::= **ExtendedSerialNumber**

2.100 **SensorSCIdentifier**

Liiketunnistimen turvakomponentin tunnistus.

SensorSCIdentifier ::= **IA5String(SIZE(8))**

Asetettava arvo: Arvo määräytyy komponentin valmistajan mukaan.

2.101 **Signature**

Digitaalinen allekirjoitus.

Signature ::= **OCTET STRING (SIZE(128))**

Asetettava arvo: Lisäyksen 11 (Yhteiset turvamekanismit) mukaisesti.

2.102 **SimilarEventsNumber**

Tietynä päivänä sattuneiden vastaavien tapausten määrä (vaatimus 094).

SimilarEventsNumber ::= **INTEGER(0..255)**

Asetettava arvo: Arvoa 0 ei käytetä, 1 tarkoittaa, että kyseisenä päivänä on sattunut ja tallennettu yksi kyseisentyyp-
pinen tapaus, 2 tarkoittaa, että kyseisenä päivänä on sattunut kaksi kyseisentyypistä tapausta (vain yksi on tallennettu),
... 255 tarkoittaa, että kyseisenä päivänä on sattunut 255 tai useampia kyseisentyypisiä tapauksia.

2.103 **SpecificConditionType**

Erityisolosuhteet yksilöivä tunnus (vaatimukset 050b, 105a, 212a ja 230a).

SpecificConditionType ::= **INTEGER(0..255)**

Asetettava arvo:

'00'H	Varattu tulevaan käyttöön
'01'H	Asetuksen piiriin kuulumaton – alku
'02'H	Asetuksen piiriin kuulumaton – päättymisen
'03'H	Lautta-/junakuljetus
'04'H .. 'FF'H	Varattu tulevaan käyttöön

2.104 **SpecificConditionRecord**

Kuljettajakortille, korjaamokortille tai ajoneuvoyksikköön tallennetut tiedot, jotka liittyvät erityisolosuhteisiin (vaatimuk-
set 105a, 212a ja 230a).

```
SpecificConditionRecord ::= SEQUENCE {  
    entryTime                TimeReal,  
    specificConditionType    SpecificConditionType  
}
```

entryTime on päivämäärä ja aika, jolloin tieto syötettiin.

specificConditionType on tunnus, joka yksilöi erityisolosuhteet.

2.105 Speed

Ajoneuvon nopeus (km/t).

Speed ::= INTEGER(0..255)

Asetettava arvo: kilometreinä tunnissa alueella 0–220 km/t.

2.106 SpeedAuthorised

Ajoneuvon suurin sallittu nopeus (määritelmä bb).

SpeedAuthorised ::= Speed

2.107 SpeedAverage

Keskimääräinen nopeus aiemmin määritellyn jakson aikana (km/t).

SpeedAverage ::= Speed

2.108 SpeedMax

Suurin nopeus aiemmin määritellyn jakson aikana.

SpeedMax ::= Speed

2.109 TDesSessionKey

Kolminkertaisessa DES-salauksessa käytettävä avain.

```
TDesSessionKey ::= SEQUENCE {  
    tDesKeyA                OCTET STRING (SIZE(8))  
    tDesKeyB                OCTET STRING (SIZE(8))  
}
```

Asetettava arvo: Ei lisämäärittelyjä.

2.110 TimeReal

Tunnus yhdistetyssä päivämäärä- ja aikakentässä, jossa päivämäärä ja aika ilmaistaan ajan kello 00:00:00 1. tammikuuta 1970 jälkeen kuluneina sekunteina (GMT).

TimeReal{INTEGER:TimeRealRange} ::= INTEGER(0..TimeRealRange)

Asetettava arvo – Octet Aligned (tavuittain ryhmitelty): Keskiyön 1. tammikuuta 1970 (GMT) jälkeen kuluneiden sekuntien määrä.

Viimeinen mahdollinen päivämäärä/aika on vuonna 2106.

2.111 TyreSize

Rengaskoon merkintä.

TyreSize ::= IA5String(SIZE(15))

Asetettava arvo: Direktiivin 92/23/ETY, 31.3.1992, EYVL L 129, s. 95 mukaisesti.

noOfVuCalibrationRecords on vuCalibrationRecords-tietuesarjan sisältämien tietueiden määrä.

vuCalibrationRecords on sarja kalibrointeihin liittyviä tietueita.

2.118 VuCalibrationRecord

Ajoneuvoyksikköön tallennetut tiedot, jotka kukin liittyvät valvontalaitteen yksittäiseen kalibrointiin (vaatimus 098).

```
VuCalibrationRecord ::= SEQUENCE {
    calibrationPurpose           CalibrationPurpose,
    workshopName                 Name,
    workshopAddress              Address,
    workshopCardNumber           FullCardNumber,
    workshopCardExpiryDate       TimeReal,
    vehicleIdentificationNumber   VehicleIdentificationNumber,
    vehicleRegistrationIdentification VehicleRegistrationIdentification,
    wVehicleCharacteristicConstant W-VehicleCharacteristicConstant,
    kConstantOfRecordingEquipment K-ConstantOfRecordingEquipment,
    lTyreCircumference           L-TyreCircumference,
    tyreSize                     TyreSize,
    authorisedSpeed               SpeedAuthorised,
    oldOdometerValue             OdometerShort,
    newOdometerValue             OdometerShort,
    oldTimeValue                 TimeReal,
    newTimeValue                 TimeReal,
    nextCalibrationDate          TimeReal
}
```

calibrationPurpose on syy, jonka vuoksi kalibrointi suoritettiin.

workshopName, **workshopAddress** ovat korjaamon nimi ja osoite.

workshopCardNumber yksilöi kalibroinnin aikana käytetyn korjaamokortin.

workshopCardExpiryDate on kortin viimeinen voimassaolopäivä.

vehicleIdentificationNumber on ajoneuvon valmistenumero (VIN).

vehicleRegistrationIdentification sisältää ajoneuvon rekisteritunnuksen (VRN) ja rekisteröineen jäsenvaltion.

wVehicleCharacteristicConstant on ajoneuvon ominaiskerroin.

kConstantOfRecordingEquipment on valvontalaitteen vakio.

lTyreCircumference on pyörien renkaiden tehollinen ympärysmitta.

tyreSize on ajoneuvoon asennettujen renkaiden kokomerkitä.

authorisedSpeed on ajoneuvon suurin sallittu nopeus.

oldOdometerValue, **newOdometerValue** ovat matkamittarin vanha ja uusi lukema.

oldTimeValue, **newTimeValue** ovat päivämäärän ja ajan vanhat ja uudet arvot.

nextCalibrationDate on päivämäärä, jolloin valtuutetun tarkastusviranomaisen on suoritettava seuraava CalibrationPurpose-muuttujan määrittelemä kalibrointi.

2.119 VuCardIWData

Ajoneuvoyksikköön tallennetut tiedot, jotka liittyvät kuljettaja- tai korjaamokorttien ajoneuvoyksikköön asettamis- ja poistojaksoihin (vaatimus 081).

```
VuCardIWData ::= SEQUENCE {
    noOfIWRecords               INTEGER(0..216-1),
    vuCardIWRecords             SET SIZE(noOfIWRecords) OF
                                VuCardIWRecord
}
```


noOfIWRecords on vuCardIWRecords-tietuesarjassa olevien tietueiden määrä.

vuCardIWRecords on sarja tietueita, jotka liittyvät kortin paikoilleen asettamis- ja poistojaksoihin.

2.120 VuCardIWRecord

Ajoneuvoyksikköön tallennetut tiedot, jotka liittyvät yksittäiseen kuljettaja- tai korjaamokortin ajoneuvoyksikköön asettamis- ja poistojaksoon (vaatimus 081).

```
VuCardIWRecord ::= SEQUENCE {  
    cardHolderName          HolderName,  
    fullCardNumber          FullCardNumber,  
    cardExpiryDate          TimeReal,  
    cardInsertionTime        TimeReal,  
    vehicleOdometerValueAtInsertion OdometerShort,  
    cardSlotNumber          CardSlotNumber,  
    cardWithdrawalTime       TimeReal,  
    vehicleOdometerValueAtWithdrawal OdometerShort,  
    previousVehicleInfo      PreviousVehicleInfo  
    manualInputFlag          ManualInputFlag  
}
```

cardHolderName on kuljettaja- tai korjaamokortin haltijan sukunimi ja etunimet siinä muodossa kuin ne on tallennettu kortille.

fullCardNumber on kortin tyyppi, sen myöntänyt jäsenvaltio sekä kortin numero siinä muodossa kuin ne on tallennettu kortille.

cardExpiryDate on kortin viimeinen voimassaolopäivä siinä muodossa kuin se on tallennettu kortille.

cardInsertionTime on päivämäärä ja aika, jolloin kortti asetettiin paikoilleen.

vehicleOdometerValueAtInsertion on ajoneuvon matkamittarin lukema silloin, kun kortti asetettiin paikoilleen.

cardSlotNumber on korttiaukko, johon kortti asetettiin.

cardWithdrawalTime on päivämäärä ja aika, jolloin kortti poistettiin.

vehicleOdometerValueAtWithdrawal on ajoneuvon matkamittarin lukema silloin, kun kortti poistettiin.

previousVehicleInfo sisältää tietoja edellisestä kuljettajan käyttämästä ajoneuvosta siinä muodossa kuin ne on tallennettu kortille.

manualInputFlag on erote, joka ilmaisee, onko kortin haltija kortin paikoilleen asettamisen yhteydessä syöttänyt kuljettajan toimintaa koskevia tietoja käsin.

2.121 VuCertificate

Ajoneuvoyksikön julkisen avaimen varmenne.

VuCertificate ::= Certificate

2.122 VuCompanyLocksData

Ajoneuvoyksikköön tallennetut tiedot, jotka liittyvät yrityksen tekemiin lukituksiin (vaatimus 104).

```
VuCompanyLocksData ::= SEQUENCE {  
    noOfLocks          INTEGER(0..20),  
    vuCompanyLocksRecords SET SIZE(noOfLocks) OF  
                           VuCompanyLocksRecord  
}
```

noOfLocks on vuCompanyLocksRecords-tietueissa lueteltujen lukitusten määrä.

vuCompanyLocksRecords on sarja tietueita, jotka sisältävät yrityksen tekemiin lukituksiin liittyviä tietoja.

2.123 VuCompanyLocksRecord

Ajoneuvoyksikköön tallennetut tiedot, jotka liittyvät yksittäiseen yrityksen tekemään lukitukseen (vaatimus 104).

```
VuCompanyLocksRecord ::= SEQUENCE {  
    lockInTime           TimeReal,  
    lockOutTime          TimeReal,  
    companyName          Name,  
    companyAddress       Address,  
    companyCardNumber    FullCardNumber  
}
```

lockInTime, **lockOutTime** ovat päivämäärä ja aika, jolloin lukitus tehtiin ja avattiin.

companyName, **companyAddress** ovat lukitukseen liittyvän yrityksen nimi ja osoite.

companyCardNumber yksilöi lukituksessa käytetyn kortin.

2.124 VuControlActivityData

Ajoneuvoyksikköön tallennetut tiedot, jotka liittyvät tätä ajoneuvoyksikköä käytettäessä suoritettuihin tarkastuksiin (vaatimus 102).

```
VuControlActivityData ::= SEQUENCE {  
    noOfControls          INTEGER(0..20),  
    vuControlActivityRecords SET SIZE(noOfControls) OF  
                             VuControlActivityRecord  
}
```

noOfControls on vuControlActivityRecords-tietueissa lueteltujen tarkastusten määrä.

vuControlActivityRecords on sarja tarkastustoimiin liittyviä tietueita.

2.125 VuControlActivityRecord

Ajoneuvoyksikköön tallennetut tiedot, jotka liittyvät yksittäiseen tätä ajoneuvoyksikköä käytettäessä suoritettuun tarkastukseen (vaatimus 102).

```
VuControlActivityRecord ::= SEQUENCE {  
    controlType           ControlType,  
    controlTime           TimeReal,  
    controlCardNumber     FullCardNumber,  
    downloadPeriodBeginTime TimeReal,  
    downloadPeriodEndTime TimeReal  
}
```

controlType on tarkastuksen tyyppi.

controlTime on päivämäärä ja aika, jolloin tarkastus suoritettiin.

ControlCardNumber yksilöi valvontakortin, jota tarkastuksessa käytettiin.

downloadPeriodBeginTime on tietojen kopioinnin alkamisaika, jos kopiointia tapahtui.

downloadPeriodEndTime on tietojen kopioinnin päättymisaika, jos kopiointia tapahtui.

2.126 VuDataBlockCounter

Kortille tallennettu laskuri, joka yksilöi järjestyksessä kortin ajoneuvoyksiköihin asettamis- ja poistamisjaksot.

VuDataBlockCounter ::= BCDString(SIZE(2))

Asetettava arvo: Juokseva numero, jonka maksimi-arvo on 9 999, minkä jälkeen se alkaa jälleen nollasta.

2.127 VuDetailedSpeedBlock

Ajoneuvoyksikköön tallennetut yksityiskohtaiset tiedot, jotka liittyvät ajoneuvon nopeuteen niinä minuutteina, jolloin se on ollut liikkeellä (vaatimus 093).

```

VuDetailedSpeedBlock ::= SEQUENCE {
    speedBlockBeginDate      TimeReal,
    speedsPerSecond          SEQUENCE SIZE(60) OF Speed
}

```

speedBlockBeginDate on osion ensimmäisen nopeusarvon päivämäärä ja aika.

speedsPerSecond sarja aikajärjestyksessä olevia sekunnin välein mitattuja nopeuksia, jotka liittyvät speedBlockBeginDate-muuttujan ilmaisemalla hetkellä alkaneeseen minuuttiin (kyseinen hetki mukaan lukien).

2.128 VuDetailedSpeedData

Ajoneuvoyksikköön tallennetut yksityiskohtaiset tiedot, jotka liittyvät ajoneuvon nopeuteen.

```

VuDetailedSpeedData ::= SEQUENCE
    noOfSpeedBlocks      INTEGER(0..216-1),
    vuDetailedSpeedBlocks SET SIZE(noOfSpeedBlocks) OF
                          VuDetailedSpeedBlock
}

```

noOfSpeedBlocks on vuDetailedSpeedBlocks-tietuesarjan sisältämien nopeustietueosioiden määrä.

vuDetailedSpeedBlocks on sarja tietueosioita, jotka sisältävät yksityiskohtaisia tietoja ajoneuvon nopeudesta.

2.129 VuDownloadablePeriod

Aikaisin ja viimeisin päivämäärä, jota koskevia kuljettajan toimiin liittyviä tietoja ajoneuvoyksikössä on tallennettuna (vaatimus 081, 084 tai 087).

```

VuDownloadablePeriod ::= SEQUENCE {
    minDownloadableTime      TimeReal
    maxDownloadableTime      TimeReal
}

```

minDownloadableTime on aikaisin kortin paikoilleen asettamiseen tai toiminnan muutokseen tai paikkaan liittyvä päivämäärä- ja aikatieto, joka on tallennettuna ajoneuvoyksikköön.

maxDownloadableTime on viimeisin kortin poistamiseen tai toiminnan muutokseen tai paikkaan liittyvä päivämäärä- ja aikatieto, joka on tallennettuna ajoneuvoyksikköön.

2.130 VuDownloadActivityData

Ajoneuvoyksikköön tallennetut tiedot, jotka liittyvät viimeksi tapahtuneeseen sen tietojen kopiointiin (vaatimus 105).

```

VuDownloadActivityData ::= SEQUENCE {
    downloadingTime          TimeReal,
    fullCardNumber           FullCardNumber,
    companyOrWorkshopName    Name
}

```

downloadingTime on päivämäärä ja aika, jolloin tiedot kopioitiin.

fullCardNumber yksilöi kortin, jonka oikeutta tietojen kopiointiin käytettiin.

companyOrWorkshopName on yrityksen tai korjaamon nimi.

2.131 VuEventData

Ajoneuvoyksikköön tallennetut tiedot, jotka liittyvät tapauksiin (vaatimus 094, paitsi ylinopeustapaukset).

```

VuEventData ::= SEQUENCE {
    noOfVuEvents             INTEGER(0..255),
    vuEventRecords           SET SIZE(noOfVuEvents) OF VuEventRecord
}

```

noOfVuEvents on vuEventRecords-tietuesarjaan tallennettujen tapausten määrä.

vuEventRecords on sarja tapauksiin liittyviä tietueita.

2.132 VuEventRecord

Ajoneuvoyksikköön tallennetut tiedot, jotka liittyvät yksittäiseen tapaukseen (vaatimus 094, paitsi ylinopeustapaukset).

```
VuEventRecord ::= SEQUENCE {  
    eventType                EventFaultType,  
    eventRecordPurpose        EventFaultRecordPurpose,  
    eventBeginTime            TimeReal,  
    eventEndTime              TimeReal,  
    cardNumberDriverSlotBegin FullCardNumber,  
    cardNumberCodriverSlotBegin FullCardNumber,  
    cardNumberDriverSlotEnd    FullCardNumber,  
    cardNumberCodriverSlotEnd  FullCardNumber,  
    similarEventsNumber        SimilarEventsNumber  
}
```

eventType on tapauksen tyyppi.

eventRecordPurpose on syy, jonka vuoksi kyseinen tapaus on kirjattu.

eventBeginTime on päivämäärä ja aika, jolloin tapaus alkoi.

eventEndTime on päivämäärä ja aika, jolloin tapaus päättyi.

cardNumberDriverSlotBegin yksilöi kortin, joka oli kuljettajan korttiaukossa tapauksen alkaessa.

cardNumberCodriverSlotBegin yksilöi kortin, joka oli apukuljettajan korttiaukossa tapauksen alkaessa.

cardNumberDriverSlotEnd yksilöi kortin, joka oli kuljettajan korttiaukossa tapauksen päättyessä.

cardNumberCodriverSlotEnd yksilöi kortin, joka oli apukuljettajan korttiaukossa tapauksen päättyessä.

similarEventsNumber on kyseisenä päivänä sattuneiden vastaavien tapausten määrä.

Tätä tietueosiota voidaan käyttää kaikkien muiden paitsi ylinopeuksiin liittyvien tapausten kirjaamiseen.

2.133 VuFaultData

Ajoneuvoyksikköön tallennetut tiedot, jotka liittyvät vikoihin (vaatimus 096).

```
VuFaultData ::= SEQUENCE {  
    noOfVuFaults                INTEGER(0..255),  
    vuFaultRecords               SET SIZE(noOfVuFaults) OF VuFaultRecord  
}
```

noOfVuFaults on vuFaultRecords-tietuesarjaan tallennettujen vikatapahtumien määrä.

vuFaultRecords on sarja vikatapahtumiin liittyviä tietueita.

2.134 VuFaultRecord

Ajoneuvoyksikköön tallennetut tiedot, jotka liittyvät yksittäiseen vikatapahtumaan (vaatimus 096).

```
VuFaultRecord ::= SEQUENCE {  
    faultType                EventFaultType,  
    faultRecordPurpose        EventFaultRecordPurpose,  
    faultBeginTime            TimeReal,  
    faultEndTime              TimeReal,  
    cardNumberDriverSlotBegin FullCardNumber,  
    cardNumberCodriverSlotBegin FullCardNumber,  
    cardNumberDriverSlotEnd    FullCardNumber,  
    cardNumberCodriverSlotEnd  FullCardNumber  
}
```

faultType on valvontalaitteen vian tyyppi.

faultRecordPurpose on syy, jonka vuoksi kyseinen vikatapahtuma on kirjattu.

faultBeginTime on päivämäärä ja aika, jolloin vikatapahtuma alkoi.

faultEndTime on päivämäärä ja aika, jolloin vikatapahtuma päättyi.

cardNumberDriverSlotBegin yksilöi kortin, joka oli kuljettajan korttiaukossa vikatapahtuman tapauksen alkaessa.

cardNumberCodriverSlotBegin yksilöi kortin, joka oli apukuljettajan korttiaukossa vikatapahtuman tapauksen alkaessa.

cardNumberDriverSlotEnd yksilöi kortin, joka oli kuljettajan korttiaukossa vikatapahtuman tapauksen päättyessä.

cardNumberCodriverSlotEnd yksilöi kortin, joka oli apukuljettajan korttiaukossa vikatapahtuman tapauksen päättyessä.

2.135 VuIdentification

Ajoneuvoyksikköön tallennetut tiedot, jotka liittyvät ajoneuvoyksikön tunnistukseen (vaatimus 075).

```
VuIdentification ::= SEQUENCE {  
    vuManufacturerName          VuManufacturerName,  
    vuManufacturerAddress       VuManufacturerAddress,  
    vuPartNumber                VuPartNumber,  
    vuSerialNumber              VuSerialNumber,  
    vuSoftwareIdentification     VuSoftwareIdentification,  
    vuManufacturingDate         VuManufacturingDate,  
    vuApprovalNumber            VuApprovalNumber  
}
```

vuManufacturerName on ajoneuvoyksikön valmistajan nimi.

vuManufacturerAddress on ajoneuvoyksikön valmistajan osoite.

vuPartNumber on ajoneuvoyksikön osanumero.

vuSerialNumber on ajoneuvoyksikön sarjanumero.

vuSoftwareIdentification yksilöi ajoneuvoyksikössä käytettävän ohjelmiston.

vuManufacturingDate on ajoneuvoyksikön valmistuspäivä.

vuApprovalNumber on ajoneuvoyksikön tyyppihyväksyntänumero.

2.136 VuManufacturerAddress

Ajoneuvoyksikön valmistajan osoite.

VuManufacturerAddress ::= Address

Asetettava arvo: Ei määritelty.

2.137 VuManufacturerName

Ajoneuvoyksikön valmistajan nimi.

VuManufacturerName ::= Name

Asetettava arvo: Ei määritelty.

2.138 VuManufacturingDate

Ajoneuvoyksikön valmistuspäivä.

VuManufacturingDate ::= TimeReal

Asetettava arvo: Ei määritelty.

2.139 VuOverSpeedingControlData

Ajoneuvoyksikköön tallennetut tiedot, jotka liittyvät viimeksi suoritettun ylinopeustarkastuksen jälkeen sattuneisiin ylinopeustapauksiin (vaatimus 095).

```
VuOverSpeedingControlData ::= SEQUENCE {  
    lastOverspeedControlTime      TimeReal,  
    firstOverspeedSince           TimeReal,  
    numberOfOverspeedSince        OverspeedNumber  
}
```

lastOverspeedControlTime on päivämäärä ja aika, jolloin ylinopeustarkastus viimeksi suoritettiin.

firstOverspeedSince on päivämäärä ja aika, jolloin ensimmäinen ylinopeustapaus sattui tämän ylinopeustarkastuksen jälkeen.

numberOfOverspeedSince on viimeisen ylinopeustarkastuksen jälkeen sattuneiden ylinopeustapausten määrä.

2.140 VuOverSpeedingEventData

Ajoneuvoyksikköön tallennetut tiedot, jotka liittyvät ylinopeustapauksiin (vaatimus 094).

```
VuOverSpeedingEventData ::= SEQUENCE {  
    noOfVuOverSpeedingEvents      INTEGER(0..255),  
    vuOverSpeedingEventRecords    SET SIZE(noOfVuOverSpeedingEvents) OF  
                                   VuOverSpeedingEventRecord  
}
```

noOfVuOverSpeedingEvents on vuOverSpeedingEventRecords-tietuesarjaan tallennettujen tapausten määrä.

vuOverSpeedingEventRecords on sarja ylinopeustapauksiin liittyviä tietueita.

2.141 VuOverSpeedingEventRecord

Ajoneuvoyksikköön tallennetut tiedot, jotka liittyvät ylinopeustapauksiin (vaatimus 094).

```
VuOverSpeedingEventRecord ::= SEQUENCE {  
    eventType                     EventFaultType,  
    eventRecordPurpose            EventFaultRecordPurpose,  
    eventBeginTime                TimeReal,  
    eventEndTime                  TimeReal,  
    maxSpeedValue                 SpeedMax,  
    averageSpeedValue             SpeedAverage,  
    cardNumberDriverSlotBegin     FullCardNumber,  
    similarEventsNumber           SimilarEventsNumber  
}
```

eventType on tapauksen tyyppi.

eventRecordPurpose on syy, jonka vuoksi kyseinen tapaus on kirjattu.

eventBeginTime on päivämäärä ja aika, jolloin tapaus alkoi.

eventEndTime on päivämäärä ja aika, jolloin tapaus päättyi.

maxSpeedValue on suurin tapauksen aikana mitattu nopeus.

averageSpeedValue on tapauksen aikana mitattujen nopeuslukemien aritmeettinen keskiarvo.

cardNumberDriverSlotBegin yksilöi kortin, joka oli kuljettajan korttiaukossa tapauksen alkaessa.

similarEventsNumber on kyseisenä päivänä sattuneiden vastaavien tapausten määrä.

2.142 VuPartNumber

Ajoneuvoyksikön osanumero.

VuPartNumber ::= IA5String(SIZE(16))

Asetettava arvo: Arvo määräytyy ajoneuvoyksikön valmistajan mukaan.

2.143 VuPlaceDailyWorkPeriodData

Ajoneuvoyksikköön tallennetut tiedot, jotka liittyvät paikkoihin, joissa kuljettajan päivän työaika alkaa tai päättyy (vaatimus 087).

```
VuPlaceDailyWorkPeriodData ::= SEQUENCE {  
    noOfPlaceRecords          INTEGER(0..255),  
    vuPlaceDailyWorkPeriodRecords SET SIZE(noOfPlaceRecords) OF  
                                   VuPlaceDailyWorkPeriodRecord  
}
```

noOfPlaceRecords on vuPlaceDailyWorkPeriodRecords-tietuesarjaan tallennettujen tietueiden määrä.

vuPlaceDailyWorkPeriodRecords on sarja paikkaan liittyviä tietoja sisältäviä tietueita.

2.144 VuPlaceDailyWorkPeriodRecord

Ajoneuvoyksikköön tallennetut tiedot, jotka liittyvät yksittäiseen paikkaan, joissa kuljettajan päivän työaika alkaa tai päättyy (vaatimus 087).

```
VuPlaceDailyWorkPeriodRecord ::= SEQUENCE {  
    fullCardNumber            FullCardNumber,  
    placeRecord               PlaceRecord  
}
```

fullCardNumber kuljettajan kortin tyyppi, kortin myöntänyt jäsenvaltio ja kortin numero.

placeRecord sisältää syötettyyn paikkaan liittyvät tiedot.

2.145 VuPrivateKey

Ajoneuvoyksikön yksityinen avain.

VuPrivateKey ::= RSAKeyPrivateExponent

2.146 VuPublicKey

Ajoneuvoyksikön julkinen avain.

VuPublicKey ::= PublicKey

2.147 VuSerialNumber

Ajoneuvoyksikön sarjanumero (vaatimus 075).

VuSerialNumber ::= ExtendedSerialNumber

2.148 VuSoftInstallationDate

Päivämäärä, jolloin ajoneuvoyksikön ohjelmistoversio asennettiin.

VuSoftInstallationDate ::= TimeReal

Asetettava arvo: Ei määriteltä.

2.149 VuSoftwareIdentification

Ajoneuvoyksikköön tallennetut tiedot, jotka liittyvät asennettuun ohjelmistoon.

```
VuSoftwareIdentification ::= SEQUENCE {  
    vuSoftwareVersion          VuSoftwareVersion,  
    vuSoftInstallationDate     VuSoftInstallationDate  
}
```

vuSoftwareVersion on ajoneuvoyksikön ohjelmistoversion numero.

vuSoftInstallationDate on päivämäärä, jolloin ohjelmistoversio asennettiin.

2.150 VuSoftwareVersion

Ajoneuvoyksikön ohjelmistoversion numero.

VuSoftwareVersion ::= IA5String(SIZE(4))

Asetettava arvo: Ei määritelty.

2.151 VuSpecificConditionData

Ajoneuvoyksikköön tallennetut tiedot, jotka liittyvät erityisolosuhteisiin.

```
VuSpecificConditionData ::= SEQUENCE {  
    noOfSpecificConditionRecords      INTEGER(0..216-1)  
    specificConditionRecords          SET SIZE (noOfSpecificConditionRecords)  
                                     OF SpecificConditionRecord  
}
```

noOfSpecificConditionRecords on specificConditionRecords-tietuesarjaan tallennettujen tietueiden määrä.

specificConditionRecords on sarja erityisolosuhteisiin liittyviä tietoja sisältäviä tietueita.

2.152 VuTimeAdjustmentData

Ajoneuvoyksikköön tallennetut tiedot, jotka liittyvät ajan asettamistapahtumiin muulloin kuin tavanomaisen kalibroinnin yhteydessä (vaatimus 101).

```
VuTimeAdjustmentData ::= SEQUENCE {  
    noOfVuTimeAdjRecords              INTEGER(0..6),  
    vuTimeAdjustmentRecords           SET SIZE(noOfVuTimeAdjRecords) OF  
                                     VuTimeAdjustmentRecord  
}
```

noOfVuTimeAdjRecords on vuTimeAdjustmentRecords-tietuesarjaan tallennettujen tietueiden määrä.

vuTimeAdjustmentRecords on sarja ajan asettamisiin liittyviä tietoja sisältäviä tietueita.

2.153 VuTimeAdjustmentRecord

Ajoneuvoyksikköön tallennetut tiedot, jotka liittyvät yksittäiseen ajan asettamistapahtumaan muulloin kuin tavanomaisen kalibroinnin yhteydessä (vaatimus 101).

```
VuTimeAdjustmentRecord ::= SEQUENCE {  
    oldTimeValue                      TimeReal,  
    newTimeValue                      TimeReal,  
    workshopName                      Name,  
    workshopAddress                   Address,  
    workshopCardNumber                FullCardNumber  
}
```

oldTimeValue, **newTimeValue** ovat päivämäärän ja ajan vanhat ja uudet arvot.

workshopName, **workshopAddress** ovat korjaamon nimi ja osoite.

workshopCardNumber yksilöi ajan asettamisessa käytetyn korjaamokortin.

2.154 W-VehicleCharacteristicConstant

Ajoneuvon ominaiskerroin (määritelmä k).

W-VehicleCharacteristicConstant ::= INTEGER(0..2¹⁶-1)

Asetettava arvo: Impulsseja kilometriä kohden alueella 0–64 255 impulssia/km.

2.155 WorkshopCardApplicationIdentification

Korjaamokortille tallennetut tiedot, jotka liittyvät kortilla olevan sovelluksen tunnistukseen (vaatimus 190).

```
WorkshopCardApplicationIdentification ::= SEQUENCE {
    typeOfTachographCardId      EquipmentType,
    cardStructureVersion         CardStructureVersion,
    noOfEventsPerType            NoOfEventsPerType,
    noOfFaultsPerType           NoOfFaultsPerType,
    activityStructureLength      CardActivityLengthRange,
    noOfCardVehicleRecords      NoOfCardVehicleRecords,
    noOfCardPlaceRecords        NoOfCardPlaceRecords,
    noOfCalibrationRecords      NoOfCalibrationRecords
}
```

typeOfTachographCardId määrittää kortin tunnisteen tyyppin.

cardStructureVersion määrittelee kortilla käytetyn datarakenteen version.

noOfEventsPerType on niiden tapauksien määrä tapaustyyppiä kohden, jotka voidaan tallentaa kortille.

noOfFaultsPerType on niiden vikatapahtumien määrä vikatyyppiä kohden, jotka voidaan tallentaa kortille.

activityStructureLength osoittaa niiden tavujen määrän, jotka ovat käytettävissä toimintaan liittyvien tietojen tallennukseen.

noOfCardVehicleRecords on niiden ajoneuvoon liittyviä tietoja sisältävien tietueiden määrä, jotka voidaan tallentaa kortille.

noOfCardPlaceRecords on niiden paikkoihin liittyviä tietoja sisältävien tietueiden määrä, jotka voidaan tallentaa kortille.

noOfCalibrationRecords on niiden kalibrointeihin liittyviä tietoja sisältävien tietueiden määrä, jotka voidaan tallentaa kortille.

2.156 WorkshopCardCalibrationData

Korjaamokortille tallennetut tiedot, jotka liittyvät kortilla suoritettuihin korjaamon toimiin (vaatimukset 227 ja 229).

```
WorkshopCardCalibrationData ::= SEQUENCE {
    calibrationTotalNumber      INTEGER(0..216-1),
    calibrationPointerNewestRecord INTEGER(0..NoOfCalibrationRecords-1),
    calibrationRecords          SET SIZE(NoOfCalibrationRecords) OF
                                WorkshopCardCalibrationRecord
}
```

calibrationTotalNumber on kaikkien korttia käyttäen suoritettujen kalibrointien määrä.

calibrationPointerNewestRecord on viimeksi päivitetyn kalibrointiin liittyvän tietueen järjestysnumero.

Asetettava arvo: Numero, joka vastaa kalibrointiin liittyvän tietueen järjestysnumeroa, alkaen numerosta '0' ensimmäiselle kalibrointiin liittyvälle tietueelle datarakenteessa.

calibrationRecords on sarja tietueita, joissa on kalibrointiin ja/tai ajan asetukseen liittyviä tietoja.

2.157 WorkshopCardCalibrationRecord

Korjaamokortille tallennetut tiedot, jotka liittyvät yksittäiseen korttia käyttäen suoritettuun kalibrointiin (vaatimus 227).

```
WorkshopCardCalibrationRecord ::= SEQUENCE {
    calibrationPurpose           CalibrationPurpose,
    vehicleIdentificationNumber VehicleIdentificationNumber,
    vehicleRegistration          VehicleRegistrationIdentification,
    wVehicleCharacteristicConstant W-VehicleCharacteristicConstant,
    kConstantOfRecordingEquipment K-ConstantOfRecordingEquipment,
    lTyreCircumference          L-TyreCircumference,
    tyreSize                    TyreSize,
}
```

authorisedSpeed	SpeedAuthorised,
oldOdometerValue	OdometerShort,
newOdometerValue	OdometerShort,
oldTimeValue	TimeReal,
newTimeValue	TimeReal,
nextCalibrationDate	TimeReal,
vuPartNumber	VuPartNumber,
vuSerialNumber	VuSerialNumber,
sensorSerialNumber	SensorSerialNumber

}

calibrationPurpose on syy, jonka vuoksi kalibrointi suoritettiin.

vehicleIdentificationNumber on ajoneuvon valmistenumero (VIN).

vehicleRegistration sisältää ajoneuvon rekisteritunnuksen (VRN) ja ajoneuvon rekisteröineen jäsenvaltion.

wVehicleCharacteristicConstant on ajoneuvon ominaiskerroin.

kConstantOfRecordingEquipment on valvontalaitteen vakio.

ITyreCircumference on pyörien renkaiden tehollinen ympärysmitta.

tyreSize on ajoneuvoon asennettujen renkaiden kokomerkintä.

authorisedSpeed on ajoneuvon suurin sallittu nopeus.

oldOdometerValue, **newOdometerValue** ovat matkamittarin vanha ja uusi lukema.

oldTimeValue, **newTimeValue** ovat päivämäärän ja ajan vanhat ja uudet arvot.

nextCalibrationDate on päivämäärä, jolloin valtuutetun tarkastusviranomaisen on suoritettava seuraava CalibrationPurpose-muuttujan määrittelemä kalibrointi.

vuPartNumber, **vuSerialNumber** ja **sensorSerialNumber** ovat valvontalaitteen tunnistuksessa käytettävät dataelementit.

2.158 WorkshopCardHolderIdentification

Korjaamokortille tallennetut tiedot, jotka liittyvät kortin haltijan tunnistukseen (vaatimus 216).

```
WorkshopCardHolderIdentification ::= SEQUENCE {
    workshopName                Name,
    workshopAddress              Address,
    cardHolderName              HolderName,
    cardHolderPreferredLanguage Language
}
```

workshopName on sen korjaamon nimi, jossa kortin haltija työskentelee.

workshopAddress on sen korjaamon osoite, jossa kortin haltija työskentelee.

cardHolderName on kortin haltijan (esim. mekaanikon) nimi ja etunimi (etunimet).

cardHolderPreferredLanguage on kortin haltijan ensisijaisesti käyttämä kieli.

2.159 mWorkshopCardPIN

Korjaamokortin henkilökohtainen tunnusluku (vaatimus 213).

WorkshopCardPIN ::= IA5String(SIZE(8))

Asetettava arvo: Kortin haltijan tiedossa oleva henkilökohtainen tunnusluku, jonka perään tarvittaessa lisätään arvoltaan FFh olevia tavuja siten, että kokonaistavumääräksi tulee kahdeksan.

3. ARVOALUEIDEN MÄÄRITTELYT

Kohdassa 2 määriteltyjen muuttujien arvojen määrittely.

TimeRealRange ::= 2³²-1

3.1 Kuljettajakorttia koskevat määrittelyt:

Muuttujan nimi	Pienin arvo	Suurin arvo
CardActivityLengthRange	5 544 tavua (28 päivää, 93 toiminnan muutosta päivässä)	13 776 tavua (28 päivää, 240 toiminnan muutosta päivässä)
NoOfCardPlaceRecords	84	112
NoOfCardVehicleRecords	84	200
NoOfEventsPerType	6	12
NoOfFaultsPerType	12	24

3.2 Korjaamokorttia koskevat määrittelyt:

Muuttujan nimi	Pienin arvo	Suurin arvo
CardActivityLengthRange	198 tavua (1 päivä, 93 toiminnan muutosta)	492 tavua (1 päivä, 240 toiminnan muutosta)
NoOfCardPlaceRecords	6	8
NoOfCardVehicleRecords	4	8
NoOfEventsPerType	3	3
NoOfFaultsPerType	6	6
NoOfCalibrationRecords	88	255

3.3 Valvontakorttia koskevat määrittelyt:

Muuttujan nimi	Pienin arvo	Suurin arvo
NoOfControlActivityRecords	230	520

3.4 Yrityskorttia koskevat määrittelyt:

Muuttujan nimi	Pienin arvo	Suurin arvo
NoOfCompanyActivityRecords	230	520

4. MERKISTÖT

IA5 (International Alphabet 5) -merkkijonoissa käytetään standardin ISO/IEC 8824-1 mukaisia ASCII-merkkejä. Selvyyden vuoksi ja avuksi on kyseiset merkit näytetty alla. Ristiriitatapauksissa on standardin ISO/IEC 8824-1 sisältö ratkaiseva.

! " # \$ % & ' () * + , - . / 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 : ; < = > ?
 @ A B C D E F G H I J K L M N O P Q R S T U V W X Y Z [\] ^ _
 ` a b c d e f g h i j k l m n o p q r s t u v w x y z { | } ~

Muissa merkkijonoissa (Address, Name, VehicleRegistrationNumber) käytetään lisäksi standardin ISO/IEC 8859-1 (latinalaisaakkosto nro 1) koodoja 192–255 vastaavia tai standardin ISO/IEC 8859-7 (kreikkalaisaakkosto) merkkejä.

5. KOODAUS

Kun koodataan ASN.1-merkintätavan koodaussääntöjä käyttäen, kaikki datatyypit on koodattava standardin ISO/IEC 8825-2 aligned-vaihtoehdon mukaisesti.

Lisäys 2

AJOPHIRTURIKORTTIEN ERITTELY

1. JOHDANTO

1.1 Lyhenteet

Tässä lisäyksessä käytetään seuraavia lyhenteitä:

AC	(Access conditions) Käyttöehdot
AID	(Application Identifier) Sovellustunniste
ALW	(Always) ALW-ehto; Aina
APDU	(Application protocol data unit) APDU-rakenne; Sovelluserroksen tietoyksikkö
ATR	(Answer to reset) ATR-signaali; Signaali, joka annetaan vastauksena RST-komentoon
AUT	(Authenticated) AUT-ehto; Alkuperä todennettu
C6, C7	Standardin ISO/IEC 7816-2 mukaiset kortin liittimet N:o 6 ja 7
cc	(clock cycles) Kellopulssi(a)
CHV	(Card holder verification information) Kortin haltijan kontrollitiedot
CLA	APDU-komennon luokkaa ilmaiseva tavu
DF	(Dedicated Tiedosto) DF-tiedosto eli hakemistotiedosto. DF-tiedosto voi sisältää muita (EF- tai DF-) tiedostoja
EF	(Elementary Tiedosto) EF-tiedosto tiedosto, jossa varsinaiset tiedot säilytetään
ENC	Salattu: käyttö mahdollista vain salaukseen käytetyn datan avulla
etu	(elementary time unit) Ajan perusyksikkö
IC	(Integrated circuit) Integroitu piiri
ICC	(Integrated circuit card) Integroidulla piirillä varustettu kontaktillinen kortti
ID	(Identifier) Tunniste
IFD	(Interface device) Liitäntälaitte
IFS	(Information field size) Tietokentän koko
IFSC	Kortin tietokentän koko
IFSD	Laitteen (päätelaitteen) tietokentän koko
INS	APDU-komennon käskytaavu
Lc	APDU-komennolla annettavan datan pituus
Le	Vastauksena odotettavan datan pituus (komennon vastauksena saatava data)
MF	(Master Tiedosto) MF-tiedosto; Root-tason hakemistotiedosto
P1-P2	Parametritavuja
NAD	(Node address) T=1-protokollassa käytettävä solmun osoite
NEV	(Never) NEV-ehto; Ei koskaan
PIN	Henkilökohtainen tunnusluku
PRO SM	(Protected with secure messaging) PRO SM -ehto; Salattu viesti
PTS	(Protocol transmission selection) PTS-komento; Lähetysprotokollan valinta
RFU	Varattu tulevaan käyttöön

RST	Reset (of the card) RST-komento; (Kortin) alkutilaan palauttava komento
SM	(Secure messaging) Salattu sanomanvälitys
SW1-SW2	(Status bytes) Tilaa osoittavat tavut
TS	ATR-signaalin ensimmäinen merkki
VPP	Ohjelmointijännite
XXh	Heksadesimaaliluku XX
	Ketjutusmerkki; 03 04 = 0304

1.2 Viitetiedot

Tässä lisäyksessä käytetään seuraavia viitteitä:

- EN 726-3 Identification cards systems – Telecommunications integrated circuit(s) cards and terminals – Part 3: Application independent card requirements. December 1994. (Henkilökorttijärjestelmät. Tietoliikenteessä käytettävät integroidulla piirillä varustetut kontaktilliset kortit. Osa 3: Sovelluksesta riippumattomien korttien vaatimukset. Joulukuu 1994)
- ISO/IEC 7816-2 Information technology – Identification cards – Integrated circuit(s) cards with contacts – Part 2: Dimensions and location of the contacts. First edition: 1999 (Tietotekniikka. Henkilökortit. Integroidulla piirillä varustetut kontaktilliset kortit. Osa 2: Mitat ja liittimien paikat. Ensimmäinen painos: 1999)
- ISO/IEC 7816-3 Information technology – Identification cards – Integrated circuit(s) cards with contacts – Part 3: Electronic signals and transmission protocol. Edition 2: 1997 (Tietotekniikka. Henkilökortit. Integroidulla piirillä varustetut kontaktilliset kortit. Osa 3: Sähköiset signaalit ja siirtoprotokollat. Toinen painos: 1997)
- ISO/IEC 7816-4 Information technology – Identification cards – Integrated circuit(s) cards with contacts – Part 4: Interindustry commands for interexchange. First edition: 1995 + Amendment 1: 1997 (Tietotekniikka. Henkilökortit. Integroidulla piirillä varustetut kontaktilliset kortit. Osa 4: Yleiset siirtokomennot. Ensimmäinen painos: 1995, ensimmäinen muutos: 1997)
- ISO/IEC 7816-6 Information technology – Identification cards – Integrated circuit(s) cards with contacts – Part 6: Interindustry data elements. First Edition: 1996 + Cor 1: 1998 (Tietotekniikka. Henkilökortit. Integroidulla piirillä varustetut kontaktilliset kortit. Osa 6: Yleiset dataelementit. Ensimmäinen painos: 1996, ensimmäinen korjaus: 1998)
- ISO/IEC 7816-8 Information technology – Identification cards – Integrated circuit(s) cards with contacts – Part 8: Security related interindustry commands. First Edition: 1999 (Tietotekniikka. Henkilökortit. Integroidulla piirillä varustetut kontaktilliset kortit. Osa 8: Yleiset turvakomennot. Ensimmäinen painos: 1999)
- ISO/IEC 9797 Information technology – Security techniques – Data integrity mechanism using a cryptographic check function employing a block cipher algorithm. Edition 2: 1994 (Tietotekniikka. Tietoturvatekniikat. Datan eheyden turvaamisen menettely, jossa käytetään lohkoittain tapahtuvan salauksen periaatteella toimivaa salakirjoituksen tarkistustoimintoa. Toinen painos: 1994)

2. SÄHKÖISET JA MEKAANISET OMINAISUUDET

TCS_200 Kaikkien sähköisten signaalien on oltava standardin ISO/IEC 7816-3 mukaisia, ellei muuta määrätä.

TCS_201 Kortin liittimien paikkojen ja mittojen on oltava standardin ISO/IEC 7816-2 mukaiset.

2.1 Käyttöjännite ja virrankulutus

TCS_202 Kortin on toimittava erittelyjen mukaisesti siten, että sen kulutus on standardissa ISO/IEC 7816-3 määritellyissä rajoissa.

TCS_203 Kortin on toimittava jännitteellä $V_{cc} = 3 \text{ V}$ (+/- 0,3 V) tai jännitteellä $V_{cc} = 5 \text{ V}$ (+/- 0,5 V).

Jännitteen valinnan on tapahduttava standardin ISO/IEC 7816-3 mukaisesti.

2.2 Ohjelmointijännite V_{pp}

- TCS_204 Kortti ei saa tarvita ohjelmointijännitettä liittimelle C6. Liittimen C6 ei oleteta olevan kytkettynä liitäntälaitteessa. Kortin liitin C6 voidaan kytkeä jännitteeseen V_{CC} , mutta sitä ei saa kytkeä maahan. Liittimellä olevaa jännitettä ei kuitenkaan saa ottaa huomioon.

2.3 Kellopulssin synnyttäminen ja kellotaajuus

- TCS_205 Kortin on toimittava taajuusalueella 1–5 MHz. Yhden kortin käyttöjakson aikana kellotaajuus saa vaihdella 2 %. Kellotaajuus synnytetään ajoneuvoyksikössä eikä itse kortilla. Pulssileveyden suhde pulssiväliin saa vaihdella rajoissa 40–60 %.
- TCS_206 Kortin EF_{ICC} -tiedoston sisältämillä ehdoilla ulkoinen kello voidaan pysäyttää. EF_{ICC} -tiedoston ensimmäinen tavu määrää Clockstop-tilan ehdot (lisätietoja standardissa EN 726-3):

(Kellopulssi) 0	(Kellopulssi) 1		
Bitti 3	Bitti 2	Bitti 1	
0	0	1	Clockstop-tila sallittu, looginen taso ei merkitsevä
0	1	1	Clockstop-tila sallittu, looginen taso 1 etusijalla
1	0	1	Clockstop-tila sallittu, looginen taso 0 etusijalla
0	0	0	Clockstop-tila ei sallittu
0	1	0	Clockstop-tila sallittu vain loogisen tason ollessa 1
1	0	0	Clockstop-tila sallittu vain loogisen tason ollessa 0

Bitit 4–8 eivät ole käytössä.

2.4 I/O-liitin

- TCS_207 I/O-liitin C7 vastaanottaa ja siltä lähetetään dataa liitäntälaitteelle. Korttia käytettäessä saa vain joko kortti tai liitäntälaitte olla lähetystilassa. Kortti ei kuitenkaan saa vahingoittua, vaikka molemmat olisivatkin lähetystilassa. Kortin on siirryttävä vastaanottotilaan aina, kun se ei lähetä dataa.

2.5 Kortin toimintatilat

- TCS_208 Käyttöjännitteen ollessa kytkettynä kortilla on kaksi toimintatilaa:

- käyttötila, jossa kortti on suorittaessaan komentoja tai ollessaan yhteydessä ajoneuvoyksikön kanssa,
- lepotila, jossa kortti on aina muulloin; tässä tilassa kortin on säilytettävä kaikki sillä oleva data.

3. LAITTEISTO JA VIESTINTÄ

3.1 Johdanto

Tässä kohdassa kuvataan ne toiminnot, jotka ajopiirturikorteilta ja ajoneuvoyksiköiltä vähintään vaaditaan, jotta ne toimisivat oikein ja yhdessä.

Ajopiirturikortit ovat olemassa olevien ISO/IEC-standardien (erityisesti standardin ISO/IEC 7816) mukaisia niin paljon kuin mahdollista. Komennot ja protokollat on kuitenkin kuvattu täysin, jotta eräät käyttörajoitukset tai erot, mikäli niitä on, tulisivat määritellyiksi. Määritellyt komennot ovat täysin mainittujen standardien mukaisia paitsi tapauksissa, jotka on erikseen osoitettu.

3.2 Lähetysohjekirja

- TCS_300 Lähetysohjekirjan on oltava standardin ISO/IEC 7816-3 mukainen. Erityisesti ajoneuvoyksikön on tunnistettava kortin lähettämät odotusajan pidennykset.

3.2.1 Ohjekirjat

- TCS_301 Kortin on kyettävä käyttämään sekä T=0-ohjekirjaa että T=1-ohjekirjaa.

TCS_302 T=0 on oletusarvoinen protokolla, minkä vuoksi PTS (lähetyksen protokollan valinta) -komento tarvitaan vaihtamaan käytettäväksi protokollaksi T=1.

TCS_303 Laitteiden on tuettava suoraa koodaustapaa (direct convention) molemmissa protokollissa; suora koodaustapa on näin ollen pakollinen kortille.

TCS_304 information field size card (kortin tietokentän koko) -tavun tulee olla ATR-signaalin merkissä TA3. Tavun arvon on oltava vähintään 'F0h' (= 240 tavua).

Protokollia koskevat seuraavat rajoitukset:

TCS_305 T=0

- Liitäntälaitteen on kyettävä ottamaan vastaus I/O-liittimelle 400 kellopulssin kuluessa RST-signaalin etureunasta.
- Liitäntälaitteen on kyettävä lukemaan merkkejä 12 etu-yksikön (perusaikayksikön) välein.
- Liitäntälaitteen on luettava virheellinen merkki ja sen toisto, jos niiden välillä on 13 etu-yksikköä. Jos virheellinen merkki havaitaan, Error (virhe) -signaali voidaan antaa I/O-liittimelle 1 ja 2 etu-yksikön välillä. Laitteen on tuettava 1 etu-yksikön viivettä.
- Liitäntälaitteen on hyväksyttävä 33-tavuinen ATR-signaali (TS (ensimmäinen merkki) + 32).
- Jos ATR-signaalissa on merkki TC1, liitäntälaitteen lähettämille merkeille on annettava ylimääräinen varoaika, vaikka kortin lähettämät merkit voidaan silti erottaa 12 etu-yksiköllä. Tämä pätee myös kortin lähettämään ACK-merkkiin liitäntälaitteen lähettämän P3-merkin jälkeen.
- Liitäntälaitteen on otettava huomioon kortin lähettämä NUL-merkki.
- Liitäntälaitteen on hyväksyttävä ACK-merkin antaminen vastakkaisvaiheisena (complementary mode).
- GET RESPONSE -komentoa ei voida käyttää chaining mode (ketjutus) -tilassa hakemaan dataa, jonka pituus saattaa ylittää 255 tavua.

TCS_306 T=1

- NAD (solmun osoite) -tavu: ei käytössä (NAD-tavun arvoksi on asetettava '00').
- S-lohkon ABORT-komento: ei käytössä.
- S-lohkon VPP-tilan virheilmoitus: ei käytössä.
- Tietokentän ketjutettu pituus ei saa ylittää 255:tä tavua (liitäntälaitteen varmistettava).
- Liitäntälaitteen on annettava information field size device (IFSD) (laitteen tietokentän koko) -arvo heti ATR-signaalin jälkeen: Liitäntälaitteen on lähetettävä S-lohkon IFS (tietokentän koko) -pyyntö ATR-signaalin jälkeen ja kortin on lähetettävä takaisin S-lohkon IFS-tieto. IFSD:n suositeltava arvo on 254 tavua.
- Kortti ei pyydä IFS-koon muuttamista.

3.2.2 ATR-signaali

TCS_307 Laite tarkastaa ATR-signaalin tavut standardin ISO/IEC 7816-3 mukaisesti. ATR-signaaliin sisältyviä merkkejä, jotka liittyvät kortin historiaan (historical characters), ei todenneta.

Esimerkki kahta protokollaa tukevasta ATR-perussignaalista standardin ISO/IEC 7816-3 mukaisesti

Merkki	Arvo	Huomautuksia
TS	'3Bh'	Osoittaa suoraa koodaustapaa
T0	'85h'	TD1-merkki mukana; mukana on 5 kortin historiaan liittyvää tavua
TD1	'80h'	TD2-merkki mukana; käytetään T=0-protokollaa
TD2	'11h'	TA3-merkki mukana; käytetään T=1-protokollaa
TA3	'XXh' (vähintään 'F0h')	Kortin tietokentän koko (IFSC)
TH1 to TH5	'XXh'	Kortin historiaan liittyvät merkit
TCK	'XXh'	Tarkistusmerkki (XOR)

TCS_308 ATR-signaalin jälkeen valitaan MF-tiedosto automaattisesti oletushakemistoksi.

3.2.3 PTS-komento

TCS_309 Oletusarvoinen protokolla on T=0. T=1-protokollan valitsemiseksi on kortin lähetettävä laitteelle PTS-komento (tunnetaan myös nimellä PPS-komento).

TCS_310 Koska kortin on tuettava sekä T=0- että T=1-protokollia, sen on myös tuettava PTS (protokollan vaihto) -perustoimintoa.

Kuten standardista ISO/IEC 7816-3 ilmenee, PTS-komentoa voidaan käyttää muuttamaan siirtonopeus suuremmaksi kuin kortin ATR-signaali mahdollisesti (TA(1)-tavussa) ehdottama.

Suurempien siirtonopeuksien tuki kortilla on valinnainen ominaisuus.

TCS_311 Jos kortti ei tue muita kuin oletusarvoista siirtonopeutta (tai jos se ei tue valittua siirtonopeutta), kortin on vastattava PTS-komentoon standardin ISO/IEC 7816-3 mukaisesti jättämällä PPS1-tavu pois.

Seuraavassa on esimerkkejä PTS-peruskomennosta protokollan valitsemiseksi:

Merkki	Arvo	Huomautuksia
PPSS	'FFh'	Käynnistysmerkki
PPS0	'00h' tai '01h'	Tavut PPS1-PPS3 eivät ole mukana; '00h' valitsee T0, '01h' valitsee T1-protokollan
PK	'XXh'	Tarkistusmerkki: 'XXh' = 'FFh' jos PPS0 = '00h' 'XXh' = 'FEh' jos PPS0 = '01h'

3.3 Käyttöehdot (AC)

UPDATE BINARY- ja READ BINARY -komentojen käyttöehdot on määriteltä jokaiselle EF-tiedostolle.

TCS_312 Käytettävän tiedoston käyttöehdot on täytettävä, ennen kuin tiedostoa voidaan käyttää näillä komennoilla.

Käytettävissä olevien käyttöehtojen määritelmät ovat seuraavat:

- ALW: toiminto on aina mahdollinen ja voidaan toteuttaa ilman rajoituksia.
- NEV: toiminto ei ole koskaan mahdollinen.
- AUT: ulkoista todentamista vastaavat käyttöoikeudet on otettava käyttöön (tapahtuu EXTERNAL AUTHENTICATE -komennolla).
- PRO SM: komento on lähetettävä tarkistussumman kanssa käyttäen salattua sanomanvälitystä (ks. lisäys 11).
- AUT ja PRO SM (yhdessä).

Kortille voidaan asettaa seuraavat käyttöehdot käsittelykomennoille (UPDATE BINARY ja READ BINARY):

	UPDATE BINARY	READ BINARY
ALW	Kyllä	Kyllä
NEV	Kyllä	Kyllä
AUT	Kyllä	Kyllä
PRO SM	Kyllä	Ei
AUT ja PRO SM	Kyllä	Ei

READ BINARY -komennon yhteydessä ei voida käyttää PRO SM -ehtoa. Tämä tarkoittaa, että READ-komennon yhteydessä ei koskaan vaadita salaukseen liittyvää tarkistussummaa. Käyttämällä luokassa arvoa 'OC' on kuitenkin mahdollista käyttää READ BINARY -komentoa salatun sanomanvälityksen yhteydessä, kuten kohdassa 3.6.2 on kuvattu.

3.4 Tietojen salaus

Kun on tarpeen säilyttää tiedostosta luettavat tiedot salaisina, varustetaan tiedosto Encrypted (salattu) -merkinnällä. Salaus suoritetaan käyttämällä salattua sanomanvälitystä (ks. lisäys 11).

3.5 Komentojen ja virhekoodien tiivistelmä

Komennot ja tiedostorakenne on saatu standardista ISO/IEC 7816-4 ja ne ovat tämän standardin mukaisia.

TCS_313 Tässä osassa kuvataan seuraavia APDU-rakenteen komento-vastauspareja:

Komento	Käskytavu
SELECT FILE	A4
READ BINARY	B0
UPDATE BINARY	D6
GET CHALLENGE	84
VERIFY	20
GET RESPONSE	C0
PERFORM SECURITY OPERATION: VERIFY CERTIFICATE COMPUTE DIGITAL SIGNATURE VERIFY DIGITAL SIGNATURE HASH	2A
INTERNAL AUTHENTICATE	88
EXTERNAL AUTHENTICATE	82
MANAGE SECURITY ENVIRONMENT: SETTING A KEY	22
PERFORM HASH OF FILE	2A

TCS_314 Tilaa ilmaisevat tavut SW1 ja SW2 sisällytetään kaikkiin vastausviesteihin, ja ne osoittavat komennon suorittamisen tilan.

SW1	SW2	Tarkoitus
90	00	Normaali suoritus
61	XX	Normaali suoritus. XX = vastaukseen käytettävissä olevien tavujen määrä
62	81	Varoituksen suoritus. Osa palautettavista tiedoista on voinut tuhoutua
63	CX	Väärä CHV (PIN). 'X' on jäljellä olevien yrityskertojen laskuri
64	00	Toteutusvirhe. Haihtumattoman muistin tila muuttumaton. Virhe eheydessä
65	00	Toteutusvirhe. Haihtumattoman muistin tila muuttunut
65	81	Toteutusvirhe. Haihtumattoman muistin tila muuttunut – muistivirhe
66	88	Tietoturvirhe: väärä tarkistussumma (salatun sanomanvälityksen yhteydessä) tai väärä varmenne (varmenteen todennuksen yhteydessä) tai väärä kryptogrammi (ulkoisen todennuksen yhteydessä) tai väärä allekirjoitus (allekirjoituksen todennuksen yhteydessä)
67	00	Väärä pituus (väärä Lc tai Le)
69	00	Kielletty komento (protokollassa T=0 ei käytettävissä vastausta)
69	82	Tietoturvatilan vaatimuksia ei täytetty
69	83	Todennusmenetelmän käyttö estetty
69	85	Käyttöehtoja ei täytetty
69	86	Komento ei sallittu (ei käytössä olevaa EF-tiedostoa)
69	87	Odotettuja salattuja viestitietoja puuttuu
69	88	Salatuissa viestitiedoissa virheitä
6A	82	Tiedostoa ei löydy
6A	86	Väärät parametrit P1-P2
6A	88	Kyseessä olevaa dataa ei löydy
6B	00	Väärät parametrit (suhteellinen osoite EF-tiedoston ulkopuolella)

SW1	SW2	Tarkoitus
6C	XX	Väärä pituus, SW2 osoittaa tarkan pituuden. Mitään tietokenttää ei palauteta vastauksena
6D	00	Käskykoodia ei tueta tai se ei ole voimassa
6E	00	Luokkaa ei tueta
6F	00	Muut tarkastusvirheet

3.6 Komentojen kuvaus

Tässä luvussa kuvataan ajopiirturikorttien pakolliset komennot.

Salaustoimiin liittyviä lisätietoja on lisäyksessä 11 (Yhteiset turvamekanismit).

Kaikki komennot on kuvattu käytetystä protokollasta (T=0 tai T=1) riippumatta. APDU-rakenteen tavut CLA, INS, P1, P2, Lc ja Le on aina näytetty. Jos kuvattavassa komennossa ei tarvita Lc- tai Le-tavuja, niihin liittyvän pituuden, arvon ja kuvauksen kohta on jätetty tyhjäksi.

TCS_315 Jos molempia pituutta osoittavia tavuja (Lc ja Le) pyydetään, kuvattu komento on jaettava kahteen osaan, jos liitäntälaite käyttää T=0-protokollaa: liitäntälaite lähettää kuvauksen mukaisen komennon, jossa P3=Lc + data ja sen jälkeen GET RESPONSE -komennon (ks. kohta 3.6.6), jossa P3=Le.

TCS_316 Jos molempia pituutta osoittavia tavuja pyydetään ja Le=0:

- käytettäessä T=1-protokollaa, kortin on vastattava tietoon Le=0 lähettämällä kaikki tulostettavissa olevat tiedot.
- käytettäessä T=0-protokollaa, liitäntälaitteen on lähetettävä ensimmäinen komento, jossa P3=Lc + data, ja kortin on vastattava (tämä käytännössä aiheutuvaan) tietoon Le=0 tilaa osoittavilla tavuilla '61La', missä La on vastaukseen käytettävissä olevien tavujen määrä. Liitäntälaite antaa sitten GET RESPONSE -komennon, jossa P3=La, lukeakseen tiedot.

3.6.1 Select File

Tämä komento on standardin ISO/IEC 7816-4 mukainen, mutta sen käyttö on rajoitettua standardissa määriteltyyn komentoon verrattuna.

SELECT FILE -komentoa käytetään:

- valitsemaan sovelluksen sisältävä DF-tiedosto (on käytettävä valintaa nimen perusteella)
- valitsemaan EF-tiedosto annetun tiedostotunnisteen perusteella

3.6.1.1 Valinta nimen (AID) perusteella

Tällä komennolla voidaan valita kortilla oleva sovelluksen sisältävä DF-tiedosto.

TCS_317 Tämä komento voidaan antaa mistä hyvänsä tiedostorakenteesta (ATR-signaalin jälkeen tai milloin hyvänsä).

TCS_318 Sovelluksen valitseminen asettaa senhetkisen tietoturva ympäristön alkutilaansa. Kun sovelluksen valinta on tehty, mitään julkista avainta ei ole enää valittuna eikä aiempi tilapäinen avain enää ole käytettävissä salattuun sanomanvälitykseen. Myöskään AUT-käyttöehto ei enää ole voimassa.

TCS_319 Komentoviesti

Tavu	Pituus	Arvo	Selite
CLA	1	'00h'	
INS	1	'A4h'	
P1	1	'04h'	Valinta nimen (AID) perusteella
P2	1	'0Ch'	Vastausta ei odoteta
Lc	1	'NNh'	Kortille lähetettävien tavujen määrä (sovellustunnisteen (AID) pituus): '06h' ajopiirturisovellukselle
#6-#(5+NN)	NN	'XX..XXh'	AID: 'FF 54 41 43 48 4F' ajopiirturisovellukselle

SELECT FILE -komenttoon ei tarvita vastausta (Le-tavu puuttuu käytettäessä T=1-protokollaa, tai vastausta ei pyydetä käytettäessä T=0-protokollaa).

TCS_320 Vastausviesti (vastausta ei pyydetty)

Tavu	Pituus	Arvo	Selite
SW	2	'XXXXh'	Tilaa osoittavat tavut (SW1, SW2)

- Jos komennon suorittaminen onnistui, kortti vastaa '9000'.
- Jos sovellustunnistetta vastaavaa sovellusta ei löytynyt, suorittamisen tilaa kuvaava vastaus on '6A82'.
- T=1-protokollaa käytettäessä tavun Le ollessa mukana tilaa kuvaava vastaus on '6700'.
- T=0-protokollaa käytettäessä, kun vastausta on pyydetty SELECT FILE -komennon jälkeen, tilaa kuvaava vastaus on '6900'.
- Jos valittu sovellus katsotaan vialliseksi (tiedoston ominaisuuksissa on todettu eheysvirhe), suorittamisen tilaa kuvaava vastaus on '6400' tai '6581'.

3.6.1.2 EF-tiedoston valinta sen tiedostotunnisteen perusteella

TCS_321 Kommentiviesti

Tavu	Pituus	Arvo	Selite
CLA	1	'00h'	
INS	1	'A4h'	
P1	1	'02h'	Käytössä olevan DF-tiedoston alaisen EF-tiedoston valinta
P2	1	'0Ch'	Vastausta ei odoteta
Lc	1	'02h'	Kortille lähetettävien tavujen määrä
#6–#7	2	'XXXXh'	Tiedostotunniste

SELECT FILE -komenttoon ei tarvita vastausta (Le-tavu puuttuu käytettäessä T=1-protokollaa, tai vastausta ei pyydetä käytettäessä T=0-protokollaa).

TCS_322 Vastausviesti (vastausta ei pyydetty)

Tavu	Pituus	Arvo	Selite
SW	2	'XXXXh'	Tilaa osoittavat tavut (SW1, SW2)

- Jos komennon suorittaminen onnistui, kortti vastaa '9000'.
- Jos tiedostotunnistetta vastaavaa tiedostoa ei löytynyt, suorittamisen tilaa kuvaava vastaus on '6A82'.
- T=1-protokollaa käytettäessä tavun Le ollessa mukana tilaa kuvaava vastaus on '6700'.
- T=0-protokollaa käytettäessä, kun vastausta on pyydetty SELECT FILE -komennon jälkeen, tilaa kuvaava vastaus on '6900'.
- Jos valittu tiedosto katsotaan vialliseksi (tiedoston ominaisuuksissa on todettu eheysvirhe), suorittamisen tilaa kuvaava vastaus on '6400' tai '6581'.

3.6.2 Read Binary

Tämä komento on standardin ISO/IEC 7816-4 mukainen, mutta sen käyttö on rajoitettua standardissa määriteltyyn komenttoon verrattuna.

READ BINARY -komentoa käytetään lukemaan tietoja transparent-tyyppisestä EF-tiedostosta.

Kortin vastaus koostuu luetuista tiedoista, jotka voidaan tarvittaessa suojata salatun sanomanvälityksen rakenteella.

TCS_323 Komento voidaan suorittaa vain, jos tietoturvan tila on EF-tiedostolle ja READ-toiminolle määriteltyjen tietoturvaominaisuuksien mukainen.

3.6.2.1 *Komento ilman salattua sanomanvälitystä*

Tämän komennon avulla liitäntälaite voi lukea tietoja kulloinkin valitusta EF-tiedostosta ilman salattua sanomanvälitystä.

TCS_324 Tietojen lukeminen tiedostosta, joka on merkitty salatuksi (encrypted), ei saa olla mahdollista tällä komennolla.

TCS_325 Kommentiviesti

Tavu	Pituus	Arvo	Selite
CLA	1	'00h'	Salattua sanomanvälitystä ei pyydetä
INS	1	'B0h'	
P1	1	'XXh'	Suhteellinen osoite tavuina tiedoston alusta laskien: merkitsevin tavu
P2	1	'XXh'	Suhteellinen osoite tavuina tiedoston alusta laskien: vähiten merkitsevä tavu
Le	1	'XXh'	Vastauksena odotettavan datan pituus. Luettavien tavujen määrä

Huomautus: P1-tavun bitti 8 on asetettava nolllaksi.

TCS_326 Vastausviesti

Tavu	Pituus	Arvo	Selite
#1-#X	X	'XX..XXh'	Tiedot luettu
SW	2	'XXXXh'	Tilaa osoittavat tavut (SW1, SW2)

- Jos komennon suorittaminen onnistui, kortti vastaa '9000'.
- Jos mitään EF-tiedostoa ei valita, suorittamisen tilaa kuvaava vastaus on '6986'.
- Jos valitun tiedoston käyttöehtoja ei täytetty, komennon suorittaminen keskeytetään viestillä '6982'.
- Jos suhteellinen osoite ei ole EF-tiedoston koon mukainen (suhteellinen osoite > EF-tiedoston koko), suorittamisen tilaa kuvaava vastaus on '6B00'.
- Jos luettavan datan pituus ei ole EF-tiedoston koon mukainen (suhteellinen osoite + Le > EF-tiedoston koko), suorittamisen tilaa kuvaava vastaus on '6700' tai '6Cxx', jossa 'xx' ilmaisee tarkan pituuden.
- Jos tiedoston ominaisuuksissa on todettu eheysvirhe, kortin on pidettävä tiedostoa vaurioituneena ja lukukelvottomana, ja suorittamisen tilaa kuvaava vastaus on '6400' tai '6581'.
- Jos tallennetuissa tiedoissa todetaan eheysvirhe, kortin on palautettava pyydetty tiedot ja suorittamisen tilaa kuvaava vastaus on '6281'.

3.6.2.2 *Komento salattua sanomanvälitystä käyttäen*

Tämän komennon avulla liitäntälaite voi lukea tietoja kulloinkin valitusta EF-tiedostosta käyttäen salattua sanomanvälitystä, jonka avulla vastaanotetun datan eheys voidaan todentaa ja pitää data salassa tapauksissa, joissa EF-tiedosto on merkitty salatuksi.

TCS_327 Kommentiviesti

Tavu	Pituus	Arvo	Selite
CLA	1	'0Ch'	Salattua sanomanvälitystä pyydetään
INS	1	'B0h'	INS (käskytavu)
P1	1	'XXh'	P1 (suhteellinen osoite tavuina tiedoston alusta laskien): merkitsevin tavu
P2	1	'XXh'	P2 (suhteellinen osoite tavuina tiedoston alusta laskien): vähiten merkitsevä tavu
Lc	1	'09h'	Salattua sanomanvälitystä varten kortille lähetettävän datan pituus
#6	1	'97h'	T _{LE} : odotetun pituusmääritteen tuntomerkki
#7	1	'01h'	L _{LE} : odotettu datan pituus
#8	1	'NNh'	Odotetun pituuden määrite (alkueräinen Le): luettavien tavujen määrä

Tavu	Pituus	Arvo	Selite
#9	1	'8Eh'	T _{CC} : salauksen tarkistussumman tuntomerkki
#10	1	'04h'	L _{CC} : seuraavan salauksen tarkistussumman pituus
#11–#14	4	'XX..XXh'	Salauksen tarkistussumma (4 eniten merkitsevää tavua)
Le	1	'00h'	Kuten standardissa ISO/IEC 7816-4 on määritelty

TCS_328 Vastausviesti, jos EF-tiedostoa ei ole merkitty salatuksi ja salattua sanomanvälitystä varten lähetetyn datan muoto on oikea:

Tavu	Pituus	Arvo	Selite
#1	1	'81h'	T _{PV} : salaamattoman datan tuntomerkki
#2	L	'NNh' tai '81 NNh'	L _{PV} : vastauksena saadun datan pituus (= alkuperäinen Le) L sisältää kaksi tavua, jos L _{PV} > 127 tavua
#(2+L)–#(1+L+NN)	NN	'XX..XXh'	Salaamatonta dataa
#(2+L+NN)	1	'8Eh'	T _{CC} : salauksen tarkistussumman tuntomerkki
#(3+L+NN)	1	'04h'	L _{CC} : seuraavan salauksen tarkistussumman pituus
#(4+L+NN)–#(7+L+NN)	4	'XX..XXh'	Salauksen tarkistussumma (4 eniten merkitsevää tavua)
SW	2	'XXXXh'	Tilaa osoittavat tavut (SW1, SW2)

TCS_329 Vastausviesti, jos EF-tiedosto on merkitty salatuksi ja salattua sanomanvälitystä varten lähetetyn datan muoto on oikea:

Tavu	Pituus	Arvo	Selite
#1	1	'87h'	T _{PI CG} : salatun datan (kryptogrammin) tuntomerkki (tag)
#2	L	'MMh' tai '81 MMh'	L _{PI CG} : Vastauksena saadun salatun datan pituus (täyttämisen takia eri kuin komennon alkuperäinen Le) L sisältää kaksi tavua, jos L _{PI CG} > 127 tavua
#(2+L)–#(1+L+MM)	MM	'01XX..XXh'	Salattu data: täytön osoitin ja kryptogrammi
#(2+L+MM)	1	'8Eh'	T _{CC} : salauksen tarkistussumman tuntomerkki
#(3+L+MM)	1	'04h'	L _{CC} : seuraavan salauksen tarkistussumman pituus
#(4+L+MM)–#(7+L+MM)	4	'XX..XXh'	Salauksen tarkistussumma (4 eniten merkitsevää tavua)
SW	2	'XXXXh'	Tilaa osoittavat tavut (SW1, SW2)

Salatun datan ensimmäinen tavu osoittaa käytetyn täyttämistavan. Ajopiirturisovelluksessa täyttämistavan osoitin saa aina arvon '01h', joka merkitsee, että on käytetty standardissa ISO/IEC 7816-4 määrättyä täyttämistapaa (yksi tavu arvoltaan '80h' ja sen perässä nollan arvoisia tavuja: ISO/IEC 9797 tapa 1).

READ BINARY -komennolle ilman salattua sanomanvälitystä (ks. kohta 3.6.2.1) kuvatut 'normaalit' suorittamisen tilaa kuvaavat vastaukset voidaan antaa edellä kuvattujen vastausviestirakenteiden avulla.

Tämän lisäksi saattaa ilmetä joitakin erityisesti salattuun sanomanvälitykseen liittyviä virhetilanteita. Tällöin vastauksena annetaan pelkkä suorittamisen tilan kuvaus ilman salatun sanomanvälityksen rakenteita:

TCS_330 Vastausviesti, jos salattua sanomanvälitystä varten lähetetyn datan muoto on väärä

Tavu	Pituus	Arvo	Selite
SW	2	'XXXXh'	Tilaa osoittavat tavut (SW1, SW2)

— Jos käytössä ei ole voimassa olevaa tilapäistä avainta, suorittamisen tilaa kuvaava vastaus on '6A88'. Näin tapahtuu, jos tilapäistä avainta ei vielä ole luotu tai sen voimassaolo on päättynyt (tässä tapauksessa liitäntälaitteen on suoritettava uudelleen molemminpuolinen todentamisprosessi uuden tilapäisen avaimen luomiseksi).

— Jos datasta puuttuu joitakin odotettuja osia, suorittamisen tilaa kuvaava vastaus on '6987': tämä virhe tapahtuu, jos odotettu tuntomerkki (tag) puuttuu tai komennon rakenne on väärä.

- Jos jotkin datan osat ovat virheellisiä, suorittamisen tilaa kuvaava vastaus on '6988': tämä virhe tapahtuu, jos kaikki tarvittavat tuntomerkit ovat mukana, mutta jotkin datan pituudet eroavat odotetuista pituuksista.
- Jos salauksen tarkistussumman todentaminen epäonnistuu, suorittamisen tilaa kuvaava vastaus on '6688'.

3.6.3 Update Binary

Tämä komento on standardin ISO/IEC 7816-4 mukainen, mutta sen käyttö on rajoitettua standardissa määriteltyyn komentoon verrattuna.

Update BINARY -komento käynnistää EF-binaariedostossa jo olevien bittien päivittämisen (poistamisen + kirjoittamisen) komennon tietoyksikössä olevilla biteillä.

- TCS_331 Komento voidaan suorittaa vain, jos tietoturvan tila on EF-tiedostolle UPDATE-toiminnon osalta määriteltyjen tietoturvaominaisuuksien mukainen. (Jos UPDATE-toiminnon käyttöehtoon sisältyy PRO SM -ehto, salattu sanomanvälitys on lisättävä komenttoon.)

3.6.3.1 Komento ilman salattua sanomanvälitystä

Tämän komennon avulla liitäntälaite voi kirjoittaa tietoja kulloinkin valittuun EF-tiedostoon ilman, että kortti todentaa vastaanotetun datan eheyttä. Tämä salaamaton tila on sallittu vain, jos kyseistä tiedostoa ei ole merkitty salatuksi.

- TCS_332 Komentoviesti

Tavu	Pituus	Arvo	Selite
CLA	1	'00h'	Salattua sanomanvälitystä ei pyydetä
INS	1	'D6h'	
P1	1	'XXh'	Suhteellinen osoite tavuina tiedoston alusta laskien: merkitsevin tavu
P2	1	'XXh'	Suhteellinen osoite tavuina tiedoston alusta laskien: vähiten merkitsevä tavu
Lc	1	'NNh'	Lc: päivitettävän datan pituus. Kirjoitettavien tavujen määrä
#6-#(5+NN)	NN	'XX..XXh'	Kirjoitettava data

Huomautus: P1-tavun bitti 8 on asetettava nolllaksi.

- TCS_333 Vastausviesti

Tavu	Pituus	Arvo	Selite
SW	2	'XXXXh'	Tilaa osoittavat tavut (SW1, SW2)

- Jos komennon suorittaminen onnistui, kortti vastaa '9000'.
- Jos mitään EF-tiedostoa ei valita, suorittamisen tilaa kuvaava vastaus on '6986'.
- Jos valitun tiedoston käyttöehtoja ei täytetty, komennon suorittaminen keskeytetään viestillä '6982'.
- Jos suhteellinen osoite ei ole EF-tiedoston koon mukainen (suhteellinen osoite > EF-tiedoston koko), suorittamisen tilaa kuvaava vastaus on '6B00'.
- Jos kirjoitettavan datan pituus ei ole EF-tiedoston koon mukainen (suhteellinen osoite + Le > EF-tiedoston koko), suorittamisen tilaa kuvaava vastaus on '6700'.
- Jos tiedoston ominaisuuksissa on todettu eheysvirhe, kortin on pidettävä tiedostoa vaurioituneena ja lukukelvottomana ja suorittamisen tilaa kuvaava vastaus on '6400' tai '6500'.
- Jos kirjoittaminen ei onnistu, suorittamisen tilaa kuvaava vastaus on '6581'.

3.6.3.2 Komento salattua sanomanvälitystä käyttäen

Tämän komennon avulla liitäntälaite voi kirjoittaa tietoja kulloinkin valittuun EF-tiedostoon siten, että kortti todentaa vastaanotetun datan eheyden. Koska salassapitoa ei vaadita, dataa ei salata.

TCS_334 Kommentiviesti

Tavu	Pituus	Arvo	Selite
CLA	1	'0Ch'	Salattua sanomanvälitystä pyydetään
INS	1	'D6h'	INS (käskytavu)
P1	1	'XXh'	Suhteellinen osoite tavuina tiedoston alusta laskien: merkitsevin tavu
P2	1	'XXh'	Suhteellinen osoite tavuina tiedoston alusta laskien: vähiten merkitsevä tavu
Lc	1	'XXh'	Varmistetun tietokentän pituus
#6	1	'81h'	T _{PV} : salaamattoman datan tuntomerkki (tag)
#7	L	'NNh' tai '81NNh'	L _{PV} : lähetettävän datan pituus. L sisältää kaksi tavua, jos L _{PV} > 127 tavua.
#{7+L}-#{6+L+NN}	NN	'XX.XXh'	Salaamatonta dataa (kirjoitettava data)
#{7+L+NN}	1	'8Eh'	T _{CC} : salauksen tarkistussumman tuntomerkki
#{8+L+NN}	1	'04h'	L _{CC} : seuraavan salauksen tarkistussumman pituus
#{9+L+NN}-#{12+L+NN}	4	'XX.XXh'	Salauksen tarkistussumma (4 eniten merkitsevää tavua)
Le	1	'00h'	Kuten standardissa ISO/IEC 7816-4 on määritelty

TCS_335 Vastausviesti, jos salattua sanomanvälitystä varten lähetetyn datan muoto on oikea

Tavu	Pituus	Arvo	Selite
#1	1	'99h'	T _{SW} : tilaa osoittavien tavujen tuntomerkki (suojataan tarkistussummalla)
#2	1	'02h'	L _{SW} : vastauksena annettujen tilaa osoittavien tavujen pituus
#3-#4	2	'XXXXh'	Tilaa osoittavat tavut (SW1, SW2)
#5	1	'8Eh'	T _{CC} : salauksen tarkistussumman tuntomerkki
#6	1	'04h'	L _{CC} : seuraavan salauksen tarkistussumman pituus
#7-#10	4	'XX.XXh'	Salauksen tarkistussumma (4 eniten merkitsevää tavua)
SW	2	'XXXXh'	Tilaa osoittavat tavut (SW1, SW2)

UPDATE BINARY -komennolle ilman salattua sanomanvälitystä (ks. kohta 3.6.3.1), kuvatut 'normaalit' suorittamisen tilaa kuvaavat vastaukset voidaan antaa edellä kuvattujen vastausviestirakenteiden avulla.

Tämän lisäksi saattaa ilmetä joitakin erityisesti salattuun sanomanvälitykseen liittyviä virheilanteita. Tällöin vastauksena annetaan pelkkä suorittamisen tilan kuvaus ilman salatun sanomanvälityksen rakenteita:

TCS_336 Vastausviesti jos salattua sanomanvälitystä varten lähetetyn datan muoto ei ole oikea

Tavu	Pituus	Arvo	Selite
SW	2	'XXXXh'	Tilaa osoittavat tavut (SW1, SW2)

- Jos käytössä ei ole voimassa olevaa tilapäistä avainta, suorittamisen tilaa kuvaava vastaus on '6A88'.
- Jos datasta puuttuu joitakin odotettuja osia, suorittamisen tilaa kuvaava vastaus on '6987': tämä virhe tapahtuu, jos odotettu tuntomerkki puuttuu tai komennon rakenne on väärä.
- Jos jotkin datan osat ovat virheellisiä, suorittamisen tilaa kuvaava vastaus on '6988': tämä virhe tapahtuu, jos kaikki tarvittavat tuntomerkit ovat mukana, mutta jotkin datan pituudet eroavat odotetuista pituuksista.
- Jos salauksen tarkistussumman todentaminen epäonnistuu, suorittamisen tilaa kuvaava vastaus on '6688'.

3.6.4 *Get Challenge*

Tämä komento on standardin ISO/IEC 7816-4 mukainen, mutta sen käyttö on rajoitettua standardissa määriteltyyn komenttoon verrattuna.

GET CHALLENGE -komento pyytää korttia antamaan haasteen (alkuluvun) käytettäväksi tietoturvaan liittyvässä menettelyssä, jolla salattua dataa lähetetään kortille.

TCS_337 Kortin antama haaste on voimassa vain seuraavassa haastetta käytävässä komennossa, joka lähetetään kortille.

TCS_338 Kommentiviesti

Tavu	Pituus	Arvo	Selite
CLA	1	'00h'	CLA
INS	1	'84h'	INS
P1	1	'00h'	P1
P2	1	'00h'	P2
Le	1	'08h'	Le (odotettu haasteen pituus).

TCS_339 Vastausviesti

Tavu	Pituus	Arvo	Selite
#1–#8	8	'XX..XXh'	Haaste
SW	2	'XXXXh'	Tilaa osoittavat tavut (SW1, SW2)

Jos komennon suorittaminen onnistui, kortti vastaa '9000'.

Jos Le:n arvo on muu kuin '08h', tilaa kuvaava vastaus on '6700'.

Jos parametrit P1–P2 ovat virheellisiä, suorituksen tila on '6A86'.

3.6.5 *Verify*

Tämä komento on standardin ISO/IEC 7816-4 mukainen, mutta sen käyttö on rajoitettua standardissa määriteltyyn komenttoon verrattuna.

VERIFY-komento käynnistää komennon lähettämien kortin haltijan kontrollitietojen (käyttäjän henkilökohtaisen tunnusluvun) kortilla tapahtuvan vertaamisen sillä oleviin kortin haltijan kontrollitietoihin.

Huomautus: Liitäntälaitteen on täydennettävä käyttäjän syöttämä henkilökohtainen tunnusluku lisäämällä sen perään tavuja arvoltaan FFh siten, että sen kokonaispituudeksi tulee 8 tavua.

TCS_340 Jos komento suoritetaan onnistuneesti, kortin haltijan kontrollitietoja vastaavat oikeudet annetaan käyttöön ja tunnusluvun syöttämisyrityksiä laskeva laskuri asetetaan takaisin alkutilaansa.

TCS_341 Jos tietojen vertailu ei anna hyväksyttävää tulosta, tämä kirjataan kortille, mikä rajoittaa kontrollitietojen tulevien käyttöyrityksien määrää.

TCS_342 Kommentiviesti

Tavu	Pituus	Arvo	Selite
CLA	1	'00h'	CLA (komennon luokan ilmaiseva tavu)
INS	1	'20h'	INS
P1	1	'00h'	P1
P2	1	'00h'	P2 (todennetut kortin haltijan kontrollitiedot ovat automaattisesti tiedossa)
Lc	1	'08h'	Lähetettävien kontrollitietojen pituus
#6–#13	8	'XX..XXh'	Kortin haltijan kontrollitiedot (CHV)

TCS_343 Vastausviesti

Tavu	Pituus	Arvo	Selite
SW	2	'XXXXh'	Tilaa osoittavat tavut (SW1, SW2)

- Jos komennon suorittaminen onnistui, kortti vastaa '9000'.
- Jos vertailtavia kontrollitietoja ei löydy, suorittamisen tilaa kuvaava vastaus on '6A88'.
- Jos kontrollitietojen käyttö on estetty (jäljellä olevien tunnuksen syöttämisyritysten laskurin arvo on nolla), suorittamisen tilaa kuvaava vastaus on '6983'. Kun tämä tila syntyy, kortin haltijan kontrollitietoja ei enää koskaan voida onnistuneesti syöttää.
- Jos tietojen vertailu ei anna hyväksyttävää tulosta, jäljellä olevien yrityskertojen laskurin arvoa vähennetään ja annetaan tilaa kuvaava vastaus '63CX' (X > 0 ja X on jäljellä olevien yrityskertojen määrä. Jos X = 'F', kontrollitietojen syöttämisen yrityskertojen laskurin arvo on suurempi kuin 'F').
- Jos vertailtavat kontrollitiedot katsotaan virheellisiksi, suorittamisen tilaa kuvaava vastaus on '6400' tai '6581'.

3.6.6 *Get Response*

Tämä kommento on standardin ISO/IEC 7816-4 mukainen.

Tätä kommentoa (joka on tarpeen ja käytettävissä vain T=0-protokollan yhteydessä) käytetään lähettämään valmisteltua dataa kortilta liitännälaitteelle (tapaus, jolloin kommento on sisältänyt sekä Lc- että Le-tavun).

GET RESPONSE -komento on annettava välittömästi dataa valmistelevalle komennon jälkeen; muussa tapauksessa data menetetään. GET RESPONSE -komennon suorittamisen jälkeen (paitsi silloin, kun tapahtuu virhe '61xx' tai '6Cxx', ks. alla) ei aiemmin valmisteltu data ole enää käytettävissä.

TCS_344 Kommentoviesti

Tavu	Pituus	Arvo	Selite
CLA	1	'00h'	
INS	1	'C0h'	
P1	1	'00h'	
P2	1	'00h'	
Le	1	'XXh'	Odotettu tavujen määrä

TCS_345 Vastausviesti

Tavu	Pituus	Arvo	Selite
#1-#X	X	'XX..XXh'	Data
SW	2	'XXXXh'	Tilaa osoittavat tavut (SW1, SW2)

- Jos komennon suorittaminen onnistui, kortti vastaa '9000'.
- Jos kortti ei ole valmistellut dataa, suorittamisen tilaa kuvaava vastaus on '6900' tai '6F00'.
- Jos Le on suurempi kuin käytettävissä olevien tavujen määrä tai jos se on nolla, suorittamisen tilaa kuvaava vastaus on '6Cxx', missä 'xx' on käytettävissä olevien tavujen tarkka määrä. Tässä tapauksessa valmisteltu data on vielä seuraavan GET_RESPONSE -komennon käytettävissä.
- Jos Le ei ole nolla, mutta pienempi kuin käytettävissä olevien tavujen määrä, kortti lähettää vaaditun datan normaalisti ja suorittamisen tilaa kuvaava vastaus on '61xx', jossa 'xx' on seuraavan GET_RESPONSE -komennon käytettävissä olevien tavujen määrä. Jäljelle jäänyt data (jota ei pyydetty) ei enää ole käytettävissä.
- Jos kommentoa ei tueta (T=1-protokolla), kortti vastaa '6D00'.

3.6.7 *PSO: Verify Certificate*

Tämä kommento on standardin ISO/IEC 7816-8 mukainen, mutta sen käyttö on rajoitettua standardissa määriteltyyn komentoon verrattuna.

VERIFY CERTIFICATE -komennon avulla kortti saa ulkopuolelta julkisen avaimen ja tarkastaa sen kelpoisuuden.

TCS_346 Jos VERIFY CERTIFICATE -komennon tulos on hyväksyttävä, julkinen avain tallennetaan, jotta sitä voidaan tulevaisuudessa käyttää tietoturva-ympäristössä. Tämä avain asetetaan nimenomaan MSE-komennon (ks. kohta 3.6.10) käyttöön tietoturvaan liittyvien komentojen (INTERNAL AUTHENTICATE, EXTERNAL AUTHENTICATE tai VERIFY CERTIFICATE) yhteydessä sen avaintunnisteen avulla.

TCS_347 VERIFY CERTIFICATE -komento käyttää kuitenkin MSE-komennon aiemmin valitsemaa julkista avainta varmenteen avaamiseen. Kyseessä on oltava tietyn jäsenvaltion tai Euroopan julkinen avain.

TCS_348 Kommentiviesti

Tavu	Pituus	Arvo	Selite
CLA	1	'00h'	CLA
INS	1	'2Ah'	PSO (Suorita turvatoimi)
P1	1	'00h'	P1
P2	1	'AEh'	P2: data, jota ei ole BER-TLV-koodattu (dataelementtien ketjutus)
Lc	1	'CEh'	Lc: varmenteen pituus, 194 tavua.
#6-#199	194	'XX..XXh'	Varmenne: dataelementit ketjutettu (kuten lisäyksessä 11 on kuvattu)

TCS_349 Vastausviesti

Tavu	Pituus	Arvo	Selite
SW	2	'XXXXh'	Tilaa osoittavat tavut (SW1, SW2)

— Jos komennon suorittaminen onnistui, kortti vastaa '9000'.

— Jos varmenteen todentaminen ei onnistu, suorittamisen tilaa kuvaava vastaus on '6688'. Varmenteen todennus- ja purkumenettely on kuvattu lisäyksessä 11.

— Jos tietoturva-ympäristössä ei ole julkista avainta, vastaus on '6A88'.

— Jos valittu julkinen avain (jota käytetään varmenteen avaamiseen) katsotaan vialliseksi, suorittamisen tilaa kuvaava vastaus on '6400' tai '6581'.

— Jos (varmenteen avaamiseen käytettävän) julkisen avaimen CHA.LSB-arvo (CertificateHolderAuthorization.equipmentType) on muu kuin '00' (eli muu kuin tietyn jäsenvaltion tai Euroopan kyseinen arvo), suorittamisen tilaa kuvaava vastaus on '6985'.

3.6.8 Internal Authenticate

Tämä komento on standardin ISO/IEC 7816-4 mukainen.

INTERNAL AUTHENTICATE -komennon avulla liitäntälaite voi todentaa kortin.

Todennusmenettely on kuvattu lisäyksessä 11. Siihen sisältyy seuraavat lausumat:

TCS_350 INTERNAL AUTHENTICATE -komento käyttää kortin yksityistä avainta (valitaan automaattisesti), kun se allekirjoittaa todennusdatan, johon sisältyy K1 (ensimmäinen dataelementti tilapäisestä avaimesta sovittaessa) ja RND1, ja kulloinkin (viimeisimmän MSE-komennon avulla) valittua julkista avainta, kun se salaa allekirjoituksen ja muodostaa todennustunnisteen (lisätietoja tästä on lisäyksessä 11).

TCS_351 Kommentiviesti

Tavu	Pituus	Arvo	Selite
CLA	1	'00h'	CLA
INS	1	'88h'	INS
P1	1	'00h'	P1
P2	1	'00h'	P2
Lc	1	'10h'	Kortille lähetettävän datan pituus
#6-#13	8	'XX..XXh'	Kortin todennukseen käytettävä haaste
#14-#21	8	'XX..XXh'	VU.CHR (ks. lisäys 11)
Le	1	'80h'	Kortilta odotettavan datan pituus

TCS_352 Vastausviesti

Tavu	Pituus	Arvo	Selite
#1-#128	128	'XX..XXh'	Kortin todennustunniste (ks. lisäys 11)
SW	2	'XXXXh'	Tilaa osoittavat tavut (SW1, SW2)

- Jos komennon suorittaminen onnistui, kortti vastaa '9000'.
- Jos tietoturvympäristössä ei ole julkista avainta, suorittamisen tilaa kuvaava vastaus on '6A88'.
- Jos tietoturvympäristössä ei ole yksityistä avainta, suorittamisen tilaa kuvaava vastaus on '6A88'.
- Jos VU.CHR ei täsmää käytössä olevan julkisen avaimen tunnisteiden kanssa, suorittamisen tilaa kuvaava vastaus on '6A88'.
- Jos valittu yksityinen avain katsotaan vialliseksi, suorittamisen tilaa kuvaava vastaus on '6400' tai '6581'.

TCS_353 Jos INTERNAL AUTHENTICATE -komennon tulos on onnistunut, poistetaan käytössä oleva tilapäinen avain, jos sellainen on, eikä se sen jälkeen ole käytettävissä. Uusi tilapäinen avain saadaan käyttöön EXTERNAL AUTHENTICATE -komennon onnistuneen suorittamisen jälkeen.

3.6.9 External Authenticate

Tämä komento on standardin ISO/IEC 7816-4 mukainen.

EXTERNAL AUTHENTICATE -komennon avulla kortti voi todentaa liitäntälaitteen.

Todennusmenettely on kuvattu lisäyksessä 11. Siihen sisältyy seuraavat lausumat:

TCS_354 Välittömästi ennen EXTERNAL AUTHENTICATE -komentoa tulee antaa GET CHALLENGE -komento. Kortti antaa ulos haasteen (RND3).

TCS_355 Kryptogrammin todennuksessa käytetään RND3-lukua (joka on kortin antama haaste), kortin yksityistä avainta (joka valitaan automaattisesti) ja aiemmin MSE-komennolla valittua julkista avainta.

TCS_356 Kortti todentaa kryptogrammin ja, jos tulos on oikea, AUT-käyttöehto saadaan käyttöön.

TCS_357 Annettuun kryptogrammiin sisältyy K2 eli järjestyksessä toinen dataelementti tilapäisestä avaimesta sovittaessa.

TCS_358 Kommentiviesti

Tavu	Pituus	Arvo	Selite
CLA	1	'00h'	CLA
INS	1	'82h'	INS
P1	1	'00h'	P1
P2	1	'00h'	P2 (käytettävä julkinen avain on automaattisesti tiedossa ja se on aiemmin valittu MSE-komennolla)
Lc	1	'80h'	Lc (kortille lähetettävän datan pituus)
#6-#133	128	'XX..XXh'	Kryptogrammi (ks. lisäys 11)

TCS_359 Vastausviesti

Tavu	Pituus	Arvo	Selite
SW	2	'XXXXh'	Tilaa osoittavat tavut Tilaa osoittavat tavut (SW1, SW2)

- Jos komennon suorittaminen onnistui, kortti vastaa '9000'.
- Jos tietoturva ympäristössä ei ole julkista avainta, vastaus on '6A88'.
- Jos valitun julkisen avaimen CHA (varmenteen haltijan valtuutus) ei ole ajopiirturisovelluksen tunniste (AID) ja ajoneuvoyksikön tyyppin yhdistelmä, suorittamisen tilaa kuvaava vastaus on '6F00' (ks. lisäys 11).
- Jos tietoturva ympäristössä ei ole yksityistä avainta, suorittamisen tilaa kuvaava vastaus on '6A88'.
- Jos kryptogrammin todentamisen tulos on väärä, suorittamisen tilaa kuvaava vastaus on '6688'.
- Jos komentoa ei välittömästi edeltänyt GET CHALLENGE -komento, suorittamisen tilaa kuvaava vastaus on '6985'.
- Jos valittu yksityinen avain katsotaan vialliseksi, suorittamisen tilaa kuvaava vastaus on '6400' tai '6581'.

TCS_360 Jos EXTERNAL AUTHENTICATE -komennon tulos on onnistunut ja jos tilapäisen avaimen ensimmäinen osa on saatu äskettäin onnistuneesti suoritettulla INTERNAL AUTHENTICATE -komennolla, tilapäinen avain on asetettu tulevia salattua sanomanlähetystä vaativia komentoja varten.

TCS_361 Jos tilapäisen avaimen ensimmäistä osaa ei ole saatu aiemmalla INTERNAL AUTHENTICATE -komennolla, ei tilapäisen avaimen toista, liitäntälaitteen lähettämää osaa tallenneta kortille. Tällä varmistetaan se, että molemminpuolinen todennusprosessi tapahtuu lisäyksessä 11 määritellyssä järjestyksessä.

3.6.10 Manage Security Environment

Tällä komennolla valitaan todennukseen käytettävä julkinen avain.

Tämä komento on standardin ISO/IEC 7816-8 mukainen. Komennon käyttö on rajoitettua siihen liittyvään standardiin nähden.

TCS_362 Avain, johon viitataan MSE-komennon datakentässä, on voimassa kaikissa ajopiirturikortin DF-tiedoston sisältämissä tiedostoissa.

TCS_363 Avain, johon viitataan MSE-komennon datakentässä, pysyy käytössä olevana julkisena avaimena siihen asti, kunnes seuraava oikein annettu MSE-komento suoritetaan.

TCS_364 Jos kyseistä avainta ei (jo) ole kortilla, ei tietoturva ympäristö muutu.

TCS_365 Kommentiviesti

Tavu	Pituus	Arvo	Selite
CLA	1	'00h'	CLA
INS	1	'22h'	INS
P1	1	'C1h'	P1: avain, johon viitataan, kelpaa kaikkiin salaustoimiin
P2	1	'B6h'	P2 (digitaalista allekirjoitusta koskevan datan viite)
Lc	1	'0Ah'	Lc 1 0Ah Lc: seuraavan datakentän pituus
#6	1	'83h'	Tuntomerkki, jolla viitataan epäsymmetrisen salauksen yhteydessä käytettävään julkiseen avaimeen
#7	1	'08h'	Avainviitteen (avaimen tunniste) pituus
#8-#15	08h	'XX..XXh'	Avaimen tunniste siten kuin se on määritelty lisäyksessä 11

TCS_366 Vastausviesti

Tavu	Pituus	Arvo	Selite
SW	2	'XXXXh'	Tilaa osoittavat tavut (SW1, SW2)

- Jos komennon suorittaminen onnistui, kortti vastaa '9000'.
- Jos avainta, johon viitataan, ei ole kortilla, suorittamisen tilaa kuvaava vastaus on '6A88'.
- Jos salatun sanomanvälityksen muodossa olevasta datasta puuttuu joitakin odotettuja osia, annetaan suorittamisen tilaa kuvaava vastaus '6987'. Näin voi tapahtua, jos tuntomerkki '83h' puuttuu.
- Jos jotkin datan osat ovat virheellisiä, suorittamisen tilaa kuvaava vastaus on '6988'. Näin voi tapahtua, jos avaimen tunnisteen pituus ei ole '08h'.
- Jos valittu avain katsotaan vialliseksi, suorittamisen tilaa kuvaava vastaus on '6400' tai '6581'.

3.6.11 **PSO: Hash**

Tällä komennolla siirretään jonkin datan hash (hajautus) -algoritilla laskettu tulos kortille. Tätä komentoa käytetään digitaalisten allekirjoitusten todentamisessa. Hash-algoritmin antama tulos tallennetaan EEPROM-muistiin seuraavaa VERIFY DIGITAL SIGNATURE -komentoa varten.

Tämä komento on standardin ISO/IEC 7816-8 mukainen. Komennon käyttö on rajoitettua siihen liittyvään standardiin nähden.

TCS_367 Kommentiviesti

Tavu	Pituus	Arvo	Selite
CLA	1	'00h'	CLA
INS	1	'2Ah'	Suorita turvatoimi
P1	1	'90h'	Anna hash-algoritmin tulos
P2	1	'A0h'	Tuntomerkki: datakentässä on hash-algoritilla käsiteltävää dataa
Lc	1	'16h'	Seuraavan datakentän pituus
#6	1	'90h'	Hash-algoritmin tuloksen tuntomerkki
#7	1	'14h'	Hash-algoritmin tuloksen pituus
#8-#27	20	'XX..XXh'	Hash-algoritmin tulos

TCS_368 Vastausviesti

Tavu	Pituus	Arvo	Selite
SW	2	'XXXXh'	Tilaa osoittavat tavut (SW1, SW2)

- Jos komennon suorittaminen onnistui, kortti vastaa '9000'.
- Jos datasta puuttuu joitain (yllä määriteltyjä) osia, annetaan suorittamisen tilaa kuvaava vastaus '6987'. Näin voi tapahtua, jos jompikumpi tuntomerkeistä arvoltaan '90h' puuttuu.
- Jos jotkin datan osat ovat virheellisiä, suorittamisen tilaa kuvaava vastaus on '6988'. Tämä virhe tapahtuu, jos vaadittava tuntomerkki on mukana, mutta pituus on muu kuin '14h'.

3.6.12 **Perform Hash of File**

Tämä komento ei ole standardin ISO/IEC 7816-8 mukainen. Näin ollen tämän komennon luokkaa osoittava CLA-tavu osoittaa, että komentoa PERFORM SECURITY OPERATION/HASH käytetään erikoistarkoituksessa.

TCS_369 PERFORM HASH OF FILE -komennon avulla käsitellään kulloinkin valittua transparent-tyyppisen EF-tiedoston dataa hash-algoritilla.

TCS_370 Hash-algoritmin antama tulos tallennetaan kortille. Sitä voidaan sen jälkeen käyttää tiedoston digitaalisen allekirjoituksen luomiseen komennolla PSO: COMPUTE DIGITAL SIGNATURE. Tulos on COMPUTE DIGITAL SIGNATURE -komennon käytettävissä siihen asti, kunnes PERFORM HASH OF FILE -komento seuraavan kerran suoritetaan onnistuneesti.

TCS_371 Kommentiviesti

Tavu	Pituus	Arvo	Selite
CLA	1	'80h'	CLA
INS	1	'2Ah'	Suorita turvatoimi
P1	1	'90h'	Tuntomerkki: hash-algoritmi
P2	1	'00h'	P2: käsittele valitun transparent-tyyppisen tiedoston data hash-algoritmillä

TCS_372 Vastausviesti

Tavu	Pituus	Arvo	Selite
SW	2	'XXXXh'	Tilaa osoittavat tavut (SW1, SW2)

- Jos komennon suorittaminen onnistui, kortti vastaa '9000'.
- Jos mitään sovellusta ei valittu, annetaan suorittamisen tilaa kuvaava vastaus '6985'.
- Jos valittu EF-tiedosto katsotaan vialliseksi (tiedoston ominaisuuksissa tai tallennetuissa tiedoissa eheysvirhe), suorittamisen tilaa kuvaava vastaus on '6400' tai '6581'.
- Jos valittu tiedosto ei ole transparent-tyyppinen, suorittamisen tilaa kuvaava vastaus on '6986'.

3.6.13 PSO: Compute Digital Signature

Tämän komennon avulla lasketaan digitaalinen allekirjoitus aiemmin lasketun hash-algoritmin antaman tuloksen avulla (ks. PERFORM HASH OF FILE, kohta 3.6.12).

Tämä komento on standardin ISO/IEC 7816-8 mukainen. Komennon käyttö on rajoitettua siihen liittyvään standardiin nähden.

TCS_373 Digitaalinen allekirjoitus lasketaan siten, että käytetään kortin yksityistä avainta, joka on automaattisesti kortin tiedossa.

TCS_374 Kortti tekee digitaalisen allekirjoituksen käyttäen RSA-salausta koskevan PKCS1-standardin mukaista täyttömenetelmää (lisätietoja on lisäyksessä 11).

TCS_375 Kommentiviesti

Tavu	Pituus	Arvo	Selite
CLA	1	'00h'	CLA
INS	1	'2Ah'	Suorita turvatoimi
P1	1	'9Eh'	Palautettava digitaalinen allekirjoitus
P2	1	'9Ah'	Tuntomerkki: datakentässä on allekirjoitettavaa dataa. Koska mukana ei ole datakenttää, oletetaan kyseisen datan olevan jo kortilla (tiedoston hash-algoritmillä käsitelty tulos)
Le	1	'80h'	Odotetun allekirjoituksen pituus

TCS_376 Vastausviesti

Tavu	Pituus	Arvo	Selite
#1-#128	128	'XX..XXh'	Aiemmin lasketun hash-algoritmin tuloksen allekirjoitus
SW	2	'XXXXh'	Tilaa osoittavat tavut (SW1, SW2)

- Jos komennon suorittaminen onnistui, kortti vastaa '9000'.
- Jos automaattisesti valittu yksityinen avain katsotaan vialliseksi, suorittamisen tilaa kuvaava vastaus on '6400' tai '6581'.

3.6.14 PSO: Verify Digital Signature

Tämän komennon avulla todennetaan sellaisen kortille standardin PKCS1 mukaisesti annetun viestin digitaalinen allekirjoitus, jonka hash-algoritmillä laskettu tulos on kortin tiedossa. Allekirjoitukseen käytetty algoritmi on automaattisesti kortin tiedossa.

Tämä komento on standardin ISO/IEC 7816-8 mukainen. Komennon käyttö on rajoitettua siihen liittyvään standardiin nähden.

TCS_377 VERIFY DIGITAL SIGNATURE -komento käyttää aina aiemmalla MANAGE SECURITY ENVIRONMENT -komennolla valittua julkista avainta ja aiempaa PSO: HASH -komennolla syötettyä hash-algoritmin tulosta.

TCS_378 Kommentiviesti

Tavu	Pituus	Arvo	Selite
CLA	1	'00h'	CLA
INS	1	'2Ah'	Suorita turvatoimi
P1	1	'00h'	
P2	1	'A8h'	Tuntomerkki: datakentässä on todennettava dataa
Lc	1	'83h'	Seuraavan datakentän pituus Lc
#28	1	'9Eh'	Digitaalisen allekirjoituksen tuntomerkki
#29-#30	2	'8180h'	Digitaalisen allekirjoituksen pituus (128 tavua koodattuna standardin ISO/IEC 7816-6 mukaisesti)
#31-#158	128	'XX..XXh'	Itse digitaalinen allekirjoitus

TCS_379 Vastausviesti

Tavu	Pituus	Arvo	Selite
SW	2	'XXXXh'	Tilaa osoittavat tavut (SW1, SW2)

- Jos komennon suorittaminen onnistui, kortti vastaa '9000'.
- Jos allekirjoituksen todentaminen epäonnistuu, suorittamisen tilaa kuvaava vastaus on '6688'. Todentamisprosessi on kuvattu lisäyksessä 11.
- Jos julkista avainta ei ole valittu, suorittamisen tilaa kuvaava vastaus on '6A88'.
- Jos datasta puuttuu joitain (yllä määriteltyjä) osia, annetaan suorittamisen tilaa kuvaava vastaus '6987'. Näin voi tapahtua, jos jokin vaadituista tuntomerkeistä puuttuu.
- Jos komennon suorittamiseen tarvittavaa hash-algoritmin tulosta ei ole (aiemmin suoritettuna PSO: HASH -komennon tuloksena), suorittamisen tilaa kuvaava vastaus on '6985'.
- Jos jotkin datan osat ovat virheellisiä, suorittamisen tilaa kuvaava vastaus on '6988'. Näin voi tapahtua, jos jonkin vaadittavan datan osan pituus on väärä.
- Jos valittu julkinen avain katsotaan virheelliseksi, suorittamisen tilaa kuvaava vastaus on '6400' tai '6581'.

4. AJOPIIRTURIKORTTIEN TIEDOSTORAKENNE

Tässä kohdassa määritellään ajopiirturikorteilla olevan käytettävän datan tallennukseen käytettävät tiedostorakenteet.

Kortin valmistajista riippuvia sisäisiä rakenteita kuten tiedostojen ylätunnisteita ei määritellä tässä, kuten ei myöskään sellaisten dataelementtien tallennusta ja käsittelyä, joita tarvitaan vain sisäiseen käyttöön, esimerkkeinä **European-PublicKey**, **CardPrivateKey**, **TDesSessionKey** tai **WorkshopCardPin**.

Ajopiirturikortin käytettävissä olevan tallennuskapasiteetin on oltava vähintään 11 kilotavua. Suurempia kapasiteetteja saadaan käyttää. Tällaisessa tapauksessa kortin tiedostorakenne pysyy samana, mutta joidenkin rakenteen osien tietueiden määrä kasvaa. Tässä kohdassa määritellään näiden tietueiden vähimmäis- ja enimmäismäärät.

4.1 Kuljettajakortin tiedostorakenne

TCS_400 Sen jälkeen, kun kuljettajakorttiin on liitetty sen yksilöivät tiedot, kortilla on oltava seuraava pysyvä tiedostorakenne ja seuraavat tiedostojen käyttöehdot:

Tiedosto	Tunniste	Käyttöehdot		
		Luku	Päivitys	Salattu
MF	3F00			
EF ICC	0002	ALW	NEV	Ei
EF IC	0005	ALW	NEV	Ei
DF Tachograph	0500			
EF Application_Identification	0501	ALW	NEV	Ei
EF Card_Certificate	C100	ALW	NEV	Ei
EF CA_Certificate	C108	ALW	NEV	Ei
EF Identification	0520	ALW	NEV	Ei
EF Card_Download	050E	ALW	ALW	Ei
EF Driving_Licence_Info	0521	ALW	NEV	Ei
EF Events_Data	0502	ALW	PRO SM / AUT	Ei
EF Faults_Data	0503	ALW	PRO SM / AUT	Ei
EF Driver_Activity_Data	0504	ALW	PRO SM / AUT	Ei
EF Vehicles_Used	0505	ALW	PRO SM / AUT	Ei
EF Places	0506	ALW	PRO SM / AUT	Ei
EF Current_Usage	0507	ALW	PRO SM / AUT	Ei
EF Control_Activity_Data	0508	ALW	PRO SM / AUT	Ei
EF Specific_Conditions	0522	ALW	PRO SM / AUT	Ei

TCS_401 Kaikkien EF-tiedostorakenteiden on oltava transparent-tyyppisiä.

TCS_402 Tietojen lukemisen salattua sanomanvälitystä käyttäen on oltava mahdollista kaikista DF Tachograph -tiedoston alaisista tiedostoista.

TCS_403 Kuljettajakortilla on oltava seuraava tiedostorakenne:

Tiedosto/Dataelementti	Tietueiden määrä	Koko (tavuina)		Oletusarvot
		Vähintään	Enintään	
MF		11411	24959	
EF ICC		25	25	
CardIccIdentification		25	25	
clockStop	1	1	1	{00}
cardExtendedSerialNumber	8	8	8	{00..00}
cardApprovalNumber	8	8	8	{20..20}
cardPersonaliserID	1	1	1	{00}
embedderIcAssemblerId	5	5	5	{00..00}
icIdentifier	2	2	2	{00 00}
EF IC		8	8	
CardChipIdentification		8	8	
icSerialNumber	4	4	4	{00..00}
icManufacturingReferences	4	4	4	{00..00}
DF Tachograph		11378	24926	
EF Application_Identification		10	10	
DriverCardApplicationIdentification		10	10	
typeOfTachographCardId	1	1	1	{00}
cardStructureVersion	2	2	2	{00 00}
noOfEventsPerType	1	1	1	{00}
noOfFaultsPerType	1	1	1	{00}
activityStructureLength	2	2	2	{00 00}
noOfCardVehicleRecords	2	2	2	{00 00}
noOfCardPlaceRecords	1	1	1	{00}
EF Card_Certificate		194	194	
CardCertificate		194	194	{00..00}
EF CA_Certificate		194	194	
MemberStateCertificate		194	194	{00..00}
EF Identification		143	143	
CardIdentification		65	65	
cardIssuingMemberState	1	1	1	{00}
cardNumber	16	16	16	{20..20}
cardIssuingAuthorityName	36	36	36	{20..20}
cardIssueDate	4	4	4	{00..00}
cardValidityBegin	4	4	4	{00..00}
cardExpiryDate	4	4	4	{00..00}
DriverCardHolderIdentification		78	78	
cardHolderName		72	72	
holderSurname	36	36	36	{00, 20..20}
holderFirstNames	36	36	36	{00, 20..20}
cardHolderBirthDate	4	4	4	{00..00}
cardHolderPreferredLanguage	2	2	2	{20 20}

EF Card_Download		4	4	
└ LastCardDownload		4	4	
EF Driving_Licence_Info		53	53	
└ CardDrivingLicenceInformation		53	53	
└ drivingLicenceIssuingAuthority		36	36	{00, 20..20}
└ drivingLicenceIssuingNation		1	1	{00}
└ drivingLicenceNumber		16	16	{20..20}
EF Events_Data		864	1728	
└ CardEventData		864	1728	
└ cardEventRecords	6	144	288	
└ CardEventRecord	n ₁	24	24	
└ event_type		1	1	{00}
└ eventBeginTime		4	4	{00..00}
└ eventEndTime		4	4	{00..00}
└ eventVehicleRegistration				
└ vehicleRegistrationNation		1	1	{00}
└ vehicleRegistrationNumber		14	14	{00, 20..20}
EF Faults_Data		576	1152	
└ CardFaultData		576	1152	
└ cardFaultRecords	2	288	576	
└ CardFaultRecord	n ₂	24	24	
└ faultType		1	1	{00}
└ faultBeginTime		4	4	{00..00}
└ faultEndTime		4	4	{00..00}
└ faultVehicleRegistration				
└ vehicleRegistrationNation		1	1	{00}
└ vehicleRegistrationNumber		14	14	{00, 20..20}
EF Driver_Activity_Data		5548	13780	
└ CardDriverActivity		5548	13780	
└ activityPointerOldestDayRecord		2	2	{00 00}
└ activityPointerNewestRecord		2	2	{00 00}
└ activityDailyRecords	n ₆	5544	13776	{00..00}
EF Vehicles_Used		2606	6202	
└ CardVehiclesUsed		2606	6202	
└ vehiclePointerNewestRecord		2	2	{00 00}
└ cardVehicleRecords		2604	6200	
└ CardVehicleRecord	n ₃	31	31	
└ vehicleOdometerBegin		3	3	{00..00}
└ vehicleOdometerEnd		3	3	{00..00}
└ vehicleFirstUse		4	4	{00..00}
└ vehicleLastUse		4	4	{00..00}
└ vehicleRegistration				
└ vehicleRegistrationNation		1	1	{00}
└ vehicleRegistrationNumber		14	14	{00, 20..20}
└ vuDataBlockCounter		2	2	{00 00}
EF Places		841	1121	
└ CardPlaceDailyWorkPeriod		841	1121	
└ placePointerNewestRecord		1	1	{00}
└ placeRecords		840	1120	
└ PlaceRecord	n ₄	10	10	
└ entryTime		4	4	{00..00}
└ entryTypeDailyWorkPeriod		1	1	{00}
└ dailyWorkPeriodCountry		1	1	{00}
└ dailyWorkPeriodRegion		1	1	{00}
└ vehicleOdometerValue		3	3	{00..00}
EF Current_Usage		19	19	
└ CardCurrentUse		19	19	
└ sessionOpenTime		4	4	{00..00}
└ sessionOpenVehicle				
└ vehicleRegistrationNation		1	1	{00}
└ vehicleRegistrationNumber		14	14	{00, 20..20}
EF Control_Activity_Data		46	46	
└ CardControlActivityDataRecord		46	46	
└ controlType		1	1	{00}
└ controlTime		4	4	{00..00}
└ controlCardNumber				
└ cardType		1	1	{00}
└ cardIssuingMemberState		1	1	{00}
└ cardNumber		16	16	{20..20}
└ controlVehicleRegistration				
└ vehicleRegistrationNation		1	1	{00}
└ vehicleRegistrationNumber		14	14	{00, 20..20}
└ controlDownloadPeriodBegin		4	4	{00..00}
└ controlDownloadPeriodEnd		4	4	{00..00}
EF Specific_Conditions		280	280	
└ SpecificConditionRecord	56	5	5	
└ entryTime		4	4	{00..00}
└ SpecificConditionType		1	1	{00}

TCS_404 Seuraavat arvot, joita on käytetty määrittämään edellä olevassa taulukossa olevien tiedostojen koot, ovat pienimmät ja suurimmat tietueiden määrät, joita kuljettajakortin tiedostorakenteessa saa käyttää:

		Vähintään	Enintään
n ₁	NoOfEventsPerType	6	12
n ₂	NoOfFaultsPerType	12	24
n ₃	NoOfCardVehicleRecords	84	200
n ₄	NoOfCardPlaceRecords	84	112
n ₆	CardActivityLengthRange	5 544 tavua (28 päivää * 93 toiminnan tilan muutosta)	13 776 tavua (28 päivää * 240 toiminnan tilan muutosta)

4.2 Korjaamokortin tiedostorakenne

TCS_405 Sen jälkeen, kun korjaamokorttiin on liitetty sen yksilöivät tiedot, kortilla on oltava seuraava pysyvä tiedostorakenne ja seuraavat tiedostojen käyttöehdot:

Tiedosto	Tunniste	Käyttöehdot		
		Luku	Päivitys	Salattu
MF	3F00			
EF ICC	0002	ALW	NEV	Ei
EF IC	0005	ALW	NEV	Ei
DF Tachograph	0500			
EF Application_Identification	0501	ALW	NEV	Ei
EF Card_Certificate	C100	ALW	NEV	Ei
EF CA_Certificate	C108	ALW	NEV	Ei
EF Identification	0520	ALW	NEV	Ei
EF Card_Download	0509	ALW	ALW	Ei
EF Calibration	050A	ALW	PRO SM / AUT	Ei
EF Sensor_Installation_Data	050B	ALW	NEV	Kyllä
EF Events_Data	0502	ALW	PRO SM / AUT	Ei
EF Faults_Data	0503	ALW	PRO SM / AUT	Ei
EF Driver_Activity_Data	0504	ALW	PRO SM / AUT	Ei
EF Vehicles_Used	0505	ALW	PRO SM / AUT	Ei
EF Places	0506	ALW	PRO SM / AUT	Ei
EF Current_Usage	0507	ALW	PRO SM / AUT	Ei
EF Control_Activity_Data	0508	ALW	PRO SM / AUT	Ei
EF Specific_Conditions	0522	ALW	PRO SM / AUT	Ei

TCS_406 Kaikkien EF-tiedostorakenteiden on oltava transparent-tyyppisiä.

TCS_407 Tietojen lukemisen salattua sanomanvälitystä käyttäen on oltava mahdollista kaikista DF Tachograph -tiedoston alaisista tiedostoista.

TCS_408 Korjaamokortilla on oltava seuraava tiedostorakenne:

Tiedosto/Dataelementti	Tietueiden määrä	Koko (tavuina) Vähintään	Enintään	Oletusarvot
MF		11088	29061	
EF ICC		25	25	
CardIccIdentification		25	25	
clockStop		1	1	{00}
cardExtendedSerialNumber		8	8	{00..00}
cardApprovalNumber		8	8	{20..20}
cardPersonaliserID		1	1	{00}
embedderIcAssemblerId		5	5	{00..00}
icIdentifier		2	2	{00 00}
EF IC		8	8	
CardChipIdentification		8	8	
icSerialNumber		4	4	{00..00}
icManufacturingReferences		4	4	{00..00}
DF Tachograph		11055	29028	
EF Application_Identification		11	11	
workshopCardApplicationIdentification		11	11	
typeOfTachographCardId		1	1	{00}
cardStructureVersion		2	2	{00 00}
noOfEventsPerType		1	1	{00}
noOfFaultsPerType		1	1	{00}
activityStructureLength		2	2	{00 00}
noOfCardVehicleRecords		2	2	{00 00}
noOfCardPlaceRecords		1	1	{00}
noOfCalibrationRecords		1	1	{00}

EF Card_Certificate	194	194	
└CardCertificate	194	194	{00..00}
EF CA_Certificate	194	194	
└MemberStateCertificate	194	194	{00..00}
EF Identification	211	211	
└CardIdentification	65	65	
└cardIssuingMemberState	1	1	{00}
└cardNumber	16	16	{20..20}
└cardIssuingAuthorityName	36	36	{00, 20..20}
└cardIssueDate	4	4	{00..00}
└cardValidityBegin	4	4	{00..00}
└cardExpiryDate	4	4	{00..00}
└WorkshopCardHolderIdentification	146	146	
└workshopName	36	36	{00, 20..20}
└workshopAddress	36	36	{00, 20..20}
└cardHolderName			
└holderSurname	36	36	{00, 20..20}
└holderFirstNames	36	36	{00, 20..20}
└cardHolderPreferredLanguage	2	2	{20 20}
EF Card_Download	2	2	
└NoOfCalibrationsSinceDownload	2	2	{00 00}
EF Calibration	9243	26778	
└WorkshopCardCalibrationData	9243	26778	
└calibrationTotalNumber	2	2	{00 00}
└calibrationPointerNewestRecord	1	1	{00}
└calibrationRecords	9240	26775	
└WorkshopCardCalibrationRecord	n ₅	105	105
└calibrationPurpose	1	1	{00}
└vehicleIdentificationNumber	17	17	{20..20}
└vehicleRegistration			
└vehicleRegistrationNation	1	1	{00}
└vehicleRegistrationNumber	14	14	{00, 20..20 }
└wVehicleCharacteristicConstant	2	2	{00 00}
└kConstantOfRecordingEquipment	2	2	{00 00}
└lTyreCircumference	2	2	{00 00}
└tyreSize	15	15	{20..20}
└authorisedSpeed	1	1	{00}
└oldOdometerValue	3	3	{00..00}
└newOdometerValue	3	3	{00..00}
└oldTimeValue	4	4	{00..00 }
└newTimeValue	4	4	{00..00 }
└nextCalibrationDate	4	4	{00..00}
└vuPartNumber	16	16	{20..20}
└vuSerialNumber	8	8	{00..00}
└sensorSerialNumber	8	8	{00..00}
EF Sensor_Installation_Data	16	16	
└SensorInstallationSecData	16	16	{00..00}
EF Events_Data	432	432	
└CardEventData	432	432	
└cardEventRecords	6	72	72
└CardEventRecord	n ₁	24	24
└eventType	1	1	{00}
└eventBeginTime	4	4	{00..00}
└eventEndTime	4	4	{00..00}
└eventVehicleRegistration			
└vehicleRegistrationNation	1	1	{00}
└vehicleRegistrationNumber	14	14	{00, 20..20}
EF Faults_Data	288	288	
└CardFaultData	288	288	
└cardFaultRecords	2	144	144
└CardFaultRecord	n ₂	24	24
└faultType	1	1	{00}
└faultBeginTime	4	4	{00..00}
└faultEndTime	4	4	{00..00}
└faultVehicleRegistration			
└vehicleRegistrationNation	1	1	{00}
└vehicleRegistrationNumber	14	14	{00, 20..20}
EF Driver_Activity_Data	202	496	
└CardDriverActivity	202	496	
└activityPointerOldestDayRecord	2	2	{00 00}
└activityPointerNewestRecord	2	2	{00 00}
└activityDailyRecords	n ₆	198	492
EF Vehicles_Used	126	250	
└CardVehiclesUsed	126	250	
└vehiclePointerNewestRecord	2	2	{00 00}
└cardVehicleRecords	124	248	
└CardVehicleRecord	n ₃	31	31
└vehicleOdometerBegin	3	3	{00..00}

vehicleOdometerEnd	3	3	{00..00}
vehicleFirstUse	4	4	{00..00}
vehicleLastUse	4	4	{00..00}
vehicleRegistration			
vehicleRegistrationNation	1	1	{00}
vehicleRegistrationNumber	14	14	{00, 20..20}
vuDataBlockCounter	2	2	{00 00}
EF Places	61	81	
CardPlaceDailyWorkPeriod	61	81	
placePointerNewestRecord	1	1	{00}
placeRecords	60	80	
PlaceRecord	n ₄ 10	10	
entryTime	4	4	{00..00}
entryTypeDailyWorkPeriod	1	1	{00}
dailyWorkPeriodCountry	1	1	{00}
dailyWorkPeriodRegion	1	1	{00}
vehicleOdometerValue	3	3	{00..00}
EF Current_Usage	19	19	
CardCurrentUse	19	19	
sessionOpenTime	4	4	{00..00}
sessionOpenVehicle			
vehicleRegistrationNation	1	1	{00}
vehicleRegistrationNumber	14	14	{00, 20..20}
EF Control_Activity_Data	46	46	
CardControlActivityDataRecord	46	46	
controlType	1	1	{00}
controlTime	4	4	{00..00}
controlCardNumber			
cardType	1	1	{00}
cardIssuingMemberState	1	1	{00}
cardNumber	16	16	{20..20}
controlVehicleRegistration			
vehicleRegistrationNation	1	1	{00}
vehicleRegistrationNumber	14	14	{00, 20..20}
controlDownloadPeriodBegin	4	4	{00..00}
controlDownloadPeriodEnd	4	4	{00..00}
EF Specific_Conditions	10	10	
SpecificConditionRecord	2	5	5
entryTime	4	4	{00..00}
SpecificConditionType	1	1	{00}

TCS_409 Seuraavat arvot, joita on käytetty määräämään edellä olevassa taulukossa olevien tiedostojen koot, ovat pienimmät ja suurimmat tietueiden määrät, joita korjaamokortin tiedostorakenteessa saa käyttää:

		Vähintään	Enintään
n ₁	NoOfEventsPerType	3	3
n ₂	NoOfFaultsPerType	6	6
n ₃	NoOfCardVehicleRecords	4	8
n ₄	NoOfCardPlaceRecords	6	8
n ₅	NoOfCalibrationRecords	88	255
n ₆	CardActivityLengthRange	198 tavua (1 päivä * 93 toiminnan tilan muutosta)	492 tavua (1 päivä * 240 toiminnan tilan muutosta)

4.3 Valvontakortin tiedostorakenne

TCS_410 Sen jälkeen, kun valvontakorttiin on liitetty sen yksilöivät tiedot, kortilla on oltava seuraava pysyvä tiedostorakenne ja seuraavat tiedostojen käyttöehdot:

Tiedosto	Tunniste	Käyttöehdot		
		Luku	Päivitys	Salattu
MF	3F00			
EF ICC	0002	ALW	NEV	Ei
EF IC	0005	ALW	NEV	Ei
DF Tachograph	0500			
EF Application_Identification	0501	ALW	NEV	Ei
EF Card_Certificate	C100	ALW	NEV	Ei
EF CA_Certificate	C108	ALW	NEV	Ei
EF Identification	0520	AUT	NEV	Ei
EF Controller_Activity_Data	050C	ALW	PRO SM / AUT	Ei

TCS_411 Kaikkien EF-tiedostorakenteiden on oltava transparent-tyyppisiä.

TCS_412 Tietojen lukemisen salattua sanomanvälitystä käyttäen on oltava mahdollista kaikista DF Tachograph -tiedoston alaisista tiedostoista.

TCS_413 Valvontakortilla on oltava seuraava tiedostorakenne:

Tiedosto/Dataelementti	Tietueiden määrä	Koko (tavuina) Vähintään	Enintään	Oletusarvot
MF		11219	24559	
EF ICC		25	25	
CardIccIdentification		25	25	
clockStop		1	1	{00}
cardExtendedSerialNumber		8	8	{00..00}
cardApprovalNumber		8	8	{20..20}
cardPersonaliserID		1	1	{00}
embedderIcAssemblerId		5	5	{00..00}
icIdentifier		2	2	{00 00}
EF IC		8	8	
CardChipIdentification		8	8	
icSerialNumber		4	4	{00..00}
icManufacturingReferences		4	4	{00..00}
DF Tachograph		11186	24526	
EF Application_Identification		5	5	
ControlCardApplicationIdentification		5	5	
typeOfTachographCardId		1	1	{00}
cardStructureVersion		2	2	{00 00}
noOfControlActivityRecords		2	2	{00 00}
EF Card_Certificate		194	194	
CardCertificate		194	194	{00..00}
EF CA_Certificate		194	194	
MemberStateCertificate		194	194	{00..00}
EF Identification		211	211	
CardIdentification		65	65	
cardIssuingMemberState		1	1	{00}
cardNumber		16	16	{20..20}
cardIssuingAuthorityName		36	36	{00, 20..20}
cardIssueDate		4	4	{00..00}
cardValidityBegin		4	4	{00..00}
cardExpiryDate		4	4	{00..00}
ControlCardHolderIdentification		146	146	
controlBodyName		36	36	{00, 20..20}
controlBodyAddress		36	36	{00, 20..20}
cardHolderName				
holderSurname		36	36	{00, 20..20}
holderFirstNames		36	36	{00, 20..20}
cardHolderPreferredLanguage		2	2	{20 20}
EF Controller_Activity_Data		10582	23922	
ControlCardControlActivityData		10582	23922	
controlPointerNewestRecord		2	2	{00 00}
controlActivityRecords		10580	23920	
controlActivityRecord	n ₇	46	46	
controlType		1	1	{00}
controlTime		4	4	{00..00}
controlledCardNumber				
cardType		1	1	{00}
cardIssuingMemberState		1	1	{00}
cardNumber		16	16	{20..20}
controlledVehicleRegistration				
vehicleRegistrationNation		1	1	{00}
vehicleRegistrationNumber		14	14	{00, 20..20}
controlDownloadPeriodBegin		4	4	{00..00}
controlDownloadPeriodEnd		4	4	{00..00}

TCS_414 Seuraavat arvot, joita on käytetty määräämään edellä olevassa taulukossa olevien tiedostojen koot, ovat pienimmät ja suurimmat tietueiden määrät, joita valvontakortin tiedostorakenteessa saa käyttää:

		Vähintään	Enintään
n ₇	NoOfControlActivityRecords	230	520

4.4 Yrityskortin tiedostorakenne

TCS_415 Sen jälkeen, kun yrityskorttiin on liitetty sen yksilöivät tiedot, kortilla on oltava seuraava pysyvä tiedostorakenne ja seuraavat tiedostojen käyttöehdot:

Tiedosto	Tunniste	Käyttöehdot		
		Luku	Päivitys	Salattu
MF	3F00			
EF ICC	0002	ALW	NEV	Ei
EF IC	0005	ALW	NEV	Ei
DF Tachograph	0500			
EF Application_Identification	0501	ALW	NEV	Ei
EF Card_Certificate	C100	ALW	NEV	Ei
EF CA_Certificate	C108	ALW	NEV	Ei
EF Identification	0520	AUT	NEV	Ei
EF Company_Activity_Data	050D	ALW	PRO SM / AUT	Ei

TCS_416 Kaikkien EF-tiedostorakenteiden on oltava transparent-tyyppisiä.

TCS_417 Tietojen lukemisen salattua sanomanvälitystä käyttäen on oltava mahdollista kaikista DF Tachograph -tiedoston alaisista tiedostoista.

TCS_418 Yrityskortilla on oltava seuraava tiedostorakenne:

Tiedosto/Dataelementti	Tietueiden määrä	Koko (tavuina)		Oletusarvot
		Vähintään	Enintään	
MF		11147	24487	
EF ICC		25	25	
CardIccIdentification		25	25	
clockStop		1	1	{00}
cardExtendedSerialNumber		8	8	{00..00}
cardApprovalNumber		8	8	{20..20}
cardPersonaliserID		1	1	{00}
embedderIcAssemblerId		5	5	{00..00}
icIdentifier		2	2	{00 00}
EF IC		8	8	
CardChipIdentification		8	8	
icSerialNumber		4	4	{00..00}
icManufacturingReferences		4	4	{00..00}
DF Tachograph		11114	24454	
EF Application_Identification		5	5	
CompanyCardApplicationIdentification		5	5	
typeOfTachographCardId		1	1	{00}
cardStructureVersion		2	2	{00 00}
noOfCompanyActivityRecords		2	2	{00 00}
EF Card_Certificate		194	194	
CardCertificate		194	194	{00..00}
EF CA_Certificate		194	194	
MemberStateCertificate		194	194	{00..00}
EF Identification		139	139	
CardIdentification		65	65	
cardIssuingMemberState		1	1	{00}
cardNumber		16	16	{20..20}
cardIssuingAuthorityName		36	36	{00, 20..20}
cardIssueDate		4	4	{00..00}
cardValidityBegin		4	4	{00..00}
cardExpiryDate		4	4	{00..00}
CompanyCardHolderIdentification		74	74	
companyName		36	36	{00, 20..20}
companyAddress		36	36	{00, 20..20}
cardHolderPreferredLanguage		2	2	{20 20}
EF Company_Activity_Data		10582	23922	
CompanyActivityData		10582	23922	
companyPointerNewestRecord		2	2	{00 00}
companyActivityRecords		10580	23920	
companyActivityRecord	n ₈	46	46	
companyActivityType		1	1	{00}
companyActivityTime		4	4	{00..00}
cardNumberInformation				
cardType		1	1	{00}
cardIssuingMemberState		1	1	{00}
cardNumber		16	16	{20..20}
vehicleRegistrationInformation				
vehicleRegistrationNation		1	1	{00}
vehicleRegistrationNumber		14	14	{00, 20..20}

cardNumberInformation			
cardType	1	1	{00}
cardIssuingMemberState	1	1	{00}
cardNumber	16	16	{20..20}
downloadPeriodBegin	4	4	{00..00}
downloadPeriodEnd	4	4	{00..00}

TCS_419 Seuraavat arvot, joita on käytetty määääämään edellä olevassa taulukossa olevien tiedostojen koot, ovat pienimmät ja suurimmat tietueiden määrät, joita yrityskortin tiedostorakenteessa saa käyttää:

		Vähintään	Enintään
n ₈	NoOfCompanyActivityRecords	230	520

Lisäys 3

KUVAKKEET

PIC_001 Valvontalaite saa käyttää seuraavia kuvakkeita ja kuvakkeiden yhdistelmiä:

1. PERUSKUVAKKEET

	Henkilöt	Toimet	Toimintatilat
	Yritys		Yritystila
	Tarkastaja	Tarkastustoimi	Tarkastustila
	Kuljettaja	Ajo	Normaalitila
	Korjaamo/testausasema	Tarkastus/kalibrointi	Kalibrointitila
	Valmistaja		

	Toiminta	Kesto
	Varallaolo	Kuluva varallaoloaika
	Ajo	Keskeytymätön ajoaika
	Lepo	Kuluva lepoaika
	Työ	Kuluva työaika
	Tauko	Yhteenlaskettu taukoaika
	Tuntematon	

	Laitteet	Toiminnot
	Kuljettajan korttiauikko	
	Apukuljettajan korttiauikko	
	Kortti	
	Kello	
	Näyttö	Tietojen näyttö
	Ulkoinen tallennus	Tietojen kopiointi
	Virtalähde	
	Tulostin/tuloste	Tulostus
	Liiketunnistin	
	Rengaskoko	
	Ajoneuvo/ajoneuvoyksikkö	

	Erityisolosuhteet
	Asetuksen piiriin kuulumaton
	Juna-/lauttamatka

	Muut
	Tapaukset
	Viat
	Päivittäisen työajan alkaminen
	Päivittäisen työajan päättymisen
	Olinpaikka
	Kuljettajan toimintaa koskevien tietojen syöttäminen käsin
	Tietoturva
	Nopeus
	Aika
	Yhteensä/yhteenvedo

Määritteet

24h	Päivittäin
I	Viikoittain
II	Kaksi viikkoa
+	Jostain alkaen tai johonkin asti

2. KUVAKYHDISTELMÄT**Muut**

□●	Tarkastuspaikka
●	Päivän työajan alkamispaikka
●	Päivän työajan päättymispaikka
□+	Ajasta
+□	Aikaan
□+	Ajoneuvosta
OUT+	Asetuksen piiriin kuulumaton ajo alkaa
+OUT	Asetuksen piiriin kuulumaton ajo päättyy

Kortit

□□	Kuljettajakortti
□□	Yrityskortti
□□	Valvontakortti
T□	Korjaamokortti
□---	Ei korttia

Ajo

□□	Ajo miehitettynä
□	Yhden viikon ajoaika
□	Kahden viikon ajoaika

Tulosteet

24h□▼	Kuljettajan toimintaa koskevien tietojen päivittäinen tuloste kortilta
24h□▼	Kuljettajan toimintaa koskevien tietojen päivittäinen tuloste ajoneuvoyksiköstä
!x□▼	Tapauksia ja vikoja koskevien tietojen tuloste kortilta
!x□▼	Tapauksia ja vikoja koskevien tietojen tuloste ajoneuvoyksiköstä
T□▼	Teknisten tietojen tuloste
>>▼	Ylinopeutta koskevien tietojen tuloste

Tapaukset

!□	Ei voimassa olevan kortin asettaminen korttiaukkoon
!□□	Korttiristiriita
!□□	Aikojen päällekkäisyys
!□□	Ajo ilman asianmukaista korttia
!□□	Kortin paikoilleen asetus ajon aikana
!□□	Edellistä kortin käyttöjaksoa ei lopetettu oikein
>>	Ylinopeus
!÷	Katkos virransyötössä
!	Virhe liiketiedoissa
!□	Tietoturvamurto
!□	Ajan asetus (korjaamon tekemä)
>□	Ylinopeuden valvonta

Viat

× 1	Korttivika (kuljettajan korttiaukko)
× 2	Korttivika (apukuljettajan korttiaukko)
× 	Vika näytössä
× 	Tietojen kopiointiin liittyvä vika
× 	Vika tulostimessa
× 	Vika tunnistimessa
× 	Vika ajoneuvoyksikön sisällä

Tietojen syöttäminen käsin

 ? 	Koskevatko tiedot vielä saman päivän työaikaa?
 ?	Päättyykö edellisen päivän työaika?
 ●?	Vahvista tai syötä paikka, jossa työaika päättyi
 ? 	Syötä aloitusaika
● ?	Syötä paikka, jossa työaika alkaa

Huomautus: Lisäyksessä 4 on määritelty muita kuvakeyhdistelmiä, joita käytetään tulostettavien lohkojen tai tietueiden tunnisteena.

2 Tulostetyyppi

Lohkon tunniste

Tulosteen kuvakeyhdistelmä (ks. lisäys 3) Nopeudenrajoittimen asetus (vain ylinopeustapauksia koskeva tuloste)

-----T----- Picto xxx km/h

3 Kortin haltijan tunniste

Lohkon tunniste. P = henkilöihin liittyvä kuvake

Kortin haltijan sukunimi

Kortin haltijan etunimi (-nimet) (jos sellainen on)

Kortin tunniste

Kortin viimeinen voimassaolopäivä (jos sellainen on)

Jos kortti ei ole henkilökohtainen eikä sisällä kortin haltijan sukunimeä, tulostetaan sen sijaan yrityksen tai korjaamon tai valvontaelimen nimi.

-----P----- P Last_Name _____ First_Name _____ Card_Identification _____ dd/mm/yyyy

4 Ajoneuvon tunniste

Lohkon tunniste

Valmistenumero (VIN)

Rekisteröity jäsenvaltio ja rekisteritunnus (VRN)

-----A----- A VIN _____ Nat/VRN _____

5 Ajoneuvoyksikön tunniste

Lohkon tunniste

Ajoneuvoyksikön valmistajan nimi

Ajoneuvoyksikön osanumero

-----B----- B VU_Manufacturer _____ VU_Part_Number _____
--

6 Valvontalaitteen viimeisin kalibrointi

Lohkon tunniste

Korjaamon nimi

Korjaamokortin tunniste

Kalibroinnin päivämäärä

-----T----- T Last_Name _____ Card_Identification _____ T dd/mm/yyyy

7 Viimeisin (valvontaviranomaisen suorittama) tarkastus

Lohkon tunniste

Valvontakortin tunniste

Tarkastuksen päivämäärä, aika ja tyyppi

Tarkastuksen tyyppi: enintään neljä kuvaketta. Tarkastuksen tyyppi voi olla jokin (yhdistelmä) seuraavista:

■: Kortin tietojen kopiointi, T: Ajoneuvoyksikön tietojen kopiointi, T: Tulostus, □: Näyttö.

-----□----- Card_Identification _____ □ dd/mm/yyyy hh:mm pppp

8 Kortille tallennetut kuljettajan toimintaa koskevat tiedot aikajärjestyksessä

Lohkon tunniste

Kyseinen päivä (kalenterivuorokausi, jota tuloste koskee) + Kortin päivittäisten käyttökertojen laskuri

-----□----- dd/mm/yyyy xxx

8.1 Ajanjakso, jolloin kortti ei ollut paikoillaan laitteessa**8.1a Tietueen tunniste (ajanjakson alku)****8.1b Tunteeton ajanjakso. Alkamis- ja päättymisaika, kesto****8.1c Käsin syötety toimintaa koskevat tiedot**

Toimintakuvake, alkamis- ja päättymisaikat (jaksoon kuuluvat), kesto, vähintään tunnin kestäneet lepojaksot on merkitty tähdellä.

----- ? hh:mm hh:mm hh:mm A hh:mm hh:mm hh:mm *

8.2 Kortin asetus korttiaukkoon S

Tietueen tunniste; S = Korttiaukkokuvake

Ajoneuvon rekisteröinyt jäsenvaltio ja ajoneuvon rekisteritunnus

Ajoneuvon matkamittarin lukema silloin, kun kortti asetettiin paikoilleen

-----S-----
Nat/VRN _____
x xxx xxx km

8.3 Toiminta (kortin ollessa paikoillaan)

Toimintakuvake, alkamis- ja päättymisajat (jaksoon kuuluvat), kesto, miehitys (miehityskuvake, jos tila on CREW, tyhjää, jos SINGLE), vähintään tunnin kestäneet lepoajat on merkitty tähdellä.

A hh:mm hh:mm hh:mm *

8.3a Erityisolosuhteet. Aika, jolloin tieto syötettiin, erityisolosuhteisiin liittyvä kuvake (tai kuvakkeiden yhdistelmä).

hh:mm ----- pppp -----

8.4 Kortin poisto

Ajoneuvon matkamittarin lukema ja viimeisen sellaisen kortin paikoilleen asettamisen jälkeen kuljettu matka, jota vastaava matkamittarin lukema on tiedossa

x xxx xxx km; x xxx km

9 Ajoneuvoyksikköön tallennetut kuljettajan toimintaa koskevat tiedot korttiaukoittain aikajärjestyksessä

Lohkon tunniste

Kyseinen päivä (kalenterivuorokausi, jota tuloste koskee)

Ajoneuvon matkamittarin lukema klo 00:00 ja klo 24:00

dd/mm/yyyy
x xxx xxx - x xxx xxx km

10 Korttiaukkoon S liittyvät tehdyt toimet

Lohkon tunniste

----- S -----

10.1 Jakso, jolloin aukossa S ei ole korttia

Tietueen tunniste.

Korttia ei ole asetettu

Ajoneuvon matkamittarin lukema jakson alussa

x xxx xxx km

10.2 Kortin paikoilleen asettaminen

Kortin paikoilleen asetusta koskevan tietueen tunniste

Kuljettajan nimi

Kuljettajan etunimi

Kuljettajakortin tunniste

Kuljettajakortin viimeinen voimassaolopäivä

Kuljettajan tätä ennen käyttämän ajoneuvon rekisteröinyt jäsenvaltio ja ajoneuvon rekisteritunnus

Päivämäärä ja aika, jolloin kortti poistettiin edellisestä ajoneuvosta

Tyhjä rivi

Ajoneuvon matkamittarin lukema korttia paikoilleen asettaessa, kuljettajan toimintaa koskevien tietojen käsin syöttämisestä koskeva tunnusmerkki (M, jos käsin syötetty, muuten tyhjä).

Last_Name _____
First_Name _____
Card_Identification _____
dd/mm/yyyy
Nat/VRN _____
dd/mm/yyyy hh:mm
x xxx xxx km M

10.3 Toiminta

Toimintakuvake, alkamis- ja päättymisajat (jaksoon kuuluvat), kesto, miehitys (miehityskuvake, jos tila on CREW, tyhjää, jos SINGLE), vähintään tunnin kestäneet lepoajat on merkitty tähdellä.

A hh:mm hh:mm hh:mm *

- 10.3a *Erytisolosuhteet.* Aika, jolloin tieto syötettiin, erityisolosuhteisiin liittyvä kuvake (tai kuvakkeiden yhdistelmä).

hh:mm ----- pppp -----

- 10.4 *Kortin poisto tai 'ilman korttia' -jakson päätyminen*

Ajoneuvon matkamittarin lukema korttia poistettaessa tai 'ilman korttia' -jakson päättyessä sekä kortin paikoilleen asettamisen tai 'ei korttia' -jakson alkamisen jälkeen kuljettu matka.

x xxx xxx km; x xxx km

- 11 **Päivittäinen yhteenveto**

Lohkon tunniste

----- Σ -----

- 11.1 **Ajoneuvoyksikön tietojen yhteenveto jaksoista, jolloin kuljettajan korttiauksossa ei ollut korttia**

Lohkon tunniste

100 ---

- 11.2 **Ajoneuvoyksikön tietojen yhteenveto jaksoista, jolloin apukuljettajan korttiauksossa ei ollut korttia**

Lohkon tunniste

200 ---

- 11.3 **Ajoneuvoyksikön tietojen päivittäinen kuljettajakohtainen yhteenveto**

Tietueen tunniste

Kuljettajan sukunimi

Kuljettajan etunimi (etunimet)

Kuljettajakortin tunniste

☐ Last_Name _____
 First_Name _____
 Card_Identification _____

- 11.4 *Päivittäisen työajan alkamis- ja/tai päättymispaikkaa koskevat tiedot*

pi = alkamis-/päättymispaikan kuvake, aika, maa, alue,
 Matkamittarin lukema

pihh:mm Cou Reg
 x xxx xxx km

- 11.5 *Toiminnan kokonaiskestoajat (kortilta)*

Kokonaisajoaika, kuljettu matka

Työn ja varallaolon kokonaisaika

Levon ja tuntemattoman toiminnan kokonaisaika

Ajoneuvon miehistön toiminnan kokonaisaika

☐ hhhmm x xxx km
 ✱ hhhmm ☐ hhhmm
 H hhhmm ? hhhmm
☐ ☐ hhhmm

- 11.6 *Toiminnan kokonaiskestoajat (jaksot ilman kuljettajan korttiaukskoa)*

Kokonaisajoaika, kuljettu matka

Työn ja varallaolon kokonaisaika

Kokonaislepoaika

☐ hhhmm x xxx km
 ✱ hhhmm ☐ hhhmm
 H hhhmm

- 11.7 *Toiminnan kokonaiskestoajat (jaksot ilman apukuljettajan korttiaukskoa)*

Työn ja varallaolon kokonaisaika

Kokonaislepoaika

✱ hhhmm ☐ hhhmm
 H hhhmm

11.8 Toiminnan kokonaiskestoajat (kuljettajaa kohden molemmat korttiaukot mukaan lukien)

Kokonaisajoaika, kuljettu matka

Työn ja varallaolon kokonaisaika

Kokonaislepoaika

Ajoneuvon miehistön toiminnan kokonaisaika

Tarvittaessa kuluva päivää koskeva päivittäinen tuloste, päivittäiset yhteenvetotiedot lasketaan tiedoista, jotka ovat käytävissä tulostushetkellä.

hhmm x xxxx km
 x hhmm hhmm
 hhmm
 hhmm

12 Kortille tallennetut tapauksia ja/tai vikoja koskevat tiedot

12.1 Viittä viimeistä tapausta ja vikaa koskevan kortilla olevan tietuelohkon tunnistetunnus

----- ! x -----

12.2 Kaikkia tallennettuja tapauksia koskevan kortilla olevan tietuelohkon tunnistetunnus

----- ! -----

12.3 Kaikkia tallennettuja vikoihin liittyviä tietoja koskevan kortilla olevan tietuelohkon tunnistetunnus

----- x -----

12.4 Tapausta ja/tai vikaa koskeva tietue

Tietueen tunnistetunnus

Tapausta/vikaa tarkoittava kuvake, syy tietojen tallentamiseen, alkamispäivämäärä ja -aika

Lisätietona annettu tapauksen/vian tunnus (jos on), kesto

Sen ajoneuvon rekisteröity jäsenvaltio ja sen ajoneuvon rekisteritunnus, jossa tapaus tai vika sattui

 Pic _____ dd/mm/yyyy hh:mm
 ! xxx hhmm
 A Nat/VRN _____

13 Ajoneuvoyksikköön tallennetut tai meneillään olevia tapauksia ja/tai vikoja koskevat tiedot

13.1 Viittä viimeistä tapausta ja vikaa koskevan, ajoneuvoyksikön muistissa olevan tietuelohkon tunnistetunnus

----- ! x A -----

13.2 Kaikkia tallennettuja tai meneillään olevia tapauksia koskevan, ajoneuvoyksikön muistissa olevan tietuelohkon tunnistetunnus

----- ! A -----

13.3 Kaikkia tallennettuja tai meneillään oleviin vikoihin liittyviä tietoja koskevan, ajoneuvoyksikön muistissa olevan tietuelohkon tunnistetunnus

----- x A -----

13.4 Tapausta ja/tai vikaa koskeva tietue

Tietueen tunnistetunnus

Tapausta/vikaa tarkoittava kuvake, syy tietojen tallentamiseen, alkamispäivämäärä ja -aika

Lisätietona annettu tapauksen/vian tunnus (jos on), kyseisenä päivänä sattuneiden vastaavien tapauksien määrä, kesto

Tapauksen tai vikatapauhtuman alkaessa paikoilleen asetettuna olleiden korttien tunnistetunnukset (enintään neljä tunnistetta ilman, että samoja kortin numeroita toistetaan)

Jos mitään korttia ei ollut asetettu paikoilleen:

Tietojen tallentamisen syy (p) on numerotunnus, joka ilmaisee, miksi tapausta tai vikaa koskevat tiedot tallennettiin. Tunnus koodataan dataelementin EventFaultRecord-Purpose määrittelyn mukaisesti.

 Pic (p) dd/mm/yyyy hh:mm
 ! xxx (xxx) hhmm
 Card_Identification _____
 Card_Identification _____
 Card_Identification _____
 Card_Identification _____
 A ---

14 **Ajoneuvoyksikön tunniste**

Lohkon tunniste
 Ajoneuvoyksikön valmistajan nimi
 Ajoneuvoyksikön valmistajan osoite
 Ajoneuvoyksikön osanumero
 Ajoneuvoyksikön hyväksyntänumero
 Ajoneuvoyksikön sarjanumero
 Ajoneuvoyksikön valmistusvuosi
 Ajoneuvoyksikön ohjelmiston versio ja asennuspäivä

-----B-----
 B Name _____
 Address _____
 PartNumber _____
 Apprv _____
 S/N _____
 YYYY _____
 V xx.xx.xx dd/mm/yyyy

15 **Liiketunnistimen tunniste**

Lohkon tunniste
 Liiketunnistimen sarjanumero
 Liiketunnistimen hyväksyntänumero
 Päivämäärä, jolloin liiketunnistin ensi kerran asennettiin

-----L-----
 L S/N _____
 Apprv _____
 dd/mm/yyyy

16 **Kalibrointiin liittyvät tiedot**

Lohkon tunniste

-----T-----

16.1 **Kalibrointiin liittyvä tietue**

Tietueen tunniste
 Kalibroinnin suorittanut korjaamo
 Korjaamon osoite
 Korjaamokortin tunniste
 Korjaamokortin viimeinen voimassaolopäivä
 Tyhjä rivi
 Kalibroinnin päivämäärä + kalibroinnin tarkoitus
 Ajoneuvon valmistenumero
 Rekisteröinyt jäsenvaltio ja ajoneuvon rekisteritunnus
 Ajoneuvon ominaiskerroin
 Valvontalaitteen vakio
 Pyörien renkaiden tehollinen ympärysmitta
 Ajoneuvoon asennettujen renkaiden koko
 Nopeudenrajoittimen asetus
 Vanha ja uusi matkamittarin lukema
 Kalibroinnin tarkoitus (p) on numerotunnus, joka ilmaisee, miksi kalibrointiparametrit tallennettiin. Tunnus koodataan dataelementin CalibrationPurpose määrittelyn mukaisesti.

 T Workshop_name _____
 Workshop_address _____
 Card-Identification _____
 dd/mm/yyyy
 T dd/mm/yyyy (p)
 A VIN _____
 Nat/VRN _____
 w xx xxx Imp/km
 k xx xxx Imp/km
 l xx xxx mm
 e TyreSize _____
 > xxx km/h
 x xxx xxx - x xxx xxx km

17 **Ajan asetus**

Lohkon tunniste

-----G-----

17.1 **Ajan asetusta koskeva tietue**

Tietueen tunniste
 Vanha päivämäärä ja aika
 Uusi päivämäärä ja aika
 Korjaamo, joka suoritti ajan asetuksen
 Korjaamon osoite
 Korjaamokortin tunniste
 Korjaamokortin viimeinen voimassaolopäivä

 ! G dd/mm/yyyy hh:mm
 G dd/mm/yyyy hh:mm
 T Workshop_name _____
 Workshop_address _____
 Card_Identification _____
 dd/mm/yyyy

18 **Viimeisin ajoneuvoyksikön muistiin tallennettu tapaus ja vika**

Lohkon tunniste
Viimeisimmän tapauksen päivämäärä ja aika
Viimeisimmän vian päivämäärä ja aika

```
----- ! x A -----
! dd/mm/yyyy hh:mm
x dd/mm/yyyy hh:mm
```

19 **Ylinopeuden valvontaan liittyvät tiedot**

Lohkon tunniste
Viimeisimmän OVER SPEEDING CONTROL -tarkastustoimenpiteen päivämäärä ja aika
Ensimmäisen ylinopeustapauksen päivämäärä ja aika sekä sen jälkeen sattuneiden ylinopeustapauksien määrä

```
----->>-----
> dd/mm/yyyy hh:mm
>> dd/mm/yyyy hh:mm (nnn)
```

20 **Ylinopeuteen liittyvä tietue**

20.1 Ensimmäistä viimeisimmän kalibroinnin jälkeen sattunutta ylinopeustapausta koskevan tietuelohkon tunniste

```
----->>T-----
```

20.2 Viittä vakavinta 365 viimeisimmän vuorokauden aikana sattunutta ylinopeustapausta koskevan tietuelohkon tunniste

```
----->>(365)-----
```

20.3 Sen tietuelohkon tunniste, joka sisältää tiedot vakavimmista tapauksista kullakin niistä 10 viimeisimmästä päivästä, jolloin tapauksia sattui

```
----->>(10)-----
```

20.4 Tietueen tunniste
Päivämäärä, aika ja kesto
Enimmäisnopeus ja keskimääräinen nopeus, kyseisenä päivänä sattuneiden vastaavien tapausten määrä
Kuljettajan sukunimi
Kuljettajan etunimi (etunimet)
Kuljettajakortin tunniste

```
-----
>> dd/mm/yyyy hh:mm hhhmm
xxx km/h xxx km/h (xxx)
@ Last_Name _____
First_Name _____
Card_Identification _____
```

20.5 Jos lohkoissa ole yhtään ylinopeutta koskevaa tietuetta:

```
>> - - -
```

21 **Käsin kirjoitetut tiedot**

Lohkon tunniste
21.1 Tarkastuspaikka
21.2 Tarkastajan allekirjoitus
21.3 Alkoi
21.4 Päätyi
21.5 Kuljettajan allekirjoitus
Käsin kirjoitettuja tietoja ennen on asetettava riittävä määrä tyhjiä rivejä, jotta tarvittavat tiedot tai allekirjoitus mahtuvat niille varatuille paikoille.

```
-----
@ * .....
@ .....
@ + .....
+ @ .....
@ .....
```

3. TULOSTEIDEN ERITTELYT

Tässä luvussa käytetään seuraavia muotoilujen merkintätapoja:

N	Tulostetaan tulostelohko tai tietue numero N
N	Tulostetaan tulostelohko tai tietue numero N niin monta kertaa kuin on tarpeen
X/Y	Tulostetaan tarpeen mukaan lohko tai tietue X ja/tai Y niin monta kertaa kuin on tarpeen.

3.1 Kortilla olevia kuljettajan toimintaa koskevia tietoja sisältävä päivittäinen tuloste

PRT_007 Kortilla olevia kuljettajan toimintaa koskevia tietoja sisältävän päivittäisen tulosteen on oltava seuraavassa muodossa:

1	Päivämäärä ja aika, jolloin asiakirja tulostettiin
2	Tulosteen tyyppi
3	Tarkastajan tunniste (jos ajoneuvoyksikköön on asetettu valvontakortti)
3	Kuljettajan tunniste (kortilta, jota tuloste koskee)
4	Ajoneuvon tunniste (ajoneuvon, jota tuloste koskee)
5	Ajoneuvoyksikön tunniste (ajoneuvoyksikön, jonka kautta tuloste tehtiin)
6	Kyseisen ajoneuvoyksikön viimeisin kalibrointi
7	Edellinen tarkastustoimi, jonka kohteena nyt tarkastettava kuljettaja on ollut
8	Kuljettajan toimintaa koskevien tietojen erotinmerkki
8.1a / 8.1b / 8.1c / 8.2 / 8.3 / 8.3a / 8.4	Kuljettajan toimintaa koskevat tiedot aikajärjestyksessä
11	Päivittäisen yhteenvedon erotinmerkki
11.4	Syötetyt paikkoja koskevat tiedot aikajärjestyksessä
11.5	Toiminnan kokonaiskestoajat
12.1	Kortilta tulostettavien tapauksia tai vikoja koskevien tietojen erotinmerkki
12.4	Tapauksia/vikoja koskevat tietueet (viisi viimeistä kortille tallennettua tapausta tai vikaa)
13.1	Ajoneuvoyksikön muistista tulostettavien tapauksia tai vikoja koskevien tietojen erotinmerkki
13.4	Tapauksia/vikoja koskevat tietueet (viisi viimeistä ajoneuvoyksikön muistiin tallennettua tai meneillään olevaa tapausta tai vikaa)
21.1	Tarkastuspaikka
21.2	Tarkastajan allekirjoitus
21.5	Kuljettajan allekirjoitus

3.2 Ajoneuvoyksikön muistissa olevia kuljettajan toimintaa koskevia tietoja sisältävä päivittäinen tuloste

PRT_008 Ajoneuvoyksikön muistissa olevia kuljettajan toimintaa koskevia tietoja sisältävän päivittäisen tulosteen on oltava seuraavassa muodossa:

1	Päivämäärä ja aika, jolloin asiakirja tulostettiin
2	Tulosteen tyyppi
3	Kortin haltijan tunniste (kaikkien ajoneuvoyksikössä olevien korttien)
4	Ajoneuvon tunniste (sen ajoneuvon, jota tuloste koskee)
5	Ajoneuvoyksikön tunniste (ajoneuvoyksikön, jota tuloste koskee)
6	Kyseisen ajoneuvoyksikön viimeisin kalibrointi
7	Viimeisin kyseiseen valvontalaitteeseen kohdistunut tarkastus
9	Kuljettajan toimintaa koskevien tietojen erotinmerkki
10	Kuljettajan korttiaukon erotinmerkki (korttiauukko 1)
10.1 / 10.2 / 10.3 / 10.3a / 10.4	Toimintaan liittyvät tiedot aikajärjestyksessä (kuljettajan korttiauukko)
10	Apukuljettajan korttiaukon erotinmerkki (korttiauukko 2)
10.1 / 10.2 / 10.3 / 10.3a / 10.4	Toimintaan liittyvät tiedot aikajärjestyksessä (apukuljettajan korttiauukko)
11	Päivittäisen yhteenvedon erotinmerkki
11.1	Niiden jaksojen yhteenvedo, jolloin kuljettajan korttiauukossa ei ollut korttia
11.4	Syötetyt paikkoja koskevat tiedot aikajärjestyksessä
11.6	Toiminnan kokonaiskestoajat

11.2	Niiden jaksojen yhteenveto, jolloin apukuljettajan korttiaukossa ei ollut korttia
11.4	Syötetyt paikkoja koskevat tiedot aikajärjestyksessä
11.7	Toiminnan kokonaiskestoajat
11.3	Tietyn kuljettajan toimintaa koskevien tietojen yhteenveto molemmat korttipaikat mukaan lukien
11.4	Kyseisen kuljettajan syöttämät paikkoihin liittyvät tiedot aikajärjestyksessä
11.7	Kyseisen kuljettajan toiminnan kokonaiskestoajat
13.1	Tapauksiin/vikoihin liittyvien tietojen erotinmerkki
13.4	Tapauksiin/vikoihin liittyvät tietueet (viisi viimeistä ajoneuvoyksikön muistiin tallennettua tai meneillään olevaa tapautta tai vikaa)
21.1	Tarkastuspaikka
21.2	Tarkastajan allekirjoitus
21.3	Alkamisaika (tila, johon ilman korttia oleva kuljettaja voi merkitä kyseiset ajat)
21.4	Päätymisaika
21.5	Kuljettajan allekirjoitus

3.3 Kortilla olevia tapauksiin ja vikoihin liittyviä tietoja sisältävä tuloste

PRT_009 Kortilla olevia tapauksiin ja vikoihin liittyviä tietoja sisältävän tulosteen on oltava seuraavassa muodossa:

1	Päivämäärä ja aika, jolloin asiakirja tulostettiin
2	Tulosteen tyyppi
3	Tarkastajan tunniste (jos ajoneuvoyksikköön on asetettu valvontakortti)
3	Kuljettajan tunniste (kortilta, jota tuloste koskee)
4	Ajoneuvon tunniste (sen ajoneuvon, jota tuloste koskee)
12.2	Tapauksiin liittyvien tietojen erotinmerkki
12.4	Tapauksiin liittyvät tietueet (kaikki kortille tallennetut tapaukset)
12.3	Vikoihin liittyvien tietojen erotinmerkki
12.4	Vikoihin liittyvät tietueet (kaikki kortille tallennetut viat)
21.1	Tarkastuspaikka
21.2	Tarkastajan allekirjoitus
21.5	Kuljettajan allekirjoitus

3.4 Ajoneuvoyksikön muistissa olevia tapauksiin ja vikoihin liittyviä tietoja sisältävä tuloste

PRT_010 Ajoneuvoyksikön muistissa olevia tapauksiin ja vikoihin liittyviä tietoja sisältävän tulosteen on oltava seuraavassa muodossa:

1	Päivämäärä ja aika, jolloin asiakirja tulostettiin
2	Tulosteen tyyppi
3	Kortin haltijan tunniste (kaikkien ajoneuvoyksikössä olevien korttien)
4	Ajoneuvon tunniste (sen ajoneuvon, jota tuloste koskee)
13.2	Tapauksiin liittyvien tietojen erotinmerkki
13.4	Tapauksiin liittyvät tietueet (kaikki ajoneuvoyksikön muistiin tallennetut tai meneillään olevat tapaukset)
13.3	Vikoihin liittyvien tietojen erotinmerkki
13.4	Vikoihin liittyvät tietueet (kaikki ajoneuvoyksikön muistiin tallennetut tai meneillään olevat viat)
21.1	Tarkastuspaikka
21.2	Tarkastajan allekirjoitus
21.5	Kuljettajan allekirjoitus

3.5 Teknisiä tietoja sisältävä tuloste

PRT_011 Teknisiä tietoja sisältävän tulosteen on oltava seuraavassa muodossa:

1	Päivämäärä ja aika, jolloin asiakirja tulostettiin
2	Tulosteen tyyppi
3	Kortin haltijan tunniste (kaikkien ajoneuvoyksikössä olevien korttien)
4	Ajoneuvon tunniste (sen ajoneuvon, jota tuloste koskee)
14	Ajoneuvoyksikön tunniste
15	Liiketunnistimen tunniste
16	Kalibrointiin liittyvien tietueiden erotinmerkki
16.1	Kalibrointeihin liittyvät tietueet (kaikki käytettävissä olevat tietueet aikajärjestyksessä)
17	Ajan asetuksen erotinmerkki
17.1	Ajan asetukseen liittyvät tietueet (kaikki käytettävissä olevat ajan asetukseen liittyvissä ja kalibrointitiedoissa olevat tietueet)
18	Viimeisin ajoneuvoyksikön muistiin tallennettu tapaus ja vika

3.6 Ylinopeuteen liittyviä tietoja sisältävä tuloste

PRT_012 Ylinopeuteen liittyviä tietoja sisältävän tulosteen on oltava seuraavassa muodossa:

1	Päivämäärä ja aika, jolloin asiakirja tulostettiin
2	Tulosteen tyyppi
3	Kortin haltijan tunniste (kaikkien ajoneuvoyksikössä olevien korttien)
4	Ajoneuvon tunniste (sen ajoneuvon, jota tuloste koskee)
19	Ylinopeusvalvontaan liittyvät tiedot
20.1	Ylinopeuteen liittyvien tietojen tunniste
20.4 / 20.5	Ensimmäinen ylinopeustapaus viimeisimmän kalibroinnin jälkeen
20.2	Ylinopeuteen liittyvien tietojen tunniste
20.4 / 20.5	Viisi vakavinta ylinopeustapausta 365 viimeisimmän vuorokauden aikana
20.3	Ylinopeuteen liittyvien tietojen tunniste
20.4 / 20.5	Vakavin ylinopeustapaus kultakin niistä 10 viimeisimmästä päivästä, jolloin tapauksia sattui
21.1	Tarkastuspaikka
21.2	Tarkastajan allekirjoitus
21.5	Kuljettajan allekirjoitus

Lisäys 5

NÄYTTÖ

Tässä lisäyksessä käytetään seuraavia merkintätapoja:

- **lihavoitu** teksti merkitsee tavallista tekstiä, joka näytetään (näytössä ei käytetä lihavoitua tekstiä),
- normaali teksti merkitsee muuttujia (kuvakkeita tai dataa), jotka tulostettaessa korvataan vastaavilla muuttujan arvoilla:

dd mm yyyy: päivä, kuukausi, vuosi,

hh: tunnit,

mm: minuutit,

D: kestoaikaa merkitsevä kuvake,

EF: tapaus tai vikaa merkitsevien kuvakkeiden yhdistelmä,

O: toimintatilaa merkitsevä kuvake.

DIS_001 Valvontalaitteen on näytettävä tiedot seuraavassa muodossa:

Tiedot	Format (Muoto)
Oletusarvoinen näyttö	
Paikallinen aika	hh:mm
Toimintatila	0
Kuljettajaan liittyvät tiedot	1 Dhh:mm ■■■hh:mm
Apukuljettajaan liittyvät tiedot	2 Dhh:mm
Asetuksen piiriin kuulumaton olosuhde voimassa	OUT
Varoitusnäyttö	
Keskeytymätön ajoaika yli sallitun	1 @hh:mm ■■■hh:mm
Tapaus tai vika	EF
Muut näytöt	
UTC-päivämäärä	UTC@dd/mm/yyyy tai UTC@dd.mm.yyyy
aika	hh:mm
Kuljettajan keskeytymätön ajoaika ja yhteenlaskettu tauko-aika	1 @hh:mm ■■■hh:mm
Apukuljettajan keskeytymätön ajoaika ja yhteenlaskettu tauko-aika	2 @hh:mm ■■■hh:mm
Kuljettajan yhteenlaskettu ajoaika edellisen ja kuluvan viikon aikana	1 @ hh:mm
Apukuljettajan yhteenlaskettu ajoaika edellisen ja kuluvan viikon aikana	2 @ hh:mm

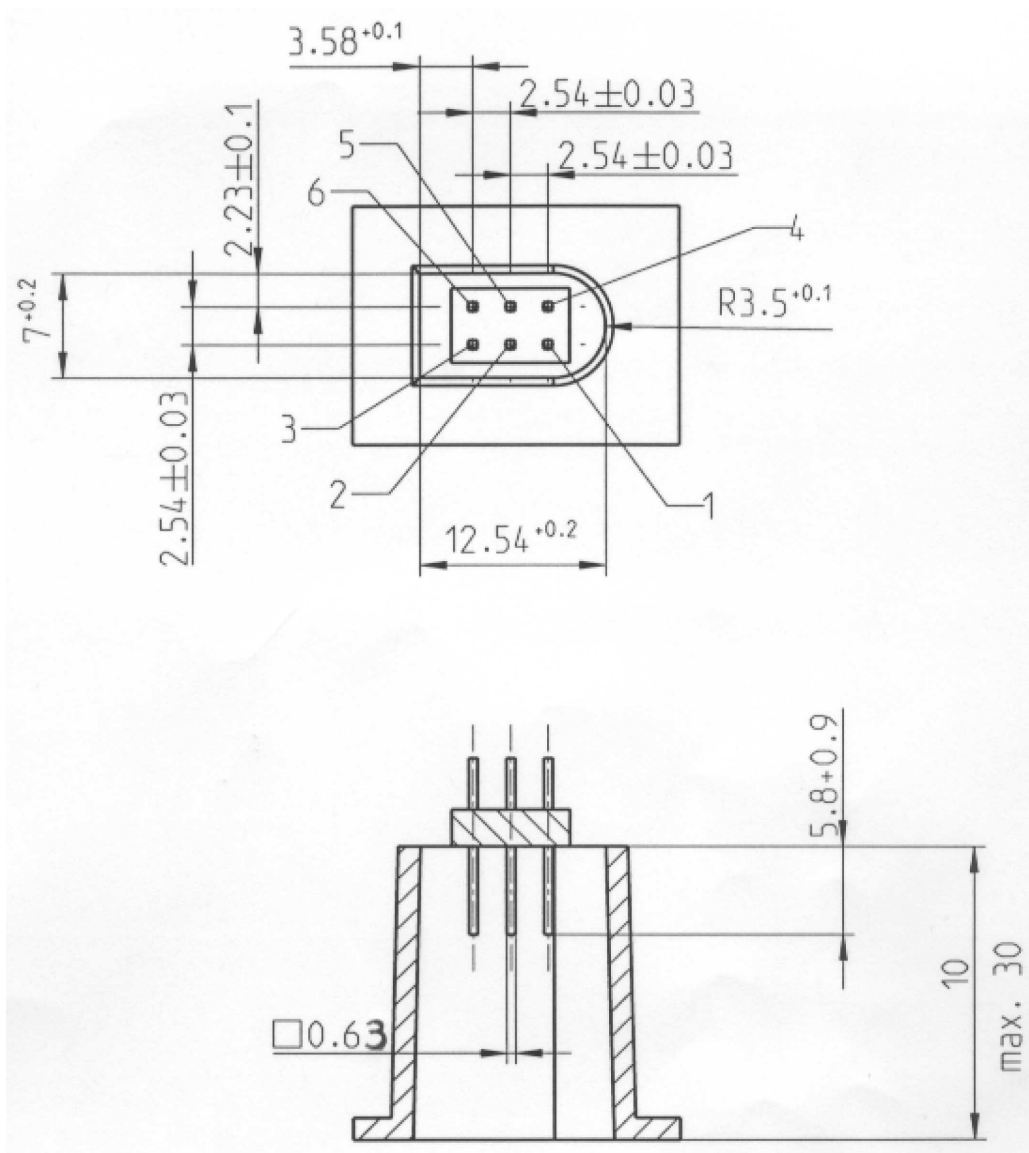
Lisäys 6

ULKOISET LIITÄNTÄLAITTEET

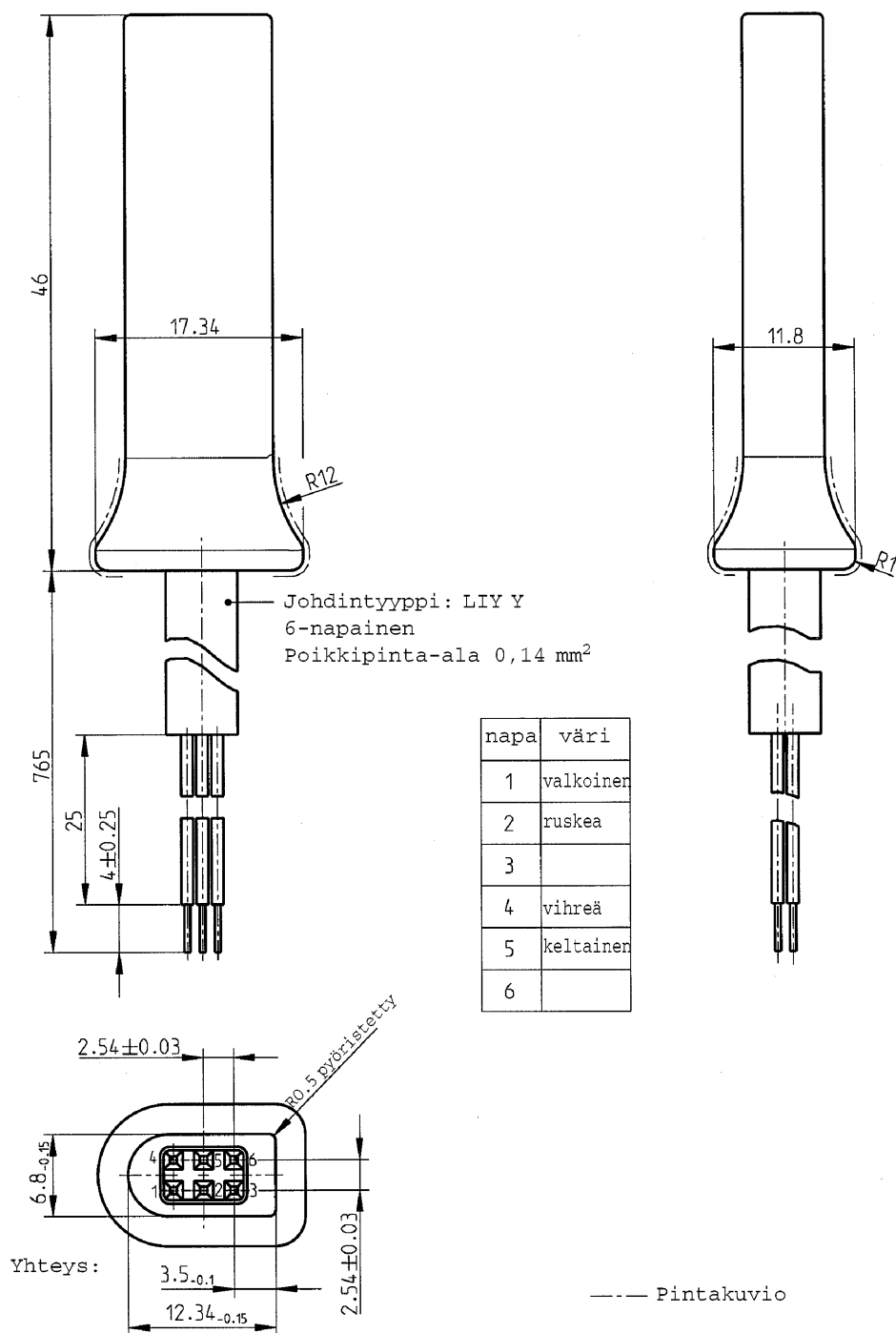
1. LAITTEET

1.1 Liitin

- INT_001 Tietojen kopiointiin ja kalibrointiin käytettävän liittimen on oltava kuusinapainen ja sen on oltava käsillä laitteen etulevyssä ilman, että on tarpeen irrottaa mitään valvontalaitteen osaa. Liittimen on oltava seuraavan piirroksen mukainen (kaikki mitat millimetreinä):

Seuraavassa kuvassa on tyypillinen kuusinapainen liitinpistoke:

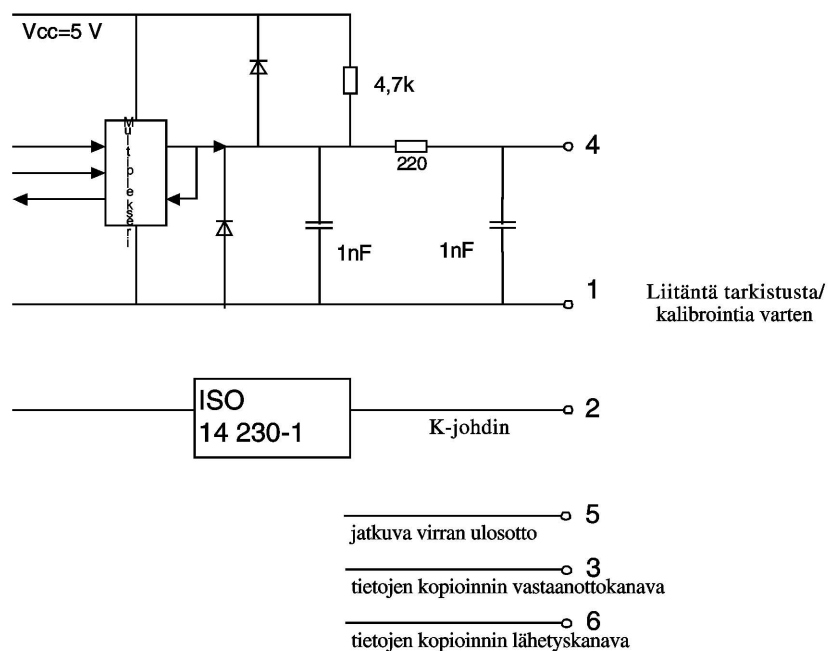
1.2 Liittimen johdotus

INT_002 Liitin on johdotettava seuraavan taulukon mukaisesti:

Napa	Kuvaus	Huomautus
1	Akun miinusnapa	Yhdistetty ajoneuvon akun miinusnapaan
2	Dataliikenne	K-johdin (standardin ISO 14230-1 mukainen)
3	RxD – Tietojen kopioinnissa käytettävä vastaanottonapa	Datan tulosaali valvontalaitteeseen
4	Tulo-/lähtösignaali	Kalibrointiin
5	Jatkuva virran ulosotto	Laitteen suojapiirin synnyttämän jännitehäviön vuoksi jännite on määritelty olemaan 3 V vähemmän kuin ajoneuvossa käytettävä jännite Virran ulosotto enintään 40 mA
6	TxD – Tietojen kopioinnissa käytettävä lähetysnapa	Datan lähtösignaali valvontalaitteesta

1.3 Lohkokaavio

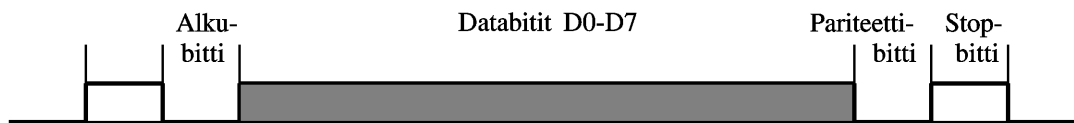
INT_003 Lohkokaavio on oltava seuraavan kuvan mukainen:

2. TIETOJEN KOPIOINNISSA KÄYTETTÄVÄ LIITÄNTÄLAITE

INT_004 Tietojen kopioinnissa käytettävän liitäntälaitteen on oltava standardin RS232 erittelyjen mukainen.

INT_005 Tietojen kopioinnissa käytettävän liitäntälaitteen on käytettävä yhtä alkubittiä, kahdeksaa databittiä vähiten merkitsevä bitti ensimmäisenä, yhtä pariteettibittiä ja yhtä stop-bittiä.

Datavuvjen rakenne

- Alkubitti: yksi bitti, jonka looginen taso on 0;
- Databitit: lähetetään vähiten merkitsevä bitti ensimmäisenä;
- Pariteettibitti: parillinen
- Stop-bitti: yksi bitti, jonka looginen taso on 1

Lähetettäessä numeerista dataa, joka koostuu useammasta kuin yhdestä tavusta, lähetetään merkitsevin tavu ensimmäisenä ja vähiten merkitsevä tavu viimeisenä.

INT_006 Datansiirtonopeuden on oltava aseteltavissa välillä 9 600 bps–115 200 bps. Datansiirto on suoritettava suurimmalla mahdollisella nopeudella, mutta aloitusnopeus yhteyden syntyessä on asetettu arvoon 9 600 bps.

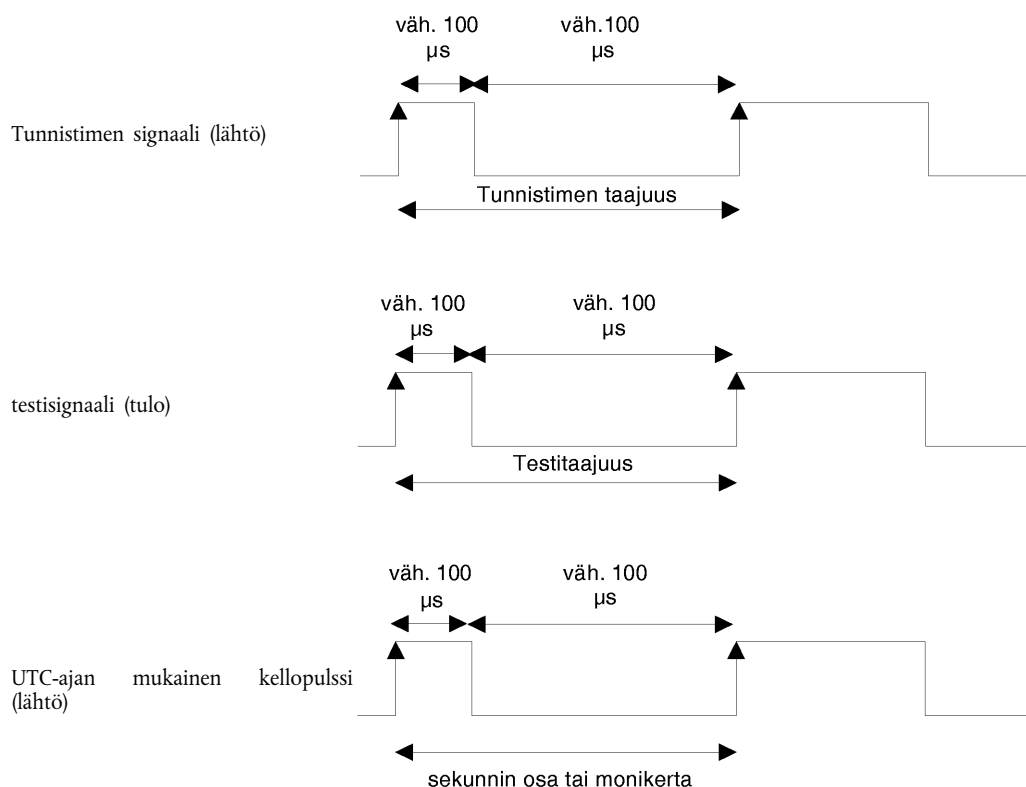
3. KALIBROINNISSA KÄYTETTÄVÄ LIITÄNTÄLAITE

INT_007 Tiedonsiirron on tapahduttava seuraavan standardin mukaisesti: ISO 14230-1 Road vehicles – Diagnostic systems – Keyword protocol 2000 – Part 1: Physical layer, First edition: 1999 (Tieliikenteessä käytettävät ajoneuvot. Diagnostiikkajärjestelmät. Avainsanaprotokolla 2000. Osa 1: Fyysinen kerros. Ensimmäinen painos: 1999).

INT_008 Tulo-/lähtösignaalin on oltava seuraavan sähköisen erittelyn mukainen:

Suure	Vähimmäisarvo	Tyypillinen arvo	Enimmäisarvo	Huomautus
U_{low} (tulo)			1,0 V	$I = 750 \mu A$
U_{high} (tulo)	4 V			$I = 200 \mu A$
Taajuus			4 kHz	
U_{low} (lähtö)			1,0 V	$I = 1 \text{ mA}$
U_{high} (lähtö)	4 V			$I = 1 \text{ mA}$

INT_009 Tulo-/lähtösignaalin on oltava seuraavien ajoituskaavioiden mukainen:

Lisäys 7

TIETOJEN KOPIOINTIPROTOKOLLAT

1. JOHDANTO

Tässä lisäyksessä määritellään menettelyt, joiden avulla tietoja kopioidaan eri tavoin ulkoisille tietovälineille, sekä menettelyt, joiden avulla varmistetaan virheetön tiedonsiirto ja kopioitujen tietojen muodon täysi yhteensopivuus, jotta kuka hyvänsä tarkastaja voi tarkastaa tiedot sekä varmistua niiden aitoudesta ja eheydestä ennen niiden analysointia.

1.1 Sovellusala

Tietoja voidaan kopioida ulkoiselle tietovälineelle:

- ajoneuvoyksiköstä siihen kytketyn IDE-laitteen avulla,
- ajopiirturikortilta sellaisen IDE-laitteen avulla, johon on kytketty korttiliitäntälaite,
- ajopiirturikortilta ajoneuvoyksikköön kytketyn IDE-laitteen avulla.

Jotta olisi mahdollista tarkastaa ulkoiselle tietovälineelle tallennettujen kopioitujen tietojen aitous ja eheys, tiedot kopioidaan liittämällä niihin lisäyksen 11 (Yhteiset turvamekanismit) mukainen allekirjoitus. Lähdelaitteen (ajoneuvoyksikön tai kortin) tunniste ja sen tietoturvarvarmenteet (jäsenvaltion ja laitteen) kopioidaan myös. Tietojen varmentajalla on erikseen oltava hallussaan luotettava julkinen eurooppalainen avain.

DDP_001 Yhden kopiointikerran aikana kopioidut tiedot on tallennettava ulkoiselle tietovälineelle yhteen tiedostoon.

1.2 Lyhenteet ja merkinnät

Tässä lisäyksessä käytetään seuraavia lyhenteitä:

AID	(Application identifier) Sovellustunniste
ATR	(Answer to reset) ATR-signaali; Signaali, joka annetaan vastauksena RST-komentoon
CS	(Checksum byte) Tarkistussummatavu
DF	(Dedicated file) DF-tiedosto eli hakemistotiedosto. DF-tiedosto voi sisältää muita (EF- tai DF-) tiedostoja
DS	(Diagnostic session) Diagnostinen jakso
EF	(Elementary file) EF-tiedosto; tiedosto, jossa varsinaiset tiedot säilytetään
ESM	(External storage medium) Ulkoinen tallennusväline
FID	(File identifier, file ID) Tiedoston tunniste
FMT	(Format byte) Muotoilutavu (viestin ylätunnisteen ensimmäinen tavu)
ICC	(Integrated circuit card) Integroidulla piirillä varustettu kontaktillinen kortti
IDE	(Intelligent dedicated equipment) IDE-laite: tarkoitukseen varattu laite, jonka avulla tietoja kopioidaan ulkoisille tietovälineille (esim. PC)
IFD	(Interface device) Liitäntälaite
KWP	(Keyword protocol) Avainsanaprotokolla 2000
LEN	Pituustavu (viestin ylätunnisteen viimeinen tavu)
PPS	(Protocol parameter selection) Protokollan parametrin valinta
PSO	(Perform Security Operation) Suorita turvatoimi
SID	Palvelun tunniste
SRC	Lähdetavu
TGT	Kohdetavu
TLV	(Tag length value) TLV-koodaustapa; tuntomerkki-pituus-sisältö-koodaustapa
TREP	(Transfer Response Parameter) Lähetyspyyntöä koskevan vastauksen parametri
TRTP	(Transfer Request Parameter) Lähetyspyynnön parametri
VU	(Vehicle unit) Ajoneuvoyksikkö

2. AJONEUVOYKSIKÖSSÄ OLEVIEN TIETOJEN KOPIOINTI

2.1 Tietojen kopiointimenettely

Tiedot kopioidaan ajoneuvoyksiköstä seuraavasti:

- ajopiirturikortti asetetaan ajoneuvoyksikön korttiaukkoon ⁽¹⁾;
- IDE-laite yhdistetään ajoneuvoyksikön kopiointiliittimeen;
- luodaan yhteys IDE-laitteen ja ajoneuvoyksikön välille;
- valitaan IDE-laitteen avulla kopioitavat tiedot ja lähetetään niitä koskeva pyyntö ajoneuvoyksikölle;
- lopetetaan kopiointijakso.

2.2 Tietojen kopiointiprotokolla

Protokolla rakentuu isäntä-renki-periaatteelle siten, että IDE-laite on isäntä ja ajoneuvoyksikkö on renki.

Viestien rakenne, tyypit ja virta perustuvat periaatteessa Avainsanaprotokolla 2000:een (ISO 14230-2 Road vehicles – Diagnostic systems – Keyword protocol 2000 – Part 2: Data link layer. Tieliikenteessä käytettävät ajoneuvot. Diagnostiikkajärjestelmät. Avainsanaprotokolla 2000. Osa 2: Siirtokerros).

Sovelluserros perustuu pääpiirteissään tähänhetkiseen 22. helmikuuta 2001 hyväksyttyyn versioon 6 standardista ISO 14229-1 (Road vehicles – Diagnostic systems – Part 1: Diagnostic services. Tieliikenteessä käytettävät ajoneuvot. Diagnostiikkajärjestelmät – Osa 1: Diagnostiikkapalvelut).

2.2.1 Viestien rakenne

DDP_002 Kaikkien IDE-laitteen ja ajoneuvoyksikön välillä kulkevien viestien muoto perustuu rakenteeseen, jossa on kolme osaa:

- ylätunniste, jossa on muotoilutavu (FMT), kohdetavu (TGT), lähdetavu (SRC) sekä mahdollisesti pituustavu (LEN),
- datakenttä, jossa on palvelun tunnistetavu (SID) sekä vaihteleva määrä datatavuja, joihin voi sisältyä valinnainen diagnostiikkajakson osoitustavu (DS) tai valinnainen lähetysparametritavu (TRTP tai TREP)
- tarkistussummatavun (CS) sisältämä tarkistussumma.

Ylätunniste				Datakenttä					Tarkistus-summa
FMT	TGT	SRC	LEN	SID	DATA	...	...	...	CS
4 tavua				Enintään 255 tavua					1 tavu

TGT- ja SRC-tavu edustavat viestin vastaanottajan ja lähettäjän fyysisiä osoitteita. Heksadesimaalilukuina niiden arvot ovat F0h IDE-laitteelle ja EEh ajoneuvoyksikölle.

LEN-tavu on datakenttäosan pituus.

Tarkistussummatavu on kaikkien viestin sisältämien tavujen, paitsi itse CS-tavun, kahdeksan bitin ryhmissä laskettu summa modulo 256 (jakojäännös, joka syntyy, kun kyseinen summa jaetaan luvulla 256).

FMT-, SID-, DS, TRTP- ja TREP-tavut on määritelty jäljempänä tässä asiakirjassa.

⁽¹⁾ Kopiointia ja kopioitavia tietoja koskevat käyttöoikeudet määräytyvät korttiaukkoon asetetun kortin mukaan.

DDP_003 Jos viestin sisältämän datan pituus ylittää datakentässä käytettävissä olevan tilan, lähetetään viesti useampina osaviesteinä. Jokaisella osaviestillä on ylätunniste, sama SID, TREP sekä kaksitavuinen osaviestilaskuri, joka osoittaa osaviestin järjestysnumeron kokonaisviestissä. Jotta virhetarkistus- ja viestin keskeyttämistoiminnot olisivat mahdollisia, IDE-laite kuittaa jokaisen osaviestin. IDE-laite voi joko hyväksyä kyseisen osaviestin, pyytää sen lähettämistä uudelleen, pyytää ajoneuvoyksikköä aloittamaan koko viestin uudelleen tai keskeyttää viestin lähetyksen kokonaan.

DDP_004 Jos viimeisen osaviestin datakentässä on täsmälleen 255 tavua, on kokonaisviestiin lisättävä vielä (SID-, TREP- ja osaviestilaskuritavuja lukuun ottamatta) tyhjä datakenttä osoittamaan viestin loppua.

Esimerkki:

Ylätunniste	SID	TREP	Viesti	CS
4 tavua	Enemmän kuin 255 tavua			

Lähetetään muodossa:

Ylätunniste	SID	TREP	00	01	Osaviesti 1	CS
4 tavua	255 tavua					

Ylätunniste	SID	TREP	00	02	Osaviesti 2	CS
4 tavua	255 tavua					

...

Ylätunniste	SID	TREP	xx	yy	Osaviesti n	CS
4 tavua	Vähemmän kuin 255 tavua					

tai muodossa:

Ylätunniste	SID	TREP	00	01	Osaviesti 1	CS
4 tavua	255 tavua					

Ylätunniste	SID	TREP	00	02	Osaviesti 2	CS
4 tavua	255 tavua					

...

Ylätunniste	SID	TREP	xx	yy	Osaviesti n	CS
4 tavua	255 tavua					

Ylätunniste	SID	TREP	xx	yy+1	CS
4 tavua	4 tavua				

2.2.2 Viestityypit

Tietojen kopioimiseen ajoneuvoyksikön ja IDE-laitteen välillä käytettävä viestintäprotokolla vaatii 8 erilaisen viestityypin käyttöä.

Seuraavassa taulukossa on näiden viestityyppien yhteenveto.

Viestin rakenne	Enintään 4 tavua Ylätunniste				Enintään 255 tavua Data			1 tavu Tarkistus- summa
	FMT	TGT	SRC	LEN	SID	DS/TRTP	DATA	CS
IDE ->	<- VU							
Start Communication Request	81	EE	F0		81			E0
Positive Response Start Communication	80	F0	EE	03	C1		8F,EA	9B
Start Diagnostic Session Request	80	EE	F0	02	10	81		F1
Positive Response Start Diagnostic	80	F0	EE	02	50	81		31
Link Control Service								
Verify Baud Rate (stage 1)								
9 600 Bd	80	EE	F0	04	87		01,01,01	EC
19 200 Bd	80	EE	F0	04	87		01,01,02	ED
38 400 Bd	80	EE	F0	04	87		01,01,03	EE
57 600 Bd	80	EE	F0	04	87		01,01,04	EF
115 200 Bd	80	EE	F0	04	87		01,01,05	F0
Positive Response Verify Baud Rate	80	F0	EE	02	C7		01	28
Transition Baud Rate (stage 2)	80	EE	F0	03	87		02,03	ED
Request Upload	80	EE	F0	0A	35		00,00,00,00, 00,FF,FF, FF,FF	99
Positive Response Request Upload	80	F0	EE	03	75		00,FF	D5
Transfer Data Request								
Overview	80	EE	F0	02	36	01		97
Activities	80	EE	F0	06	36	02	Date	CS
Events & Faults	80	EE	F0	02	36	03		99
Detailed Speed	80	EE	F0	02	36	04		9A
Technical Data	80	EE	F0	02	36	05		9B
Card download	80	EE	F0	02	36	06		9C
Positive Response Transfer Data	80	F0	EE	Len	76	TREP	Data	CS
Request Transfer Exit	80	EE	F0	01	37			96
Positive Response Request Transfer Exit	80	F0	EE	01	77			D6
Stop Communication Request	80	EE	F0	01	82			E1
Positive Response Stop Communication	80	F0	EE	01	C2			21
Acknowledge sub message	80	EE	F0	Len	83		Data	CS
Negative responses -viestit								
Yleinen kieltäytyminen	80	F0	EE	03	7F	Sid Req	10	CS
Palvelua ei tueta (Service not supported)	80	F0	EE	03	7F	Sid Req	11	CS
Osatoimintoa ei tueta (Sub function not supported)	80	F0	EE	03	7F	Sid Req	12	CS
Väärä viestin pituus (Incorrect message length)	80	F0	EE	03	7F	Sid Req	13	CS
Väärät ehdot tai virhe pyynnön rakenteessa (Request sequence error)	80	F0	EE	03	7F	Sid Req	22	CS
Pyyntö alueen ulkopuolella (Request out of range)	80	F0	EE	03	7F	Sid Req	31	CS
Kopiointipyyntöä ei hyväksytty (Upload not accepted)	80	F0	EE	03	7F	Sid Req	50	CS
Vastaus annetaan myöhemmin (Response pending)	80	F0	EE	03	7F	Sid Req	78	CS
Tietoja ei käytettävissä (Data not available)	80	F0	EE	03	7F	Sid Req	FA	CS

Huomautuksia:

- Sid Req = vastaavan viestin SID (palvelun tunnistetavu), Lid Req = vastaavan viestin LID (paikallinen tunnistetavu).
- TREP = vastaavan pyynnön TRTP.
- Musta ruutu tarkoittaa, että mitään ei lähetetä.
- Sanaa upload (IDE-laitteen kannalta) on käytetty ISO 14229 -standardin mukaan. Se tarkoittaa samaa kuin download (tietojen kopiointi) (ajoneuvoyksikön kannalta).
- Mahdolliset kaksitavuiset osaviestilaskurit eivät näy tässä taulukossa.

2.2.2.1 Start Communication Request (SID 81)

- DDP_005 IDE-laite aloittaa viestintäyhteyden luomisen ajoneuvoyksikön kanssa lähettämällä Start Communication Request -viestin. Alkuvaiheen viestintä tapahtuu aina 9 600 baudin nopeudella (kunnes nopeutta muutetaan tarvittavien Link Control Service -palvelujen avulla).

2.2.2.2 Positive Response Start Communication (SID C1)

- DDP_006 Ajoneuvoyksikkö vastaa myöntävästi Start Communication Request -viestiin lähettämällä Positive Response Start Communication -viestin. Viestiin sisältyy tavut 8Fh ja EAh, jotka osoittavat, että ajoneuvoyksikkö tukee protokollaa, jossa on kohde-, lähde- ja pituustiedot sisältävä ylätunniste.

2.2.2.3 Start Diagnostic Session Request (SID 10)

- DDP_007 IDE-laite pyytää ajoneuvoyksiköltä uutta diagnostista jaksoa lähettämällä Start Diagnostic Session Request -viestin. Alitoiminto 'default session' (81h) osoittaa, että avattava jakso vastaa oletusarvoa.

2.2.2.4 Positive Response Start Diagnostic (SID 50)

- DDP_008 Ajoneuvoyksikkö vastaa myöntävästi Diagnostic Session Request -pyyntöön lähettämällä Positive Response Start Diagnostic -viestin.

2.2.2.5 Link Control Service (SID 87)

- DDP_052 IDE-laite aloittaa lähetysopeuden muuttamisen Link Control Service -palvelulla. Tämä tapahtuu kaksivaiheisesti. Ensimmäisessä vaiheessa IDE ehdottaa nopeuden muuttamista ja uutta nopeutta. Saatuaan ajoneuvoyksiköltä myönteisen vastauksen IDE lähettää ajoneuvoyksikölle vahvistuksen nopeuden muutoksesta. (toinen vaihe). Tämän jälkeen IDE siirtyy käyttämään uutta nopeutta. Ajoneuvoyksikkö siirtyy käyttämään uutta nopeutta saatuaan vahvistuksen.

2.2.2.6 Link Control Positive Response (SID C7)

- DDP_053 Ajoneuvoyksikkö vastaa Link Control Service -pyyntöön myönteisesti lähettämällä Link Control Positive Response -viestin (ensimmäinen vaihe). Vahvistusviestiin (toisessa vaiheessa) ei lähetetä vastausta.

2.2.2.7 Request Upload (SID 35)

- DDP_009 IDE-laite kertoo Request Upload -viestillä ajoneuvoyksikölle, että tietoja halutaan kopioida. ISO14229-standardin mukaisesti viesti sisältää tiedot pyydetyn datan osoitteesta, koosta ja formaatista. Koska nämä eivät ole IDE-laitteen tiedossa ennen kopiointia, muistiosoitteeksi asetetaan 0, formaatti ilmoitetaan salaamattomaksi ja tiivistämättömäksi ja muistikoko asetetaan mahdollisimman suureksi.

2.2.2.8 Positive Response Request Upload (SID 75)

- DDP_010 Ajoneuvoyksikkö kertoo IDE-laitteelle Positive Response Request Upload -viestillä, että se on valmis kopioimaan tietoja. ISO14229-standardin mukaisesti tämä myönteinen vastausviesti sisältää IDE-laitteelle tiedon siitä, että tulevat Positive Response Transfer Data -viestit sisältävät enintään 00FFh tavua.

2.2.2.9 Transfer Data Request (SID 36)

- DDP_011 IDE-laite määrittää ajoneuvoyksikölle Transfer Data Request -viestillä, minkä tyyppisiä tietoja on tarkoitus kopioida. Yhden tavun TRTP-parametri (Transfer Request Parameter) ilmoittaa siirron tyyppin.

Tiedonsiirtoja on kuudentyyppisiä:

- Yleiskatsaus (TRTP 01)
- Tietyn päivän toimintaa koskevat tiedot (TRTP 02),
- Tapauksiin ja vikoihin liittyvät tiedot (TRTP 03),
- Yksityiskohtaiset nopeustiedot (TRTP 04),
- Tekniset tiedot (TRTP 05),
- Kortilla olevien tietojen kopiointi (TRTP 06).

DDP_054 IDE-laitteen on pyydettävä yleiskatsausta (TRTP 01) kopiointitilanteesta, koska ainoastaan näin voidaan varmistaa, että ajoneuvoyksikön varmenteet tallentuvat kopioitavaan tiedostoon (ja digitaalinen allekirjoitus voidaan todentaa). Toisessa tyypissä (TRTP 02) Transfer Data Request -viestiin sisältyy (TimeReal-muodossa oleva) tieto siitä kalenterivuorokaudesta, jota koskevat tiedot on tarkoitus kopioida.

2.2.2.10 Positive Response Transfer Data (SID 76)

DDP_012 Ajoneuvoyksikkö vastaa Transfer Data Request -viestiin lähettämällä Positive Response Transfer Data -viestin. Viesti sisältää pyydetyt tiedot ja TREP-parametrin (Transfer Response Parameter), joka vastaa pyynnön TRTP-parametria.

DDP_055 Ensimmäisessä tyypissä (TREP01) ajoneuvoyksikkö lähettää tietoja, jotka auttavat IDE-laitteen käyttäjää valitsemaan ne tiedot, jotka hän haluaa kopioida. Tähän viestiin sisältyvät seuraavat tiedot:

- tietoturvarvarmenteet,
- ajoneuvon tunnistetunnus,
- ajoneuvoyksikön kuluva päivämäärä ja aika,
- ensimmäinen ja viimeinen päivämäärä, joita koskevat (ajoneuvoyksikön sisältämät) tiedot ovat kopioitavissa,
- tieto ajoneuvoyksikössä olevista korteista,
- edellinen yrityksen tekemä tietojen kopiointi,
- yrityksen asettamat lukitukset,
- aiemmat tarkastukset.

2.2.2.11 Transfer Exit Request (SID 37)

DDP_013 IDE-laite kertoo ajoneuvoyksikölle Request Transfer Exit -viestillä, että tietojen kopiointi on päättynyt.

2.2.2.12 Positive Response Request Transfer Exit (SID 77)

DDP_014 Ajoneuvoyksikkö kuittaa Transfer Exit Request -viestin lähettämällä Positive Response Request Transfer Exit -viestin.

2.2.2.13 Stop Communication Request (SID 82)

DDP_015 IDE-laite katkaisee viestintäyhteyden ajoneuvoyksikön kanssa lähettämällä Stop Communication Request -viestin.

2.2.2.14 Positive Response Stop Communication (SID C2)

DDP_016 Ajoneuvoyksikkö kuittaa Stop Communication Request -viestin lähettämällä Positive Response Stop Communication -viestin.

2.2.2.15 Acknowledge Sub Message (SID 83)

DDP_017 IDE-laite vahvistaa kunkin useassa osassa lähetettävän viestin osaviestin vastaanottamisen lähettämällä Acknowledge Sub Message -viestin. Datakenttä sisältää ajoneuvoyksiköltä saadun SID-tunnisteen ja kaksitavuisen koodin seuraavasti:

- MsgC +1 kuittaa osaviestin numero MsgC virheettömän vastaanottamisen.
IDE-laite pyytää ajoneuvoyksikköä lähettämään seuraavan osaviestin.
- MsgC osoittaa, että osaviestin numero MsgC vastaanottamisessa ilmeni ongelma.
IDE-laite pyytää ajoneuvoyksikköä lähettämään tämän osaviestin uudelleen.
- FFFF pyytää lopettamaan viestin lähetyksen.
IDE-laite voi käyttää tätä koodia lopettamaan ajoneuvoyksikön viestin lähetyksen mistä hyvänsä syystä.

Viestin viimeinen osaviesti (LEN-tavu < 255) voidaan kuitata millä hyvänsä näistä koodeista tai jättää kuittaamatta.

Ajoneuvoyksikön vastaukset tapauksissa, joissa viesti koostuu useista osaviesteistä, ovat:

- Positive Response Transfer Data (SID 76).

2.2.2.16 Negative Response (SID 7F)

DDP_018 Jos ajoneuvoyksikkö ei voi täyttää edellä selostetuilla viesteillä esitettyä pyyntöä, se vastaa Negative Response -viestillä. Viestin datakenttä sisältää vastauksen SID-tunnisteen (7F), pyynnön SID-tunnisteen sekä koodin, joka ilmaisee kieltävän vastauksen syyn. Käytettävissä on seuraavat koodit:

- 10 yleinen kieltäytyminen
Toimintoa ei voida suorittaa muiden kuin jäljempänä selostettujen syiden vuoksi.
- 11 palvelua ei tueta
Pyynnön SID-tunnistetta ei tunnistettu.
- 12 osatoimintoa ei tueta
Pyynnön DS_- tai TRTP-tunnistetta ei tunnistettu tai lähetettäviä osaviestejä ei enää ole.
- 13 väärä viestin pituus
Vastaanotettu viestin on väärän mittainen.
- 22 virheelliset ehdot tai virhe pyynnön rakenteessa
Pyydetty palvelu ei ole toimintavalmiudessa tai pyynnön esittäneen viestin osien järjestys on väärä.
- 31 pyyntö alueen ulkopuolella
Pyynnön parametritietue (datakenttä) ei oikeanlainen.
- 50 kopiointipyyntöä ei hyväksytä
Pyyntöä ei voida noudattaa (ajoneuvoyksikkö on väärässä toimintatilassa tai yksikössä on sisäinen vika).
- 78 vastaus annetaan myöhemmin
Pyydettyä toimintoa ei ehditä suorittaa ajoissa, eikä ajoneuvoyksikkö ole valmis vastaanottamaan uutta pyyntöä.
- FA tietoja ei käytettävissä
Tiedon siirtopyynnön kohteena olevat tiedot eivät ole käytettävissä ajoneuvoyksikössä (esim. yksikköön ei ole asetettu korttia, ...).

2.2.3 Viestien kulku

Tyypillinen viestien kulku normaalin tietojen kopiointitapahtuman aikana on seuraavanlainen:

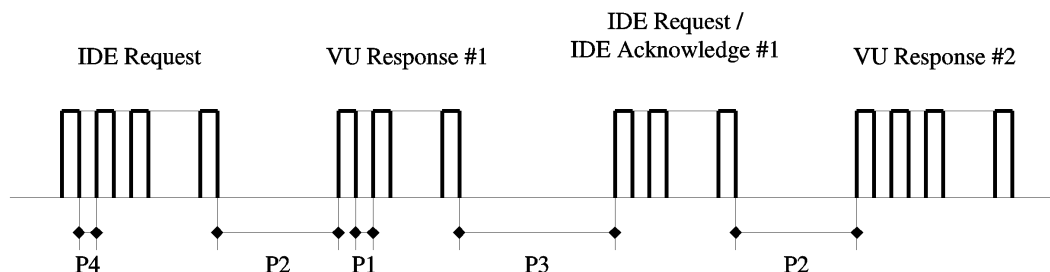
IDE-laite		Ajoneuvoyksikkö
Start Communication Request	⇒ ⇐	Positive Response (myöntävä vastaus)
Start Diagnostic Service Request	⇒ ⇐	Positive Response
Request Upload	⇒ ⇐	Positive Response
Transfer Data Request Overview	⇒ ⇐	Positive Response
Transfer Data Request nro 2	⇒ ⇐	Positive Response nro 1 Positive Response nro 2 Positive Response nro m Positive Response (Datakenttä < 255 tavua)
Acknowledge Sub Message nro 1	⇒ ⇐	
Acknowledge Sub Message nro 2	⇒ ⇐	
Acknowledge Sub Message nro m	⇒ ⇐	
Acknowledge Sub Message (valinnainen)	⇒ ⇐	
...		
Transfer Data Request nro n	⇒ ⇐	
Transfer Exit Request	⇒ ⇐	Positive Response
Stop Communication Request	⇒ ⇐	Positive Response

2.2.4 Ajoitus

DDP_019 Normaalkäytön aikana seuraavassa kuvassa näkyvät ajoitusparametrit ovat oleellisia:

Kuva 1

Viestien kulku, ajoitus

Missä:

P1 = Tavujen välinen aika ajoneuvoyksikön vastauksessa.

P2 = Aika IDE-laitteen pyynnön lopusta ajoneuvoyksikön vastauksen alkuun tai aika IDE-laitteen kuittauksen lopusta ajoneuvoyksikön seuraavan vastauksen alkuun.

P3 = Aika ajoneuvoyksikön vastauksen lopusta IDE-laitteen seuraavan pyynnön alkuun tai aika ajoneuvoyksikön vastauksen lopusta IDE-laitteen kuittauksen alkuun tai aika IDE-laitteen pyynnön lopusta IDE-laitteen seuraavan pyynnön alkuun tapauksissa, jolloin ajoneuvoyksikkö ei vastaa.

P4 = Tavujen välinen aika IDE-laitteen pyynnöissä.

P5 = Ajan P3 pidennetty arvo kortilta kopiointia varten.

Ajoitusparametrien sallitut arvot on esitetty seuraavassa taulukossa (KWP-avainsanaprotokollan laajennettu ajoitusparametriluettelo, jota käytetään fyysisessä osoitteistamisessa viestintänopeuden kohottamiseksi).

Ajoitusparametri	Pienin arvo (ms)	Suurin arvo (ms)
P1	0	20
P2	20	1 000 (*)
P3	10	5 000
P4	5	20
P5	10	20 minuuttia

(*) Jos ajoneuvoyksikkö vastaa kieltävästi Negative Response -viestillä, jossa on tilannetta 'viesti vastaanotettu virheettömästi, vastaus annetaan myöhemmin' tarkoittava koodi, tätä arvoa suurennetaan parametrin P3 ylärajaan saakka.

2.2.5 Virheenkäsittely

Jos viestejä vaihdettaessa tapahtuu virhe, viestien kulku muuttuu sen mukaan, mikä laite havaitsi virheen ja mikä viesti synnytti virheen.

Kuvissa 2 ja 3 on esitetty ajoneuvoyksikön ja IDE-laitteen virheenkäsittelymenettelyt.

2.2.5.1 Viestinnän aloitus (Start Communication) -vaihe

DDP_020 Jos IDE-laite havaitsee ajoituksen tai bittivirtaan liittyvän virheen viestinnän aloitusvaiheessa, se odottaa ajan P3, ennen kuin se lähettää pyynnön uudelleen.

DDP_021 Jos ajoneuvoyksikkö havaitsee virheen IDE-laitteelta tulevassa viestissä, se ei lähetä vastausta, vaan odottaa uutta Start Communication Request -viestiä ajan P3 kuluessa.

2.2.5.2 Viestintä (Communication) -vaihe

Virheenkäsittely jakautuu kahteen osa-alueeseen:

1. Ajoneuvoyksikkö havaitsee virheen IDE-laitteen läheteessä.

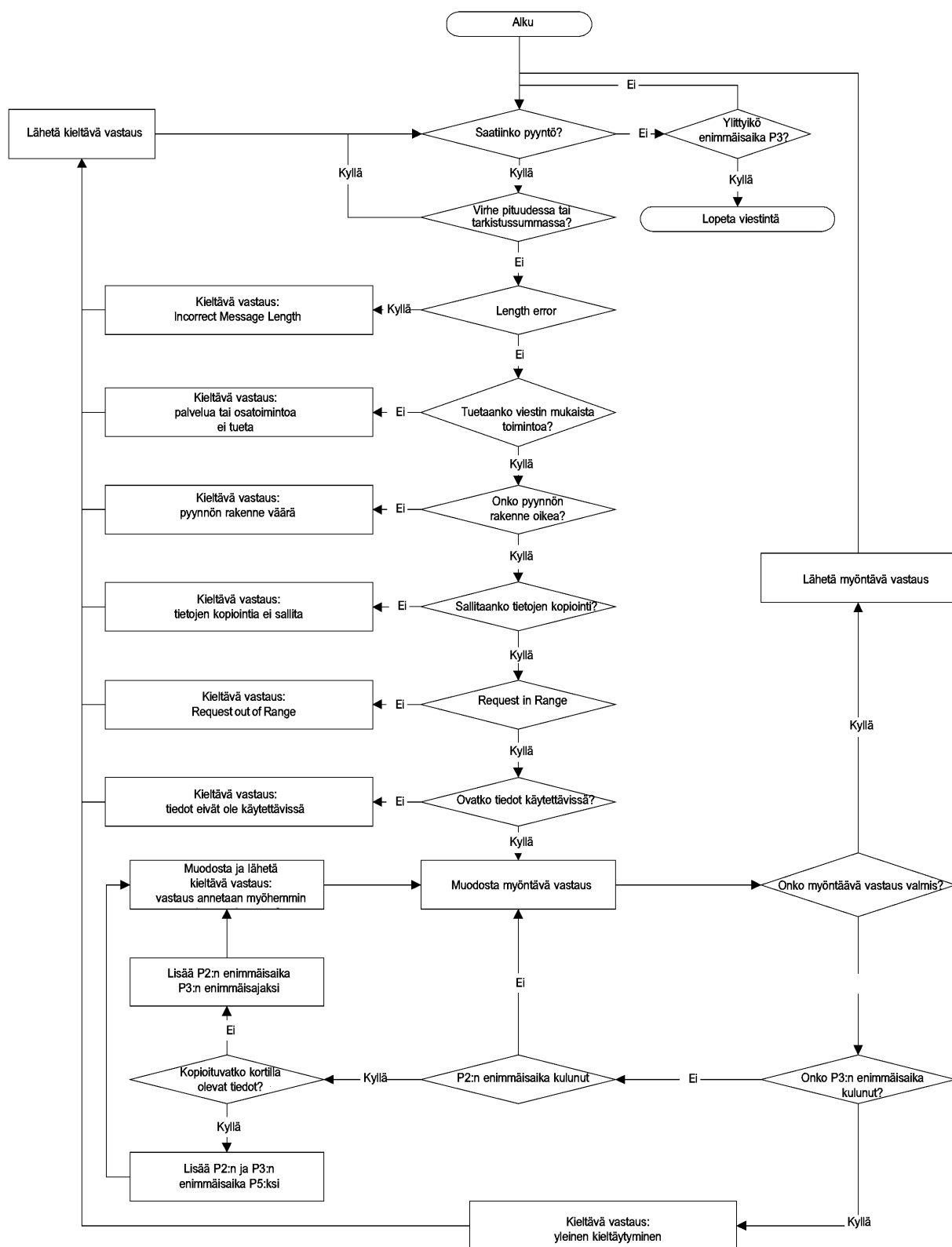
DDP_022 Ajoneuvoyksikön on havaittava kaikkien saapuvien viestien ajoitusvirheet, tavujen muotovirheet (kuten alku- ja stop-bitteihin liittyvät virheet) sekä kehysten virheet (väärä vastaanotettujen tavujen määrä, väärä tarkistussummatavu).

DDP_023 Jos ajoneuvoyksikkö havaitsee jonkin edellä mainituista virheistä, se ei lähetä vastausta eikä ota kyseistä viestiä huomioon.

DDP_024 Ajoneuvoyksikkö saattaa havaita muita vastaanotetun viestin muotoon tai sisältöön liittyviä virheitä (kuten, että viestin mukaista toimintoa ei tueta), vaikka viestin pituus ja tarkistussumma olisivatkin oikein; tällöin ajoneuvoyksikön on vastattava IDE-laitteelle kieltävällä virheen luonteen selvittävällä Negative Response -viestillä.

Kuva 2

Ajoneuvoyksikön virheenkäsittely

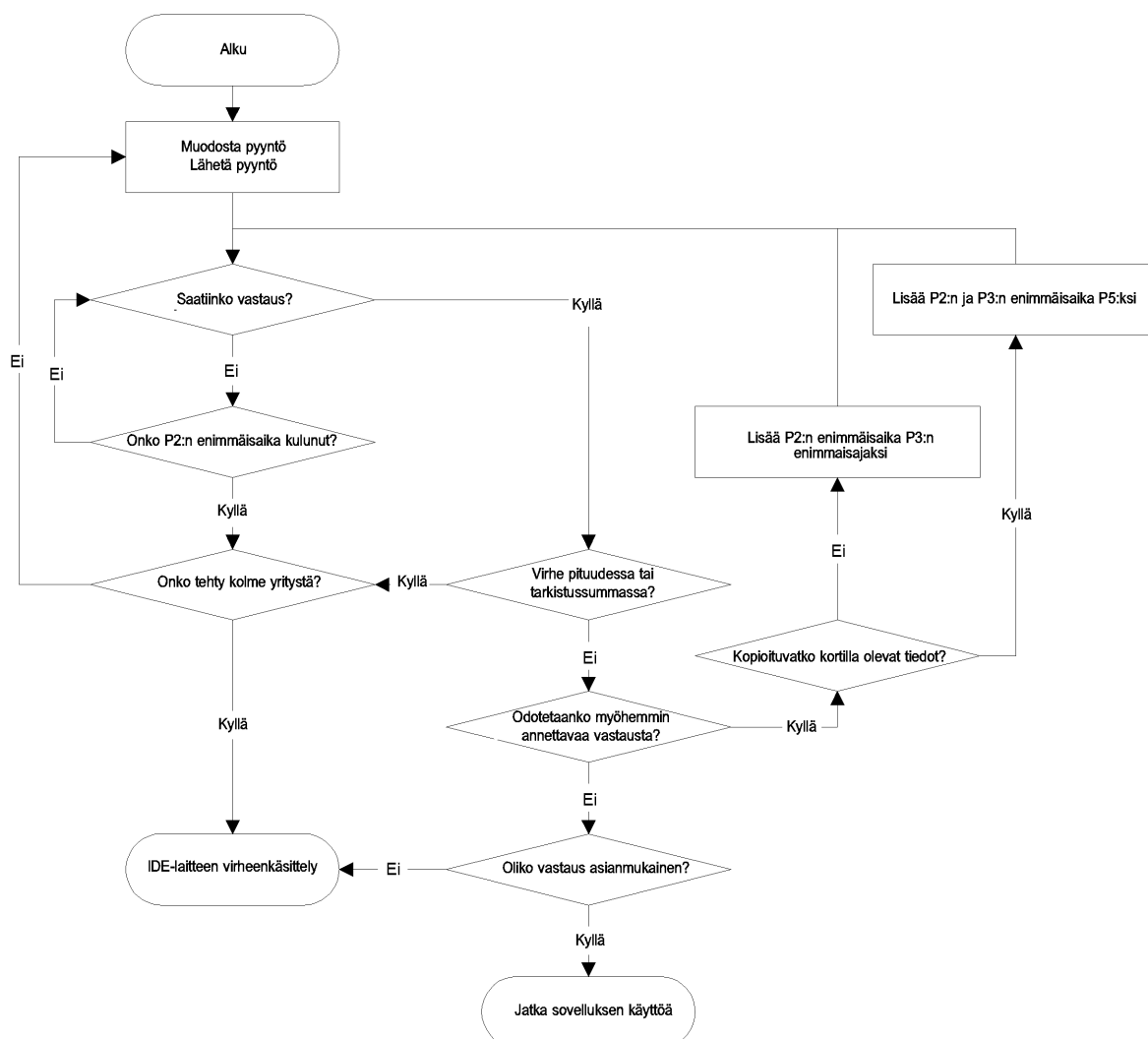

2. IDE-laite havaitsee virheen ajoneuvoyksikön lähetteessä.

DDP_025	IDE-laitteen on havaittava kaikkien saapuvien viestien ajoitusvirheet, tavujen muotovirheet (kuten alku- ja stop-bitteihin liittyvät virheet) sekä kehysten virheet (väärä vastaanotettujen tavujen määrä, väärä tarkistussummatavu).
DDP_026	IDE-laitteen on havaittava viestien rakenteeseen liittyvät virheet, kuten peräkkäin vastaanotettujen viestien väärät osavirheet ja arvonmuutokset.
DDP_027	Jos IDE-laite havaitsee viestin tai ajoneuvoyksikkö ei vastaa ajan P2 kuluessa, pyynnön sisältävä viesti lähetetään uudelleen enintään kolme kertaa. Tässä virheen havaitsemista koskevassa tarkastelussa katsotaan osaviestin kuittaava Sub Message Acknowledge -viesti ajoneuvoyksikölle osoitetuksi pyynnöksi.
DDP_028	IDE-laitteen on odotettava vähintään P3:n vähimmäisaika ennen jokaista lähetystä; odotusaika mitataan viimeisestä virheen havaitsemisen jälkeen lasketusta stop-bitistä.

Kuva 3

IDE-laitteen virheenkäsittely

2.2.6 Vastausviestien sisältö

Tässä kohdassa määritellään erilaisten myöntävien vastausviestien datakenttien sisältö.

Dataelementit on määritelty lisäyksessä 1 (Datatermistö).

2.2.6.1 Positive Response Transfer Data Overview

DDP_029 Positive Response Transfer Data Overview -viestin datakentän on sisällettävä seuraavat tiedot seuraavassa järjestyksessä palvelun SID-tunnisteen arvolla 76h ja TREP-tunnisteen ollessa 01h sekä noudatettava asianmukaista osaviesteihin jakamista ja osaviestien laskemista:

Dataelementti	Pituus (Tavua)	Selite
MemberStateCertificate VUCertificate	194 194	Ajoneuvoyksikön tietoturvarvarmenteet
VehicleIdentificationNumber VehicleRegistrationIdentification vehicleRegistrationNation vehicleRegistrationNumber	17 1 14	Ajoneuvon tunnistetiedot
CurrentDateTime	4	Ajoneuvoyksikön kuluva päivämäärä ja aika
VuDownloadablePeriod minDownloadableTime maxDownloadableTime	4 4	Jakso, jota koskevat tiedot ovat kopioitavissa
CardSlotsStatus	1	Ajoneuvoyksikköön asetettujen korttien tyyppi
VuDownloadActivityData downloadingTime fullCardNumber companyOrWorkshopName	4 18 36	Edellinen ajoneuvoyksikön tietojen kopiointi
VuCompanyLocksData noOfLocks ... Vu Company Locks Record lockInTime lockOutTime companyName companyAddress companyCardNumber ...	1 (98) 4 4 36 36 18	Kaikki tallennetut yrityksen tekemät lukitukset. Jos tämä kohta on tyhjä, lähetetään vain tieto noOfLocks = 0.
VuControlActivityData noOfControls ... Vu Control Activity Record controlType controlTime controlCardNumber downloadPeriodBeginTime downloadPeriodEndTime ...	1 (31) 1 4 18 4 4	Kaikki ajoneuvoyksikköön tallennetut tarkastustoimia koskevat tiedot. Jos tämä kohta on tyhjä, lähetetään vain tieto noOfControls = 0.
Signature	128	Kaikkien tietojen (paitsi varmenteiden) RSA-allekirjoitus VehicleIdentification-Number-tiedosta viimeisen VuControl ActivityRecord-tietueen viimeiseen tavuun

2.2.6.2 Positive Response Transfer Data Activities

DDP_030 Positive Response Transfer Data Activities -viestin datakentän on sisällettävä seuraavat tiedot seuraavassa järjestyksessä palvelun SID-tunnisteen arvon ollessa 76h ja TREP-tunnisteen arvon ollessa 02h sekä noudatettava asianmukaista osaviesteihin jakamista ja osaviestien laskemista:

Dataelementti	Pituus (Tavua)	Selite
TimeReal	4	Päivämäärä, jolloin tiedot kopioitiin
OdometerValueMidnight	3	Matkamittarin lukema sen päivän lopussa, jolloin tiedot kopioitiin
VuCardIWData		
noOfVuCardIWRecords	2	Kortin paikoilleenasettamis- ja poistojaksoihin liittyvät tiedot
...	(129)	— Jos tässä kohdassa ei ole tietoja, lähetetään vain tieto noOfVuCardIWRecords = 0.
VuCardIWRecord		— Jos VuCardIWRecord-tietueen tiedot ulottuvat ajan 00:00 yli (kortti asetettu paikoilleen edellisen vuorokauden aikana) tai ajan 24:00 yli (kortti poistettu seuraavan vuorokauden aikana), tietojen on näytävä kokonaisuudessaan molempien kyseisten vuorokausien kohdalla.
cardHolderName	36	
holderSurname	36	
holderFirstNames	36	
fullCardNumber	18	
cardExpiryDate	4	
cardInsertionTime	4	
vehicleOdometerValueAtInsertion	3	
cardSlotNumber	1	
cardWithdrawalTime	4	
vehicleOdometerValueAtWithdrawal	3	
previousVehicleInfo		
vehicleRegistrationIdentification	1	
vehicleRegistrationNation	14	
vehicleRegistrationNumber	4	
cardWithdrawalTime	4	
manualInputFlag	1	
...		
VuActivityDailyData		
noOfActivityChanges	2	Korttiaukkojen tila klo 00:00 ja tallennetut toimintaa koskevat tiedot siltä päivältä, jonka tiedot kopioitiin.
...		
ActivityChangeInfo	2	
...		
VuPlaceDailyWorkPeriodData		
noOfPlaceRecords	1	Siltä päivältä tallennetut paikkoihin liittyvät tiedot, jonka tiedot kopioitiin. Jos tämä kohta on tyhjä, lähetetään vain tieto noOfPlaceRecords = 0.
...	(28)	
VuPlaceDailyWorkPeriodRecord		
fullCardNumber	18	
placeRecord		
entryTime	4	
entryTypeDailyWorkPeriod	1	
dailyWorkPeriodCountry	1	
dailyWorkPeriodRegion	1	
vehicleOdometerValue	3	
...		
VuSpecificConditionData		
noOfSpecificConditionRecords	2	Siltä päivältä tallennetut erityisolosuhteita koskevat tiedot, jonka tiedot kopioitiin. Jos tämä kohta on tyhjä, lähetetään vain tieto noOfSpecificConditionRecords = 0.
...	(5)	
SpecificConditionRecord		
EntryTime	4	
specificConditionType	1	
...		
Signature	128	Kaikkien tietojen RSA-allekirjoitus Time Real-tiedosta viimeisen erityisolosuhteita koskevan tietueen viimeiseen tavuun

2.2.6.3 Positive Response Transfer Data Events and Faults

DDP_031 Positive Response Transfer Data Events and Faults -viestin datakentän on sisällettävä seuraavat tiedot seuraavassa järjestyksessä palvelun SID-tunnisteen arvon ollessa 76h ja TREP-tunnisteen arvon ollessa 03h sekä noudatettava asianmukaista osaviesteihin jakamista ja osaviestien laskemista:

Dataelementti		Pituus (Tavua)	Selite
VuFaultData			
NoOfVuFaults		1	Kaikki ajoneuvoyksikköön tallennetut tai meneillään olevia vikoja koskevat vikatiedot. Jos tämä kohta on tyhjä, lähetetään vain tieto noOfVuFaults = 0.
...		(82)	
VuFaultRecord	FaultType	1	
	FaultRecordPurpose	1	
	FaultBeginTime	4	
	FaultEndTime	4	
	CardNumberDriverSlotBegin	18	
	CardNumberCodriverSlotBegin	18	
	CardNumberDriverSlotEnd	18	
	CardNumberCodriverSlotEnd	18	
...			
VuEventData			
NoOfVuEvents		1	Kaikki ajoneuvoyksikköön tallennetut tai meneillään olevat tapaukset (paitsi ylinopeustapaukset). Jos tämä kohta on tyhjä, lähetetään vain tieto noOfVuEvents = 0.
...		(83)	
VuEventRecord	EventType	1	
	EventRecordPurpose	1	
	EventBeginTime	4	
	EventEndTime	4	
	CardNumberDriverSlotBegin	18	
	CardNumberCodriverSlotBegin	18	
	CardNumberDriverSlotEnd	18	
	CardNumberCodriverSlotEnd	18	
SimilarEventsNumber		1	
...			
VuOverSpeedingControlData			
LastOverspeedControlTime		4	Viimeisimpään ylinopeustarkastukseen liittyvät tiedot (oletusarvo, jos tietoja ei ole)
FirstOverspeedSince		4	
NumberOfOverspeedSince		1	
VuOverSpeedingEventData			
NoOfVuOverSpeedingEvents		1	Kaikki ajoneuvoyksikköön tallennetut ylinopeustapauksiin liittyvät tiedot. Jos tämä kohta on tyhjä, lähetetään vain tieto noOfVuOverSpeedingEvents = 0.
...		(31)	
VuOverSpeedingEventRecord	EventType	1	
	EventRecordPurpose	1	
	EventBeginTime	4	
	EventEndTime	4	
	MaxSpeedValue	1	
	AverageSpeedValue	1	
	CardNumberDriverSlotBegin	18	
	SimilarEventsNumber	1	
...			
VuTimeAdjustmentData			
NoOfVuTimeAdjRecords		1	Kaikki ajoneuvoyksikköön tallennetut ajan asetuksiin liittyvät tiedot (täydellisen kalibroinnin ulkopuolella suoritettut). Jos tämä kohta on tyhjä, lähetetään vain tieto noOfVuTimeAdjRecords = 0.
...		(98)	
VuTimeAdjustmentRecord	OldTimeValue	4	
	NewTimeValue	4	
	WorkshopName	36	
	WorkshopAddress	36	
	WorkshopCardNumber	18	
...			
Signature		128	Kaikkien tietojen RSA-allekirjoitus noOfVuFaults-tiedosta viimeisen ajan asetukseen liittyvän tietueen viimeiseen tavuun

2.2.6.4 Positive Response Transfer Data Detailed Speed

DDP_032 Positive Response Transfer Data Detailed Speed -viestin datakentän on sisällettävä seuraavat tiedot seuraavassa järjestyksessä palvelun SID-tunnisteen arvon ollessa 76h ja TREP-tunnisteen arvon ollessa 04h sekä noudatettava asianmukaista osaviesteihin jakamista ja osaviestien laskemista:

Dataelementti	Pituus (Tavua)	Selite
VuDetailedSpeedData		
NoOfSpeedBlocks	2	Kaikki ajoneuvoyksikköön tallennetut yksityiskohtaiset nopeustiedot (yksi nopeustietojen tietuelohko jokaista sel- laista minuuttia kohden, jolloin ajo- neuvo on ollut liikkeessä) 60 nopeuslu- kemia minuutissa (yksi sekunnissa)
...		
VuDeatailedSpeedBlock	4	
SpeedBlockBeginDate	60	
speedsPerSecond		
...		
Signature	128	Kaikkien tietojen RSA-allekirjoitus noOfSpeedBlocks-tiedosta viimeisen no- peuteen liittyvän tietuelohkon viimei- seen tavuun

2.2.6.5 Positive Response Transfer Data Technical Data

DDP_033 Positive Response Transfer Data Technical Data -viestin datakentän on sisällettävä seuraavat tiedot seuraavassa järjestyksessä palvelun SID-tunnisteen arvon ollessa 76h ja TREP-tunnisteen arvon ollessa 05h sekä noudatettava asianmukaista osaviesteihin jakamista ja osaviestien laskemista:

Dataelementti	Pituus (Tavua)	Selite
VuIdentification		
vuManufacturerName	36	
vuManufacturerAddress	36	
vuPartNumber	16	
vuSerialNumber	8	
vuSoftwareIdentification		
vuSoftwareVersion	4	
vuSoftInstallationDate	4	
vuManufacturingDate	4	
vuApprovalNumber	8	
SensorPaired		
sensorSerialNumber	8	
sensorApprovalNumber	8	
sensorPairingDateFirst	4	
VuCalibrationData		Kaikki ajoneuvoyksikköön tallennetut kalibrointeihin liittyvät tiedot
noOfVuCalibrationRecords	1	
...	(164)	
VuCalibrationRecord		
calibrationPurpose	1	
workshopName	36	
workshopAddress	36	
workshopCardNumber	18	
workshopCardExpiryDate	4	
vehicleIdentificationNumber	17	
vehicleRegistrationIdentification		
vehicleRegistrationNation	1	
vehicleRegistrationNumber	14	
wVehicleCharacteristicConstant	2	
kConstantOfRecordingEquipment	2	
lTyreCircumference	2	
tyreSize	15	
authorisedSpeed	1	
oldOdometerValue	3	
newOdometerValue	3	
oldTimeValue	4	
newTimeValue	4	
nextCalibrationDate	4	
...		
Signature	128	Kaikkien tietojen RSA-allekirjoitus vu- ManufacturerName-tiedosta viimeisen VuCalibrationRecord-tietueen viimei- seen tavuun

2.3 Tiedostojen tallennus ulkoisille tietovälineille (ESM)

DDP_034 Kun tietojen kopiointiin on liittynyt niiden siirto ajoneuvoyksiköstä, IDE-laitteen on tallennettava yhteen fyysiseen tiedostoon kaikki ajoneuvoyksiköstä kopiointin aikana Positive Response Transfer Data -viesteissä saadut tiedot. Viestien otsikoita, osaviestien laskureita, tyhjiä osaviestejä tai tarkistussummia ei tallenneta, mutta SID- ja TREP-tunnisteet tallennetaan (vain ensimmäisen osaviestin tunnisteet tapauksissa, joissa on useita osaviestejä).

3. AJOPIIRTURIKORTILLA OLEVIENTIETOJEN KOPIOINTIPROTOKOLLA

3.1 Sovellusalue

Tässä kohdassa kuvataan kortilla olevien tietojen kopiointia suoraan IDE-laitteeseen. Koska IDE-laite ei ole osa tietoturvattua ympäristöä, kortin ja IDE-laitteen välillä ei suoriteta todentamista.

3.2 Määritelmät

Kopiointijakso: Jokainen kerta, jolloin ICC-kortilla olevia tietoja kopioidaan. Jaksoon sisältyy kaikki toimenpiteet IFD-laitteen ICC-kortille antamasta Reset-komennosta ICC-kortin deaktivointiin (kortin poistamiseen tai uuteen Reset-komennukseen) saakka.

Allekirjoitettu tiedosto: ICC-kortilta peräisin oleva tiedosto. Tiedosto siirretään IFD-laitteelle selväkielisenä. ICC-kortilla tiedosto käsitellään hash-algoritmilla ja allekirjoitetaan ja näin saatu allekirjoitus siirretään IFD-laitteelle.

3.3 Kortilla olevien tietojen kopiointi

DDP_035 Ajopiirturikortilla olevien tietojen kopiointi tapahtuu seuraavasti:

- Kopioidaan kortin EF-tiedostoissa ICC ja IC olevat yleiset tiedot. Nämä tiedot ovat valinnaisia, eikä niitä ole suojattu digitaalisella allekirjoituksella.
- Kopioidaan EF-tiedostojen Card_Certificate ja CA_Certificate tiedot. Niitä ei ole suojattu digitaalisella allekirjoituksella. Näiden tiedostojen tiedot on kopioitava aina, kun kortilla olevia tietoja kopioidaan.
- Kopioidaan muiden sovellustietoja sisältävien (Tachograph-DF-tiedoston alaisten) EF-tiedostojen (paitsi Card_Download-tiedoston) tiedot. Nämä tiedot on suojattu digitaalisella allekirjoituksella.
- Aina, kun kortilla olevia tietoja kopioidaan, on kopioitava ainakin tiedot, jotka ovat EF-tiedostoissa nimeltään Application_Identification ja ID.
- Kuljettajakortilla olevia tietoja kopioitaessa on myös kopioitava ainakin seuraavien EF-tiedostojen sisältämät tiedot:
 - Events_Data,
 - Faults_Data,
 - Driver_Activity_Data,
 - Vehicles_Used,
 - Places,
 - Control_Activity_Data,
 - Specific_Conditions.
- Kuljettajakortilla olevia tietoja kopioitaessa päivitetään EF-tiedostossa Card_Download sijaitseva LastCard_Download-päivämäärä.
- Korjaamokortilla olevia tietoja kopioitaessa asetetaan EF-tiedostossa Card_Download oleva kalibrointilaskuri alkutilaansa.

3.3.1 Kopioinnin aloittava komentosarja

DDP_036 IDE-laitteen on aloitettava komentosarja seuraavasti:

Kortti	Komennon suunta	IDE-laite / Liitäntälaite	Merkitys / Huomautuksia
	⇐	Alkutilaan asettava Reset-komento	
ATR	⇒		

Valinnaisesti voidaan PPS-toiminnon avulla valita suurempi siirtonopeus, jos kortti tukee sitä.

3.3.2 Komentosarja tiedostoille, joilla ei ole allekirjoitusta

DDP_037 EF-tiedostojen ICC, IC, Card_Certificate ja CA_Certificate sisältämät tiedot kopioidaan seuraavan komentosarjan avulla:

Kortti	Komennon suunta	IDE-laite / Liitäntälaite	Merkitys / Huomautuksia
	⇐	SELECT FILE	Valitaan tiedosto tunnisteensa perusteella
OK	⇒		
	⇐	READ BINARY	Jos tiedostossa on enemmän tietoja kuin kortinlukulaitteen tai kortin puskuriin mahtuu, komento on toistettava, kunnes koko tiedoston tiedot on luettu
Tiedoston tiedot kunnossa (File Data OK)	⇒	Tallenna tiedot ulkoiselle muistivälineelle (Store data to ESM)	Kohdan 3.4, Tiedontallennuksen muoto, mukaan

Huomautus: Ennen kuin valitaan EF-tiedosto Card_Certificate EF, on valittava ajopiirturikortin sovellus (sovel-lustunnisteen (AID) perusteella).

3.3.3 Komentosarja tiedostoille, joilla on allekirjoitus

DDP_038 Seuraavaa komentosarjaa on käytettävä kaikille niille tiedostoille, joiden sisältämät tiedot on kopioitava allekirjoituksen kera:

Kortti	Komennon suunta	IDE-laite / Liitäntälaite	Merkitys / Huomautuksia
	⇐	SELECT FILE	
OK	⇒		
	⇐	PERFORM HASH OF FILE	Laskee valitun tiedoston tietoja vastaavan hash-algoritmin tuloksen lisäyksen 11 mukai-sen hash-algoritmin avulla. Tämä komento ei ole ISO-standardin mukainen.
Laske tiedoston tietoja vas-taava hash-algoritmin tulos ja tallenna se väliaikaisesti			
OK	⇒		
	⇐	READ BINARY	Jos tiedostossa on enemmän tietoja kuin kortinlukulaitteen tai kortin puskuriin mahtuu, komento on toistettava, kunnes koko tiedoston tiedot on luettu
Tiedoston tiedot kunnossa	⇒	Tallenna vastaanotetut tiedot ulkoiselle muistivälineelle	Kohdan 3.4, Tiedontallennuksen muoto, mukaan
	⇐	PSO: COMPUTE DIGITAL SIGNATURE	
Suorita Compute Digital Sig-nature -turvatoimi tilapäisesti tallennetun hash-algoritmin tuloksen avulla			
Allekirjoitus kunnossa	⇒	Liitä tiedot ulkoiselle muis-tivälineelle aiemmin tallen-nettuihin tietoihin	Kohdan 3.4, Tiedontallennuksen muoto, mukaan

3.3.4 Komentosarja, jolla kalibrointilaskuri asetetaan alkutilaansa

DDP_039 Card_Download-EF-tiedostossa oleva NoOfCalibrationsSinceDownload-laskuri asetetaan alkutilaansa seuraavan komentosarjan avulla:

Kortti	Komennon suunta	IDE-laite / Liitäntälaite	Merkitys / Huomautuksia
	⇐	SELECT FILE EF Card_Download	Valitaan tiedosto tunnisteensa perusteella
OK	⇒		
	⇐	UPDATE BINARY NoOfCalibrationsSinceDownload = '00 00'	
asettaa kortin tietojen kopiointikertoja osoittavan luvun alkutilaansa			
OK	⇒		

3.4 Tiedontallennuksen muoto

3.4.1 Johdanto

DDP_040 Kopioidut tiedot on tallennettava seuraavasti:

- Tiedot on tallennettava transparent-tiedostorakenteen mukaisesti. Tämä tarkoittaa, että sekä tavujen järjestys että tavujen sisältämien bittien järjestys on tallennettaessa säilytettävä.
- Kaikki yhdellä kertaa kopioidut kortilla olevien tiedostojen tiedot tallennetaan yhteen ulkoisen tietovälineen tiedostoon.

3.4.2 Tiedostomuoto

DDP_041 Tiedostomuoto koostuu sarjasta TLV-koodattuja (tuntomerkki, pituus, sisältö) tietueita.

DDP_042 EF-tiedoston tuntomerkin on oltava tiedostotunniste (FID), johon on lisätty jatke 00h.

DDP_043 EF-tiedoston allekirjoituksen tuntomerkin on oltava kyseisen tiedoston tiedostotunniste (FID), johon on lisätty jatke 01h.

DDP_044 Pituus ilmaistaan kahdella tavulla. Ne määrittelevät sisältökentässä olevien tavujen määrän. Pituuskentän arvo FFh FFh on varattu tulevaan käyttöön.

DDP_045 Jos tiedoston tietoja ei ole kopioitu, mitään tähän tiedostoon liittyviä tietoja ei tallenneta (ei tunnusmerkkiä eikä nollapituutta).

DDP_046 Allekirjoitus on tallennettava seuraavana TLV-koodattuna tietueena heti tiedoston tiedot sisältävän TLV-koodatun tietueen jälkeen.

Määrite	Merkitys	Pituus
FID (2 tavua) '00'	EF-tiedoston tuntomerkki (FID)	3 tavua
FID (2 tavua) '01'	EF-tiedoston allekirjoituksen tuntomerkki (FID)	3 tavua
xx xx	Sisältökentän pituus	2 tavua

Esimerkki ulkoisella muistivälineellä olevaan tiedostoon kopioituista tiedoista:

Tuntomerkki	Pituus	Sisältö
00 02 00	00 11	EF-tiedoston ICC tiedot
C1 00 00	00 C2	EF-tiedoston Card_Certificate tiedot
		...
05 05 00	0A 2E	EF-tiedoston Vehicles_Used tiedot
05 05 01	00 80	EF-tiedoston Vehicles_Used allekirjoitus

4. AJOPHARTTIKORTILLA OLEVIENTIETOJEN KOPIOINTI AJONEUVOKSIKÖN KAUTTA

- DDP_047 Ajoneuvoyksikön on sallittava siihen asetetun kuljettajakortin tietojen kopioiminen siihen kytkettyyn IDE-laitteeseen.
- DDP_048 IDE-laitteen on käynnistettävä tämä toimintatila lähettämällä ajoneuvoyksikölle Transfer Data Request Card Download -viesti (ks. 2.2.2.9).
- DDP_049 Ajoneuvoyksikön on tämän jälkeen kopioitava kaikki kortilla olevat tiedot, tiedosto kerrallaan kohdassa 3 määritellyn kortilla olevien tietojen kopiointiprotokollan mukaisesti, ja siirrettävä kaikki kortilta saadut tiedot edelleen IDE-laitteeseen asianmukaisesti TLV-koodattuina (ks. 3.4.2) ja Positive Response Transfer Data -viestiin sisällytettynä.
- DDP_050 IDE-laitteen on palautettava tiedot Positive Response Transfer Data -viestistä (poistamalla kaikki ylätunnisteet, SID-tunnisteet, TREP-tunnisteet, osaviestilaskurit ja tarkistussummat) ja tallennettava ne yhteen fyysisen tiedostoon siten kuin kohdassa 2.3 on kuvattu.
- DDP_051 Ajoneuvoyksikön on sen jälkeen tarvittaessa päivitettävä kuljettajakortilla olevien Control_Activity_Data-tiedoston tai Card_Download-tiedoston tiedot.
-

Lisäys 8

KALIBROINTIPROTOKOLLA**1. JOHDANTO**

Tässä lisäyksessä kuvataan tietojen vaihtoa ajoneuvoyksikön ja koestuslaitteen välillä käyttäen K-johdinta, joka on osa lisäyksessä 6 kuvattua kalibrointiliitäntälaitetta. Tässä lisäyksessä kuvataan myös kalibrointiliittimen tulo-/lähtösignaali-johdinten ohjausta.

K-johtimen kautta tapahtuvan viestiyhteyden luonti kuvataan kohdassa 4, Viestintäpalvelut.

Tässä lisäyksessä käytetään käsitettä diagnostiset 'jaksot', joiden avulla määritellään K-johtimen ohjauksen vaikutusala eri olosuhteissa. Oletusarvoinen jakso on StandardDiagnosticSession, jonka aikana kaikki ajoneuvoyksikössä olevat tiedot voidaan lukea, mutta ajoneuvoyksikköön ei voida kirjoittaa mitään tietoja.

Diagnostisen käyttöjakson valinta on selostettu kohdassa 5, Hallintapalvelut.

CPR_001 ProgrammingSession-jakson aikana voidaan syöttää tietoja ajoneuvoyksikköön. Kun syötetään kalibrointiin liittyviä tietoja (vaatimukset 097 ja 098), ajoneuvoyksikön on lisäksi oltava CALIBRATION (kalibrointi)-toimintatilassa.

K-johtimen kautta tapahtuva tiedonsiirto kuvataan kohdassa 6, Tiedonsiirtopalvelut. Siirrettävän datan formaatit kuvataan kohdassa 8, Datatietueiden formaatit.

CPR_002 AdjustmentSession-jakson aikana voidaan valita kalibroinnin tulo-/lähtösignaali-johdinten tila K-johdinliitäntän avulla. Kalibroinnin tulo-/lähtösignaali-johdinten ohjaus on selostettu kohdassa 7, Testipulssien ohjaus – tulo-/lähtösignaalien ohjauksen toimintayksikkö.

CPR_003 Tässä asiakirjassa on testauslaitteen osoitteesta käytetty merkintää 'tt'. Vaikka testauslaitteilla saattaakin olla ensisijaisia osoitteita, ajoneuvoyksikön on vastattava oikein mihin hyvänsä testauslaitteen osoitteeseen. Ajoneuvoyksikön fyysinen osoite on 0xEE.

2. NIMITYKSET, MÄÄRITELMÄT JA VIITETIEDOT

Protokollat, viestit ja virhekoodit perustuvat pääpiirteissään nykyiseen standardiin ISO 14229-1 (Road vehicles – Diagnostic systems – Part 1: Diagnostic services. Tielikenteessä käytettävät ajoneuvot. Diagnostiikkajärjestelmät. Osa 1: Diagnostiikkapalvelut, versio 6, 22. helmikuuta 2001).

Palvelutunnisteet, palvelupyynnöt ja niiden vastaukset sekä standardiparametrit on esitetty tavuittain koodattuina heksadesimaalilukuina. Nimitys 'testauslaite' tarkoittaa laitteita, joilla ajoneuvoyksikköön syötetään tietoja ohjelmoinnin/kalibroinnin yhteydessä.

Nimityksiä 'asiakas' ja 'palvelin' käytetään standardin ISO 14230 mukaisesti, ja ne viittaavat testauslaitteeseen ja ajoneuvoyksikköön. Viitetiedot:

Nimitykset 'asiakas' ja 'palvelin' viittaavat testauslaitteeseen ja ajoneuvoyksikköön.

Nimitys ECU (Electronic Control Unit, elektroninen ohjausyksikkö) viittaa ajoneuvoyksikköön.

Viitetiedot:

ISO 14230-2: Road Vehicles – Diagnostic Systems – Keyword Protocol 2000 – Part 2: Data Link Layer. First edition: 1999. (Tielikenteessä käytettävät ajoneuvot. Diagnostiikkajärjestelmät. Avainsanaprotokolla 2000. Osa 2: Siirtotaso. Ensimmäinen painos: 1999). Ajoneuvot – Diagnostiikkajärjestelmät. References:

3. Palvelujen yhteenveto**3.1 Käytettävissä olevat palvelut**

Seuraavassa taulukossa on yhteenveto valvontalaitteessa käytettävissä olevista palveluista, jotka on määritelty tässä asiakirjassa.

CPR_004 Taulukossa on esitetty palvelut, jotka ovat käytettävissä toimintakykyisen diagnostisen jakson aikana.

— Ensimmäisessä sarakkeessa luetellaan käytettävissä olevat palvelut.

— Toisessa sarakkeessa on sen kohdan numero tässä lisäyksessä, jossa kyseinen palvelu on määritelty.

- Kolmannessa sarakkeessa on palvelupyynnöissä käytettävä kyseisen palvelun palvelutunniste (SID).
- Neljännessä sarakkeessa määritellään ne StandardDiagnosticSession-jakson (SD) palvelut, jotka tarvitaan kaikissa ajoneuvoyksiköissä.
- Viidennessä sarakkeessa määritellään ne ECUAdjustmentSession-jakson (ECUAS) palvelut, joiden on oltava käytettävissä ajoneuvoyksikön etulevyssä olevan kalibrointiiliittimen tulo-/lähtösignaalihohtimen ohjaukseen.
- Kuudennessa sarakkeessa määritellään ne ECUProgrammingSession-jakson (ECUPS) palvelut, jotka tarvitaan ajoneuvoyksikön parametrien ohjelmoimiseen.

Taulukko 1

Palvelutunnisteiden yhteenveto

Diagnostinen palvelu	Kohta	Sid pyynnön arvo	Diagnostinen jaksot		
			SD	ECUAS	ECUPS
StartCommunication	4.1	81	■	■	■
StopCommunication	4.2	82	■		
TesterPresent	4.3	3E	■	■	■
StartDiagnosticSession	5.1	10	■	■	■
SecurityAccess	5.2	27	■	■	■
ReadDataByIdentifier	6.1	22	■	■	■
WriteDataByIdentifier	6.2	2E			■
InputOutputControlByIdentifier	7.1	2F		■	

■ Tämä merkki tarkoittaa, että kyseinen palvelu on pakollinen tämän diagnostisen jakson aikana.
 Ei merkkiä tarkoittaa, että kyseinen palvelu ei ole sallittu tämän diagnostisen jakson aikana.

3.2 Vastauskoodit

Vastauskoodit on määritelty kullekin palvelulle.

4. VIESTINTÄPALVELUT

Jotkin palvelut ovat tarpeen viestintäyhteyden luomiseksi ja ylläpitämiseksi. Ne eivät ole mukana sovellustasossa. Käytettävissä olevat palvelut on esitetty seuraavassa taulukossa:

Taulukko 2

Viestintäpalvelut

Palvelu	Kuvaus
StartCommunication	Asiakas pyytää, että aloitetaan viestintäjakso palvelimen (palvelimien) kanssa
StopCommunication	Asiakas pyytää, että meneillään oleva viestintäjakso lopetetaan
TesterPresent	Asiakas ilmoittaa palvelimelle, että se on edelleen valmiudessa

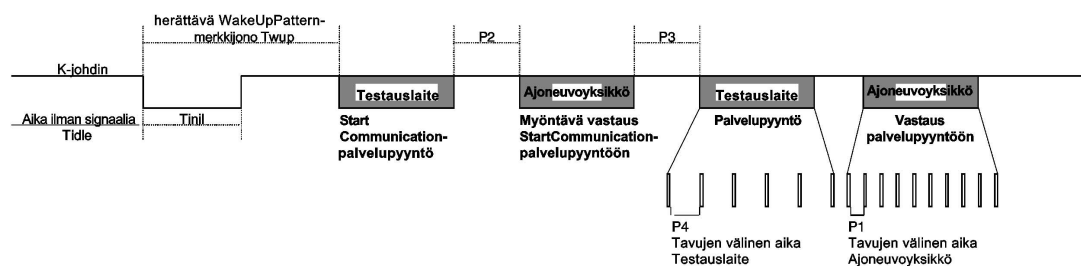
CPR_005 StartCommunication-palvelua käytetään aloittamaan viestintä. Ennen kuin mitään palvelua voidaan suorittaa, viestintäyhteys on alustettava ja viestintäparametrien on oltava halutun toimintatilan mukaisia.

4.1. StartCommunication-palvelu

CPR_006 Vastaanotettuaan StartCommunication-pyynnön esittävän perusalkion ajoneuvoyksikön on tarkastettava, voidaanko viestintäyhteys näissä olosuhteissa alustaa. Olosuhteet, joissa viestintäyhteys voidaan alustaa, on kuvattu asiakirjassa ISO 14230-2.

CPR_007 Tämän jälkeen ajoneuvoyksikön on tehtävä kaikki toimet, joita vaaditaan viestintäyhteyden alustamiseksi ja lähetettävä StartCommunication-vastauksen antava perusalkio valittujen myöntävän vastauksen (Positive Response) parametrien kanssa.

- CPR_008 Jos ajoneuvoyksikkö, joka jo on alustettu (ja aloittanut jonkin diagnostisen jakson), vastaanottaa uuden StartCommunication-pyyntöä (esimerkiksi testauslaitteen virhetilasta palautumisen takia), on pyyntö hyväksyttävä ja ajoneuvoyksikkö alustettava uudelleen.
- CPR_009 Jos viestintäyhteyttä ei jostain syystä voida alustaa, ajoneuvoyksikön on jatkettava sitä toimintaa, jota se oli suorittamassa juuri ennen viestintäyhteyden alustusyritystä.
- CPR_010 StartCommunication-pyyntö on annettava fyysinen osoite.
- CPR_011 Ajoneuvoyksikön alustus palveluja varten tapahtuu käyttäen 'nopeaa alustustapaa':
- ennen kutakin toimintaa on jakso, jolloin väylä on tyhjänä,
 - tämän jälkeen testauslaite lähettää alustusmerkkijonon,
 - kaikki viestintäyhteyden luomisessa tarvittavat tiedot sisältyvät ajoneuvoyksikön vastaukseen.
- CPR_012 Alustuksen päätyttyä:
- Kaikki viestintäparametrit on asetettu avaintavujen mukaisiin taulukossa 4 – Viestinnässä käytettävät ajoitusarvot – määriteltäviin arvoihin.
 - Ajoneuvoyksikkö odottaa testauslaitteen ensimmäistä pyyntöä.
 - Ajoneuvoyksikkö on oletusarvoisessa diagnostisessa toimintatilassa eli StandardDiagnosticSession-tilassa.
 - Kalibroinnin tulo-/lähtösignaalijohdin on oletusarvoisessa eli toimintakyvyttömässä tilassa.
- CPR_014 K-johtimen nopeudeksi on säädetty 10 400 baudia.
- CPR_016 Nopea alustus alkaa siten, että testauslaite lähettää herättävän WakeUpPattern (Wup)-merkkijonon K-johtimen kautta. Merkkijono alkaa Tinil-ajan pituisella loogisen tason pidolla nollassa K-johtimen oltua siihen asti ilman signaalia. Testauslaite lähettää StartCommunication-palvelun ensimmäisen bitin, kun signaalin ensimmäisestä laskevasta reunasta on kulunut aika Twup.

- CPR_017 Nopeassa alustuksessa ja viestinnässä yleensä käytettävät ajoitusarvot on esitetty seuraavissa taulukoissa. Ilman signaalia olevalle ajalle (Tidle) on erilaisia vaihtoehtoja:
- Ensimmäinen lähetys virran kytkemisen jälkeen: Tidle = 300 ms.
 - StopCommunication-palvelun päättymisen jälkeen: Tidle = ajan P3 vähimmäisarvo.
 - Viestinnän päätyttyä P3:n enimmäisarvoa vastaavan odotusajan kuluttua: Tidle = 0.

Taulukko 3

Nopeassa alustuksessa käytettävät ajoitusarvot

Ajoitusparametri		vähimmäisarvo	enimmäisarvo
Tinil	25 ± 1 ms	24 ms	26 ms
Twup	50 ± 1 ms	49 ms	51 ms

Taulukko 4

Viestinnässä käytettävät ajoitusarvot

Ajoitusparametri	Parametrin selite	Alemmat raja-arvot [ms]	Ylemmät raja-arvot [ms]
		vähintään	enintään
P1	Tavujen välinen aika ajoneuvoyksikön vastauksessa	0	20
P2	Testauslaitteen palvelupyynnön ja ajoneuvoyksikön vastauksen tai ajoneuvoyksikön kahden vastauksen välinen aika	25	250
P3	Ajoneuvoyksikön vastauksen lopun ja testauslaitteen uuden palvelupyynnön alun välinen aika	55	5 000
P4	Tavujen välinen aika testauslaitteen palvelupyynnössä	5	20

CPR_018 Nopeassa alustuksessa käytettävien viestien muoto on esitetty seuraavissa taulukoissa.

Taulukko 5

StartCommunication-palvelupyynnön sisältävä viesti

Tavun nro	Parametri	Arvo (Hex)	Muistikas
#1	Muototavu – fyysinen osoittaminen	81	FMT
#2	Kohteen osoitetavu	EE	TGT
#3	Lähteen osoitetavu	tt	SRC
#4	StartCommunication-palvelupyynnön tunniste	81	SCR
#5	Tarkistussumma	00-FF	CS

Taulukko 6

StartCommunication-palvelupyynnön annettavan myöntävän vastauksen sisältävä viesti

Tavun nro	Parametri	Arvo (Hex)	Muistikas
#1	Muototavu – fyysinen osoittaminen	80	FMT
#2	Kohteen osoitetavu	tt	TGT
#3	Lähteen osoitetavu	EE	SRC
#4	Pituutta osoittava lisätavu	03	LEN
#5	StartCommunication-palvelupyynnön annettavan myöntävän vastauksen tunniste	C1	SCRPR
#6	Avaintavu	EA	KB1
#7	Avaintavu 2	8F	KB2
#8	Tarkistussumma	00-FF	CS

CPR_019 StartCommunication-palvelupyynnön ei ole olemassa kieltävää vastausta; jos myöntävää vastausta ei voida lähettää, ajoneuvoyksikköä ei alusteta, mitään ei lähetetä ja ajoneuvoyksikkö jatkaa normaalia toimintaansa.

4.2 StopCommunication-palvelu

4.2.1 Viestin kuvaus

Tätä liikennekerroksen palvelua käytetään päättämään viestintäjakso.

CPR_020 Vastaanotettuaan StopCommunication-pyynnön esittävän perusalkion, ajoneuvoyksikön on tarkastettava, voidaanko viestintäyhteys näissä olosuhteissa katkaista. Tässä tapauksessa ajoneuvoyksikön on suoritettava kaikki tämän viestintäyhteyden katkaisemisessa tarvittavat toimet.

- CPR_021 Jos viestintäyhteyden katkaiseminen on mahdollista, ajoneuvoyksikön on annettava StopCommunication-palvelupyynnön vastauksen esittävä perusalkio valittujen myöntävän vastauksen (Positive Response) parametrien kanssa, ennen kuin viestintäyhteys katkaistaan.
- CPR_022 Jos viestintäyhteyttä ei jostain syystä voida katkaista, ajoneuvoyksikön on annettava StopCommunication-palvelupyynnön vastauksen esittävä perusalkio valittujen kieltävän vastauksen (Negative Response) parametrien kanssa.
- CPR_023 Jos ajoneuvoyksikkö havaitsee, että ajan P3 enimmäisarvoa vastaava odotusaika on ylitetty, viestintäyhteys katkaistaan ilman, että annetaan mitään vastausta esittävää perusalkiota.

4.2.2 Viestin muoto

- CPR_024 StopCommunication-perusalkioiden viestien muodot on esitetty seuraavassa taulukossa.

Taulukko 7

StopCommunication-palvelupyynnön sisältävä viesti

Tavun nro	Parametri	Arvo (Hex)	Muistikas
#1	Muototavu – fyysinen osoittaminen	80	FMT
#2	Kohteen osoitetavu	EE	TGT
#3	Lähteen osoitetavu	tt	SRC
#4	Pituutta osoittava lisätavu	01	LEN
#5	StopCommunication-palvelupyynnön annettavan myöntävän vastauksen tunniste	82	SPR
#6	Tarkistussumma	00-FF	CS

Taulukko 8

StopCommunication-palvelupyynnön annettavan myöntävän vastauksen sisältävä viesti

Tavun nro	Parametri	Arvo (Hex)	Muistikas
#1	Muototavu – fyysinen osoittaminen	80	FMT
#2	Kohteen osoitetavu	tt	TGT
#3	Lähteen osoitetavu	EE	SRC
#4	Pituutta osoittava lisätavu	01	LEN
#5	StopCommunication-palvelupyynnön tunniste	C2	SPRPR
#6	Tarkistussumma	00-FF	CS

Taulukko 9

StopCommunication-palvelupyynnön annettavan kieltävän vastauksen sisältävä viesti

Tavun nro	Parametri	Arvo (Hex)	Muistikas
#1	Muototavu – fyysinen osoittaminen	80	FMT
#2	Kohteen osoitetavu	tt	TGT
#3	Lähteen osoitetavu	EE	SRC
#4	Pituutta osoittava lisätavu	03	LEN
#5	Palvelupyynnön annettavan kieltävän vastauksen tunniste	7F	NR
#6	StopCommunication-palvelupyynnön tunniste	82	SPR
#7	responseCode = generalReject (vastauskoodi = yleinen hylkääminen)	10	RC_GR
#8	Tarkistussumma	00-FF	CS

4.2.3 Parametrien määrittely

Tämä palvelu ei tarvitse parametrien määrittelyä.

4.3 TesterPresent-palvelu

4.3.1 Viestin kuvaus

Testauslaite ilmoittaa TesterPresent-palvelun avulla palvelimelle olevansa vielä valmiudessa. Näin palvelin ei palaudu automaattisesti normaalitilaan ja mahdollisesti katkaise viestintäyhteyttä. Tämä määräajoin lähetettävä palvelu pitää diagnostiikkajakson/viestintäyhteyden aktiivisena nollaamalla P3-laskurin aina, kun tällainen palvelupyynnö vastaanotetaan.

4.3.2 Viestin muoto

CPR_079 TesterPresent-perusalkioiden viestien muodot on esitetty seuraavassa taulukossa.

Taulukko 10

TesterPresent-palvelupyynnön sisältävä viesti

Byte Nr.	Parametri	Arvo (Hex)	Muistikas
#1	Muototavu – fyysinen osoittaminen	80	FMT
#2	Kohteen osoitetavu	EE	TGT
#3	Lähteen osoitetavu	tt	SRC
#4	Pituutta osoittava lisätavu	02	LEN
#5	TesterPresent-palvelupyynnön tunniste	3E	TP
#6	Sub Function = responseRequired = [kyllä (yes) ei (no)]	01 02	RESPREQ_Y RESPREQ_NO
#7	Tarkistussumma	00-FF	CS

CPR_080 Jos responseRequired-parametrin arvon on 'yes', palvelin vastaa seuraavalla myönteisellä vastausviestillä. Jos arvo on 'no', palvelin ei lähetä vastausta.

Taulukko 11

TesterPresent-palvelupyynnöön annettavan myöntävän vastauksen sisältävä viesti

Byte Nr.	Parametri	Arvo (Hex)	Muistikas
#1	Muototavu – fyysinen osoittaminen	80	FMT
#2	Kohteen osoitetavu	tt	TGT
#3	Lähteen osoitetavu	EE	SRC
#4	Pituutta osoittava lisätavu	01	LEN
#5	TesterPresent-palvelupyynnöön annettavan myöntävän vastauksen tunniste	7E	TPPR
#6	Tarkistussumma	00-FF	CS

CPR_081 Palvelun on tuettava seuraavia kielteisiä vastauskoodeja:

Taulukko 12

TesterPresent-palvelupyynnön annettavan kieltävän vastauksen sisältävä viesti

Byte Nr.	Parametri	Arvo (Hex)	Muistikas
#1	Muototavu – fyysinen osoittaminen	80	FMT
#2	Kohteen osoitetavu	tt	TGT
#3	Lähteen osoitetavu	EE	SRC
#4	Pituutta osoittava lisätavu	03	LEN
#5	Palvelupyynnön annettavan kieltävän vastauksen tunniste	7F	NR
#6	TesterPresent-palvelupyynnön tunniste	3E	TP
#7	responseCode = [SubFunctionNotSupported-InvalidFormat incorrectMessageLength]	12	RC_SFNS_IF
		13	RC_IML
#8	Tarkistussumma	00-FF	CS

5. HALLINTAPALVELUT

Käytettävissä olevat palvelut on esitetty seuraavassa taulukossa:

Taulukko 13

Hallintapalvelut

Palvelu	Kuvaus
StartDiagnosticSession	Asiakas pyytää, että aloitetaan diagnostinen jakso ajoneuvoyksikön kanssa
SecurityAccess	Asiakas pyytää saada käyttöönsä toimintoja, joiden käyttöoikeudet on vain tietyillä käyttäjillä

5.1 StartDiagnosticSession-palvelu**5.1.1 Viestin kuvaus**

CPR_025 StartDiagnosticSession-palvelun avulla käynnistetään palvelimessa erilaisia diagnostisia jaksoja. Diagnostinen jakso mahdollistaa tiettyjen palvelujen käytön taulukon 17 – diagnosticSession-parametrin arvojen määritelmät mukaisesti. Jakso voi mahdollistaa ajoneuvovalmistajakohtaisia palveluja, joita ei kuvata tässä asiakirjassa. Suoritusäännöt ovat seuraavien vaatimusten mukaiset:

- Ajoneuvoyksikössä on aina oltava tasan yksi diagnostinen jakso aktiivisena.
- Virran kytkeydyttyä ajoneuvoyksikön on aina käynnistettävä StandardDiagnosticSession-jakso. Ellei muuta diagnostista jaksoa aloiteta, StandardDiagnosticSession-jakson on jatkuttava niin kauan kuin ajoneuvoyksikön virta on kytkettynä.
- Jos testauslaite pyytää jo aktiivisena olevaa diagnostista jaksoa, ajoneuvoyksikön on lähetettävä myönteinen vastausviesti.
- Aina testauslaitteen pyytäessä uutta diagnostista jaksoa ajoneuvoyksikkö lähettää ensin myönteisen vastauksen StartDiagnosticSession-pyyntöön ennen kuin uusi jakso aktivoituu ajoneuvoyksikössä. Jos ajoneuvoyksikkö ei voi käynnistää pyydettyä uutta diagnostista jaksoa, se vastaa StartDiagnosticSession-pyyntöön kielteisellä viestillä ja jatkaa meneillään olevaa jaksoa.

CPR_026 Diagnostinen jakso saa alkaa vain, jos asiakkaan ja ajoneuvoyksikön välille on luotu viestintäyhteys.

CPR_027 Taulukossa 4 määritellyt ajoitusparametrit on otettava käyttöön, kun StartDiagnosticSession-pyyntöön, johon on liitetty diagnosticSession-parametri asetettuna arvoon StandardDiagnosticSession, annetaan myöntävä vastaus, jos jokin diagnostinen jakso oli aikaisemmin käynnissä.

5.1.2 **Viestin muoto**

CPR_028 StartDiagnosticSession-perusalkioiden viestien muodot on esitetty seuraavassa taulukossa.

Taulukko 14

StartDiagnosticSession-palvelupyynnön sisältävä viesti

Tavun nro	Parametri	Arvo (Hex)	Muistikas
#1	Muototavu – fyysinen osoittaminen	80	FMT
#2	Kohteen osoitetavu	EE	TGT
#3	Lähteen osoitetavu	tt	SRC
#4	Pituutta osoittava lisätavu	02	LEN
#5	StartDiagnosticSession-palvelupyynnön tunniste	10	STDS
#6	diagnosticSession = (diagnostinen jakso) [jokin taulukon 17 arvo]	xx	DS_ . .
#7	Tarkistussumma	00-FF	CS

Taulukko 15

StartDiagnosticSession-palvelupyyntöön annettavan myöntävän vastauksen sisältävä viesti

Tavun nro	Parametri	Arvo (Hex)	Muistikas
#1	Muototavu – fyysinen osoittaminen	80	FMT
#2	Kohteen osoitetavu	tt	TGT
#3	Lähteen osoitetavu	EE	SRC
#4	Pituutta osoittava lisätavu	02	LEN
#5	StartDiagnosticSession-palvelupyyntöön annettavan myöntävän vastauksen tunniste	50	STDSPR
#6	diagnosticSession = [sama kuin tavun 6 arvo taulukossa 14]	xx	DS_ . .
#7	Tarkistussumma	00-FF	CS

Taulukko 16

StartDiagnosticSession-palvelupyyntöön annettavan kieltävän vastauksen sisältävä viesti

Tavun nro	Parametri	Arvo (Hex)	Muistikas
#1	Muototavu – fyysinen osoittaminen	80	FMT
#2	Kohteen osoitetavu	tt	TGT
#3	Lähteen osoitetavu	EE	SRC
#4	Pituutta osoittava lisätavu	03	LEN
#5	Palvelupyyntöön annettavan kieltävän vastauksen tunniste	7F	NR
#6	StartDiagnosticSession-palvelupyynnön tunniste	10	STDS
#7	ResponseCode = [subFunctionNotSupported ^(a)	12	RC_SFNS
	incorrectMessageLength ^(b)	13	RC_IML
	conditionsNotCorrect ^(c)	22	RC_CNC
#8	(Checksum) Tarkistussumma	00-FF	CS

^(a) Palvelupyyntöviestin tavulle 6 annettua arvoa ei tueta, ts. sitä ei ole taulukossa 17.

^(b) viestin pituus on väärä.

^(c) StartDiagnosticSession-pyyntöä asetetut vaatimukset eivät täyty.

5.1.3 Parametrien määrittely

CPR_029 diagnosticSession (DS_) -parametrin avulla StartDiagnosticSession-palvelu valitsee tietyn palvelimen (palvelimien) toimintatavan. Tässä asiakirjassa on määritelty seuraavat diagnostiset jaksot:

Taulukko 17

diagnosticSession-parametrin arvojen määritelmät

Hex	Kuvaus	Muistikas
81	StandardDiagnosticSession Mahdollistaa kaikki taulukossa 1, sarakkeessa 4 (SD) kuvatut palvelut. Näiden palvelujen avulla voidaan tietoja lukea palvelimelta (ajoneuvoyksiköstä). Tämä diagnostinen jakso on käynnissä sen jälkeen, kun asiakkaan (testauslaitteen) ja palvelimen (ajoneuvoyksikön) välinen alustus on onnistuneesti suoritettu. Muut tässä kohdassa määritellyt diagnostiset jaksot voivat syrjäyttää tämän diagnostisen jakson.	SD
85	ECUProgrammingSession Mahdollistaa kaikki taulukossa 1, sarakkeessa 6 (ECUPS) kuvatut palvelut. Nämä palvelut tukevat palvelimen (ajoneuvoyksikön) muistin ohjelmointia. Muut tässä kohdassa määritellyt diagnostiset jaksot voivat syrjäyttää tämän diagnostisen jakson.	ECUPS
87	ECUAdjustmentSession Mahdollistaa kaikki taulukossa 1, sarakkeessa 5 (ECUAS) kuvatut palvelut. Nämä palvelut tukevat palvelimen (ajoneuvoyksikön) tulo-lähtösignaalin ohjausta. Muut tässä kohdassa määritellyt diagnostiset jaksot voivat syrjäyttää tämän diagnostisen jakson.	ECUAS

5.2 SecurityAccess-palvelu

Kalibroititietojen kirjoittaminen tai kalibroitua varten olevan tulo-/lähtösignaalihoitimen käyttö on mahdollista vain, jos ajoneuvoyksikkö on CALIBRATION-toimintatilassa. Sen lisäksi, että ajoneuvoyksikköön on asettava voimassa oleva korjaamokortti, on siihen syötettävä oikea henkilökohtainen tunnusluku (PIN), jotta CALIBRATION-toimintatila saadaan käyttöön.

SecurityAccess-palvelun avulla voidaan syöttää PIN-tunnusluku ja antaa testauslaitteelle tieto siitä, onko ajoneuvoyksikkö CALIBRATION-toimintatilassa.

PIN-tunnusluvun syöttäminen muilla tavoin on sallittu.

5.2.1 Viestin kuvaus

SecurityAccess-palvelu muodostuu palvelun requestSeed-viestistä ja sitä seuraavasta palvelun sendKey-viestistä. SecurityAccess-palvelu on suoritettava StartDiagnosticSession-palvelun jälkeen.

- CPR_033 Testauslaitteen on käytettävä SecurityAccess-palvelun requestSeed-viestiä varmistamaan, että ajoneuvoyksikkö on valmis vastaanottamaan PIN-tunnusluvun.
- CPR_034 Jos ajoneuvoyksikkö on jo CALIBRATION-toimintatilassa, sen on vastattava palvelupyyntöön lähettämällä 'siemenluku' 0x0000 käyttäen SecurityAccess-palvelupyynnön myöntävää vastausta.
- CPR_035 Jos ajoneuvoyksikkö on valmis vastaanottamaan PIN-tunnusluvun, jotta se voitaisiin todentaa korjaamokortin avulla, sen on vastattava lähettämällä arvoa 0x0000 suurempi 'siemenluku' käyttäen SecurityAccess-palvelupyynnön myöntävää vastausta.
- CPR_036 Jos ajoneuvoyksikkö ei ole valmis vastaanottamaan PIN-tunnuslukua testauslaitteelta, joko siksi, että korjaamokortti ei ole voimassa tai siksi, että ajoneuvoyksikkö odottaa, että PIN-tunnusluku syötetään jollain muulla tavoin, sen on vastattava antamalla kieltävä vastaus, jossa vastauskoodille on asetettu vastausta conditionsNotCorrectOrRequestSequenceError vastaava arvo.
- CPR_037 Testauslaitteen on lopuksi tämän jälkeen lähetettävä PIN-tunnusluku ajoneuvoyksikölle SecurityAccess-palvelun sendKey-viestin avulla. Jotta kortin tunnistamisprosessille jäisi riittävästi aikaa, ajoneuvoyksikön on jatkettava vastausaikaa kielteisellä viestillä requestCorrectlyReceived-ResponsePending. Vastausaika ei kuitenkaan saa ylittää 5 minuuttia. Heti kun pyydetty palvelu on suoritettu, ajoneuvoyksikön on lähetettävä myönteinen tai kielteinen vastausviesti, jolla on eri vastauskoodi. Ajoneuvoyksikkö voi toistaa kielteistä vastauskoodia requestCorrectlyReceived-ResponsePending, kunnes pyydetty palvelu on suoritettu ja lopullinen vastausviesti lähetetty.

CPR_038 Ajoneuvoyksikkö saa vastata tähän pyyntöön antamalla SecurityAccess-palvelupyynnön myöntävän vastauksen vain, jos se on CALIBRATION-toimintatilassa.

CPR_039 Seuraavissa tapauksissa ajoneuvoyksikön on annettava tähän palvelupyyntöön kieltävä vastaus siten, että vastauskoodin arvoksi on asetettu:

- subFunctionNot supported: alitoimintoparametrin (accessType) väärä muoto,
- conditionsNotCorrectOrRequestSequenceError: ajoneuvoyksikkö ei ole valmis vastaanottamaan PIN-tunnuslukua,
- invalidKey: PIN-tunnusluku ei ole oikea, mutta tunnusluvun sallittujen syöttöyritysten määrää ei ole ylitetty,
- exceededNumberOfAttempts: PIN-tunnusluku ei ole oikea ja tunnusluvun sallittujen syöttöyritysten määrä on ylitetty,
- generalReject: PIN-tunnusluku on oikea, mutta yksikön ja korjaamokortin välinen todentaminen epäonnistui.

5.2.2 Viestin muoto – SecurityAccess – requestSeed

CPR_040 SecurityAccess-palvelun requestSeed-perusalkioiden viestien muodot on esitetty seuraavissa taulukoissa.

Taulukko 18

SecurityAccess-palvelupyynnön requestSeed-viesti

Tavun nro	Parametri	Arvo (Hex)	Muistikas
#1	Muototavu – fyysinen osoittaminen	80	FMT
#2	Kohteen osoitetavu	EE	TGT
#3	Lähteen osoitetavu	tt	SRC
#4	Pituutta osoittava lisätavu	02	LEN
#5	SecurityAccess-palvelupyynnön tunniste	27	SA
#6	accessType – requestSeed	7D	AT_RSD
#7	Tarkistussumma	00-FF	CS

Taulukko 19

SecurityAccess-palvelupyynnön myönteinen requestSeed-vastausviesti

Tavun nro	Parametri	Arvo (Hex)	Muistikas
#1	Muototavu – fyysinen osoittaminen	80	FMT
#2	Kohteen osoitetavu	tt	TGT
#3	Lähteen osoitetavu	EE	SRC
#4	Pituutta osoittava lisätavu	04	LEN
#5	SecurityAccess-palvelupyyntöön annettavan myöntävän vastauksen tunniste	67	SAPR
#6	accessType – requestSeed	7D	AT_RSD
#7	Siemenluvun (Seed) merkitsevämpi tavu	00-FF	SEEDH
#8	Siemenluvun (Seed) vähemmän merkitsevä tavu	00-FF	SEEDL
#9	Tarkistussumma	00-FF	CS

Taulukko 20

SecurityAccess-palvelupyyntöön annettavan kieltävän vastauksen sisältävä viesti

Tavun nro	Parametri	Arvo (Hex)	Muistikas
#1	Muototavu – fyysinen osoittaminen	80	FMT
#2	Kohteen osoitetavu	tt	TGT
#3	Lähteen osoitetavu	EE	SRC
#4	Pituutta osoittava lisätavu	03	LEN
#5	Palvelupyyntöön annettavan kieltävän vastauksen tunniste	7F	NR
#6	SecurityAccess-palvelupyyntöön tunniste	27	SA1
#7	responseCode = [conditionsNotCorrectOrRequestSequenceError incorrectMessageLength]	22 13	RC_CNC RC_IML
#8	Tarkistussumma	00-FF	CS

5.2.3 Viestin muoto – SecurityAccess – sendKey

CPR_041 SecurityAccess-palvelun sendKey-perusalkioiden viestien muodot on esitetty seuraavissa taulukoissa.

Taulukko 21

SecurityAccess-palvelupyyntöön sendKey-viesti

Tavun nro	Parametri	Arvo (Hex)	Muistikas
#1	Muototavu – fyysinen osoittaminen	80	FMT
#2	Kohteen osoitetavu	EE	TGT
#3	Lähteen osoitetavu	tt	SRC
#4	Pituutta osoittava lisätavu	m+2	LEN
#5	SecurityAccess-palvelupyyntöön tunniste	27	SA
#6	accessType – sendKey	7E	AT_SK
#7 to #m+6	Avaimen tavu nro 1 (merkitsevin) ... Avaimen tavu nro m (vähiten merkitsevä, m:n arvon tulee olla vähintään 4 ja enintään 8)	xx ... xx	KEY
#m+7	Tarkistussumma	00-FF	CS

Taulukko 22

SecurityAccess-palvelupyyntöön myönteinen sendKey-vastausviesti

Tavun nro	Parametri	Arvo (Hex)	Muistikas
#1	Muototavu – fyysinen osoittaminen	80	FMT
#2	Kohteen osoitetavu	tt	TGT
#3	Lähteen osoitetavu	EE	SRC
#4	Pituutta osoittava lisätavu	02	LEN
#5	SecurityAccess-palvelupyyntöön annettavan myöntävän vastauksen tunniste	67	SAPR
#6	accessType – sendKey	7E	AT_SK
#7	Tarkistussumma	00-FF	CS

Taulukko 23

SecurityAccess-palvelupyynnön annettavan kieltävän vastauksen sisältävä viesti

Tavun nro	Parametri	Arvo (Hex)	Muistikas
#1	Muototavu – fyysinen osoittaminen	80	FMT
#2	Kohteen osoitetavu	tt	TGT
#3	Lähteen osoitetavu	EE	SRC
#4	Pituutta osoittava lisätavu	03	LEN
#5	Palvelupyynnön annettavan kieltävän vastauksen tunniste	7F	NR
#6	SecurityAccess-palvelupyynnön tunniste	27	SA
#7	ResponseCode = [generalReject	10	RC_GR
	subFunctionNotSupported	12	RC_SFNS
	incorrectMessageLength	13	RC_IML
	conditionsNotCorrectOrRequestSequenceError	22	RC_CNC
	invalidKey	35	RC_IK
	exceededNumberOfAttempts	36	RC_ENA
#8	requestCorrectlyReceived-ResponsePending]	78	RC_RCR_RP
	Tarkistussumma	00-FF	CS

6. TIEDONSIIRTOPALVELUT

Käytettävissä olevat palvelut on esitetty seuraavassa taulukossa:

Taulukko 24

Tiedonsiirtopalvelut

Palvelu	Kuvaus
ReadDataByIdentifier	Asiakas pyytää, että lähetetään recordDataIdentifier-tunnisteen perusteella käyttöön saatavan tietueen nykyinen arvo
WriteDataByIdentifier	Asiakas pyytää saada kirjoittaa recordDataIdentifier-tunnisteen perusteella käyttöön saatavan tietueen

6.1 ReadDataByIdentifier-palvelu

6.1.1 Viestin kuvaus

CPR_050 ReadDataByIdentifier-palvelun avulla asiakas pyytää datatietueiden arvoja palvelimelta. Data tunnistetaan recordDataIdentifier-tunnisteen avulla. Ajoneuvoyksikön valmistaja vastaa siitä, että palvelimen vaatimukset täytetään tätä palvelua suoritettaessa.

6.1.2 Viestin muoto

CPR_051 ReadDataByIdentifier-perusalkioiden viestien muodot on esitetty seuraavassa taulukossa.

Taulukko 25

ReadDataByIdentifier-palvelupyynnön sisältävä viesti

Tavun nro	Parametri	Arvo (Hex)	Muistikas
#1	Muototavu – fyysinen osoittaminen	80	FMT
#2	Kohteen osoitetavu	EE	TGT
#3	Lähteen osoitetavu	tt	SRC
#4	Pituutta osoittava lisätavu	03	LEN
#5	ReadDataByIdentifier-palvelupyynnön tunniste	22	RDBI
#6 to #7	recordDataIdentifier = [arvo taulukosta 28]	xxxx	RDI_...
#8	Tarkistussumma	00-FF	CS

Taulukko 26

ReadDataByIdentifier-palvelupyyntöön annettavan myöntävän vastauksen sisältävä viesti

Tavun nro	Parametri	Arvo (Hex)	Muistikas
#1	Muototavu – fyysinen osoittaminen	80	FMT
#2	Kohteen osoitetavu	tt	TGT
#3	Lähteen osoitetavu	EE	SRC
#4	Pituutta osoittava lisätavu	m+3	LEN
#5	ReadDataByIdentifier-palvelupyyntöön annettavan myöntävän vastauksen tunniste	62	RDBIPR
#6 to #7	recordDataIdentifier = [sama arvo kuin tavuilla 6 ja 7 taulukosta 25]	xxxx	RDI_...
#8 to #m+7	dataRecord[] = [data#1 : data#m]	xx : xx	DREC_DATA1 : DREC_DATAm
#m+8	Tarkistussumma	00-FF	CS

Taulukko 27

ReadDataByIdentifier-palvelupyyntöön annettavan kieltävän vastauksen sisältävä viesti

Tavun nro	Parametri	Arvo (Hex)	Muistikas
#1	Muototavu – fyysinen osoittaminen	80	FMT
#2	Kohteen osoitetavu	tt	TGT
#3	Lähteen osoitetavu	EE	SRC
#4	Pituutta osoittava lisätavu	03	LEN
#5	Palvelupyyntöön annettavan kieltävän vastauksen tunniste	7F	NR
#6	ReadDataByIdentifierpalvelupyyntöön tunniste	22	RDBI
#7	ResponseCode = [requestOutOfRange incorrectMessageLength conditionsNotCorrect]	31 13 22	RC_ROOR RC_IML RC_CNC
#8	Tarkistussumma	00-FF	CS

6.1.3 Parametrien määrittely

CPR_052 ReadDataByIdentifier-pyyntöön parametri recordDataIdentifier (RDI_) määrittää datatietueen.

CPR_053 Tässä asiakirjassa määritellyt RecordDataIdentifier-parametrin arvot on esitetty seuraavassa taulukossa.

RecordDataIdentifier-parametria koskevassa taulukossa on neljä saraketta ja useita rivejä.

- Ensimmäinen sarake (Hex) sisältää kolmannessa sarakkeessa määritellylle recordDataIdentifier-parametrille annetun arvon heksadesimaalilukuna.
- Toinen sarake (dataelementti) määrittelee lisäyksessä 1 määritellyn dataelementin, johon recordDataIdentifier-parametri perustuu (muunto saattaa olla tarpeen).
- Kolmas sarake (parametrin kuvaus) määrittelee vastaavan recordDataIdentifier-parametrin nimen.
- Neljäs sarake (Mistikas) määrittelee kyseisen recordDataIdentifier-parametrin muistikkaan.

Taulukko 28

recordDataIdentifier-parametrin arvojen määritelmät

Hex	Dataelementti	Nimi Ks. muoto kohdasta 8.2	Muistikas
F90B	CurrentDateTime	TimeDate	RDI_TD
F912	HighResOdometer	HighResolutionTotalVehicleDistance	RDI_HRTVD
F918	K-ConstantOfRecordingEquipment	Kfactor	RDI_KF
F91C	L-TyreCircumference	LfactorTyreCircumference	RDI_LF
F91D	W-VehicleCharacteristicConstant	WvehicleCharacteristicFactor	RDI_WVCF
F921	TyreSize	TyreSize	RDI_TS
F922	nextCalibrationDate	NextCalibrationDate	RDI_NCD
F92C	SpeedAuthorised	SpeedAuthorised	RDI_SA
F97D	vehicleRegistrationNation	RegisteringMemberState	RDI_RMS
F97E	VehicleRegistrationNumber	VehicleRegistrationNumber	RDI_VRN
F190	VehicleIdentificationNumber	VIN	RDI_VIN

CPR_054 ReadDataByIdentifier-palvelupyyntöön annettavan myönteisen vastauksen sisältävässä viestissä käytetään dataRecord (DREC_) -parametria hakemaan recordDataIdentifier-tunnisteen mukainen tietue asiakkaalle (testauslaitteelle). Dataformaatit määritellään kohdassa 8. Käyttäjä voi toteuttaa valinnaisia dataRecord-parametrin arvoja esimerkiksi ajoneuvoyksikkökohtaisille syöttö- ja tulostustiedoille ja laitteen sisäiseen tiedonsiirtoon. Näitä ei määritellä tässä asiakirjassa.

6.2 WriteDataByIdentifier-palvelu**6.2.1 Viestin kuvaus**

CPR_056 WriteDataByIdentifier-palvelun avulla asiakas voi kirjoittaa datatietueiden arvoja palvelimelle. Data tunnistetaan recordDataIdentifier-tunnisteen avulla. Ajoneuvoyksikön valmistaja vastaa siitä, että palvelimen vaatimukset täytetään tätä palvelua suoritettaessa. Taulukossa 28 lueteltuja parametreja voidaan päivittää vain, kun ajoneuvoyksikkö on CALIBRATION-toimintatilassa.

6.2.2 Viestin muoto

CPR_057 WriteDataByIdentifier-perusalkioiden viestien muodot on esitetty seuraavassa taulukossa.

Taulukko 29

WriteDataByIdentifier-palvelupyyntöön sisältävä viesti

Tavun nro	Parametri	Arvo (Hex)	Muistikas
#1	Muototavu – fyysinen osoittaminen	80	FMT
#2	Kohteen osoitetavu	EE	TGT
#3	Lähteen osoitetavu	tt	SRC
#4	Pituutta osoittava lisätavu	m+3	LEN
#5	WriteDataByIdentifier-palvelupyyntöön tunniste	2E	WDBI
#6 to #7	recordDataIdentifier = [arvo taulukosta 28]	xxxx	RDI_ . .
#8 to #m+7	dataRecord[] = [data#1 : data#m]	xx : xx	DREC_DATA1 : DREC_DATAm
#m+8	Tarkistussumma	00-FF	CS

Taulukko 30

WriteDataByIdentifier-palvelupyyntöön annettavan myöntävän vastauksen sisältävä viesti

Tavun nro	Parametri	Arvo (Hex)	Muistikas
#1	Muototavu – fyysinen osoittaminen	80	FMT
#2	Kohteen osoitetavu	tt	TGT
#3	Lähteen osoitetavu	EE	SRC
#4	Pituutta osoittava lisätavu	03	LEN
#5	WriteDataByIdentifier-palvelupyyntöön annettavan myöntävän vastauksen tunniste	6E	WDBIPR
#6 to #7	recordDataIdentifier = [sama arvo kuin taulukon 29 tavuilla 6 ja 7]	xxxx	RDI_ . .
#m+8	Tarkistussumma	00-FF	CS

Taulukko 31

WriteDataByIdentifier-palvelupyyntöön annettavan kieltävän vastauksen sisältävä viesti

Tavun nro	Parametri	Arvo (Hex)	Muistikas
#1	Muototavu – fyysinen osoittaminen	80	FMT
#2	Kohteen osoitetavu	tt	TGT
#3	Lähteen osoitetavu	EE	SRC
#4	Pituutta osoittava lisätavu	03	LEN
#5	Palvelupyyntöön annettavan kieltävän vastauksen tunniste	7F	NR
#6	WriteDataByIdentifier-palvelupyynnön tunniste	2E	WBDI
#7	ResponseCode = [requestOutOfRange incorrectMessageLength conditionsNotCorrect]	31	RC_ROOR
		13	RC_IML
		22	RC_CNC
#8	Tarkistussumma	00-FF	CS

6.2.3 Parametrien määrittely

Parametri recordDataIdentifier (RDI_) on määritelty taulukossa 28.

WriteDataByIdentifier-palvelupyyntöön annettavan myönteisen vastauksen sisältävässä viestissä käytetään dataRecord (DREC_) -parametria hakemaan recordDataIdentifier-tunnisteen mukaisten tietueiden arvot palvelimelle (ajoneuvoyksikölle). Dataformaatit määritellään kohdassa 8.

7. TESTIPULSSIEN OHJAUS – TULO-/LÄHTÖSIGNAALIEN OHJAUKSEN TOIMINTAYSIKKÖ

Käytettävissä olevat palvelut on esitetty seuraavassa taulukossa:

Taulukko 32

tulo-/lähtösignaalien ohjauksen toimintayksikkö

Palvelu	Kuvaus
InputOutputControlByIdentifier	Asiakas pyytää saada ohjata palvelinkohtaista tulo-/lähtösignaalia

7.1 InputOutputControlByIdentifier-palvelu**7.1.1 Viestin kuvaus**

Laitteen etukannessa olevan liittimen johtimen kautta voidaan testipulsseja ohjata tai seurata tarkoitukseen sopivan testauslaitteen avulla.

CPR_058 Tämän kalibroinnin tulo-/lähtösignaalihoitimen asetukset voidaan määrittellä InputOutputControlByIdentifier-palvelun avulla annetulla K-johdinta koskevalla komennolla, jolloin johtimelle otetaan käyttöön valittu tulo- tai lähtösignaalitoiminto. Johtimen tilat ovat:

- ei käytössä,
- speedSignalInput, jossa kalibroinnin tulo-/lähtösignaalihoitinta käytetään syötettäessä nopeussignaalia (testisignaalia), joka korvaa liikeanturin nopeussignaalin,
- realTimeSpeedSignalOutputSensor, jossa kalibroinnin tulo-/lähtösignaalihoitinta käytetään tulostettaessa liikeanturin nopeussignaalia,
- RTCOutput, jossa kalibroinnin tulo-/lähtösignaalihoitinta käytetään tulostettaessa UTC-kellosignaalia.

CPR_059 Ajoneuvoyksiköllä on oltava käynnissä säätöjakso ja sen tulee olla CALIBRATION-toimintatilassa, jotta johtimen tilaa koskeva asetus voidaan määrittää. Säätöjakson tai CALIBRATION-toimintatilan päättyessä ajoneuvoyksikön on varmistettava, että kalibroinnin tulo-/lähtösignaalihoitin palautetaan 'ei käytössä' -tilaan (oletusarvoinen tila).

CPR_060 Jos ajoneuvoyksikön liikepulsseja tosiasjassa vastaanottavaan tulojohtimeen saapuu liikepulsseja, kun kalibroinnin tulo-/lähtösignaalihoitin on asetettu vastaanottamaan pulsseja, on kalibroinnin tulo-/lähtösignaalihoitin asetettava lähetystilaan tai palautettava ei käytössä -tilaan.

CPR_061 Kommentisarjaan on kuuluttava seuraavat toimet:

- luodaan viestintäyhteys StartCommunication-palvelun avulla,
- siirrytään säätöjaksoon StartDiagnosticSession-palvelun avulla ja asetetaan laite CALIBRATION-toimintatilaan (nämä kaksi tointa voidaan suorittaa kummassa järjestyksessä hyvänsä)
- vaihdetaan lähtösignaalitila tulosignaalitilaksi InputOutputControlByIdentifier-palvelun avulla.

7.1.2 Viestin muoto

CPR_062 InputOutputControlByIdentifier-perusalkioiden viestien muodot on esitetty seuraavassa taulukossa.

Taulukko 33

InputOutputControlByIdentifier-palvelupyynnön sisältävä viesti

Tavun nro	Parametri	Arvo (Hex)	Muistikas
#1	Muototavu – fyysinen osoittaminen	80	FMT
#2	Kohteen osoitetavu	EE	TGT
#3	Lähteen osoitetavu	tt	SRC
#4	Pituutta osoittava lisätavu	xx	LEN
#5	inputOutputControlByIdentifier-palvelupyynnön tunnistus	2F	IOCBI
#6 to #7	InputOutputIdentifier = [CalibrationInputOutput]	F960	IOI_CIO
#8 or #8 to #9	ControlOptionRecord = [inputOutputControlParameter – arvo taulukosta 36 controlState – arvo taulukosta 37 (ks. huomautus)]	xx xx	COR_... IOCP_... CS_...
#9 or #10	Tarkistussumma	00-FF	CS

Huomautus: controlState-parametria käytetään vain tietyissä tapauksissa (ks. 7.1.3).

Taulukko 34

InputOutputControlByIdentifier-palvelupyyntöön annettavan myöntävän vastauksen sisältävä viesti

Tavun nro	Parametri	Arvo (Hex)	Muistikas
#1	Muototavu – fyysinen osoittaminen	80	FMT
#2	Kohteen osoitetavu	tt	TGT
#3	Lähteen osoitetavu	EE	SRC
#4	Pituutta osoittava lisätavu	xx	LEN
#5	inputOutputControlByIdentifier-palvelupyyntöön annettavan myöntävän vastauksen tunnistus	6F	IOCBIPR
#6 to #7	inputOutputIdentifier = [CalibrationInputOutput]	F960	IOI_CIO
#7 to #8	controlStatus = [		CSR_
	inputOutputControlParameter (sama arvo kuin tavulla 8, taulukko 33)	xx	IOCP_...
	controlState (sama arvo kuin tavulla 9, taulukko 33)] (tarvittaessa)	xx	CS_...
#9 or #10	Tarkistussumma	00-FF	CS

Taulukko 35

InputOutputControlByIdentifier-palvelupyyntöön annettavan kieltävän vastauksen sisältävä viesti

Tavun nro	Parametri	Arvo (Hex)	Muistikas
#1	Muototavu – fyysinen osoittaminen	80	FMT
#2	Kohteen osoitetavu	tt	TGT
#3	Lähteen osoitetavu	EE	SRC
#4	Pituutta osoittava lisätavu	03	LEN
#5	Palvelupyyntöön annettavan kieltävän vastauksen tunnistus	7F	NR
#6	inputOutputControlByIdentifier-palvelupyyntöön tunnistus	2F	IOCB I
#7	responseCode = [		
	incorrectMessageLength	13	RC_IML
	conditionsNotCorrect	22	RC_CNC
	requestOutOfRange	31	RC_ROOR
	deviceControlLimitsExceeded]	7A	RC_DCLE
#8	Tarkistussumma	00-FF	CS

7.1.3 Parametrien määrittely

CPR_064 inputOutputControlParameter (IOCP_) -parametri on määritelty seuraavassa taulukossa.

Taulukko 36

inputOutputControlParameter-parametrin arvojen määritelmät

Hex	Kuvaus	Muistikas
00	ReturnControlToECU Tämä arvo osoittaa palvelimelle (ajoneuvoyksikkö), että testauslaite ei enää ohjaa kalibroinnin tulo-/lähtösignaalijohdinta.	RCTECU
01	ResetToDefault Tämä arvo osoittaa palvelimelle (ajoneuvoyksikölle), että sitä pyydetään asettamaan kalibroinnin tulo-/lähtösignaalijohdin oletusarvoiseen tilaansa.	RTD
03	ShortTermAdjustment Tämä arvo osoittaa palvelimelle (ajoneuvoyksikölle), että sitä pyydetään asettamaan kalibroinnin tulo-/lähtösignaalijohdin controlState-parametrin sisältämän arvon mukaiseksi.	STA

CPR_065 ControlState-parametria käytetään vain, kun inputOutputControlParameter-parametri on asetettu arvoon ShortTermAdjustment, ja se on määritelty seuraavassa taulukossa:

Taulukko 37

controlState-parametrin arvojen määritelmät

Tila	Arvo (Hex)	Kuvaus
Ei käytössä	00	Tulo-/lähtösignaalijohdin ei käytössä (oletusarvo)
Käytössä	01	Kalibroinnin tulo-/lähtösignaalijohdin käytössä tilassa speedSignalInput
Käytössä	02	Kalibroinnin tulo-/lähtösignaalijohdin käytössä tilassa realTimeSpeedSignalOutputSensor
Käytössä	03	Kalibroinnin tulo-/lähtösignaalijohdin käytössä tilassa RTCTOutput

8. DATATIETUEIDEN MUOTO

Tämä kohta sisältää:

- yleissäännöt, joita on sovellettava ajoneuvoyksikön testauslaitteelle lähetettäisiin parametriarvoihin,
- formaatit, joita kohdassa 6. kuvattujen tiedonsiirtopalvelujen kautta siirretyn datan on noudatettava.

CPR_067 Ajoneuvoyksikön on tuettava kaikkia yksilöityjä parametrejä.

CPR_068 Ajoneuvoyksikön testauslaitteelle vastauksena pyyntöön lähettämän datan on oltava mitattua tyyppiä (eli vastattava ajoneuvoyksikön mittaamaa tai toteamaan pyydetyn parametrin arvoa).

8.1 Lähetettävät parametriarvot

CPR_069 Taulukossa 38 – dataRecords-parametrien arvoalueet määritellään alueet, joiden perusteella lähetetyn parametrin kelpoisuus määritellään.

CPR_070 Alueella 'error indicator' olevien arvojen avulla ajoneuvoyksikkö voi heti ilmoittaa, että oikeaa parametritietoja ei kyseisellä hetkellä ole saatavissa tallennuslaitteen virheen vuoksi.

CPR_071 Alueella 'not available' olevien arvojen avulla ajoneuvoyksikkö voi lähettää viestin, joka sisältää sellaisen parametrin, jota ei ole saatavilla tai jota ei tueta kyseisessä laitteessa. Alueella 'not requested' olevien arvojen avulla laite voi lähettää komentoviestin ja osoittaa ne parametrit, joihin ei odoteta vastausta vastaanottavalta laitteelta.

CPR_072 Jos komponenttinvirhe estää parametria koskevan oikean tiedon lähettämisen, parametrin tiedon sijasta olisi käytettävä virhekoodia taulukossa 38 kuvatulla tavalla. Jos mitattu tai laskettu data on kuitenkin tuottanut arvon, joka on periaatteessa kelvollinen, mutta asetetun arvoalueen ulkopuolella, virhekoodia ei tulisi käyttää. Data olisi lähetettävä käyttäen parametrin asianmukaista vähimmäis- tai enimmäisarvoa.

Taulukko 38

dataRecords-parametrien arvoalueet

Alueen nimi	1 tavu Arvo (Hex)	2 tavua Arvo (Hex)	4 tavua Arvo (Hex)	ASCII
Kelvollinen signaali	00–FA	0000–FAFF	00000000–FAFFFFFF	1–254
Parametrikohmainen osoitin	FB	FB00–FBFF	FB000000–FBFFFFFF	ei ole
Tuleville osoitinbiteille varattu alue	FC–FD	FC00–FDFF	FC000000–FDFFFFFF	ei ole
Virhekoodi	FE	FE00–FEFF	FE000000–FEFFFFFF	0
Ei saatavilla tai ei pyydetty	FF	FF00–FFFF	FF000000–FFFFFF	FF

CPR_073 ASCII-koodattujen parametrien erottimeksi varataan ASCII-merkki '*'.

8.2 Datatietueiden muoto

Alla taulukoissa 39–42 kuvataan muodot, joita on käytettävä ReadDataByIdentifier- ja WriteDataByIdentifier- palveluissa.

CPR_074 Taulukossa 39 ilmoitetaan recordDataIdentifier-tunnisteen ilmoittamien parametrien pituus, tarkkuus ja käyttöalue

Taulukko 39

Datatietueiden muoto

Parametri	Datan pituus (tavua)	Tarkkuus	Käyttöalue
TimeDate	8	Ks. tiedot taulukossa 40	
HighResolutionTotalVehicleDistance	4	5 m/bit, lähtöarvo 0 m	0– + 21 055 406 km
Kfactor	2	0,001 pulssia/m /bit, lähtöarvo 0	0–64 255 pulssia/m
LfactorTyreCircumference	2	0,125 10 ⁻³ m/bit, lähtöarvo 0	0–8 031 m
WvehicleCharacteristicFactor	2	0,001 pulssia/m /bit, lähtöarvo 0	0–64,255 pulssia/m
TyreSize	15	ASCII	ASCII
NextCalibrationDate	3	Ks. tiedot taulukossa 41	
SpeedAuthorised	2	1/256 km/h/bit, lähtöarvo 0	0–250 996 km/h
RegisteringMemberState	3	ASCII	ASCII
VehicleRegistrationNumber	14	Ks. tiedot taulukossa 42	
VIN	17	ASCII	ASCII

CPR_075 Taulukossa 40 kuvataan TimeDate-parametrin tavujen muoto:

Taulukko 40

TimeDate-parametrin muoto (recordDataIdentifier-parametri arvo F00B)

Tavu	Parametrien määrittely	Tarkkuus	Käyttöalue
1	sekunnit	0,25 s/bit, lähtöarvo 0 s	0–59,75 s
2	minuutit	1 min/bit, lähtöarvo 0 min	0–59 min
3	tunnit	1 h/bit, lähtöarvo 0 h	0–23 h
4	kuukausi	1 kk/bit, lähtöarvo 0 kk	1–12 kuukautta
5	päivä	0,25 päivää/bit, lähtöarvo 0 päivää (ks. huomautus, taulukko 41)	0,25–31,75 päivää
6	vuosi	1 vuosi/bit, lähtöarvo vuosi 1985 (ks. huomautus, taulukko 41)	1985–2235 vuosi
7	paikallinen minuutti-poikkeama	1 min/bit, – 125 min	– 59– 59 min
8	paikallinen tunti-poikkeama	1 h/bit, – 125 h	– 23– + 23 h

CPR_076 Taulukossa 41 kuvataan NextCalibrationDate-parametrin tavujen muoto:

Taulukko 41

NextCalibrationDate-parametrin muoto (recordDataIdentifier-parametrin arvo F022)

Tavu	Parametrien määrittely	Tarkkuus	Käyttöalue
1	kuukausi	1 kk/bit, lähtöarvo 0 kk	1–12 kuukautta
2	päivä	0,25 päivää/bit, lähtöarvo 0 päivää (ks. huomautus)	0,25–31,75 päivää
3	vuosi	1 vuosi/bit, lähtöarvo vuosi 1985 (ks. huomautus)	1985–2235 (vuosi)

Huomautus päiväparametrin käytöstä:

- 0 päivämäärän arvona merkitsee tyhjää. Arvoja 1, 2, 3 ja 4 käytetään ilmaisemaan kuukauden ensimmäistä päivää, arvoja 5, 6, 7 ja 8 ilmaisemaan kuukauden toista päivää jne.
- Tämä parametri ei vaikuta tuntiparametriin.

Huomautus vuosiparametrin käytöstä:

0 vuoden arvona merkitsee vuotta 1985, arvo 1 merkitsee vuotta 1986 jne.

CPR_078 Taulukossa 42 kuvataan VehicleRegistrationNumber-parametrin tavujen muoto:

Taulukko 42

VehicleRegistrationNumber-parametrin muoto (recordDataIdentifier-parametrin arvo F07E)

Tavu	Parametrien määrittely	Tarkkuus	Käyttöalue
1	Koodisto (Code Page, lisäyksen 1 mukaisesti)	ASCII	01–0A
2–14	Ajoneuvon rekisterinumero (lisäyksen 1 mukaisesti)	ASCII	ASCII

Lisäys 9

TYYPPIHVÄKSYNTÄ – LUETTELO VÄHIMMISTÄ VAADITTAVISTA TESTEISTÄ

1. JOHDANTO

1.1 Tyyppihyväksyntä

Valvontalaitteen (tai sen osan) ETY-tyyppihyväksyntä perustuu seuraaviin sertifiointeihin:

- tietoturvasertifiointi, jonka tekee ITSEC-valtuutettu (Information Technology Security Evaluation Criteria, EU:n komission suositus yleisistä tietotekniikan turvallisuuden arviointiperusteista) viranomainen käyttäen vertailukohtana tietoturvatavoitetta, joka on täysin tämän liitteen lisäyksen 10 mukainen,
- toiminnallinen sertifiointi, jonka tekee jäsenvaltion viranomainen antamalla todistuksen siitä, että koestettu laite täyttää tämän lisäyksen vaatimukset, jotka koskevat suoritettuja toimintoja, mittaustarkkuutta ja ympäristönsuojeluun liittyviä ominaisuuksia,
- yhteentoimivuuden sertifiointi, jonka tekee toimivaltainen elin antamalla todistuksen siitä, että valvontalaite (tai ajopiirturikortti) on täysin yhteentoimiva vaadittavien ajopiirturikorttimallien (tai valvontalaitemallien) kanssa (ks. tämän lisäyksen VIII luku).

Tässä lisäyksessä määritellään ne testit, jotka jäsenvaltion viranomaisen on vähintään tehtävä toiminnallisuutta koestettaessa, ja testit, jotka toimivaltaisen elimen on vähintään suoritettava yhteentoimivuutta koestettaessa. Testejä tehtäessä käytettäviä menettelyjä ei ole määritelty tätä yksityiskohtaisemmin.

Tässä lisäyksessä ei käsitellä tietoturvasertifiointiin liittyviä asioita. Jos jotkut tyyppihyväksyntää varten tarvittavat testit tehdään tietoturva-arvioinnin ja -sertifioinnin yhteydessä, niitä ei tarvitse tehdä uudelleen. Tässä tapauksessa riittää, että tarkastetaan kyseisten tietoturvatestien tulokset. Yleisenä ohjeena voidaan sanoa, että ne vaatimukset, joiden täyttämistä voidaan olettaa testattavan (tai jotka läheisesti liittyvät testeihin, jotka voidaan olettaa tehtäväksi) tietoturvatestien yhteydessä, on tässä liitteessä merkitty tähdellä (*).

Tässä lisäyksessä käsitellään liiketunnistimen ja ajoneuvoyksikön tyyppihyväksyntää erikseen valvontalaitteen osina. Kaikkien liiketunnistimien ja kaikkien ajoneuvoyksikkömallien välistä yhteentoimivuutta ei vaadita, joten liiketunnistimen tyyppihyväksyntä voidaan myöntää vain ajoneuvoyksikön tyyppihyväksynnän kanssa ja päinvastoin.

1.2 Viitetiedot

Tässä lisäyksessä käytetään seuraavia viitteitä:

IEC 68-2-1	Environmental testing – Part 2: Tests – Tests A: Cold. 1990 + Amendment 2: 1994. (Ympäristötestaus. Osa 2: Testit. Testit A: Kylmätestit. 1990, toinen muutos: 1994)
IEC 68-2-2	Environmental testing – Part 2: Tests – Tests B: Dry heat. 1974 + Amendment 2: 1994. (Ympäristötestaus. Osa 2: Testit. Testit B: Testit kuivassa lämmössä. 1974, toinen muutos: 1994)
IEC 68-2-6	Basic environmental testing procedures – Test methods – Test Fc and guidance: Vibration (sinusoidal). 6 edition: 1985. (Ympäristötestauksen perusmenetelmät. Testimenetelmät. Testi Fc ohjeineen: Tärinä (sinimuotoinen). Kuudes painos: 1985)
IEC 68-2-14	Basic environmental testing procedures – Test methods – Test N: Change of temperature. Modification 1: 1986. (Ympäristötestauksen perusmenetelmät. Testimenetelmät. Testi N: Lämpötilanmuutokset. Ensimmäinen muutos: 1986)
IEC 68-2-27	Basic environmental testing procedures – Test methods – Test Ea and guidance: Shock. Edition 3: 1987. (Ympäristötestauksen perusmenetelmät. Testimenetelmät. Testi Ea ohjeineen: Iskut. Kolmas painos: 1987)
IEC 68-2-30	Basic environmental testing procedures – Test methods – Test Db and guidance: Damp heat, cyclic (12 + 12 – hour cycle). Modification 1: 1985. (Ympäristötestauksen perusmenetelmät. Testimenetelmät. Testi Db ohjeineen: Testit kosteassa lämmössä toistettavien jaksoin (jakso 12 + 12 tuntia). Ensimmäinen muutos: 1985)
IEC 68-2-35	Basic environmental testing procedure – Test methods – Test Fda: Random vibration wide band – Reproducibility High. Modification 1: 1983. (Ympäristötestauksen perusmenetelmät. Testimenetelmät. Testi Fda : Laajakaistainen satunnaisesti muuttuva tärinä. Hyvä toistettavuus. Ensimmäinen muutos: 1983)
IEC 529	Degrees of protection provided by enclosures (IP code). Edition 2: 1989. (Koteloinnin suojausluokat (IP-luokat). Toinen painos: 1989)
IEC 61000-4-2	Electromagnetic Compatibility (EMC) – Testing and measurement techniques – Electrostatic discharge immunity test: 1995 / Amendment 1: 1998 (Sähkömagneettinen yhteensopivuus (EMC). Testaus- ja mittausten menetelmät. Staattisen sähköön purkauksien sietotesti. 1995, ensimmäinen lisäys: 1998)
ISO 7637-1	Electrical disturbance by conduction and coupling – Part 1: Passenger cars and light commercial vehicles with nominal 12 V supply voltage – Electrical transient conduction along supply lines only. Edition 2: 1990. (Tieliikenteessä käytettävät ajoneuvot. Johtumisesta ja kytkemisestä aiheutuvat sähköiset häiriöt. Osa 1: Henkilöautot ja ammattimaisessa liikenteessä käytettävät kevyet ajoneuvot, joissa on 12 V:n jännite. Jännitepiikkien johtuminen pelkästään virtajohtoja myöden. Toinen painos: 1990)

- ISO 7637-2 Road vehicles – Electrical disturbance by conduction and coupling – Part 2: Commercial vehicles with nominal 24 V supply voltage – Electrical transient conduction along supply lines only. First edition: 1990. (Tieliikenteessä käytettävät ajoneuvot. Johtumisesta ja kytkemisestä aiheutuvat sähköiset häiriöt. Osa 2: Ammattimaisessa liikenteessä käytettävät ajoneuvot, joissa on 24 V:n jännite. Jännitepiikkien johtuminen pelkästään virtajohtoja myöden. Ensimmäinen painos: 1990)
- ISO 7637-3 Road vehicles – Electrical disturbance by conduction and coupling – Part 3: Vehicles with 12 V or 24 V supply voltage – Electrical transient transmission by capacitive and inductive coupling via lines other than supply lines. First Edition: 1995 + Cor 1: 1995. (Tieliikenteessä käytettävät ajoneuvot. Johtumisesta ja kytkemisestä aiheutuvat sähköiset häiriöt. Osa 3: Ajoneuvot, joissa on 12 tai 24 V:n jännite. Jännitepiikkien kapasitiivinen ja induktiivinen johtuminen muilla tavoin kuin virtajohtoja myöden. Ensimmäinen painos: 1995, ensimmäinen korjaus: 1995)
- ISO/IEC 7816-1 Identification cards – Integrated circuit(s) cards with contacts – Part 1: Physical characteristics. First edition: 1998. (Henkilökortit. Integroidulla piirillä varustetut kontaktilliset kortit. Osa 1: Fyysiset ominaisuudet. Ensimmäinen painos: 1998)
- ISO/IEC 7816-2 Information technology – Identification cards – Integrated circuit(s) cards with contacts – Part 2: Dimensions and location of the contacts. First edition: 1999. (Tietotekniikka. Henkilökortit. Integroidulla piirillä varustetut kontaktilliset kortit. Osa 2: Mitat ja liittimien paikat. Ensimmäinen painos: 1999)
- ISO/IEC 7816-3 Information technology – Identification cards – Integrated circuit(s) cards with contacts – Part 3: Electronic signals and transmission protocol. Edition 2: 1997. (Tietotekniikka. Henkilökortit. Integroidulla piirillä varustetut kontaktilliset kortit. Osa 3: Sähköiset signaalit ja siirtoprotokollat. Toinen painos: 1997)
- ISO/IEC 10373 Identification cards – Test methods. First edition: 1993. (Henkilökortit. Testausmenetelmät. Ensimmäinen painos: 1993)

2. AJONEUVOYKSIKÖN TOIMINNALLISET TESTIT

Nro	Testi	Selite	Vaatimukset, joihin testi liittyy
1.	Hallinnollinen tarkastus		
1.1	Kirjallinen aineisto	Kirjallisen aineiston oikeellisuus	
1.2	Valmistajan testitulokset	Valmistajan kokoonpanovaiheessa suorittaman testin tulokset. Kirjalliset todisteet	070, 071, 073
2.	Silmämääräinen tarkastus		
2.1	Yhtäpitävyys kirjallisen aineiston kanssa		
2.2	Tunniste / merkinnät		168, 169
2.3	Materiaalit		163–167
2.4	Sinetointi		251
2.5	Ulkoiset liitäntälaitteet		
3.	Toiminnalliset testit		
3.1	Laitteessa mukana olevat toiminnot		002, 004, 244
3.2	Toimintatilat		006*, 007*, 008*, 009*, 106, 107
3.3	Toiminnot ja tietojen käyttöoikeudet		010*, 011*, 240, 246, 247
3.4	Korttien paikoilleen asettamisen ja poistamisen seuranta		013, 014, 015*, 016*, 106
3.5	Nopeuden ja matkan mittaus		017–026
3.6	Ajanmittaus (testi tehdään 20 °C:n lämpötilassa)		027–032

Nro	Testi	Selite	Vaatimukset, joihin testi liittyy
3.7	Kuljettajan toiminnan seuranta		033–043, 106
3.8	Ajoneuvon miehityksen seuranta		044, 045, 106
3.9	Tietojen syöttö käsin		046–050b
3.10	Yritysten tekemien lukitusten hallinta		051–055
3.11	Tarkastustoimien seuranta		056, 057
3.12	Tapausten ja/tai vikojen havaitseminen		059–069, 106
3.13	Laitteen tunnistetiedot		075*, 076*, 079
3.14	Kuljettajakortin paikoilleen asettamiseen ja poistamisen liittyvät tiedot		081*–083*
3.15	Kuljettajan toimintaan liittyvät tiedot		084*–086*
3.16	Paikkoihin liittyvät tiedot		087*–089*
3.17	Matkamittariin liittyvät tiedot		090*–092*
3.18	Nopeuteen liittyvät yksityiskohtaiset tiedot		093*
3.19	Tapauksiin liittyvät tiedot		094*, 095
3.20	Vikoihin liittyvät tiedot		096*
3.21	Kalibrointiin liittyvät tiedot		097*, 098*
3.22	Ajan asetukseen liittyvät tiedot		100*, 101*
3.23	Tarkastustoimiin liittyvät tiedot		102*, 103*
3.24	Yritysten tekemiin lukituksiin liittyvät tiedot		104*
3.25	Tietojen kopiointitapahtumiin liittyvät tiedot		105*
3.26	Erityisolosuhteisiin liittyvät tiedot		105a*, 105b*
3.27	Tietojen tallennus ja säilytys ajopiirturikorteilla		108, 109*, 109a*, 110*, 111, 112
3.28	Tietojen näyttö		072, 106, 113–128, PIC_001, DIS_001
3.29	Tulostus		072, 106, 129–138, PIC_001, PRT_001 – PRT_012
3.30	Varoitukset		106, 139–148, PIC_001
3.31	Tietojen kopiointi ulkoiselle tietovälineelle		072, 106, 149–151
3.32	Tietojen tulostus ulkoisille lisälaitteille		152, 153
3.33	Kalibrointi		154*, 155*, 156*, 245
3.34	Ajan asetukset		157*, 158*
3.35	Lisätoimintojen aiheuttamat häiriöt		003, 269

Nro	Testi	Selite	Vaatimukset, joihin testi liittyy
4.	Ympäristötestit		
4.1	Lämpötila	Todennetaan laitteen toiminta seuraavissa oloissa: — standardin IEC 68-2-1 testi Ad, testin kesto 72 tuntia alhaisimmassa lämpötilassa (-20°C), laite toiminnassa 1 tunnin ajan, ei toiminnassa 1 tunnin ajan, — standardin IEC 68-2-2 testi Bd, testin kesto 72 tuntia korkeimmassa lämpötilassa ($+70^{\circ}\text{C}$), laite toiminnassa 1 tunnin ajan, ei toiminnassa 1 tunnin ajan Toistuvat lämpötilan vaihtelut: todennetaan, että ajoneuvo-yksikkö sietää nopeita ulkoisen lämpötilan vaihteluja tekemällä standardin IEC 68-2-14 mukainen testi Na, 20 lämpötilan vaihtelujaksoa, joista jokaisessa lämpötila vaihtuu alhaisimmasta lämpötilasta (-20°C) korkeimpaan lämpötilaan ($+70^{\circ}\text{C}$) ja pysyy kaksi tuntia sekä alhaisimmassa että korkeimmassa lämpötilassa Alimmassa ja korkeimmassa lämpötilassa sekä lämpötilan muutosjaksojen aikana voidaan tehdä rajoitettu testisarja (joka sisältää tämän taulukon osassa 3 olevia testejä)	159
4.2	Kosteus	Todennetaan, että ajoneuvoyksikkö sietää jaksoittaista kosteutta (lämpötesti) tekemällä standardin IEC 68-2-30 mukainen testi Db, kuusi 24 tunnin jaksoa, joista jokaisessa lämpötila vaihtelee välillä $+25^{\circ}\text{C}$ – $+55^{\circ}\text{C}$ ja suhteellinen kosteus on 97 % lämpötilassa $+25^{\circ}\text{C}$ ja 93 % lämpötilassa $+55^{\circ}\text{C}$	160
4.3	Tärinä	1. Sinimuotoinen tärinä: Todennetaan, että ajoneuvoyksikkö sietää sinimuotoista tärinää, jolla on seuraavat ominaisuudet: vakioamplitudi taajuusalueella 5–11 Hz: 10 mm huipusta huippuun mitattuna vakiokiihtyvyys taajuusalueella 11–300 Hz: 5 g Tämän vaatimuksen täyttäminen todennetaan tekemällä standardin IEC 68-2-6 mukainen testi Fc vähimmäiskestoltaan 3 x 12 tuntia (12 tuntia kutakin akselia kohden) 2. Satunnaisesti muuttuva tärinä: Todennetaan, että ajoneuvoyksikkö sietää satunnaisesti muuttuvaa tärinää, jolla on seuraavat ominaisuudet: taajuus 5–150 Hz, taso $0,02\text{ g}^2/\text{Hz}$. Tämän vaatimuksen täyttäminen todennetaan tekemällä standardin IEC 68-2-35 mukainen testi Ffda vähimmäiskestoltaan 3 x 12 tuntia (12 tuntia kutakin akselia kohden), laite toiminnassa 1 tunnin ajan, ei toiminnassa 1 tunnin ajan Edellä kuvatut kaksi testiä tehdään kahdelle eri näytteelle, jotka edustavat testattavaa laitetyppeä	163
4.4	Suojaus vettä ja vieraita esineitä vastaan	Todennetaan, että ajoneuvoyksikön standardin IEC 529 mukainen suojausluokka on vähintään IP 40, kun laite on asennettu ajoneuvoon käyttöolosuhteisiinsa	164, 165
4.5	Ylijännitesuojaus	Todennetaan, että ajoneuvoyksikkö sietää seuraavia käyttöjännitteitä: 24 V:n mallit: 34°C lämpötilassa $+40^{\circ}\text{C}$ 1 tunnin ajan 12 V:n mallit: 17°C lämpötilassa $+40^{\circ}\text{C}$ 1 tunnin ajan	161
4.6	Suojaus väärää napaisuutta vastaan	Todennetaan, että ajoneuvoyksikkö sietää virtalähteen napojen vaihtamisen toisin päin	161
4.7	Oikosulkusuojaus	Todennetaan, että laitteen tulo- ja lähtösignaalit on suojattu oikosululta käyttöjännitettä ja maata vastaan	161

Nro	Testi	Selite	Vaatimukset, joihin testi liittyy
5.	Sähkömagneettisen yhteensopivuuden (EMC) testaus		
5.1	Laitteen tuottama säteily ja magneettinen vastaanottavuus	Laitteen on täytettävä direktiivin 95/54/ETY vaatimukset	162
5.2	Staattisen sähkön purkaukset	Laitteen on täytettävä standardin IEC 61000-4-2, ± 2 kV (taso 1) vaatimukset	162
5.3	Virtajohtimia pitkin tulevien jännitepiikkien sietokyky	24 V:n mallit: laitteen on täytettävä standardin ISO 7637-2 vaatimukset: pulssi 1a: $V_s = -100$ V, $R_i = 10$ ohmia pulssi 2: $V_s = +100$ V, $R_i = 10$ ohmia pulssi 3a: $V_s = -100$ V, $R_i = 50$ ohmia pulssi 3b: $V_s = +100$ V, $R_i = 50$ ohmia pulssi 4: $V_s = -16$ V, $V_a = -12$ V, $t_6 = 100$ ms pulssi 5: $V_s = +120$ V, $R_i = 2,2$ ohmia, $t_d = 250$ ms 12 V:n mallit: laitteen on täytettävä standardin ISO 7637-1 vaatimukset: pulssi 1: $V_s = -100$ V, $R_i = 10$ ohmia pulssi 2: $V_s = +100$ V, $R_i = 10$ ohmia pulssi 3a: $V_s = -100$ V, $R_i = 50$ ohmia pulssi 3b: $V_s = +100$ V, $R_i = 50$ ohmia pulssi 4: $V_s = -6$ V, $V_a = -5$ V, $t_6 = 15$ ms pulssi 5: $V_s = +65$ V, $R_i = 3$ ohmia, $t_d = 100$ ms Pulssin 5 sietokyky testataan vain ajoneuvoyksiköillä, jotka on tarkoitettu asennettavaksi ajoneuvoihin, joissa ei ole erillistä suojausta sähköisen kuormituksen äkillisen katkeamisen varalta	162

3. LIIKETUNNISTIMEN TOIMINNALLISET TESTIT

Nro	Testi	Selite	Vaatimukset, joihin testi liittyy
1.	Hallinnollinen tarkastus		
1.1	Kirjallinen aineisto	Kirjallisen aineiston oikeellisuus	
2.	Silmämääräinen tarkastus		
2.1	Yhtäpitävyys kirjallisen aineiston kanssa		
2.2	Tunniste / merkinnät		169, 170
2.3	Materiaalit		163–167
2.4	Sinetöinti		251
3.	Toiminnalliset testit		
3.1	Liiketunnistimen tunnistetiedot		077*
3.2	Liiketunnistimen liittäminen ajoneuvoyksikköön		099*, 155
3.3	Liikkeen havaitseminen Liikkeen mittaustarkkuus		022–026

Nro	Testi	Selite	Vaatimukset, joihin testi liittyy
4.	Ympäristötestit		
4.1	Käyttölämpötila	Todennetaan toiminnallisuus (niin kuin se on määritelty testin 3.3 kohdalla) lämpötila-alueella $[-40\text{ °C} - +135\text{ °C}]$ tekemällä: — standardin IEC 68-2-1 mukainen testi Ad kestoltaan 96 tuntia alimmassa lämpötilassa $To^{\min}$ — standardin IEC 68-2-2 mukainen testi Bd kestoltaan 96 tuntia ylimmässä lämpötilassa $To^{\max}$	159
4.2	Lämpötilan jaksoittainen vaihtelu	Todennetaan toiminnallisuus (niin kuin se on määritelty testin 3.3 kohdalla) tekemällä standardin IEC 68-2-14 mukainen testi Na, 20 lämpötilan vaihtelujaksoa, joista jokaisessa lämpötila vaihtuu alhaisimmasta lämpötilasta (-40 °C) korkeimpaan lämpötilaan ($+135\text{ °C}$) ja pysyy kaksi tuntia sekä alhaisimmassa että korkeimmassa lämpötilassa Alimmassa ja korkeimmassa lämpötilassa sekä lämpötilan muutosjaksojen aikana voidaan tehdä rajoitettu testisarja (joka sisältää kohdassa 3.3 määriteltyjä testejä)	159
4.3	Kosteuden jaksoittainen vaihtelu	Todennetaan toiminnallisuus (niin kuin se on määritelty testin 3.3 kohdalla) tekemällä standardin IEC 68-2-30 mukainen testi Db, kuusi 24 tunnin jaksoa, joista jokaisessa lämpötila vaihtelee välillä $+25\text{ °C} - +55\text{ °C}$ ja suhteellinen kosteus on 97 % lämpötilassa $+25\text{ °C}$ ja 93 % lämpötilassa $+55\text{ °C}$	160
4.4	Tärinä	Todennetaan toiminnallisuus (niin kuin se on määritelty testin 3.3 kohdalla) tekemällä standardin IEC 68-2-6 mukainen testi Fc siten, että se sisältää 100 taajuuden muutosjaksoa: vakioamplitudi taajuusalueella 10–57 Hz: 1,5 mm huipusta huippuun mitattuna vakiokiihtyvyys taajuusalueella 57–500 Hz: 20 g	163
4.5	Iskut	Todennetaan toiminnallisuus (niin kuin se on määritelty testin 3.3 kohdalla) tekemällä standardin IEC 68-2-27 mukainen testi Ea antamalla 3 iskua molempiin suuntiin kunkin kolmen kohtisuoran akselin suunnassa	163
4.6	Suojaus vettä ja vieraita esineitä vastaan	Todennetaan, että liiketunnistimen standardin IEC 529 mukainen suojaluokka on vähintään IP 64, kun laite on asennettu ajoneuvoon käyttöolosuhteisiinsa	165
4.7	Suojaus väärää napaisuutta vastaan	Todennetaan, että liiketunnistin sietää virtalähteen napojen vaihtamisen toisin päin	161
4.8	Oikosulkusuojaus	Todennetaan, että tulo- ja lähtösignaalit on suojattu oikosuulta käyttöjännitettä ja maata vastaan	161
5.	Sähkömagneettisen yhteensopivuuden (EMC) testaus		
5.1	Laitteen tuottama säteily ja magneettinen vastaanottavuus	Laitteen on täytettävä direktiivin 95/54/ETY vaatimukset	162
5.2	Staattisen sähkön purkaukset	Laitteen on täytettävä standardin IEC 61000-4-2, $\pm 2\text{ kV}$ (taso 1) vaatimukset	162
5.3	Datakaapeleita pitkin tulevien jännitepiikkien sietokyky	Laitteen on täytettävä standardin ISO7637-3 (taso III) vaatimukset	162

4. AJOPIIRTURIKORTTIEN TOIMINNALLISET TESTIT

Nro	Testi	Selite	Vaatimukset, joihin testi liittyy
1.	Hallinnollinen tarkastus		
1.1	Kirjallinen aineisto	Kirjallisen aineiston oikeellisuus	
2.	Silmämääräinen tarkastus		
2.1		Varmistetaan, että turvakuviointi ja näkyviksi tarkoitetut tiedot on painettu korttiin oikein ja vaatimusten mukaisesti	171–181
3.	Fyysiset testit		
3.1	Tarkastetaan kortin mitat ja koskettimien sijainti		184 ISO/IEC 7816-1 ISO/IEC 7816-2
4.	Tiedonsiirtoprotokolliin liittyvät testit		
4.1	ATR-signaali	Tarkastetaan, että ATR-signaali on vaatimusten mukainen	ISO/IEC 7816-3 TCS 304, 307, 308
4.2	T=0	Tarkastetaan, että T=0-protokolla on vaatimusten mukainen	ISO/IEC 7816-3 TCS 302, 303, 305
4.3	PTS-komento	Tarkastetaan, että PTS-komento on vaatimusten mukainen, vaihtamalla käytössä oleva protokolla T=0:sta T=1:ksi	ISO/IEC 7816-3 TCS 309–311
4.4	T=1	Tarkastetaan, että T=1-protokolla on vaatimusten mukainen	ISO/IEC 7816-3 TCS 303, / 306
5.	Kortin tiedostorakenne		
5.1		Testataan, että kortin tiedostorakenne on vaatimusten mukainen, tarkastamalla, että kortilla on vaadittavat tiedostot ja että niiden käyttöehdot ovat asianmukaiset	TCS 312 TCS 400*, 401, 402, 403*, 404, 405*, 406, 407, 408*, 409, 410*, 411, 412, 413*, 414, 415*, 416, 417, 418*, 419
6.	Toiminnalliset testit		
6.1	Normaali tietojenkäsittely	Testataan jokaisen komennon jokainen sallittu käyttötapa vähintään kertaalleen (esim. testataan UPDATE BINARY -komento luokkaa osoittavan CLA-tavun arvolla '00' ja arvolla '0' C sekä käyttäen eri arvoja parametreissa P1, P2 ja Lc). Tarkastetaan, että komennon mukaiset toiminnot on todella suoritettu kortilla (esim. lukemalla sen tiedoston tiedot, jota kommento koski)	TCS 313 bis TCS 379
6.2	Virheilmoitukset	Testataan jokainen (lisäyksessä 2 määritelty) virheilmoitus vähintään kerran jokaisessa komennossa. Testataan jokainen yleinen virhe vähintään kerran (paitsi datan eheyteen liittyvät virheet, joiden vastauskoodi on '6400' ja jotka tarkastetaan tietoturvasertifioinnin yhteydessä)	
7.	Ympäristötestit		
7.1		Varmistetaan, että kortit toimivat standardin ISO/IEC 10373 mukaisesti määritellyissä olosuhteissa	185–188 ISO/IEC 7816-1

5. YHTEENTOIMIVUUSTESTIT

Nro	Testi	Selite
1.	Moleminpuolinen varmentaminen	Tarkastetaan, että ajoneuvoyksikön ja ajopiirturikortin välinen moleminpuolinen varmentaminen sujuu normaalisti
2.	Tietojen kirjoittamisen ja lukemisen testaus	Suoritetaan tyypillinen käyttötilannetta vastaava toiminto ajoneuvoyksikössä. Toiminto on valittava testattavan kortin tyyppin mukaan, ja sen on kirjoitettava tietoja mahdollisimman moneen kortilla olevaan EF-tiedostoon Todennetaan kopioimalla kortin tiedot, että kaikki asianmukaiset tallenteet on tehty oikein Todennetaan tulostamalla päivittäinen tuloste, että kaikki asianmukaiset tallenteet ovat luettavissa

Lisäys 10

YLEISET TIETOTURVATAVOITTEET

Tässä lisäyksessä määritellään liiketunnistimen, ajoneuvoyksikön ja ajopiirturikortin tietoturvatavoitteiden vähimmäisvaatimukset.

Luodakseen tietoturvatavoitteet, joiden mukaan voidaan hakea turvavarmennusta, valmistajien on tarpeen mukaan hiottava ja täydennettävä asiakirjoja ilman, että niissä olevien uhkien, tavoitteiden, menettelytapojen ja tietoturvan toteuttamistoimintojen erittelyjen osalta lisätään mitään tai poistetaan mitään.

LIIKETUNNISTIMEN YLEISET TIETOTURVATAVOITTEET

1. Johdanto

Tässä asiakirjassa kuvataan liiketunnistin, uhat, jotka sen on torjuttava, sekä tietoturvatavoitteet, jotka sen on täytettävä. Asiakirjassa määritellään vaadittavat tietoturvan toteuttamistoiminnot. Edelleen asiakirjassa määritellään tietoturvamekanismien oletettu vähimmäisvahvuus sekä kehityksen ja arvioinnin vaatima varmuustaso.

Tässä asiakirjassa viitataan vaatimuksiin, jotka on esitetty varsinaisessa liitteessä I B. On huomattava, että varsinaisen liitteen I B vaatimuksien ja tietoturvatavoitteiden vaatimuksien kohdalla saattaa esiintyä päällekkäisyyksiä. Mikäli suhde jonkin tietoturvatavoitteen vaatimuksen ja sen varsinaisen liitteen I B vaatimuksen, johon tämän tietoturvatavoitteen vaatimus viittaa, välillä on epäselvä, on varsinaisen liitteen I B vaatimus määrävä.

Sellaisiin varsinaisen liitteen I B vaatimuksiin, joihin ei viitata tietoturvatavoitteissa, ei kohdisteta tietoturvan toteuttamistoimintoja.

Uhille, tavoitteille, menettelytavoille ja tietoturvan toteuttamistoimintojen erittelyille on annettu yksilölliset nimet, jotta ne olisivat jäljitettävissä kehitys- ja arviointiasiakirjoissa.

2. Lyhenteet, määritelmät ja viitetiedot

2.1 Lyhenteet

ROM (Read only memory) ROM-muisti; muisti, josta tietoja voidaan lukea, mutta johon ei voi kirjoittaa

SEF (Security enforcing function) SEF-toiminto; tietoturvan toteuttamistoiminto

TBD (To be defined) Määritellään erikseen (myöhemmin)

TOE (Target of evaluation) Arviointikohde

VU (Vehicle unit) Ajoneuvoyksikkö

2.2 Määritelmät

Digitaalinen ajopiirturi Valvontalaite

Laitekokonaisuus Liiketunnistimeen kytketty laite

Liikedata Ajoneuvoyksikön kanssa vaihdettavat tiedot, jotka koskevat nopeutta ja kuljettavaa matkaa

Fyysisesti erilliset osat Liiketunnistimen fyysiset osat, jotka on sijoitettu eri puolille ajoneuvoa, erotuksena liiketunnistimen kuoren sisällä olevista fyysisistä osista

Tietoturvadata	Tietyt tiedot, joita tarvitaan tukemaan tietoturvan toteuttamistoimintoja (esim. salakirjoitusavaimet)
Järjestelmä	Laitteet, ihmiset tai organisaatiot, jotka jollain tavoin liittyvät valvontalaitteeseen
Käyttäjä	Liiketunnistinta käyttävä henkilö (paitsi jos kyseessä on 'käyttäjätiedot')
Käyttäjätiedot	Kaikki muut kuin liikkeeseen ja tietoturvaan liittyvät liiketunnistimen tallentamat ja säilyttämät tiedot

2.3 Viitetiedot

ITSEC (Information Technology Security Evaluation Criteria) EU:n komission suositus yleisistä tietotekniikan turvallisuuden arviointiperusteista vuodelta 1991

3. Perusteet

3.1 Liiketunnistimen kuvaus ja käyttötapa

Liiketunnistin on tarkoitettu asennettavaksi tieliikenteessä käytettäviin kuljetusajoneuvoihin. Sen tarkoituksena on antaa ajoneuvoyksikölle turvattua liikedataa, joka kuvaa ajoneuvon nopeutta ja sen kulkemaa matkaa.

Liiketunnistin liitetään mekaanisesti ajoneuvon sellaiseen liikkuvaan osaan, jonka liike osoittaa ajoneuvon nopeutta tai kuljettua matkaa. Se voidaan sijoittaa ajoneuvon vaihdelaatikkoon tai muuhun ajoneuvon osaan.

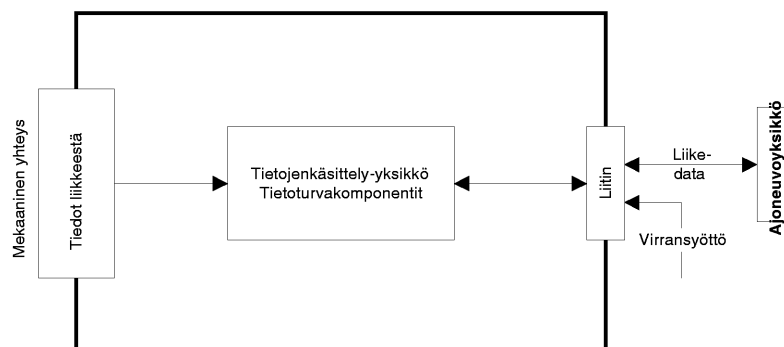
Käyttötilassaan liiketunnistin on oltava kytkettynä ajoneuvoyksikköön.

Se voidaan hallintatarkoituksessa myös kytkeä tiettyihin laitteisiin (*valmistajan määriteltävissä*).

Seuraavassa kuvassa on tyypillinen liiketunnistin:

Kuva 1

Tyypillinen liiketunnistin

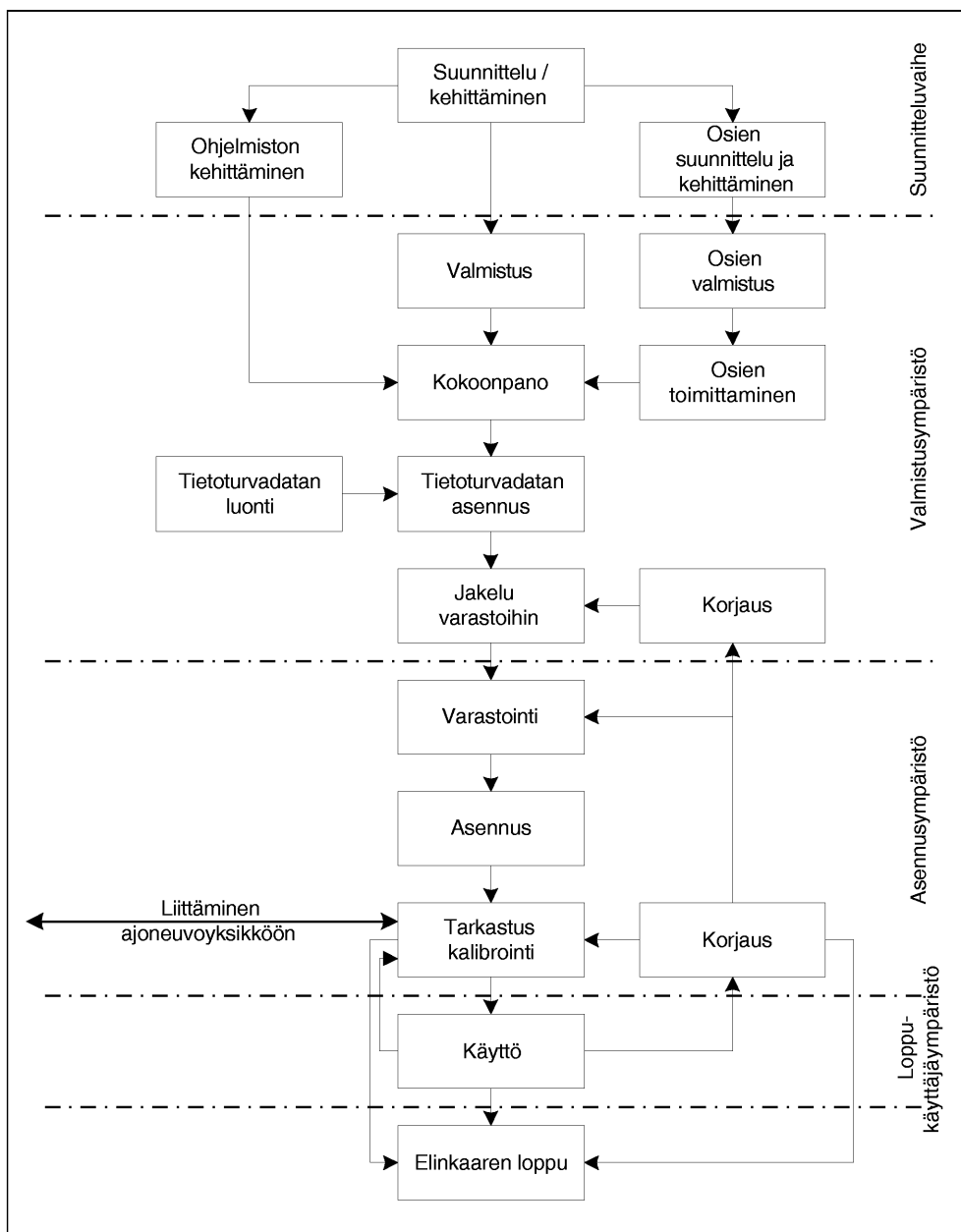

3.2 Liiketunnistimen elinkaari

Seuraavassa kuvassa on liiketunnistimen tyypillinen elinkaari:

Kuva 2

Liiketunnistimen tyypillinen elinkaari

3.3 Uhat

Tässä kohdassa kuvataan uhat, joiden kohteeksi liiketunnistin saattaa joutua.

3.3.1 Käyttöoikeuksiin liittyvät uhat

T.Access

Käyttäjät saattavat yrittää käyttää toimintoja, joihin heillä ei ole käyttöoikeuksia

3.3.2 Suunnitteluun ja rakenteeseen liittyvät uhat

T.Faults	Laitteiston, ohjelmiston tai viestintätapahtumien virheet saattavat asettaa liiketunnistimen vaikeasti ennakoitaviin olosuhteisiin, jotka vaarantavat sen tietoturvan
T.Tests	Käytöstä poistamatta jääneiden testaustoimintatilojen tai kiertoteiden käyttäminen saattaa vaarantaa liiketunnistimen tietoturvan
T.Design	Käyttäjät saattavat yrittää saada oikeudettomia tietoja laitteen rakenteesta joko valmistajan lähteistä (varkauden, lahjonnan tms. avulla) tai käänteissuunnittelun avulla

3.3.3 Käyttöön liittyvät uhat

T.Environment	Käyttäjät saattavat vaarantaa liiketunnistimen tietoturvan saattamalla laitteen alttiiksi ympäristön vaikutuksille (lämpövaikutukset, sähkömagneettiset, optiset, kemialliset, mekaaniset vaikutukset jne.)
T.Hardware	Käyttäjät saattavat yrittää tehdä muutoksia liiketunnistinlineitteisiin
T.Mechanical_Origin	Käyttäjät saattavat yrittää vaikuttaa liiketunnistimen tulosignaaliin (esim. irrottamalla tunnistimen vaihdelaatikosta jne.)
T.Motion_Data	Käyttäjät saattavat yrittää tehdä muutoksia ajoneuvon liikedataan (lisääminen, muuttaminen, poistaminen, signaalin toistaminen)
T.Power_Supply	Käyttäjät saattavat yrittää tehdä tyhjäksi liiketunnistimen tietoturvatavoitteet tekemällä muutoksia (katkaiseminen, alentaminen, lisääminen) sen virransyöttöön
T.Security_Data	Käyttäjät saattavat yrittää saada oikeudettomia tietoja tietoturvadatasta sitä luotaessa tai siirrettäessä tai laitteeseen asennettaessa
T.Software	Käyttäjät saattavat yrittää tehdä muutoksia liiketunnistimen ohjelmistoon
T.Stored_Data	Käyttäjät saattavat yrittää tehdä muutoksia tallennettuihin tietoihin (tietoturvadataan tai käyttäjätietoihin)

3.4 Tietoturvatavoitteet

Digitaalisen ajopiirturijärjestelmän tärkein tietoturvatavoite on seuraava:

O.Main	Valvontaviranomaisten tarkastettavaksi tarkoitettujen tietojen on oltava käytettävissä ja niiden on täysin ja tarkasti kuvattava tarkastuksen kohteena olevia kuljettajia ja ajoneuvoja koskevat tapahtumat, jotka liittyvät ajo-, työ-, varallaolo- ja lepoaikoihin sekä ajoneuvon nopeuteen
--------	---

Järjestelmän kokonaistietoturvatavoitteeseen vaikuttava liiketunnistimen tietoturvatavoite on sen vuoksi seuraava:

O.Sensor_Main	Liiketunnistimen lähettämän datan on oltava ajoneuvoyksikön käytettävissä, jotta ajoneuvoyksikkö voi täysin ja tarkasti määrittää ajoneuvon nopeuden ja sen kulkeman matkan.
---------------	--

3.5 Tietotekniikan tietoturvatavoitteet

Liiketunnistimen tietotekniikkaan liittyvät tietoturvatavoitteet, jotka vaikuttavat sen tietoturvan päätavoitteeseen, ovat seuraavat:

O.Access	Liiketunnistimen on ohjattava siihen kytkettyjen laitekokonaisuuksien oikeuksia käyttää toimintoja ja tietoja
O.Audit	Liiketunnistimen on seurattava yrityksiä murtaa sen tietoturva ja jäljitettävä yritykset niihin liittyviin laitekokonaisuuksiin
O.Authentication	Liiketunnistimen on todennettava siihen kytketyt laitekokonaisuudet

O.Processing	Liiketunnistimen on varmistettava, että tulospääntöä käsittelevä liiketunnein on virheetöntä
O.Reliability	Liiketunnistimen on toimittava luotettavasti
O.Secured_Data_Exchange	Liiketunnistimen on suojattava tiedonvaihto ajoneuvoyksikön kanssa

3.6 **Fyysiset, henkilöstön tai menetelmien vaikutustavat**

Tässä kohdassa kuvataan fyysisiä, henkilöstöä ja menetelmiä koskevia vaatimuksia, jotka vaikuttavat liiketunnistimen tietoturvaan.

3.6.1 *Laitteen suunnittelu ja rakenne*

M.Development	Liiketunnistimien kehittäjien on varmistettava, että kehitystyön aikainen vastuunjakko ei vaaranna tietotekniikkaan liittyvää tietoturvaa
M.Manufacturing	Liiketunnistimien valmistajien on varmistettava, että valmistuksen aikainen vastuunjakko ei vaaranna tietotekniikkaan liittyvää tietoturvaa ja että liiketunnistin on valmistuksen aikana suojattu sellaisia fyysisiä toimenpiteitä vastaan, jotka saattaisivat vaarantaa tietotekniikkaan liittyvän tietoturvan

3.6.2 *Laitteen toimittaminen*

M.Delivery	Liiketunnistimien valmistajien, ajoneuvovalmistajien ja asentajien on varmistettava, että liiketunnistinta käsitellään tavalla, joka ei vaaranna tietotekniikkaan liittyvää tietoturvaa
------------	---

3.6.3 *Tietoturvadatan luonti ja toimittaminen*

M.Sec_Data_Generation	Tietoturvadatan luomisessa käytettävien algoritmien on oltava ainoastaan valtuutettujen ja luotettavien henkilöiden käytettävissä
M.Sec_Data_Transport	Tietoturvadata on luotava, siirrettävä ja asennettava liiketunnistimeen tavalla, joka säilyttää sen asianmukaisen luottamuksellisuuden ja eheyden

3.6.4 *Valvontalaitteen asennus, kalibrointi ja tarkastus*

M.Approved_Workshops	Valvontalaitteen asennuksen, kalibroinnin ja tarkastuksen saavat suorittaa vain luotettavat ja hyväksytyt asentajat tai korjaamot
M.Mechanical_Interface	Laitteessa on oltava varustus, joka paljastaa mekaanisen liitännän epäasianmukaisen käsittelyn (esim. sinetit)
M.Regular_Inspections	Valvontalaite on tarkastettava ja kalibroitava säännöllisesti

3.6.5 *Lainvalvontaan liittyvät tarkastukset*

M.Controls	Lainvalvontaan liittyviä tarkastuksia on suoritettava säännöllisesti ja satunnaisesti, ja niihin on sisällyttävä tietoturvan seuranta
------------	---

3.6.6 *Ohjelmistopäivitykset*

M.Software_Upgrade	Uusille ohjelmistoversioille on saatava turvavarmennus, ennen kuin niitä voidaan käyttää liiketunnistimessa
--------------------	---

4. **Tietoturvan toteuttamistoiminnot**

4.1 **Tunnistaminen ja todentaminen**

U1A_101 Liiketunnistimen on jokaisen vuorovaikutuksen yhteydessä voitava tunnistaa se laitekokonaisuus, johon se on kytketty.

UIA_102 Tunnistimeen kytketyn laitekokonaisuuden on koostuttava seuraavista osista:

— laitekokonaisuusryhmä:

— ajoneuvoyksikkö,

— hallintalaite,

— muu laite,

— laitekokonaisuuden tunniste (koskee vain ajoneuvoyksikköä).

UIA_103 Tunnistimeen kytketyn ajoneuvoyksikön laitekokonaisuuden tunniste on sisällettävä ajoneuvoyksikön hyväksyntänumero ja ajoneuvoyksikön sarjanumero.

UIA_104 Liiketunnistimen on kyettävä todentamaan kaikki ajoneuvoyksiköt tai hallintalaitteet, joihin se on kytketty, kun

— laitekokonaisuus kytketään,

— käyttöjännite virtakatkoksen jälkeen palautuu.

UIA_105 Liiketunnistimen on kyettävä tietyn väliajoin uudelleen todentamaan ajoneuvoyksikkö, johon se on kytketty.

UIA_106 Liiketunnistimen on havaittava kopioitu todennusdata, jota yritetään käyttää uudelleen, ja estettävä sen käyttö.

UIA_107 Kun on tehty tietty määrä (joka on valmistajan määriteltävissä, mutta ei saa olla enemmän kuin 20) perättäisiä epäonnistuneita todennusyrityksiä, SEF-toiminnon on

— luotava tapausta koskeva seurantatietue,

— varoitettava laitekokonaisuutta,

— jatkettava liikedatan lähettämistä ei-suojatussa tilassa.

4.2 Käyttöoikeuksien valvonta

Käyttöoikeuksien valvonnalla on varmistettava, että arviointikohteen tietoja lukevat, luovat tai muuttavat vain ne, joilla on siihen valtuudet.

4.2.1 Käyttöoikeuksien valvonnan toimintalinjat

ACC_101 Liiketunnistimen on valvottava toimintojen ja tietojen käyttöoikeuksia.

4.2.2 Tietojen käyttöoikeudet

ACC_102 Liiketunnistimen on varmistettava, että liiketunnistimen tunnistetiedot voidaan kirjoittaa vain kerran (vaatimus 078).

ACC_103 Liiketunnistimen on hyväksyttävä ja/tai tallennettava käyttäjätietoja vain todennetuilta laitekokonaisuuksilta.

ACC_104 Liiketunnistimen on valvottava tietoturvadatan lukemiseen ja kirjoittamiseen oikeuttavien käyttöoikeuksien noudattamista.

4.2.3 Tiedostorakenteet ja käyttöehdot

ACC_105 Sovellus- ja datatiedostojen rakenne ja käyttöehdot on luotava valmistuksen aikana ja lukittava siten, ettei niitä voida myöhemmin muuttaa tai poistaa.

4.3 Selvitysvelvollisuus

ACT_101 Liiketunnistimen on säilytettävä muistissaan liiketunnistimen tunnistetiedot (vaatimus 077).

ACT_102 Liiketunnistimen on säilytettävä muistissaan asennukseen liittyvät tiedot (vaatimus 099).

ACT_103 Liiketunnistimen on kyettävä tulostamaan selvitysvelvollisuuden nojalla annettavia tietoja (selvitystietoja) todennetuille laitekokonaisuuksille niiden pyynnöstä.

4.4 *Seuranta*

AUD_101 Liiketunnistimen on luotava sen tietoturvaa vaarantavista tapauksista niitä koskeva seurantatietue.

AUD_102 Seuraavat tapaukset vaarantavat liiketunnistimen tietoturvan:

- tietoturvan murtoyritykset:
 - todennuksen epäonnistuminen,
 - virhe tallennettujen tietojen eheydessä,
 - virhe sisäisessä tiedonsiirrossa,
 - laitteen kannen luvaton avaaminen,
 - laitteen tahallinen vahingoittaminen,
- vika liiketunnistimessa.

AUD_103 Seurantatietueiden on sisällettävä seuraavat tiedot:

- päivämäärä ja aika, jolloin tapaus sattui,
- tapaustyyppi,
- tunnistimeen kytketyn laitekokonaisuuden tunniste.

Kun vaadittavia tietoja ei ole käytettävissä, on annettava asianmukainen oletusarvoinen tieto (valmistajan määriteltävissä).

AUD_104 Liiketunnistimen on lähetettävä syntyneet seurantatietueet ajoneuvoyksikölle heti, kun ne on luotu. Tunnistin saa tallentaa ne myös omaan muistiinsa.

AUD_105 Jos liiketunnistin säilyttää seurantatietueita, sen on varmistettava, että säilytettynä on 20 seurantatietuetta riippumatta siitä, onko seurantatietueille varattu säilytystila riittävä, ja sen on kyettävä pyydettäessä tulostamaan säilytetyt seurantatietueet todennetuille laitekokonaisuuksille.

4.5 *Tarkkuus*

4.5.1 *Tiedonkulun ohjauksen toimintalinjat*

ACR_101 Liiketunnistimen on varmistettava, että liikedata on voitu saada vain käsittelemällä tunnistimen mekaaniseen tulosignaaliin perustuvia tietoja ja niistä johtamalla.

4.5.2 *Sisäiset tiedonsiirrot*

Tämän kohdan vaatimukset koskevat vain liiketunnistimia, joissa on fyysisesti erillisiä osia.

ACR_102 Jos tietoja siirretään liiketunnistimen fyysisesti erillisten osien välillä, tiedot on suojattava niiden muuttamista vastaan.

ACR_103 Jos havaitaan sisäisen tiedonsiirron aikana tapahtunut tiedonsiirtovirhe, siirto on uusittava ja SEF-toiminnon on luotava tapausta koskeva seurantatietue.

4.5.3 *Tallennettujen tietojen eheys*

ACR_104 Liiketunnistimen on tarkastettava, että sen muistiin tallennetut käyttäjätiedot ovat eheät.

ACR_105 Jos havaitaan virhe tallennettujen käyttäjätietojen eheydessä, SEF-toiminnon on luotava seurantatietue.

4.6 *Luotettavuus käytössä*

4.6.1 *Testit*

RLB_101 Kaikki pelkästään valmistusvaiheessa käytettävät komennot, toiminnot tai koestuspisteet on tehtävä toimintakyvyttömiksi tai poistettava ennen valmistusvaiheen päättymistä. Ne eivät saa olla myöhemmin palautettavissa käyttöön.

RLB_102 Liiketunnistimen on itse suoritettava testejä sitä ensi kertaa käynnistettäessä sekä normaalin käytön aikana sen virheettömyksen toiminnan todentamiseksi. Liiketunnistimen itse suorittamiin testeihin on sisällyttävä tietoturvadatan eheyden todentaminen sekä tallennettujen suoritettavien ohjelmakoodien eheyden todentaminen (ellei niitä ole tallennettu ROM-muistiin).

RLB_103 Jos laitteen itse suorittaman testin aikana havaitaan virhe, SEF-toiminnon on luotava seurantatietue (vika liiketunnistimessa).

4.6.2 Ohjelmistot

RLB_104 Liiketunnistimen ohjelmistojen käyttöolosuhteissa tapahtuvan analysoinnin tai korjailun on oltava mahdotonta.

RLB_105 Ulkopuolelta syötettyä dataa ei saa hyväksyä suoritettavaksi ohjelmakoodiksi.

4.6.3 Fyysinen suojaus

RLB_106 Jos liiketunnistimen rakenne mahdollistaa sen avaamisen, liiketunnistimen on havaittava kaikki sen kotelon avaamista-paukset myös ilman ulkoista virtalähdettä vähintään kuuden kuukauden ajan. Näissä tapauksissa SEF-toiminnon on luotava tapausta koskeva seurantatietue. (Riittää, että seurantatietue luodaan ja tallennetaan vasta, kun virta jälleen kytketään laitteeseen.)

Jos liiketunnistinta ei rakenteensa vuoksi ole mahdollista avata, sen rakenteen on oltava sellainen, että yritykset käsitellä sitä epäasianmukaisesti ovat helposti havaittavissa (esim. tarkastamalla silmämääräisesti).

RLB_107 Liiketunnistimen on havaittava laitteen tietyntyyppinen tahallinen vahingoittaminen (valmistajan määriteltävissä).

RLB_108 Edellä kuvatussa tapauksessa SEF-toiminnon on luotava seurantatietue ja liiketunnistimen on (valmistajan määriteltävissä).

4.6.4 Keskeytykset virransyötössä

RLB_109 Virransyötön keskeytyessä tai jännitteen vaihdellessa liiketunnistimen on siirryttävä suojattuun toimintatilaan.

4.6.5 Alkutilaan asettamisen olosuhteet

RLB_110 Jos virransyöttö keskeytyy tai jokin toimenpide keskeytyy ennen kuin se on saatettu loppuun tai muissa alkutilaan asettamista edellyttävissä olosuhteissa, liiketunnistimen on tultava asetetuksi alkutilaansa virheettömästi.

4.6.6 Tietojen käytettävyys

RLB_111 Liiketunnistimen on varmistettava, että tiedot ja toiminnot ovat tarvittaessa käytettävissä ja että tietoja ja toimintoja ei pyydetä tai niiden käyttöön antamisesta pidättäydytä tarpeettomasti.

4.6.7 Lisäsovellukset

RLB_112 Jos liiketunnistimessa on käytettävissä muita sovelluksia kuin ajopiirturisovellus, kaikki sovellukset on pidettävä fyysisesti ja/tai loogisesti erillään toisistaan. Nämä sovellukset eivät saa käyttää tietoturvadataa. Kerrallaan saa käynnissä olla vain yksi toiminto.

4.7 Tiedonvaihto

DEX_101 Liiketunnistimen on lähetettävä ajoneuvoyksikölle liikedataa, joka on varustettu asianmukaisin tietoturvamäärittein, jotta ajoneuvoyksikkö voi todentaa sen eheyden ja aitouden.

4.8 Salauksen tuki

Tämän kohdan vaatimuksia sovelletaan vain tarvittaessa, käytettävien turvamekanismien ja valmistajan ratkaisujen mukaan.

CSP_101 Kaikkien liiketunnistimen suorittamien salaukseen liittyvien toimien on oltava määritellyn algoritmin mukaisia ja noudatettava määriteltyjä avaimen pituuksia.

CSP_102 Jos liiketunnistin luo salausavaimia, sen on tapahduttava määriteltyjen salausavaimien luontialgoritmien mukaisesti ja noudattamalla määriteltyjä salausavaimen pituuksia.

CSP_103 Jos liiketunnistin jakelee salausavaimia, sen on tapahduttava määriteltyjen avaimen jakelumenetelmien mukaisesti.

CSP_104 Jos liiketunnistin käyttää salausavaimia, sen on tapahduttava avaimen käyttämiseen määriteltyjen menetelmien mukaisesti.

CSP_105 Jos liiketunnistin tuhoaa salausavaimia, sen on tapahduttava määriteltyjen avaimen tuhoamisen menetelmien mukaisesti.

5. Turvamekanismien määrittely

Liiketunnistimien valmistajat määrittelevät turvamekanismit, jotka täyttävät tietoturvan toteuttamistoimintojen vaatimukset.

6. Turvamekanismien vähimmäisvahvuus

Liiketunnistimen turvamekanismien vähimmäisvahvuus on ITSEC-viiteaineiston mukainen High (korkea).

7. Varmuustaso

Liiketunnistimen tavoitevarmuustaso on ITSEC-viiteaineiston mukainen E3.

8. SEF-toimintojen ajatus

Seuraavissa taulukoissa esitetään SEF-toimintojen ajatus näyttämällä,

- millä SEF-toiminnoilla tai keinoilla kukin uhka torjutaan,
- mikä SEF-toiminto täyttää kunkin tietoturvatavoitteen.

	Uhat												Tietotekniikan tavoitteet					
	T.Access	T.Faults	T.Tests	T.Design	T.Environment	T.Hardware	T.Mechanical_Origin	T.Motion_Data	T.Power_Supply	T.Security_Data	T.Software	T.Stored_Data	O.Access	O.Audit	O.Authentication	O.Processing	O.Reliability	O.Secured_Data_Exchange
Fyysiset, henkilöstön tai menetelmien vaikutustavat																		
Kehittäminen		x	x	x														
Valmistus			x	x														
Toimitus						x					x	x						
Tietoturvadatan luonti										x								
Tietoturvadatan siirto										x								
Hyväksytyt korjaamot							x											
Mekaaninen liitäntä							x											
Määräaikaistarkastus						x	x		x		x							
Lainvalvontaan liittyvät tarkastukset					x	x	x		x	x	x							
Ohjelmistopäivitykset											x							
Tietoturvan toteuttamistoiminnot (SEF-toiminnot)																		
Tunnistaminen ja todentaminen																		
UIA_101 Laitekokonaisuuksien tunnistaminen	x							x					x		x			x
UIA_102 Laitekokonaisuuksien tunniste	x												x		x			
UIA_103 Ajoneuvoyksikön tunniste														x				
UIA_104 Laitekokonaisuuksien todentaminen	x							x					x		x			x
UIA_105 Uudelleentodentaminen	x							x					x		x			x
UIA_106 Todentaminen, jota ei voida väärentää	x							x					x		x			
UIA_107 Epäonnistunut todentaminen								x						x			x	
Käyttöoikeuksien valvonta																		
ACC_101 Käyttöoikeuksien valvonnan toimintalinjat	x									x		x	x					
ACC_102 Liiketunnistimen tunniste												x	x					

AJONEUVOYKSIKÖN YLEISET TIETOTURVATAVOITTEET

1. Johdanto

Tässä asiakirjassa kuvataan ajoneuvoyksikkö, uhat, jotka sen on torjuttava, sekä tietoturvatavoitteet, jotka sen on täytettävä. Asiakirjassa määritellään vaadittavat tietoturvan toteuttamistoiminnot. Edelleen asiakirjassa määritellään tietoturvamekanismien oletettu vähimmäisvahvuus sekä kehityksen ja arvioinnin vaatima varmuustaso.

Tässä asiakirjassa viitataan vaatimuksiin, jotka on esitetty varsinaisessa liitteessä I B. On huomattava, että varsinaisen liitteen I B vaatimusten ja tietoturvatavoitteiden vaatimusten kohdalla saattaa esiintyä päällekkäisyyksiä. Mikäli suhde jonkin tietoturvatavoitteen vaatimuksen ja sen varsinaisen liitteen I B vaatimuksen, johon tämän tietoturvatavoitteen vaatimus viittaa, välillä on epäselvä, on varsinaisen liitteen I B vaatimus määräävä.

Sellaisiin varsinaisen liitteen I B vaatimuksiin, joihin ei viitata tietoturvatavoitteissa, ei kohdisteta tietoturvan toteuttamistoimintoja.

Uhille, tavoitteille, menettelytavoille ja tietoturvan toteuttamistoimintojen erittelyille on annettu yksilölliset nimet, jotta ne olisivat jäljitettävissä kehitys- ja arviointiasiakirjoissa.

2. Lyhenteet, määritelmät ja viitetiedot**2.1 Lyhenteet**

PIN	(Personal identification number) PIN-koodi; henkilökohtainen tunnusluku
ROM	(Read only memory) ROM-muisti; muisti, josta tietoja voidaan lukea, mutta johon ei voi kirjoittaa
SEF	(Security enforcing function) SEF-toiminto; tietoturvan toteuttamistoiminto
TBD	(To be defined) Määritellään erikseen (myöhemmin)
TOE	(Target of evaluation) Arviointikohde
VU	(Vehicle unit) Ajoneuvoyksikkö

2.2 Määritelmät

Digitaalinen ajopiirturi	Valvontalaite
Liikedata	Liiketunnistimen kanssa vaihdettavat tiedot, jotka koskevat nopeutta ja kuljettavaa matkaa
Fyysisesti erilliset osat	Ajoneuvoyksikön fyysiset osat, jotka on sijoitettu eri puolille ajoneuvoa, erotuksena ajoneuvoyksikön kuoren sisällä olevista fyysisistä osista
Tietoturvadata	Tietyt tiedot, joita tarvitaan tukemaan tietoturvan toteuttamistoimintoja (esim. salakirjoitusavaimet)
Järjestelmä	Laitteet, ihmiset tai organisaatiot, jotka jollain tavoin liittyvät valvontalaitteeseen
Käyttäjä	Käyttäjillä tarkoitetaan laitteita käyttäviä henkilöitä. Ajoneuvoyksikön normaaleihin käyttäjiin kuuluvat kuljettajat, korjaamot ja yritykset
Käyttäjätiedot	Kaikki muut kuin liikkeeseen ja tietoturvaan liittyvät ajoneuvoyksikön tallentamat ja säilyttämät tiedot, joita koskevat vaatimukset on esitetty luvun III kohdassa 12

2.3 Viitetiedot

ITSEC	(Information Technology Security Evaluation Criteria) EY:n komission suositus yleisistä tietotekniikan turvallisuuden arviointiperusteista vuodelta 1991
-------	--

3. Perusteet**3.1 Ajoneuvoyksikön kuvaus ja käyttötapa**

Ajoneuvoyksikkö on tarkoitettu asennettavaksi tieliikenteessä käytettäviin kuljetusajoneuvoihin. Sen tarkoituksena on kirjata, tallentaa, näyttää, tulostaa ja antaa tietoja, jotka liittyvät kuljettajan toimintaan.

Se kytketään liiketunnistimeen, jonka kanssa se vaihtaa ajoneuvon liikedataa.

Käyttäjät osoittavat henkilöllisyytensä ajoneuvoyksikölle ajopiirturikorttien avulla.

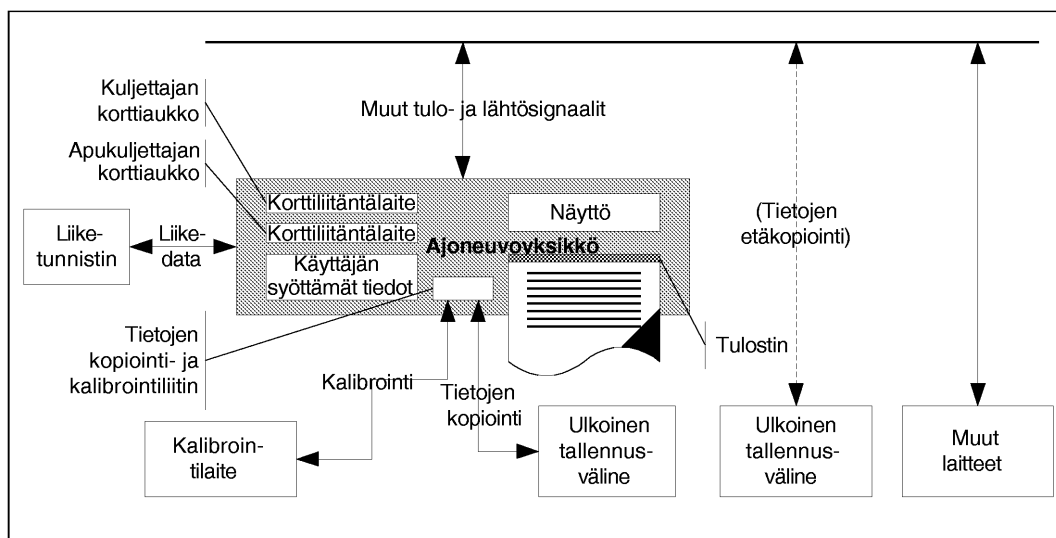
Ajoneuvoyksikkö kirjaa ja tallentaa kuljettajan toimintaan liittyviä tietoja datamuistiinsa sekä ajopiirturikortteille.

Ajoneuvoyksikkö tulostaa tietoja näytölle, tulostimelle ja ulkoisille laitteille.

Seuraavassa kuvassa on ajoneuvoon asennetun ajoneuvoyksikön käyttöympäristö:

Kuva 1

Ajoneuvoyksikön käyttöympäristö

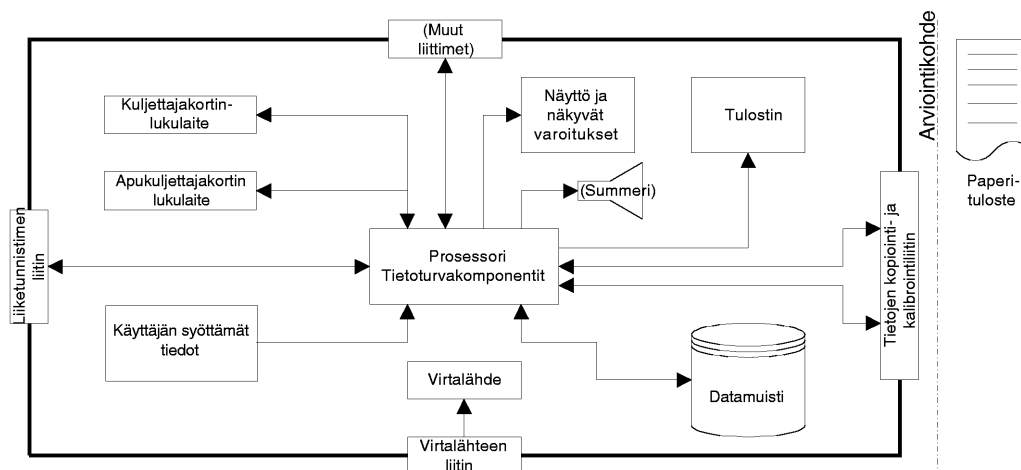
Ajoneuvoyksikön yleiset ominaisuudet, toiminnot ja toimintatilat on kuvattu liitteen I B luvussa II.

Ajoneuvoyksikön toiminnalliset vaatimukset on määritelty liitteen I B luvussa III.

Seuraavassa kuvassa on tyypillinen ajoneuvoyksikkö:

Kuva 2

Tyypillinen ajoneuvoyksikkö (...) valinnainen

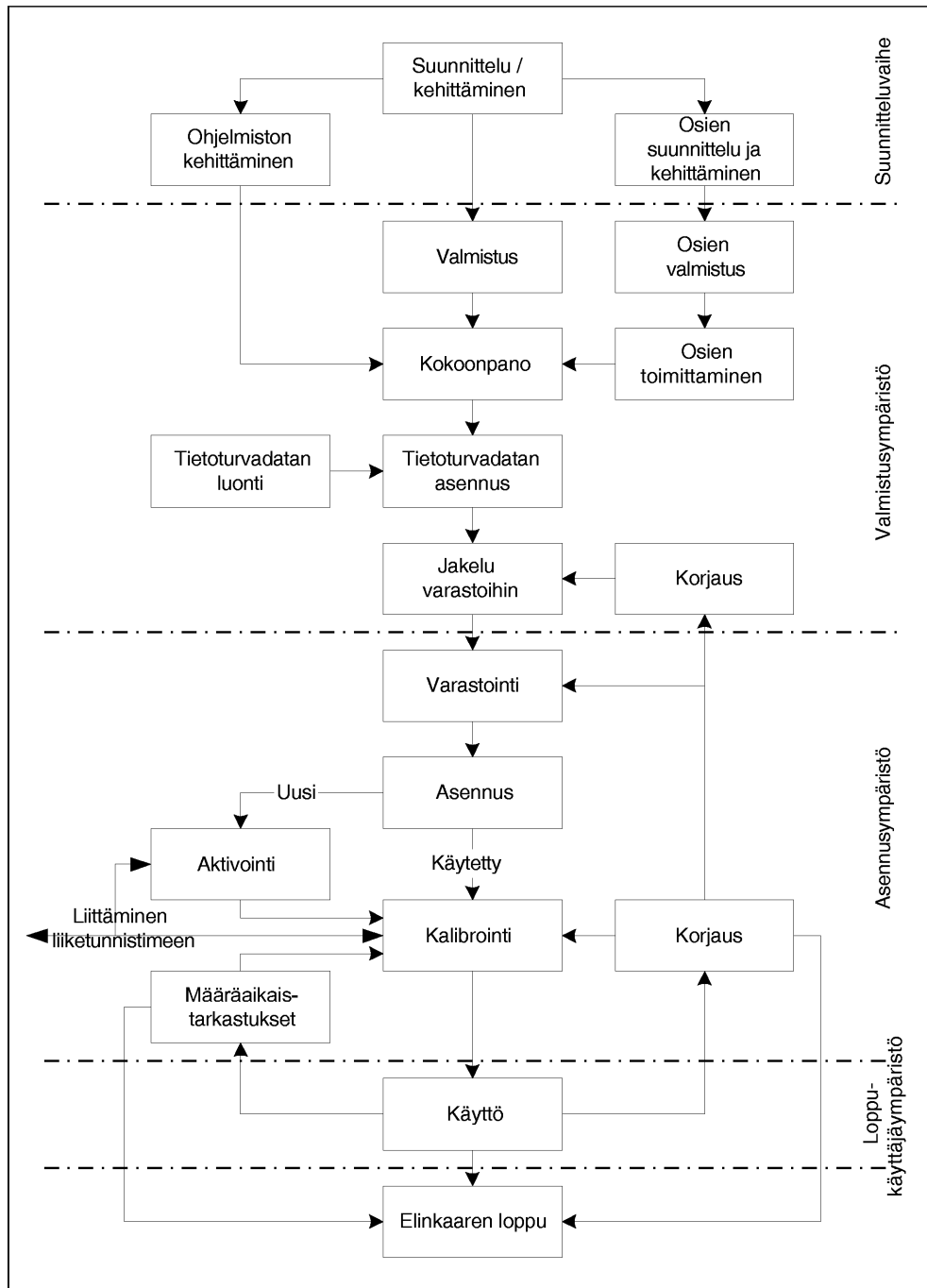
On huomattava, että vaikka tulostimen koneisto on osa arviointikohdetta, paperituloste ei ole.

3.2 Ajoneuvoyksikön elinkaari

Seuraavassa kuvassa on ajoneuvoyksikön tyypillinen elinkaari:

Kuva 3

Ajoneuvoyksikön tyypillinen elinkaari

3.3 Uhat

Tässä kohdassa kuvataan uhat, joiden kohteeksi ajoneuvoyksikkö saattaa joutua.

3.3.1 Tunnistukseen ja käyttöoikeuksien valvonnan toimintalinjoihin liittyvät uhat

T.Access

Käyttäjät saattavat yrittää käyttää toimintoja, joiden käyttämiseen heillä ei ole oikeutta (esim. kuljettajat käyttävät kalibrointitoimintoa)

T.Identification

Käyttäjät saattavat yrittää käyttää useita eri tunnisteita tai ei lainkaan tunnistetta

3.3.2 Suunnitteluun ja rakenteeseen liittyvät uhat

T.Faults	Laitteiston, ohjelmiston tai viestintätapahtumien virheet saattavat asettaa ajoneuvoyksikön vaikeasti ennakoitaviin olosuhteisiin, jotka vaarantavat sen tietoturvan
T.Tests	Käytöstä poistamatta jääneiden testaustoimintatilojen tai kiertoteiden käyttäminen saattaa vaarantaa ajoneuvoyksikön tietoturvan
T.Design	Käyttäjät saattavat yrittää saada oikeudettomia tietoja laitteen rakenteesta joko valmistajan lähteistä (varkauden, lahjonnan tms. avulla) tai käänteissuunnittelun avulla

3.3.3 Käyttöön liittyvät uhat

T.Calibration_Parameters	Käyttäjät saattavat yrittää käyttää väärin kalibroituja laitteita (muuttamalla kalibrointi-tietoja tai käyttämällä hyväkseen organisaation heikkouksia)
T.Card_Data_Exchange	Käyttäjät saattavat yrittää muuttaa tietoja, kun niitä vaihdetaan ajoneuvoyksikön ja ajopiirturikorttien välillä (tietojen lisääminen, muuttaminen, poistaminen, signaalin toistaminen)
T.Clock	Käyttäjät saattavat yrittää muuttaa sisäisen kellon asetuksia
T.Environment	Käyttäjät saattavat vaarantaa ajoneuvoyksikön tietoturvan saattamalla laitteen alttiiksi ympäristön vaikutuksille (lämpövaikutukset, sähkömagneettiset, optiset, kemialliset, mekaaniset vaikutukset jne.)
T.Fake_Devices	Käyttäjät saattavat yrittää kytkeä ajoneuvoyksikköön valelaitteita (liiketunnistin, älykortit)
T.Hardware	Käyttäjät saattavat yrittää tehdä muutoksia ajoneuvoyksikkölaitteisiin
T.Motion_Data	Käyttäjät saattavat yrittää tehdä muutoksia ajoneuvon liikedataan (lisääminen, muuttaminen, poistaminen, signaalin toistaminen)
T.Non_Activated	Käyttäjät saattavat käyttää laitetta, jota ei ole aktivoitu
T.Output_Data	Käyttäjät saattavat yrittää muuttaa tulostettavia tietoja (tulostamisen, näyttämisen tai kopioinnin yhteydessä)
T.Power_Supply	Käyttäjät saattavat yrittää tehdä tyhjiksi ajoneuvoyksikön tietoturvatavoitteet tekemällä muutoksia (katkaiseminen, alentaminen, lisääminen) sen virransyöttöön
T.Security_Data	Käyttäjät saattavat yrittää saada oikeudettomia tietoja tietoturvadatasta sitä luotaessa tai siirrettäessä tai laitteeseen asennettaessa
T.Software	Käyttäjät saattavat yrittää tehdä muutoksia ajoneuvoyksikön ohjelmistoon
T.Stored_Data	Käyttäjät saattavat yrittää tehdä muutoksia tallennettuihin tietoihin (tietoturvadataan tai käyttäjätietoihin)

3.4 Tietoturvatavoitteet

Digitaalisen ajopiirturijärjestelmän tärkein tietoturvatavoite on seuraava:

O.Main	Valvontaviranomaisten tarkastettavaksi tarkoitettujen tietojen on oltava käytettävissä ja niiden on täysin ja tarkasti kuvattava tarkastuksen kohteena olevia kuljettajia ja ajoneuvoja koskevat tapahtumat, jotka liittyvät ajo-, työ-, varallaolo- ja lepoaikoihin sekä ajoneuvon nopeuteen
--------	---

Järjestelmän kokonaistietoturvatavoitteeseen vaikuttavat ajoneuvoyksikön tietoturvatavoitteet ovat sen vuoksi seuraavat:

O.VU_Main	Mitattavaksi ja tallennettavaksi ja sen jälkeen viranomaisten tarkastettavaksi tarkoitettujen tietojen on oltava käytettävissä ja niiden on tarkasti kuvattava tarkastuksen kohteena olevien kuljettajien ja ajoneuvojen toimintaa, joka liittyy ajo-, työ-, varallaolo- ja lepoaikoihin sekä ajoneuvon nopeuteen
O.VU_Export	Ajoneuvoyksikön on kyettävä siirtämään tietoja ulkoiselle tallennusvälineelle siten, että niiden eheys ja aitous voidaan todentaa

3.5 Tietotekniikan tietoturvatavoitteet

Ajoneuvoyksikön tietotekniikkaan liittyvät tietoturvatavoitteet, jotka vaikuttavat sen tietoturvan päätaivoitteisiin, ovat seuraavat:

O.Access	Ajoneuvoyksikön on ohjattava toimintojen ja tietojen käyttöoikeuksia
O.Accountability	Ajoneuvoyksikön on kerättävä tarkkoja selvitystietoja
O.Audit	Ajoneuvoyksikön on seurattava yrityksiä murtaa sen tietoturva ja jäljitettävä yritykset niihin liittyviin käyttäjiin.
O.Authentication	Ajoneuvoyksikön on todennettava käyttäjät ja siihen kytketyt laitekokonaisuudet (kun laitekokonaisuuksien välille tulee luoda turvallinen siirtotie (trusted path))
O.Integrity	Ajoneuvoyksikön on säilytettävä tallennettujen tietojen eheys
O.Output	Ajoneuvoyksikön on varmistettava, että lähetettävä data kuvaa tarkasti mitattuja tai tallennettuja tietoja
O.Processing	Ajoneuvoyksikön on varmistettava, että tulossignaalin käsittely käyttäjätietojen saamiseksi on virheetöntä
O.Reliability	Ajoneuvoyksikön on toimittava luotettavasti
O.Secured_Data_Exchange	Ajoneuvoyksikön on suojattava tiedonvaihto liiketunnistimen ja ajopiirturikorttien kanssa

3.6 Fyysiset, henkilöstön tai menetelmien vaikutustavat

Tässä kohdassa kuvataan fyysisiä, henkilöstöä ja menetelmiä koskevia vaatimuksia, jotka vaikuttavat ajoneuvoyksikön tietoturvaan.

3.6.1 Laitteen suunnittelu ja rakenne

M.Development	Ajoneuvoyksikköjen kehittäjien on varmistettava, että kehitystyön aikainen vastuunjako ei vaaranna tietotekniikkaan liittyvää tietoturvaa
M.Manufacturing	Ajoneuvoyksikköjen valmistajien on varmistettava, että valmistuksen aikainen vastuunjako ei vaaranna tietotekniikkaan liittyvää tietoturvaa ja että ajoneuvoyksikkö on valmistuksen aikana suojattu sellaisia fyysisiä toimenpiteitä vastaan, jotka saattaisivat vaarantaa tietotekniikkaan liittyvän tietoturvan

3.6.2 Laitteen toimittaminen ja aktivointi

M.Delivery	Ajoneuvoyksikköjen valmistajien, ajoneuvovalmistajien ja asentajien tai korjaamojen on varmistettava, että aktiivoimattomia ajoneuvoyksikköjä käsitellään tavalla, joka ei vaaranna ajoneuvoyksikköjen tietoturvaa
M.Activation	Ajoneuvovalmistajien ja asentajien tai korjaamojen on aktivoitava ajoneuvoyksikkö sen asennuksen jälkeen ennen kuin ajoneuvo poistuu tiloista, joissa asennus tehtiin

3.6.3 Tietoturvadatan luonti ja toimittaminen

M.Sec_Data_Generation	Tietoturvadatan luomisessa käytettävien algoritmien on oltava ainoastaan valtuutettujen ja luotettavien henkilöiden käytettävissä
M.Sec_Data_Transport	Tietoturvadata on luotava, siirrettävä ja asennettava ajoneuvoyksikköön tavalla, joka säilyttää sen asianmukaisen luottamuksellisuuden ja eheyden

3.6.4 Korttien toimittaminen

M.Card_Availability	Ajopiirturikortteja saadaan antaa ja toimittaa vain valtuutetuille henkilöille
M.Driver_Card_Uniqueness	Kuljettajilla saa kerrallaan olla vain yksi voimassa oleva kuljettajakortti
M.Card_Traceability	Korttien toimituksen on oltava jäljitettävissä (valkoiset listat, mustat listat), ja mustia listoja on käytettävä turvaseurannassa

3.6.5 Valvontalaitteen asennus, kalibrointi ja tarkastus

M.Approved_Workshops	Valvontalaitteen asennuksen, kalibroinnin ja tarkastuksen saavat suorittaa vain luotettavat ja hyväksytyt asentajat tai korjaamot
M.Regular_Inpections	Valvontalaite on tarkastettava ja kalibroitava säännöllisesti
M.Faithful_Calibration	Hyväksytyjen asentajien ja korjaamojen on asetettava valvontalaitteeseen oikeat ajoneuvoparametrit kalibroinnin aikana

3.6.6 Laitteiden käyttö

M.Faithful_Drivers	Kuljettajien on noudatettava annettuja sääntöjä ja käytäydyttävä vastuuntuntoisesti (kuten käytettävä kuljettajakorttejaan, valittava oikeat toimintatiedot tietoja käsin syötettäessä jne.)
--------------------	--

3.6.7 Lainvalvontaan liittyvät tarkastukset

M.Controls	Lainvalvontaan liittyviä tarkastuksia on suoritettava säännöllisesti ja satunnaisesti, ja niihin on sisällyttävä tietoturvan seuranta
------------	---

3.6.8 Ohjelmistopäivitykset

M.Software_Upgrade	Uusille ohjelmistoversioille on saatava turvavarmennus, ennen kuin niitä voidaan käyttää ajoneuvoyksikössä
--------------------	--

4. Tietoturvan toteuttamistoiminnot

4.1 Tunnistaminen ja todentaminen

4.1.1 Liiketunnistimen tunnistaminen ja todentaminen

UIA_201 Ajoneuvoyksikön on jokaisen vuorovaikutuksen yhteydessä voitava tunnistaa se liiketunnistin, johon se on kytketty.

UIA_202 Liiketunnistimen tunnistetietoihin on sisällyttävä tunnistimen hyväksyntänumero ja tunnistimen sarjanumero.

UIA_203 Ajoneuvoyksikön on todennettava liiketunnistin, johon se on kytketty,

- kun liiketunnistin kytketään,
- jokaisen valvontalaitteen kalibroinnin yhteydessä,
- kun käyttöjännite virtakatkoksen jälkeen palautuu.

Todentamisen on oltava molemminpuolinen ja ajoneuvoyksikön alulle panema.

UIA_204 Ajoneuvoyksikön on tietyin väliajoin (aikaväli on valmistajan määriteltävissä, mutta sen on oltava lyhyempi kuin yksi tunti) uudelleen tunnistettava ja todennettava liiketunnistin, johon se on kytketty, sekä varmistettava, että valvontalaitteen edellisen kalibroinnin yhteydessä tunnistettua liiketunnistinta ei ole vaihdettu.

UIA_205 Ajoneuvoyksikön on havaittava kopioitu todennusdata, jota yritetään käyttää uudelleen, ja estettävä sen käyttö.

UIA_206 Kun on havaittu tietty määrä (joka on valmistajan määriteltävissä, mutta ei saa olla enemmän kuin 20) perättäisiä epäonnistuneita todennusyrityksiä ja/tai havaittu, että liiketunnistin on vaihdettu luvattomasti (ts. muulloin kuin valvontalaitteen kalibroinnin aikana), SEF-toiminnon on

- luotava tapausta koskeva seurantatietue,
- varoitettava käyttäjää,
- jatkettava liiketunnistimen lähettämän ei-suojatun liikedatan vastaanottamista ja käyttämistä.

4.1.2 Käyttäjän tunnistaminen ja todentaminen

UIA_207 Ajoneuvoyksikön on jatkuvasti ja yksilöidysti seurattava kahden käyttäjän henkilöllisyyttä valvomalla ajopiirturikortteja, jotka on asetettu laitteen kuljettaja- ja apukuljettajakortille tarkoitettuihin korttiaukkoihin.

UIA_208 Käyttäjän tunnistetietojen on sisällettävä seuraavat tiedot:

- käyttäjäryhmä:
 - DRIVER (kuljettajakortti),
 - CONTROLLER (valvontakortti),
 - WORKSHOP (korjaamokortti),
 - COMPANY (yrityskortti),
 - UNKNOWN (laitteessa ei ole korttia),
- käyttäjän tunniste, joka muodostuu seuraavista tiedoista:
 - kortin myöntäneen jäsenvaltion tunnus ja kortin numero,
 - UNKNOWN-tieto, jos käyttäjäryhmä on UNKNOWN.

UNKNOWN-ryhmään kuuluvien käyttäjien henkilöllisyys voi olla automaattisesti tiedossa tai annettu.

UIA_209 Ajoneuvoyksikön on todennettava käyttäjät, kun kortti asetetaan paikoilleen.

UIA_210 Ajoneuvoyksikön on uudelleen todennettava käyttäjät,

- kun käyttöjännite virtakatkoksen jälkeen palautuu,
- tietyin väliajoin tai tiettyjen tapausten jälkeen (*valmistajan määriteltävissä, mutta useammin kuin kerran päivässä*).

UIA_211 Todentaminen on tehtävä todistamalla, että korttiaukkoon asetettu kortti on voimassa oleva ajopiirturikortti, jolla on oikeasta järjestelmästä peräisin olevaa tietoturvadataa. Todentamisen on oltava molemminpuolinen ja ajoneuvoyksikön alulle panema.

UIA_212 Edellä mainitun lisäksi korjaamoilta on vaadittava oikein annetun PIN-koodin avulla tehtävä tunnistaminen. PIN-koodien on oltava vähintään 4 merkin pituisia.

Huomautus: Jos PIN-koodi on siirretty ajoneuvoyksikköön sen lähellä olevasta ulkoisesta laitteesta, ei PIN-koodia tarvitse pitää salassa siirron aikana.

UIA_213 Ajoneuvoyksikön on havaittava kopioitu todennusdata, jota yritetään käyttää uudelleen, ja estettävä sen käyttö.

UIA_214 Kun viisi perättäistä todennusyritystä on epäonnistunut, SEF-toiminnon on

- luotava tapausta koskeva seurantatietue,
- varoitettava käyttäjää,
- oletettava, että käyttäjä on tyyppiä UNKNOWN ja että kortti ei ole voimassa (määritelmä z) ja vaatimus 007.

4.1.3 Etäyhteyttä käyttävän yrityksen tunnistaminen ja todentaminen

Yrityksen mahdollisuus käyttää etäyhteyttä on valinnainen. Sen vuoksi tätä kohtaa sovelletaan vain, jos kyseinen toiminto on käytettävissä.

- UIA_215 Ajoneuvoyksikön on jokaisen etäyhteyttä käyttävän yrityksen kanssa tapahtuvan vuorovaikutuksen yhteydessä voitava tunnistaa kyseinen yritys.
- UIA_216 Etäyhteyttä käyttävän yrityksen tunnisteeseen tulee sisältää kortin myöntäneen jäsenvaltion tunniste ja yrityksen yrityskortin numero.
- UIA_217 Ajoneuvoyksikön on onnistuttava todentamaan etäyhteyttä käyttävä yritys, ennen kuin se sallii yritykselle lähetettävän mitään tietoa.
- UIA_218 Todentaminen on tehtävä todistamalla, että yrityksellä on voimassa oleva yrityskortti, jolla on oikeasta järjestelmästä peräisin olevaa tietoturvadataa.
- UIA_219 Ajoneuvoyksikön on havaittava kopioitu todennusdata, jota yritetään käyttää uudelleen, ja estettävä sen käyttö.
- UIA_220 Kun viisi perättäistä epäonnistunutta todennusyritystä on havaittu, ajoneuvoyksikön on
- varoitettava etäyhteyttä käyttävää yritystä.

4.1.4 Hallintalaitteiden tunnistaminen ja todentaminen

Ajoneuvoyksiköiden valmistajat saattavat nähdä tarpeelliseksi käyttää laitteita, jotka on tarkoitettu ajoneuvoyksikön hallinnassa käytettäviin lisätoimintoihin (esim. ohjelmistojen päivittämiseen, tietoturvadatan uudelleen syöttämiseen jne.). Sen vuoksi tätä kohtaa sovelletaan vain, jos kyseinen mahdollisuus on käytettävissä.

- UIA_221 Ajoneuvoyksikön on jokaisen hallintalaitteen kanssa tapahtuvan vuorovaikutuksen yhteydessä voitava tunnistaa kyseinen hallintalaite.
- UIA_222 Ajoneuvoyksikön on onnistuttava todentamaan hallintalaite, ennen kuin se sallii muita vuorovaikutuksia.
- UIA_223 Ajoneuvoyksikön on havaittava kopioitu todennusdata, jota yritetään käyttää uudelleen, ja estettävä sen käyttö.

4.2 Käyttöoikeuksien valvonta

Käyttöoikeuksien valvonnan avulla varmistetaan, että vain ne, joilla on siihen lupa, lukevat tietoja arviointikohteesta, luovat niitä siinä tai muuttavat niitä siihen.

On huomattava, että vaikkakin ajoneuvoyksikköön tallennetuilla käyttäjätiedoilla on yksityisyyteen tai kaupallisiin salaisuuksiin liittyviä piirteitä, ne eivät luonteeltaan ole salassa pidettäviä. Sen vuoksi tietojen lukemisen mahdollistaviin käyttöoikeuksiin liittyvä toiminnallinen vaatimus (vaatimus 011) ei ole SEF-toiminnon alainen.

4.2.1 Käyttöoikeuksien valvonnan toimintalinjat

- ACC_201 Ajoneuvoyksikön on hallittava ja tarkastettava toimintojen ja tietojen käyttöoikeuksia.

4.2.2 Toimintojen käyttöoikeudet

- ACC_202 Ajoneuvoyksikön on valvottava toimintatilan valintaa koskevien sääntöjen noudattamista (vaatimukset 006–009).
- ACC_203 Ajoneuvoyksikön on käytettävä toimintatiloja käyttöoikeuksien valvontasääntöjen noudattamisen valvonnassa (vaatimus 010).

4.2.3 Tietojen käyttöoikeudet

- ACC_204 Ajoneuvoyksikön on valvottava tunnistustietojen kirjoittamiseen liittyvien käyttöoikeussääntöjen noudattamista (vaatimus 076).
- ACC_205 Ajoneuvoyksikön on valvottava siihen liitetyn liiketunnistimen tunnistustietojen kirjoittamiseen liittyvien käyttöoikeussääntöjen noudattamista (vaatimukset 079 ja 155).
- ACC_206 Ajoneuvoyksikön aktivoinnin jälkeen sen on varmistettava, että kalibrointitietoja voidaan syöttää ajoneuvoyksikköön ja tallentaa sen datamuistiin vain sen ollessa kalibrointitilassa (vaatimukset 154 ja 156).
- ACC_207 Ajoneuvoyksikön aktivoinnin jälkeen sen on valvottava kalibrointitietojen kirjoittamiseen ja poistamiseen liittyvien käyttöoikeussääntöjen noudattamista (vaatimus 097).

ACC_208 Ajoneuvoyksikön aktivoinnin jälkeen sen on varmistettava, että ajan asetukseen liittyviä tietoja voidaan syöttää ajoneuvoyksikköön ja tallentaa sen datamuistiin vain sen ollessa kalibrointitilassa (tämä vaatimus ei koske vaatimuksien 157 ja 158 sallimia pieniä korjauksia ajan asetuksiin).

ACC_209 Ajoneuvoyksikön aktivoinnin jälkeen sen on valvottava ajan asetustietojen kirjoittamiseen ja poistamiseen liittyvien käyttöoikeussääntöjen noudattamista (vaatimus 100).

ACC_210 Ajoneuvoyksikön on valvottava asianmukaisten tietoturvadatan lukemiseen ja kirjoittamiseen liittyvien käyttöoikeuksien noudattamista (vaatimus 080).

4.2.4 Tiedostorakenteet ja käyttöehdot

ACC_211 Sovellus- ja datatiedostojen rakenne ja käyttöehdot on luotava valmistuksen aikana ja lukittava siten, ettei niitä voida myöhemmin muuttaa tai poistaa.

4.3 Selvitysvelvollisuus

ACT_201 Ajoneuvoyksikön on varmistettava, että kuljettajien toimintaa koskeva selvitysvelvollisuus toteutuu (vaatimukset 081, 084, 087, 105a, 105b, 109 ja 109a).

ACT_202 Ajoneuvoyksikön on säilytettävä pysyviä tunnistustietoja (vaatimus 075).

ACT_203 Ajoneuvoyksikön on varmistettava, että korjaamojen toimintaa koskeva selvitysvelvollisuus toteutuu (vaatimukset 098, 101 ja 109).

ACT_204 Ajoneuvoyksikön on varmistettava, että tarkastuksia suorittavien toimintaa koskeva selvitysvelvollisuus toteutuu (vaatimukset 102, 103 ja 109).

ACT_205 Ajoneuvoyksikön on tallennettava matkamittarin lukematietoja (vaatimus 090) ja yksityiskohtaisia tietoja nopeudesta (vaatimus 093).

ACT_206 Ajoneuvoyksikön on varmistettava, että käyttäjätietoja, jotka liittyvät vaatimuksiin 081-093 ja 102-105b, mainitut rajat mukaan lukien, ei muuteta niiden tallentamisen jälkeen, paitsi silloin, kun ne jäävät vanhimmiksi tiedoiksi, jotka korvataan uusilla tiedoilla.

ACT_207 Ajoneuvoyksikön on varmistettava, ettei se muuta ajopiirturikortille valmiiksi tallennettuja tietoja (vaatimukset 109 ja 109a), paitsi silloin, kun ne jäävät vanhimmiksi tiedoiksi, jotka korvataan uusilla tiedoilla (vaatimus 110), tai lisäyksen 1 kohdan 2.1 huomautuksessa kuvatuissa tapauksissa.

4.4 Seuranta

Seurantaominaisuuksia tarvitaan vain sellaisissa tapauksissa, jotka saattavat olla merkinä määräysten vastaisesta käsittelystä tai tietoturvan murtoyrityksestä. Niitä ei tarvita normaalin käyttöoikeuksien käyttämisen yhteydessä, vaikka sillä olisikin merkitystä tietoturvan kannalta.

AUD_201 Ajoneuvoyksikön tietoturvaa vaarantavien tapausten sattuessa sen on tallennettava tapausta koskevat ja siihen liittyvät tiedot (vaatimukset 094, 096 ja 109).

AUD_202 Ajoneuvoyksikön tietoturvaa vaarantavat tapaukset ovat seuraavat:

— Tietoturvan murtoyritykset:

- liiketunnistimen epäonnistunut todentaminen,
- ajopiirturikortin epäonnistunut todentaminen,
- liiketunnistimen luvaton vaihtaminen,
- virhe kortille syötettävien tietojen eheydessä,
- virhe tallennettujen käyttäjätietojen eheydessä,
- virhe sisäisessä tiedonsiirrossa,
- laitteen luvaton avaaminen,
- laitteen tahallinen vahingoittaminen,

- Edellistä kortin käyttöjaksoa ei lopetettu oikein,
- Virhe liikedatassa -tapaus,
- Katkos virransyötössä -tapaus,
- Ajoneuvoyksikön sisäinen vika,

AUD_203 Ajoneuvoyksikön on valvottava seurantatietueiden tallennusta koskevien sääntöjen noudattamista (vaatimus 094 ja 096).

AUD_204 Ajoneuvoyksikön on tallennettava liiketunnistimen luomat seurantatietueet datamuistiinsa.

AUD_205 Seurantatietueita on voitava tulostaa, näyttää ja kopioida.

4.5 Tietojen uudelleenkäyttö

REU_201 Ajoneuvoyksikön on varmistettava, että tilapäisesti tallennettuja tietoja voidaan käyttää uudelleen ilman, että siihen liittyy luvaton tietovirtaa.

4.6 Tarkkuus

4.6.1 Tiedonkulun ohjauksen toimintalinjat

ACR_201 Ajoneuvoyksikön on varmistettava, että vaatimuksiin 081, 084, 087, 090, 093, 102, 104, 105, 105a ja 109 liittyviä käyttäjätietoja voidaan käsitellä vain, kun ne ovat peräisin oikeasta lähteestä. Näitä ovat:

- ajoneuvon liikedata,
- ajoneuvoyksikön tosiaikainen kello,
- valvontalaitteen kalibrointitiedot,
- ajopiirturikortit,
- käyttäjän syöttämät tiedot.

ACR_201a Ajoneuvoyksikön on varmistettava, että vaatimukseen 109a liittyviä käyttäjätietoja voidaan syöttää vain ajalta kortin viimeisestä poistamisesta sen nyt tapahtuneeseen paikalleen asettamiseen. (vaatimus 050a).

4.6.2 Sisäiset tiedonsiirrot

Tämän kohdan vaatimukset koskevat vain ajoneuvoyksiköjä, joissa on fyysisesti erillisiä osia.

ACR_202 Jos tietoja siirretään ajoneuvoyksikön fyysisesti erillisten osien välillä, tiedot on suojattava niiden muuttamista vastaan

ACR_203 Jos havaitaan sisäisen tiedonsiirron aikana tapahtunut tiedonsiirtovirhe, siirto on uusittava ja SEF-toiminnon on luotava tapausta koskeva seurantatietue.

4.6.3 Tallennettujen tietojen eheys

ACR_204 Ajoneuvoyksikön on tarkastettava, että sen muistiin tallennetut käyttäjätiedot ovat eheät.

ACR_205 Jos tallennettujen käyttäjätietojen eheydessä havaitaan virhe, SEF-toiminnon on luotava seurantatietue.

4.7 Luotettavuus käytössä

4.7.1 Testit

RLB_201 Kaikki pelkästään ajoneuvoyksikön valmistusvaiheessa käytettävät komennot, toiminnot tai koestuspisteet on tehtävä toimintakyvyttömiksi tai poistettava ennen ajoneuvoyksikön aktivointia. Ne eivät saa olla myöhemmin palautettavissa käyttöön.

RLB_202 Ajoneuvoyksikön on itse suoritettava testejä sitä ensi kertaa käynnistettäessä sekä normaalin käytön aikana sen virheettömän toiminnan todentamiseksi. Ajoneuvoyksikön itse suorittamiin testeihin on sisällyttävä tietoturvadatan eheyden todentaminen sekä tallennettujen suoritettavien ohjelmakoodien eheyden todentaminen (ellei niitä ole tallennettu ROM-muistiin).

RLB_203 Jos laitteen itse suorittaman testin aikana havaitaan virhe, SEF-toiminnon on

- luotava seurantatietue (paitsi jos laite on kalibrointitilassa) (ajoneuvoyksikön sisäinen vika),
- säilytettävä tallennettujen tietojen eheys.

4.7.2 Ohjelmistot

- RLB_204 Ohjelmistojen käyttöolosuhteissa tapahtuvan analysoinnin tai korjailun on oltava mahdotonta ajoneuvoyksikön aktiivoinnin jälkeen.
- RLB_205 Ulkopuolelta syötettyä dataa ei saa hyväksyä suoritettavaksi ohjelmakoodiksi.

4.7.3 Fyysinen suojaus

- RLB_206 Jos ajoneuvoyksikön rakenne mahdollistaa sen avaamisen, liiketunnistimen on havaittava kaikki muut kuin kalibrointi-toimintatilassa tapahtuneet kotelon avaamiset myös ilman ulkoista virtalähdettä vähintään kuuden kuukauden ajan. Näissä tapauksissa SEF-toiminnon on luotava tapausta koskeva seurantatietue. (Riittää, että seurantatietue luodaan ja tallennetaan vasta, kun virta jälleen kytketään laitteeseen.)

Jos ajoneuvoyksikköä ei rakenteensa vuoksi ole mahdollista avata, sen rakenteen on oltava sellainen, että yritykset käsitellä sitä epäasianmukaisesti ovat helposti havaittavissa (esim. tarkastamalla silmämääräisesti).

- RLB_207 Aktivoinnin jälkeen ajoneuvoyksikön on havaittava laitteen tietyn tyyppinen tahallinen vahingoittaminen (valmistajan määriteltävissä).
- RLB_208 Edellä kuvatussa tapauksessa SEF-toiminnon on luotava seurantatietue ja ajoneuvoyksikön on (valmistajan määriteltävissä).

4.7.4 Keskeytykset virransyötössä

- RLB_209 Ajoneuvoyksikön on havaittava poikkeamat virransyötölle määritellyistä arvoista mukaan lukien virran katkeaminen.
- RLB_210 Edellä kuvatussa tapauksessa SEF-toiminnon on
- luotava seurantatietue (paitsi jos laite on kalibrointitilassa),
 - säilytettävä ajoneuvoyksikön suojattu toimintatila,
 - ylläpidettävä vielä toiminnassa oleviin osiin tai prosesseihin liittyvät tietoturvatoinnot,
 - säilytettävä tallennettujen tietojen eheys.

4.7.5 Alkutilaan asettamisen olosuhteet

- RLB_211 Jos virransyöttö keskeytyy tai jokin toimenpide keskeytyy ennen kuin se on saatettu loppuun tai muissa alkutilaan asettamista edellyttävissä olosuhteissa, ajoneuvoyksikön on tultava asetetuksi alkutilaansa virheettömästi.

4.7.6 Tietojen käytettävyys

- RLB_212 Ajoneuvoyksikön on varmistettava, että tiedot ja toiminnot ovat tarvittaessa käytettävissä ja että tietoja ja toimintoja ei pyydetä tai niiden käyttöön antamisesta pidättäydytä tarpeettomasti.
- RLB_213 Ajoneuvoyksikön on varmistettava, että kortteja ei voida poistaa ennen kuin tarvittavat tiedot on tallennettu niille (vaatimukset 015 ja 016)
- RLB_214 Edellä kuvatussa tapauksessa SEF-toiminnon on luotava tapausta koskeva seurantatietue.

4.7.7 Lisäsovellukset

- RLB_215 Jos ajoneuvoyksikössä on käytettävissä muita sovelluksia kuin ajopiirturisolvellus, kaikki sovellukset on pidettävä fyysisesti ja/tai loogisesti erillään toisistaan. Nämä sovellukset eivät saa käyttää tietoturvadataa. Kerrallaan saa käynnissä olla vain yksi toiminto.

4.8 Tiedonvaihto

Tässä kohdassa käsitellään tiedonvaihtoa ajoneuvoyksikön ja siihen kytkettyjen laitteiden välillä.

4.8.1 Tiedonvaihto liiketunnistimen kanssa

- DEX_201 Ajoneuvoyksikön on todennettava liiketunnistimelta tuodun liikedatan eheys ja aitous.

DEX_202 Jos liikedatan eheydessä tai aitoudessa havaitaan virhe, SEF-toiminnon on

— luotava seurantatietue,

— jatkettava tuodun liikedatan käyttämistä.

4.8.2 Tiedonvaihto ajopiirturikorttien kanssa

DEX_203 Ajoneuvoyksikön on todennettava ajopiirturikorteilta tuotujen tietojen eheys ja aitous.

DEX_204 Jos kortin tietojen eheydessä tai aitoudessa havaitaan virhe, ajoneuvoyksikön on

— luotava seurantatietue,

— oltava käyttämättä tietoja.

DEX_205 Ajoneuvoyksikön on lähetettävä ajopiirturiälykortteille tietoja, jotka on varustettu asianmukaisin tietoturvamäärittein, jotta kortti voi todentaa niiden eheyden ja aitouden.

4.8.3 Tiedonvaihto ulkoisten tallennusvälineiden kanssa (tietojen kopiointitoiminto)

DEX_206 Ajoneuvoyksikön on annettava todisteet ulkoiselle tallennusvälineelle kopioitujen tietojen alkuperästä.

DEX_207 Ajoneuvoyksikön on kyettävä todentamaan kopioitujen tietojen alkuperä niiden vastaanottajalle.

DEX_208 Ajoneuvoyksikön on kopioitava ulkoisille tallennusvälineille tietoja, jotka on varustettu asianmukaisin tietoturvamäärittein, jotta niiden eheys ja aitous voidaan todentaa.

4.9 Salauksen tuki

Tämän kohdan vaatimuksia sovelletaan vain tarvittaessa, käytettävien turvamekanismien ja valmistajan ratkaisujen mukaan.

CSP_201 Kaikkien ajoneuvoyksikön suorittamien salaukseen liittyvien toimien on oltava määritellyn algoritmin mukaisia ja noudatettava määriteltyjä avaimen pituuksia.

CSP_202 Jos ajoneuvoyksikkö luo salausavaimia, sen on tapahduttava määriteltyjen salausavaimien luontialgoritmien mukaisesti ja noudattamalla määriteltyjä salausavaimen pituuksia.

CSP_203 Jos ajoneuvoyksikkö jakelee salausavaimia, sen on tapahduttava määriteltyjen avaimen jakelumenetelmien mukaisesti.

CSP_204 Jos ajoneuvoyksikkö käyttää salausavaimia, sen on tapahduttava avaimen käyttämiseen määriteltyjen menetelmien mukaisesti.

CSP_205 Jos ajoneuvoyksikkö tuhoaa salausavaimia, sen on tapahduttava määriteltyjen avaimen tuhoamisen menetelmien mukaisesti.

5. Turvamekanismien määrittely

Vaadittavat turvamekanismit on määritelty lisäyksessä 11.

Valmistajat määrittelevät kaikki muut turvamekanismit.

6. Turvamekanismien vähimmäisvahvuus

Ajoneuvoyksikön turvamekanismien vähimmäisvahvuus on ITSEC-viiteaineiston mukainen High (korkea).

7. Varmuustaso

Ajoneuvoyksikön tavoitevarmuustaso on ITSEC-viiteaineiston mukainen E3.

8. SEF-toimintojen ajatus

Seuraavissa taulukoissa esitetään SEF-toimintojen ajatus näyttämällä,

- millä SEF-toiminnoilla tai keinoilla kukin uhka torjutaan,
- mikä SEF-toiminto täyttää kunkin tietoturvatavoitteen.

	Uhat																		Tietotekniikan tavoitteet								
	T.Access	T.Identification	T.Faults	T.Tests	T.Design	T.Calibration_Parameters	T.Card_Data_Exchange	T.Clock	T.Environment	T.Fake_Devices	T.Hardware	T.Motion_Data	T.Non_Activated	T.Output_Data	T.Power_Supply	T.Security_Data	T.Software	T.Stored_Data	O.Access	O.Accountability	O.Audit	O.Authentication	O.Integrity	O.Output	O.Processing	O.Reliability	O.Secured_data_Exchange
Fyysiset, henkilöstön tai menetelmien vaikutustavat																											
Kehittäminen			x	x	x																						
Valmistus				x	x																						
Toimitus													x														
Aktivointi	x											x															
Tietoturvadatan luonti																x											
Tietoturvadatan siirto																x											
Korttien saatavuus		x																									
Vain yksi kuljettajakortti		x																									
Korttien jäljitettävyyys		x																									
Hyväksytyt korjaamot						x		x																			
Määräaikaistarkastus ja kalibrointi						x		x			x				x		x										
Määräyksiä noudattavat korjaamot						x		x																			
Määräyksiä noudattavat kuljettajat		x																									
Lain valvontaan liittyvät tarkastukset		x				x		x	x		x		x		x		x	x									
Ohjelmistopäivitys																	x										
Tietoturvan toteuttamistoiminnot (SEF-toiminnot)																											
Tunnistaminen ja todentaminen																											
UIA_201 Liiketunnistimen tunnistaminen										x		x										x					x
UIA_202 Liiketunnistimen tunniste										x		x										x					x
UIA_203 Liiketunnistimen todentaminen										x		x										x					x
UIA_204 Liiketunnistimen uudelleen-tunnistaminen ja -todentaminen										x		x										x					x
UIA_205 Todentaminen, jota ei voida väärentää										x		x										x					
UIA_206 Epäonnistunut todentaminen										x		x									x						x
UIA_207 Käyttäjän tunnistaminen	x	x								x									x			x					x
UIA_208 Käyttäjän tunniste	x	x								x									x			x					x
UIA_209 Käyttäjän todentaminen	x	x								x									x			x					x
UIA_210 Käyttäjän uudelleentodentaminen	x	x								x									x			x					x
UIA_211 Todentamiskeinot	x	x								x									x			x					
UIA_212 PIN-koodin tarkastus	x	x				x		x											x			x					
UIA_213 Todentaminen, jota ei voida väärentää	x	x								x									x			x					

	Uhat																	Tietotekniikan tavoitteet									
	T.Access	T.Identification	T.Faults	T.Tests	T.Design	T.Calibration_Parameters	T.Card_Data_Exchange	T.Clock	T.Environment	T.Fake_Devices	T.Hardware	T.Motion_Data	T.Non_Activated	T.Output_Data	T.Power_Supply	T.Security_Data	T.Software	T.Stored_Data	O.Access	O.Accountability	O.Audit	O.Authentication	O.Integrity	O.Output	O.Processing	O.Reliability	O.Secured_Data_Exchange
UIA_214 Epäonnistunut todentaminen	x	x								x										x							
UIA_215 Etäkäyttäjän tunnistaminen	x	x																	x			x					x
UIA_216 Etäkäyttäjän tunniste	x	x																	x			x					
UIA_217 Etäkäyttäjän todentaminen	x	x																	x			x					x
UIA_218 Todentamiskeino	x	x																	x			x					
UIA_219 Todentaminen, jota ei voida väärentää	x	x																	x			x					
UIA_220 Epäonnistunut todentaminen	x	x																									
UIA_221 Hallintalaitteen tunnistaminen	x	x																	x			x					
UIA_222 Hallintalaitteen todentaminen	x	x																	x			x					
UIA_223 Todentaminen, jota ei voida väärentää	x	x																	x			x					
Käyttöoikeuksien valvonta																											
ACC_201 Käyttöoikeuksien valvonnan toimintalinjat	x					x	x									x		x	x								
ACC_202 Toimintojen käyttöoikeudet	x					x	x												x								
ACC_203 Toimintojen käyttöoikeudet	x					x	x												x								
ACC_204 Ajoneuvoyksikön tunniste																			x	x							
ACC_205 Liitetyn liiketunnistimen tunniste										x									x	x							
ACC_206 Kalibrointitiedot	x					x													x	x							
ACC_207 Kalibrointitiedot						x													x	x							
ACC_208 Ajan asetustiedot							x												x	x							
ACC_209 Ajan asetustiedot							x												x	x							
ACC_210 Tietoturvakäyttö																x		x	x								
ACC_211 Tiedostorakenteet ja käyttöehdot	x					x										x		x	x								
Selvitysvolvollisuus																											
ACT_201 Kuljettajan selvitysvolvollisuus																				x							
ACT_202 Ajoneuvoyksikön tunniste-tiedot																				x	x						
ACT_203 Korjaamon selvitysvolvollisuus																				x							
ACT_204 Tarkastuksia suorittavan selvitysvolvollisuus																				x							
ACT_205 Ajoneuvon liikkeisiin liittyvä selvitysvolvollisuus																				x							
ACT_206 Selvitystietojen muuttaminen																			x				x			x	
ACT_207 Selvitystietojen muuttaminen																			x				x			x	

[illegible]

AJOPIIRTURIKORTIN YLEISET TIETOTURVATAVOITTEET

1. Johdanto

Tässä asiakirjassa kuvataan ajopiirturikortti, uhat, jotka sen on torjuttava, sekä tietoturvatavoitteet, jotka sen on täytettävä. Asiakirjassa määritellään vaadittavat tietoturvan toteuttamistoiminnot. Edelleen asiakirjassa määritellään tietoturva-mekanismien oletettu vähimmäisvahvuus sekä kehityksen ja arvioinnin vaatima varmuustaso.

Tässä asiakirjassa viitataan vaatimuksiin, jotka on esitetty varsinaisessa liitteessä I B. On huomattava, että varsinaisen liitteen I B vaatimuksien ja tietoturvatavoitteiden vaatimuksien kohdalla saattaa esiintyä päällekkäisyyksiä. Mikäli suhde jonkin tietoturvatavoitteen vaatimuksen ja sen varsinaisen liitteen I B vaatimuksen, johon tämän tietoturvatavoitteen vaatimus viittaa, välillä on epäselvä, on varsinaisen liitteen I B vaatimus määräävä.

Sellaisiin varsinaisen liitteen I B vaatimuksiin, joihin ei viitata tietoturvatavoitteissa, ei kohdisteta tietoturvan toteuttamistoimintoja.

Ajopiirturikortti on normaali älykortti, jolla on erityinen ajopiirturisovellus ja joka on uusimpien älykortteja koskevien toiminnallisten ja tietoturvan varmistamiseen liittyvien vaatimusten mukainen. Sen vuoksi tämä tietoturvatavoite sisältää vain ajopiirturisovelluksen vaatimat tietoturvaan liittyvät lisävaatimukset.

Uhille, tavoitteille, menettelytavoille ja tietoturvan toteuttamistoimintojen erittelyille on annettu yksilölliset nimet, jotta ne olisivat jäljitettävissä kehitys- ja arviointiasiakirjoissa.

2. Lyhenteet, määritelmät ja viitetiedot**2.1 Lyhenteet**

IC	(Integrated circuit) Integroitu piiri (elektroninen komponentti, joka on suunniteltu suorittamaan tietojenkäsittely- ja/tai muistinhallintatoimintoja)
OS	(Operating system) Käyttöjärjestelmä
PIN	(Personal identification number) PIN-koodi; henkilökohtainen tunnusluku
ROM	(Read only memory) ROM-muisti; muisti, josta tietoja voidaan lukea, mutta johon ei voi kirjoittaa
SFP	(Security functions policy) Tietoturvatointojen toimintalinjat
TBD	(To be defined) Määritellään erikseen (myöhemmin)
TOE	(Target of evaluation) Arviointikohde
TSF	(TOE security function) Arviointikohteen tietoturvatointo
VU	(Vehicle unit) Ajoneuvoyksikkö

2.2 Määritelmät

Digitaalinen ajopiirturi	Valvontalaite
Suojattavat tiedot	Ajopiirturikortin tallentamat tiedot, jotka on suojattava niiden eheyden säilyttämiseksi, luvattoman muuttamisen estämiseksi ja salassa pitämiseksi (kun kyse on tietoturvadatasta). Tietoturvadata ja käyttäjätiedot kuuluvat suojattaviin tietoihin
Tietoturvadata	Tietoturvan toteuttamistoimintojen tukemiseen tarvittavat tiedot (esim. salausavaimet)
Järjestelmä	Laitteet, henkilöt tai organisaatiot, jotka jollain tavoin liittyvät valvontalaitteeseen
Käyttäjä	Mikä hyvänsä arviointikohteen ulkopuolinen laitekokonaisuus (henkilökäyttäjä tai ulkoinen tietotekninen laitekokonaisuus), joka on vuorovaikutuksessa arviointikohteen kanssa (paitsi jos käyttäjä-sanaa käytetään ilmaisussa 'käyttäjätiedot')

Käyttäjätiedot	Ajopiirturikortille tallennetut muut suojattavat tiedot kuin tietoturvadata. Käyttäjätiedot sisältävät tunnistetiedot ja toimintaa koskevat tiedot
Tunnistetiedot	Tunnistetiedot sisältävät kortin tunnistetiedot ja kortin haltijan tunnistetiedot
Kortin tunnistetiedot	Kortin tunnistamiseen liittyvät käyttäjätiedot, jotka on määritelty vaatimuksissa 190, 191, 192, 194, 215, 231 ja 235
Kortin haltijan tunnistetiedot	Kortin haltijan tunnistamiseen liittyvät käyttäjätiedot, jotka on määritelty vaatimuksissa 195, 196, 216, 232 ja 236
Toimintaan liittyvät tiedot	Toimintaan liittyvät tiedot sisältävät kortin haltijan toimintaan liittyvät tiedot, tapauksiin ja vikoihin liittyvät tiedot sekä tarkastustoimiin liittyvät tiedot
Kortin haltijan toimintaan liittyvät tiedot	Kortin haltijan toimintaan liittyvät käyttäjätiedot, jotka on määritelty vaatimuksissa 197, 199, 202, 212, 212a, 217, 219, 221, 226, 227, 229, 230a, 233 ja 237
Tapauksiin ja vikoihin liittyvät tiedot	Tapauksiin ja vikoihin liittyvät käyttäjätiedot, jotka on määritelty vaatimuksissa 204, 205, 207, 208 ja 223
Tarkastustoimiin liittyvät tiedot	Lainvalvontaan liittyviä tarkastuksia koskevat käyttäjätiedot, jotka on määritelty vaatimuksissa 210 ja 225

2.3 Viitetiedot

ITSEC	(Information Technology Security Evaluation Criteria) EY:n komission suositus yleisistä tietotekniikan turvallisuuden arviointiperusteista vuodelta 1991
IC PP	Smartcard Integrated Circuit Protection Profile – version 2.0 – issue September 1998. (Älykorttien integroitujen piirien suojausprofiili, versio 2.0, julkaistu syyskuussa 1998.) Rekisteröity Ranskan sertifiointielimessä numerolla PP/9806
ES PP	Smart Card Integrated Circuit With Embedded Software Protection Profile – version 2.0 – issue June 99. (Älykorttien integroidut piirit, joissa on sulautetun ohjelmiston suojausprofiili, versio 2.0, julkaistu kesäkuussa 1999.) Rekisteröity Ranskan sertifiointielimessä numerolla PP/9911

3. Perusteet

3.1 Ajopiirturikortin kuvaus ja käyttötapa

Ajopiirturikortti on viitteissä IC PP ja ES PP kuvatun mukainen älykortti, jolla on sovellus kortin käyttämiseksi valvontalaitteessa.

Ajopiirturikortin perustoiminnot ovat seuraavat:

- kortin ja kortin haltijan tunnistetietojen tallentaminen. Ajoneuvoyksikkö käyttää näitä tietoja kortin haltijan tunnistamiseen, tunnistuksen mukaisten toimintojen ja käyttöoikeuksien antamiseen sekä varmistamaan, että kortin haltijan toimia koskeva selvitysvelvollisuus toteutuu,
- kortin haltijan toimintaa koskevien tietojen, sekä kortin haltijaa koskevien, tapauksiin ja vikoihin sekä tarkastustoimiin liittyvien tietojen tallentaminen.

Ajopiirturikortti on näin ollen tarkoitettu käytettäväksi ajoneuvoyksikön korttiliitäntälaitteessa. Sitä voidaan käyttää myös kaikissa kortinlukulaitteissa (esim. henkilökohtaiseen tietokoneen yhteydessä olevassa), jolla on kaikkien käyttäjätietojen lukemiseen oikeuttavat käyttöoikeudet.

Ajopiirturikortin elinkaaren loppukäyttövaiheessa (viitteessä ES PP määritellyn elinkaaren vaihe 7) vain ajoneuvoyksiköt saavat kirjoittaa käyttäjätietoja kortille.

Ajopiirturikortin toiminnalliset vaatimukset on määritelty varsinaisessa liitteessä I B ja lisäyksessä 2.

3.2 Ajopiirturikortin elinkaari

Ajopiirturikortin elinkaari on viitteessä ES PP kuvatun älykortin elinkaaren mukainen.

3.3 Uhat

Viitteissä ES PP ja IC PP lueteltujen älykorttien yleisten uhkien lisäksi ajopiirturikorttiin voi kohdistua seuraavia uhkia:

3.3.1 Päämäärät

Tietoturvaan vastaan hyökkäävien päämäärä on arviointikohteeseen tallennettujen käyttäjätietojen muuttaminen.

T.Ident_Data	Jos arviointikohteeseen tallennettujen tunnistetietojen (kuten kortin tyyppin tai viimeisen voimassaolopäivän tai kortin haltijan tunnistetietojen) muuttaminen onnistuu, mahdollistaa se kortin vilpillisen käytön ja muodostaa huomattavan uhan järjestelmän yleiselle tietoturvatavoitteelle.
T.Activity_Data	Jos arviointikohteeseen tallennettujen toimintaa koskevien tietojen muuttaminen onnistuu, se uhkaa arviointikohteen tietoturvaa.
T.Data_Exchange	Jos arviointikohteeseen tallennettujen toimintaa koskevien tietojen muuttaminen (lisääminen, poistaminen, muuttaminen) onnistuu tietoja tuotaessa tai vietäessä, se uhkaa arviointikohteen tietoturvaa.

3.3.2 Hyökkäysreitit

Arviointikohteen sisältöön voidaan kohdistaa hyökkäys seuraavilla tavoilla:

- yrittämällä saada oikeudetonta tietoa arviointikohteen laitteiston ja ohjelmiston rakenteesta ja erityisesti sen tietoturvatavoiminoista tai tietoturvadatasta. Oikeudetonta tietoa voidaan saada hyökkäyksellä suunnittelijan tai valmistajan aineistoihin (varkaus, lahjonta jne.) tai suoraan tutkimalla arviointikohdetta (fyysinen koestaminen, päätteleminen jne.).
- käyttämällä hyväksi arviointikohteen rakenteen tai toteutuksen heikkouksia (hyödyntämällä laitteiston virheitä, ohjelmiston virheitä, virheitä tiedonsiirrossa, ympäristövaikutuksiin aikaansaatuja arviointikohteen virheitä, käyttämällä hyväksi tietoturvatavoimintojen, kuten todennusmenettelyjen, tietojen käyttöoikeuksien valvonnan, salaustoimien jne. heikkouksia).
- tekemällä muutoksia arviointikohteeseen tai sen tietoturvatavoimintoihin suorittamalla fyysisiä, sähköisiä tai loogisia hyökkäyksiä tai näiden yhdistelmiä.

3.4 Tietoturvatavoitteet

Koko digitaalisen ajopiirturijärjestelmän tärkein tietoturvatavoite on seuraava:

O.Main	Valvontaviranomaisten tarkastettavaksi tarkoitettujen tietojen on oltava käytettävissä ja niiden on täysin ja tarkasti kuvattava tarkastuksen kohteena olevia kuljettajia ja ajoneuvoja koskevat tapahtumat, jotka liittyvät ajo-, työ-, varallaolo- ja lepoaikoihin sekä ajoneuvon nopeuteen.
--------	--

Tähän kokonaistietoturvatavoitteeseen vaikuttavat arviointikohteen tietoturvatavoitteet ovat sen vuoksi seuraavat:

O.Card_Identification_Data	Arviointikohteen on säilytettävä henkilötietojen antamisvaiheessa tallennetut kortin tunnistetiedot ja kortin haltijan tunnistetiedot.
O.Card_Activity_Storage	Arviointikohteen on säilytettävä ajoneuvoyksikköjen kortille tallentamat käyttäjätiedot.

3.5 Tietotekniikan tietoturvatavoitteet

Viitteissä ES PP ja IC PP lueteltujen älykorttien tietoturvatavoitteiden lisäksi seuraavat tietotekniset arviointikohteen tietoturvatavoitteet vaikuttavat sen tärkeimpiin tietoturvatavoitteisiin arviointikohteen elinkaaren loppukäyttövaiheessa:

O.Data_Access	Arviointikohteen on rajoitettava oikeus käyttäjätietojen kirjoittamiseen siten, että se on vain todennetuilla ajoneuvoyksiköillä.
O.Secure_Communications	Arviointikohteen on kyettävä tukemaan turvallisia viestintäprotokollia ja menettelyjä kortin ja korttiliitäntälaitteen välillä silloin, kun sovellus sitä edellyttää.

3.6 Fyysiset, henkilöstön tai menetelmien vaikutustavat

Arviointikohteen tietoturvallisuuteen vaikuttavat fyysiset, henkilöstön tai menetelmien vaikutustavat on lueteltu viitteissä ES PP ja IC PP (ympäristön tietoturvatavoitteita käsittelevissä luvuissa).

4. Tietoturvan toteuttamistoiminnot

Tässä kohdassa määritellään yksityiskohtaisesti joitakin sallittuja toimia, kuten tehtäviä ja viitettä ES PP koskevia valintoja, ja esitetään SEF-toimintoja koskevia lisävaatimuksia.

4.1 Yhdenmukaisuus suojausprofiilien kanssa

CPP_301 Arviointikohteen on oltava viitteen IC PP mukainen.

CPP_302 Arviointikohteen on oltava viitteen ES PP mukainen siten kuin on yksityiskohtaisesti määritelty.

4.2 Käyttäjän tunnistaminen ja todentaminen

Kortin on tunnistettava laitekokonaisuus, johon se on yhdistetty sekä tiedettävä, onko se todennettu ajoneuvoyksikkö vai ei. Kortti saa lähettää kaikkia käyttäjätietoja laitekokonaisuudelle, johon se on liitetty, lukuun ottamatta valvontakorttia, joka saa lähettää kortin haltijan tunnistetietoja vain todennetuille ajoneuvoyksiköille (jotta tarkastuksen suorittaja voi vakuuttua siitä, että ajoneuvoyksikkö on aito, kun hän näkee nimensä näytöllä tai tulosteissa).

4.2.1 Käyttäjän tunnistaminen

Tehtävä (FIA_UID.1.1) *Luettelo arviointikohteen tietoturvatoinnin mukaan sovitetuista toimista:* ei toimia.

Tehtävä (FIA_ATD.1.1) *Luettelo tietoturvamääreistä:*

- USER_GROUP: VEHICLE_UNIT, NON_VEHICLE_UNIT,
- USER_ID: Ajoneuvon rekisteritunnus (VRN) ja ajoneuvon rekisteröineen jäsenvaltion tunnus (USER_ID tunnetaan vain, kun USER_GROUP = VEHICLE_UNIT).

4.2.2 Käyttäjän todentaminen

Tehtävä (FIA_UAU.1.1) *Luettelo arviointikohteen tietoturvatoinnin mukaan sovitetuista toimista:*

- Kuljettaja- ja korjaamokortti: lähetetään käyttäjätiedot tietoturvamääritteiden kanssa (kortin tietojen kopiointitoiminto),
- Valvontakortti: lähetetään käyttäjätiedot ilman muita tietoturvamääritteitä kuin kortin haltijan tunnistetiedot.

UIA_301 Ajoneuvoyksikön todentaminen on tehtävä todistamalla, että sillä on hallussaan tietoturvadata, jonka vain järjestelmä on voinut sille toimittaa.

Valinta (FIA_UAU.3.1 ja FIA_UAU.3.2): estettävä.

Tehtävä (FIA_UAU.4.1) *Yksilöity (yksilöidyt) todennusmekanismi(t):* mikä tahansa todennusmekanismi.

UIA_302 Korjaamokortilla on oltava todennukseen tarkoitettu lisämekanismi, joka perustuu PIN-koodin tarkastamiseen. (Tämän mekanismin tarkoitus on, että ajoneuvoyksikkö voi tarkastaa kortin haltijan henkilöllisyyden; sitä ei ole tarkoitettu suojaamaan korjaamokortin sisältöä.)

4.2.3 Epäonnistuneet todentamiset

Seuraavat tehtävät kuvaavat kortin reaktiota jokaiseen yksittäiseen käyttäjän todentamisen epäonnistumiseen.

Tehtävä (FIA_AFL.1.1) *Numero: 1, luettelo todentamistapauksista:* korttiliitännälaitteen todentaminen.

Tehtävä (FIA_AFL.1.2) *Luettelo toimista:*

- varoitetaan kytkettynä olevaa laitekokonaisuutta,
- oletetaan, että käyttäjä on tyyppiä NON_VEHICLE_UNIT.

Seuraavat tehtävät kuvaavat kortin reaktiota, jos vaatimuksessa UIA_302 esitetty todentamisen lisämekanismi epäonnistuu.

Tehtävä (FIA_AFL.1.1) *Numero: 5, luettelo todentamistapauksista:* PIN-koodin tarkistus (korjaamokortti).

Tehtävä (FIA_AFL.1.2) *Luettelo toimista:*

- varoitetaan kytkettynä olevaa laitekokonaisuutta,
- lukitaan PIN-koodin tarkistusmenettely siten, että kaikki seuraavat yritykset tarkistaa PIN-koodi epäonnistuvat,
- varaudutaan kertomaan seuraaville käyttäjille lukitsemisen syy.

4.3 Käyttöoikeuksien valvonta

4.3.1 Käyttöoikeuksien valvonnan toimintalinjat

Elinkaarensa loppukäyttövaiheen aikana ajopiirturikortti on yksien ainoiden käyttöoikeuksien valvontaa koskevien tietoturvatointojen toimintalinjojen (SFP) alainen, nimittäin AC_SFP-toimintalinjojen.

Tehtävä (FDP_ACC.2.1) *Käyttöoikeuksien valvonta-SFP:* AC_SFP.

4.3.2 Käyttöoikeuksien valvontatoiminnot

Tehtävä (FDP_ACF.1.1) *Käyttöoikeuksien valvonta-SFP:* AC_SFP.

Tehtävä (FDP_ACF.1.1) *Nimetty turvamääriteryhmä:* USER_GROUP.

Tehtävä (FDP_ACF.1.2) *Säännöt, jotka koskevat valvottujen käyttäjien ja kohteiden käyttöoikeuksia, joita käytetään tekemällä valvottuja toimia valvotuille kohteille:*

- GENERAL_READ: Kaikki käyttäjät voivat lukea käyttäjätietoja kaikista arviointikohteista, lukuun ottamatta kortin haltijan tunnistetietoja, joita voi korjaamokortilta lukea vain käyttäjä tyyppiä VEHICLE_UNIT.
- IDENTIF_WRITE: Tunnistetiedot saadaan kirjoittaa vain kerran, ennen kortin elinkaaren kuudennen vaiheen päättymistä. Kukaan käyttäjä ei saa kirjoittaa tai muuttaa tunnistetietoja kortin elinkaaren loppukäyttövaiheen aikana.
- ACTIVITY_WRITE: Toimintaa koskevia tietoja saa arviointikohteeseen kirjoittaa vain VEHICLE_UNIT-käyttäjä.
- SOFT_UPGRADE: Kukaan käyttäjä ei saa päivittää arviointikohteen ohjelmistoja.
- FILE_STRUCTURE: Tiedostorakenteet ja käyttöehdot on luotava ennen arviointikohteen elinkaaren kuudennen vaiheen päättymistä ja lukittava sen jälkeen siten, ettei kukaan käyttäjä voi jälkepäin muuttaa tai poistaa niitä.

4.4 Selvitysvelvollisuus

ACT_301 Arviointikohteen on säilytettävä pysyvät tunnistetiedot.

ACT_302 Tietoihin on sisällyttävä tieto päivämäärästä ja ajasta, jolloin arviointikohteelle annettiin haltijan henkilötiedot. Näiden tietojen on säilyttävä muuttumattomina.

4.5 Seuranta

Arviointikohteen on seurattava tapauksia, jotka ovat merkinä sen tietoturvan mahdollisesta loukkaamisesta.

Tehtävä (FAU_SAA.1.2) *Määriteltyjen seurattavien tapausten alaryhmä:*

- kortin haltijan epäonnistunut todentaminen (5 perättäistä epäonnistunutta PIN-koodin tarkastusta),
- laitteen itse suorittaman testin aikana ilmennyt virhe,
- virhe tallennettujen tietojen eheydessä,
- virhe toimintaa koskevien syötettävien tietojen eheydessä.

4.6 Tarkkuus

4.6.1 Tallennettujen tietojen eheys

Tehtävä (FDP_SDI.2.2) *Tehtävät toimet:* varoitetaan kytkettynä olevaa laitekokonaisuutta.

4.6.2 Perustietojen todentaminen

Tehtävä (FDP_DAU.1.1) *Luettelo kohteista tai tietojen tyypistä:* Toimintaa koskevat tiedot.

Tehtävä (FDP_DAU.1.2) *Luettelo käyttäjistä:* Mikä tahansa.

4.7 **Luotettavuus käytössä**

4.7.1 *Testit*

Valinta (FPT_TST.1.1): ensi kertaa käynnistettäessä, määräajoin normaalin käytön aikana.

Huomautus: 'ensi kertaa käynnistettäessä' tarkoittaa ennen kuin ohjelmakoodia on suoritettu (eikä välttämättä ATR-toiminnon aikana).

- RLB_301 Arviointikohteen itse suorittamiin testeihin on sisällyttävä kaikkien muiden kuin ROM-muistiin tallennettujen ohjelmistokoodien eheyden todentaminen.
- RLB_302 Jos havaitaan virhe itse suoritettussa testissä, arviointikohteen tietoturvatoinnin on varoitettava kytkettynä olevaa laitekokonaisuutta.
- RLB_303 Kun käyttöjärjestelmän testaus on suoritettu, kaikki testaukseen liittyvät komennot ja toiminnot on tehtävä toimintakyvyttömiksi tai poistettava. Näiden valvontatoimien kumoaminen ja mainittujen komentojen ja toimintojen uudelleenkäyttöönotto ei saa olla mahdollista. Kommentoita, joka liittyy yksinomaan tiettyyn elinkaaren vaiheeseen, ei saa käyttää muiden vaiheiden aikana.

4.7.2 *Ohjelmistot*

- RLB_304 Arviointikohteen ohjelmistojen käyttöolosuhteissa tapahtuvan analysoinnin tai korjailun on oltava mahdotonta.
- RLB_305 Ulkopuolelta syötettyä dataa ei saa hyväksyä suoritettavaksi ohjelmakoodiksi.

4.7.3 *Virtalähde*

- RLB_306 Arviointikohteen on säilytettävä suojattu toimintatila virtakatkoksen tai jännitevaihteluiden aikana.

4.7.4 *Alkutilaan asettamisen olosuhteet*

- RLB_307 Jos arviointikohteen virransyöttö keskeytyy (tai jännite vaihtelee) tai jokin toimenpide keskeytyy ennen kuin se on saatettu loppuun tai muissa alkutilaan asettamista edellyttävissä olosuhteissa arviointikohteen, on tultava asetetuksi alkutilaansa virheettömästi.

4.8 **Tiedonvaihto**

4.8.1 *Tiedonvaihto ajoneuvoyksikön kanssa*

- DEX_301 Arviointikohteen on todennettava ajoneuvoyksiköltä tuotujen tietojen eheys ja aitous.
- DEX_302 Jos havaitaan virhe tuotujen tietojen eheydessä, arviointikohteen on
- varoitettava tietoja lähettävää laitekokonaisuutta,
 - oltava käyttämättä tietoja.
- DEX_303 Arviointikohteen on lähetettävä ajoneuvoyksikölle käyttäjätietoja, jotka on varustettu asianmukaisin tietoturvamäärittein, jotta ajoneuvoyksikkö voi todentaa vastaanotettujen tietojen eheyden ja aitouden.

4.8.2 *Tiedonsiirto muulle kuin ajoneuvoyksikölle (tietojen kopiointitoiminto)*

- DEX_304 Arviointikohteen on annettava todisteet ulkoiselle tallennusvälineelle kopioitujen tietojen alkuperästä.
- DEX_305 Arviointikohteen on kyettävä todentamaan kopioitujen tietojen alkuperä niiden vastaanottajalle.
- DEX_306 Arviointikohteen on kopioitava ulkoisille tallennusvälineille tietoja, jotka on varustettu asianmukaisin tietoturvamäärittein, jotta niiden eheys ja aitous voidaan todentaa.

4.9 **Salauksen tuki**

- CSP_301 Jos arviointikohteen tietoturvatoinnito luo salausavaimia, sen on tapahduttava määriteltyjen salausavaimien luontialgoritmien mukaisesti ja noudattamalla määriteltyjä salausavaimen pituuksia. Luotujen tilapäisten avainten käyttökerrat on rajoitettava (valmistajan määriteltävissä, mutta ei enempää kuin 240 kertaa).
- CSP_302 Jos arviointikohteen tietoturvatoinnito jakelee salausavaimia, sen on tapahduttava määriteltyjen avaimen jakelumenetelmien mukaisesti.

5. **Turvamekanismien määrittely**

Vaadittavat turvamekanismit on määritelty lisäyksessä 11.

Arviointikohteiden valmistajat määrittelevät kaikki muut turvamekanismit.

6. Turvamekanismien vähimmäisvahvuus

Ajopiirturikortin turvamekanismien vähimmäisvahvuus on ITSEC-viiteaineiston mukainen High (korkea).

7. Varmuustaso

Ajopiirturikortin tavoitevarmuustaso on ITSEC-viiteaineiston mukainen E3.

8. SEF-toimintojen ajatus

Seuraavassa taulukossa esitetään ylimääräisten SEF-toimintojen ajatus näyttämällä,

- millä SEF-toiminnoilla tai keinoilla kukin uhka torjutaan,
- mikä SEF-toiminto täyttää kunkin tietoturvatavoitteen.

	Uhat											Tietotekniikan tavoitteet								
	T.CLON*	T.DIS_ES2	T.T_ES	T.T_CMD	T.MOD_SOFT*	T.MOD_LOAD	T.MOD_EXE	T.MOD_SHARE	T.Ident_Data	T.Activity_Data	T.Data_Exchange	O.TAMPER_ES	O.CLON*	O.OPERATE*	O.FLAW*	O.DIS_MECHANISM2	O.DIS_MEMORY*	O.MOD_MEMORY*	O.Data_Access	O.Secured_Communications
UIA_301 Todennuskeinot																			x	
UIA_302 PIN-koodin tarkastukset																			x	
ACT_301 Tunnistetiedot																				
ACT_302 Päivämäärä, jolloin haltijan henkilötiedot syötettiin																				
RLB_301 Ohjelmiston eheys												x		x						
RLB_302 Laitteen itse suorittamat testit												x		x						
RLB_303 Testit valmistuksen yhteydessä					x	x						x		x						
RLB_304 Ohjelmistojen analysointi					x		x	x				x		x						
RLB_305 Ohjelmistotietojen syöttäminen					x	x		x				x		x						
RLB_306 Virtalähde									x	x		x		x						
RLB_307 Laitteen asettaminen alkutilaansa (reset)												x		x						
DEX_301 Turvattu tietojen tuonti											x									x
DEX_302 Turvattu tietojen tuonti											x									x
DEX_303 Turvattu tietojen vienti ajoneuvoyksikölle											x									x
DEX_304 Todisteet alkuperästä											x									x
DEX_305 Todisteet alkuperästä											x									x
DEX_306 Turvattu tietojen vienti ulkoiselle tallennusvälineelle											x									x
CSP_301 Avaimen luonti												x								x
CSP_302 Avaimen jakelu												x								x

Lisäys 11

YHTEISET TURVAMEKANISMIT

1. YLEISTÄ

Tässä lisäyksessä määritellään turvamekanismit, joiden avulla varmistetaan

- ajoneuvoyksikköjen ja ajopiirturikorttien molemminpuolinen todentaminen, mukaan lukien tilapäisavaimeen liittyvä sopimus,
- ajoneuvoyksikköjen ja ajopiirturikorttien välillä siirrettävien tietojen salassapito, eheys ja todentaminen,
- ajoneuvoyksiköistä ulkoisille tietovälineille kopioitujen tietojen eheys ja todentaminen,
- I ajopiirturikorteilta ulkoisille tietovälineille kopioitujen tietojen eheys ja todentaminen.

1.1 Viitetiedot

Tässä lisäyksessä käytetään seuraavia viitetietoja:

SHA-1	National Institute of Standards and Technology (NIST). FIPS Publication 180-1: Secure Hash Standard. April 1995. (Turvallinen hajautusalgoritmistandardi. Huhtikuu 1995)
PKCS1	RSA Laboratories. PKCS # 1: RSA Encryption Standard. Version 2.0. October 1998. (RSA-salausstandardi. Versio 2.0. Lokakuu 1998)
TDES	National Institute of Standards and Technology (NIST). FIPS Publication 46-3: Data Encryption Standard. Draft 1999. (Tietojen salausstandardi. Luonnos 1999)
TDES-OP	ANSI X9.52, Triple Data Encryption Algorithm Modes of Operation. 1998. (Kolminkertaisten salausalgoritmien toimintatavat. 1998)
ISO/IEC 7816-4	Information Technology – Identification cards – Integrated circuit(s) cards with contacts – Part 4: Interindustry commands for interexchange. First edition: 1995 + Amendment 1: 1997. (Tietotekniikka. Henkilökortit. Integroidulla piirillä varustetut kontaktilliset kortit. Osa 4: Yleiset siirtokomennot. Ensimmäinen painos: 1995, ensimmäinen muutos: 1997)
ISO/IEC 7816-6	Information Technology – Identification cards – Integrated circuit(s) cards with contacts – Part 6: Interindustry data elements. First edition: 1996 + Cor 1: 1998. (Tietotekniikka. Henkilökortit. Integroidulla piirillä varustetut kontaktilliset kortit. Osa 6: Yleiset dataelementit. Ensimmäinen painos: 1996, ensimmäinen korjaus: 1998)
ISO/IEC 7816-8	Information Technology – Identification cards – Integrated circuit(s) cards with contacts – Part 8: Security related interindustry commands. First edition 1999 (Tietotekniikka. Henkilökortit. Integroidulla piirillä varustetut kontaktilliset kortit. Osa 8: Yleiset turvakomennot. Ensimmäinen painos: 1999)
ISO/IEC 9796-2	Information Technology – Security techniques – Digital signature schemes giving message recovery – Part 2: Mechanisms using a hash function. First edition: 1997 (Tietotekniikka. Tietoturvatekniikat. Digitaaliset allekirjoitusjärjestelmät, joiden avulla alkuperäinen viesti voidaan palauttaa. Osa 2: Hajautusalgoritmia käyttävät mekanismit. Ensimmäinen painos: 1997)
ISO/IEC 9798-3	Information Technology – Security techniques – Entity authentication mechanisms – Part 3: Entity authentication using a public key algorithm . Second edition 1998. (Tietotekniikka. Tietoturvatekniikat. Laitekokonaisuuksien todennusmekanismit. Osa 3: Laitekokonaisuuden todentaminen julkisen avaimen algoritmia käyttäen. Toinen painos 1998)
ISO 16844-3	Road vehicles – Tachograph systems – Part 3: Motion sensor interface (Tieliikenteessä käytettävät ajoneuvot. Ajopiirturijärjestelmät. Osa 3: Liikettunnistimen rajapinta)

1.2 Merkintätavat ja lyhenteet

Tässä lisäyksessä käytetään seuraavia merkintätapoja ja lyhenteitä:

(K_a, K_b, K_c)	Avainnippu, jota kolminkertainen salausalgoritmi käyttää
CA	(Certification authority) Varmenneviranomaisen
CAR	(Certification authority reference) Varmenneviranomaisen viite
CC	(Cryptographic checksum) Salauksen tarkistussumma
CG	(Cryptogram) Kryptogrammi
CH	(Command header) Komennon ylätunniste
CHA	(Certificate holder authorisation) Varmenteen haltijan valtuutus
CHR	(Certificate holder reference) Varmenteen haltijan viite
D()	Salauksen avaaminen DES-algoritmilla
DE	(Data element) Dataelementti
DO	(Data object) Dataobjekti
d	RSA-salauksessa käytettävä yksityinen avain eli yksityinen eksponentti
e	RSA-salauksessa käytettävä julkinen avain eli julkinen eksponentti
E()	Salaaminen DES-algoritmilla
EQT	(Equipment) Laitteet
Hash()	Hash-hajautusalgoritmilla laskettu tulos
Hash	Hajautusalgoritmi
KID	Avaimen tunniste
Km	TDES-avain. ISO 16844-3-standardissa määritelty pääavain
Km_{VU}	Ajoneuvoyksikköön asetettava TDES-avain
Km_{WC}	Korjaamokorttiin asetettava TDES-avain
m	Viestiä edustava luku, kokonaisluku välillä 0- $n-1$
n	RSA-avaimien yhteinen osa, (kongruenssi)moduuli
PB	(Padding bytes) Täyttötavut
PI	(Padding indicator byte) Täyttämistä ilmaiseva tavu (käytetään salatun datan kryptogrammissa)
PV	(Plain value) Koodaamaton datan arvo
s	Allekirjoitusta edustava luku, kokonaisluku välillä 0- $n-1$
SSC	(Send Sequence counter) Lähetysvaihelaskuri
SM	Salattu sanomanvälitys
TCBC	(TDEA cipher block chaining mode of operation) TDEA-salauksen salauslohkoja ketjuttava käyttötila
TDEA	Kolminkertainen tiedonsalausalgoritmi
TLV	(Tag length value) TLV-koodaustapa; tuntomerkki-pituus-sisältö-koodaustapa
VU	Ajoneuvoyksikkö
X.C	Varmenneviranomaisen antama käyttäjä X:n varmenne
X.CA	Käyttäjä X:n varmenneviranomaisen
X.CA.PK _o .X.C	Toimenpide, jolla varmenne avataan sen sisältämän julkisen avaimen saamiseksi. Kyseessä on operandien väliin tuleva operaattori, jonka vasemmanpuoleinen kohdemuuttuja (operandi) on varmenneviranomaisen julkinen avain ja oikeanpuoleinen kohdemuuttuja on tämän varmenneviranomaisen antama varmenne. Tulos on sen käyttäjä X:n julkinen avain, jonka varmenne on oikeanpuoleisena kohdemuuttujana

X.PK	Käyttäjä X:n julkinen RSA-avain
X.PK[I]	Käyttäjä X:n julkista avainta käyttäen tehty tiedon I RSA-salaus
X.SK	Käyttäjä X:n yksityinen RSA-avain
X.SK[I]	Käyttäjä X:n yksityistä avainta käyttäen tehty tiedon I RSA-salaus
'xx'	Heksadesimaalilukuna ilmaistu arvo
	Ketjutusmerkki

2. SALAUSJÄRJESTELMÄT JA -ALGORITMIT

2.1 Salausjärjestelmät

CSM_001 Ajoneuvoyksikköjen ja ajopiirturikorttien on käytettävä klassista julkiseen avaimeen perustuvaa RSA-salausjärjestelmää luomaan seuraavat tietoturvamekanismit:

- ajoneuvoyksikköjen ja korttien välinen todentaminen,
- kolminkertaisessa DES-salauksessa käytettävien avainten siirtäminen ajoneuvoyksikköjen ja ajopiirturikorttien välillä,
- ajoneuvoyksiköistä tai ajopiirturikorteilta ulkoisille tallennusvälineille kopioitujen tietojen digitaalinen allekirjoitus.

CSM_002 Ajoneuvoyksikköjen ja ajopiirturikorttien on käytettävä kolminkertaista symmetristä DES-salausjärjestelmää luomaan mekanismi, jolla taataan tietojen eheys vaihdettaessa käyttäjätietoja ajoneuvoyksikköjen ja ajopiirturikorttien välillä, sekä tarvittaessa käytettävä sitä salaamaan ajoneuvoyksikköjen ja ajopiirturikorttien välillä vaihdettavat tiedot.

2.2 Salausalgoritmit

2.2.1 RSA-algoritmi

CSM_003 Seuraavat riippuvuudet määrittelevät täysin RSA-algoritmin:

$$\begin{aligned} \text{X.SK}[m] &= s = m^d \bmod n \\ \text{X.PK}[s] &= m = s^e \bmod n \end{aligned}$$

RSA-funktio on kuvattu yksityiskohtaisesti viitteessä PKCS1.

2.2.2 Hajautus (Hash)-algoritmi

CSM_004 Digitaalisten allekirjoitusmekanismien on käytettävä viitteessä SHA-1 määriteltyä SHA-1-hajautusalgoritmia.

2.2.3 DES-salausalgoritmi

CSM_005 DES-perustaisia algoritmeja on käytettävä ketjuttaen salattavat lohkot.

3. AVAIMET JA VARMENTEET

3.1 Avainten luonti ja jakelu

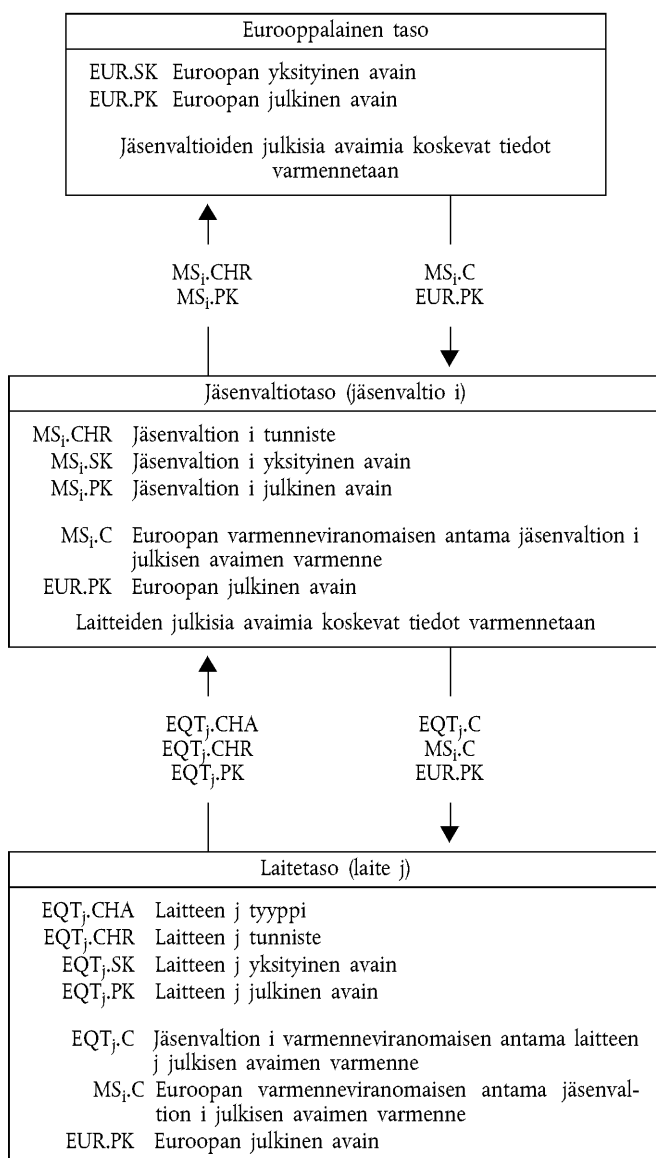
3.1.1 RSA-salausavainten luonti ja jakelu

CSM_006 RSA-avaimet on luotava kolmella toiminnallisesti hierarkkisella tasolla:

- eurooppalaisella tasolla,
- jäsenvaltiotasolla,
- laitetasolla.

- CSM_007 Eurooppalaisella tasolla on luotava yksi eurooppalainen avainpari (EUR.SK ja EUR.PK). Eurooppalaista yksityistä avainta on käytettävä varmentamaan jäsenvaltioiden julkiset avaimet. Kaikista varmennetuista avaimista on pidettävä rekisteriä. Euroopan varmenneviranomaisen on hoidettava nämä tehtävät Euroopan komission valtuuttamana ja vastuulla.
- CSM_008 Jäsenvaltiotasolla on luotava jäsenvaltion avainpari (MS.SK ja MS.PK). Euroopan varmenneviranomaisen on varmennettava jäsenvaltioiden julkiset avaimet. Jäsenvaltioiden yksityistä avainta on käytettävä varmentamaan laitteisiin (ajoneuvoyksikköön tai ajopiirturikortille) asennetut julkiset avaimet. Kaikista varmennetuista julkisista avaimista on pidettävä rekisteriä, jossa on kunkin avaimen osalta sen laitteen tunnistetieto, johon avain on tarkoitettu. Jäsenvaltion varmenneviranomaisen on hoidettava nämä tehtävät. Jäsenvaltio saa vaihtaa avainpariaan säännöllisesti.
- CSM_009 Laitetasolla on jokaiselle laitteelle luotava ja siihen lisättävä yksi avainpari (EQT.SK ja EQT.PK). Jäsenvaltion varmenneviranomaisen on varmennettava laitteiden julkinen avain. Nämä tehtävät voi hoitaa laitteen valmistaja, se, joka syöttää laitteeseen haltijan henkilötiedot, tai jäsenvaltion viranomainen. Tätä avainparia käytetään todennuksessa, digitaalisessa allekirjoituksessa ja salauksessa.
- CSM_010 Yksityiset avaimet on pidettävä salassa niitä luotaessa, siirrettäessä (jos niitä siirretään) ja säilytettäessä.

Seuraavassa kuvassa on tämän prosessin tietovirran yhteenveto:

3.1.2 RSA-testausavaimet

- CSM_011 Laitteiden testausta varten (mukaan lukien yhteentoimivuustestit) Euroopan varmenneviranomaisen on luotava yksi erillinen Euroopan testausavainpari ja vähintään kaksi jäsenvaltioiden testausavainparia, joiden julkiset avaimet on varmennettava Euroopan yksityisellä testausavaimella. Laitteiden valmistajien on asennettava tyyppihyväksyntää varten testattaviin laitteisiin jollain näistä jäsenvaltioiden testausavaimista varmennettu testausavain.

3.1.3 Liikkeen tunnistinavaimet

Alla kuvatut kolme TDES-avainta on pidettävä asianmukaisesti salassa luonnin, (mahdollisen) siirron ja säilytyksen aikana.

ISO 16844 -standardin mukaisten tallennuslaitteiden tukemiseksi Euroopan varmenneviranomaisen ja jäsenvaltioiden varmenneviranomaisten on lisäksi toimittava seuraavasti:

- CSM_036 Euroopan varmenneviranomaisen on luotava kaksi itsenäistä ja ainutkertaista TDES-avainta ($K_{m_{VU}}$ ja $K_{m_{WC}}$), ja luotava K_m seuraavasti:

$$K_m = K_{m_{VU}} \text{ XOR } K_{m_{WC}}$$

Euroopan varmenneviranomaisen on toimitettava nämä avaimet tarvittavin turvatoimin pyynnöstä jäsenvaltioiden varmenneviranomaisille.

- CSM_037 Jäsenvaltioiden varmenneviranomaisten on:

- käytettävä K_m :ää salatessaan liikkeen tunnistinvalmistajien pyytämät liikkeen tunnistintiedot (K_m :llä salatavat tiedot määritellään ISO 16844-3-standardissa),
- toimitettava tarvittavin turvatoimin $K_{m_{VU}}$ ajoneuvoyksiköiden valmistajille asennettavaksi ajoneuvoyksiköihin,
- varmistettava, että $K_{m_{WC}}$ asennetaan kaikkiin korjaamokortteihin (`SensorInstallationSecData` tiedostossa `Sensor_Installation_Data`) kortin asiakaskohtaisia asetuksia tehtäessä.

3.1.4 Kolminkertaisessa DES-salauksessa käytettävien avainten luonti ja jakelu

- CSM_012 Ajoneuvoyksikköjen ja ajopiirturikorttien on osana molemminpuoleista todennusprosessia luotava ja vaihdettava tarvittavat tiedot yhteisen kolminkertaisen DES-salauksen avaimen luomiseksi. Tämä tiedonvaihto on salattava RSA-salausmekanismia käyttäen.
- CSM_013 Tätä avainta on käytettävä kaikkiin myöhempiin salaustoimiin, joissa käytetään salattua sanomanvälitystä. Sen voimassaolo päättyy kortin käyttöjakson päättyessä (kun kortti poistetaan tai asetetaan alkutilaansa) ja/tai 240 käyttökerran jälkeen (yksi avaimen käyttökerta = yksi salattua sanomanvälitystä käyttäen kortille lähetetty komento ja siihen liittyvä vastaus).

3.2 Avaimet

- CSM_014 RSA-avaimen pituuden (kaikilla tasoilla) on oltava seuraava: moduuli n 1024 bittiä, julkinen eksponentti e enintään 64 bittiä, yksityinen eksponentti d 1024 bittiä.
- CSM_015 Kolminkertaisen DES-salauksen avainten on oltava muotoa (K_a , K_b , K_a), missä K_a ja K_b ovat toisistaan riippumattomia 64 bitin pituisia avaimia. Pariteettibittejä ei aseteta.

3.3 Varmenteet

- CSM_016 ulkisten RSA-avainten varmenteiden on oltava heterologisia (non self descriptive) kortin avulla todennettavia (card verifiable) varmenteita (Viite.: ISO/IEC 7816-8)

3.3.1 Varmenteiden sisältö

CSM_017 Julkisten RSA-avainten varmenteet koostuvat seuraavista tiedoista seuraavassa järjestyksessä:

Data	Muoto	Tavuja	Selite
CPI	INTEGER	1	Varmenteen profiilin tunniste (tässä versiossa '01')
CAR	OCTET STRING	8	Varmenneviranomaisen viite
CHA	OCTET STRING	7	Varmenteen haltijan valtuutus
EOV	TimeReal	4	Varmenteen viimeinen voimassaoloaika. Valinnainen, täytetään tavuilla 'FF', jos ei käytössä.
CHR	OCTET STRING	8	Varmenteen haltijan viite
<i>n</i>	OCTET STRING	128	Julkinen avain (moduuli)
<i>e</i>	OCTET STRING	8	Julkinen avain (julkinen eksponentti)
		164	

Huomautuksia:

1. Varmenteen profiilin tunniste (CPI) kuvaa todennusvarmenteen tarkan rakenteen. Sitä voidaan käyttää laitteen sisäisesti yksilöimään tietty ylätunnisteluettelo, joka kuvaa varmenteessa olevien dataelementtien ketjutuksen.

Tämän varmenteen sisältöön liittyvä ylätunnisteluettelo on seuraava:

'4D'	'16'	'5F 29'	'01'	'42'	'08'	'5F 4B'	'07'	'5F 24'	'04'	'5F 20'	'08'	'7F 49'	'05'	'81'	'81 80'	'82'	'08'
Pidennetyn ylätunnisteluettelon tunnustomerkki	Ylätunnisteluettelon pituus	CPI:n tunnustomerkki	CPI:n pituus	CAR:n tunnustomerkki	CAR:n pituus	CHA:n tunnustomerkki	CHA:n pituus	EOV:n tunnustomerkki	EOV:n pituus	CHR:n tunnustomerkki	CHR:n pituus	Julkinen avaimen tunnustomerkki (koottu)	Seuraavien dataobjektien pituus	Moduulin tunnustomerkki	Moduulin pituus	Julkinen eksponentin tunnustomerkki	Julkinen eksponentin pituus

2. Varmenneviranomaisen viitteen (CAR) avulla tunnistetaan varmenteen antanut varmenneviranomainen siten, että dataelementtiä voidaan käyttää samanaikaisesti viranomaisen avaimen tunnisteiden kanssa löytämään varmenneviranomaisen julkisen avain (koodaus on selitetty jäljempänä avaimen tunnistetta käsittelevässä kohdassa).
3. Varmenteen haltijan valtuutusta (CHA) käytetään yksilöimään varmenteen haltijan oikeudet. Se koostuu ajopiirturi-sovelluksen tunnisteesta ja sen laitteen tyypistä, johon varmenne on tarkoitettu **EquipmentType**-dataelementin mukaisesti; jäsenvaltiota vastaava arvo on 00).
4. Varmenteen haltijan viitteen (CHR) avulla yksilöidään varmenteen haltija siten, että dataelementtiä voidaan käyttää samanaikaisesti kyseisen avaimen tunnisteiden kanssa löytämään varmenteen haltijan julkisen avain.
5. Avaimen tunnisteet yksilöivät varmenteen haltijan tai varmenneviranomaisen. Ne koodataan seuraavasti:

5.1 Laite (Ajoneuvoyksikkö tai kortti):

Data	Laitteen sarjanumero	Päivämäärä	Tyyppi	Valmistaja
Pituus	4 tavua	2 tavua	1 tavu	1 tavu
Arvo	Kokonaisluku	kk vv BCD-koodatuna	Valmistajan mukaan	Valmistajan koodi

Varmennetta pyytäessään ajoneuvoyksikön valmistaja joko tietää tai ei tiedä sen laitteen tunnustetta, johon avaimet tullaan asentamaan.

Ensin mainitussa tapauksessa valmistaja lähettää laitteen tunnusteen julkisen avaimen kanssa jäsenvaltionsa viranomaiselle saadakseen varmenteen. Varmenne sisältää tällöin laitteen tunnusteen ja valmistajan on varmistettava, että avain ja varmenne asennetaan aiottuun laitteeseen. Avaimen tunnus on jäljempänä esitetyn muotoinen.

Jälkimmäisessä tapauksessa valmistajan on yksilöitävä jokainen varmennepyyntö ja lähetettävä tämä tunnus julkisen avaimen kanssa jäsenvaltionsa viranomaiselle saadakseen varmenteen. Varmenne sisältää pyynnön tunnusteen. Kun avain on asennettu johonkin laitteeseen, valmistajan on annettava jäsenvaltion viranomaiselle tieto siitä, mihin laitteeseen se asennettiin (ts. pyynnön tunnus, laitteen tunnus). Avaimen tunnus on seuraavan muotoinen:

Data	Varmennepyynnön järjestysnumero	Päivämäärä	Tyyppi	Valmistaja
Pituus	4 tavua	2 tavua	1 tavu	1 tavu
Arvo	BCD-koodattu	kk vv BCD-koodattuna	'FF'	Valmistajan koodi

5.2 Varmenneviranomaisen:

Data	Viranomaisen tunnus	Avaimen järjestysnumero	Lisätiedot	Tunnus
Pituus	4 tavua	1 tavu	2 tavua	1 tavu
Arvo	1 tavu: valtion numerotunnus 3 tavua: valtion aakkosnumeerinen tunnus	Kokonaisluku	Koodatut lisätiedot (CA:n mukaan) 'FF FF', jos ei käytössä	'01'

Avaimen järjestysnumeroa käytetään erottamaan toisistaan jäsenvaltion eri avaimet tapauksissa, joissa avain vaihdetaan.

6. Varmenteiden todentajien on saatava tieto siitä, että varmennettu julkinen avain on RSA-avain, jota käytetään todentamiseen, digitaaliseen allekirjoitukseen ja salaukseen (varmenne ei sisällä tunnustetta, joka kertoisi sen).

3.3.2 Annetut varmenteet

CSM_018 Annettu varmenne on digitaalinen allekirjoitus, joka sisältää varmenteen sisällön osittaisen palautuksen ISO/IEC 9796-2 -standardin mukaisesti ja johon on liitetty varmenneviranomaisen viite.

$$X.C = X.CA.SK['6A' || C_r || Hash(Cc) || 'BC'] || C_n || X.CAR$$

Varmenteen sisällön ollessa $C_c = C_r || C_n$
106 tavua 58 tavua

Huomautuksia:

- Tämä varmenne on 194 tavun pituinen.
- Allekirjoituksella peitetty varmenneviranomaisen viite (CAR) liitetään myös allekirjoitukseen, jotta varmenteen todentamiseksi voidaan valita varmenneviranomaisen julkinen avain.
- Varmenteen todentajan on automaattisesti tunnettava algoritmi, jota varmenneviranomaisen on käyttänyt allekirjoittaessaan varmenteen.

4. Tähän annettuun varmenteeseen liittyvä ylätunnisteluettelo on seuraavanlainen:

'7F 21'	'09'	'5F 37'	'81 80'	'5F 38'	'3A'	'42'	'08'
Todennettavan varmenteen tuntomerkki (koottu)	Seuraavien dataobjektien pituus	Allekirjoituksen tuntomerkki	Allekirjoituksen pituus	Jakoäännöksen tuntomerkki	Jakoäännöksen pituus	CAR:n tuntomerkki	CAR:n pituus

3.3.3 Varmenteen todentaminen ja purkaminen

Varmenteen todentaminen ja purkaminen sisältää allekirjoituksen todentamisen ISO/IEC 9796-2 -standardin mukaisesti, varmenteen sisällön ja siihen sisältyvän julkisen avaimen palauttamisen: $X.PK = X.CA.PK_oX.C$ sekä varmenteen voimassaolon todentamisen.

CSM_019 Siihen liittyy seuraavat vaiheet:

Todennetaan allekirjoitus ja palautetaan sisältö:

- $X.C$:stä palautetaan allekirjoitus C_n' ja CAR' : $X.C = \begin{matrix} \text{allekirjoitus} \\ 128 \text{ tavua} \end{matrix} \parallel \begin{matrix} C_n' \\ 58 \text{ tavua} \end{matrix} \parallel \begin{matrix} CAR' \\ 8 \text{ tavua} \end{matrix}$
- CAR' :sta valitaan oikea varmenneviranomaisen julkinen avain (ellei sitä ole aiemmin saatu muilla tavoin),
- avataan allekirjoitus $CA:n$ julkisella avaimella: $Sr' = X.CA.PK$ [Sign],
- tarkastetaan, että merkkijono Sr' alkaa tavulla '6A' ja päättyy tavuun 'BC',
- lasketaan Cr' ja H' allekirjoituksesta: $Sr' = \begin{matrix} '6A' \\ \end{matrix} \parallel \begin{matrix} C_r' \\ 106 \text{ tavua} \end{matrix} \parallel \begin{matrix} H' \\ 20 \text{ tavua} \end{matrix} \parallel \begin{matrix} 'BC' \\ \end{matrix}$
- palautetaan varmenteen sisältö $C' = C_r' \parallel C_n'$,
- tarkastetaan, että $Hash(C') = H'$

Jos tarkastusten tulos on oikea ja varmenne on aito, sen sisältö on C' .

Todennetaan voimassaolo C' :n sisällöstä:

- tarkastetaan viimeinen voimassaolopäivä, jos sellainen on,

Palautetaan C' :n sisällöstä ja tallennetaan julkinen avain, avaimen tunniste, varmenteen haltijan valtuutus ja varmenteen viimeinen voimassaolopäivä:

- $X.PK = n \parallel e$
- $X.KID = CHR$
- $X.CHA = CHA$
- $X.EOV = EOV$

4. MOLEMMINPUOLINEN TODENNUSMEKANISMI

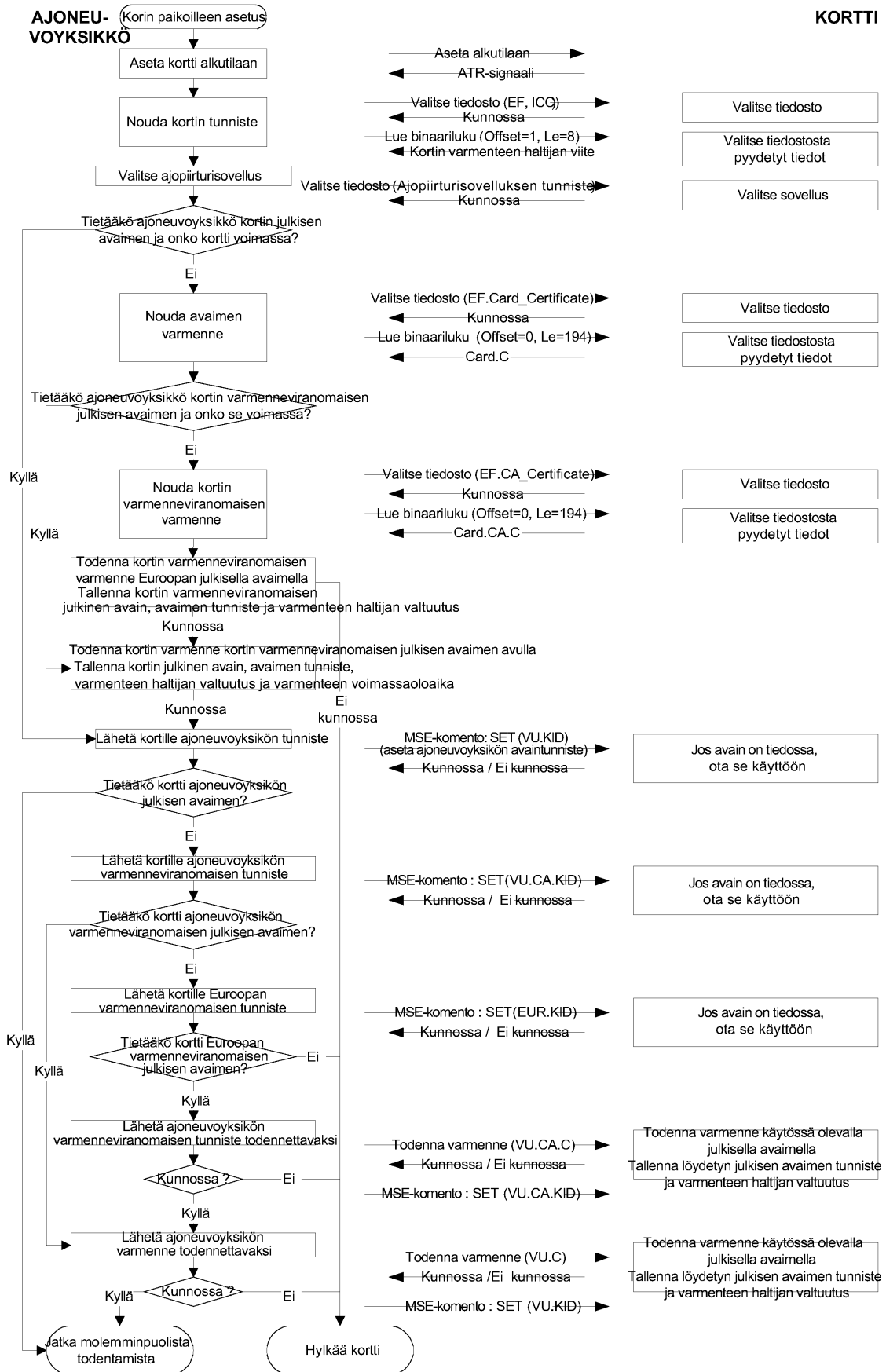
Korttien ja ajoneuvoyksikköjen molemminpuolinen todennus perustuu seuraavaan periaatteeseen:

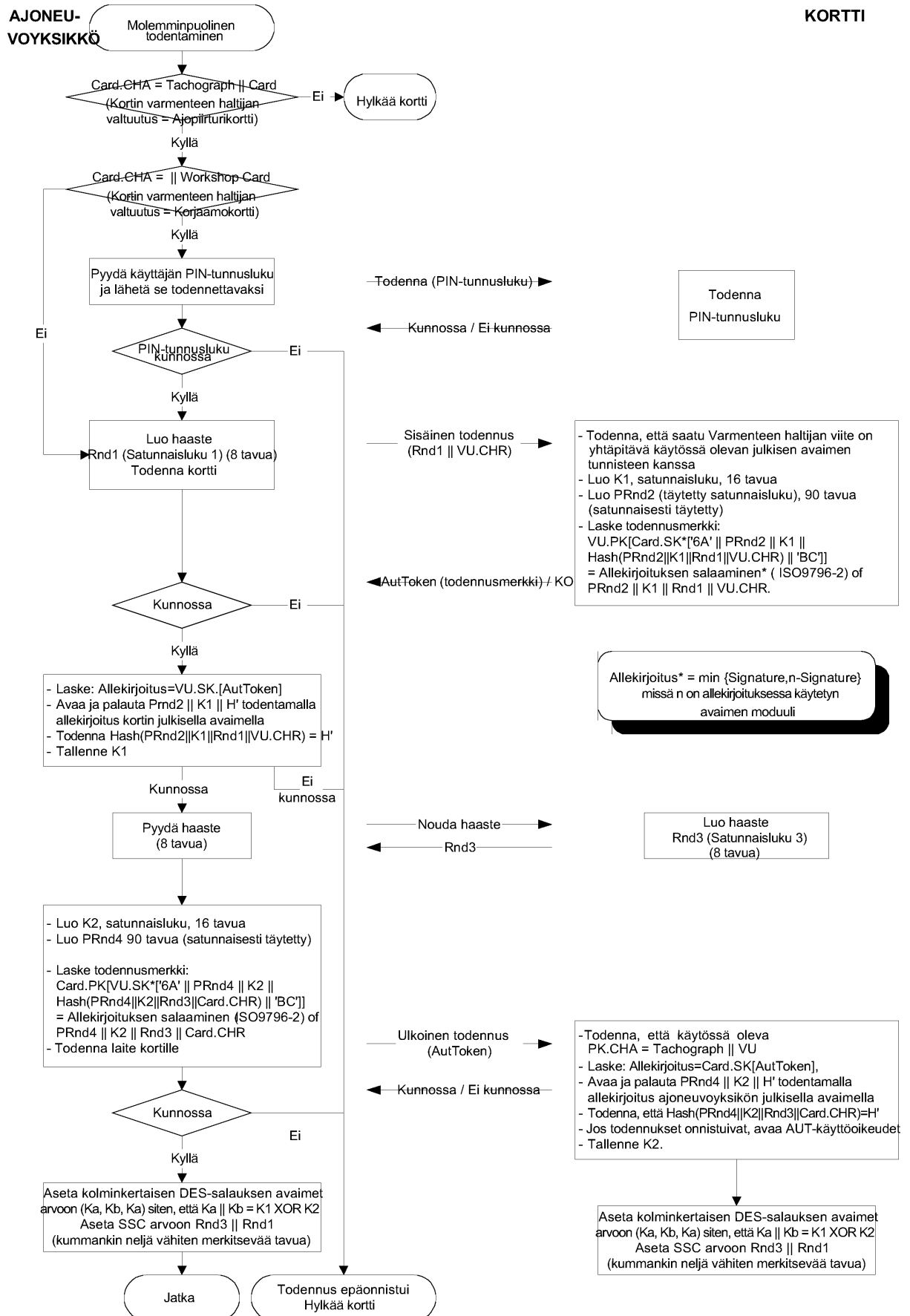
Kummankin osapuolen on osoitettava toiselle osapuolelle, että sillä on hallussaan voimassa oleva avainpari, jonka julkisen avaimen on varmentanut jäsenvaltion varmenneviranomainen, joka puolestaan on Euroopan varmenneviranomaisen varmentama.

Tämän osoittaminen tehdään allekirjoittamalla yksityistä avainta käyttäen toisen osapuolen lähettämä satunnaisluku, joka lähettäneen osapuolen on toistettava allekirjoitusta todentaessaan.

Tämä mekanismi käynnistyy, kun kortti asetetaan ajoneuvoyksikköön. Se alkaa varmenteiden vaihtamisella ja julkisten avainten purkamisella ja päättyy tilapäisen avaimen luomiseen.

CSM_020 Mekanismin on käytettävä seuraavaa protokollaa (nuolet merkitsevät komentoja ja vaihdettavia tietoja (ks. lisäys 2)):

5. AJONEUVOYKSIKÖN JA KORTIN VÄLISEN TIEDONSIIRRON SALASSAPIDON, EHEYDEN TURVAAMISEN JA TODENNUKSEN MEKANISMIT

5.1 Salattu sanomanvälitys

- CSM_021 Ajoneuvoyksikön ja kortin välisen tiedonsiirron eheys on turvattava käyttämällä salattua sanomanvälitystä viitteiden ISO/IEC 7816-4 ja ISO/IEC 7816-8 mukaisesti.
- CSM_022 Kun tiedot on suojattava siirron ajaksi, on komennon tai sen vastauksen mukana lähetettäviin dataobjekteihin liitettävä salauksen tarkistussumman sisältävä dataobjekti. Vastaanottajan on todennettava salauksen tarkistussumma.
- CSM_023 Komennon mukana lähetettyyn tietojen salauksen tarkistussummaan on laskettava mukaan komennon ylätunniste ja kaikki lähetetyt dataobjektit (= > CLA = '0C', ja kaikki dataobjektit on ympäröitävä tunnusmerkeillä, joissa b1 = 1).
- CSM_024 Vastauksen tilaa osoittavat tavut on suojattava salauksen tarkistussummalla, kun vastauksessa ei ole datakenttää.
- CSM_025 Salauksen tarkistussummien on oltava neljän tavun pituisia.

Salattua sanomanvälitystä käytettäessä komentojen rakenne on sen vuoksi seuraava:

Käytetyt dataobjektit ovat osa ISO/IEC 7816-4 -standardissa kuvatuista salatusta sanomanvälityksessä käytettävistä dataobjekteista:

Tuntemerkki	Muistikas	Merkitys
'81'	T _{PV}	Koodaamaton data, jota ei ole BER-TLV-koodattu (suojataan CC:llä)
'97'	T _{LE}	Le:n arvo suojaamattomassa komennossa (suojataan CC:llä)
'99'	T _{SW}	Status info (suojataan CC:llä)
'8E'	T _{CC}	Salauksen tarkistussumma CC
'87'	T _{PI CG}	Täyttämistä osoittava tavu Kryptogrammi (koodaamaton data, jota ei ole BER-TLV-koodattu)

Kun suojaamaton komento-vastauspari on:

Komennon ylätunniste	Varsinainen komento
CLA INS P1 P2	[L _c -kenttä] [Datakenttä] [L _e -kenttä]
neljä tavua	L tavua merkittynä B ₁ bis B _L

Varsinainen vastaus	Vastauksen lopuke
[Datakenttä]	SW1 SW2
L _r datatavua	kaksi tavua

Niin vastaava suojattu komento-vastauspari on:

Suojattu komento:

Komennon ylätunniste (CH)	Varsinainen komento										
CLA INS P1 P2	[Uusi L _c -kenttä]	[Uusi datakenttä]								[Uusi L _e -kenttä]	
'0C'	Uuden datakentän pituus	T _{PV}	L _{PV}	PV	T _{LE}	L _{LE}	L _e	T _{CC}	L _{CC}	CC	'00'
		'81'	L _c	Datakenttä	'97'	'01'	L _e	'8E'	'04'	CC	

Tarkistussummaan laskettava data = CH || PB || T_{PV} || L_{PV} || PV || T_{LE} || L_{LE} || L_e || PB

PB = Täyttötavut (80..00) standardin ISO-IEC 7816-4 ja ISO 9797 menetelmän 1 mukaisesti.

PV- ja LE-dataobjektit ovat mukana vain, jos suojaamattomassa komennossa on vastaavaa dataa.

Suojattu vastaus:

1. Tapaus, jossa vastauksen datakenttä ei ole tyhjä mutta sitä ei tarvitse pitää salassa:

Varsinainen vastaus						Vastauksen lopuke
[Uusi datakenttä]						Uusi SW1 SW2
T _{PV}	L _{PV}	PV	T _{CC}	L _{CC}	CC	
'81'	L _r	Data-kenttä	'8E'	'04'	CC	

Tarkistussummaan laskettava data = T_{PV} || L_{PV} || PV || PB

2. Tapaus, jossa vastauksen datakenttä ei ole tyhjä ja se on pidettävä salassa:

Varsinainen vastaus						Vastauksen lopuke
[Uusi datakenttä]						Uusi SW1 SW2
T _{PI CG}	L _{PI CG}	PI CG	T _{CC}	L _{CC}	CC	
'87'		PI CG	'8E'	'04'	CC	

CG-kryptogrammin sisältämä data: data ilman BER-TLV-koodausta ja täyttötavut.

Tarkistussummaan laskettava data = T_{PI CG} || L_{PI CG} || PI CG || PB

3. Tapaus, jossa vastauksen datakenttä on tyhjä:

Varsinainen vastaus						Vastauksen lopuke
[Uusi datakenttä]						Uusi SW1 SW2
T _{SW}	L _{SW}	SW	T _{CC}	L _{CC}	CC	
'99'	'02'	SW1 SW2 Uusi	'8E'	'04'	CC	

Tarkistussummaan laskettava data = T_{SW} || L_{SW} || SW || PB

5.2 Salatun sanomanvälityksen virheiden käsittely

CSM_026 Kun ajopiirturikortti komentoa tulkitessaan havaitsee virheen salatussa sanomanvälityksessä, on tilaa osoittavat tavut lähetettävä takaisin ilman salattua sanomanvälitystä. ISO/IEC 7816-4 -standardin mukaisesti seuraavat tilaa osoittavat tavut on määriteltävä osoittamaan virheitä salatussa sanomanvälityksessä:

'66 88': Salauksen tarkistussumman todennus epäonnistui,

'69 87': Odotettuja salatun sanomanvälityksen dataobjekteja puuttuu,

'69 88': Salatun sanomanvälityksen dataobjektit virheellisiä.

CSM_027 Kun ajopiirturikortti lähettää takaisin tavuja ilman salatun sanomanvälityksen dataobjekteja tai virheellisen salatun sanomanvälityksen dataobjektin kanssa, ajoneuvoyksikön on lopetettava tiedonvaihtojakso.

5.3 Algoritmi salauksen tarkistussumman laskemiseksi

CSM_028 Salauksen tarkistussummat kootaan käyttäen ANSI X9.19 -standardin mukaisia retail MAC -tyyppisiä viestin todennuksen tarkistussummia ja DES-salausta:

- ensimmäinen vaihe: ensimmäinen tarkistuslohko y_0 on $E(K_a, SSC)$,
- seuraavat vaiheet: tarkistuslohkot y_1 -yn lasketaan K_a -avainta käyttäen,
- viimeinen vaihe: salauksen tarkistussumma lasketaan viimeisestä tarkistuslohkosta y_n seuraavasti: $E(K_a, D(K_b, y_n))$, missä $E()$ tarkoittaa salaamista DES-algoritmillä ja $D()$ tarkoittaa salauksen avaamista DES-algoritmillä.

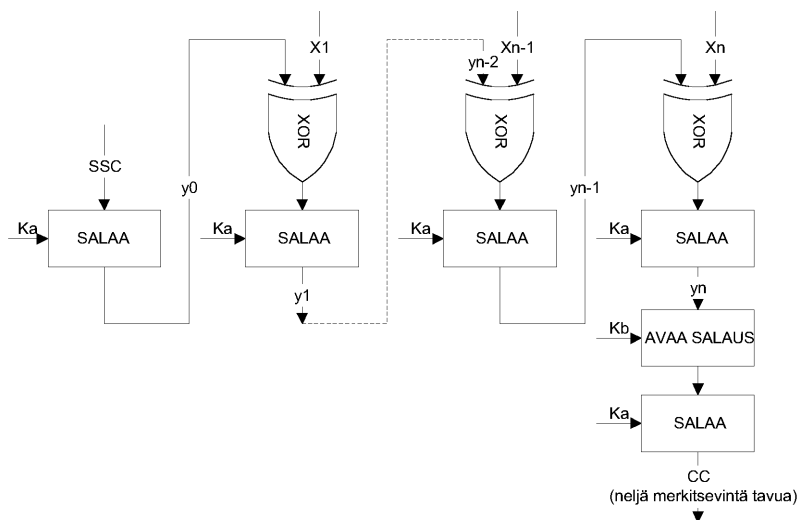
Salauksen tarkistussumman neljä merkitsevintä tavua lähetetään.

CSM_029 Lähetysvaihelaskuri (SSC) on avaimesta sopimismenettelyn aluksi asetettava tilaan:

SSC:n alkutila: $Rnd3$ (4 vähiten merkitsevää tavua) || $Rnd1$ (4 vähiten merkitsevää tavua).

CSM_030 Lähetysvaihelaskurin arvoa on lisättävä yhdellä joka kerran ennen viestin todennuksen tarkistussumman (MAC) laskemista (ts. SSC:n arvo ensimmäiselle komennotle on SSC:n alkutila +1 ja SSC:n arvo ensimmäiselle vastaukselle on SSC:n alkutila + 2).

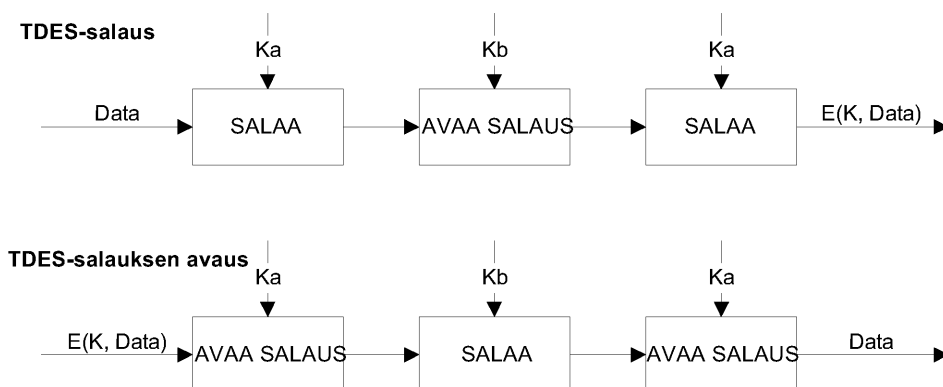
Seuraava kuva esittää retail MAC -tyyppisen viestin todennuksen tarkistussumman laskemista:

5.4 Algoritmi salattavien dataobjektien kryptogrammien laskemiseksi

CSM_031 Kryptogrammit lasketaan käyttäen viitteiden TDES ja TDES-OP mukaisesti kolminkertaista salausalgoritmia (TDEA) tilassa, jossa salauslohkot ketjutetaan (TCBC), ja siten, että ensimmäistä arvolohkoa edustaa nollavektori.

Seuraava kuva esittää avainten käyttöä TDES-salauksessa:

6. TIETOJEN KOPIOINNISSA KÄYTETTÄVÄT DIGITAALISET ALLEKIRJOITUSMEKANISMIT

CSM_032 Tietojen kopioimiseen ulkoisille tietovälineille tarkoitettu älykäs laite (IDE-laite) tallentaa laitteelta (ajoneuvoyksiköltä tai kortilta) yhden kopiointijakson aikana saadut tiedot yhteen fyysiseen tiedostoon. Tämän tiedoston on sisällettävä varmenteet MS_iC ja EQT.C. Tiedosto sisältää datalohkojen digitaaliset allekirjoitukset siten kuin lisäyksessä 7 (Tietojen kopiointiprotokollat) on määritelty.

CSM_033 Kopioitujen tietojen digitaalisissa allekirjoituksissa on noudatettava sellaista lisäyksellä täydennettyä digitaalisen allekirjoituksen muodostamistapaa, joka sallii tietojen lukemisen haluttaessa ilman salauksen avaamista.

6.1 Allekirjoituksen luominen

CSM_034 Tietojen allekirjoituksen luomisessa on noudatettava viitteessä PKCS1 määriteltyä liitteellä täydennettyä SHA-1 hajautusfunktiota käyttävää allekirjoituksen muodostamiskaaviota:

$$\text{Allekirjoitus} = \text{EQT.SK}[\text{'00'} \parallel \text{'01'} \parallel \text{PS} \parallel \text{'00'} \parallel \text{DER}(\text{SHA-1}(\text{Data}))]$$

PS = Arvoltaan 'FF' olevista tavuista muodostuva täyttömerkkijono, jolla pituus täydennetään 128 tavuksi.

DER(SHA-1(M)) on algoritmin tunnisteen koodaus Hash-hajautusfunktiota varten ja hajautusfunktion tuloksen koodaus ASN.1-standardin **DigestInfo**-datatyypin mukaiseksi (peruskoodaussäännöistä johdetut tiukemmat koodaussäännöt (DER, distinguished encoding rules)):

'30' || '21' || '30' || '09' || '06' || '05' || '2B' || '0E' || '03' || '02' || '1A' || '05' || '00' || '04' || '14' || Hash-tulos.

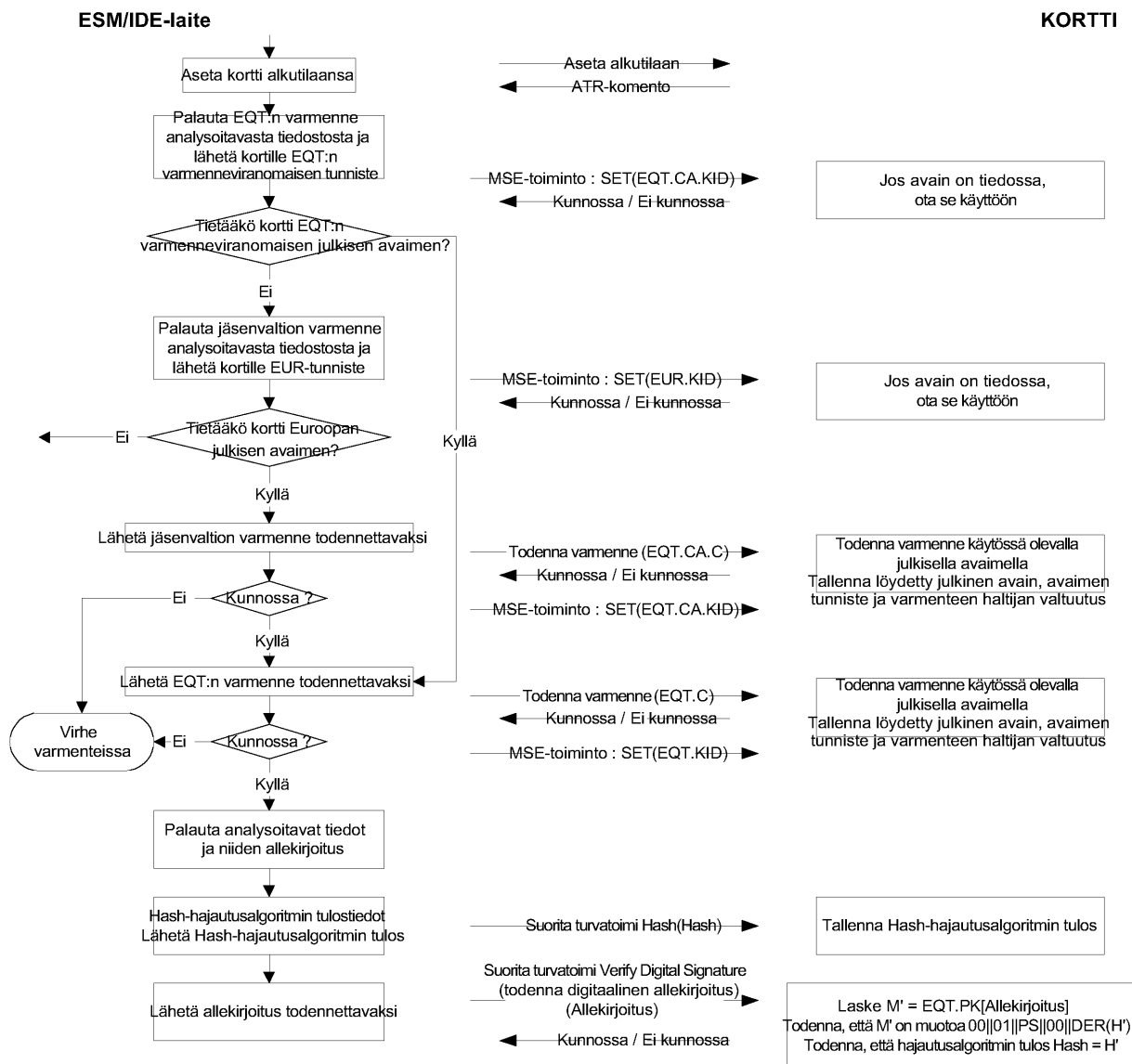
6.2 Allekirjoituksen todentaminen

CSM_035 Kopioitujen tietojen allekirjoituksen todentamisessa on noudatettava viitteessä PKCS1 määriteltyä liitteellä täydennettyä SHA-1-hajautusfunktiota käyttävää allekirjoituksen muodostamiskaaviota.

Todennuksen tekijän on erikseen tiedettävä Euroopan julkinen avain EUR.PK (ja luotettava siihen).

Seuraava kaavio kuvaa protokollaa, jota IDE-laite, johon on asetettu valvontakortti, voi noudattaa todentaakseen ulkoiselle tietovälineelle (ESM) tallennettujen tietojen eheyden. Valvontakorttia on käytetty purkamaan digitaalisten allekirjoitusten salaus. Tässä tapauksessa tätä toimintoa ei saa suorittaa IDE-laitteessa.

Analysoitavaa laitetta, josta tiedot on kopioitu ja joka on ne allekirjoittanut, kutsutaan lyhenteellä EQT.

Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi peilien ja epäsuoran näkemän tarjoavien lisäjärjestelmien sekä tällaisilla laitteilla varustettujen ajoneuvojen tyyppihyväksyntää koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä ja direktiivin 70/156/ETY mukauttamisesta

(2002/C 126 E/02)

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

KOM(2001) 811 lopull. — 2001/0317(COD)

(Komission esittämä 7 tammikuuta 2002)

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO,
jotka

ottavat huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 95 artiklan,

ottavat huomioon komission ehdotuksen,

ottavat huomioon talous- ja sosiaalikomitean lausunnon,

noudattavat perustamissopimuksen 251 artiklassa säädettyä menettelyä,

sekä katsovat seuraavaa:

(1) Moottoriajoneuvojen taustapeilejä koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä 1 päivänä maaliskuuta 1971 annettu neuvoston direktiivi 71/127/ETY ⁽¹⁾ hyväksyttiin yhtenä EY-tyyppihyväksyntämenettelyä koskevista erillisdirektiiveistä; EY-tyyppihyväksyntämenettelystä oli säädetty moottoriajoneuvojen ja niiden perävaunujen tyyppihyväksyntää koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä 6 päivänä helmikuuta 1970 annetussa neuvoston direktiivissä 70/156/ETY ⁽²⁾. Näin ollen ajoneuvojärjestelmiin, osiin ja erillisiin teknisiin yksiköihin liittyviä direktiivin 70/156/ETY säännöksiä sovelletaan direktiiviin 71/127/ETY.

(2) Erityisesti N₂- ja N₃-luokkaa koskevat nykyiset säännökset ovat osoittautuneet puutteelliseksi ajoneuvon ulkopuolelle sivulle ja taakse ulottuvan näkökentän osalta. Tämän puutteen korjaamiseksi on tarpeen vaatia näkökentän laajentamista.

(3) N₂- ja N₃-luokkaa koskevat nykyiset säännökset ovat osoittautuneet puutteelliseksi myös ajoneuvon eteen ulottuvan näkökentän osalta. Tämän puutteen korjaamiseksi on tarpeen vaatia sellaisten laitteiden asentamista, joiden avulla ajoneuvon edessä olevaa aluetta voidaan tarkkailla.

(4) Saatujen kokemusten ja nykytietämyksen perusteella voidaan laajentaa tiettyjä direktiivin 71/127/ETY vaatimuksia

tieliikenteen turvallisuuden parantamiseksi ja sallia peilien lisäksi muun täydentävän tekniikan käyttäminen.

(5) Nyt voimassa oleviin säännöksiin tarvittavien muutosten luonteen ja määrän perusteella korvata neuvoston direktiivi 71/127/ETY tällä direktiivillä. Koska tyyppihyväksyntämenettelyistä ja tuotannon vaatimustenmukaisuusmenettelyistä säädetään nyt direktiivissä 70/156/ETY, näitä säädöksiä ei ole tarpeen toistaa tässä direktiivissä.

(6) Neuvoston direktiivin 70/156/ETY liitteitä olisi muutettava vastaavasti,

OVAT ANTANEET TÄMÄN DIREKTIIVIN:

1 artikla

”Ajoneuvolla” tarkoitetaan tässä direktiivissä kaikkia direktiivin 70/156/ETY liitteen II osassa A määriteltyjä moottoriajoneuvoja.

2 artikla

1. Jäsenvaltiot eivät voi [päiväys – 18 kuukautta direktiivin antamisen jälkeen] alkaen peileihin ja epäsuoran näkemän tarjoaviin lisäjärjestelmiin liittyvillä perusteilla

— kieltäytyä myöntämästä EY-tyyppihyväksyntää tai kansallista tyyppihyväksyntää ajoneuville, peilille tai epäsuoran näkemän tarjoavalle lisäjärjestelmälle

— kieltää ajoneuvojen, peilien tai epäsuoran näkemän tarjoavien lisäjärjestelmien rekisteröintiä, myyntiä tai käyttöönottoa

jos kyseiset ajoneuvot, peilit tai epäsuoran näkemän tarjoavat lisäjärjestelmät ovat tämän direktiivin säännösten mukaisia.

2. Jäsenvaltioiden on [päiväys-6 kuukautta myöhemmin] alkaen kieltäydyttävä antamasta EY-tyyppihyväksyntää tai kansallista tyyppihyväksyntää millekään uudelle ajoneuvo-, peili- tai epäsuoran näkemän tarjoavalle lisäjärjestelmätyypille peileihin ja epäsuoran näkemän tarjoaviin lisäjärjestelmiin liittyvillä perusteilla, jos tämän direktiivin vaatimukset eivät täyty.

⁽¹⁾ EYVL L 68, 22.3.1971, s. 1. Direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna komission direktiivillä 88/321/ETY (EYVL L 147 14.6.1988, s. 77).

⁽²⁾ EYVL L 42, 23.2.1970, s. 1. Direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna komission direktiivillä 2001/92/EY (EYVL L 291, 8.11.2001, s. 24).

3. Jäsenvaltioiden on [päiväys – 12 kuukautta myöhemmin] alkaen kiellettävä peileihin ja epäsuoran näkemän tarjoaviin lisäjärjestelmiin liittyvillä perusteilla ajoneuvojen, peilien tai epäsuoran näkemän tarjoavien lisäjärjestelmien myynti, rekisteröinti tai käyttöönotto, jos kyseiset ajoneuvot, peilit tai epäsuoran näkemän tarjoavat lisäjärjestelmät eivät ole tämän direktiivin säännösten mukaisia.

4. Kohdan 2 ja 3 säännöksistä huolimatta jäsenvaltioiden on edelleenkin varaosataroituksiin myönnettävä EY-tyyppihyväksymisiä sellaisille osille tai erillisille teknisille yksiköille, jotka on tarkoitettu käytettäväksi ennen [päiväys-24 kuukautta antamisen jälkeen] direktiivin 71/127/ETY mukaisesti hyväksytyissä ajoneuvotyypeissä, ja soveltuvin osin sallittava tällaisten hyväksymisten jatkaminen sekä sallittava kyseisten osien tai yksiköiden myynti ja käyttöönotto.

3 artikla

Komissio toteuttaa neljän vuoden kuluessa 2 artiklan 3 kohdassa tarkoitettua päivämäärästä yksityiskohtaisen tutkimuksen, jolla selvitetään, ovatko tämän direktiivin mukaiset muutokset parantaneet liikenneturvallisuutta, erityisesti jalankulkijoiden, pyöräilijöiden ja muiden riskialttiiden tienkäyttäjien osalta. Tutkimuksen tulosten pohjalta komissio ehdottaa tarvittaessa lainsäädäntötoimia, joilla edelleen kehitetään epäsuoran näkemän hyödyntämistä.

4 artikla

Muutetaan direktiiviä 70/156/ETY seuraavasti:

1. Lisätään liitteeseen I seuraavat kohdat:

9.9.8 Epäsuoran näkemän tarjoavat järjestelmät

9.9.8.1 tyyppi ja ominaisuudet (kuten järjestelmän täydellinen kuvaus, havaintokulma (°), havaintoetäisyys (mm), kontrasti, kirkkausalue, häikäisyn korjaus, näytön ominaisuudet (mustavalkoinen/väri), kuvantoistotaajuus, näytön kirkkausalue)

9.9.8.2 riittävän yksityiskohtaiset piirustukset koko järjestelmän tunnistamista varten, myös asennusohjeet; EY-tyyppihyväksyntämerkin paikka on osoitettava piirustuksissa.

2. Lisätään liitteeseen III seuraavat kohdat:

9.9.8 Epäsuoran näkemän tarjoavat järjestelmät

9.9.8.1 tyyppi ja ominaisuudet (kuten järjestelmän täydellinen kuvaus, havaintokulma (°), havaintoetäisyys (mm), kontrasti, kirkkausalue, häikäisyn korjaus,

näytön ominaisuudet (mustavalkoinen/väri), kuvantoistotaajuus, näytön kirkkausalue)

9.9.8.2 riittävän yksityiskohtaiset piirustukset koko järjestelmän tunnistamista varten, myös asennusohjeet; EY-tyyppihyväksyntämerkin paikka on osoitettava piirustuksissa.

3. Liitteen IV osan I kohdassa 8 korvataan sana "taustapeilit" sanoilla "peilit ja epäsuoran näkemän tarjoavat lisäjärjestelmät".

4. Liitteen IV osan II kohdassa 8 korvataan sana "taustapeilit" sanoilla "peilit ja epäsuoran näkemän tarjoavat lisäjärjestelmät".

5. Liitteen XI lisäysten 1 ja 2 kohdassa 8 korvataan sana "taustapeilit" sanoilla "peilit ja epäsuoran näkemän tarjoavat lisäjärjestelmät".

5 artikla

1. Jäsenvaltioiden on annettava ja julkaistava tämän direktiivin noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset ennen [päiväys – 9 kuukautta antamisen jälkeen]. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava tästä komissiolle viipymättä.

2. Näissä jäsenvaltioiden antamissa säädöksissä on viitattava tähän direktiiviin tai niihin on liitettävä tällainen viittaus, kun ne virallisesti julkaistaan. Jäsenvaltioiden on säädettävä siitä, miten viittaukset tehdään.

3. Jäsenvaltioiden on toimitettava tässä direktiivissä tarkoitusta kysymyksistä antamansa kansalliset säännökset kirjallisina komissiolle.

6 artikla

Kumotaan direktiivi 71/127/ETY [päiväys-24 kuukautta antamisen jälkeen] alkaen.

Viittaukset kumottuun direktiiviin on ymmärrettävä viittauksiksi tähän direktiiviin, ja ne on luettava liitteenä IV olevan vastaavuustaulukon mukaisesti.

7 artikla

Tämä direktiivi tulee voimaan kolmantena päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä*.

8 artikla

Tämä direktiivi on osoitettu kaikille jäsenvaltioille.

LIITE I

MÄÄRITELMÄT

1. **Epäsuoran näkemän tarjoavilla järjestelmillä** tarkoitetaan laitteita, joilla voidaan tarkkailla ajoneuvon viereistä liikennealuetta, joka ei ole suoraan nähtävissä. Tämä voi tapahtua tavanomaisten peilien avulla tai siihen voidaan käyttää lisäjärjestelmiä, jotka tarjoavat kuljettajalle tietoa epäsuorasta näkökentästä.
2. **Epäsuoran näkemän tarjoavan järjestelmän tyypillä** tarkoitetaan laitteita, joiden ominaisuudet eivät eroa seuraavilta olennaisilta osin:
 - järjestelmän rakenne, muoto tai materiaalit, myös kiinnitys koriin
 - peilien mitat ja peilin heijastavan pinnan kaarevuussäde
 - lisäjärjestelmien havaintoetäisyys ja näkökenttä.
3. **Peilityyppisellä epäsuoran näkemän tarjoavalla järjestelmällä** tarkoitetaan 1 kohdassa määriteltyä järjestelmää, jossa näkökenttä saadaan aikaan 6 kohdassa määritellyllä peilillä.
4. **Kamera-näyttö-tyyppisellä epäsuoran näkemän tarjoavalla järjestelmällä** tarkoitetaan kohdassa 1 määriteltyä järjestelmää, jossa näkökenttä saadaan aikaan 23 ja 24 kohdassa määritellyllä kameran ja näytön yhdistelmällä.
5. **Vaihtoehtoisilla epäsuoran näkemän tarjoavalla järjestelmällä** tarkoitetaan kohdassa 1 määriteltyä järjestelmää, jossa näkökenttää ei saada aikaan peilityyppisellä epäsuoran näkemän tarjoavalla järjestelmällä tai kamera-näyttö-tyyppisellä epäsuoran näkemän tarjoavalla järjestelmällä.
6. **Peilillä** tarkoitetaan laitetta, joka on tarkoitettu takaamaan selvä näkyvyys ajoneuvon taakse ja sivulle liitteen III kohdassa 5 määriteltyjen näkökenttien alueella. Taustapeileillä ei tarkoiteta monimutkaisia optisia järjestelmiä kuten periskoppeja.
7. **Sisäpuolisella peilillä** tarkoitetaan 1 kohdassa määriteltyä laitetta, joka voidaan asentaa ajoneuvon matkustamoon.
8. **Ulkopuolisella peilillä** tarkoitetaan 1 kohdassa määriteltyä laitetta, joka voidaan asentaa ajoneuvon ulkopintaan.
9. **Valvontajärjestelmällä** tarkoitetaan muuta peiliä kuin 6 kohdassa määriteltyä ajoneuvon sisä- tai ulkopuolelle asennettavaa laitetyyppiä, joka antaa liitteen III kohdassa 5 määritellyistä näkökentistä poikkeavan näkökentän.
10. **Peililuokalla** tarkoitetaan kaikkia niitä laitteita, joilla on yksi tai useampi yhteinen ominaisuus tai toiminto. Peilit luokitellaan seuraavasti:
 - Luokka I: "Sisäpuolinen taustapeili", antaa liitteen III kohdassa 5.1 määritellyn näkökentän.
 - Luokat II ja III: "Ulkopuolinen päataustapeili", antaa liitteen III kohdassa 5.2 ja 5.3 määritellyn näkökentän.
 - Luokka IV: "Ulkopuolinen laajakulmataustapeili", antaa liitteen III kohdassa 5.4 määritellyn näkökentän.
 - Luokka V: "Ulkopuolinen lähietäisyystaustapeili", antaa liitteen III kohdassa 5.5 määritellyn näkökentän.
 - Luokka V: "Etupeili", antaa liitteen III kohdassa 5.6 määritellyn näkökentän.
11. **riillä** tarkoitetaan peilin heijastavan pinnan kaarevuussäteiden keskiarvoa mitattuna tämän liitteen lisäyksen 1 kohdassa 2 määriteltyä menetelmää noudattaen.
12. **Pääkaarevuussäteillä heijastavan pinnan yhdessä pisteessä (r_i)** tarkoitetaan lisäyksessä 1 määritellyn laitteen avulla saatavia arvoja, jotka mitataan liitteen II kohdassa 2.2.1 määritellyn janan b kanssa samansuuntaisella peilin keskustan lävistävän heijastavan pinnan kaarella sekä tämän janan kanssa kohtisuorassa olevalla kaarella.

13. **Kaarevuussäteellä yhdessä heijastavan pinnan pisteessä (r_p)** tarkoitetaan pääkaarevuussäteiden r_i ja r'_i aritmeettista keskiarvoa, joka on:

$$r_p = \frac{r_i + r'_i}{2}$$

14. **Pallopinta** tarkoittaa pintaa, jossa säde kaikkiin suuntiin on vakio ja samansuuruinen.
15. **Ei-pallomaisella (asfäärisellä) pinnalla** tarkoitetaan pintaa, jolla on vain yhdellä tasolla vakio mittainen säde.
16. **Ei-pallomaisilla peileillä** tarkoitetaan peiliä, joka koostuu sekä pallomaisesta että ei-pallomaisesta osasta ja jossa heijastavaan pintaan on merkittävä siirtyminen pallomaisesta ei-pallomaiseen osaan. Peilin pääakselin kaarevuus määritellään x/y-koordinaattijärjestelmässä, jonka määrittelee pallomainen ensisijainen kalotti, jossa:

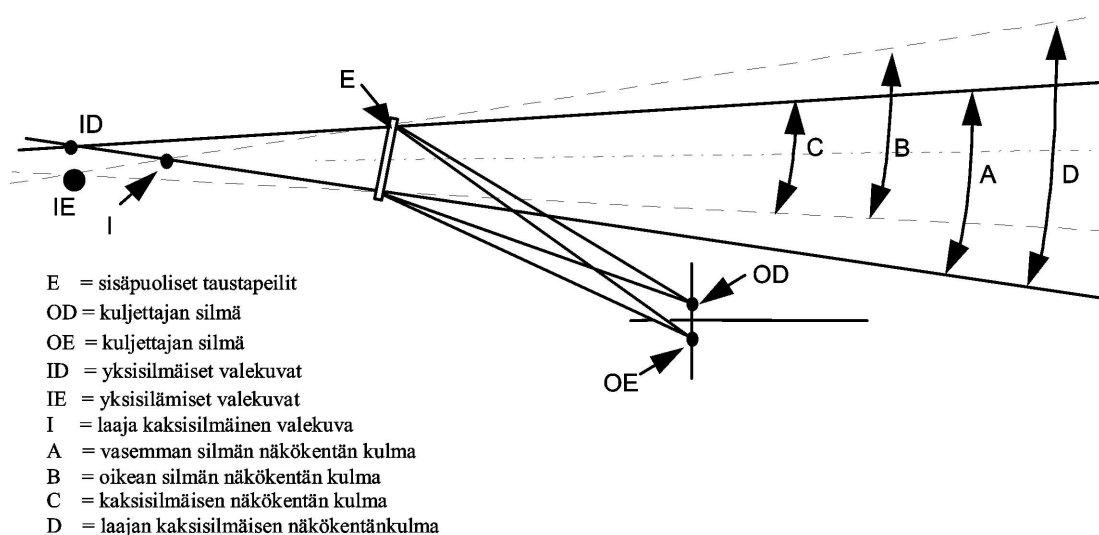
$$Y = R - \sqrt{(R^2 - x^2)} + k(x - a)^3$$

R: nimellinen säde pallomaisessa osassa

k: kaarevuuden muutoksen vakio

a: pallomaisen ensisijaisen kalotin pallomaisen koon vakio

17. **Heijastavan pinnan keskipisteellä** tarkoitetaan heijastavan pinnan näkyvän osan keskipistettä.
18. **Peilin olennaisten osien kaarevuussäteellä** tarkoitetaan sen ympyrän kaaren sädettä "c", joka tarkimmin jäljittelee kyseisen osan kaarevaa muotoa.
19. **Kuljettajan näköpisteellä** tarkoitetaan kahta, 65 millimetrin päässä toisistaan olevaa pistettä, jotka ovat 635 millimetrin korkeudella kuljettajan istuimen R-pisteestä, niin kuin se määritellään tämän liitteen lisäyksessä 2. Nämä kaksi pistettä yhdistävä suora viiva on kohtisuorassa ajoneuvon pystysuoraa pitkästä keskitasoa vasten. Kaksi näköpistettä yhdistävän janan keskiväli on pituusakselin suuntaisella pystytasolla, jonka on kuljettava ajoneuvon valmistajan kuljettajalle suunnitteleman istuma-asennon keskeltä.
20. **Laajalla kaksisilmäisellä näkökentällä** tarkoitetaan kokonaisnäkökenttää, joka saadaan asettamalla päällekkäin vasemman ja oikean silmän näkökentät (ks. Kuva 1).

21. **Peilien osalta ajoneuvotyyppillä** tarkoitetaan moottoriajoneuvoja, joiden seuraavat perusominaisuudet ovat samantyyppiset:
- 21.1 näkökenttää rajoittavat korin osat
- 21.2 R-pisteen koordinaatit
- 21.3 pakollisten ja vapaaehtoisten (jos asennettu) peilien määräpaikat ja -tyypit.
22. **M₁-, M₂-, M₃-, N₁-, N₂-, N₃-luokan ajoneuvoilla** tarkoitetaan direktiivin 70/156/ETY liitteen II osassa A määritellyjä ajoneuvoja.
23. **Kameralla** tarkoitetaan laitetta, jolla saadaan linssin avulla kuva ulkomaailmasta valoherkkään ilmaisimeen, joka muuntaa tämän kuvan vakiomuotoiseksi videosignaalksi.
24. **Näytöllä** tarkoitetaan laitetta, jolla vakiomuotoinen videosignaali muunnetaan näkyviksi kuviksi.
25. **Havaitsemisella** tarkoitetaan kykyä erottaa kohde sen taustasta ja/tai ympäristöstä tietyllä etäisyydellä.
26. **Kontrastilla** tarkoitetaan kohteen ja sen välittömän taustan ja/tai ympäristön välistä kirkkauseroa, jonka avulla kohde voidaan erottaa sen taustasta ja/tai ympäristöstä.
27. **Erottelukyvyllä** tarkoitetaan pienintä havaintojärjestelmän erottamaa eli laajemmasta kokonaisuudesta erilliseksi havaitsemaa yksityiskohtaa. Silmän erottelukykyä kuvataan "näköterävyytenä".
28. **Merkittävällä kohteella** tarkoitetaan pyöreää kohdetta, jonka halkaisija $D_0 = 0,8 \text{ m}$ ⁽¹⁾.
29. **Merkittävällä havainnolla** tarkoitetaan havaintotasoa, johon ihmisen silmä yleensä yltää eri olosuhteissa. Liikenneoloissa merkittävän havainnon raja-arvo on näkökulman 8 kaariminuuttia.
30. **Näkökentällä** tarkoitetaan kolmiulotteisen tilan osaa, jossa merkittävää kohdetta voidaan tarkkailla ja se voidaan ilmaista epäsuoran näkemyksen tarjoavalla järjestelmällä. Tämä perustuu järjestelmän tarjoamaan näkymään maanpinnan tasolla, ja sitä voidaan mahdollisesti rajoittaa järjestelmässä sovellettavan suurimman havaintoetäisyyden perusteella.
31. **Havaintoetäisyydellä** tarkoitetaan maanpinnan tasolla mitattua etäisyyttä katselun vertailupisteen projektioista äärimmäiseen pisteeseen, josta merkittävä kohde voidaan vielä juuri havaita (merkittävän havainnon raja-arvo juuri saavutetaan).
32. **Merkittävällä näkökentällä** tarkoitetaan aluetta, jolla epäsuoran näkemyksen tarjoavan järjestelmän on havaittava merkittävä kohde ja jota määrittää kulma sekä yksi tai useampi havaintoetäisyys.
33. **Katselun vertailupisteellä** tarkoitetaan pistettä, joka yhdistyy ajoneuvoon, johon vaadittu näkökenttä liittyy. Tämän pisteen määrittää maanpinnan tasossa kuljettajan näköpisteiden kautta kulkevan suoran projektion sekä ajoneuvon pitkäjäsen keskitason suuntaisesti 20 cm ajoneuvon ulkopuolella kulkevan suoran leikkaus.
34. **Spektrin näkyvällä osalla** tarkoitetaan valoa, jonka aallonpituus on ihmissilmän havaintoalueella eli 380–780 nm.
35. **Muulla kuin tulkitsevalla toistolla** tarkoitetaan kuvan toistoa näkökentän spektrin näkyvässä osassa (eli näytössä) siten, että käsittelyjärjestelmä ei tee kuvasta päätelmiä.

⁽¹⁾ Epäsuoran näyttöjärjestelmän on määrä havaita merkittävät tielläliikkujat. Tielläliikkujan merkittävyyden määrää hänen asemansa ja (potentiaalinen) nopeutensa. Suunnilleen suhteessa jalankulkijan, pyöräilijän tai moponin nopeuteen myös tielläliikkujan mittasuhteet kasvavat. Havaitsemisen kannalta moponin (D = 0,8) 40 m etäisyydellä vastaisi jalankulkijaa (D = 0,5) 25 m etäisyydellä. Kun otetaan huomioon nopeudet, moponin valittaisiin havaintokoon kriteeriksi, ja tämän vuoksi 0,8 m kokoista kohdetta käytetään havaintokyvyn määrittämiseen.

Liitteen I lisäys 1

Menettely peilin heijastavan pinnan kaarevuussäteen 'r' määrittämiseksi

1. MITTAUS

1.1 **Laitteet**

Käytetään kuvassa 2 esitetyn kaltaista "pallon säteen mittauslaitetta", jonka mittataulun piirtopuikon ja tangon kiinteiden jalkojen välinen etäisyys on vaatimusten mukainen.

1.2 **Mittauspisteet**

1.2.1 Pääkaarevuussäteet on mitattava kolmesta pisteestä, joiden etäisyys on mahdollisimman lähellä yhtä kolmasosaa, puolta ja kahta kolmasosaa peilin keskustan kautta yhdensuuntaisesti janan b kanssa kulkevasta heijastavan pinnan kaaresta tai peilin keskustan kautta kohtisuoraan janan b kanssa kulkevasta kaaresta, jos tämä kaari on pidempi.

1.2.2 Kun on mahdotonta suorittaa mittaukset tämän liitteen 12 kohdassa tarkoitetuissa suunnissa heijastavan pinnan koosta johtuen, testit suorittava tutkimuslaitos saa tehdä mittaukset kyseisessä pisteessä toisiaan kohtisuorassa olevista suunnista, jotka vastaavat mahdollisimman tarkasti edellä tarkoitettuja suuntia.

2. KAAREVUUSSÄTEEN 'r' LASKEMINEN

'r:n' arvo millimetreinä lasketaan kaavasta

$$r = \frac{r_{p1} + r_{p2} + r_{p3}}{3}$$

jossa

r_{p1} = ensimmäisen mittauspisteen kaarevuussäde

r_{p2} = toisen mittauspisteen kaarevuussäde

r_{p3} = kolmannen mittauspisteen kaarevuussäde.

Liitteen I lisäys 2

Menettely h-pisteen määrittämiseksi ja r- ja h-pisteiden suhteellisen sijainnin vahvistamiseksi

Sovelletaan direktiivin 77/649/ETY liitteen III määräyksiä soveltuvin osin.

LIITE II

RAKENNEVAATIMUKSET JA TESTIT PEILIEN JA EPÄSUORAN NÄKEMÄN TARJOAVIEN LISÄJÄRJESTELMIEN OSAN ETY-TYYPPIHYVÄKSYNTÄÄ VARTEN**A Peilit**

1. YLEISET VAATIMUKSET
 - 1.1 Kaikkien peilien on oltava säädettäviä.
 - 1.2 Heijastavan pinnan reuna on suljettava suojaavaan kuoreen (koteloon tms.), jonka ympäryksen arvon 'c' on oltava vähintään 2,5 mm kaikilta kohdin ja kaikkiin suuntiin. Jos heijastava pinta ulottuu suojaavan kotelon ulkopuolelle, ulkonevan osan reunan kaarevuussäteen 'c' on oltava vähintään 2,5 mm ja heijastavan pinnan on palattava suojaavaan koteloon, kun 50 N:n voima kohdistuu suojaavaan koteloon nähden suurimpaan ulkonemaan vaakatasossa ajoneuvon pitkittäisen keskitason suuntaisesti.
 - 1.3 Kun peili asennetaan tasaiselle pinnalle, kaikilla osilla – mukaan lukien ne osat, jotka jäävät kiinni kannakkeeseen 4.2 kohdassa tarkoitetun testin jälkeen – jotka ovat mahdollisessa staattisessa kosketuksessa halkaisijaltaan 165 mm palloon, kun kyse on sisäpuolisesta peilistä, ja halkaisijaltaan 100 mm palloon, kun kyse on ulkopuolisesta peilistä, on oltava vähintään 2,5 mm:n kaarevuussäde 'c'.
 - 1.3.1 Edellä kohdassa 1.3 vahvistetut vaatimukset eivät koske kiinnitysreikien tai -syvennysten reunoja, kun kyseisen kiinnitysreiän tai -syvennyksen halkaisija tai suurin lävistäjä on pienempi kuin 12 mm, jos ne on pyörästetty.
 - 1.4 Peilien kiinnitys ajoneuvoon on suunniteltava siten, että säteeltään 70 mm oleva sylinteri, jonka akseli tai yksi akseleista toimii kierto- tai pyörintäakselina varmistaen peilin taipumisen iskunsuuntaan, pääsee kulkemaan ainakin osan sen pinnan läpi, johon taustapeili on kiinnitetty.
 - 1.5 Edellä kohdassa 1.2 ja 1.3 tarkoitettuihin ulkopuolisten peilien osiin, jotka on valmistettu kovuudeltaan korkeintaan 60 Shore A -astetta olevasta materiaalista, ei tätä koskevia säännöksiä kuitenkaan sovelleta.
 - 1.6 Kun sisäpuolisten peilien osien kovuus on alle 50 Shore A -astetta ja ne on asennettu jäykkään kannakkeeseen, 1.2 ja 1.3 kohdan vaatimuksia sovelletaan vain kannakkeeseen.
2. MITAT
 - 2.1 Sisäpuoliset taustapeilit (luokka I)

Heijastavan pinnan mittojen on oltava sellaiset, että muodostuvan alueen sisään voidaan piirtää suorakulmio, jonka yksi sivu on 40 mm ja toinen sivu "a" mm, joka lasketaan:

$$a = 150 \text{ mm} \times \frac{1}{1 + \frac{1000}{r}}$$

ja "r" on kaarevuussäde.
 - 2.2 Ulkopuoliset päätaustapeilit (luokat II ja III)
 - 2.2.1 Heijastavan pinnan mittojen on oltava sellaiset, että muodostuvan alueen sisään voidaan piirtää
 - suorakulmio, joka on 40 mm korkea ja jonka kannan pituus on "a" mm
 - suorakulmion korkeuden kanssa yhdensuuntainen jana, jonka pituus on "b" mm.

2.2.2 A:n ja b:n pienimmät arvot saadaan alla olevasta taulukosta:

Taustapeilin luokka	a [mm]	b [mm]
II	$\frac{170}{1 + \frac{1\,000}{r}}$	200
III	$\frac{130}{1 + \frac{1\,000}{r}}$	70

2.3 Ulkopuoliset "laajakulmapeilit" (luokka IV)

Heijastavan pinnan ääriivioiden geometrinen muotojen on oltava yksinkertaiset ja heijastuspinnan mittojen sellaiset, että ne antavat tarvittaessa yhdessä luokkaan II kuuluvien ulkopuolisten peilien kanssa liitteen III kohdassa 5.4 määritellyn näkökentän.

2.4 Ulkopuoliset "lähietäisyyspeilit" (luokka V)

Heijastuspinnan ääriivioiden geometrinen muotojen on oltava yksinkertaiset ja heijastuspinnan mitoiltaan sellainen, että peili antaa liitteen III kohdassa 5.5 määritellyn näkökentän.

2.5 Etupeilit (luokka VI)

Heijastuspinnan ääriivioiden geometrinen muotojen on oltava yksinkertaiset ja heijastuspinnan mitoiltaan sellainen, että peili antaa liitteen III kohdassa 5.6 määritellyn näkökentän.

3. HEIJASTAVA PINTA JA HEIJASTUSKERROIN

3.1 Peilin heijastavan pinnan on oltava joko tasainen tai pallomaisesti kupera. Luokkiin M1 ja N1 kuuluvien ajoneuvojen ulkopuoliset pääpeilit (luokat II ja III) on lisäksi varustettava ei-pallomaisella osalla. Kaikkien muiden luokkien ajoneuvojen ulkopuolisiin päätaustapeileihin voidaan liittää ei-pallomainen osa.

3.2 Peilien kaarevuussäteiden väliset erot

3.2.1 r_i :n tai r'_i :n, ja r_{p3} :n välinen ero ei missään vertailupisteessä saa olla yli 0,15 r.

3.2.2 Yhdenkään kaarevuussäteen (r_{p1} , r_{p2} , ja r_{p3}) ja r:n välinen ero ei saa olla yli 0,15 r.

3.2.3 Kun r on vähintään 3 000 mm, arvo 0,15 r, johon viitataan kohdassa 3.2.1 ja 3.2.2, korvataan arvolla 0,25 r.

3.3 Peilien ei-pallomaisia osia koskevat vaatimukset

3.3.1 Ei-pallomaisten peilien on oltava kooltaan ja muodoltaan riittäviä hyödyllisen tiedon välittämiseksi kuljettajalle. Tämä edellyttää yleensä vähintään 30 mm leveyttä joltakin kohdalta. Suurin leveys ei voi olla enemmän kuin yksi kolmasosa heijastimen leveydestä.

3.3.2 Muihin kuin luokkiin M1 ja N1 kuuluvissa ajoneuvoissa ei-pallomaiset osat ovat sallittuja lisävarusteena sillä edellytyksellä, että ulkopuolinen päätaustapeili täyttää epäsuoraa näkökenttää koskevat vaatimukset.

3.3.3 Näkökenttää koskevien vaatimusten on täyttyvä ilman minkään ei-pallomaisen heijastavan pinnan huomiointa.

3.3.4 Ei-pallomaisen osan kaarevuussäteen r_i on oltava vähintään 150 mm.

3.3.5 Kohdat 3.2.1–3.2.3 ja 3.4.1–3.4.3 koskevat ainoastaan peilien pallomaisia osia.

3.4 'r':n arvon on oltava vähintään:

3.4.1 1 200 mm sisäpuolisten taustapeilien osalta (luokka I)

3.4.2 1 200 mm luokkaan II ja III kuuluvien ulkopuolisten päätaustapeilien osalta

3.4.3 300 mm ulkopuolisten laajakulmataustapeilien (luokka IV) ja ulkopuolisten "lähietäisyystaustapeilien" (luokka V) osalta

3.4.4 200 mm etupeilien (luokka VI) osalta.

3.5 Tämän liitteen lisäyksessä 1 tarkoitettu normaali heijastuskerroin on oltava vähintään 40 %.

Jos heijastavan pinnan heijastustasoa voidaan muuttaa, "päiväasennossa" on kyettävä tunnistamaan tieliikenteessä käytettävien merkkien ja valojen värit. Normaalin heijastuskertoimen on oltava "yöasennossa" vähintään 4 %.

3.6 Heijastavan pinnan on säilytettävä kohdassa 3.5 tarkoitetut ominaisuudet, vaikka se joutuisi tavanomaisessa käytössä pitkäaikaisestikin vaikeisiin sääolosuhteisiin.

4. TESTIT

4.1 Peilit on testattava kohdassa 4.2 kuvatulla tavalla.

4.1.1 Ulkopuolisia peilejä ei tarvitse testata kohdassa 4.2 tarkoitetulla tavalla, jos yksikään niiden osista ei säätöasennosta riippumatta ole alle 2 m:n korkeudella maanpinnasta, kun ajoneuvo on kuormattu sille suurimpaan teknisesti sallittuun kuormaan.

Tätä poikkeusta sovelletaan myös niihin peilien kiinnikkeisiin (kiinnityslevyt, varret, kääntönivelet jne.), jotka ovat alle 2 metrin korkeudessa maasta eivätkä ylitä ajoneuvon kokonaisleveyttä, kun kokonaisleveys mitataan poikittaistasosta, poikittaistason kulkiessa peilin alimmaisten kiinnikkeiden läpi tai mistä tahansa edellä mainitun tason etupuolella olevasta pisteestä, jos ajoneuvo on siinä kohdassa leveämpi kuin kiinnikkeiden kohdalla.

Tällaisissa tapauksissa edellytetään annettavaksi tarkka selostus siitä, että peili on asennettava kiinnikkeilleen ajoneuvoon edellä mainittujen määräysten mukaisille paikoille.

Tätä poikkeusta sovellettaessa varteen on merkittävä pysyvällä tavalla tunnus

$$\frac{\Delta}{2\text{ m}}$$

ja siitä on oltava maininta tyyppihyväksyntätodistuksessa.

Kohdan 4.2 mukaista testiä ei tehdä ajoneuvon korirakenteeseen yhdistetyille järjestelmille, jotka tarjoavat etuheijastusalueen, jonka kulma on enintään 45° mitattuna ajoneuvon pituussuuntaisesta keskitasosta, tai järjestelmille, jotka ulkonevat enintään 100 mm direktiivin 74/483/ETY mukaisesti mitattuna ajoneuvon ympäröivästä korirakenteesta.

4.2 Iskutesti

4.2.1 Testilaitteiden kuvaus

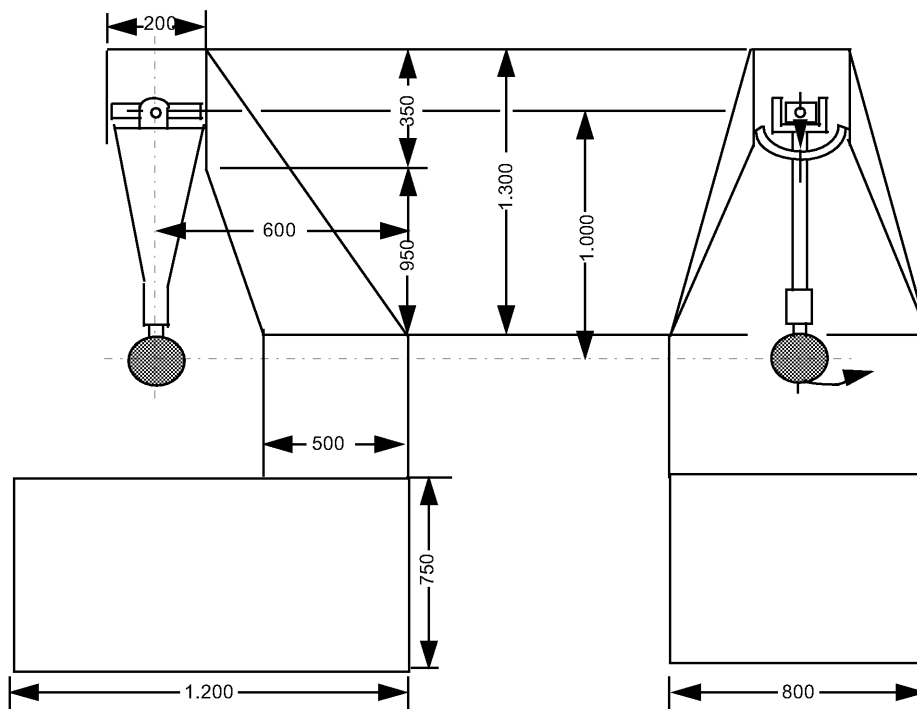
4.2.1.1 Testilaitte koostuu heilurista, joka voi heilua kahden vaakatasossa suorassa kulmassa toisiinsa nähden olevan akselin ympäri, joista toinen on kohtisuorassa heilurin vapaata liikerataa vastaavaan tasoon nähden.

Heilurin päässä on halkaisijaltaan 165 mm (± 1 mm) oleva pallomainen iskuvasara, joka on päällystetty 5 mm paksuisella kumikerroksella. Kumikerroksen kovuus on 50 Shore A -astetta.

Lisäksi käytettävissä on oltava laite, jolla voidaan määrittää suurin kulma varren ollessa vapaatasolla.

Heilurin runkoon lujasti kiinnitetty tuki pitää kappaleen paikallaan 4.2.2.6 kohdassa eriteltyjen iskutestiä koskevien vaatimusten mukaisesti.

Kuvassa 3 annetaan testilaitteen mitat ja erityiset rakennevaatimukset:

- 4.2.1.2 Heilurin iskukeskuksen on oltava sama kuin iskuvasaran pään pallomaisen osan keskus. Sen etäisyys 'l' pyörimisakselista vapaatasolla on $1\text{ m} \pm 5\text{ mm}$. Heilurin suhteellinen massa $m_o = 6,8 \pm 0,05\text{ kg}$ (' m_o ':n suhde heilurin kokonaismassaan 'm' ja heilurin painopisteen ja pyörimisakselin väliseen etäisyyteen 'd' ilmaistaan yhtälöllä:

$$m_o = m \times \frac{d}{l}$$

4.2.2 Testin kuvaus

- 4.2.2.1 Peili kiinnitetään kannakkeeseen, laitteen valmistajan tai tarvittaessa ajoneuvon valmistajan suosittelemalla tavalla.

4.2.2.2 Peilin asentaminen paikoilleen testiä varten

- 4.2.2.2.1 Peili on asennettava testilaitteeseen siten, että sen pysty- ja vaakasuorat akselit ovat samassa asennossa kuin silloin, kun peili on hakijan antamien asennusohjeiden mukaisesti ajoneuvoon asennettuna.

- 4.2.2.2.2 Jos peili on säädettävissä jalustaan nähden, on testiasennon oltava sellainen, että nivelet toimivat mahdollisimman huonosti hakijan määrittelemän säätöalueen rajoissa.

- 4.2.2.2.3 Jos peilin etäisyyttä jalustaan voidaan säätää, on jalustan ja peilin kuoren välinen etäisyys säädettävä mahdollisimman lyhyeksi.

- 4.2.2.2.4 Jos peili liikkuu kuoressaan, on se säädettävä siten, että peilin se yläkulma, joka on kauimmaisena ajoneuvosta, on uloimmassa asennossaan kehykseen nähden.

- 4.2.2.3 Lukuun ottamatta sisäpuolisten taustapeilien testiä 2 (ks. 4.2.2.6.1 kohta) on heilurin ollessa pystyasennossa iskuvasaran keskipisteen läpi kulkevien pysty- ja pitkittäistasojen kuljettava myös liitteessä I olevassa 17 kohdassa tarkoitetun heijastuspinnan keskipisteen läpi.

- 4.2.2.4 Kun kohdan 4.2.2.1 ja 4.2.2.2 mukaisesti säädetyn peilin osat estävät heilurin paluun, iskupistettä on siirrettävä kohtisuoraan suuntaan kyseisten pyörimis- tai kiertymisakseleita vastaan.

Iskupistettä ei saa siirtää enempää kuin testin suorittamiseksi on tarpeen; siirtämistä on rajoitettava seuraavasti:

- joko iskuvasaraa rajoittavan pallon on ainakin sivuttava kohdassa 1.4 tarkoitettua sylinteriä
- tai iskuvasaran kosketuspisteen on oltava vähintään 10 mm heijastuspinnan reunojen sisäpuolella.

- 4.2.2.5 Testissä iskuvasara päästetään irti 60° kulmasta pystysuoraan nähdessä niin, että se iskeytyy peiliin juuri sillä hetkellä, kun heiluri saavuttaa pystysuoran asennon.

- 4.2.2.6 Isku kohdistetaan peileihin seuraavissa eri olosuhteissa:

4.2.2.6.1 Sisäpeilit

- Testi 1: Iskupisteiden on oltava kohdan 4.2.2.3 mukaisia. Heilurin pään on iskeydyttävä peilin heijastuspinnan puolelle.
- Testi 2: Suojakuoren reunassa olevan iskupisteen on oltava sellainen, että isku muodostaa 45° kulman heijastuspinnan kanssa ja sijaitsee vaakasuorassa tasossa, joka kulkee heijastuspinnan keskipisteen kautta. Iskun on osuttava heijastuspinnan puolelle.

4.2.2.6.2 Ulkopeilit

- Testi 1: Iskupisteen on oltava kohdan 4.2.2.3 tai 4.2.2.4 mukainen. Heilurin pään on iskeydyttävä peilin heijastuspinnan puolelle.
- Testi 2: Iskupisteen on oltava kohdan 4.2.2.3 tai 4.2.2.4 mukainen. Heilurin pään on iskeydyttävä peilin heijastuspinnan taakse.

Kun luokkaan II tai III kuuluva taustapeili on kiinnitetty samaan kiinnikkeeseen kuin luokkaan IV kuuluva peili, edellä tarkoitettu testi on suoritettava alemmalle peilille. Testistä vastaava tutkimuslaitos saa kuitenkin toistaa toisen tai molemmat kyseisistä testeistä ylemmälle peilille, jos se sijaitsee alle 2 m korkeudella maanpinnasta.

5. TESTITULOKSET

- 5.1 Kohdassa 4.2 tarkoitetuissa testeissä heilurin on iskun jälkeen jatkettava heilahdusta siten, että pyörimisakselin ja iskukeskuksen yhdistävä suora linja muodostaa vähintään 20°:n kulman pystysuoraan nähdessä. Kulman mittaustarkkuuden on oltava $\pm 1^\circ$.

- 5.1.1 Tätä vaatimusta ei kuitenkaan sovelleta tuulilasiin kiinnitettäviin peileihin, joihin testin jälkeen sovelletaan kohdassa 5.2 vahvistettuja vaatimuksia.

- 5.1.2 Edellytettävä kulma pystysuoraan nähdessä on alennettu 20°:sta 10°:een kaikille luokkaan II ja IV kuuluville peileille sekä niille luokkaan III kuuluville taustapeileille, jotka on asennettu samoihin kiinnikkeisiin kuin luokkaan IV kuuluvat peilit.

- 5.2 Jos tuulilasiin kiinnitettävän peilin kiinnike katkeaa kohdassa 4.2 tarkoitettussa testissä, jäljelle jäävä ulkonema voi olla enintään 10 mm jalustasta ja muodon on lisäksi täytettävä kohdassa 1.3 vahvistetut vaatimukset.

- 5.3 Heijastuspinta ei saa särkyä kohdassa 4.2 kuvattujen testien aikana. Heijastuspinta saa kuitenkin särkyä jonkin seuraavista edellytyksistä täyttyessä:

5.3.1 lasinsirpaleiden on pysyttävä kiinni joko kuoren takaosassa tai kuoreen lujasti kiinnitetyssä pinnassa; lasin osittainen irtaantuminen on sallittua, jos se ulottuu enintään 2,5 mm halkeaman jommallekummalle puolelle. Heijastavan pinnan iskukohdasta saa irrota pieniä siruja;

5.3.2 heijastuspinta on valmistettu turvalasista.

B Epäsuoran näkemän tarjoavat lisäjärjestelmät

1. YLEISET VAATIMUKSET

1.1 Jos käyttäjä tarvitsee säätömahdollisuutta, epäsuoran näkemän tarjoavan järjestelmän on oltava säädettävissä ilman työkaluja.

1.2 Jos epäsuoran näkemän järjestelmä voi tuottaa edellytetyn näkökentän kokonaisuudessaan vain näkökenttää selaamalla, koko prosessi, johon kuuluu selaus, kuvan toisto ja paluu aloitusasemaan, voi kestää enintään 2 sekuntia.

2. EPÄSUORAN NÄKEMÄN TARJOAVAT LISÄJÄRJESTELMÄT, JOIHIN SISÄLTYY PEILEJÄ

Lisäjärjestelmiin, joihin sisältyy peili sovelletaan tämän liitteen osan A vaatimuksia.

3. KAMERA-NÄYTTÖ-TYYPPISET EPÄSUORAN NÄKEMÄN TARJOAVAT JÄRJESTELMÄT

3.1 Yleiset vaatimukset

3.1.1 Kun epäsuoran näkemän tarjoava kamera-näyttö-tyyppinen järjestelmä on asennettu tasaiselle pinnalle, kaikilla osilla, jotka ovat mahdollisessa staattisessa kosketuksessa halkaisijaltaan 165 mm palloon kun kyse on näytöstä ja halkaisijaltaan 100 mm palloon, kun kyse on kamerasta, on oltava vähintään 2,5 mm:n kaa-revuussäde 'c'.

3.1.2 Kohdan 3.1.1 mukaiset vaatimukset eivät koske kiinnitysreikien tai -syvennysten reunoja, kun kyseisen kiinnitysreian tai -syvennyksen halkaisija tai suurin lävistäjä on pienempi kuin 12 mm, jos ne on pyöristetty.

3.1.3 Kameran ja näytön osiin, jotka on valmistettu materiaalista, jonka kovuus on alle 60 Shore A -astetta, ja jotka on asennettu jäykkään kannakkeeseen, sovelletaan kohdan 3.1.1 vaatimuksia vain kannakkeen osalta.

3.2 Toiminnalliset vaatimukset

3.2.1 Kameran on seuraavin edellytyksin tarjottava kontrasti, joka $> 0,33$:

— päivänvalo (valovoima > 10 lx) ja

— auringon ollessa matalalla sen kuva-alan ulkopuolella, jossa valonlähde toistetaan (olosuhteet EN 12368:n mukaiset) valonlähteen on oltava valovoimaltaan 40 000 lx ja valaistava alue, jota on tarkkailtava 10° kulmassa.

3.2.2 Näytön on toistettava kontrasti $> 0,33$, kun voimakas valonlähde osuu näyttöruutuun.

3.2.3 Näytön keskimääräistä kirkkautta on voitava säätää joko manuaalisesti tai automaattisesti ympäristön mukaisesti.

3.2.4 Kontrastin mittaukset on tehtävä tämän liitteen lisäyksen 2 mukaisesti.

4. EPÄSUORAN NÄKEMÄN TARJOAVAT VAIHTOEHTOISET JÄRJESTELMÄT

On osoitettava, että järjestelmä täyttää seuraavat vaatimukset:

4.1 Järjestelmän on havaittava spektrin näkyvä osa ja aina toistettava tämä kuva siten, että tulkintaa spektrin näkyväksi osaksi ei tarvita.

4.2 Järjestelmän toimivuus on taattava toimintaolosuhteissa, joissa järjestelmä otetaan käyttöön. Kuvien saamiseen ja niiden esittämiseen käytetyn tekniikan mukaisesti kohtaa 3.2 sovelletaan kokonaisuudessaan tai osittain. Muissa tapauksissa tämä voidaan tehdä osoittamalla ja todistamalla herkkyydeltään kohtaa 3.2 vastaavan järjestelyn avulla, että järjestelmä takaa toiminnan, joka vastaa vaatimuksia tai ylittää ne, sekä osoittamalla että järjestelmässä taataan toimivuus, joka vastaa peili- tai kamera-näyttö-tyyppisten epäsuoran näkemän tarjoavien järjestelmien vaatimuksia tai ylittää ne.

Liitteen II lisäys 1

Testausmenetelmä heijastuskyvyn määrittelemiseksi

1. MÄÄRITELMÄT

- 1.1 CIE:n standardin mukainen valaiseva aine A ⁽¹⁾: kolorimetrinen valaiseva aine, joka säteilee täysin lämpötilassa $T_{68} = 2\,855,6\text{ K}$.
- 1.2 CIE:n standardin mukainen valolähde A ⁽¹⁾: kaasulla täytetty volframihehkulankainen lamppu, jonka värilämpötila vastaa $T_{68} = 2\,855,6\text{ K}$.
- 1.3 CIE:n standardin 1931 mukainen havaitsija ⁽¹⁾: säteilyanturi, jonka kolorimetriset ominaisuudet vastaavat spektrisiä kolmiväriarvoja $\bar{x}(\lambda)$, $\bar{y}(\lambda)$, $\bar{z}(\lambda)$ (ks. taulukko).
- 1.4 CIE:n spektriset kolmiväriarvot ⁽¹⁾: tasaenergisien spektrin osien kolmiväriarvot CIE (XYZ) -järjestelmässä.
- 1.5 Hämäränäkökyky ⁽¹⁾: normaalin silmän näkökyky sen sopeuduttua valon tiheyden tasoon, joka on vähintään useita kandelointia neliömetrille.

2. LAITTEET

2.1 Yleistä

Laitteiden on koostuttava valonlähteestä, testikappaleen kannattimesta, valoanturin sisältävästä vastaanottoyksiköstä, mittarista (ks. kuva 4) sekä välineistä, joilla voidaan estää ulkopuolisen valon aiheuttamat vaikutukset.

Vastaanotin voi sisältää valoa kokoavan pallopinnan helpottamaan käyrien (kuperien) peilien mittaamista (ks. kuva 5).

2.2 Valonlähteen ja vastaanottimen spektraalijakauma

Valonlähteen on koostuttava CIE:n standardin mukaisesta lähteestä A sekä sen yhteydessä olevasta lähivalon sädekimpun muodostavasta optiikasta. Jännitteen vakaaajaa suositellaan käytettäväksi pitämään lampun jännitteen vakiona laitteiden käytön aikana.

Vastaanottimessa on oltava valonilmaisimien, jonka spektrivaste vastaa CIE:n standardin (1931) mukaisen kolorimetrisen havaitsijan hämärävalon tehon funktiota (ks. taulukko). Mitä tahansa muuta CIE:n standardin valaisevaa ainetta täysin vastaavaa valaisevan aineen, suodattimen ja anturin yhdistelmää ja hämäränäkökykyä voidaan käyttää. Käytettäessä vastaanottimessa pallopintaa, on pallopinnan sisäpinta päällystettävä spektrisesti epäselektiivisellä mattavalkoisella (helposti leviävä).

2.3 Geometriset olosuhteet

Tulevan säteen kulman (θ) ja heijastavan pinnan kohtisuoran välisen kulman on mieluiten oltava $0,44 \pm 0,09\text{ rad}$ ($25 \pm 5^\circ$) eikä se saa ylittää toleranssin ylärajaa (toisin sanoen $0,53\text{ rad}$ tai 30°). Anturin akseleiden on muodostettava tämän kohtisuoran kanssa yhtä suuri kulma kuin tulevan säteen kulma (θ) (ks. kuva 4). Tulevan valon säteen halkaisijan on oltava testipinnan kohdalla vähintään 13 mm. Heijastava säde ei saa olla suurempi kuin valoanturin mittaava alue, sen täytyy peittää vähintään 50 % tällaisesta alueesta, ja sen on peitettävä mahdollisimman samankokoinen alue kuin laitetta kalibroitaessa.

Kun vastaanotinosassa käytetään kokoavaa pallopintaa, pallopinnan halkaisijan on oltava vähintään 127 mm. Näytteen ja tulevan säteen aukkokulmien pallopinnan seinämässä on oltava niin suuria, että ne päästävät tulevat ja heijastuneet säteet kokonaan lävitse. Valoanturi on sijoitettava siten, että saapuva tai heijastunut säde ei suoraan kohdistu siihen.

2.4 Valonilmaisimien osoitinyksikön sähköiset ominaisuudet

Osoitettavaan mittariin menevän valonilmaisimen ulostulon on oltava valoherkän alueen intensiteetin lineaarifunktio. Välineissä on oltava nollauksen ja kalibroinnin mahdollistavat sähköiset tai optiset säädöt. Tällaiset säädöt eivät saa kuitenkaan vaikuttaa välineiden lineaarisuuteen tai spektrisiin ominaisuuksiin. Anturi-osoitinyksikön tarkkuuden on oltava ± 2 mitta-alueen suurimmasta arvosta tai $\pm 10\%$ näytettävästä lukeman arvosta sen mukaan kumpi arvoista on pienempi.

⁽¹⁾ Määritelmät ovat CIE:n julkaisusta 50 (45), Kansainvälinen Sähkötekniikan Sanasto, Ryhmä 45: Valaistus.

2.5 Näytteen pidike

Mekanismilla on kyettävä sijoittamaan näytekappale siten, että lähteen ja anturin varsien akselit leikkaavat toisensa heijastuspinnalla. Heijastava pinta voi olla joko peilinäytteen välissä tai molemmilla puolilla sen mukaan onko se ensimmäinen pinta, toinen pinta vai "käännettävä" prismatyypinen peili.

3. MENETTELY

3.1 Suora kalibrintimenetelmä

Suorassa kalibrintimenetelmässä ilmaa käytetään vertailuvakiona. Menetelmä soveltuu laitteille, jotka on rakennettu siten, että ne voidaan kalibroida 100 %:n pisteessä kääntämällä vastaanotin suoraan valolähteen akselille (ks. Kuva 4).

Joissakin tapauksissa (kuten mitattaessa heikosti heijastavia pintoja) tätä menetelmää käytettäessä voi olla suotavaa käyttää välittäjänä kalibrintipistettä (asteikon 0 ja 100%:n väliltä). Tällöin optiselle polulle on asetettava tiheys-suodatin, jonka läpäisykyky tunnetaan, minkä jälkeen mittari kalibroidaan näyttämään neutraalin tiheys-suodattimen läpäisykyvyn prosenttiarvoa. Suodatin on poistettava ennen heijastuskyvyn mittauksia.

3.2 Epäsuora kalibrintimenetelmä

Menetelmä soveltuu laitteille, joiden valonlähteen ja vastaanottimen geometria on vakio. Tällöin edellytetään huolellisesti kalibroitua ja ylläpidettyä heijastusvakiota. Vertailuvakion on mieluiten oltava tasainen peili, jonka heijastusarvo on mahdollisimman lähellä näytekappaleiden vastaavia arvoja.

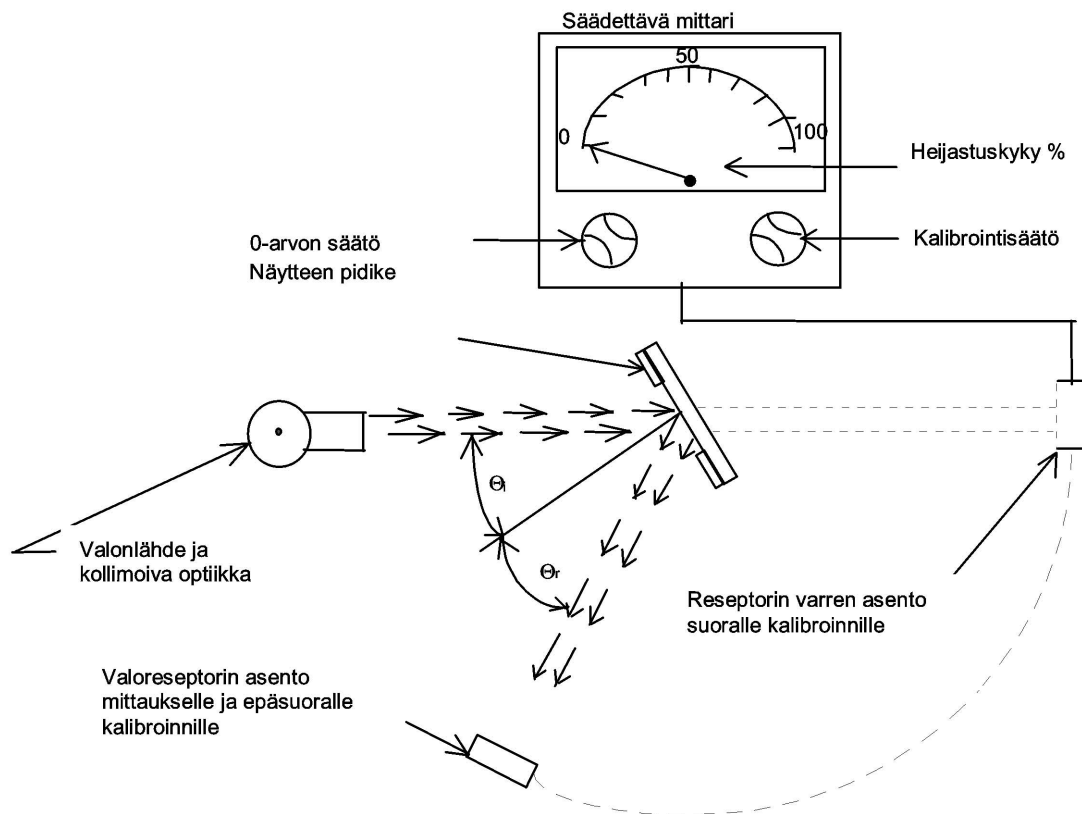
3.3 Tasaisen peilin mittaukset

Tasaisten peilien heijastuskyky voidaan mitata joko suoralla tai epäsuoralla menetelmällä kalibroiduilla laitteilla. Heijastusarvo luetaan suoraan mittarista.

3.4 Käyrien (kuperien) peilien mittaukset

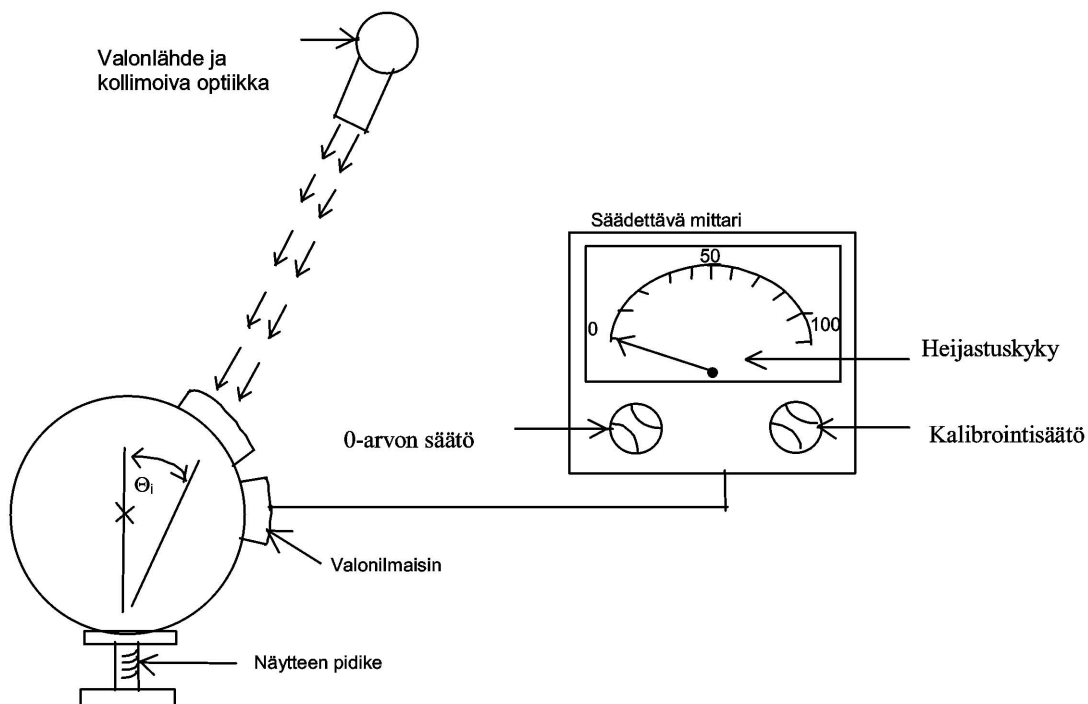
Käyrien (kuperien) peilien heijastuskyvyn mittauksessa tarvitaan laitetta, jonka vastaanotinyksikössä on kokoava pallopinta (ks. kuva 5). Kun laitteen mittari osoittaa vakiopeilille, jonka heijastuskyky on E %, lukemaa n_e , voidaan peilille, jonka heijastuskyky on tuntematon, laskea heijastuskyky X % näytön lukeman n_x avulla seuraavasta kaavasta:

$$X = E \frac{n_x}{n_e}$$

Kuva 4

Heijastusmittari, joka näyttää kahden kalibrointimenetelmän geometrian

Kuva 5

Heijastusmittari, jonka vastaanottimessa on kokoava pallo

Spektrisiä kolmiväriarvoja CIE:n standardin 1931 mukaista kolometristä havaitsijaa varten ⁽¹⁾

Tämä taulukko on CIE:n julkaisusta 50 (45) (1970)

λ nm	$\bar{x}(\lambda)$	$\bar{y}(\lambda)$	$\bar{z}(\lambda)$
380	0,001 4	0,000 0	0,006 5
390	0,004 2	0,000 1	0,020 1
400	0,014 3	0,000 4	0,067 9
410	0,043 5	0,001 2	0,207 4
420	0,134 4	0,004 0	0,645 6
430	0,283 9	0,011 6	1,385 6
440	0,348 3	0,023 0	1,747 1
450	0,336 2	0,038 0	1,772 1
460	0,290 8	0,060 0	1,669 2
470	0,195 4	0,091 0	1,287 6
480	0,095 6	0,139 0	0,813 0
490	0,032 0	0,208 0	0,465 2
500	0,004 9	0,323 0	0,272 0
510	0,009 3	0,503 0	0,158 2
520	0,063 3	0,710 0	0,078 2
530	0,165 5	0,862 0	0,042 2
540	0,290 4	0,954 0	0,020 3
550	0,433 4	0,995 0	0,008 7
560	0,594 5	0,995 0	0,003 9
570	0,762 1	0,952 0	0,002 1
580	0,916 3	0,870 0	0,001 7
590	1,026 3	0,757 0	0,001 1
600	1,062 2	0,631 0	0,000 8
610	1,002 6	0,503 0	0,000 3
620	0,854 4	0,381 0	0,000 2
630	0,642 4	0,265 0	0,000 0
640	0,447 9	0,175 0	0,000 0
650	0,283 5	0,107 0	0,000 0
660	0,164 9	0,061 0	0,000 0
670	0,087 4	0,032 0	0,000 0
680	0,046 8	0,017 0	0,000 0
690	0,022 7	0,008 2	0,000 0
700	0,011 4	0,004 1	0,000 0
710	0,005 8	0,002 1	0,000 0
720	0,002 9	0,001 0	0,000 0
730	0,001 4	0,000 5	0,000 0
740	0,000 7	0,000 2 (*)	0,000 0
750	0,000 3	0,000 1	0,000 0
760	0,000 2	0,000 1	0,000 0
770	0,000 1	0,000 0	0,000 0
780	0,000 0	0,000 0	0,000 0

(*) Muutettu vuonna 1966 (3 ->2).

⁽¹⁾ Lyhennetty taulukko. Arvot $\bar{y}(\lambda) = V(\lambda)$ pyöristetään neljään desimaaliin.

Liitteen II lisäys 2

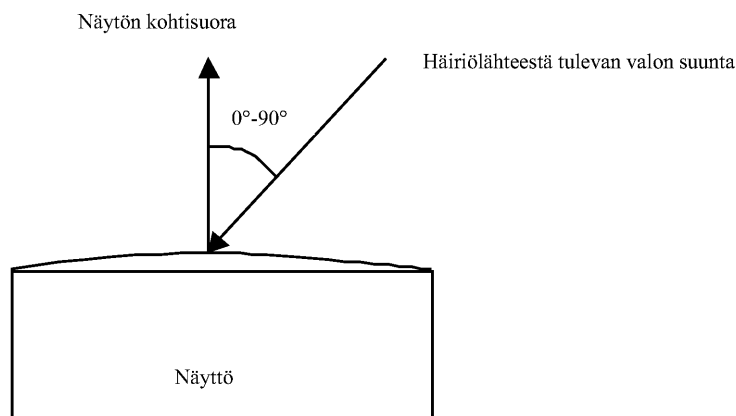
Näytön kirkkauden vähimmäis- ja enimmäisarvon määrittäminen

1. Näytön tuottama vähimmäiskontrastisuhde määritellään ISO:n standardiluonnoksen ISO/DIS 15008 mukaisesti. Siinä kontrasti on määritettävä häiriölähteen vaikutuksen alaisena kulmassa, joka vaihtelee 0°:n ja 90°:n välillä näytön kohtisuoraan tasoon nähden.

On mitattava mustasta ja valkoisesta pinnasta toistetun kuvan valontiheys L (lx). Tämä mittaus tehdään luminenssimittarilla, jonka tarkkuus on $\pm 5\%$. Kontrasti määritetään seuraavalla kaavalla:

$$C = \frac{|L_{\text{black}} - L_{\text{white}}|}{L_{\text{white}}}$$

2. Kontrastin on oltava vähintään 0,33, myös sellaisen häiriölähteen vaikutuksen alaisena, jonka valontiheys on 40 000 lx.

Kuva 6

Mittausjärjestelyt

3. Näytön toiminnan todentamiseksi kontrasti mitataan kutakin 15° kohden, eli 0°, 15°, 30°, 45°, 60°, 75° ja 90° kohden. Saadut tulokset kirjataan kaavioon.

Liitteen II lisäys 3

Peilien ja epäsuoran näkemän tarjoavien lisäjärjestelmien osan EY-tyyppihyväksyntää koskevat ehdot

1. EY-TYYPPIHYVÄKSYNNÄN HAKEMINEN OSALLE
 - 1.1 Valmistajan on haettava peilin tai epäsuoran näkemän tarjoavan lisäjärjestelmän osan EY-tyyppihyväksyntää.
 - 1.2 Jokaisen peilityypin hakemukseen on liitettävä:
 - 1.2.1 tekninen kuvaus siitä, mille ajoneuvotyyppille tai -tyypeille peili tai epäsuoran näkemän tarjoava lisäjärjestelmä on tarkoitettu
 - 1.2.2 riittävän tarkat piirrokset peilin tunnistamiseksi sekä asennusohjeet; piirroksissa on osoitettava ehdotettu paikka tyyppihyväksyntänumerolle sekä lisätunnuselle suhteessa suorakulmioon, joka kuuluu osana EY-tyyppihyväksyntämerkkiin

1.2.3 neljä peiliä; kolme testejä varten ja yksi laboratorion säilytettäväksi myöhemmin mahdollisesti tarvittavia testejä varten. Laboratorio voi pyytää lisänäytekappaleita.

1.3 Jokaisen epäsuoran näkemän tarjoavan lisäjärjestelmätyypin hakemukseen on liitettävä:

1.3.1 järjestelmän tekninen kuvaus, myös havaintokulma ja -etäisyys

1.3.2 jos kyseessä on kamera-monitori-tyyppi, myös

— kontrasti ja valovoima-alue

— häikäisyn korjaus

— näytön suorituskyky

— kuvantoistotaajuus

— näytön kirkkaus.

1.3.3 riittävän tarkat piirrokset järjestelmän tunnistamiseksi sekä asennusohjeet: piirroksissa on osoitettava ehdotettu paikka tyyppihyväksyntänumerolle

1.3.4 jos kyseessä on yhden tai useampia peilejä sisältävä epäsuoran näkemän tarjoava lisäjärjestelmä, neljä näytekappaleita, tai jos kyseessä on muu järjestelmä yksi näytekappale kaikista osista. Laboratorio voi pyytää lisänäytekappaleita.

2. MERKINNÄT

Osan EY-tyyppihyväksyntää varten toimitetuissa peilien tai epäsuoran näkemän tarjoavien lisäjärjestelmien näytekappaleissa on oltava selvästi luettavalla ja pysyvällä tavalla hakijan tavaramerkki tai kaupallinen merkki ja niissä on oltava riittävä tila osan EY-tyyppihyväksyntämerkille; tämän tilan on käytävä ilmi kohdassa 1.2.2 tai 1.3.3 mainituista piirustuksista.

3. EY-TYYPPIHYVÄKSYNTÄ

3.1 EY-tyyppihyväksyntä on annettava ja osan tyyppihyväksyntänumero kirjoitettava jokaiselle 1 kohdan mukaisesti toimitetulle peilille tai epäsuoran näkemän tarjoavalla lisäjärjestelmälle, joka täyttää liitteen II vaatimukset.

3.2 Tätä numeroa ei saa antaa toiselle peilityypille tai epäsuoran näkemän tarjoavalle lisäjärjestelmätyypille.

4. MERKINTÄ

4.1 Jokaisessa taustapeilissä tai epäsuoran näkemän tarjoavassa lisäjärjestelmässä, joka vastaa sitä tyyppiä, jolle on tämän direktiivin mukaisesti annettu osan tyyppihyväksyntä, on oltava osan EY-tyyppihyväksyntämerkki.

4.2 EY-tyyppihyväksyntämerkki muodostuu suorakulmiosta, joka ympäröi pientä 'e'-kirjainta ja sen jäljessä olevaa osan tyyppihyväksynnän antaneen jäsenvaltion tunnusnumeroa tai -kirjaimia (1 Saksa, 2 Ranska, 3 Italia, 4 Alankomaat, 5 Ruotsi, 6 Belgia, 9 Espanja, 11 Yhdistynyt kuningaskunta, 12 Itävalta, 13 Luxemburg, 16 Norja, 18 Tanska, 21 Portugali, 23 Kreikka ja 24 Irlanti). Suorakulmion läheisyydessä on oltava myös osan EY-tyyppihyväksyntänumero. Kyseinen numero koostuu tyyppille täytetyssä todistuksessa (ks. lisäys 3) olevasta osan tyyppihyväksyntänumerosta, jota edeltävät kaksi numeroa ilmoittavat tämän direktiivin viimeisemmän muutoksen järjestysnumeron osan EY-tyyppihyväksynnän antamispäivänä. Muutoksen järjestysnumero ja todistuksesta ilmevä tyyppihyväksyntänumero on erotettava tähdellä.

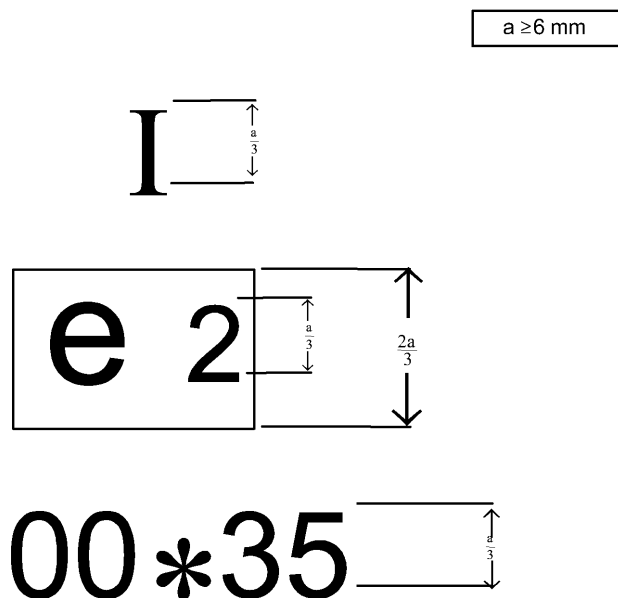
4.3 Osan EY-tyyppihyväksyntämerkissä on oltava lisäksi tunnus I, II, III, IV, V tai VI joka osoittaa mihin luokkaan peilityyppi kuuluu, tai tunnus S, jos kyseessä on epäsuoran näkemän tarjoava lisäjärjestelmä. Tämä lisätunnus on sijoitettava sopivaan paikkaan 'e'-kirjaimen sisältävän suorakulmion läheisyyteen.

4.4 Osan EY-tyyppihyväksyntämerkki sekä lisätunnus on merkittävä pysyvällä tavalla peilin tai epäsuoran näkemän tarjoavan lisäjärjestelmän kiinteään osaan siten, että se on selvästi luettavissa myös sen jälkeen, kun peili tai epäsuoran näkemän tarjoava lisäjärjestelmä on asennettu ajoneuvoon.

4.5 Jäljempänä esitetään viisi esimerkkiä osan EY-tyyppihyväksyntämerkistä ja lisätunnuksesta.

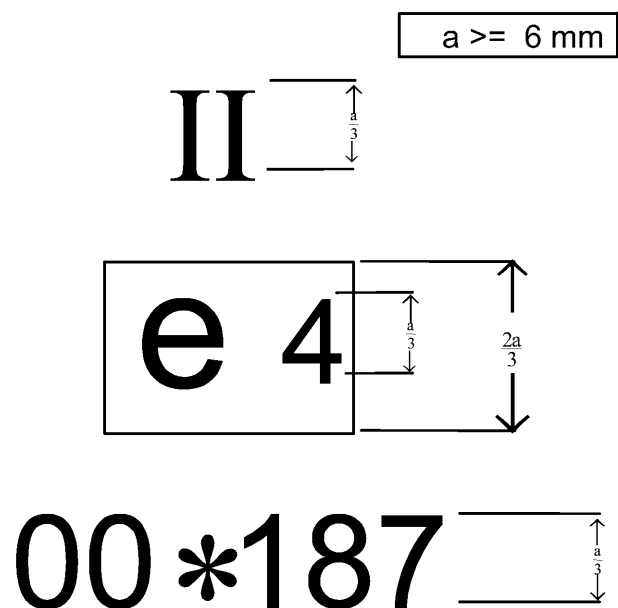
Esimerkkejä osan EY-tyyppihyväksyntämerkistä ja lisätunnuksesta

Esimerkki 1

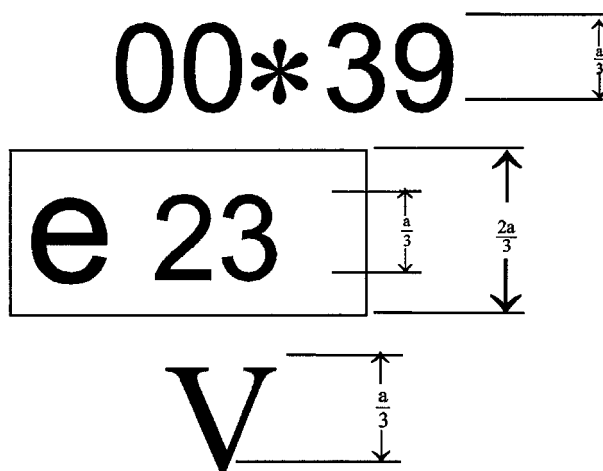
Edellä olevalla EY-tyyppihyväksyntämerkillä varustettu peili on luokan I peili (sisäpuolinen taustapeili), joka on hyväksytty Ranskassa (e2) numerolla 00*35.

Esimerkki 2

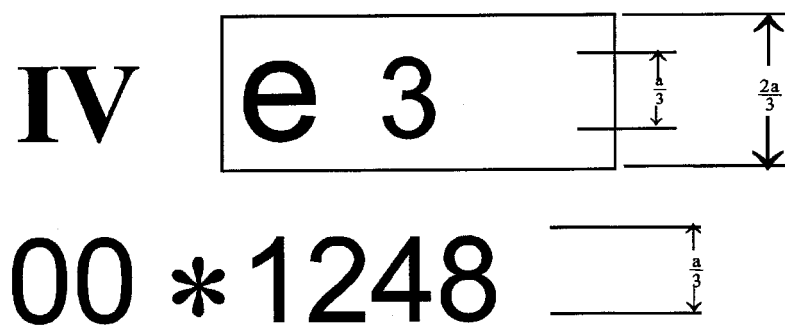
Edellä olevalla EY-tyyppihyväksyntämerkillä varustettu peili on luokan II peili (ulkopuolinen taustapeili), joka on hyväksytty Alankomaissa (e4) numerolla 00*187.

Esimerkki 3

Edellä olevalla EY-tyyppihyväksyntämerkillä varustettu peili on luokan V peili (lähietäisyyspeili), joka on hyväksytty Kreikassa (e23) numerolla 00*39.

Esimerkki 4

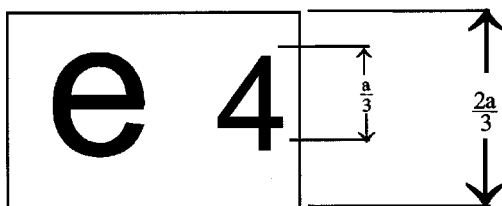
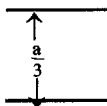
$a \geq 6 \text{ mm}$

Edellä olevalla EY-tyyppihyväksyntämerkillä varustettu peili on luokan IV peili (laajakulma), joka on hyväksytty Italiassa (e3) numerolla 00*1248.

Esimerkki 5

$$a \geq 6$$

S

00

30

Selitys:

Edellä olevalla EY-tyyppihyväksyntämerkillä varustettu epäsuoran näkemän tarjoava järjestelmä on epäsuoran näkemän tarjoava lisäjärjestelmä (S), joka on hyväksytty Alankomaissa (e4) numerolla 00*30.

Liitteen II lisäys 4

Peiliä tai epäsuoran näkemän tarjoavaa lisäjärjestelmää koskevan EY-tyyppihyväksyntätodistuksen malli

Ilmoitus peilityypin tai epäsuoran näkemän tarjoavan lisäjärjestelmätypin hyväksynnästä, hyväksynnän epäämisestä, peruuttamisesta tai laajentamisesta

Viranomaisen nimi

Osan EY-tyyppihyväksyntänumero

1. Kauppanimi tai tavaramerkki:

2. Luokka (I, II III IV, V, VI, S) ⁽¹⁾

3. Valmistajan nimi ja osoite:

.....

.....

4. Valmistajan valtuutetun edustajan nimi ja osoite (tarvittaessa):

.....

5. Liitteen II osan A kohdassa 4.1.1 määritelty symboli $\frac{\Delta}{2m}$: kyllä/ei ⁽¹⁾

6. Päivä, jona toimitettu tyyppihyväksyttäväksi

7. Testilaitos

8. Laitoksen testaussesteen päiväys

9. Päivä, jona EY-tyyppihyväksyntä on myönnetty/evätty/peruutettu/laajennettu ⁽¹⁾:

.....

10. Paikka:

11. Päiväys:

12. Tämän tyyppihyväksyntätodistuksen liitteenä ovat seuraavat asiakirjat, joissa on edellä mainittu tyyppihyväksyntänumero:

.....

.....

.....

(Kuvaavat huomautukset, piirustukset, kaaviot ja kaavakuvat)

Nämä asiakirjat on toimitettava muiden jäsenvaltioiden toimivaltaisille viranomaisille näiden nimenomaisesta pyynnöstä

Käyttörajoituksia ja/tai asennusehtoja koskevat mahdolliset huomautukset

.....

.....

.....

.....

(Allekirjoitus)

⁽¹⁾ Tarpeeton yliviivataan.

LIITE III

VAATIMUKSET, JOTKA KOSKEVAT PEILIEN JA EPÄSUORAN NÄKEMÄN TARJOAVIEN LISÄJÄRJESTELMIEN ASENTAMISTA AJONEUVOIHIN

YLEISTÄ

- 1.1 Peilit ja epäsuoran näkemän tarjoavat lisäjärjestelmät on asennettava siten, ettei peili tai epäsuoran näkemän tarjoava lisäjärjestelmä liiku niin, että mitattu näkökenttä huomattavasti muuttuu, tai värähtelee siinä määrin, että kuljettaja tulkitsee saadun kuvan väärin.
- 1.2 Kohdan 1.1 vaatimusten on täyttyvä ajoneuvon liikkuessa nopeudella, joka voi olla enintään 80 % ajoneuvon suurimmasta mitoitusnopeudesta, mutta kuitenkin korkeintaan 150 km/h.
- 1.3 Jäljempänä määriteltyjen näkökenttien on oltava laajoja kaksisilmäisiä näkökenttiä siten, että kuljettajan silmät ovat liitteen I kohdassa 19 määritelty ”kuljettajan näköpisteet”. Näkökentät määritetään, kun ajoneuvo on direktiivin 97/27/EY liitteen I kohdassa 2.5 tarkoitetussa ajokunnossa. Näkökenttien on oltava havaittavissa ikkunoiden lävitse, joiden valonsiirtymiskerroin on vähintään 70 % mitattuna kohtisuoraan ikkunan pintaan nähden.

PEILIT

2. Lukumäärä

2.1 Pakollisten peilien vähimmäismäärä

- 2.1.1 Jäljempänä 5 kohdassa tarkoitetut näkökentät on saatava aikaan vähimmäismäärällä pakollisia peilejä seuraavassa taulukossa esitetyin tavoin:

Ajo- neuvo- luokka	Sisäpeili	Ulkopeilit				
	Sisäpeili Luokka I	Pääpeili (suuri) Luokka II	Pääpeili (pieni) Luokka III	Laajakulmapeili Luokka IV	Lähietäisyyspeili Luokka V	Etupeili Luokka VI
M ₁	Pakollinen Paitsi jos peili ei anna näkyvyyttä taaksepäin (liitteen III kohdan 5.1 määritelmän mukaisesti) Valinnainen Jos peili ei anna näkyvyyttä taaksepäin	Valinnainen	Pakollinen 1 kuljettajan puolella ja 1 matkustajan puolella Luokan II peilejä voidaan asentaa vaihtoehtoisesti	Valinnainen 1 kuljettajan puolella ja/tai 1 matkustajan puolella	Valinnainen 1 kuljettajan puolella ja 1 matkustajan puolella (kumpikin on asennettava vähintään 2 m maanpinnan yläpuolelle)	Valinnainen (asennettava vähintään 2 m maanpinnan yläpuolelle)
M ₂	Valinnainen (ei näkökenttää koskevia vaatimuksia)	Pakollinen 1 kuljettajan puolella ja 1 matkustajan puolella	Kielletty	Valinnainen 1 kuljettajan puolella ja/tai 1 matkustajan puolella	Valinnainen 1 kuljettajan puolella ja 1 matkustajan puolella (kumpikin on asennettava vähintään 2 m maanpinnan yläpuolelle)	Valinnainen (asennettava vähintään 2 m maanpinnan yläpuolelle)
M ₃	Valinnainen (ei näkökenttää koskevia vaatimuksia)	Pakollinen 1 kuljettajan puolella ja 1 matkustajan puolella	Kielletty	Valinnainen 1 kuljettajan puolella ja/tai 1 matkustajan puolella	Valinnainen 1 kuljettajan puolella 1 matkustajan puolella (kumpikin on asennettava vähintään 2 m maanpinnan yläpuolelle)	Valinnainen (asennettava vähintään 2 m maanpinnan yläpuolelle)
N ₁	Pakollinen Paitsi jos peili ei anna näkyvyyttä taaksepäin (liitteen III kohdan 5.1 määritelmän mukaisesti) Valinnainen Jos peili ei anna näkyvyyttä taaksepäin	Valinnainen	Pakollinen 1 kuljettajan puolella ja 1 matkustajan puolella Luokan II peilejä voidaan asentaa vaihtoehtoisesti	Valinnainen 1 kuljettajan puolella ja/tai 1 matkustajan puolella	Valinnainen 1 kuljettajan puolella ja 1 matkustajan puolella (kumpikin on asennettava vähintään 2 m maanpinnan yläpuolelle)	Valinnainen (asennettava vähintään 2 m maanpinnan yläpuolelle)

Ajo- neuvo- luokka	Sisäpeili	Ulkopeilit				
	Sisäpeili Luokka I	Pääpeili (suuri) Luokka II	Pääpeili (pieni) Luokka III	Laajakulmapeili Luokka IV	Lähietäisyyspeili Luokka V	Etupeili Luokka VI
N ₂ ≤ 7,5 t	Valinnainen (ei näkökenttää kos- kevia vaatimuksia)	Pakollinen 1 kuljettajan puo- lella ja 1 matkus- tajan puolella	Kielletty	Pakollinen 1 kuljettajan puo- lella ja 1 matkus- tajan puolella	Pakollinen, ks. Liitteen III kohdat 3.7 ja 5.5.5 1 matkustajan puolella Valinnainen 1 kuljettajan puolella (kumpikin on asennet- tava vähintään 2 m maanpinnan yläpuo- lelle)	Pakollinen, ks. Liit- teen III kohdat 2.1.2 ja 5.6.2 (asennettava vähin- tään 2 m maanpin- nan yläpuolelle)
N ₂ > 7,5 t	Valinnainen (ei näkökenttää kos- kevia vaatimuksia)	Pakollinen 1 kuljettajan puo- lella ja 1 matkus- tajan puolella	Kielletty	Pakollinen 1 kuljettajan puo- lella ja 1 matkus- tajan puolella	Pakollinen, ks. Liitteen III kohdat 3.7 ja 5.5.5 1 matkustajan puolella Valinnainen 1 kuljettajan puolella (kumpikin on asennet- tava vähintään 2 m maanpinnan yläpuo- lelle)	Pakollinen, ks. Liit- teen III kohdat 2.1.2 ja 5.6.2 (asennettava vähin- tään 2 m maanpin- nan yläpuolelle)
N ₃	Valinnainen (ei näkökenttää kos- kevia vaatimuksia)	Pakollinen 1 kuljettajan puo- lella ja 1 matkus- tajan puolella	Kielletty	Pakollinen 1 kuljettajan puo- lella ja 1 matkus- tajan puolella	Pakollinen, ks. Liitteen III kohdat 3.7 ja 5.5.5 1 matkustajan puolella Valinnainen 1 kuljettajan puolella (kumpikin on asennet- tava vähintään 2 m maanpinnan yläpuo- lelle)	Pakollinen, ks. Liit- teen III kohdat 2.1.2 ja 5.6.2 (asennettava vähin- tään 2 m maanpin- nan yläpuolelle)

- 2.1.2 Jos kohdassa 5.6 kuvattu etupeilin näkökenttä voidaan saavuttaa liitteen II osan B mukaisesti hyväksytyllä ja tämän liitteen mukaisesti asennetulla epäsuoran näkemän tarjoavalla lisäjärjestelmällä, kyseistä järjestelmää voidaan käyttää etupeilin sijasta.

Jos käytetään kamera-näyttö-järjestelmää, näytössä on esitettävä ainoastaan kohdassa 5.6 kuvattu näkökenttä, kun ajoneuvo liikkuu eteenpäin nopeudella, joka on enintään 30 km/h. Jos ajoneuvo liikkuu suuremmalla nopeudella tai taaksepäin, näytössä voidaan esittää muiden ajoneuvoon asennettujen kameroiden näkökenttä.

- 2.2 Tämän direktiivin säännöksiä ei sovelleta liitteen I kohdassa 9 määriteltyihin etukulmapeileihin. Tällaiset peilit on kuitenkin asennettava vähintään 2 m maanpinnan yläpuolelle, kun ajoneuvo on lastattu sen suurimman sallitun suunnitellun massan mukaisesti.

3. Sijainti

- 3.1 Peilit on sijoitettava siten, että kuljettaja tavanomaisessa ajoasennossa näkee selvästi taaksepäin tielle ja ajoneuvon sivulle tai sivuille.
- 3.2. Ulkopuolisten peilien on oltava näkyvissä joko sivuikkunan läpi tai pyyhkimien pyyhkimän tuulilasin osan läpi. Tätä säännöstä ei kuitenkaan rakennesyistä sovelleta:

— M₂- ja M₃-luokan ajoneuvon matkustajanpuoleisiin ulkopuolisiin peileihin

— N₂- ja N₃-luokan ajoneuvoihin asennettuihin luokan VI peileihin.

- 3.3 Jos näkökenttää mitattaessa ajoneuvo on alusta-ohjaamo-kokoonpanossa, ajoneuvon valmistajan on ilmoitettava korin pienin ja suurin leveys, jotka tarvittaessa on osoitettava ohjaamo/korirakenteen leveyttä vastaavilla mallilevyillä. Kaikki testeissä huomioon otetut ajoneuvot ja peilien muodot on esitettävä peilien asennusta koskevassa ajoneuvon EY-tyyppihyväksyntätodistuksessa (ks. Liitteen III lisäys 2).
- 3.4 Ajoneuvoon vahvistettu kuljettajan puoleinen ulkopuolinen peili on sijoitettava siten, että korkeintaan 55° kulma muodostuu pystysuoran pituusakselin suuntaisen ajoneuvon keskitason ja pystysuoran peilien keskipisteen sekä kuljettajan näköpisteet yhdistävän 65 mm pitkän suoran keskipisteen kautta kulkevan tason väliin.
- 3.5 Peilit eivät saa ulottua ajoneuvon korin ulkopuolelle olennaisesti enempää kuin on tarpeen kohdassa 5 säädettyjen näkökenttävaatimusten täyttämiseksi.
- 3.6 Kun ulkopuolisen peilin alin reuna on alle 2 m korkeudella maanpinnasta ajoneuvon ollessa lastattuna suurimpaan sallittuun kokonaispainoonsa, peili ei saa ulottua 250 mm enempää ilman taustapeilejä mitatun ajoneuvon kokonaisleveyden yli.
- 3.7 Luokkaan V kuuluvat peilit on kiinnitettävä ajoneuvoihin siten, että riippumatta niiden asennosta säädön jälkeen yksikään peilien osa tai niiden kehysten osa ei ole alle 2 m korkeudella maanpinnasta ajoneuvon ollessa lastattuna suurimpaan teknisesti sallittuun massaan.

Näitä peilejä ei saa kuitenkaan asentaa ajoneuvoihin, joiden ohjaamon korkeus estää tämän vaatimuksen täyttymisen.

- 3.8 Ottaen huomioon kohdan 3.5, 3.6 ja 3.7 vaatimukset taustapeilit voivat ylittää ajoneuvon suurimman sallitun leveyden.

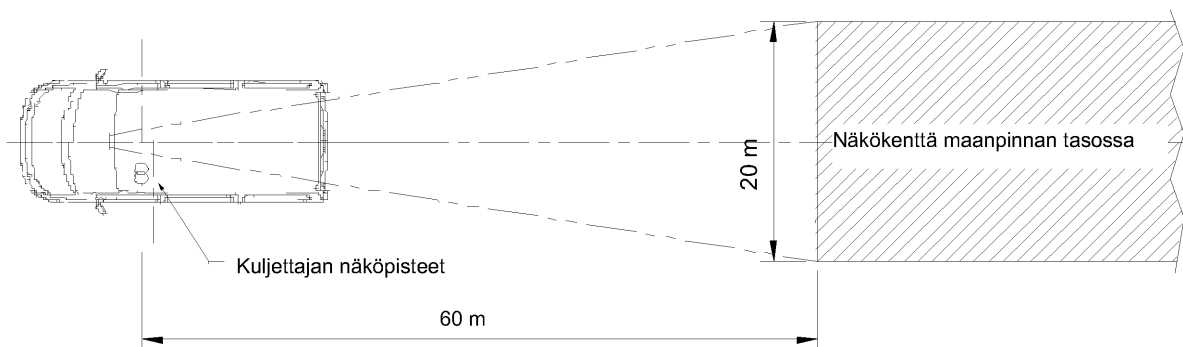
4. Säätäminen

- 4.1 Kuljettajan on ajoasennostaan kyettävä säätämään sisäpuolista peiliä.
- 4.2 Kuljettajanpuoleisen ulkopuolisen peilin on oltava säädettävissä ajoneuvon sisäpuolelta oven ollessa kiinni, mutta ikkuna voi olla auki. Peili voi kuitenkin olla lukittavissa asentoonsa ulkopuolelta käsin.
- 4.3 Kohdan 4.2 vaatimukset eivät koske ulkopuolisia peilejä, jotka voidaan kääntämisen jälkeen palauttaa alkuperäiseen asentoonsa ilman säätöä.

5. Näkökentät

- 5.1 Sisäpuoliset taustapeilit (luokka I)

Näkökentän on oltava sellainen, että kuljettaja näkee vähintään 20 m leveän tasaisen vaakasuoran tien alueen, jonka keskikohta on pystysuora ajoneuvon pituusakselin suuntainen taso ja joka alkaa 60 m etäisyydeltä ajoneuvon kuljettajan näköpisteiden takaa ja ulottuu taaksepäin horisonttiin asti (kuva 7).

Kuva 7

Luokan I peilin näkökenttä

5.2 Ulkopuoliset päätaustapeilit luokka II

5.2.1 Kuljettajanpuolinen ulkostaustapeili

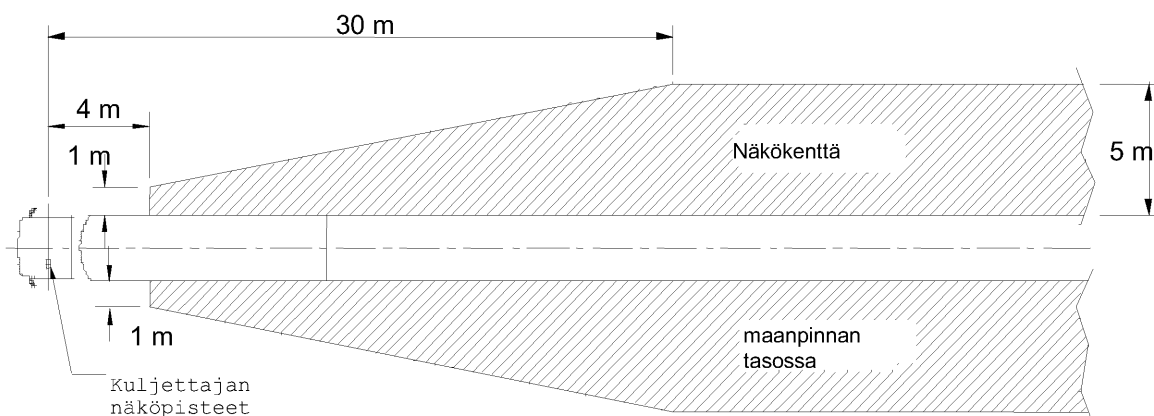
Näkökentän on oltava sellainen, että kuljettaja näkee vähintään 5 m leveän tasaisen ja vaakasuoran tien osuuden, joka rajoittuu tasoon, joka on yhdensuuntainen ajoneuvon pituusakselin suuntaisen keskitason kanssa ja joka kulkee ajoneuvon uloimman kuljettajanpuolisen pisteen kautta, ja tämä näkökenttä alkaa 30 m kuljettajan näköpisteiden takaa ja ulottuu taaksepäin horisonttiin.

Kuljettajan on lisäksi nähtävä 1 m leveä tien osuus, joka rajoittuu tasoon, joka on yhdensuuntainen ajoneuvon pituusakselin suuntaisen keskitason kanssa ja joka kulkee ajoneuvon uloimman pisteen kautta 4 m kuljettajan näköpisteet lävistävän pystytason takana olevasta pisteestä alkaen (ks. Kuva 8).

5.2.2 Matkustajanpuolinen ulkostaustapeili

Näkökentän on oltava sellainen, että kuljettaja näkee vähintään 5 m leveän tasaisen ja vaakasuoran tien osuuden, joka matkustajan puolella rajoittuu tasoon, joka on yhdensuuntainen ajoneuvon pituusakselin suuntaisen keskitason kanssa ja joka kulkee ajoneuvon uloimman matkustajanpuolisen pisteen kautta, ja tämä näkökenttä alkaa 30 m kuljettajan näköpisteiden takaa ja ulottuu taaksepäin horisonttiin.

Kuljettajan on lisäksi nähtävä 1 m leveä tien osuus, joka rajoittuu tasoon, joka on yhdensuuntainen ajoneuvon pituusakselin suuntaisen keskitason kanssa ja joka kulkee ajoneuvon uloimman pisteen kautta 4 m kuljettajan näköpisteet lävistävän pystytason takana olevasta pisteestä alkaen (ks. kuva 8).

Kuva 8

Luokan II peilien näkökenttä

5.3 Ulkopuoliset päätaustapeilit luokka III

5.3.1 Kuljettajanpuolinen ulkostaustapeili

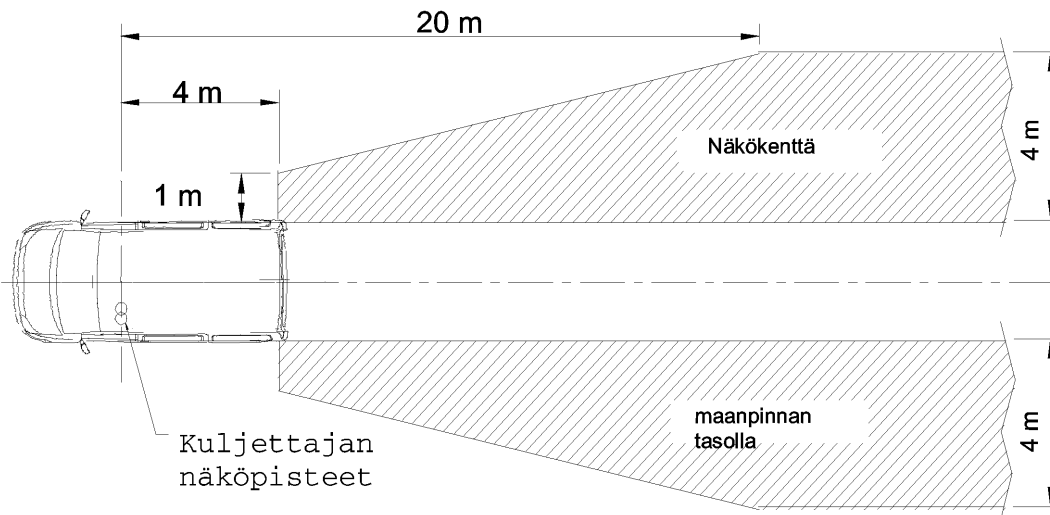
Näkökentän on oltava sellainen, että kuljettaja näkee vähintään 4 m leveän tasaisen ja vaakasuoran tien osuuden, joka rajoittuu tasoon, joka on yhdensuuntainen ajoneuvon pituusakselin suuntaisen keskitason kanssa ja joka kulkee ajoneuvon uloimman kuljettajanpuolisen pisteen kautta, ja tämä näkökenttä alkaa 20 m kuljettajan näköpisteiden takaa ja ulottuu taaksepäin horisonttiin (ks. kuva 9).

Kuljettajan on lisäksi nähtävä 1 m leveä tien osuus, joka rajoittuu tasoon, joka on yhdensuuntainen ajoneuvon pituusakselin suuntaisen keskitason kanssa ja joka kulkee ajoneuvon uloimman pisteen kautta 4 m kuljettajan näköpisteet lävistävän pystytason takana olevasta pisteestä alkaen.

5.3.2 Matkustajanpuolinen ulkostaustapeili

Näkökentän on oltava sellainen, että kuljettaja näkee vähintään 4 m leveän tasaisen ja vaakasuoran tien osuuden, joka rajoittuu tasoon, joka on yhdensuuntainen ajoneuvon pituusakselin suuntaisen keskitason kanssa ja joka kulkee ajoneuvon uloimman matkustajanpuolisen pisteen kautta, ja tämä näkökenttä alkaa 20 m kuljettajan näköpisteiden takaa ja ulottuu taaksepäin horisonttiin (ks. kuva 9).

Kuljettajan on lisäksi nähtävä 1 m leveä tien osuus, joka rajoittuu tasoon, joka on yhdensuuntainen ajoneuvon pituusakselin suuntaisen keskitason kanssa ja joka kulkee ajoneuvon uloimman pisteen kautta 4 m kuljettajan näköpisteet lävistävän pystytason takana olevasta pisteestä alkaen.

Kuva 9

Luokan III peilien näkökenttä

5.4 Ulkopuolinen "laajakulmapeili" (luokka IV)

5.4.1 Kuljettajanpuolinen ulkopuolinen "laajakulmapeili"

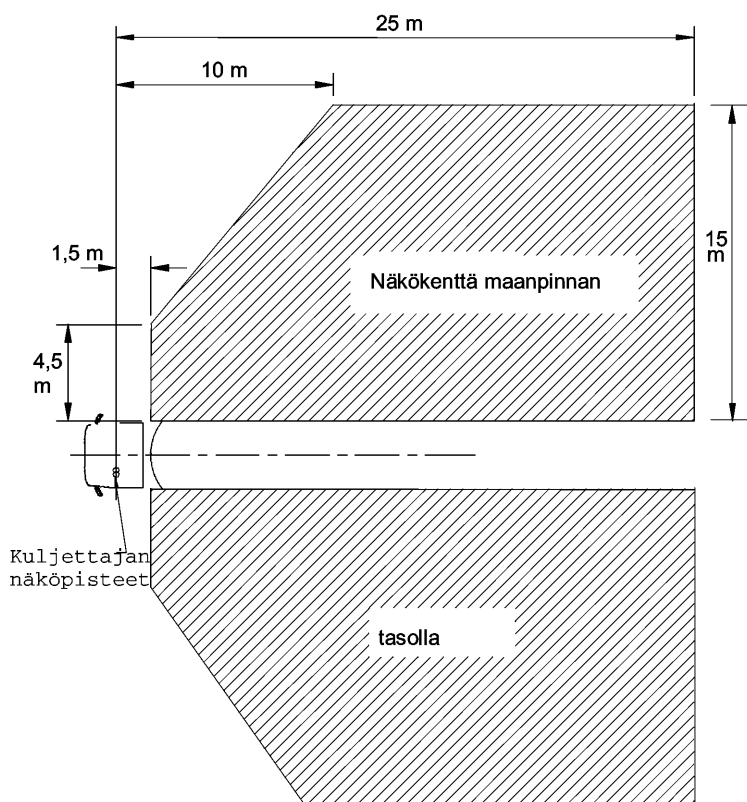
Näkökentän on oltava sellainen, että kuljettaja näkee vähintään 15 m leveän tasaisen ja vaakasuoran tien osuuden, joka rajoittuu tasoon, joka on yhdensuuntainen ajoneuvon pituusakselin suuntaisen keskitason kanssa ja joka kulkee ajoneuvon uloimman kuljettajanpuolisen pisteen kautta, ja tämä näkökenttä alkaa vähintään 10 m etäisyydeltä kuljettajan näköpisteiden takaa ja ulottuu 25 m etäisyydelle näköpisteiden taakse.

Kuljettajan on lisäksi nähtävä 4,5 m leveä tien osuus, joka rajoittuu tasoon, joka on yhdensuuntainen ajoneuvon pituusakselin suuntaisen keskitason kanssa ja joka kulkee ajoneuvon uloimman pisteen kautta 1,5 m kuljettajan näköpisteet lävistävän pystytason takana olevasta pisteestä alkaen (ks. kuva 10).

5.4.2 Matkustajanpuolinen ulkopuolinen "laajakulmapeili"

Näkökentän on oltava sellainen, että kuljettaja näkee vähintään 15 m leveän tasaisen ja vaakasuoran tien osuuden, joka rajoittuu tasoon, joka on yhdensuuntainen ajoneuvon pituusakselin suuntaisen keskitason kanssa ja joka kulkee ajoneuvon uloimman kuljettajanpuolisen pisteen kautta, ja tämä näkökenttä ulottuu vähintään 10–25 m kuljettajan näköpisteiden taakse.

Kuljettajan on lisäksi nähtävä 4,5 m leveä tien osuus, joka rajoittuu tasoon, joka on yhdensuuntainen ajoneuvon pituusakselin suuntaisen keskitason kanssa ja joka kulkee ajoneuvon uloimman pisteen kautta 1,5 m kuljettajan näköpisteet lävistävän pystytason takana olevasta pisteestä alkaen (ks. kuva 10).

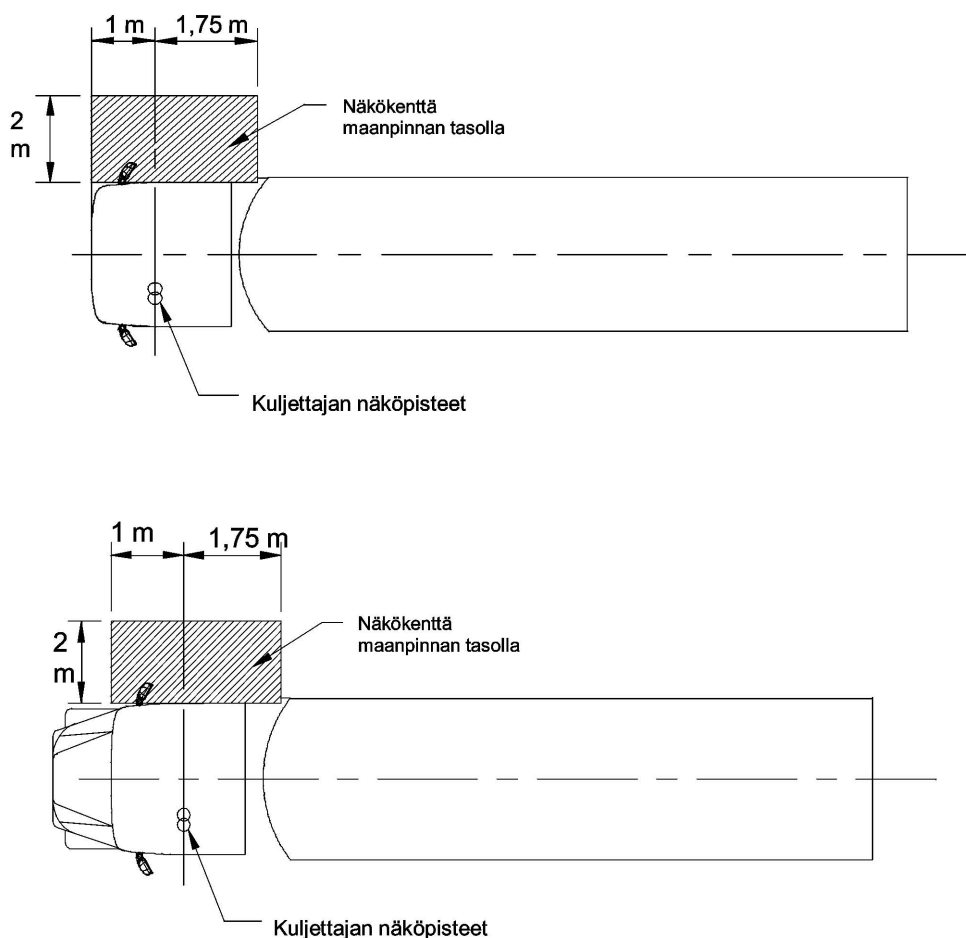
Kuva 10

Luokan IV laajakulmapeilien näkökenttä

5.5 Ulkopuolinen "lähietäisyyspeili" (luokka V)

Näkökentän on oltava sellainen, että kuljettaja näkee ajoneuvon sivun suuntaisen tasaisen vaakasuoran tien alueen, jota rajoittavat seuraavat pystysuorat tasot (ks. kuvat 11a ja 11b):

- 5.5.1 taso, joka on yhdensuuntainen ajoneuvon pituusakselin suuntaisen pystysuoran keskitason kanssa ja joka lävistää ajoneuvon ohjaamon uloimman pisteen matkustajan puolelta
- 5.5.2 poikittaissuunnassa taso, joka on kohdassa 5.5.1 tarkoitetun tason kanssa yhdensuuntainen ja joka on 2 m etäisyydellä tämän tason edessä
- 5.5.3 takana taso, joka on kuljettajan näköpisteiden kautta kulkevan pystysuoran tason kanssa yhdensuuntainen ja joka on 1,75 m etäisyydellä tämän tason takana,
- 5.5.4 edessä taso, joka on kuljettajan näköpisteiden kautta kulkevan pystysuoran tason kanssa yhdensuuntainen ja joka on 1 m etäisyydellä tämän tason edessä Jos ajoneuvon puskurin etureunan kautta kulkeva poikittainen pystysuora taso on alle 1 m etäisyydellä kuljettajan näköpisteiden kautta kulkevan pystysuoran tason edessä, näkökentän on rajoitettava tähän tasoon.
- 5.5.5 Jos kuvassa 11 tarkoitettu näkökenttä voidaan saada aikaan luokan IV laajakulmapeilin näkökentän ja luokan VI etupeilin näkökentän yhdistelmällä, luokan V lähietäisyyspeilin asentaminen ei ole pakollista.

Kuva 11a ja 11b

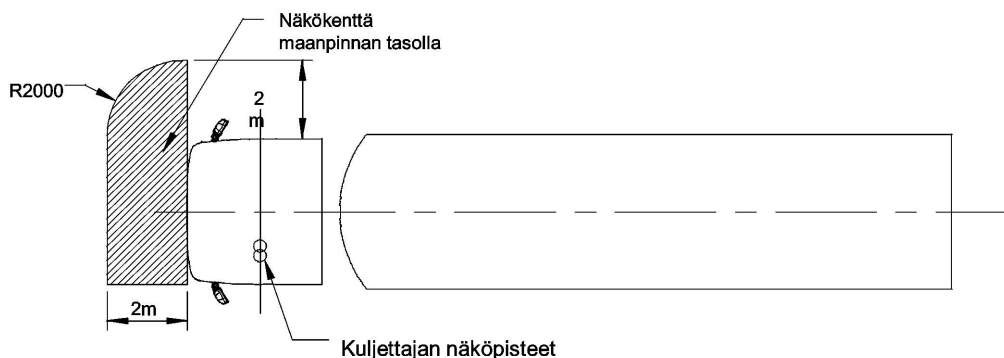
Luokan V lähietäisyyspeilin näkökenttä**5.6 Etupeili (luokka VI)****5.6.1** Näkökentän on oltava sellainen, että kuljettaja näkee vähintään tasaisen ja vaakasuoran tien osuuden, jota rajoittaa

- poikittainen pystysuora taso, joka lävistää ajoneuvon uloimman pisteen ohjaamon edessä
- poikittainen pystysuora taso, joka on 2 000 mm ajoneuvon edessä
- ajoneuvon suuntainen pystysuora taso, joka yhdensuuntainen ajoneuvon pituusakselin suuntaisen keskita-son kanssa ja joka kulkee ajoneuvon uloimman kuljettajanpuolisen pisteen kautta
- ajoneuvon suuntainen pystysuora taso, joka yhdensuuntainen ajoneuvon pituusakselin suuntaisen keskita-son kanssa ja joka kulkee 2 000 mm etäisyydellä ajoneuvon kuljettajan puolen vastaisen puolen uloim-masta pisteestä

Tämän näkökentän etuosa voidaan pyöristää kuljettajan puolen vastaiselta puolelta 2 000 mm säteellä (ks. Kuva 12).

Etupeilejä koskevat säännökset ovat pakollisia luokkien N₂ ja N₃ etuohjaamoajoneuvoissa (jotka on määritelty direktiivin 70/156/ETY liitteen I (a) alaviitteessä ⁽²⁾).

Jos näihin luokkiin kuuluvat ajoneuvot, joissa on konepellin osalta muita rakenteellisia ominaisuuksia, eivät täytä näitä vaatimuksia etupeilin avulla, on käytettävä kamera-näyttö-järjestelmää. Jos kumpikaan näistä vaihtoehtoista ei tarjoa riittävää näkökenttää, on käytettävä jotakin muuta havaintojärjestelmää. Tällaisen järjestelmän on kyettävä havaitsemaan kuvassa 12 määritellyllä kentällä kohde, jonka korkeus on 50 cm ja läpimitta 30 cm.

Kuva 12

Luokan VI etupeilien näkökenttä

- 5.6.2 Luokan VI etupeili ei kuitenkaan ole pakollinen, jos kuljettaja voi nähdä, kun otetaan huomioon A-pilarien muodostama este, suoran linjan, joka on 300 mm ajoneuvon edessä ja 1 200 mm korkeudella tienpinnan yläpuolella ja joka sijaitsee seuraavien tasojen välissä: ajoneuvon suuntainen pystysuora taso, joka yhdensuuntainen ajoneuvon pituusakselin suuntaisen keskitason kanssa ja joka kulkee ajoneuvon uloimman kuljettajanpuoleisen pisteen kautta, sekä ajoneuvon suuntainen pystysuora taso, joka on yhdensuuntainen ajoneuvon pituusakselin suuntaisen keskitason kanssa ja joka kulkee 900 mm etäisyydellä ajoneuvon kuljettajan puolen vastaisen puolen uloimmasta pisteestä.
- 5.7 Jos peili koostuu useista eri kaarevuussäteisistä heijastuspinnosta tai jos heijastuspintojen välissä on kulmia, vähintään yhden heijastuspinnan on täytettävä kyseisen peilityypin näkökentälle ja mitoille (ks. Liitteen II kohta 2.2.2) vahvistetut vaatimukset.
- 5.8 Esteet
- 5.8.1 Sisäpuoliset taustapeilit (luokka I)
- Näkökenttää voivat rajoittaa niskatuet ja laitteet, erityisesti häikäisyuojat, takalasin pyyhkimet ja luokan S 3 jarruvalaisimet tai korin osat, kuten takaovien ikkunapilarit, sillä edellytyksellä, että nämä laitteet yhdessä rajoittavat vahvistettua näkökenttää enintään 15 % projisoituna tasolle, joka on kohtisuorassa ajoneuvon pituussuuntaiseen keskitasoon nähden. Näkökentän rajoittuminen mitataan siten, että niskatuet on asetettu niiden alimpaan asentoon ja häikäisyuojat on käännetty ylös.
- 5.8.2 Ulkopuoliset peilit (luokat II, III, IV, V ja VI)
- Edellä määriteltä näkökenttää rajoittavaa ajoneuvon koria tai joitakin sen osia, kuten muita peilejä, oven kahvoja, ääriä, vilkkuja ja takapuskureita tai heijastavien pintojen pesulaitteita ei oteta huomioon, jos niiden osuus määritellyn näkökentän rajoittumisesta on enintään 10 %.
- 5.9 Testimenettely
- Näkökenttä on määriteltävä asettamalla näköpisteiden paikalle tehokkaat valonlähteet ja tutkimalla pystysuoralle pinnalle heijastunutta valoa. Myös muita vastaavia menetelmiä voidaan käyttää.

EPÄSUORAN NÄKEMÄN TARJOAVAT LISÄJÄRJESTELMÄT

6. Epäsuoran näkemän tarjoavan järjestelmän suorituskyvyn on oltava sellainen, että merkittävä kohde voidaan havaita kuvatussa näkökentässä, kun otetaan huomioon merkittävän havainnon käsite.
7. Epäsuoran näkemän tarjoavan järjestelmän asentamisesta aiheutuva kuljettajan näkökentän rajoittuminen on pidettävä mahdollisimman vähäisenä.
8. Kamera-näyttö-järjestelmien osalta näkökentän rajoittuminen määritetään tämän liitteen lisäyksessä 1 annettua menettelyä käyttämällä.
9. Näytön asennusta koskevat vaatimukset
- Näytön katselusuunnan on oltava likimain sama kuin pääpeilin katselusuunta.

Liitteen III lisäys 1

Havaintoetäisyyden laskeminen

1. PEILITYYPPI

Peillä saavutettava havaintoetäisyys riippuu määritetyn merkittävän kohteen koosta, silmän erottelukyvyn kynnysarvosta käyttöolosuhteissa (kerrottuna kasvavalla kertoimella) sekä järjestelmässä saatavilla olevasta suurennuskyvystä.

1.1 Suurennus

1.1.1 Epäsuoran näkemän tarjoavan peilityypisen järjestelmän keskimääräinen kohtisuora suurennuskyky V_{bl} saadaan seuraavasta kaavasta:

$$V_{bl} = \frac{a}{\beta_m} = \left(\frac{4}{\alpha} \arcsin \left(\frac{w}{2R} \right) + 1 \right)$$

jossa

$$\alpha = 2 \cdot \arctan \left(\frac{w/2}{x} \right)$$

$$\beta_m = \alpha + 4 \arcsin \left(\frac{w}{2R} \right)$$

jossa

R — heijastavalta pinnalta mitattu kaarevuussäde (mm); määritetään liitteen I lisäyksen 1 mukaisesti

w — peilin leveys (mm); sellaisen suorakaiteen leveys, jonka korkeus on 4 cm ja joka voidaan juuri kuvata peilipinnalla

β_m — näkökulma peilin läpi (°)

V_{bl} — suurten etäisyyksien lähestymäsuurennus (m/m)

α — tarkkailijan silmien näkökulma (°)

x — tarkkailijan silmien ja peilin etäisyys (mm); tekniselle tutkimuslaitokselle on toimitettava piirustus, josta käy ilmi valmistajan määrittämä asennuspaikka.

1.1.2 Epäsuoran näkemän tarjoavan peilityypisten järjestelmien vääristymä

1.1.2.1 Peilitason keskipisteen ja näkökentän keskipisteen yhdistävän suoran sekä kohtisuoraan peilitason keskipisteeseen kohdistuvan peilin vektorin kulma Θ määritetään toimitetusta piirustuksesta.

1.1.2.2 Peilin todellinen suurennus sen keskipisteessä on:

$$V_w = V_{bl} \cdot \cos(\Theta)$$

jossa

V_w — suuren etäisyyden todellinen suurennus (m/m)

V_{bl} — suuren etäisyyden todellinen suurennus kohtisuoraan (m/m)

Θ — näkösuunnan ja peilin kohtisuoran välinen kulma (°)

1.1.2.3 Peilin vähimmäissuurennus on määritettävä lisäämällä kulmaan puolet peilin avautumiskulmasta Θ_{sh} .

$$\Theta_{sh} = \arcsin \left(\frac{w}{2R} \right)$$

jossa

Θ_{sh} puolet peilin avautumiskulmasta ($^{\circ}$)

w peilin leveys (mm); sellaisen suorakaiteen leveys, jonka korkeus on 4 cm ja joka voidaan juuri kuvata peilipinnalla

R heijastavalta pinnalta mitattu kaarevuussäde (mm); määritetään liitteen I lisäyksen 1 mukaisesti.

1.1.2.4 Peilijärjestelmän tuottama vähimmäissuurennus on määritettävä seuraavasti:

$$V_{w,min} = V_{bl} \cdot \cos(\Theta + \Theta_{sh})$$

jossa

$V_{w,min}$ todellinen vähimmäissuurennus (m/m)

V_{bl} pitkän etäisyyden todellinen suurennus kohtisuoraan (m/m)

Θ kulma näkemäsuunnan ja peilin kohtisuoran välillä ($^{\circ}$)

1.2 Havaintoetäisyyden määrittäminen

Kuvan havaintoetäisyys peilin keskipisteessä määritellään seuraavasti:

$$r_{dm} = \frac{D_o \cdot V_x}{2 \tan \cdot \omega_{eye} / 120}$$

jossa

r_{dm} havaintoetäisyys peilin keskipisteestä (m)

D_o merkittävän kohteen koko: 0,8 (m)

V_w suuren etäisyyden todellinen suurennus (m/m)

ω_{eye} tarkkailijan erottelukyvyn kynnyksarvo (kaariminuuttia)

Tähän liittyy saatu suurennus järjestelmän peilipinnan keskipisteessä. Kauempana kuljettajasta olevien kuvapisteen suurennus on vähäisempi. Havaintoetäisyys – kun kyseessä ovat kuperat peilit näkökentän etummaisessa reunassa – määritellään korvaamalla arvo V_w arvolla $V_{w,min}$:

$$r_d = \frac{D_o \cdot V_{wmin}}{2 \tan \cdot \omega_{eye} / 120}$$

jossa

r_d havaintoetäisyys (m)

D_o merkittävän kohteen koko: 0,8 (m)

$V_{w,min}$ suuren etäisyyden todellinen suurennus (m/m)

ω_{eye} tarkkailijan erottelukyvyn kynnyksarvo (kaariminuuttia)

2. KAMERA-NÄYTTÖ-TYYPPI

2.1 Kameran erottelukyvyn kynnysarvo

Kameran erottelukyvyn kynnysarvo määritetään kaavalla:

$$\omega_c = 60 \frac{\beta_c}{2N_c}$$

jossa

ω_c — kameran erottelukyvyn kynnysarvo (kaariminuuttia)

β_c — kameran näkökulma (°)

N_c — kameran videojuovien lukumäärä

Valmistaja ilmoittaa arvot β_c ja N_c

2.2 Näytön merkittävän katseluetäisyyden määrittäminen

Monitorin mittojen ja ominaisuuksien mukaisesti sitä varten voidaan laskea etäisyys, jolla havaintoetäisyys riippuu ainoastaan kameran suorituskyvystä. Tämä merkittävä katseluetäisyys $r_{m,c}$, määritellään seuraavasti:

$$r_{m,c} = \frac{H_m}{N_m \cdot 2 \cdot \tan \left(\frac{\omega_{eye}}{2 \cdot 60} \right)}$$

jossa

$r_{m,c}$ — merkittävä katseluetäisyys (m)

H_m — näytön kuvakorkeus (m)

N_m — näytön videojuovien lukumäärä

ω_{eye} — tarkkailijan erottelukyvyn kynnysarvo (kaariminuuttia)

Luvulla 60 muunnetaan kaariminuutit asteiksi.

Valmistajan on ilmoitettava H_m , N_m ja D_m .

$\omega_{eye} = 8$

2.3 Havaintoetäisyyden määrittäminen

2.3.1 Tilanne, jossa havaintoetäisyyden enimmäisarvo on merkittävällä katseluetäisyydellä. Kun silmän ja näytön välinen etäisyys on asennussyistä pienempi kuin merkittävä katseluetäisyys, suurin saavutettavissa oleva havaintoetäisyys määritetään seuraavasti:

$$r_d = \frac{D_o}{\tan \left(\frac{f \cdot \omega_c}{60} \right)} = \frac{D_o}{\tan \left(\frac{f \cdot \beta_c}{2 \cdot N_c} \right)}$$

jossa

r_d — havaintoetäisyys [m]

D_o — kohteen halkaisija [m]

f — kynnysarvon kasvukerroin

ω_c , β_c ja N_c kohdan 2.1 mukaisesti

$D_o = 0,8 \text{ m}$

$f = 8$

- 2.3.2 Tilanne, jossa havaintoetäisyys on suurempi kuin merkittävä katseluetäisyys. Kun silmän ja näytön välinen etäisyys on asennussyistä suurempi kuin merkittävä katseluetäisyys, suurin saavutettavissa oleva havaintoetäisyys määritetään seuraavasti:

$$r_d = \frac{D_o}{\operatorname{tg} \left[\frac{f \cdot \beta_c}{2N_c} \cdot \frac{N_c}{0.01524 \cdot D_m} \cdot r_m \cdot \tan \left(\frac{\omega_{eye}}{60} \right) \right]}$$

jossa

r_m — katseluetäisyys näyttöön (m)

D_m — näyttöruudun lävistäjä (tuumaa)

N_m — näytön videojuovien lukumäärä

β_c ja N_c kohdan 2.1 mukaisesti

N_m , ja ω_{eye} kohdan 2.2 mukaisesti

3. TOISSIJAISET TOIMINNALLISET VAATIMUKSET

Asennusolosuhteissa selvitetään täyttääkö järjestelmä kokonaisuudessaan edelleen liitteessä II luetellut toiminnalliset vaatimukset, erityisesti häikäisyn korjauksen sekä näytön kirkkauden enimmäis- ja vähimmäistason osalta. On myös selvitettävä, missä määrin häikäisyn korjausta käytetään, sekä se kulma, jossa auringonvalo voi osua näyttöön, ja näitä on verrattava vastaaviin järjestelmämittauksista saatuihin testituloksiin.

Tämä voidaan tehdä tietokoneavusteisesti luodun mallin pohjalta ja näin määrittää valon kulmat, kun järjestelmä on asennettu asianmukaiseen ajoneuvoon, tai tarvittavat mittaukset voidaan suorittaa liitteen II osan B kohdassa 3.2 kuvatussa ajoneuvossa.

Liitteen III lisäys 2

Lisäys peilien ja täydentävän näkemän tarjoavien lisäjärjestelmien asennusta koskevaan ajoneuvon EY-tyyppihyväksyntäodistukseen

Moottoriajoneuvojen ja niiden perävaunujen tyyppihyväksyntää koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä 6 päivänä helmikuuta 1970 annetun neuvoston direktiivin 70/156/ETY 4 artiklan 2 kohta ja 10 artikla

Viranomaisen nimi

- EY-tyyppihyväksyntänumero Laajentaminen ⁽¹⁾
1. Ajoneuvon kaupp nimi tai tavaramerkki:
 2. Ajoneuvotyyppi:
 3. Ajoneuvoluokka (M_1 , M_2 , M_3 , $N_1 \leq 2$ t, N_1 , N_2 , N_3) ⁽²⁾
 - 3.1 Luokan N_3 ajoneuvo: jäykkä kuorma-auto/perävaunu/puoliperävaunu ⁽²⁾
 4. Ajoneuvon valmistajan nimi ja osoite:
.....
 5. Valtuutetun edustajan nimi ja osoite (tarvittaessa)
.....
 6. Peilien ja epäsuoran näkemän tarjoavien järjestelmien kaupp nimi tai tavaramerkki sekä osan tyyppihyväksyntänumero:
.....
 7. Peilien ja epäsuoran näkemän tarjoavien järjestelmien luokka tai luokat (I, II, III, IV, V, VI, S) ⁽²⁾
 8. Ajoneuvon EY-tyyppihyväksynnän alan laajentaminen seuraavaan peilityyppiin ja epäsuoran näkemän tarjoavaan lisäjärjestelmään
.....
.....
 9. Kuljettajan istuma-asennon R-pisteen toteamispäivä
 10. Korin enimmäis- ja vähimmäislevyydet, joiden osalta peilille ja epäsuoran näkemän tarjoavalle lisäjärjestelmälle on myönnetty tyyppihyväksyntä (jos kyseessä on liitteen III kohdassa 3.3 tarkoitettu alusta/ohjaamo-rakenne):
.....
.....
.....
 11. Päivä, jona ajoneuvo on toimitettu tyyppihyväksyttäväksi
 12. Vaatimustenmukaisuuden tarkastamisesta EY-tyyppihyväksyntää varten vastaava tutkimuslaitos:
.....
.....
 13. Tutkimuslaitoksen antaman testaussesteen päiväys:
 14. Tutkimuslaitoksen antaman testaussesteen numero:
 15. EY-tyyppihyväksyntä on myönnetty/evätty peilien ja epäsuoran näkemän tarjoavien lisäjärjestelmien asentamisen osalta ⁽²⁾

16. EY-tyyppihyväksyntä on myönnetty/evätty peilien ja epäsuoran näkemän tarjoavien lisäjärjestelmien asentamisen osalta ⁽²⁾
17. Paikka:
18. Päiväys:
19. Allekirjoitus:
20. Tämän todistuksen liitteenä ovat seuraavat asiakirjat, joissa on edellä mainittu tyyppihyväksyntänumero:
- piirustukset, joista käy ilmi peilien ja epäsuoran näkemän tarjoavien lisäjärjestelmien asennus
 - piirustukset ja kuvat, joista käyvät ilmi rakenteen sen osan asennuspaikat ja ominaisuudet, johon peilit ja epäsuoran näkemän tarjoavat lisäjärjestelmät asennetaan
 - yleisnäkymä edestä, takaa ja matkustamosta siten, että peilien ja epäsuoran näkemän tarjoavien lisäjärjestelmien asennuspaikat näkyvät
- Nämä asiakirjat on toimitettava muiden jäsenvaltioiden toimivaltaisille viranomaisille näiden nimenomaisesta pyynnöstä.

⁽¹⁾ Ilmoittakaa tarvittaessa, onko kyseessä alkuperäisen EY-tyyppihyväksynnän ensimmäinen, toinen jne. laajentaminen.

⁽²⁾ Tarpeeton yliviivataan.

LIITE IV

6 ARTIKLASSA TARKOITETTU VASTAAVUUSTAULUKKO

Direktiivi 71/127/ETY, sellaisena kuin se on muutettuna	Tämä direktiivi
—	1 artikla
—	2 artikla
1 artikla	—
2 artikla	—
3 artikla	—
4 artikla	—
5 artikla	—
6 artikla	—
7 artikla	3 artikla
8 artikla	—
—	4 artikla
9 artikla	—
10 artikla	5 artikla
—	6 artikla
—	7 artikla
11 artikla	8 artikla
liite I	liite I
liitteen I lisäys 1	liitteen I lisäys 1
liitteen I lisäys 2	liitteen I lisäys 2
liite II	liite II, A
—	liite II, B
liitteen II lisäys 1	liitteen II lisäys 1
—	liitteen II lisäys 2
liitteen II lisäys 2	liitteen II lisäys 3
liitteen II lisäys 3	liitteen II lisäys 4
liite III	liite III
—	liitteen III lisäys 1
liitteen III lisäys	liitteen III lisäys 2
—	liite IV

Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi direktiivin 2001/83/EY muuttamisesta pitkään käytössä olleiden vakiintuneiden kasviperäisten lääkevalmisteiden osalta

(2002/C 126 E/03)

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

KOM(2002) 1 lopull. — 2002/0008(COD)

(Komission esittämä 17 päivänä tammikuuta 2002)

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO,
jotka

ottavat huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 95 artiklan,

ottavat huomioon komission ehdotuksen,

ottavat huomioon talous- ja sosiaalikomitean lausunnon,

toimivat perustamissopimuksen 251 artiklassa määrätyn menettelyn mukaisesti ⁽¹⁾,

sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Ihmisille tarkoitettuja lääkkeitä koskevista yhteisön säännöistä 6 päivänä marraskuuta 2001 annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2001/83/EY ⁽²⁾ edellytetään, että lääkevalmisteen markkinoille saattamista koskeviin lupahakemuksiin on liitettävä tiedot ja asiakirjat, jotka koskevat etenkin sellaisten fysikaalis-kemiallisten, biologisten ja mikrobiologisten sekä farmakologisten ja toksikologisten kokeiden ja kliinisten tutkimusten tuloksia, jotka on tehty tuotteelle ja jotka näin ovat todistena tuotteen laadusta, turvallisuudesta ja tehosta.
- (2) Jos hakija pystyy yksityiskohtaisin, julkaistuihin tieteelliseen kirjallisuuteen tehdyin viittauksin osoittamaan, että lääkevalmisteen aineosalla tai aineosilla on vakiintunut asema lääkkeellisessä käytössä sekä tunnustettu teho ja hyväksyttävä turvallisuustaso direktiivissä 2001/83/EY tarkoitetussa merkityksessä, hakijaa ei pitäisi vaatia toimittamaan esiklinisten kokeiden tai kliinisten tutkimusten tuloksia.
- (3) Monet lääkevalmisteet eivät niiden pitkään jatkuneesta vakiintuneesta käytöstä huolimatta täytä vakiintuneelle lääkkeelliselle käytölle ja siihen liittyvälle tunnustetulle teholle ja hyväksyttävälle turvallisuustasolle asetettuja vaatimuksia, eikä niille tämän vuoksi voida myöntää markkinoille saattamista koskevaa lupaa. Jotta näitä tuotteita voitaisiin pitää kaupan, jäsenvaltiot ovat antaneet erilaisia säännöksiä noudatettavasta käytännöstä. Nämä nykyään jäsenvaltioissa voimassa olevien säännösten erot saattavat vaikeuttaa pitkään käytössä olleiden vakiintuneiden lääkevalmisteiden kauppaa yhteisössä sekä johtaa syrjivään kohteluun

ja kilpailun vääristymiseen näiden tuotteiden valmistajien välillä. Ne voivat myös vaikuttaa väestön terveyden suojeleluun, koska tarvittavia laadun, turvallisuuden ja tehon taitteita ei nykyisin ole aina saatavilla.

- (4) Kun otetaan huomioon näiden lääkevalmisteiden erityisominaisuudet ja etenkin niiden pitkään jatkunut vakiintunut käyttö, on suotavaa, että tiettyjä pitkään käytössä olleita vakiintuneita lääkevalmisteita varten otetaan käyttöön erityinen yksinkertaistettu rekisteröintimenettely. Tätä yksinkertaistettua menettelyä pitäisi kuitenkin voida soveltaa ainoastaan silloin, kun direktiivin 2001/83/EY mukaisen markkinoille saattamista koskevan luvan saaminen ei ole mahdollista erityisesti siksi, ettei saatavilla ole riittävästi tieteellistä kirjallisuutta, jonka perusteella voitaisiin osoittaa vakiintunut asema lääkkeellisessä käytössä sekä tunnustettu teho ja hyväksyttävä turvallisuustaso. Edellä mainittua menettelyä ei myöskään pitäisi soveltaa sellaisiin homeopaattisiin lääkkeisiin, joille voidaan hakea markkinoille saattamista koskevaa lupaa tai jotka voidaan rekisteröidä direktiivin 2001/83/EY mukaisesti.
- (5) Lääkevalmisteen pitkään jatkuneen vakiintuneen käytön perusteella voidaan luopua kliinisten tutkimusten vaatimuksesta siltä osin kuin lääkevalmisteen tehoa voidaan pitää todennäköisenä valmisteen pitkäaikaisen käytön ja siitä saatujen pitkäaikaisten kokemusten perusteella. Esi-kliiniset kokeet eivät näytä olevan tarpeen silloin, kun lääkevalmisteen pitkäaikaista vakiintunutta käyttöä koskevien tietojen perusteella voidaan osoittaa, ettei valmiste ole haitallinen tietyissä käyttöolosuhteissa. Pitkään jatkunut vakiintunut käyttökään ei kuitenkaan takaa sitä, että tuotteen turvallisuus on taattu, joten toimivaltaisilla viranomaisilla tulisi olla oikeus pyytää kaikkia turvallisuuden arvioimiseksi tarvittavia tietoja. Lääkevalmisteen laatu on pitkäaikaisesta vakiintuneesta käytöstä erillinen osa-alue, joten tarvittavien fysikaalis-kemiallisten sekä biologisten ja mikrobiologisten kokeiden osalta ei tulisi tehdä poikkeusta.
- (6) Valtaosa lääkevalmisteista, jotka ovat olleet vakiintuneessa käytössä riittävän pitkän ajan, perustuvat kasviperäisiin aineisiin. Tämän vuoksi vaikuttaa tarkoituksenmukaiselta aluksi rajoittaa yksinkertaistetun rekisteröintimenettelyn soveltamisala pitkään käytössä olleisiin vakiintuneisiin kasviperäisiin lääkevalmisteisiin.
- (7) Yksinkertaistettua rekisteröintimenettelyä pitäisi voida soveltaa ainoastaan silloin, kun kasviperäistä lääkevalmistetta on käytetty yhteisön alueella lääkkeenä riittävän pitkään. Tuotteen käyttö lääkkeenä yhteisön ulkopuolella tulisi ottaa huomioon vain silloin, kun kyseinen lääkevalmiste on ollut käytössä lääkkeenä yhteisössä tietyn ajan.

⁽¹⁾ EYVL C 95, 30.3.1998, s. 1.

⁽²⁾ EYVL L 311, 28.11.2001, s. 67.

- (8) Jotta tiettyjen pitkään käytössä olleiden vakiintuneiden kasvipäristen lääkevalmisteiden rekisteröintiä voitaisiin entisestään helpottaa ja jotta saavutettaisiin entistä suurempi yhdenmukaisuus, olisi voitava laatia yhteisön luetelo, joka sisältää tietyt kriteerit täyttävät kasvipäristet aineet, kuten sellaiset, jotka ovat olleet käytössä lääkteinä riittävän pitkään ja joista voidaan olettaa, etteivät ne ole haitallisia tavanomaisissa käyttöolosuhteissa.
- (9) Kun otetaan huomioon kasvipäristen lääkevalmisteiden erityisominaisuudet, niitä varten olisi perustettava erityinen komitea ihmisille ja eläimille tarkoitettuja lääkkeitä koskevista yhteisön luvananto- ja valvontamenettelyistä sekä Euroopan lääkearviointiviraston perustamisesta 22 päivänä heinäkuuta 1993 annetulla neuvoston asetuksella ((ETY) 2309/93) ⁽¹⁾ perustetun Euroopan lääkearviointiviraston (jäljempänä "virasto") yhteyteen. Komitean tulisi koostua kasvilääkealan asiantuntijoista. Sen tehtävien olisi liityttävä rekisteröinnin yhteydessä viitteenä käytettävien yhteisön kasvimonografioiden laatimiseen sekä lupien myöntämiseen kasvipäristille lääkevalmisteille.
- (10) On tärkeää varmistaa, että uuden komitean toiminta on kaikilta osin johdonmukaista virastossa jo toimivan, ihmisille tarkoitettuja lääkkeitä käsittelevän komitean toiminnan kanssa, ja etenkin kun kyseessä on sellaiseen hakeukseen liittyvä menettely, joka koskee kasvipäristä lääkevalmistetta ja joka perustuu direktiiviin 2001/83/EY, näiden kahden komitean toiminta olisi asianmukaisesti koordinoitava asetuksen 2309/93 55 artiklan 2 kohdan mukaisesti.
- (11) Kun jäsenvaltio tekee pitkään käytössä olleen vakiintuneen kasvipäristen lääkevalmisteen rekisteröintihakemusta koskevan päätöksen, sillä olisi oltava velvollisuus ottaa asianmukaisella tavalla huomioon toisen jäsenvaltion kyseiselle tuotteelle myöntämät luvat ja rekisteröinnit. Jos luvassa tai rekisteröinnissä viitataan kasvipäristen lääkevalmisteseen, josta on tämän direktiivin mukaisesti laadittu monografia, tämä monografia olisi otettava huomioon, ellei sen huomioonottamista vastaan ole merkittäviä kansanterveydellisiä perusteita.
- (12) Komission olisi annettava Euroopan parlamentille ja neuvostolle kertomus pitkään käytössä olleita vakiintuneita kasvipäristä lääkevalmisteita koskevan luvun soveltamisesta sekä liitettävä siihen arvio pitkäaikaiseen vakiintuneeseen käyttöön perustuvan rekisteröinnin mahdollisesta laajentamisesta muihin lääkeluokkiin.
- (13) Direktiiviä 2001/83/EY olisi tämän vuoksi muutettava,

OVAT ANTANEET TÄMÄN DIREKTIIVIN:

1 artikla

Muutetaan direktiivi 2001/83/EY seuraavasti:

1. Lisätään 1 artiklaan 29–32 kohta seuraavasti:

"29. 'Pitkään käytössä olleella vakiintuneella kasvipäristellä lääkevalmisteella':

kasvipäristä lääkevalmistetta, joka täyttää 16 a artiklassa säädetyt edellytykset;

30. 'Kasvipäristellä lääkevalmisteella':

kaikkia lääkevalmisteita, jotka sisältävät vaikuttavina aineina yhtä tai useampaa kasvipäristä ainetta tai yhtä tai useampaa kasvipäristä valmistetta taikka yhtä tai useampaa tällaista kasvipäristä ainetta yhdistettynä yhteen tai useampaan tällaiseen kasvipäristeen valmistukseen;

31. 'Kasvipäristillä aineilla':

pääasiassa kaikkia kasveja, kasvinosia, leviä, sieniä ja jäkäläi kokonaisina, palasina tai paloitetuina, käsittelemättöminä ja yleensä kuivattuina mutta toisinaan myös tuoreina. Tiettyjä kasvinesteitä, joita ei ole erityisesti käsitelty, pidetään myös kasvipäristinä aineina. Kasvipäristen aineiden tarkassa määrittelyssä käytetään hyödynnettävän kasvinosan nimeä sekä kasvitaksonomian binomisen järjestelmän mukaista kasvitieteellistä nimeä (suku, laji, muunnos ja auktori);

32. 'Kasvipäristillä valmisteilla':

valmisteita, jotka on saatu käsittelemällä kasvipäristä aineita esimerkiksi uuttamalla, tislamalla, puristamalla, fraktioimalla, puhdistamalla, konsentroimalla tai käymisen avulla. Kasvipäristiin valmisteisiin kuuluvat muun muassa hienoksi paloitetut tai jauhetut kasvipäristet aineet, tinktuurat, uutteen, haihtuvat öljyt, puristetut mehut ja käsitellyt kasvinesteet."

2. Lisätään III jaksoon uusi 2 a luku seuraavasti:

"2 a luku: Pitkään käytössä olleisiin vakiintuneisiin kasvipäristiin lääkevalmisteisiin sovellettavat erityissäännökset

16 a artikla

Otetaan käyttöön yksinkertaistettu rekisteröintimenettely (jäljempänä 'pitkään jatkuneeseen vakiintuneeseen käyttöön perustuva rekisteröinti') sellaisia kasvipäristä lääkevalmisteita varten, jotka täyttävät seuraavat vaatimukset:

- a) niiden käyttöalueena ovat vain sellaiset käyttöaiheet, jotka soveltuvat pitkään käytössä olleelle vakiintuneelle kasvipäristelle lääkevalmisteelle, joka koostumuksensa ja käyttötarkoituksensa puolesta on tarkoitettu ja suunniteltu käytettäväksi ilman, että lääkäri tekee diagnoosin, antaa lääkemääräyksen tai valvoo hoitoa;

⁽¹⁾ EYVL L 214, 24.8.1993, s. 1, asetus sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna komission asetuksella (EY) N:o 649/1998 (EYVL L 88, 24.3.1998, s. 7).

- b) ne on tarkoitettu annosteltaviksi vain tietyn vahvuusina;
- c) ne ovat suun kautta, ulkoisesti ja/tai hengitysteiden kautta käytettäviä valmisteita;
- d) pitkäaikaiselle vakiintuneelle käytölle asetettu 16 c artiklan 1 kohdan c alakohdan mukainen määräaika on kulunut umpeen;
- e) lääkevalmisteen pitkäaikaisesta vakiintuneesta käytöstä on riittävät tiedot ja tuotteesta voidaan erityisesti osoittaa, ettei se ole haitallinen tietyissä erikseen määritellyissä käyttöolosuhteissa, ja lääkevalmisteen farmakologisia vaikutuksia ja farmakologista tehoa voidaan pitää todennäköisinä sen pitkäaikaisen käytön ja siitä saatujen pitkäaikaisten kokemusten perusteella.

Jos toimivaltaiset viranomaiset kuitenkin katsovat, että pitkään käytössä ollut vakiintunut kasviperäinen lääkevalmiste täyttää 6 artiklan mukaisen luvan tai 14 artiklan mukaisen rekisteröinnin myöntämisedellytykset, tämän luvun säännöksiä ei sovelleta.

16 b artikla

1. Hakijan ja rekisteröinnin haltijan on oltava sijoittautunut yhteisöön.
2. Voidakseen rekisteröidä tuotteen sen pitkäaikaisen vakiintuneen käytön perusteella hakijan on tehtävä hakemus asianomaisen jäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle.

16 c artikla

1. Hakemukseen on liitettävä:

- a) seuraavat tiedot ja asiakirjat:

- i) edellä 8 artiklan 3 kohdan a–h sekä j ja k alakohdassa tarkoitettut tiedot ja asiakirjat,
 - ii) edellä 8 artiklan 3 kohdan i alakohdan ensimmäisessä luetelmakohdassa tarkoitettut farmakologisten kokeiden tulokset,
 - iii) valmisteyhteenvedo ilman 11 artiklan 4 kohdassa tarkoitettuja tietoja,
 - iv) kun kyseessä on 1 artiklan 30 kohdassa tarkoitettu yhdistelmä, yhdistelmään liittyvät 16 a artiklan ensimmäisen kohdan e alakohdassa tarkoitettut tiedot; jos yksittäisiä vaikuttavia aineosia ei tunneta riittävästi, tietojen tulee liittyä myös yksittäisiin vaikuttaviin aineosiin;
- b) tiedot kaikista hakijan toisessa jäsenvaltiossa tai kolmannessa maassa lääkkeen markkinoille saattamista varten saamista luvista ja rekisteröinneistä sekä yksityiskohtaiset tiedot luvan tai rekisteröinnin epäämispäätöksistä siitä riippumatta, onko kyseiset päätökset tehty yhteisössä

vai kolmannessa maassa, sekä näiden päätösten perustelut;

- c) bibliografiset tai asiantuntijoiden antamat todisteet siitä, että kyseinen lääkevalmiste tai sitä vastaava lääkevalmiste on ollut yhteisössä käytössä lääkkeenä yhtäjaksoisesti vähintään kolmenkymmenen vuoden ajan ennen hakemuksen tekopäivämäärää;
- d) bibliografinen katsaus turvallisuutta koskeviin tietoihin sekä asiantuntijan laatima selvitys, ja toimivaltaisen viranomaisen esittäessä perustellun pyynnön, lääkevalmisteen turvallisuuden arvioimiseksi tarvittavat tiedot.

Liitettä I sovelletaan vastaavin osin a alakohdassa tarkoitettuihin tietoihin ja asiakirjoihin.

2. Edellä 1 kohdan c alakohdassa tarkoitettulla vastaavalla lääkevalmisteella on samat vaikuttavat aineosat riippumatta käytetyistä täyteaineista, sama tai samankaltainen käyttötarkoitus, sama vahvuus sekä sama tai samankaltainen antoreitti kuin hakemuksen kohteena olevalla lääkevalmisteella.

3. Edellä 1 kohdan c alakohdassa tarkoitettu yhtäjaksoinen käyttö lääkkeenä kolmenkymmenen vuoden ajan voidaan katsoa osoitetuksi, vaikka tuotteen kaupan pitäminen ei olisi perustunut erityiseen lupaan. Edellä mainittu käyttö katsotaan osoitetuksi myös silloin, kun lääkevalmisteen sisältämän aineosan määrää tai sen sisältämien aineosien lukumäärää on vähennetty tänä aikana.

4. Jos valmiste on ollut saatavilla yhteisössä vähintään 15 vuoden ajan, hakija voi toimittaa todisteet, joilla voidaan osoittaa yhtäjaksoinen käyttö lääkkeenä erikseen määritellyllä yhteisön ulkopuolisella alueella tai erikseen määritellyillä yhteisön ulkopuolisilla alueilla sellaisen ajanjakson ajan, jonka perusteella kolmenkymmenen vuoden jakso tulee täytetyksi.

16 d artikla

Arvioidessaan pitkäaikaiseen vakiintuneeseen käyttöön perustuvaa rekisteröintihakemusta kunkin jäsenvaltion on otettava asianmukaisella tavalla huomioon muiden jäsenvaltioiden myöntämät rekisteröinnit ja luvat.

16 e artikla

1. Pitkäaikaiseen vakiintuneeseen käyttöön perustuva rekisteröintihakemus on hylättävä, jos se ei ole 16 a, 16 b tai 16 c artiklan mukainen tai jos vähintään yksi seuraavassa luetelluista ehdoista täytyy:

- a) laadullinen ja/tai määrällinen koostumus ei ole ilmoitetun mukainen,
- b) terapeutitset käyttöaiheet eivät ole 16 a artiklassa asetettujen ehtojen mukaisia,
- c) tuote voi olla haitallinen tavanomaisissa käyttöolosuhteissa,

d) pitkäaikaista vakiintunutta käyttöä koskevat tiedot ovat puutteelliset, etenkin jos farmakologisia vaikutuksia tai farmakologista tehoa ei pitkäaikaisen käytön ja kokemuksen perusteella voida pitää todennäköisenä,

e) farmaseuttista laatua ei ole riittävällä tavalla osoitettu.

2. Jäsenvaltion toimivaltaisten viranomaisten on annettava hakijalle, komissiolle ja kaikille sitä pyytäneille toimivaltaisille viranomaisille tiedoksi kaikki tekemänsä päätökset, jotka koskevat pitkäaikaiseen vakiintuneeseen käyttöön perustuvan rekisteröinnin epäämistä turvallisuussyistä, sekä näiden päätösten syyt.

16 f artikla

1. Jäljempänä 16 h artiklassa tarkoitettu komitea laatii luettelon kasviperäisistä aineista. Tämä luettelo sisältää kunkin kasviperäisen aineen osalta sen terapeuttisen käyttöaiheen, määritellyn vahvuuden, antoreitin sekä kaikki muut kasviperäisen aineen turvallisen käytön varmistamiseksi tarvittavat tiedot.

2. Jos pitkäaikaiseen vakiintuneeseen käyttöön perustuva rekisteröintihakemus koskee edellä 1 kohdassa tarkoitettuun luetteloon sisältyvää kasviperäistä ainetta, 16 c artiklan 1 kohdan b, c ja d alakohdassa tarkoitettuja tietoja ei tarvitse toimittaa. Tällöin ei sovelleta 16 e artiklan 1 kohdan c ja d alakohtaa.

3. Jos kasviperäinen aine poistetaan edellä 1 kohdassa tarkoitettusta luettelosta, kyseistä ainetta sisältäviä kasviperäisiä lääkevalmisteita koskevat rekisteröinnit, jotka perustuvat 2 kohtaan, peruutetaan, ellei 16 c artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja tietoja ja asiakirjoja toimiteta kolmen kuukauden kuluessa.

16 g artikla

1. Tämän direktiivin 3 artiklan 1 ja 2 kohtaa, 4 artiklan 4 kohtaa, 12 artiklaa, 17 artiklan 1 kohtaa, 19, 20, 23, 24 ja 25 artiklaa, 40–52 artiklaa, 70–85 artiklaa, 101–108 artiklaa, 111 artiklan 1 ja 3 kohtaa, 112 artiklaa, 116–118 artiklaa, 122, 123 ja 125 artiklaa, 126 artiklan toista luetelmakohtaa ja 127 artiklaa sekä komission direktiiviä 91/356/ETY⁽¹⁾ sovelletaan vastaavin osin tämän luvun mukaisesti myönnettävään, pitkäaikaiseen vakiintuneeseen käyttöön perustuvaan rekisteröintiin.

2. Kaikkien merkintöjen ja käyttäjälle tarkoitetun pakkausselosteen on oltava 54–65 artiklan säännösten mukaisia ja sisällettävä ilmoitus, jossa todetaan, että:

a) tuote on tiettyyn käyttöaiheeseen tarkoitettu, pitkään käytössä ollut vakiintunut kasviperäinen lääkevalmiste ja että tuotteen tehoa ei ole kliinisesti todistettu, vaan se perustuu ainoastaan pitkäaikaiseen käyttöön ja kokemukseen; ja

b) käyttäjän olisi otettava yhteys lääkäriin tai asianmukaisen pätevyyden omaavaan ammatinharjoittajaan, jos oireet jatkuvat lääkevalmisteen käytön aikana.

Jäsenvaltiot voivat määrätä, että merkinnöissä ja käyttäjälle tarkoitettussa pakkausselosteessa on mainittava myös kyseisen pitkäaikaisen vakiintuneen käytön luonne.

3. Kaikkien tämän luvun mukaisesti rekisteröityjen lääkevalmisteiden mainonnan on oltava 86–99 artiklan säännösten mukaista ja siinä on käytettävä seuraavaa mainintaa: 'pitkään käytössä ollut vakiintunut kasviperäinen lääkevalmiste, jonka tehoa ei ole todistettu, käytettäväksi [ilmoitettu käyttöaihe]'.

16 h artikla

1. Perustetaan kasviperäisiä lääkevalmisteita käsittelevä komitea. Komitea on osa virastoa.

2. Kasviperäisiä lääkevalmisteita käsittelevä komitea muodostetaan siten, että kukin jäsenvaltio nimeää yhden jäsenen kolmen vuoden toimikaudeksi, joka voidaan uusia. Jäsenet valitaan tapauskohtaisesti sen aseman ja kokemuksen perusteella, joka heillä on kasviperäisten lääkevalmisteiden arvioinnin alalla, ja kukin jäsen edustaa omaa toimivaltaista viranomaistaan.

3. Komitea laatii yhteisön kasvimonografioita kasviperäisiä lääkevalmisteita varten direktiivin [10 a] artiklan [10 artiklan 1 kohdan a alakohdan ii alakohdan] soveltamiseksi sekä pitkään käytössä olleita kasviperäisiä lääkevalmisteita varten. Viraston toimitusjohtaja varmistaa asianmukaisen koordinoinnin ihmisille tarkoitettuja lääkkeitä käsittelevän komitean kanssa asetuksen 2309/93 55 artiklan 2 kohdan mukaisesti. Komitea hoitaa myös muita sille tämän luvun säännöksissä ja yhteisön muussa lainsäädännössä asetettuja tehtäviä.

Tässä kohdassa tarkoitettuja yhteisön kasvimonografioita on käytettävä hakemusten perusteena.

Kun uusia yhteisön kasvimonografioita laaditaan, rekisteröinninhaltijan on yhden vuoden kuluessa tällaisen monografian laadintapäivämäärästä tehtävä rekisteröintiasiakirjoihin kyseisen monografian edellyttämät muutokset. Rekisteröinninhaltijan on ilmoitettava näistä muutoksista kyseisen jäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle.

4. Komitea vahvistaa työjärjestyksensä.

16 i artikla

Komissio esittää [päivämäärä] mennessä Euroopan parlamentille ja neuvostolle kertomuksen tämän luvun säännösten soveltamisesta.

Kertomuksessa arvioidaan pitkäaikaiseen vakiintuneeseen käyttöön perustuvan rekisteröinnin mahdollista laajentamista koskemaan muita lääkevalmisteluokkia."

⁽¹⁾ EYVL L 193, 17.7.1991, s. 30.

2 artikla

1. Jäsenvaltioiden on annettava tämän direktiivin noudattamisen edellyttämät säädökset 31 päivään joulukuuta 2004 mennessä. Niiden on ilmoitettava tästä komissiolle viipymättä. Näissä jäsenvaltioiden antamissa säädöksissä on viitattava tähän direktiiviin tai niihin on liitettävä tällainen viittaus, kun ne virallisesti julkaistaan.

2. Jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten on viimeistään viiden vuoden kuluttua tämän direktiivin voimaantulosta sovellettava tämän direktiivin säännöksiä sellaisiin tämän direktiivin 1 artiklassa tarkoitettuihin pitkään käytössä olleisiin va-

kiintuneisiin kasviperäisiin lääkevalmisteisiin, jotka ovat jo markkinoilla tämän direktiivin tullessa voimaan.

3 artikla

Tämä direktiivi tulee voimaan päivänä, jona se julkaistaan *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä*.

4 artikla

Tämä direktiivi on osoitettu kaikille jäsenvaltioille.

Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston päätökseksi yhteisön tullitoimintaa koskevan toimintaohjelman hyväksymisestä (Tulli 2007)

(2002/C 126 E/04)

KOM(2002) 26 lopull. — 2002/0029(COD)

(Komission esittämä 23 päivänä tammikuuta 2002)

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 95 artiklan,

ottavat huomioon komission ehdotuksen,

ottavat huomioon talous- ja sosiaalikomitean lausunnon,

noudattavat perustamissopimuksen 251 artiklassa määrättyä menettelyä,

sekä katsovat seuraavaa:

täydennetään jäsenvaltioiden harjoittamaa tullitoimintaa. Tämän ohjelman täytäntöönpanon yhteensovittaminen ja järjestäminen toteutetaan komission ja jäsenvaltioiden yhteistoimintana tullipoliittisen ryhmän määrittelemän strategisen politiikan mukaisesti.

- (1) Tullialan aikaisemmista ohjelmista ja erityisesti yhteisön tullitoimintaa koskevan toimintaohjelman hyväksymisestä 19 päivänä joulukuuta 1996 tehdyllä Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksellä N:o 210/97/EY⁽¹⁾ perustetusta Tulli 2002 – ohjelmasta saadut kokemukset osoittavat, että olisi selvästi yhteisön edun mukaista jatkaa ohjelmaa ja jopa laajentaa sitä. Uuden ohjelman olisi perustuttava aikaisempien ohjelmien saavutuksiin. Aikaisempien ohjelmien perusteella on tullut esille tarve asettaa entistä täsmällisempiä mitattavissa olevia tavoitteita. Päätös N:o 210/97/EY olisi näin ollen kumottava.
- (2) Tullihallinnoilla on keskeinen tehtävä yhteisön etujen ja erityisesti sen taloudellisten etujen suojaamisessa, samanlaisen suojatason varmistamisessa yhteisön kansalaisille ja taloudellisille toimijoille riippumatta siitä yhteisön tullialueen paikasta, jossa tulliselvitysmuodollisuudet suoritetaan, sekä yritysten kilpailun mahdollistamisessa maailmanlaajuisilla markkinoilla. Tästä syystä strategisella politiikalla, joka määrittää komission ja jäsenvaltioiden tulliasioista vastaavista pääjohtajista tai heidän edustajistaan muodostuvassa tullipoliittisessa ryhmässä, olisi varmistettava, että kansalliset tullihallinnot voivat toimia yhtä tehokkaasti kuin yksi ainoa tullihallinto.
- (3) Tässä päätöksessä määritellään tullipolitiikan keskeiset periaatteet viiden seuraavan vuoden ajaksi sekä tuetaan ja
 - (4) Yhteisön sitoutuminen hakijamaiden liittymisprosessiin edellyttää käytännön välineitä, joiden avulla kyseisten maiden tullihallinnot pystyvät liittymisestä lähtien vastaamaan kaikista yhteisön lainsäädännössä edellytetyistä tehtävistä, myös tulevien ulkorajojen hallinnasta. Tästä syystä hakijamaiden olisi voitava osallistua ohjelmaan.
 - (5) Tämän ohjelman tavoitteiden saavuttamiseksi voidaan käyttää erilaisia välineitä kuten viestintä- ja tietojenvaihtojärjestelmiä, hallintoryhmiä, hankeryhmiä, esikuva-analyysejä, virkamiesvaihtoja, seminaareja, työpajoja, koulutustoimia, seurantaa ja ulkoisia toimia.
 - (6) Tullitoiminnassa on tarpeen ottaa ensisijaisiksi alueiksi petosten torjuntaa koskevan valvonnan parantaminen, tullilainsäädännön noudattamisesta taloudellisille toimijoille aiheutuvien kustannusten minimointi sekä laajentumisvalmistelut. Yhteisön on näin ollen pystyttävä tukemaan jäsenvaltioiden tullihallintojen toimintaa oman toimintansa rajoissa, ja tässä olisi käytettävä hyväksi kaikkia yhteisön säännösten tarjoamia mahdollisuuksia hallinnolliseen yhteistyöhön.
 - (7) Kaupan lisääntyvä maailmanlaajuistuminen, uusien markkinoiden syntyminen sekä muutokset tavaroiden liikkuvuuden tavoissa ja nopeudessa edellyttävät tullihallinnoilta yhteisön tullihallintojen sekä taloudellisten, oikeudellisten ja tieteellisten tahojen ja ulkomaankaupan toimijoiden keskinäisten suhteiden vahvistamista.
 - (8) Ohjelman tehokkaan arviointijärjestelmän aiheellisuus edellyttää osoittimien käyttöönottoa sen tehokkaan hallinnon mittaamiseksi.
 - (9) Tässä päätöksessä vahvistetaan koko ohjelman keston ajaksi rahoituspuitteet, jotka ovat talousarviota koskevasta kurinalaisuudesta ja talousarviomenettelyn parantamisesta 6 päivänä toukokuuta 1999 tehdyn Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission välisen toimielinten sopimuksen 33 kohdassa tarkoitettu ensisijainen ohje.

⁽¹⁾ EYVL L 33, 4.2.1997, s. 24, sellaisena kuin se on muutettuna päätöksellä N:o 105/2000/EY (EYVL L 13, 19.1.2000, s. 1).

(10) Koska tämän päätöksen täytäntöönpanemiseksi tarvittavat toimenpiteet ovat menettelystä komissiolle siirrettyä täytäntöönpanovaltaa käytettäessä 28 päivänä kesäkuuta 1999 tehdyn neuvoston päätöksen 1999/468/EY ⁽¹⁾ 2 artiklassa tarkoitettuja hallintotoimenpiteitä, toimenpiteistä olisi päätettävä mainitun päätöksen 4 artiklassa säädettyä hallintomenettelyä noudattaen,

OVAT TEHNEET TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

I LUKU

SOVELTAMISALA JA TAVOITTEET

1 artikla

Ohjelman käyttöönottaminen

Tällä päätöksellä otetaan käyttöön jäsenvaltioiden harjoittamaa tullitoimintaa tukeva ja täydentävä monivuotinen yhteisön toimintaohjelma (Tulli 2007), jäljempänä "ohjelma", joka toteutetaan 1 päivänä tammikuuta 2003 alkavana ja 31 päivänä joulukuuta 2007 päättyvänä aikana.

2 artikla

Ehdokasmaiden osallistuminen

1. Ohjelmaan voivat osallistua:

- a) Keski- ja Itä-Euroopan ehdokasmaat Eurooppa-sopimuksissa, niiden lisäpöytäkirjoissa ja asianomaisten assosiaationeuvostojen päätöksissä vahvistettujen edellytysten mukaisesti;
- b) Kypros, Malta ja Turkki kyseisten maiden kanssa tästä asiasta tehtyjen kahdenvälisten sopimusten perusteella;
- c) muut maat sopimuksissa ja menettelyissä asetetuissa rajoissa.

2. Tässä päätöksessä tarkoitetaan "osallistujamailla" jäsenvaltioita ja edellä 1 kohdassa tarkoitettuja maita.

3 artikla

Yleiset tavoitteet

- 1. Tulliliiton hallinnoinnin yhteydessä ohjelman yleisinä tavoitteina on varmistaa, että jäsenvaltioiden tullihallinnot:
 - a) toimivat vuorovaikutuksessa ja suorittavat tehtävänsä yhtä tehokkaasti kuin yksi ainoa hallinto sekä saavat samantasoisia tuloksia yhteisön tullialueen kaikissa osissa;
 - b) toteuttavat tarvittavat laajentumisvalmistelut, mukaan lukien kokemusten ja tietojen vaihto hakijamaiden tullihallintojen kanssa.

2. Perustetaan tullipoliittinen ryhmä, joka muodostuu komission ja jäsenvaltioiden tulliasioista vastaavista pääjohtajista tai heidän edustajistaan ja joka kehittää strategisen yhteisen politiikan, johon tämän ohjelman yleisten tavoitteiden olisi perustuttava. Komissio tiedottaa säännöllisesti tullipoliittiselle ryhmälle ohjelman toteuttamista koskevista toimenpiteistä.

4 artikla

Erityistavoitteet

1. Ohjelmassa asetetaan seuraavat erityistavoitteet:

- a) tullilainsäädännön noudattamisesta taloudellisille toimijoille aiheutuvien kustannusten vähentäminen parantamalla erityisesti syötettävien tietojen ja riskinhallinnan yhdenmukaisamista;
- b) parhaiden työkäytäntöjen yksilöiminen, kehittäminen ja soveltaminen erityisesti jälkitarkastuksissa, riskianalyysseissa ja yksinkertaistetuissa menettelyissä;
- c) jäsenvaltioiden tullihallintojen suorituskykyä mittaavan järjestelmän luominen ja valvontaa koskevien standardien vahvistaminen;
- d) sääntöjenvastaisuuksia ehkäisevien toimien tukeminen antamalla raja-asemille nopeasti valvontatietoja sekä parantamalla tullijärjestelmien ja valvonnan yhdenmukaistamista ja yksinkertaistamista;
- e) e-tullin luomisen tukeminen kehittämällä viestintäjärjestelmiä sekä tekemällä tarvittavia lainsäädäntö- ja hallintomuutoksia;
- f) olemassa olevien viestintä- ja tietojenvaihtojärjestelmien ylläpitäminen ja tarvittaessa uusien järjestelmien kehittäminen;
- g) sellaisten toimien toteuttaminen, joilla tuetaan hakijamaiden tullihallintoja niiden liittymisvalmisteluissa;
- h) laadukkaiden tullihallintojen perustamisen edistäminen kolmansissa maissa;
- i) yhteisen koulutuksen kehittäminen ja vahvistaminen;
- j) pyrkimys järjestelmällisen koulutusinfrastruktuurin kehittämiseen yhteisön tullivirkamiehille tarjottavan koulutuksen yhteensovittamiseksi.

2. Muita erityistavoitteita voidaan vahvistaa 17 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuna menettelyn mukaisesti.

⁽¹⁾ EYVL L 184, 17.7.1999, s. 23.

5 artikla

Tavoitteiden ja osoittimien vahvistaminen

Kaikissa tämän ohjelman tavoitteiden saavuttamiseksi ehdotettavissa toimissa on oltava määriteltyjä tavoitteita, mitattavissa olevia osoittimia asianmukaisen arvioinnin varmistamiseksi ja erittely ennustetuista kustannuksista, ja ne olisi suunniteltava siten, että saadut tulokset vastaavat toimen odotettua vaikutusta.

II LUKU

OHJELMAN TOIMET

6 artikla

Viestintä- ja tietojenvaihtojärjestelmät

1. Komissio ja osallistujamaat varmistavat seuraavien viestintä- ja tietojenvaihtojärjestelmien sekä käsikirjojen ja oppaiden toimivuuden siltä osin kuin niiden toimivuus on tarpeen yhteisön lainsäädännön nojalla:

- a) yhteinen tietoliikenneverkko/yhteinen järjestelmien rajapinta-järjestelmä (CCN/CSI) siltä osin kuin se on tarpeen tässä kohdassa tarkoitettujen järjestelmien toimivuuden tukemiseksi;
- b) DDS-tietokanta (Data Dissemination System);
- c) uusi tietokoneavusteinen passitusjärjestelmä (NCTS);
- d) Euroopan yhteisöjen yhtenäistettyä tullitariffia (Taric) koskeva tietojärjestelmä;
- e) alkuperäleimojen ja passitusleimojen siirtoa koskeva tietojärjestelmä (TCO/TCT);
- f) eurooppalainen kemiallisten aineiden luettelo (ECICS);
- g) eurooppalainen sitova tariffitietojärjestelmä (EBTI);
- h) tariffikiintiöiden seurantajärjestelmä (TQS);
- i) sisäistä jalostusmenettelyä koskeva järjestelmä;
- k) yksikköarvojärjestelmä;
- l) suspensiotietojärjestelmä.

2. Uusia viestintä- ja tietojenvaihtojärjestelmiä voidaan luoda 17 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun menettelyn mukaisesti.

3. Yhteisön vastuulla olevia viestintä- ja tietojenvaihtojärjestelmien osia ovat laitteistot, ohjelmistot ja verkkoyhteydet, joiden on oltava kaikille osallistujamaille yhteiset järjestelmien yhteenkytkettävyyden ja yhteentoimivuuden varmistamiseksi riippumatta siitä, onko ne asennettu komission tai nimetyn alihankkijan tiloihin vai osallistujamaiden tai nimetyn alihankkijan tiloihin. Komissio tekee tarvittavat sopimukset kyseisten osien toimivuuden varmistamiseksi yhteisön puolesta.

4. Sellaisia viestintä- ja tietojenvaihtojärjestelmien osia, joista yhteisö ei vastaa, ovat näihin järjestelmiin kuuluvat kansalliset tietokannat, yhteisön vastuulla olevien osien ja muiden osien väliset verkkoyhteydet sekä ohjelmistot ja laitteistot, joita kukin osallistujamaa pitää tarpeellisina voidakseen käyttää kyseisiä järjestelmiä täysimääräisesti koko hallinnossaan. Osallistujamaat varmistavat sellaisten osien, joista yhteisö ei vastaa, toimivuuden sekä kyseisten osien ja yhteisön osien yhteentoimivuuden.

5. Komissio varmistaa yhteistyössä osallistujamaiden kanssa edellä 1 kohdassa tarkoitettujen järjestelmien ja infrastruktuurien yhteisön vastuulla olevien osien ja muiden osien luomiseen ja toimivuuteen liittyvien näkökohtien yhteensovittamisen.

7 artikla

Esikuva-analyysit

Yhden tai useamman osallistujamaan tai muiden kolmansien maiden, erityisesti yhteisön tärkeimpien kauppakumppanien, kanssa voidaan toteuttaa esikuva-analyysia niiden tullihallintojen suorituskyvyn parantamiseksi.

Tässä päätöksessä tarkoitetaan "esikuva-analyysilla" suorituskykyä mittaavien yhteisesti sovittujen osoittimien käyttöä suorituskyvyn erojen ja taustalla olevien prosessien yksilöimiseen kokemusten ja hyvien käytäntöjen vaihtamiseksi sekä tehokkuuden parantamiseksi.

8 artikla

Virkamiesvaihdot

1. Komissio ja osallistujamaat järjestävät tullihallintojen virkamiesvaihtoja ohjelman erityistavoitteiden tukemiseksi. Kusakin vaihdossa keskitytään ammatillisen toiminnan tiettyyn osa-alueeseen, ja kyseisten virkamiesten ja hallintojen on valmistettava kukin vaihto riittävän hyvin ja esitettävä siitä jälkikäteen arvio. Vaihdot voivat olla toiminnallisia tai tiettyihin ensisijaisiin toimiin keskittyviä.

2. Osallistujamaiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet, jotta vaihtoihin osallistuvat virkamiehet kykenisivät työskentelemään vastaanottavassa toimipaikassa. Tätä varten niiden on annettava vaihtoihin osallistuville virkamiehille valtuudet suorittaa näille annettaviin tehtäviin liittyvät toimet. Osallistujamaiden toimivaltaiset viranomaiset voivat olosuhteiden niin vaatiessa ja erityisesti kunkin osallistujamaan oikeusjärjestyksen vaatimusten huomioon ottamiseksi rajoittaa valtuuksien laajuutta.

3. Vaihdon aikana virkamiehellä on tehtäviensä hoidossa sama yksityisoikeudellinen korvausvastuu kuin vastaanottavan valtion virkamiehillä. Vaihtoon osallistuvia virkamiehiä koskevat samat salassapitovelvollisuutta koskevat säännöt kuin vastaanottavan valtion virkamiehiä.

4. Komissio ja osallistujamaat voivat järjestää vaihtoja myös muiden kolmansien maiden kanssa tämän ohjelman tavoitteiden tukemiseksi.

5. Osallistujamaiden on säännöllisesti arvioitava vaihtoja, mukaan lukien vaihtojen vaikutusta niiden hallintoon, komission vaatimusten mukaisesti.

9 artikla

Seminaarit, työpajat ja hankeryhmät

Komissio ja osallistujamaat järjestävät seminaareja, työpajoja ja konferensseja, joihin osallistuu osallistujamaiden hallintojen ja komission virkamiehiä sekä tarvittaessa alan muita asiantuntijoita. Myös muiden hallintojen virkamiehet voivat osallistua seminaareihin, työpajoihin ja konferensseihin, jos se on toimenpiteiden kannalta tarpeen.

Määräajassa toteutettavien erityistehtävien suorittamiseen voidaan perustaa hankeryhmiä.

10 artikla

Koulutustoimet

1. Kansallisten oppilaitosten ja tullialan koulutuksesta hallinnoissa vastaavien virkamiesten järjestelmällisen yhteistyön edistämiseksi osallistujamaiden on yhteistyössä komission kanssa:

- a) asetettava koulutusta koskevia standardeja, kehitettävä olemassa olevia koulutusohjelmia sekä tarvittaessa laadittava uusia ohjelmia tullisäännösten ja -menettelyjen kokonaisuutta koskevaa virkamiesten peruskoulutusta varten, jotta nämä omaksuisivat tarvitsemansa yhteiset ammatilliset taidot ja tiedot;
- b) annettava tarvittaessa kaikkien osallistujamaiden virkamiesten osallistua kunkin osallistujamaan sen omille virkamiehille tarjoamille tullialan koulutuskursseille;
- c) kehitettävä tullialan koulutuksessa ja sen hallinnoinnissa tarvittava infrastruktuuri ja yhteiset työkalut.

2. Lisäksi osallistujamaiden on varmistettava, että niiden virkamiehet saavat yhteisten ammatillisten taitojen ja tietojen omaksumiseksi tarvittavan perus- ja jatkokoulutuksen yhteisten

koulutusohjelmien mukaisesti sekä riittävän kielitaidon saavuttamiseksi tarvittavan kielellisen koulutuksen.

11 artikla

Seurantatoimet

1. Komissio päättää 17 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun menettelyn mukaisesti yhteisön tullilainsäädännön niistä erityisalueista, joilla seuranta toteutetaan.

2. Kyseistä seurantaa toteuttavat jäsenvaltioiden ja komission tullivirkamiesten yhteiset työryhmät. Nämä työryhmät tekevät aihekohtaista tai alueellista lähestymistapaa soveltaen tarkastusmatkoja yhteisön tullialueen tiettyihin paikkoihin, joissa tullihallinnot suorittavat tehtäviään. Näiden tarkastusmatkojen perusteella ne laativat selvityksen, jossa määritetään ja eritellään parhaat työmenetelmät ja säännösten täytäntöönpanoa koskevat mahdolliset ongelmat ja johon voidaan tarvittaessa liittää yhteisön säännösten ja käytettyjen työmenetelmien mukauttamisehdotuksia tullitoiminnan yleisen tehokkuuden parantamiseksi. Nämä asiantuntijoiden selvitykset toimitetaan jäsenvaltioille ja komissiolle.

12 artikla

Ulkoiset toimet teknisen avun ja koulutuksen muodossa

1. Komissio varmistaa kolmansien maiden tullihallinnoille annettavaa koulutusta, teknistä apua ja yhteistyötä koskevien yhteisön ja jäsenvaltioiden toimien yhteensovittamisen varmistamiseen yhteisön toimien yhdenmukaisuuden sekä yhteisössä että sen ulkopuolella.

2. Lisäksi komissio varmistaa sellaista koulutusta, teknistä apua ja yhteistyötä koskevien toimien toteuttamisen, jota annetaan:

- a) hakijamaille yhteisön tullilainsäädännön noudattamisen edistämiseksi. Tullihallintojen tietotekniikkajärjestelmien yhteensovittamiseen olisi kiinnitettävä erityistä huomiota;
- b) kolmansien maiden hallinnoille niiden hallintojen uuden aikaistamisen tukemiseksi.

13 artikla

Muut toimet

Komissio voi 17 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun menettelyn mukaisesti kehittää ja käyttää muita ohjelman tavoitteiden saavuttamiseksi tarvittavia työkaluja.

III LUKU

RAHOITUSTA KOSKEVAT SÄÄNNÖKSET

14 artikla

Rahoituspuitteet

1. Rahoituspuitteet ohjelman täytäntöönpanolle 1 päivän tammikuuta 2003 ja 31 päivän joulukuuta 2007 välisenä aikana vahvistetaan 133 miljoonaksi euroksi.
2. Budjettivallan käyttäjä hyväksyy vuotuiset määrärahat rahoitusnäkömiin asettamissa rajoissa.

15 artikla

Menot

1. Ohjelman täytäntöönpanemiseksi tarvittavat menot on jaettava yhteisön ja osallistujamaiden kesken jäljempänä olevien kohtien mukaisesti.
2. Yhteisö vastaa seuraavista menoista:
 - a) edellä 6 artiklassa tarkoitettujen viestintä- ja tietojenvaihtojärjestelmien yhteisön vastuulla olevien osien kehittämisestä, ostopuista, asennuksesta ja ylläpidosta aiheutuvat kustannukset sekä komission tai nimetyn alihankkijan tiloihin asennettujen yhteisön vastuulla olevien osien päivittäisestä käytöstä aiheutuvat kustannukset;
 - b) osallistujamaille 7–11 artiklassa tarkoitetuista esikuva-analyysistä, virkamiesvaihdosta, seminaareista, työpajoista ja hankeryhmistä sekä koulutus- ja seurantatoimista aiheutuvat matka- ja päivärahakulut;
 - c) seminaarien ja työpajojen järjestämisestä aiheutuvat kustannukset;
 - d) 12 ja 13 artiklassa tarkoitetuista toimista aiheutuvat kustannukset.

Komissio antaa kulujen maksamiseen liittyvät määräykset Euroopan yhteisöjen yleiseen talousarvioon sovellettavan varainhoitoasetuksen mukaisesti ja ilmoittaa niistä osallistujamaille.

3. Osallistujamaiden on vastattava seuraavista menoista:
 - a) yhteisön 2 kohdan mukaisesti maksamien menojen ja toimien tosiasiallisten kustannusten välinen erotus;
 - b) niiden omien virkamiesten perus- ja jatkokoulutuksesta, mukaan lukien kielellinen koulutus, aiheutuvat kustannukset;
 - c) edellä 4 artiklassa tarkoitettujen viestintä- ja tietojenvaihtojärjestelmien osien, joista yhteisö ei vastaa, luomisesta ja toimivuudesta aiheutuvat kustannukset sekä osallistujamaiden tai nimetyn alihankkijan tiloihin asennettujen kyseisten järjestelmien yhteisön vastuulla olevien osien päivittäisestä käytöstä aiheutuvat kustannukset.

16 artikla

Varainhoidon valvonta

Rahoituspäätöksissä ja tästä päätöksestä johtuvissa sopimuksissa määrätään, että komissio, Euroopan petostentorijuntavirasto (OLAF) ja Euroopan tilintarkastustuomioistuimien mukaan lukien, huolehtii varainhoidon valvonnasta ja suorittaa tarvittaessa tarkastuksia paikan päällä. Tämän päätöksen mukaisesti myönnettävät määrärahat edellyttävät edunsaajien etukäteen tekemää kirjallista sopimusta. Tähän sopimukseen sisältyy edunsaajien suostumus siihen, että Euroopan tilintarkastustuomioistuimien tarkastaa myönnetyn rahoituksen käytön.

IV LUKU

MUUT SÄÄNNÖKSET

17 artikla

Komitea

1. Komissiota avustaa komitea nimeltä ”Tulli 2007 -komitea”, joka koostuu jäsenvaltioiden edustajista ja jonka puheenjohtajana toimii komission edustaja.
2. Viitattaessa tähän kohtaan sovelletaan päätöksen 1999/468/EY 4 artiklassa säädettyä hallintomenettelyä ja otetaan huomioon mainitun päätöksen 7 ja 8 artikla.
3. Päätöksen 1999/468/EY 4 artiklan 3 kohdassa säädetty määräaika on kolme kuukautta.

18 artikla

Arviointi ja kertomukset

1. Tätä ohjelmaa arvioidaan jatkuvasti komission ja osallistujamaiden yhteistoimintana. Arviointi toteutetaan jäljempänä 2 kohdassa tarkoitettujen kertomusten ja erityistoimien avulla.
2. Osallistujamaiden on toimitettava komissiolle:
 - a) viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2004 väliaikainen kertomus ohjelman tehokkuudesta ja
 - b) viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2007 loppukertomus ohjelman tehokkuudesta.
3. Komissio esittää:
 - a) Tulli 2007 -komitealle viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2005 väliaikaisen kertomuksen ohjelman tehokkuuden arvioimiseksi;
 - b) Euroopan parlamentille ja neuvostolle viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2008 loppukertomuksen ohjelman vaikutuksesta. Loppukertomus toimitetaan tiedoksi myös talous- ja sosiaalikomitealle.

4. Edellä 3 kohdassa tarkoitettussa loppukertomuksessa arvioidaan kaikkea kussakin ohjelmaan perustuvassa toimessa saavutettua edistystä, ja siihen sisältyy arvio tullihallintojen tietokonejärjestelmien vahvuuksista ja heikkouksista, jotka mahdollisesti vaikuttavat sisämarkkinoiden täytäntöönpanoon. Loppukertomuksessa esitetään tarpeelliset ehdotukset, joiden avulla varmistetaan toimijoiden yhtäläinen kohtelu kaikkialla yhteisön tullialueella ja tietojen keruun käyttäminen yhteisön taloudellisten etujen tosiasialliseen suojaamiseen.

19 artikla

Kumoaminen

Kumotaan päätös N:o 210/97/EY.

20 artikla

Voimaantulo

Tämä päätös tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä*.

Sitä sovelletaan 1 päivästä tammikuuta 2003.

21 artikla

Osoitus

Tämä päätös on osoitettu jäsenvaltioille.

Ehdotus neuvoston päätökseksi kansainvälisen kaupan kohteina olevia tiettyjä vaarallisia kemikaaleja ja torjunta-aineita koskevan ilmoitetun ennakkosuostumuksen menettelystä tehdyn Rotterdamin yleissopimuksen hyväksymisestä Euroopan yhteisön puolesta

(2002/C 126 E/05)

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

KOM(2001) 802 lopull. — 2002/0030(ACC)

(Komission esittämä 24 päivänä tammikuuta 2002)

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 133 artiklan yhdessä 300 artiklan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan ensimmäisen virkkeen ja 300 artiklan 3 kohdan ensimmäisen alakohdan kanssa,

ottaa huomioon komission ehdotuksen,

ottaa huomioon Euroopan parlamentin lausunnon,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Komissio on osallistunut yhteisön puolesta kansainvälisen kaupan kohteina olevia tiettyjä vaarallisia kemikaaleja ja torjunta-aineita koskevan ilmoitetun ennakkosuostumuksen menettelystä tehtyä Rotterdamin yleissopimusta koskeviin neuvotteluihin neuvoston antamien neuvotteluvaltuuksien mukaisesti.
- (2) Yleissopimus allekirjoitettiin neuvottelujen päätteeksi yhteisön puolesta Rotterdamissa 11 päivänä syyskuuta 1998.
- (3) Yleissopimus on tärkeä edistysaskel kehitettäessä tiettyjen vaarallisten kemikaalien ja torjunta-aineiden kansainvälisen kaupan sääntelyä, jonka avulla voidaan suojella ihmisten terveyttä ja ympäristöä mahdollisilta haitoilta sekä edistää näiden aineiden ympäristönäkökohtien kannalta järkevää käyttöä.
- (4) Yleissopimus on avoin valtioille ja alueellisille taloudellisen yhdentymisen järjestöille ratifiointia tai hyväksymistä varten.

(5) Yleissopimuksen mukaisesti alueellinen taloudellisen yhdentymisen järjestön on ilmoitettava yleissopimuksen ratifiointia, hyväksymistä tai siihen liittymistä koskevassa asiakirjassaan toimivaltansa laajuus yleissopimuksen soveltamisalaan kuuluvissa asioissa.

(6) Sen vuoksi yhteisö voi hyväksyä yleissopimuksen,

ON PÄÄTTÄNYT SEURAAVAA:

1 artikla

Hyväksytään yhteisön puolesta 11 päivänä syyskuuta 1998 allekirjoitettu Rotterdamin yleissopimus kansainvälisen kaupan kohteina olevia tiettyjä vaarallisia kemikaaleja ja torjunta-aineita koskevasta ilmoitetun ennakkosuostumuksen menettelystä.

Sopimuksen teksti on tämän päätöksen liitteenä.

2 artikla

1. Neuvoston puheenjohtaja valtuutetaan nimeämään henkilö tai henkilöt, joilla on valtuus antaa hyväksymisasiakirja tallettavaksi yhteisön puolesta Yhdistyneiden kansakuntien pääsihteerille yleissopimuksen 25 artiklan 1 kohdan mukaisesti.

2. Henkilö tai henkilöt, joilla on valtuus antaa hyväksymisasiakirja tallettavaksi, antavat samaan aikaan tallettavaksi yleissopimuksen 25 artiklan 3 kohdassa edellytetyn toimivaltaa koskevan julistuksen, jossa todetaan, että yhteisö on toimivaltainen kaikissa yleissopimuksen soveltamisalaan kuuluvissa asioissa.

LIITE

Rotterdamin yleissopimus kansainvälisen kaupan kohteina olevia tiettyjä vaarallisia kemikaaleja ja torjunta-aineita koskevan ilmoitetun ennakkosuostumuksen menettelystä

TÄMÄN YLEISSOPIMUKSEN SOPIMUSPUOLET, jotka

OVAT TIETOISIA tiettyjen kansainvälisen kaupan kohteina olevien vaarallisten kemikaalien ja torjunta-aineiden haitallisesta vaikutuksesta ihmisten terveyteen ja ympäristöön,

PALAUTTAVAT MIELEEN Rio de Janeiron ympäristöä ja kehitystä koskevan julistuksen asiaa koskevat määräykset ja toimintasuunnitelmassa N:o 21 olevan 19 luvun, joka koskee ympäristön kannalta kestävästä myrkyllisten kemikaalien käsittelyä, mukaan lukien myrkyllisten ja vaarallisten tuotteiden laittomien kansainvälisten kuljetusten estäminen,

OVAT TIETOISIA Yhdistyneiden Kansakuntien ympäristöohjelman (UNEP) yhteydessä sekä Yhdistyneiden Kansakuntien elintarvike- ja maatalousjärjestössä (FAO) vapaaehtoisen ilmoitetun ennakkosuostumuksen menettelyn puolesta tehdystä työstä ja siitä, että tätä menettelyä koskevat määräykset vahvistetaan kansainvälisen kaupan kohteina olevia kemikaaleja koskevien tietojen vaihtoa koskevista UNEP:n muutetuista Lontoon suuntaviivoista (jäljempänä "muutetut Lontoon suuntaviivat") sekä torjunta-aineiden jakelua ja käyttöä koskevista FAO:n kansainvälisissä menettelysäännöissä (jäljempänä "kansainväliset menettelysäännöt"),

OTTAVAT HUOMIOON kehitysmaiden ja siirtymätalouden maiden olosuhteet ja erityisvaatimukset, erityisesti tarpeen vahvistaa kemikaalien hallintoon, mukaan lukien teknologian siirtoon, tarvittavia kansallisia voimavaroja ja valmiuksia myöntämällä taloudellista ja teknistä tukea sekä edistämällä sopimuspuolten välistä yhteistyötä,

TOTEAVAT eräiden maiden erityiset tarpeet saada tietoja kauttakuljetuksista,

TUNNUSTAVAT, että kemikaaleja koskevia moitteettomia hallintokäytäntöjä olisi edistettävä kaikissa maissa ottamalla huomioon muun muassa kansainvälisissä menettelysäännöissä määrätty vapaaehtoiset standardit sekä kemikaalien kansainvälistä kauppaa koskevat UNEP:n eettiset säännöt,

HALUAVAT varmistaa, että niiden alueelta viedyt vaaralliset kemikaalit pakataan ja merkitään tavalla, jolla taataan ihmisten terveyden ja ympäristön riittävä suojeleminen muutettujen Lontoon suuntaviivojen ja kansainvälisten menettelysääntöjen periaatteiden mukaisesti,

TUNNUSTAVAT, että kauppaa- ja ympäristöpolitiikkojen olisi tuettava toisiaan kestävä kehityksen saavuttamiseksi,

KOROSTAVAT, että minkään tässä yleissopimuksessa ei tulkita viittaavan millään tavoin sellaisten oikeuksien ja velvollisuuksien muuttamiseen, joita sopimuspuolella on kansainvälisen kaupan kohteina olevia kemikaaleja tai ympäristönsuojelua koskevien voimassa olevien kansainvälisten sopimusten nojalla,

YMMÄRTÄVÄT, että edellä mainitun johdanto-osan kappaleen tarkoituksena ei ole luoda tämän yleissopimuksen ja muiden kansainvälisten sopimusten välille hierarkkista suhdetta, ja

OVAT PÄÄTTÄNEET suojella ihmisten terveyttä, myös kuluttajien ja työntekijöiden terveyttä, sekä ympäristöä tiettyjen kansainvälisen kaupan kohteina olevien vaarallisten kemikaalien ja torjunta-aineiden mahdollisilta haitallisilta vaikutuksilta,

OVAT SOPINEET SEURAAVAA:

1 artikla

Tavoite

Tämän yleissopimuksen tavoitteena on edistää sopimuspuolten välistä yhteistä vastuuta ja yhteistyötä tiettyjen vaarallisten kemikaalien kansainvälisessä kaupassa ihmisten terveyden ja ympäristön suojelemiseksi mahdollisilta haitoilta sekä myötävai-
kuttaa ympäristönäkökohtien kannalta järkevään kemikaalien käyttöön helpottamalla kemikaalien ominaisuuksia koskevien tietojen vaihtoa, määräämällä kansallisesta kemikaalien tuontiin ja vientiin sovellettavasta päätöksentekomenettelystä sekä ilmoittamalla kyseisistä päätöksistä sopimuspuolille.

2 artikla

Määritelmät

Tässä yleissopimuksessa tarkoitetaan ilmaisulla:

- a) "kemikaali" sellaisenaan taikka seoksessa tai valmisteessa olevaa ainetta, joka on teollisesti valmistettu tai saatu luonnosta ja jossa ei ole eläviä organismeja. Siihen kuuluvat seuraavat luokat: torjunta-aineet (mukaan lukien erittäin vaaralliset torjunta-ainevalmisteet) sekä teollisuuskemikaalit;
- b) "kielletty kemikaali" kemikaalia, jonka käyttö yhdessä tai useammassa luokassa on kielletty suoraan sovellettavalla lainsäädäntötoimella ihmisten terveyden tai ympäristön suojelemiseksi. Ilmaisuu kattaa kemikaalit, joita ei ole hyväksytty ensikäyttöä varten tai jotka teollisuus on poistanut kotimaan markkinoilta taikka vetänyt pois kotimaisesta hyväksymismenettelystä käsittelyn ollessa vielä kesken, ja tämä on todistettavasti tehty ihmisten terveyden tai ympäristön suojelemiseksi;
- c) "ankarasti säännelty kemikaali" kemikaalia, jonka lähes kaikki käyttö yhdessä tai useammassa luokassa on kielletty suoraan sovellettavalla lainsäädäntötoimella ihmisten terveyden tai ympäristön suojelemiseksi, mutta jonka tietty erityiskäyttö on kuitenkin sallittu. Ilmaisuu kattaa kemikaalit, joita ei ole hyväksytty juuri mitään käyttöä varten tai jotka tuotannonala on poistanut kotimaan markkinoilta taikka vetänyt pois kotimaisesta hyväksyntämenettelystä käsittelyn ollessa vielä kesken, ja tämä on todistettavasti tehty ihmisten terveyden tai ympäristön suojelemiseksi;
- d) "erittäin vaarallinen torjunta-ainevalmiste" kemikaalia, joka on valmistettu tuholaisten torjuntaa varten ja joka yhden tai useamman altistuksen jälkeen aiheuttaa käyttöolosuhteissa nopeasti havaittavissa olevia vakavia vaikutuksia terveydelle tai ympäristölle;

- e) "suoraan sovellettava lainsäädäntötoimi" sopimuspuolen toteuttamaa toimenpidettä, joka ei edellytä sopimuspuolelta muun sääntelyn toteuttamista ja jonka tarkoituksena on kieltää kemikaalin käyttö tai rajoittaa sitä huomattavasti;
- f) "tuonti" ja "vientii" asiayhteydestä riippuen kemikaalin siirtoa yhdeltä sopimuspuolelta toiselle, lukuun ottamatta pelkkiä kauttakuljetuksia;
- g) "sopimuspuoli" valtiota tai alueellista taloudellisen yhdentymisen järjestöä, joka on sitoutunut tähän yleissopimukseen ja jonka osalta tämä yleissopimus on voimassa;
- h) "alueellinen taloudellisen yhdentymisen järjestö" tietyn alueen täysivaltaisten valtioiden muodostamaa järjestöä, jolle sen jäsenvaltiot ovat siirtäneet toimivaltaa tämän yleissopimuksen soveltamisalaan kuuluvissa asioissa ja joka on sen sisäisten menettelyjen mukaisesti asianmukaisella tavalla valtuutettu allekirjoittamaan, ratifioimaan tai hyväksymään tämä yleissopimus taikka liittymään siihen;
- i) "kemikaalien arviointikomitea" 18 artiklan 6 kappaleessa tarkoitettua sopimuspuolten alaista elintä.

3 artikla

Yleissopimuksen soveltamisala

- 1. Tätä yleissopimusta sovelletaan:
 - a) kiellettyihin tai ankarasti säänneltyihin kemikaaleihin; ja
 - b) erittäin vaarallisiin torjunta-ainevalmisteisiin.
- 2. Tätä yleissopimusta ei sovelleta:
 - a) huumausaineisiin ja psykoaktiivisiin aineisiin;
 - b) radioaktiivisiin aineisiin;
 - c) jätteisiin;
 - d) kemiallisiin aseisiin;
 - e) farmaseuttisiin tuotteisiin, mukaan lukien ihmisten ja eläinten lääkkeisiin;
 - f) elintarvikkeiden lisäaineina käytettäviin kemikaaleihin;
 - g) elintarvikkeisiin;

h) kemikaaleihin, joita käytetään sellaisina määrinä, jotka eivät todennäköisesti vaikuta ihmisten terveyteen tai ympäristöön, ja jotka on tuotu maahan

i) tutkimusta tai analyysia varten; tai

ii) yksityishenkilön henkilökohtaista käyttöä varten, jos tuotu määrä on kohtuullinen kyseisen käytön kannalta.

4 artikla

Nimetyt kansalliset viranomaiset

1. Kukin sopimuspuoli nimeää vähintään yhden kansallisen viranomaisen, joka valtuutetaan toteuttamaan omissa nimissään tässä yleissopimuksessa edellytetyt hallinnolliset toimet.

2. Kukin sopimuspuoli pyrkii varmistamaan, että tämän viranomaisen tai näiden viranomaisten resurssit ovat riittävät toteuttamaan nämä tehtävät tehokkaasti.

3. Kunkin sopimuspuoli ilmoittaa tämän viranomaisen tai näiden viranomaisten nimen ja osoitteen sihteeristölle viimeistään sinä päivänä, jona tämä yleissopimus tulee sen osalta voimaan. Sopimuspuolet ilmoittavat viipymättä sihteeristölle tämän viranomaisen tai näiden viranomaisten nimen tai osoitteen muuttumisesta.

4. Sihteeristö ilmoittaa viipymättä sopimuspuolille 3 kappaleen nojalla saamansa tiedot.

5 artikla

Kiellettyjä tai ankarasti säänneltyjä kemikaaleja koskevat menettelyt

1. Jokainen suoraan sovellettavan lainsäädäntötoimen hyväksynyt sopimuspuoli ilmoittaa tästä kirjallisesti sihteeristölle. Ilmoitus tehdään mahdollisimman pian, ja joka tapauksessa viimeistään 90 päivää sen jälkeen, kun suoraan sovellettava lainsäädäntötoimi on tullut voimaan, ja siihen sisällytetään, sikäli kun ne ovat saatavissa, liitteessä I edellytetyt tiedot.

2. Kukin sopimuspuoli ilmoittaa tämän yleissopimuksen voimaantulopäivänä kirjallisesti sihteeristölle kyseisenä aikana voimassa olevista suoraan sovellettavista lainsäädäntötoimistaan, mutta niiden sopimuspuolten, jotka ovat toimittaneet ilmoitukset suoraan sovellettavista lainsäädäntötoimista muutettujen Lontoon suuntaviivojen tai kansainvälisten menettelysääntöjen nojalla, ei tarvitse toimittaa näitä ilmoituksia uudelleen.

3. Sihteeristö todentaa mahdollisimman pian ja joka tapauksessa viimeistään kuusi kuukautta 1 ja 2 kappaleen nojalla toimitetun ilmoituksen vastaanottamisen jälkeen, sisältääkö ilmoitus liitteessä I edellytetyt tiedot. Jos ilmoitus sisältää vaa-

ditut tiedot, sihteeristö toimittaa viipymättä kaikille sopimuspuolille tiivistelmän vastaanotetuista tiedoista. Jos ilmoitus ei sisällä vaadittavia tietoja, sihteeristö ilmoittaa tästä ilmoituksen tehneelle sopimuspuolelle.

4. Sihteeristö toimittaa kuuden kuukauden välein sopimuspuolille yhteenvedon 1 ja 2 kappaleen nojalla vastaanotetuista tiedoista, mukaan lukien sellaisia ilmoituksia koskevat tiedot, joissa ei ole kaikkia liitteessä I edellytettyjä tietoja.

5. Kun sihteeristö on vastaanottanut ainakin yhden ilmoituksen vähintään kahdelta ilmoitetun ennakkosuostumuksen alueelta sellaisen kemikaalin osalta, jonka sihteeristö on todennut täyttävän liitteessä I edellytetyt vaatimukset, se toimittaa ne kemikaalien arviointikomitealle. Ilmoitetun ennakkosuostumuksen alueiden kokoonpano määritetään sopimuspuolten konferenssin ensimmäisessä kokouksessa yksimielisellä päätöksellä.

6. Kemikaalien arviointikomitea tarkastelee tällaisten ilmoitusten sisältämät tiedot liitteessä II määrättyjen arviointiperusteiden mukaisesti sekä suosittaa sopimuspuolten konferenssille, olisiko kemikaaliin sovellettava ilmoitetun ennakkosuostumuksen menettelyä ja pitäisikö se näin ollen mainita liitteessä III.

6 artikla

Erittäin vaarallisia torjunta-ainevalmisteita koskevat menettelyt

1. Sopimuspuoli, joka on kehitysmäa tai jonka kansantalous on siirtymävaiheessa ja jolle erittäin vaarallinen torjunta-ainevalmiste aiheuttaa käyttöolosuhteissa ongelmia sen alueella, voi ehdottaa sihteeristölle, että kyseinen erittäin vaarallinen torjunta-ainevalmiste lisätään liitteessä III olevaan luetteloon. Ehdotusta laatiessaan sopimuspuoli voi käyttää hyväkseen asianmukaisesta lähteestä saamaansa teknistä asiantuntija-apua. Ehdotus sisältää liitteessä IV olevassa 1 osassa vaaditut tiedot.

2. Sihteeristö todentaa mahdollisimman pian ja joka tapauksessa viimeistään kuuden kuukauden kuluttua 1 kappaleen mukaisen ehdotuksen vastaanottamisesta, sisältääkö ehdotus liitteessä IV olevassa 1 osassa edellytetyt tiedot. Jos ehdotuksessa on vaaditut tiedot, sihteeristö toimittaa viipymättä kaikille sopimuspuolille tiivistelmän vastaanotetuista tiedoista. Jos ehdotuksessa ei ole vaadittavia tietoja, sihteeristö ilmoittaa tästä ehdotuksen tehneelle sopimuspuolelle.

3. Sihteeristö hankkii liitteessä IV olevassa 2 osassa määrättyt lisätiedot 2 kappaleen nojalla toimitettujen ehdotusten osalta.

4. Kun 2 ja 3 kappaleen vaatimukset on täytetty tietyn erittäin vaarallisen torjunta-ainevalmisteen osalta, sihteeristö toimittaa ehdotuksen ja asiaa koskevat tiedot kemikaalien arviointikomitealle.

5. Kemikaalien arviointikomitea tarkastelee ehdotuksen sisältämiä tietoja sekä sihteeristön hankkimia lisätietoja ja suosittelee liitteessä IV olevassa 3 osassa määrättyjen arviointiperusteiden mukaisesti sopimuspuolten konferenssille, olisiko kyseiseen erittäin vaaralliseen torjunta-ainevalmisteeseen sovellettava ilmoitetun ennakkosuostumuksen menettelyä ja pitäisikö se näin ollen mainita liitteessä III olevassa luettelossa.

7 artikla

Kemikaalien lisääminen liitteessä III olevaan luetteloon

1. Kemikaalien arviointikomitea valmistelee päätöksentekoon ohjeen luonnoksen kustakin kemikaalista, jota se on päättänyt suositella lisättäväksi liitteessä III olevaan luetteloon. Päätöksentekoon tulisi perustua ainakin liitteessä I tai, soveltuvin osin, liitteessä IV määritettyihin tietoihin, ja siinä tulisi olla tiedot kemikaalin käytöstä muissa luokissa kuin siinä, johon suoraan sovellettavaa lainsäädäntöä sovelletaan.

2. Edellä 1 kappaleessa tarkoitettu suositus sekä päätöksentekoon ohjeen luonnos toimitetaan sopimuspuolten konferenssille. Sopimuspuolten konferenssi päättää, sovelletaanko kemikaaliin ilmoitetun ennakkosuostumuksen menettelyä, ja näin ollen, lisätäänkö se liitteessä III olevaan luetteloon ja hyväksytäänkö päätöksentekoon ohjeen luonnos.

3. Kun sopimuspuolten konferenssi on päättänyt sisällyttää kemikaalin liitteessä III olevaan luetteloon ja hyväksyä asiaa koskevan päätöksentekoon ohjeen, sihteeristö toimittaa viipymättä kyseiset tiedot kaikille sopimuspuolille.

8 artikla

Ilmoitetun ennakkosuostumuksen menettelyyn kuuluvat kemikaalit

Niiden kemikaalien osalta, lukuun ottamatta liitteessä III lueteltuja kemikaaleja, jotka on sisällytetty vapaaehtoiseen ennakkosuostumuksen menettelyyn ennen sopimuspuolten konferenssin ensimmäistä kokousta, sopimuspuolten konferenssi päättää kyseisessä kokouksessa sisällyttää kyseisen kemikaalin liitteessä III olevaan luetteloon, jos se täyttää kaikki kyseiseen luetteloon ottamista koskevat vaatimukset.

9 artikla

Kemikaalien poistaminen liitteessä III olevasta luettelosta

1. Jos sopimuspuoli toimittaa sihteeristölle tietoja, joita ei ollut saatavilla silloin, kun kemikaali päätettiin ottaa liitteessä III olevaan luetteloon, ja kyseisistä tiedoista käy ilmi, ettei kemikaalin kuuluminen kyseiseen luetteloon ole välttämättä enää perusteltua liitteen II tai soveltuvin osin liitteen IV asiaan kuuluvien arviointiperusteiden mukaisesti, sihteeristö toimittaa kyseiset tiedot kemikaalien arviointikomitealle.

2. Kemikaalien arviointikomitea tarkastelee 1 kappaleen nojalla vastaanottamia tietoja. Kemikaalien arviointikomitea valmistelee tarkistetun päätöksentekoon ohjeen luonnoksen jokaisesta kemikaalista, jonka poistamista liitteessä III olevasta luettelosta se on liitteen II tai, soveltuvin osin, liitteen IV asiaa koskevien arviointiperusteiden mukaisesti päättänyt suositella.

3. Edellä 2 kappaleessa tarkoitettu suositus toimitetaan sopimuspuolten konferenssille ja siihen liitetään tarkistettu päätöksentekoon ohjeen luonnos. Sopimuspuolten konferenssi päättää siitä, pitäisikö kemikaali poistaa liitteessä III olevasta luettelosta ja hyväksytäänkö tarkistettu päätöksentekoon ohjeen luonnos.

4. Kun sopimuspuolten konferenssi on päättänyt poistaa kemikaalin liitteessä III olevasta luettelosta ja hyväksyä päätöksentekoon ohjeen, sihteeristö toimittaa viipymättä nämä tiedot kaikille sopimuspuolille.

10 artikla

Liitteessä III olevassa luettelossa mainittujen kemikaalien tuontiin liittyvät velvoitteet

1. Kukin sopimuspuoli toteuttaa asianmukaiset lainsäädännölliset ja hallinnolliset toimenpiteet, jotta liitteessä III olevassa luettelossa mainittujen kemikaalien tuonnista voidaan tehdä päätökset hyvissä ajoin.

2. Kukin sopimuspuoli toimittaa sihteeristölle mahdollisimman pian ja joka tapauksessa viimeistään yhdeksän kuukautta 7 artiklan 3 kappaleessa tarkoitettua päätöksentekoon ohjeen lähettämispäivän jälkeen kyseisen kemikaalin tulevaa tuontia koskevan vastineen. Jos sopimuspuoli muuttaa tätä vastinetta, se toimittaa viipymättä tarkistetun vastineen sihteeristölle.

3. Edellä 2 kappaleessa tarkoitettua määräajan kuluttua umpeen sihteeristö kehottaa viipymättä kirjallisesti sopimuspuolta, joka ei ole antanut vastinetta, täyttämään kyseisen velvoitteen. Jos sopimuspuoli ei pysty antamaan vastinetta, sihteeristö auttaa sitä tarvittaessa antamaan vastineen 11 artiklan 2 kappaleen viimeisessä virkkeessä määrätyn määräajan kuluessa.

4. Edellä 2 kappaleen mukaisessa vastineessa on joko:

a) lainsäädännöllisten tai hallinnollisten toimenpiteiden nojalla tehty lopullinen päätös:

i) sallia tuonti;

ii) kieltää tuonti; tai

iii) sallia tuonti tietyin edellytyksin, taikka

b) väliaikainen vastine, joka voi olla:

i) väliaikainen päätös, jolla tuonti sallitaan tietyin edellytyksin tai ilman edellytyksiä taikka jolla tuonti kielletään väliaikaisesti,

ii) lausunto, jonka mukaan lopullista päätöstä valmistellaan aktiivisesti,

iii) sihteeristölle tai suoraan sovellettavan lainsäädäntötoimen ilmoittaneelle sopimuspuolelle osoitettu pyyntö toimittaa lisätietoja,

iv) sihteeristölle osoitettu pyyntö avustaa kemikaalin arvioinnissa.

5. Edellä 4 kappaleen a tai b kohdan mukaisessa vastineessa on täsmennettävä liitteessä III kyseisen kemikaalin osalta eritellyjä luokkia.

6. Lopulliseen päätökseen olisi liitettävä kuvaus niistä lainsäädännöllisistä tai hallinnollisista toimenpiteistä, joihin se perustuu.

7. Kukin sopimuspuoli toimittaa viimeistään sinä päivänä, jona tämä yleissopimus tulee sen osalta voimaan, sihteeristölle vastineet kaikista liitteessä III luetelluista kemikaaleista. Muutettujen Lontoon suuntaviivojen tai kansainvälisten menettelysääntöjen nojalla vastineen antaneen sopimuspuolen ei tarvitse toimittaa kyseisiä vastineita uudelleen.

8. Kukin sopimuspuoli antaa tämän artiklan nojalla antamansa vastineen lainkäyttövaltaansa kuuluvien asianomaisten osapuolten käyttöön lainsäädännöllisten tai hallinnollisten toimenpiteidensä mukaisesti.

9. Sopimuspuolen, joka 2 ja 4 kappaleen sekä 11 artiklan 2 kappaleen nojalla päättää kieltää kemikaalin tuonnin tai sallia kemikaalin tuonnin ainoastaan tietyin edellytyksin, on samanaikaisesti, jollei se ole jo tehnyt tätä, kielletävä tai saatettava samojen edellytysten alaiseksi:

a) kemikaalin tuonti kaikkialta, ja

b) kemikaalien tuotanto kotimaan käyttöä varten.

10. Sihteeristö ilmoittaa kuuden kuukauden välein kaikille sopimuspuolille vastaanottamistaan vastineista. Ilmoitukseen sisällytetään kuvaus päätöksen perusteena olevista lainsäädännöllisistä tai hallinnollisista toimenpiteistä, jos se on saatavilla. Lisäksi sihteeristö ilmoittaa sopimuspuolille tapauksista, joissa vastinetta ei ole annettu.

11 artikla

Liitteessä III olevassa luettelossa mainittujen kemikaalien vientiin liittyvät velvoitteet

1. Kukin viejäosopimuspuoli:

a) toteuttaa asianmukaiset lainsäädännölliset tai hallinnolliset toimenpiteet sihteeristön toimittamien vastineiden ilmoittamiseksi 10 artiklan 10 kappaleen mukaisesti sopimuspuolen lainkäyttövaltaan kuuluville osapuolille;

b) toteuttaa asianmukaiset lainsäädännölliset tai hallinnolliset toimenpiteet sen varmistamiseksi, että sen lainkäyttövaltaan kuuluvat viejät noudattavat kunkin vastineen yhteydessä tehtyjä päätöksiä viimeistään kuusi kuukautta sen päivän jälkeen, jona sihteeristö ilmoitti ensimmäistä kertaa sopimuspuolille tällaisesta vastineesta 10 artiklan 10 kappaleen mukaisesti;

c) kehottaa ja neuvoo tuojasopimuspuolia pyynnöstä soveltuvin osin:

i) hankkimaan lisätietoja, jotta ne pystyvät toteuttamaan toimenpiteet 10 artiklan 4 kappaleen ja jäljempänä 2 kappaleen c kohdan mukaisesti, sekä

ii) vahvistamaan voimavarojaan ja valmiuksiaan kemikaalien hallinnoimiseksi turvallisesti niiden elinkaaren aikana.

2. Kukin sopimuspuoli varmistaa, että liitteessä III olevassa luettelossa mainittua kemikaalia ei viedä sen alueelta sellaisen tuojasopimuspuolen alueelle, joka ei poikkeuksellisesti ole pystynyt toimittamaan vastinetta tai joka toimittaa väliaikaisen vastineen, joka ei sisällä väliaikaista päätöstä, jollei:

a) kyseessä ole kemikaali, joka on tuontituhkanä rekisteröity kemikaaliksi tuojasopimuspuolella; tai

b) kyseessä ole kemikaali, jota on todistettavasti tuotu aiemmin tuojasopimuspuoleen tai käytetty siellä ja jonka osalta ei ole määrätty sääntelyä sen käytön kieltämiseksi, tai

c) viejä ole hakenut ja saanut tuontilupaa tuojasopimuspuolen nimetyltä kansalliselta viranomaiselta. Tuojasopimuspuoli vastaa tällaiseen pyyntöön 60 päivän kuluessa ja se ilmoittaa viipymättä sihteeristölle päätöksestään.

Tämän kappaleen mukaisia viejäsopimuspuolta sitovia velvoitteita sovelletaan kuuden kuukauden kuluttua siitä päivästä, jona sihteeristö ilmoittaa ensimmäistä kertaa sopimuspuolille 10 artiklan 10 kappaleen mukaisesti, ettei sopimuspuoli ole toimitannut vastinetta tai että se on toimittanut väliaikaisen vastineen, joka ei sisällä väliaikaista päätöstä, ja niitä sovelletaan yhden vuoden ajan.

12 artikla

Vienti-ilmoitus

1. Jos sopimuspuolen kieltämää tai ankarasti sääntelemää kemikaalia viedään kyseisen sopimuspuolen alueelta, se antaa vienti-ilmoituksen tuojasopimuspuolelle. Vienti-ilmoitukseen sisällytetään liitteessä V määrätty tiedot.

2. Vienti-ilmoitus annetaan ennen kuin kyseistä kemikaalia viedään ensimmäistä kertaa asiaa koskevan suoraan sovellettavan lainsäädäntötoimen hyväksymisen jälkeen. Tämän jälkeen vienti-ilmoitus annetaan ennen kalenterivuoden ensimmäistä vientitapahtumaa. Tuojasopimuspuolen nimetty kansallinen viranomainen voi päättää, ettei ilmoitusta tarvitse antaa ennen vientiä.

3. Viejäsopimuspuoli antaa ajan tasalle saatetun vienti-ilmoituksen sen jälkeen, kun se on hyväksynyt sellaisen suoraan sovellettavan lainsäädäntötoimen, joka aiheuttaa suuria muutoksia kemikaalin kieltämiseen tai ankaraan sääntelyyn.

4. Tuojasopimuspuoli antaa vastaanottoilmoituksen ensimmäisestä suoraan sovellettavan lainsäädäntötoimen hyväksymisen jälkeisestä vienti-ilmoituksesta. Jos viejäsopimuspuoli ei saa vastaanottoilmoitusta 30 päivän kuluessa vienti-ilmoituksen lähettämisestä, se lähettää toisen ilmoituksen. Viejäsopimuspuoli toteuttaa kohtuudella edellytettäviä toimia varmistukseen, että tuojasopimuspuoli vastaanottaa toisen ilmoituksen.

5. Edellä 1 kappaleessa määrättyjä sopimuspuolen velvoitteita ei enää sovelleta, kun:

- a) kemikaali mainitaan liitteessä III olevassa luettelossa,
- b) tuojasopimuspuoli on antanut sihteeristölle vastineen kyseisestä kemikaalista 10 artiklan 2 kappaleen mukaisesti, ja
- c) sihteeristö on toimittanut vastineen sopimuspuolille 10 artiklan 10 kappaleen mukaisesti.

13 artikla

Vietävien kemikaalien mukana toimitettavat tiedot

1. Sopimuspuolten konferenssi kannustaa maailman tullijärjestöä nimeämään, soveltuvin osin, erityiset harmonoituun jär-

jestelmään perustuvat nimikkeet liitteessä III luetelluille yksittäisille kemikaaleille tai kemikaaliryhmille. Kukin sopimuspuoli vaatii, että kun tällaiselle kemikaalille on annettu nimike, kyseisen kemikaalin lähetyksiäkirjoissa mainitaan tämä nimike sitä vietäessä.

2. Jollei tuojasopimuspuolen määraamistä vaatimuksista muuta johdu, kukin sopimuspuoli vaatii, ottaen huomioon asiaa koskevat kansainväliset standardit, että sekä liitteessä III lueteltuihin kemikaaleihin että sen alueella kiellettyihin tai ankarasti säänneltyihin kemikaaleihin sovelletaan niitä vietäessä sellaisia pakkausmerkintävaatimuksia, joilla varmistetaan riittävä tietojen saanti ihmisten terveydelle tai ympäristölle aiheutuvista riskeistä ja vaaroista.

3. Jollei tuojasopimuspuolen määraamistä vaatimuksista muuta johdu, kukin sopimuspuoli voi vaatia, ottaen huomioon asiaa koskevat kansainväliset standardit, että kemikaaleihin, joihin sovelletaan sen alueella ihmisten terveyttä tai ympäristöä koskevia pakkausmerkintävaatimuksia, sovelletaan niitä vietäessä sellaisia pakkausmerkintävaatimuksia, joilla varmistetaan riittävä tietojen saanti ihmisten terveydelle tai ympäristölle aiheutuvista riskeistä ja vaaroista.

4. Ammattikäyttöön käytettävien 2 kappaleessa tarkoitettujen kemikaalien osalta kukin viejäsopimuspuoli vaatii, että kansainvälisesti tunnustetussa muodossa annettu viimeisimmät saatavilla olevat tiedot sisältävä käyttöturvallisuustiedote lähetetään kaikille tuojille.

5. Pakkausmerkinnässä ja käyttöturvallisuustiedotteessa olevien tietojen on mahdollisuuksien mukaan oltava yhdellä tai useammalla tuojasopimuspuolen virallisella kielellä.

14 artikla

Tietojen vaihto

1. Kukin sopimuspuoli edistää soveltuvin osin ja tämän yleissopimuksen tavoitteen mukaisesti:

- a) tämän yleissopimuksen soveltamisalaan kuuluvia kemikaaleja koskevien tieteellisten, teknisten, taloudellisten ja lainsäädännöllisten tietojen, mukaan lukien toksikologisten, ekotoksikologisten ja turvallisuutta koskevien tietojen, vaihtoa,
- b) sellaisten yleisesti olevien tietojen toimittamista, jotka koskevat tämän yleissopimuksen tavoitteisiin liittyviä kotimaisia lainsäädäntötoimia, ja
- c) tietojen välittämistä muille sopimuspuolille suoraan tai sihteeristön kautta kotimaisista sääntelytoimista, jotka rajoittavat merkittävästi yhden tai useamman kemikaalin käyttöä.

2. Tämän yleissopimuksen nojalla tietoja vaihtavat sopimuspuolet suojelevat kaikkia luottamuksellisia tietoja yhteisesti sovitulla tavalla.

3. Seuraavia tietoja ei tässä yleissopimuksessa pidetä luottamuksellisina:

- a) edellä 5 ja 6 artiklan nojalla toimitetut liitteissä I ja IV tarkoitetut tiedot,
- b) edellä 13 artiklan 4 kappaleessa tarkoitettujen käyttöturvallisuustiedotteiden sisältämät tiedot,
- c) kemikaalin säilyvyys,
- d) tiedot varotoimista, mukaan lukien vaarallisuusluokitus, riskin luonne sekä asiaa koskevat turvallisuusohjeet, ja
- e) yhteenveto toksikologisten ja ekotoksikologisten testien tuloksista.

4. Kemikaalien valmistuspäivää ei tässä yleissopimuksessa yleensä pidetä luottamuksellisena tietona.

5. Sopimuspuoli, joka pyytää tietoja liitteessä III lueteltujen kemikaalien kauttakulusta alueellaan, voi ilmoittaa tarpeistaan sihteeristölle, joka välittää tiedon kaikille sopimuspuolille.

15 artikla

Yleissopimuksen täytäntöönpano

1. Kukin sopimuspuoli toteuttaa tarvittavat toimenpiteet kansallisten infrastruktuuriensa ja instituutioidensa perustamiseksi ja vahvistamiseksi tämän yleissopimuksen tehokasta täytäntöönpanoa varten. Tällaisia toimenpiteitä voivat olla, tarpeen mukaan, kansallisen lainsäädännön tai hallinnollisten toimenpiteiden antaminen tai muuttaminen sekä:

- a) kansallisten rekistereiden ja tietokantojen perustaminen, mukaan lukien kemikaalien turvallisuusohjetta koskevat tiedot,
- b) tuotannonalan aloitteiden kannustaminen kemikaalien turvallisuuden edistämiseksi, ja
- c) vapaaehtoisten sopimusten edistäminen ottaen huomioon 16 artiklan määräykset.

2. Kukin sopimuspuoli varmistaa, mahdollisuuksien mukaan, että kemikaalien käsittelyä ja onnettomuuksien hallintaa sekä ihmisten terveyden ja ympäristön kannalta liitteessä III lueteltuja kemikaaleja turvallisempia vaihtoehtoja koskevat tiedot ovat asianmukaisesti yleisön saatavilla.

3. Sopimuspuolet tekevät yhteistyötä suoraan tai, soveltuvin osin, toimivaltaisten kansainvälisten järjestöjen kautta tämän yleissopimuksen täytäntöönpanemiseksi pienalueittain ja alueittain sekä maailmanlaajuisesti.

4. Minkään tämän yleissopimuksen määräyksen ei voida tulkita rajoittavan sopimuspuolten oikeutta toteuttaa ihmisten terveyttä ja ympäristöä tämän yleissopimuksen vaatimuksia tiukemmin suojelevia toimenpiteitä, jos tällainen toimenpide noudattaa tämän yleissopimuksen määräyksiä ja se on kansainvälisen oikeuden mukainen.

16 artikla

Tekninen apu

Sopimuspuolet tekevät yhteistyötä erityisesti kehitysmaiden ja siirtymätalouden maiden tarpeet huomioon ottaen teknisen avun tarjoamiseksi näille maille, jotta ne voivat kehittää kemikaalien hallinnoimiseen tarvittavia infrastruktuureja ja valmiuksia ja jotta tämä yleissopimus voidaan panna täytäntöön. Sopimuspuolet, joiden kemikaalien sääntelyä koskevat ohjelmat ovat edistyneemmällä tasolla, antavat teknistä apua, mukaan lukien koulutusta, muille sopimuspuolille kemikaalien hallinnoimiseen tarvittavien infrastruktuurien ja valmiuksien kehittämiseksi kemikaalien koko elinkaarta varten.

17 artikla

Määräysten rikkominen

Sopimuspuolten konferenssi kehittää ja hyväksyy mahdollisimman pian sellaisia menettelyjä ja hallinnollisia järjestelmiä, joiden avulla voidaan määrittää tämän yleissopimuksen määräysten noudattamatta jättäminen sekä sellaisten sopimuspuolten kohtelu, joiden on todettu rikkovan näitä määräyksiä.

18 artikla

Sopimuspuolten konferenssi

1. Perustetaan sopimuspuolten konferenssi.

2. Sopimuspuolten konferenssin ensimmäisen kokouksen kutsuvat koolle yhdessä sekä UNEP:n toimitusjohtaja että FAO:n pääjohtaja viimeistään vuoden kuluessa tämän yleissopimuksen voimaantulosta. Tämän jälkeen sopimuspuolten konferenssi pitää varsinaisia kokouksia konferenssin määrittämin säännöllisin väliajoin.

3. Sopimuspuolten konferenssi pitää ylimääräisiä kokouksia konferenssin tarpeellisina pitäminä aikoina tai jonkin sopimuspuolen pyynnöstä, jos pyyntöä kannattaa vähintään kolmasosa sopimuspuolista.

4. Ensimmäisessä kokouksessaan sopimuspuolten konferenssi laatii ja hyväksyy yksimielisesti itselleen ja mahdollisille sopimuspuolten konferenssin alaisille elimille työjärjestyksen ja varainhoitoa koskevat säännöt sekä sihteeristön toimintaa ohjaavat varainhoitomääräykset.

5. Sopimuspuolten konferenssi tarkastelee ja arvioi jatkuvasti tämän yleissopimuksen täytäntöönpanoa. Se toteuttaa tällä yleissopimuksella sille määrätty tehtävät, ja tätä tarkoitusta varten se:

- a) perustaa jäljempänä 6 kappaleessa esitettyjen vaatimusten lisäksi yleissopimuksen täytäntöönpanemiseksi tarpeellisina pitämänsä sopimuspuolten konferenssin alaiset elimet;
- b) tekee yhteistyötä, mahdollisuuksien mukaan, toimivaltaisten kansainvälisten järjestöjen sekä hallitusten välisten ja valtioista riippumattomien elinten kanssa, ja
- c) harkitsee tämän yleissopimuksen tavoitteiden saavuttamiseksi tarvittavia lisätoimia ja toteuttaa ne.

6. Sopimuspuolten konferenssi perustaa ensimmäisessä kokouksessaan, jota kutsutaan kemikaalien arviointikomiteaksi, kyseiselle komitealle määrättyjen tehtävien suorittamiseksi. Näin ollen:

- a) Kemikaalien arviointikomitean jäsenet nimittää sopimuspuolten konferenssi. Komitean jäsenenä on rajoitettu määrä hallitusten nimeämiä kemikaalien hallinnon asiantuntijoita. Komitean jäsenet nimitetään maantieteellisesti oikeudenmukaisen jaon perusteella samalla varmistuen, että kehitysmaiden ja teollisuusmaiden välinen tasapaino toteutuu;
- b) Sopimuspuolten konferenssi päättää komitean tehtävistä, organisaatiosta ja toiminnasta;
- c) Komitea pyrkii hyväksymään suosituksensa yksimielisesti. Jos kaikki pyrkimykset yksimielisyyden saavuttamiseksi epäonnistuvat, suositus voidaan viimeisenä keinona hyväksyä läsnäolevien ja äänestävien jäsenten kahden kolmasosan ääntenenemmistöllä.

7. Yhdistyneet Kansakunnat ja sen erityiselimet sekä Kansainvälinen atomienergiajärjestö ja kaikki tämän sopimuksen ulkopuoliset valtiot voivat osallistua sopimuspuolten konferenssiin tarkkailijoina. Kaikki sellaiset yleissopimuksen soveltamisalaan kuuluvissa asioissa toimivaltaiset niin valtiolliset kuin valtioista riippumattomatkin kansalliset tai kansainväliset elimet ja virastot, jotka ovat ilmoittaneet sihteeristölle toiveestaan saada osallistua sopimuspuolten konferenssiin tarkkailijoina, voidaan hyväksyä, jollei vähintään kolmasosa läsnäolevista so-

pimuspuolista vastusta tätä. Tarkkailijoiden hyväksyntään ja osallistumiseen sovelletaan sopimuspuolten konferenssin antamia menettelysääntöjä.

19 artikla

Sihteeristö

1. Perustetaan sihteeristö.
2. Sihteeristön tehtäviin kuuluvat:
 - a) sopimuspuolten konferenssin ja sen alaisten elinten kokousjärjestelyt sekä palvelujen järjestäminen,
 - b) tuen antamisen helpottaminen pyynnöstä sopimuspuolille yleissopimuksen täytäntöönpanon osalta, erityisesti kehityksmaille sekä siirtymätalouden maille,
 - c) tarvittavan koordinoinnin varmistaminen muiden asianosaisten kansainvälisten elinten sihteeristöjen kanssa,
 - d) sellaisten hallinnollisten ja sopimusperusteisten järjestelyjen toteuttaminen sopimuspuolten konferenssin kokonaisvaltaisessa ohjauksessa, joita sihteeristön tehtävien tehokas hoitaminen saattaa edellyttää, ja
 - e) muut tässä yleissopimuksessa sille määrätty sihteeristötehtävät sekä sopimuspuolten konferenssin mahdollisesti määräämät tehtävät.

3. Tässä yleissopimuksessa määrätty sihteeristötehtävät hoitavat yhdessä sekä Yhdistyneiden Kansakuntien ympäristöohjelman toimitusjohtaja että Yhdistyneiden Kansakuntien elintarvike- ja maatalousjärjestön pääjohtaja, ellei niiden sopimista ja sopimuspuolten konferenssin hyväksymistä järjestelyistä muuta johdu.

4. Sopimuspuolten konferenssi voi päättää läsnäolevien ja äänestävien sopimuspuolten kolmen neljäsosan ääntenenemmistöllä uskoa sihteeristötehtävät yhdelle tai useammalle toimivaltaiselle kansainväliselle järjestölle, jos konferenssi katsoo, ettei sihteeristö toimi tarkoitettulla tavalla.

20 artikla

Riitojen ratkaiseminen

1. Sopimuspuolet sopivat keskinäiset yleissopimuksen tulkittaa tai soveltamista koskevat riitansa neuvottelemalla tai muulla valitsemallaan rauhanomaisella tavalla.

2. Tätä yleissopimusta ratifioitaessa, hyväksyttäessä tai siihen liittyessä taikka milloin tahansa näiden jälkeen sopimuspuoli, joka ei ole alueellinen taloudellisen yhdentymisen järjestö, voi tallettajalle toimitetulla asiakirjalla ilmoittaa, että yleissopimuksen tulkintaa ja soveltamista koskeissa riidoissa se tunnustaa toisen tai molemmat seuraavista riitojenratkaisutavoista pakolliseksi tai pakollisiksi saman velvoitteen hyväksyneen sopimuspuolen osalta:

a) sopimuspuolten konferenssin mahdollisimman pian hyväksymään liitteeseen sisällytettyjen menettelyjen mukainen sovittelu, ja

b) riidan saattaminen Kansainväliseen tuomioistuimeen.

3. Sopimuspuoli, joka on alueellinen taloudellisen yhdentymisen järjestö, voi tehdä vaikutukseltaan vastaavan sovittelua koskevan ilmoituksen 2 kappaleen a kohdassa tarkoitettulla menettelyllä.

4. Edellä 2 kappaleen nojalla tehty ilmoitus on voimassa siihen saakka, kun sen voimassaolo päättyy ilmoitusehtojen mukaisesti, taikka kolme kuukautta sen jälkeen, kun kirjallinen ilmoitus sen kumoamisesta on talletettu tallettajan huostaan.

5. Ilmoituksen voimassaolon päättyminen, kumoamista koskeva ilmoitus tai uusi ilmoitus eivät millään tavoin vaikuta välimesoikeudessa tai Kansainvälisessä tuomioistuimessa viireillä oleviin toimiin, elleivät riidan osapuolet toisin sovi.

6. Jos riidan osapuolet eivät ole hyväksyneet samaa 2 kappaleen mukaista menettelyä taikka jos ne eivät ole hyväksyneet mitään näistä menettelyistä ja jos ne eivät ole pystyneet ratkaisemaan riitaansa 12 kuukauden kuluessa siitä, kun toinen osapuolista ilmoitti toiselle niiden välisen riidan syntymisestä, riita on alistettava sovittelukomiteaan riidan osapuolen pyynnöstä. Sovittelukomitea antaa kertomuksen suosituksineen. Sovittelukomiteaa koskevat muut menettelyt mainitaan liitteessä, jonka sopimuspuolten konferenssi hyväksyy viimeistään sopimuspuolten konferenssin toisessa kokouksessa.

21 artikla

Yleissopimuksen muuttaminen

1. Kaikki sopimuspuolet voivat ehdottaa muutoksia tähän yleissopimukseen.

2. Tämän yleissopimuksen muutokset hyväksytään sopimuspuolten konferenssin kokouksessa. Sihteeristö toimittaa ehdotetut muutokset sopimuspuolille viimeistään kuusi kuukautta en-

nen kokousta, jossa muutosehdotukset on tarkoitus hyväksyä. Sihteeristö toimittaa myös ehdotetut muutokset tämän yleissopimuksen allekirjoittajille sekä antaa ne tiedoksi tallettajalle.

3. Sopimuspuolet pyrkivät kaikkiin keinoin sopimaan tähän yleissopimukseen ehdotetuista muutoksista yksimielisesti. Jos kaikki keinot yksimielisyyden saavuttamiseksi on käytetty ja sopuun ei ole päästy, muutos voidaan viimeisenä keinona hyväksyä kokouksessa läsnäolevien ja äänestävien jäsenten kolmen neljäsosan äänten enemmistöllä.

4. Tallettaja ilmoittaa muutoksesta kaikille sopimuspuolille ratifiointia tai hyväksymistä varten.

5. Muutoksen ratifioinnista tai hyväksymisestä ilmoitetaan tallettajalle kirjallisesti. Edellä 3 kappaleen mukaisesti hyväksytty muutos tulee voimaan sen hyväksyneen sopimuspuolten osalta 90 päivää sen jälkeen, kun vähintään kolme neljäsosaa sopimuspuolista on tallettanut ratifiointia tai hyväksymistä koskevat asiakirjat. Tämän jälkeen muutos tulee voimaan muiden sopimuspuolten osalta 90 päivää sen jälkeen, kun kyseinen sopimuspuoli on tallettanut muutoksen ratifiointia tai hyväksymistä koskevat asiakirjansa.

22 artikla

Liitteiden hyväksyminen ja muuttaminen

1. Tämän yleissopimuksen liitteet ovat erottamaton osa tätä yleissopimusta ja viittaus tähän yleissopimukseen tarkoittaa samalla viittausta yleissopimuksen liitteisiin, ellei toisin määrätä.

2. Liitteissä määrätään ainoastaan menettelytapaa koskevista, tieteellisistä, teknisistä tai hallinnollisista asioista.

3. Tämän yleissopimuksen lisäliitteiden ehdottamiseen, hyväksymiseen ja voimaantuloon sovelletaan seuraavaa menettelyä:

a) lisäliitteitä koskevat ehdotukset tehdään ja hyväksytään 21 artiklan 1, 2 ja 3 kappaleessa määrätyllä menettelyllä,

b) sopimuspuoli, joka ei voi hyväksyä lisäliitettä, ilmoittaa tästä tallettajalle kirjallisesti vuoden kuluessa siitä päivästä, jona tallettaja ilmoitti lisäliitteen hyväksymisestä. Tallettaja ilmoittaa viipymättä kaikille sopimuspuolille vastaanottamistaan lisäliitteen hyväksymättä jättämistä koskevista ilmoituksista. Sopimuspuoli voi milloin tahansa perua lisäliitteen hyväksymättä jättämistä koskevan aiemman ilmoituksensa; tällöin liite tulee voimaan kyseisen sopimuspuolen osalta, jollei c kohdasta muuta johdu, ja

c) niiden sopimuspuolten osalta, jotka eivät ole toimittaneet ilmoitusta b kohdan määräysten mukaisesti, liite tulee voimaan vuoden kuluttua siitä päivästä, jona tallettaja ilmoitti lisäliitteen hyväksymisestä.

4. Liitettä III lukuun ottamatta, tämän yleissopimuksen liitteiden muutosten ehdottamiseen, hyväksymiseen ja voimaantuloon sovelletaan samoja menettelyjä kuin yleissopimuksen lisäliitteiden ehdottamiseen, hyväksymiseen ja voimaantuloon.

5. Liitteen III muutosten ehdottamiseen, hyväksymiseen ja voimaantuloon sovelletaan seuraavaa menettelyä:

a) Liitteen III muutosehdotukset tehdään ja hyväksytään 5 ja 9 artiklassa sekä 21 artiklan 2 kappaleessa määrättyllä menettelyllä,

b) sopimuspuolten konferenssi tekee hyväksymistä koskevat päätöksensä yksimielisesti,

c) tallettaja toimittaa liitteen III muuttamista koskevan päätöksen viipymättä sopimuspuolille. Muutos tulee voimaan kaikkien sopimuspuolten osalta päätöksessä mainittuna päivänä.

6. Jos lisäliite tai liitteen muutos koskee tämän yleissopimuksen muutosta, lisäliite tai liitteen muutos ei tule voimaan ennen kuin yleissopimuksen muutos tulee voimaan.

23 artikla

Äänestäminen

1. Jollei 2 kappaleesta muuta johdu, kaikilla tämän yleissopimuksen sopimuspuolilla on yksi ääni.

2. Alueellisella taloudellisen yhdentymisen järjestöllä on toimivaltansa kuuluvissa asioissa yhtä monta ääntä kuin sopimuspuolina olevien jäsenvaltioidensa lukumäärä. Tällainen järjestö ei saa käyttää äänioikeuttaan, jos joku sen jäsenvaltioista käyttää omaa äänioikeuttaan, ja päinvastoin.

3. Tässä yleissopimuksessa ilmaisulla "läsnaolevat ja äänestävät sopimuspuolet" tarkoitetaan läsnäolevia sopimuspuolia, jotka äänestävät puolesta tai vastaan.

24 artikla

Allekirjoitus

Tämä yleissopimus on avoinna kaikille valtioille ja alueellisille taloudellisen yhdentymisen järjestöille allekirjoittamista varten Rotterdamissa 11 päivänä syyskuuta 1998 ja Yhdistyneiden Kansakuntien päämajassa New Yorkissa 12 päivästä syyskuuta 1998 10 päivään syyskuuta 1999.

25 artikla

Yleissopimuksen ratifiointi ja hyväksyminen sekä siihen liittyminen

1. Tämä yleissopimus edellyttää valtioiden tai alueellisten taloudellisen yhdentymisen järjestöjen ratifiointia tai hyväksymistä. Valtiot ja alueelliset taloudellisen yhdentymisen järjestöt voivat liittyä siihen siitä päivästä alkaen, jona yleissopimus ei enää ole avoinna allekirjoittamista varten. Yleissopimuksen ratifiointia ja hyväksymistä sekä siihen liittymistä koskevat asiakirjat talletetaan tallettajan huostaan.

2. Kaikki tämän yleissopimuksen velvoitteet sitovat sellaisia alueellisia taloudellisen yhdentymisen järjestöjä, joista tulee tämän yleissopimuksen sopimuspuolia ilman että mikään niiden jäsenvaltioista on yleissopimuksen sopimuspuoli. Sellaisten järjestöjen osalta, joiden yksi tai useampi jäsenvaltio on tämän sopimuksen sopimuspuoli, järjestö ja sen jäsenvaltiot päättävät näistä yleissopimuksista johtuvien keskinäisten velvoitteiden hoitamisesta. Tällöin järjestö ja sen jäsenvaltiot eivät saa käyttää tämän yleissopimuksen mukaisia oikeuksiaan rinnakkain.

3. Alueellinen taloudellisen yhdentymisen järjestö ilmoittaa yleissopimuksen ratifiointia tai hyväksymistä taikka siihen liittymistä koskevassa asiakirjassaan toimivaltansa laajuuden tämän yleissopimuksen soveltamisalaan kuuluvissa asioissa. Tällaiset järjestöt ilmoittavat myös tallettajalle, joka puolestaan ilmoittaa sopimuspuolille, toimivaltansa laajuuden merkittävästä muuttumisesta.

26 artikla

Voimaantulo

1. Tämä yleissopimus tulee voimaan 90 päivää sen jälkeen, kun viideskymmenes yleissopimuksen ratifiointia tai hyväksymistä taikka siihen liittymistä koskeva asiakirja on talletettu.

2. Sellaisten valtioiden ja alueellisten taloudellisen yhdentymisen järjestöjen osalta, jotka ratifioivat tai hyväksyvät tämän yleissopimuksen taikka liittyvät siihen sen jälkeen, kun viideskymmenes yleissopimuksen ratifioimista tai hyväksymistä taikka siihen liittymistä koskeva asiakirja on talletettu, yleissopimus tulee voimaan 90 päivää sen jälkeen, kun kyseinen sopimuspuoli on tallettanut yleissopimuksen ratifioimista tai hyväksymistä taikka siihen liittymistä koskevat asiakirjansa.

3. Edellä 1 ja 2 kappaleessa tarkoitetuissa asioissa alueellisen taloudellisen yhdentymisen järjestön tallettaman asiakirjan ei katsota lisäävän kyseisen järjestön jäsenvaltioiden tallettamien asiakirjojen lukumäärää.

27 artikla

Varaumat

Tähän yleissopimukseen ei voi tehdä varaumia.

28 artikla

Irtisanominen

1. Sopimuspuoli voi kolme vuotta sen jälkeen, kun tämä yleissopimus on tullut voimaan sen osalta, irtisanoa tämän yleissopimuksen ilmoittamalla tästä kirjallisesti tallettajalle.

2. Irtisanominen tulee voimaan vuoden kuluttua siitä, kun tallettaja on vastaanottanut irtisanomista koskevan ilmoituksen, taikka ilmoituksessa mahdollisesti mainittuna myöhemmänä ajankohtana.

29 artikla

Tallettaja

Yhdistyneiden Kansakuntien pääsihteeri toimii tämän yleissopimuksen tallettajana.

30 artikla

Alkuperäiset kielitoisinnot

Tämän yleissopimuksen alkuperäiskappale, jonka arabian-, englannin-, espanjan-, kiinan-, ranskan- ja venäjänkieliset tekstit ovat yhtä sitovat, talletetaan Yhdistyneiden Kansakuntien pääsihteerin huostaan.

Tämän vakuudeksi allekirjoittaneet ovat asianmukaisesti valtuutettuina allekirjoittaneet tämän yleissopimuksen.

Tehty Rotterdamissa kymmenentenä päivänä syyskuuta tuhatyhdessänsataayhdeksänkymmentäkahdeksan.

Liite I**5 artiklan nojalla annetuissa ilmoituksissa vaadittavat tiedot**

Ilmoituksissa on oltava:

1. Ominaisuudet, tunnistetiedot ja käyttötarkoitukset

- a) yleisnimi;
- b) kansainvälisesti tunnustetun, esimerkiksi Kansainvälisen teoreettisen ja sovelletun kemian liiton (IUPAC) nimikkeistön mukainen kemiallinen nimi, jos sellainen on olemassa;
- c) kaupalliset merkit ja valmisteiden nimet;
- d) koodinumerot: kemiallisen tiivistelmäpalvelun (CAS) numero, harmonoidun järjestelmän nimike sekä muut numerot;
- e) tiedot vaarallisuusluokituksesta, jos kemikaaliin sovelletaan luokitteluvaatimuksia;
- f) kemikaalin käyttötarkoitukset;
- g) fysikaalis-kemialliset, toksikologiset ja ekotoksikologiset ominaisuudet.

2. Suoraan sovellettava lainsäädäntötoimi

- a) Suoraan sovellettavaa lainsäädäntötoimea koskevat erityistiedot:
 - i) tiivistelmä suoraan sovellettavasta lainsäädäntötoimesta,
 - ii) viittaus sääntelyasiakirjaan,
 - iii) suoraan sovellettavan lainsäädäntötoimen voimaantulopäivä,
 - iv) merkintä siitä, onko suoraan sovellettava lainsäädäntötoimi toteutettu riskien tai vaarojen arvioinnin perusteella, ja jos näin on, tiedot tällaisesta arvioinnista sekä viittaus asiaa koskeviin asiakirjoihin,

- v) ihmisten terveyttä, mukaan lukien kuluttajien ja työntekijöiden terveyttä, tai ympäristöä koskevat suoraan sovellettavan lainsäädäntötoimen toteuttamisen syyt,
- vi) tiivistelmä kemikaalien ihmisten terveydelle, myös kuluttajien ja työntekijöiden terveydelle, tai ympäristölle aiheuttamista riskeistä ja vaaroista sekä suoraan sovellettavan lainsäädäntötoimen toivotuista vaikutuksista,
- b) luokka tai luokat, jonka tai joiden osalta suoraan sovellettava lainsäädäntötoimi on annettu, sekä kunkin luokan osalta:
 - i) suoraan sovellettavalla lainsäädäntötoimella kielletty käyttö,
 - ii) edelleen sallittu käyttö,
 - iii) mahdollisuuksien mukaan arvio tuotettujen, tuotujen, vietyjen ja käytettyjen kemikaalien määrästä,
- c) mahdollisuuksien mukaan maininta suoraan sovellettavan lainsäädäntötoimen todennäköisestä merkityksestä muille valtioille ja alueille,
- d) Muut asiaa koskevat tiedot, esimerkiksi:
 - i) arvio suoraan sovellettavan lainsäädäntötoimen sosiaalis-taloudellisista vaikutuksista,
 - ii) mahdollisuuksien mukaan tiedot vaihtoehtoista ja niihin liittyvistä riskeistä, kuten:
 - yhtenäistetyt tuholaištentorjuntastrategiat
 - teollisuuden käytänteet ja prosessit, myös puhtaampi teknologia.

Liite II

Arviointiperusteet kiellettyjen tai ankarasti säänneltyjen kemikaalien lisäämiseksi liitteessä iii olevaan luetteloon

Kun kemikaalien arviointikomitea tarkastelee sihteeristön 5 artiklan 5 kappaleen nojalla toimittamia ilmoituksia, sen tehtävänä on:

- a) vahvistaa, että suoraan sovellettava lainsäädäntötoimi on toteutettu ihmisten terveyden tai ympäristön suojelemiseksi;
- b) todentaa, että suoraan sovellettava lainsäädäntötoimi on toteutettu riskien arvioinnin seurauksena. Tällaisen arvioinnin on perustuttava tieteellisten tietojen tarkasteluun kyseisessä sopimuspuolella vallitsevissa olosuhteissa. Annetuissa tiedoissa mainitaan tämän vuoksi, että:
 - i) tiedot on saatu tieteellisesti tunnustettujen menetelmien mukaisesti;
 - ii) tietoja on tarkasteltu ja tarkastelut on kirjattu yleisesti tunnustettujen tieteellisten periaatteiden ja menettelyjen mukaisesti;
 - iii) suoraan sovellettava lainsäädäntötoimi perustui riskien arviointiin toimenpiteen toteuttaneessa sopimuspuolella vallitsevissa olosuhteissa.
- c) harkita, seuraavat seikat huomioon ottaen, muodostaako suoraan sovellettava lainsäädäntötoimi riittävän laajan perustan kemikaalin lisäämiseksi liitteessä III olevaan luetteloon:
 - i) johtiko suoraan sovellettava lainsäädäntötoimi käytettyjen kemikaalien tai kemikaalien käyttötarkoitusten määrän huomattavaan laskuun tai voidaanko sen odottaa johtavan tällaiseen tulokseen;
 - ii) pienensikö suoraan sovellettava lainsäädäntötoimi tosiasiallisesti ihmisten terveydelle tai ympäristölle aiheutunutta riskiä ilmoituksen tehneessä sopimuspuolella tai olisiko riskin merkittävä pieneneminen ollut odotettavissa;

- iii) koskevatko suoraan sovellettavan lainsäädäntötoimen toteuttamiseen johtaneet tekijät ainoastaan maantieteellisesti rajoitettua aluetta tai muulla tavoin rajoitettuja olosuhteita;
- iv) käydäänkö kemikaalilla todistettavasti ulkomaankauppaa;
- d) ottaa huomioon, että tahallinen väärinkäyttö ei sinällään ole riittävä syy lisätä kemikaali liitteessä III olevaan luetteloon.

Liite III

Kemikaalit, joihin sovelletaan ilmoitetun ennakkosuostumuksen menettelyä

Kemikaali	CAS-numero(t)	Luokka
2,4,5-T	93-76-5	Torjunta-aine
Aldriini	309-00-2	Torjunta-aine
Kaptafoli	2425-06-1	Torjunta-aine
Klordaani	57-74-9	Torjunta-aine
Klordimeformi	6164-98-3	Torjunta-aine
Klorbentsilaatti	510-15-6	Torjunta-aine
DDT	50-29-3	Torjunta-aine
Dieldriini	60-57-1	Torjunta-aine
Dinosebi ja sen suolat	88-85-7	Torjunta-aine
1,2-Dibromietaani (EDB)	106-93-4	Torjunta-aine
Fluoriasetamidi	640-19-7	Torjunta-aine
HCH (isomeerien seos)	608-73-1	Torjunta-aine
Heptakloori	76-44-8	Torjunta-aine
Heksaklooribentseeni	118-74-1	Torjunta-aine
Lindaani	58-89-9	Torjunta-aine
Elohopeayhdisteet, myös epäorgaaniset elohopeayhdisteet, alkyylilohopeayhdisteet sekä alkyylioksialkyyli- ja aroyylilohopeayhdisteet		Torjunta-aine
Pentakloorifenoli	87-86-5	Torjunta-aine
Monokrotofossi (Aineen liukoiset nestevalmisteet, joissa on yli 600 g vaikuttavaa ainetta litraa kohti)	6923-22-4	Erittäin vaarallinen torjunta-ainevalmiste

Kemikaali	CAS-numero(t)	Luokka
Metamidofossi (Aineen liukoiset nestevalmisteet, joissa on yli 600 g vaikuttavaa ainetta litraa kohti)	10265-92-6	Erittäin vaarallinen torjunta-ainevalmiste
Fosfamidoni (Aineen liukoiset nestevalmisteet, joissa on yli 1 000 g vaikuttavaa ainetta litraa kohti)	13171-21-6 (E- ja Z-isomeerien seos) 23783-98-4 (Z-isomeeri) 297-99-4 ((E)-isomeeri)	Erittäin vaarallinen torjunta-ainevalmiste
Metyyliparationi (emulgoitavat tiivisteet (EC), joissa on 19,5, 40, 50 tai 60 prosenttia vaikuttavaa ainetta sekä jauheet, joissa on 1,5, 2 tai 3 prosenttia vaikuttavaa ainetta)	298-00-0	Erittäin vaarallinen torjunta-ainevalmiste
Parationi (tämän aineen kaikki valmisteet – aerosolit, levitettävät jauheet, emulgoituvat tiivisteet (EC), pelletit (GR) ja kostutettavat jauheet (WP) – kuuluvat mukaan, lukuun ottamatta kapseloituja suspensiota (CS)	56-38-2	Erittäin vaarallinen torjunta-ainevalmiste
Krokidoliitti	12001-28-4	Teollisuuskemikaali
Polybromatut bifenyylit (PBB)	36355-8-9 (heksa-) 27858-07-7 (okta-) 13654-09-6 (deka-)	Teollisuuskemikaali
Polyklooratut bifenyylit (PCB)	1336-36-3	Teollisuuskemikaali
Polyklooratut terfenyylit (PCT)	61788-33-8	Teollisuuskemikaali
Tris(2,3-dibromipropyli)fosfaatti	126-72-7	Teollisuuskemikaali

Liite IV

Erittäin vaarallisten torjunta-ainevalmisteiden lisäämistä liitteessä iii olevaan luetteloon koskevat tiedot ja arviointiperusteet*1 osa: Ehdotuksen tehneeltä sopimuspuolelta vaadittavat asiakirjat*

Edellä 6 artiklan 1 kappaleen nojalla toimitettuihin ehdotuksiin liitetään asiaa koskevat asiakirjat, jotka sisältävät seuraavat tiedot:

- vaarallisen torjunta-ainevalmisteen nimi;
- vaikuttavien aineiden nimi;
- kunkin vaikuttavan aineen suhteellinen määrä;
- valmisteen tyyppi;
- tuottajien kaupalliset nimet, jos nämä ovat tiedossa;
- valmisteen yleiset ja tunnustetut käyttötavat ehdotuksen tehneen sopimuspuolen alueella;
- selkeä kuvaus ongelmatapauksista, mukaan lukien kielteiset vaikutukset sekä tapa, jolla valmistetta käytettiin;
- ehdotuksen tehneen sopimuspuolen ongelmatapauksien vuoksi mahdollisesti toteuttamat tai toteuttamiksi aikomat sääntely- tai hallintotoimenpiteet tai muut toimenpiteet.

2 osa: Sihteeristön hankkimat tiedot

Edellä 6 artiklan 3 kappaleen nojalla sihteeristö kerää valmistetta koskevat tiedot, mukaan lukien:

- a) valmisteen fysikaalis-kemialliset, toksikologiset ja ekotoksikologiset ominaisuudet;
- b) muissa valtioissa voimassa olevat käsittely- tai sovellusrajoitukset;
- c) tiedot valmistetta koskevista ongelmatapauksista muissa valtioissa;
- d) muiden sopimuspuolten, kansainvälisten järjestöjen, valtiosta riippumattomien järjestöjen tai muiden merkityksellisten kansallisten tai kansainvälisten lähteiden toimittamat tiedot;
- e) soveltuvien osien riskien ja/tai vaaran arviointi;
- f) soveltuvien osien valmisteen käytön laajuudesta viitteitä antavat tiedot, kuten rekisteröintien, tuotannon tai myynnin määrä;
- g) muut kyseisen torjunta-aineen valmisteet sekä näihin valmisteisiin mahdollisesti liittyvät ongelmatapaukset;
- h) vaihtoehtoiset haitallisten organismien valvontatavat;
- i) mahdolliset muut kemikaalien arviointikomitean merkittävänä pitämät tiedot.

3 osa: Erittäin vaarallisten torjunta-ainevalmisteiden lisäämistä liitteessä III olevaan luetteloon koskevat arviointiperusteet

Kun kemikaalien arviointikomitea tarkastelee sihteeristön 6 artiklan 5 kappaleen nojalla toimittamia ehdotuksia, se ottaa huomioon:

- a) niiden todisteiden luotettavuuden, joista käy ilmi, että ehdotuksen tehneen sopimuspuolen alueella yleisten tai tunnustettujen käytänteiden mukainen kyseisen valmisteen käyttö aiheutti ilmoitetut ongelmatapaukset;
 - b) tällaisten ongelmatapausten merkittävyyden muille valtioille, joissa on samanlainen ilmasto, olosuhteet ja valmisteen käyttötavat;
 - c) sellaisia teknologioita tai tekniikkoja koskevat käsittely- tai sovellusrajoitukset, joita ei voida kohtuudella taikka laajalti käyttää valtioissa, joilta puuttuu tarvittava infrastruktuuri;
 - d) ilmoitettujen vaikutusten merkittävyyden suhteessa käytetyn valmisteen määrään;
 - e) sen, että tahallinen väärinkäyttö ei sinänsä ole riittävä syy lisätä valmistetta liitteessä III olevaan luetteloon.
-

Liite V

Vienti-ilmoituksen tietoja koskevat vaatimukset

1. Vienti-ilmoitukseen sisällytetään seuraavat tiedot:
 - a) viejä- ja tuojasopimuspuolen asianomaisten nimettyjen kansallisten viranomaisten nimi ja osoite;
 - b) lähetyksen oletettu vientipäivä tuojasopimuspuoleen;
 - c) kielletyn tai ankarasti säännellyn kemikaalin nimi sekä tiivistelmä sellaisista liitteessä I eritellyistä tiedoista, jotka on toimitettava sihteeristöön 5 artiklan mukaisesti. Jos useampia tällaisia kemikaaleja sisältyy seokseen tai valmisteeseen, tällaiset tiedot on toimitettava jokaisesta kemikaalista;
 - d) lausunto, josta käy ilmi kemikaalin oletettu luokka sekä sen oletettu käyttö kyseisessä luokassa tuojasopimuspuolen alueella, jos nämä ovat tiedossa;
 - e) tiedot kemikaalille altistumisen vähentämiseksi ja kemikaalin päästöjen rajoittamiseksi toteutettavista varotoimenpiteistä;
 - f) seoksen tai valmisteen osalta kyseisen kielletyn tai ankarasti säännellyn kemikaalin pitoisuus;
 - g) tuojan nimi ja osoite;
 - h) sellaiset viejäsoyimuspuolen asianomaisen nimetyn kansallisen viranomaisen helposti saatavilla olevat lisätiedot, joista on apua tuojasopimuspuolen nimetylle kansalliselle viranomaiselle.
 2. Edellä 1 kappaleessa tarkoitettujen tietojen lisäksi viejäsoyimuspuoli toimittaa tuojasopimuspuolen mahdollisesti pyytämät liitteessä I eritellyt lisätiedot.
-

Ehdotus neuvoston asetukseksi vaarallisten kemikaalien viennistä ja tuonnista

(2002/C 126 E/06)

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

KOM(2001) 803 lopull. — 2002/0026(ACC)

(Komission esittämä 24 päivänä tammikuuta 2002)

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 133 artiklan,

ottaa huomioon komission ehdotuksen,

ottaa huomioon Euroopan parlamentin lausunnon,

ottaa huomioon talous- ja sosiaalikomitean lausunnon,

sekä katsoo seuraavaa:

menettely mukaan luettuna, siihen asti, kun yleissopimus tulee voimaan, jotta muiden tuojamaiden ympäristölle ja väestölle asetuksen (ETY) N:o 2455/92 mukaan tarjottava suojelun taso ei millään tavoin heikentyisi.

(1) Tiettyjen vaarallisten kemikaalien viennistä ja tuonnista 23 päivänä kesäkuuta 1992 annetussa neuvoston asetuksessa (ETY) N:o 2455/92⁽¹⁾ säädetään muun muassa yhteisestä ilmoitus- ja tiedotusjärjestelmästä, jota sovelletaan kolmansiin maihin vietäviin, ihmisten terveyteen ja ympäristöön kohdistuvien vaikutusten perusteella yhteisössä kiellettyihin tai ankarasti säänneltyihin kemikaaleihin. Asetuksessa tehdään pakolliseksi kansainvälinen ilmoitetun ennakkosuostumuksen menettely (PIC), joka perustuu kansainvälisen kaupan kohteina olevia kemikaaleja koskevien tietojen vaihtoa koskevien Yhdistyneiden Kansakuntien ympäristöohjelman (UNEP) Lontoon suuntaviivojen, sellaisina kuin ne ovat muutettuina vuonna 1989, vapaaehtoisesti noudatettaviin määräyksiin sekä torjunta-aineiden jakelua ja käyttöä koskeviin Yhdistyneiden Kansakuntien elintarvike- ja maatalousjärjestön, FAO:n, kansainvälisiin menettelysääntöihin, sellaisina kuin ne ovat muutettuina vuonna 1990.

(2) Yhteisö allekirjoitti 11 päivänä syyskuuta 1998 Rotterdamin yleissopimuksen kansainvälisen kaupan kohteina olevia tiettyjä vaarallisia kemikaaleja ja torjunta-aineita koskevan ilmoitetun ennakkosuostumuksen menettelystä (PIC). Samanaikaisesti hyväksyttiin päätöslauselma diplomaattikonferenssin päätössiakirjassa vahvistetuista väliaikaisjärjestelyistä, joilla perustetaan yleissopimuksen tekstiin perustuva väliaikainen PIC-menettely.

(3) On suotavaa, että yhteisö toteuttaisi toimia yleissopimuksen määräysten täytäntöönpanemiseksi, väliaikainen PIC-

(4) Tämän tavoitteen saavuttamiseksi on myös tarpeen ja suotavaa mennä yleissopimuksen määräyksiä pitemmälle tietyissä asioissa. Yleissopimuksen 15 artiklan 4 kohta antaa sopimuspuolille mahdollisuuden ryhtyä toimiin, jotka suojelevat ihmisten terveyttä ja ympäristöä tiukemmin kuin yleissopimuksessa edellytetään, jos tällaiset toimet ovat yleissopimuksen määräysten periaatteiden ja kansainvälisen oikeuden mukaisia.

(5) On olennaista, että yhteisön osallistumisessa yleissopimukseen yhteisöllä on yksi ainoa yhteyspiste, jonka kautta se on vuorovaikutuksessa sihteeristön ja yleissopimuksen muiden osapuolten sekä muiden maiden kanssa. Komissio toimisi tällaisena yhteyspisteenä.

(6) Yhteisössä kiellettyjen tai ankarasti säänneltyjen vaarallisten kemikaalien vientiin pitäisi edelleen soveltaa yleistä vienti-ilmoitusmenettelyä. Siten vaarallisiin kemikaaleihin, sekä sellaisenaan esiintyviin että valmistettiin sisältyviin, jotka ovat olleet kiellettyjä tai ankarasti säänneltyjä yhteisössä kasvinsuojeluvalmisteina, muunlaisina torjunta-aineina tai teollisuuskemikaaleina ammattikäytössä tai yleisessä käytössä, olisi sovellettava samanlaisia vienti-ilmoitusta koskevia sääntöjä kuin kemikaaleihin, jotka ovat olleet kiellettyjä tai ankarasti säänneltyjä yhteisössä yhdessä tai useammassa yleissopimuksessa määritellyssä käyttötarkoituksessa, ts. torjunta-aineina tai teollisuuskemikaaleina. Lisäksi kansainväliseen PIC-menettelyn soveltamisalaan kuuluviin kemikaaleihin olisi sovellettava samoja sääntöjä. Tätä vienti-ilmoitusmenettelyä olisi sovellettava yhteisöstä kolmansiin maihin suuntautuvaan vientiin riippumatta siitä, ovatko kyseiset maat yleissopimuksen sopimuspuolia tai osallistuvatko ne sen määräyksiin. Jäsenvaltioiden olisi voitava veloittaa hallinnollisia maksuja tästä menettelystä aiheutuvien kustannusten kattamiseksi.

(7) Viejien ja tuojien olisi toimitettava tietoja tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluvien kansainvälisessä kaupassa liikkuvien kemikaalien määristä, jotta asetuksessa säädettyjen järjestelyjen vaikutuksia ja toimivuutta voidaan seurata ja arvioida.

⁽¹⁾ EYVL L 251, 29.8.1992, s. 13. Asetus sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna komission asetuksella (EY) N:o 2247/98 (EYVL L 282, 20.10.1998, s. 12).

- (8) Komission olisi ilmoitettava yleissopimuksen sihteeristölle kemikaaleja kieltävät tai ankarasti sääntelevät yhteisön sääntelytoimet sitä varten, että kemikaaleja harkittaisiin sisällytettäväksi kansainväliseen PIC-menettelyyn. Ilmoituksia olisi tehtävä tapauksista, jotka täyttävät yleissopimuksen asiaa koskevat määräykset. Ilmoitusten tueksi olisi hankittava tarvittaessa lisätietoja.
- (9) Silloinkin kun yhteisön sääntelytoimet eivät täytä ilmoitusmenettelyn edellytyksiä, tiedot näistä toimista olisi toimitettava yleissopimuksen sihteeristölle ja yleissopimuksen muille osapuolille tiedonvaihdon nimissä.
- (10) Lisäksi on välttämätöntä varmistaa, että yhteisö tekee päätöksiä kansainväliseen PIC-menettelyyn kuuluvien kemikaalien tuonnista yhteisöön. Nämä päätökset olisi tehtävä voimassa olevan yhteisön lainsäädännön perusteella. Perustelluissa tapauksissa olisi valmisteltava yhteisön lainsäädännön muutoksia.
- (11) Sen varmistamiseksi, että jäsenvaltiot ja viejät ovat tietoisia tuojamaiden päätöksistä, jotka koskevat kansainväliseen PIC-menettelyyn kuuluvia kemikaaleja, ja että viejät noudattavat näitä päätöksiä, tarvitaan tiettyjä järjestelyjä. Jotta voitaisiin välttää epätoivottua vientiä, joka johtuu esimerkiksi siitä, ettei tuojamaa ole toimittanut tuontipäätöksiä tai reagoinut vienti-ilmoituksiin, esitetään lisäksi, että mitään sellaisia kemikaaleja, jotka ovat kiellettyjä tai ankarasti säänneltyjä yhteisössä ja jotka täyttävät yleissopimuksen vaatimukset tai joihin sovelletaan kansainvälistä PIC-menettelyä, ei saisi viedä ilman kyseeseen tulevan tuojamaan nimenomaista suostumusta riippumatta siitä, onko tuojamaa yleissopimuksen sopimuspuoli tai ei.
- (12) On myös tärkeää, että kaikilla vientikemikaaleilla on riittävän pitkä käyttöikä, jotta niitä voidaan käyttää turvallisesti ja tehokkaasti. Erityisesti on tärkeää, että torjunta-aineiden ja varsinkin kehitysmaihin vietävien torjunta-aineiden asianmukaisista säilytysolosuhteista annetaan tietoa ja että käytetään sopivia pakkauksia ja sopivankokoisia säiliöitä, jotta ei muodostuisi vanhentuneita varastoja.
- (13) Kemikaaleja sisältävät esineet eivät kuulu yleissopimuksen soveltamisalaan. Vaikuttaa kuitenkin asianmukaiselta, että sellaisia kemikaaleja sisältäviin esineisiin, joista voisi vapautua päästöjä käytössä tai loppusijoituksen yhteydessä tai jotka ovat kiellettyjä tai ankarasti säänneltyjä yhteisössä yhdessä tai useammassa yleissopimuksessa määritellyssä käyttötarkoituksessa tai joihin sovelletaan kansainvälistä PIC-menettelyä, sovellettaisiin vienti-ilmoitusmääräyksiä. Lisäksi tiettyjä kemikaaleja ja esineitä, jotka sisältävät erityisiä yleissopimuksen soveltamisalan ulkopuolelle jääviä, erityistä huolta aiheuttavia kemikaaleja, ei saisi viedä lainkaan. Päätökset kemikaaleista, joihin pitäisi kohdistaa tällaista tiukkaa valvontaa, tekisi neuvosto määräenemmistöllä.
- (14) Yleissopimuksen mukaisesti tietoja kansainväliseen PIC-menettelyyn kuuluvien kemikaalien kauttakulusta olisi toimitettava pyynnöstä yleissopimuksen sopimuspuolille.
- (15) Pakkauksia, merkintöjä ja muita käyttöturvallisuustietoja koskevia yhteisön säännöksiä sovelletaan kaikkiin vaarallisiin kemikaaleihin, joita aiotaan viedä mihin tahansa muuhun maahan, paitsi jos nämä säännökset ovat ristiriidassa kyseisten maiden vahvistamien erityisvaatimusten kanssa, joissa otetaan huomioon asiaa koskevat kansainväliset standardit.
- (16) Säännösten noudattamisen varmistamiseksi jäsenvaltioiden tulliviranomaisilla on tärkeä merkitys, ja niiden toiminnan olisi oltava kohdennettua ja yhteensovitettua. Jäsenvaltioiden olisi määrättävä asianmukaisista seuraamuksista rikkomistapauksissa.
- (17) Tietojenvaihtoa, vastuun jakamista ja yhteistyötä yhteisön ja sen jäsenvaltioiden sekä kolmansien maiden välillä olisi edistettävä kemikaalien järkipäisen hallinnoimisen varmistamiseksi riippumatta siitä, ovatko kyseiset kolmannet maat yleissopimuksen sopimuspuolia. Erityisesti komission ja jäsenvaltioiden olisi tarjottava suoraan teknistä asiantuntija-apua kehitysmaille ja siirtymätalouksille, tai sitä olisi tarjottava epäsuoraan tukemalla kansalaisjärjestöjen hankkeita. Erityisesti avun tarkoituksena on oltava näiden maiden auttaminen yleissopimuksen täytäntöönpanossa.
- (18) Menettelyjen toimintaa olisi seurattava säännöllisesti, jotta toiminnan tehokkuus voidaan varmistaa. Jäsenvaltioiden olisi tätä varten toimitettava säännöllisesti kertomuksia komissiolle, joka vuorostaan laatii säännöllisesti kertomuksen Euroopan parlamentille ja neuvostolle.
- (19) Koska tämän asetuksen täytäntöönpanemiseksi tarvittavat toimenpiteet ovat menettelystä komissiolle siirrettyä täytäntöönpanovaltaa käytettäessä 28 päivänä kesäkuuta 1999 tehdyn neuvoston päätöksen 1999/468/EY (1) 2 artiklassa tarkoitettuja laajakantoisia toimenpiteitä, toimenpiteistä olisi päätettävä mainitun päätöksen 3 artiklassa säädettyä neuvoo-antavan komitean menettelyä tai mainitun päätöksen 5 artiklassa säädettyä sääntelymenettelyä noudattaen.
- (20) Edellä mainitun johdosta asetus (ETY) N:o 2455/92 olisi kumottava ja korvattava,

(1) EYVL L 184, 17.7.1999, s. 23.

ON ANTANUT TÄMÄN ASETUKSEN:

1 artikla

Tavoitteet

1. Tämän asetuksen tavoitteena on

- a) panna täytäntöön tiettyjä kansainvälisen kaupan kohteena olevia vaarallisia kemikaaleja ja torjunta-aineita koskevaa ilmoitetun ennakkosuostumuksen menettelyä koskeva Rotterdamin yleissopimus;
- b) edistää yhteisvastuuta ja yhteistyön lisäämistä vaarallisten kemikaalien kansainvälisessä kaupassa ihmisten terveyden ja ympäristön suojelemiseksi mahdollisilta haitoilta;
- c) sekä ympäristönäkökohtien kannalta järkevään kemikaalien käyttöön myötävaikuttamiseksi. Näihin tavoitteisiin päästään helpottamalla kemikaalien ominaisuuksia koskevien tietojen vaihtoa, säätämällä kemikaalien tuontiin ja vientiin sovellettavasta yhteisön päätöksentekomenettelystä sekä ilmoittamalla päätöksistä sopimuspuolille ja tapauksen mukaan muille maille.

2. Tämän asetuksen tavoitteena on myös varmistaa, että neuvoston direktiivin 67/548/ETY ⁽¹⁾ ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 1999/45/EY ⁽²⁾, säännöksiä, jotka koskevat Euroopan yhteisössä markkinoille saatettujen ihmiselle tai ympäristölle vaarallisten kemikaalien luokitusta, pakkaamista ja merkintöjä, sovelletaan kaikkiin tällaisiin kemikaaleihin myös silloin, kun niitä viedään jäsenvaltioista muihin sopimuspuoliin tai muihin maihin, elleivät kyseiset säännökset ole ristiriidassa kyseisten sopimuspuolien tai muiden maiden mahdollisten erityisvaatimusten kanssa.

2 artikla

Soveltamisala

1. Tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluvat:

- a) tietyt vaaralliset kemikaalit, joihin sovelletaan Rotterdamin yleissopimukseen sisältyvää ilmoitetun ennakkosuostumuksen menettelyä;
- b) tietyt vaaralliset kemikaalit, jotka ovat kiellettyjä tai ankarasti säänneltyjä yhteisössä; ja
- c) kaikkien vientiin tarkoitettujen kemikaalien luokitus, pakkaukset ja pakkausmerkinnät.

⁽¹⁾ EYVL L 196, 16.8.1967, s. 1.

⁽²⁾ EYVL L 200, 30.7.1999, s. 1.

2. Tämän yleissopimuksen soveltamisalaan eivät kuulu:

- a) neuvoston asetuksessa 3677/90/ETY ⁽³⁾ tarkoitettut huumausaineet ja psykoaktiiviset aineet;
- b) neuvoston direktiivissä 96/29/Euratom ⁽⁴⁾ tarkoitettut radioaktiiviset materiaalit ja aineet;
- c) neuvoston direktiiveissä 75/442/ETY ⁽⁵⁾ ja 91/689/ETY ⁽⁶⁾ tarkoitettut jätteet,
- d) neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1334/2000 ⁽⁷⁾ tarkoitettut kemialliset asept;
- e) neuvoston direktiivissä 89/397/ETY ⁽⁸⁾ tarkoitettut elintarvikkeet ja elintarvikkeiden lisäaineet;
- f) neuvoston direktiivissä 96/25/EY ⁽⁹⁾ tarkoitettut rehut,
- g) neuvoston direktiivissä 2001/18/EY ⁽¹⁰⁾ tarkoitettut geneettisesti muunnetut organismit;
- h) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2001/83/EY ⁽¹¹⁾ ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2001/82/EY ⁽¹²⁾ tarkoitettut lääkevalmisteet ja eläinlääkkeet, lukuun ottamatta desinfiointiaineita sekä hyönteis- ja loismyrkkyjä;
- i) kemikaalit, joita käytetään sellaisina määrinä, että ne eivät todennäköisesti vaikuta ihmisten terveyteen tai ympäristöön, jos niitä tuodaan maahan käytettäväksi tutkimuksessa tai analyyseissä.

3 artikla

Määritelmät

Tässä asetuksessa tarkoitetaan:

- 1. "kemikaalilla" ainetta, sellaisena kuin se määritellään direktiivissä 67/548/ETY, joko sellaisenaan tai valmisteena ja sekä teollisesti valmistettuna että luonnosta saatuna, ei kuitenkaan eläviä organismeja. Kemikaalit jaetaan kahteen ryhmään: torjunta-aineet mukaan luettuna erittäin vaaralliset torjunta-ainevalmisteet ja teollisuuskemikaalit;

⁽³⁾ EYVL L 357, 20.12.1990, s. 1.

⁽⁴⁾ EYVL L 159, 29.6.1996, s. 1.

⁽⁵⁾ EYVL L 194, 25.7.1975, s. 39.

⁽⁶⁾ EYVL L 377, 31.12.1991, s. 20.

⁽⁷⁾ EYVL L 159, 30.6.2000, s. 1.

⁽⁸⁾ EYVL L 186, 30.6.1989, s. 23.

⁽⁹⁾ EYVL L 125, 23.5.1996, s. 35.

⁽¹⁰⁾ EYVL L 106, 17.4.2001, s. 1.

⁽¹¹⁾ EYVL L 311, 28.11.2001, s. 67.

⁽¹²⁾ EYVL L 311, 28.11.2001, s. 1.

2. "valmisteella" kahdesta tai useammasta aineesta koostuvaa seosta tai liuosta, sellaisena kuin se määritellään direktiivissä 1999/45/EY, jos valmiste on varustettava pakkausmerkinnöillä yhteisön lainsäädännön mukaisesti, koska se sisältää edellä mainittuja aineita;
 3. "esineellä" valmista tuotetta, joka sisältää kemikaalia, jonka käyttö kyseisessä tuotteessa on kielletty tai ankarasti säännelty yhteisön lainsäädännössä;
 4. "torjunta-aineilla" torjunta-aineita toisessa seuraavista alaryhmistä:
 - a) neuvoston direktiivissä 91/414/ETY ⁽¹⁾ tarkoitetut kasvinsuojeluvalmisteina käytettävät torjunta-aineet;
 - b) muut torjunta-aineet, erityisesti Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 98/8/EY ⁽²⁾ tarkoitetut biosidutuotteet;
 5. "teollisuuskemikaaleilla" kemikaaleja toisessa seuraavista alaryhmistä:
 - a) ammattikäyttöön tarkoitettuja kemikaaleja tai;
 - b) yleiseen käyttöön tarkoitettuja kemikaaleja;
 6. "vienti-ilmoitusta edellyttävällä kemikaalilla" liitteessä I olevassa 1 osassa lueteltua kemikaalia, joka on kielletty tai ankarasti säännelty yhteisössä yhdessä tai useammassa ryhmässä tai alaryhmässä ja PIC-menettelyyn kuuluvaa kemikaalia;
 7. "PIC-ilmoitusjärjestelmään kuuluvalla kemikaalilla" kemikaalia, joka on kielletty tai tiukasti säännelty yhteisössä yhdessä tai useammassa ryhmässä. Nämä kemikaalit luetaan liitteessä I olevassa 2 osassa;
 8. "PIC-järjestelmään kuuluvalla kemikaalilla" kemikaalia, joka luetaan yleissopimuksen liitteessä III tai ennen sen voimaan tuloa väliaikaisessa PIC-menettelyssä. Nämä kemikaalit luetaan tämän asetuksen liitteessä I olevassa 3 osassa;
 9. "kielletyllä kemikaalilla":
 - a) kemikaalia, jonka kaikki käyttötarkoitukset yhdessä tai useammassa ryhmässä tai alaryhmässä on kielletty suoraan sovellettavalla yhteisön lainsäädäntötoimella ihmisten terveyden tai ympäristön suojelemiseksi; tai
 - b) kemikaalia, jota ei ole hyväksytty ensikäyttöä varten tai jonka tuotannonala on poistanut yhteisön markkinoilta taikka vetänyt pois ilmoitus-, rekisteröinti- tai hyväksyntämenettelystä, ja kun on näyttöä siitä, että kemikaali aiheuttaa huolta ihmisten terveyden tai ympäristön kannalta.
 10. "ankarasti säännellyllä kemikaalilla":
 - a) kemikaalia, jonka lähes kaikki käyttö yhdessä tai useammassa ryhmässä tai alaryhmässä on kielletty suoraan sovellettavalla lainsäädäntötoimella ihmisten terveyden tai ympäristön suojelemiseksi mutta joiden tietty erityiskäyttö on kuitenkin sallittu; tai
 - b) kemikaalia, jonka lähes mitään käyttötapaa ei ole hyväksytty tai jonka tuotannonala on poistanut yhteisön markkinoilta taikka vetänyt pois ilmoitus-, rekisteröinti- tai hyväksyntämenettelystä, ja kun on näyttöä siitä, että kemikaali aiheuttaa huolta ihmisten terveyden tai ympäristön kannalta;
 11. "suoraan sovellettavalla lainsäädäntötoimella" oikeudellista säädöstä, jonka tarkoitus on kieltää kemikaali tai säännellä sitä ankarasti;
 12. "yleissopimuksella" kansainvälisen kaupan kohteina olevia tiettyjä vaarallisia kemikaaleja ja torjunta-aineita koskevan ilmoitetun ennakkosuostumuksen menettelystä 10 päivänä syyskuuta 1998 tehtyä Rotterdamin yleissopimusta;
 13. "PIC-menettelyllä" yleissopimuksella perustettua ilmoitetun ennakkosuostumuksen menettelyä;
 14. "erittäin vaarallisella torjunta-ainevalmisteella" kemikaalia, joka on tarkoitettu tuholaisien torjuntaa varten ja joka aiheuttaa käyttöolosuhteissa yhden tai useamman altistuksen jälkeen nopeasti havaittavissa olevia vakavia vaikutuksia terveydelle ja ympäristölle;
 15. "viennillä":
 - a) perustamissopimuksen 23 artiklan 2 kohdassa mainitut edellytykset täyttävän kemikaalin pysyvää tai väliaikaista vientiä;
 - b) sellaisen kemikaalin jälleenvientiä, joka ei täytä a kohdan edellytyksiä ja johon sovelletaan muuta tullimenettelyä kuin kauttakulkumenettelyä;
-
- ⁽¹⁾ EYVL L 230, 19.8.1991, s. 1.
⁽²⁾ EYVL L 123, 24.4.1998, s. 1.

16. "tuonnilla" sellaisen kemikaalin fyysistä tuontia yhteisön tullialueelle, johon sovelletaan muuta tullimenettelyä kuin kauttakulkumenettelyä;

17. "viejällä" luonnollista tai oikeushenkilöä, jonka puolesta vienti-ilmoitus on tehty, toisin sanoen henkilöä, jolla on ilmoituksen hyväksymishetkellä sopimus sopimuspuolena olevaan maahan tai muuhun maahan sijoittautuneen tavaravastaanottajan kanssa ja jolla on valta päättää kemikaalin lähettämisestä yhteisön tullialueen ulkopuolelle. Jos vientisopimusta ei ole tehty tai jos sopimuksen haltija ei toimi omasta puolestaan, on ratkaisevana tekijänä valta päättää kemikaalin lähettämisestä yhteisön tullialueen ulkopuolelle;

18. "tuojalla" luonnollista tai oikeushenkilöä, joka on kemikaalin vastaanottaja, kun kemikaali tuodaan yhteisön tullialueelle;

19. "yleissopimuksen sopimuspuolella" valtiota tai alueellista taloudellisen yhdentymisen järjestöä, joka on suostunut olemaan yleissopimuksen määräysten sitoma ja jonka osalta yleissopimus on voimassa;

20. "sopimuspuolella"

a) yleissopimuksen sopimuspuolta;

b) kaikkia maita, jotka eivät ole ratifioineet yleissopimusta, mutta jotka osallistuvat PIC-menettelyyn;

c) ennen yleissopimuksen voimaantuloa kaikkia maita, jotka osallistuvat väliaikaiseen PIC-menettelyyn, joka otettiin käyttöön Rotterdamissa 11 päivänä syyskuuta 1998 hyväksytyllä väliaikaisella järjestelyä koskevalla päätöslauselmalla;

21. "muulla maalla" kaikkia maita, jotka eivät ole 20 alakohdassa tarkoitettuja sopimuspuolia;

22. "sopimuspuolten konferenssilla" yleissopimuksen 18 artiklalla perustettua elintä, joka suorittaa tietyt yleissopimuksen täytäntöönpanoon liittyvät toimet;

23. "kemikaalien arviointikomitealla" sopimuspuolten konferenssin alaista elintä, joka on perustettu yleissopimuksen 18 artiklan 6 kohdan mukaisesti, tai ennen yleissopimuksen voimaantuloa väliaikaisia järjestelyjä koskevalla päätöslauselmalla perustettua väliaikaista kemikaalien arviointikomiteaa;

24. "sihteeristöllä" yleissopimuksen sihteeristöä tai ennen yleissopimuksen voimaantuloa väliaikaisia järjestelyjä koskevalla päätöslauselmalla perustettua väliaikaista sihteeristöä;

25. "päättökseen ohjeilla" teknistä asiakirjaa, jonka kemikaalien arviointikomitea laatii PIC-menettelyyn kuuluvia kemikaaleja varten.

4 artikla

Nimetyt kansalliset viranomaiset

Kukin jäsenvaltio nimeää yhden tai useamman viranomaisen, jäljempänä "nimetty kansallinen viranomainen/nimetyt kansalliset viranomaiset", joka suorittaa tässä asetuksessa edellytetyt hallintotoimet.

Jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle näistä nimityksistä viimeistään kolme kuukautta asetuksen voimaantulosta.

5 artikla

Yhteisön osallistuminen yleissopimukseen

Komissio toimii kaikkien nimettyjen kansallisten viranomaisten puolesta ainoana ja yhteisenä nimettynä viranomaisena yleissopimuksessa edellytettujen toimien suorittamisessa. Komissio työskentelee tiiviissä yhteistyössä jäsenvaltioiden nimettyjen kansallisten viranomaisten kanssa.

Erityisesti komissio yhteensovittaa yhteisön vaikuttamista kaikkiin yleissopimukseen, sopimuspuolten konferenssiin, kemikaalien arviointikomiteaan ja muihin sopimuspuolten konferenssin alaisiin elimiin liittyviin kysymyksiin. Teknisten asiakirjojen, kuten päättökseen ohjeiden valmistelua varten perustetaan tarvittaessa verkosto, johon kuuluvat esittelijöinä toimivat jäsenvaltiot.

Komissio ja jäsenvaltiot tekevät tarvittavat aloitteet varmistaakseen, että yhteisö on asianmukaisesti edustettuna yleissopimuksen täytäntöönpanoelimissä. Erityisesti ne pyrkivät varmistamaan, että komissiolla on paikka yleissopimuksen perusteella perustettavissa elimissä.

6 artikla

Kemikaalit, joihin sovelletaan vienti-ilmoitusmenettelyä, PIC-ilmoitusmenettelyä tai kansainvälistä PIC-menettelyä

1. Kemikaalit, joihin sovelletaan tämän asetuksen vienti-ilmoituksia, PIC-ilmoituksia ja PIC-menettelyä koskevia säännöksiä luetellaan liitteessä I.

2. Liitteen I kemikaalit voidaan jaotella yhteen tai useampaan kolmesta ryhmästä, jotka esitetään liitteessä I olevissa 1, 2 ja 3 osassa.

Kemikaaleihin, jotka luetellaan 1 osassa, sovelletaan 7 artiklassa säädettyä vienti-ilmoitusmenettelyä. Luettelossa esitetään aineen yksityiskohtaiset tunnistetiedot sekä säänneltyä käyttötarkoitusr ryhmää ja/tai -alaryhmää sekä sääntelyn tyyppiä koskevat tiedot ja tapauksen mukaan lisätietoja, erityisesti mahdollisuudesta saada vapautus vienti-ilmoitusvaatimuksista.

Kemikaaleihin, jotka luetellaan 2 osassa, voidaan 7 artiklassa säädetyn vienti-ilmoitusmenettelyn lisäksi soveltaa 10 artiklassa säädettyä PIC-ilmoitusmenettelyä. Luettelossa esitetään aineen yksityiskohtaiset tunnistetiedot sekä käyttötarkoitusr ryhmää koskevat tiedot.

Kemikaalit, jotka luetellaan 3 osassa, ovat PIC-menettelyyn kuuluvia kemikaaleja ja niiden käyttötarkoitusr yhmä sekä tapauksen mukaan lisätietoja erityisesti mahdollisista vienti-ilmoitusvaatimuksista.

3. Luettelot tulevat olemaan yleisön saatavilla Internetin välityksellä.

7 artikla

Sopimuspuolille ja muille maille toimitettavat vienti-ilmoitukset

1. Kun viejän on määrä viedä liitteessä I olevassa 1 osassa mainittua kemikaalia yhteisöstä sopimuspuolimaahan tai muuhun maahan ensimmäistä kertaa sen päivämäärän jälkeen, jolloin kemikaaliin on alettu soveltaa tämän asetuksen säännöksiä, viejän on ilmoitettava sen jäsenvaltion nimetylle viranomaiselle, johon se on sijoittautunut, kemikaalin viennistä viimeistään 30 päivää ennen vientiä. Sen jälkeen viejän on ilmoitettava kunkin kalenterivuoden ensimmäinen kemikaalin vienti nimetylle viranomaiselle 8 päivää ennen vientiä. Ilmoittamisessa on noudatettava liitteen III vaatimuksia.

Nimetyt kansallisen viranomaisen on tarkistettava, ovatko viejän antamat tiedot liitteen III mukaiset, ja toimitettava viejältä saadut tiedot viipymättä komissiolle.

Komissio toteuttaa tarvittavat toimenpiteet varmistaakseen, että asiaa hoitavat tuojasopimuspuolen tai muun tuojamaan viranomaiset saavat ilmoituksen vähintään 15 päivää ennen kemikaalin ensimmäistä aiottua vientiä ja sen jälkeen ennen kunkin kalenterivuoden ensimmäistä kemikaalin vientiä. Tämä ei riipu kemikaalin odotetusta käyttötavasta tuojasopimuspuolimaassa tai muussa tuojamaassa.

Vienti-ilmoitukset on kirjattava komissiossa pidettävään tietokantaan. Päivitetty luettelo kunakin kalenterivuonna viedyistä kemikaaleista sekä tuojasopimuspuolimaista ja muista maista pidetään yleisön saatavilla ja jaetaan jäsenvaltioiden nimetyille kansallisille viranomaisille tapauksen mukaan.

2. Jollei komissio, sen jälkeen kun kemikaali on lisätty liitteessä I olevaan 1 osaan, saa tuojasopimuspuolimaasta tai muusta maasta vastaanottoilmoitusta ensimmäisestä vienti-ilmoituksesta 30 päivän kuluessa ilmoituksen lähettämisestä, se lähettää toisen ilmoituksen. Komissio toteuttaa kohtuudella edellytettäviä toimia varmistaakseen, että tuojamaan asiaa hoitava viranomainen vastaanottaa toisen ilmoituksen.

3. Edellä 1 kohdan mukainen uusi ilmoitus on tehtävä vientitapahtumista, jotka tapahtuvat sen jälkeen, kun kyseisten aineiden markkinoille saattamista, käyttöä tai pakkausmerkintöjä koskevaa yhteisön lainsäädäntöä on muutettu tai aina, kun kyseisen valmisteen koostumus muuttuu niin että valmisteen pakkausmerkintöjä on muutettava. Uuden ilmoituksen on oltava liitteessä III esitettyjen vaatimusten mukainen, ja siinä on täsmennettävä, että kyseessä on aiemman ilmoituksen uusinta.

4. Kun kemikaalin vienti liittyy hätätilanteeseen, jossa viivytykset voivat vaarantaa kansalaisten terveyden tai tuottaa haittaa ympäristölle tuojasopimuspuolimaassa tai muussa maassa, edellä tarkoitetut säännökset voidaan kumota kokonaan tai osittain viejäjäsenvaltion nimetyn kansallisen viranomaisen päätöksellä, kun komissiota on kuultu.

5. Edellä 1, 2 ja 3 kohdassa säädetty velvollisuudet lakkaavat, kun:

- a) kemikaali on otettu mukaan PIC-menettelyyn ja
- b) tuojamaa, joka on yleissopimuksen sopimuspuoli, on toimittanut yleissopimuksen 10 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun vastineen sihteeristölle ilmoittaen, hyväksyykö se kemikaalin tuonnin vai ei; ja
- c) komissio on saanut tämän tiedon sihteeristöltä ja toimittanut sen edelleen jäsenvaltioille.

Tätä sääntöä ei sovelleta kun tuojamaa, joka on yleissopimuksen sopimuspuoli, vaatii nimenomaan, että viejät toimittavat jatkuvasti vienti-ilmoituksia, esimerkiksi vientipäätöksen avulla tai muulla tavoin.

Edellä 1, 2 ja 3 kohdassa säädetty velvollisuudet lakkaavat myös, kun:

- a) tuojasopimuspuolimaan tai muun maan asiasta vastaava viranomainen on kumonnut vaatimuksen ennen kemikaalin vientiä tehtävästä ilmoituksesta; ja
- b) komissio on saanut tiedon sihteeristöltä tai tuojasopimuspuolimaan tai muun maan asiaa hoitavalta viranomaiselta ja toimittanut sen edelleen jäsenvaltioille sekä asettanut sen saataville Internetiin.

6. Komissio, jäsenvaltioiden asiasta vastaavat nimetyt kansalliset viranomaiset ja viejät toimittavat pyydettyä tuojasopimuspuolimaille ja muille maille saatavissa olevia lisätietoja vientikemikaaleista.

7. Jäsenvaltiot voivat ottaa käyttöön järjestelmiä, joissa viejä velvoitetaan maksamaan hallinnollinen maksu kustakin tehdystä vienti-ilmoituksesta. Maksun on vastattava tässä artiklassa säädetystä menettelyistä jäsenvaltioille aiheutuvia kustannuksia.

8 artikla

Sopimuspuolimailta vastaanotetut vienti-ilmoitukset

1. Ilmoitukset, jotka komissio vastaanottaa sopimuspuolimaan nimetyltä kansalliselta viranomaiselta ja jotka koskevat sellaisen kemikaalin vientiä yhteisöön, jonka valmistus, käyttö, käsittely, kulutus, kuljetus ja/tai myynti on kyseisen sopimuspuolimaan lakien mukaan kielletty tai ankarasti säännelty, on saatettava saataville Internetiin komission ylläpitämän tietokannan kautta.

Komissio ilmoittaa, kun se on vastaanottanut kustakin sopimuspuolimaasta kutakin kemikaalia koskevan ensimmäisen vienti-ilmoituksen.

Jäsenvaltion nimetyille kansalliselle viranomaiselle toimitetaan pyynnöstä jäljennös mistä tahansa saadusta ilmoituksesta sekä siihen liittyvät käytettävissä olevat tiedot.

2. Jos nimetyt kansalliset viranomaiset vastaanottavat vienti-ilmoituksia suoraan tai välillisesti sopimuspuolien nimetyiltä kansallisilta viranomaisilta, niiden on toimitettava välittömästi komissiolle kyseiset ilmoitukset sekä niihin liittyvät käytettävissä olevat tiedot.

9 artikla

Kemikaalien kauppaa koskevat tiedot

1. Viejän, joka vie liitteessä I lueteltua kemikaalia, on ilmoitettava kunkin vuoden ensimmäisen vuosineljänneksen kuluessa oman jäsenvaltionsa nimetyille kansalliselle viranomaiselle kuhunkin sopimuspuolimaahan tai muuhun maahan edellisenä vuonna viedyn kemikaalin määrä (aineena tai valmistisiin sisältyvänä). Tiedon yhteydessä on annettava myös niiden tuojien nimet ja osoitteet, joille lähetykset toimitettiin kyseisenä ajanjaksona.

2. Yhteisöön sijoittautuneiden tuojien on annettava samat tiedot yhteisöön tuoduista määristä.

3. Komission tai nimetyn kansallisen viranomaisen pyynnöstä viejien tai tuojien on toimitettava mahdolliset kemikaaleihin liittyvät lisätiedot, jotka ovat tarpeen tämän asetuksen täytäntöönpanemiseksi.

4. Jäsenvaltion on toimitettava komissiolle liitteessä IV tarkoitetut aggregoidut tiedot kultakin vuodelta. Komissio laatii näistä tiedoista yhteenvedon yhteisön tasolla ja saattaa muut

kuin luottamukselliset tiedot julkisesti saataville tietokantaansa ja/tai Internetiin.

10 artikla

Osallistuminen yleissopimuksen mukaisesti kiellettyjen tai ankarasti säänneltyjen kemikaalien ilmoitusjärjestelmään

1. Komissio ilmoittaa, ellei se ole jo tehnyt sitä ennen tämän asetuksen voimaantuloa, sihteeristölle kirjallisesti PIC-ilmoitusmenettelyyn kuuluvat kemikaalit.

2. Jos ja kun lisää kemikaaleja otetaan PIC-ilmoitusmenettelyyn ja lisätään liitteessä I olevaan 1 osaan, komissio ilmoittaa siitä sihteeristölle. Ilmoitus on toimitettava mahdollisimman nopeasti sen jälkeen, kun asiaa koskeva suoraan sovellettava yhteisön sääntelytoimi, jolla kemikaali kielletään tai jolla sitä säännellään ankarasti, on annettu ja joka tapauksessa viimeistään 90 päivää sen päivän jälkeen, kun suoraan sovellettavaa sääntelytoimea on sovellettava.

Ilmoituksessa on annettava kaikki liitteessä II vaaditut asian kannalta tärkeät tiedot.

3. Päätöksessään ilmoitusten tärkeysjärjestyksestä komissio ottaa huomioon, mainitaanko kemikaali jo liitteessä I olevassa 3 osassa, missä määrin liitteessä II asetetut tietojen toimittamista koskevat vaatimukset voidaan täyttää sekä kuinka vakavia ovat kemikaalista erityisesti kehityksille aiheutuvat riskit.

Kun kemikaali soveltuu PIC-ilmoitusmenettelyyn, mutta tiedot eivät riitä täyttämään liitteen II vaatimuksia, tunnettujen viejien ja/tai tuojien on toimitettava komission pyynnöstä kaikki käytettävissä olevat asian kannalta merkitykselliset tiedot, mukaan luettuna muista kansallisista tai kansainvälisistä kemikaalien valvontaohjelmista saatavat tiedot.

4. Komissio ilmoittaa sihteeristölle kirjallisesti 1 tai 2 kohdan mukaan ilmoitettavien suoraan sovellettavien sääntelytoimien muuttamisesta mahdollisimman pian uuden suoraan sovellettavan sääntelytoimen antamisen jälkeen ja viimeistään 60 päivää sen jälkeen, kun uutta suoraan sovellettavaa sääntelytoimea on sovellettava.

Komissio toimittaa kaikki asian kannalta tärkeät tiedot, jotka eivät olleet saatavilla tehtäessä alkuperäistä 1 tai 2 kohdan mukaista ilmoitusta.

5. Sopimuspuolien tai sihteeristön pyynnöstä komissio toimittaa kemikaalia tai sääntelytoimea koskevia lisätietoja sikäli kuin se on käytännössä mahdollista. Jäsenvaltioiden on pyynnöstä avustettava komissiota tarvittaessa tietojen keräämisessä.

6. Komissio toimittaa edelleen jäsenvaltioille sihteeristöltä saamansa tiedot, jotka koskevat muissa sopimusmaissa kiellettyjä tai ankarasti säänneltyjä kemikaaleja.

Komissio arvioi tiiviissä yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa, onko tarpeen ehdottaa yhteisön tason toimenpiteitä sellaisten mahdollisten ihmisten terveydelle ja ympäristölle yhteisössä aiheutuvien riskien torjumiseksi, joita ei voida hyväksyä.

7. Yksittäisten jäsenvaltioiden ei pidä lähettää sihteeristölle suoraan sovellettavia sääntelytoimia koskevia ilmoituksia.

11 artikla

Tiedot, jotka on toimitettava sihteeristölle kielletyistä tai ankarasti säännellyistä kemikaaleista, jotka eivät sovellu PIC-ilmoitusmenettelyyn

Kemikaaleista, jotka mainitaan ainoastaan liitteessä I olevassa 1 osassa, komissio toimittaa sihteeristölle niitä sääntelytoimia koskevat tiedot, joiden perusteella kemikaali on sisällytetty PIC-ilmoitusmenettelyyn, jotta näitä tietoja voidaan levittää muille yleissopimuksen sopimuspuolille tapauksen mukaan.

12 artikla

Kemikaalien tuontiin liittyvät velvollisuudet

1. Komissio toimittaa viipymättä edelleen jäsenvaltioille sihteeristöltä saamansa päätöksenteko-ohjeet. Komissio tekee tuontipäätöksen (yhteisön puolesta annetun lopullisen tai väliaikaisen tuontivastineen muodossa) kyseeseen tulevan kemikaalin tulevasta tuonnista yhteisöön yhteisön voimassa olevan lainsäädännön ja 24 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun menettelyn mukaisesti. Komissio ilmoittaa tämän jälkeen päätöksen sihteeristölle mahdollisimman pian ja viimeistään yhdeksän kuukautta sen päivän jälkeen, kun sihteeristö on lähettänyt päätöksenteko-ohjeet.

Jos kemikaalille vahvistetaan uusia sääntelytoimia yhteisön lainsäädännön perusteella tai niitä muutetaan, komissio tarkistaa tuontipäätöksen tämän saman menettelyn mukaisesti ja ilmoittaa päätöksen sihteeristölle.

2. Edellä 1 kohdan mukaisen tuontipäätöksen on kohdistuttava päätöksenteko-ohjeissa kyseiselle kemikaalille mainittuun kemikaaliryhmään tai -ryhmiin.

3. Ilmoittaessaan tuontipäätöksestään sihteeristölle komissio toimittaa myös selostuksen päätöksen perusteena olevasta oikeudellisesta tai hallinnollisesta toimenpiteestä.

4. Kukin nimetty kansallinen viranomainen yhteisössä saat-
taa 1 kohdan mukaisesti tehdyt tuontipäätökset toimivaltaansa kuuluvien asianomaisten sopimuspuolten saataville lainsäädännöllisten tai hallinnollisten määräystensä mukaisesti.

5. Komissio arvioi myös tapauksen mukaan tiiviissä yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa tarpeen ehdottaa yhteisön tason

toimenpiteitä sellaisten mahdollisten ihmisten terveydelle ja ympäristölle yhteisössä aiheutuvien riskien torjumiseksi, joita ei voida hyväksyä. Se ottaa tässä huomioon päätöksenteko-ohjeissa olevat tiedot.

13 artikla

Kemikaalien vientiin liittyvät muut velvollisuudet kuin vienti-ilmoitusvaatimukset

1. Komissio toimittaa välittömästi edelleen jäsenvaltioille ja Euroopan teollisuusjärjestöille sihteeristöltä saamansa tiedot joko kiertokirjeinä tai muuten, jotka koskevat PIC-menettelyä edellyttäviä kemikaaleja, sekä tuojasopimuspuolimaiden päätökset, jotka koskevat näiden kemikaalien tuontiehtoja. Komissio toimittaa myös välittömästi edelleen jäsenvaltioille tiedot mahdollisista tapauksista, joissa vastinetta ei ole toimitettu. Komissio pitää kaikki tuontipäätöksiä koskevat tiedot saatavilla tietokannassaan, joka tulee olemaan julkisesti käytettävissä Internetin kautta, ja antaa tiedot kaikille pyynnöstä.

2. Komissio osoittaa kullekin liitteessä I luetellulle kemikaalille luokituksen Euroopan yhteisön yhdistetyssä nimikkeistössä. Näitä luokituksia tarkistetaan tarvittaessa niiden muutosten mukaisesti, joita Maailman tullijärjestö mahdollisesti tekee harmonoituun järjestelmään kyseisille kemikaaleille.

3. Jäsenvaltion on ilmoitettava komission 1 artiklan mukaisesti edelleen toimittamat vastineet lainkäyttövaltaansa kuukauden tuloille.

4. Viejien on noudatettava kussakin tuontivastineessa ilmoitettuja päätöksiä viimeistään kuusi kuukautta sen päivän jälkeen, jona sihteeristö ilmoitti ensimmäistä kertaa komissiolle tällaisesta vastineesta 1 artiklan mukaisesti.

5. Komissio ja jäsenvaltiot neuvovat ja avustavat tuojasopimuspuolia pyynnöstä ja tapauksen mukaan, jotta ne saavat lisätietoja, jotka auttavat niitä laatimaan tietyn kemikaalin tuontia koskevan vastineen sihteeristölle.

6. Liitteessä I olevissa 2 ja 3 osassa lueteltuja kemikaaleja ei saa viedä, paitsi jos

a) viejä on hakenut ja vastaanottanut nimenomaisen tuontiluvan oman nimetyn kansallisen viranomaisen ja tuojasopimuspuolen nimetyn kansallisen viranomaisen kautta tai muun tuojamaan asiasta vastaavan viranomaisen kautta

b) tai, kun on kyseessä liitteessä I olevassa 3 osassa lueteltu kemikaali, jos viimeisimmässä kiertokirjeessä, jonka sihteeristö on julkaissut 1 kohdan mukaisesti, osoitetaan, että tuojasopimuspuoli on antanut tuonnille suostumuksen.

7. Mitään kemikaalia ei saa viedä myöhemmin kuin 6 kuukautta ennen viimeistä käyttöpäivää, jos tällainen on olemassa tai voidaan johtaa valmistuspäivästä, paitsi jos se ei ole mahdollista kemikaalin luontaisten ominaisuuksien vuoksi. Erityisesti viejien on varmistettava, että torjunta-aineiden pakkaukset ja niiden koot ovat suunniteltu siten, että vaara vanhentuneiden varastojen muodostumiseksi on mahdollisimman pieni.

8. Viejien on varmistettava, että torjunta-aineiden pakkausmerkinnöissä on erityisiä tietoja varastointiolosuhteista ja varastojen stabiilisuudesta tuojasopimuspuolimaan tai muun maan ilmasto-oloissa. Lisäksi viejien on varmistettava, että vientiin tarkoitetut torjunta-aineet täyttävät yhteisön lainsäädännössä vahvistetut puhtausvaatimukset.

14 artikla

Tiettyjen kemikaalien ja tiettyjä kemikaaleja sisältävien esineiden viennin valvonta

1. Esineisiin, jotka sisältävät reagoimattomassa muodossa kemikaaleja, jotka luetellaan liitteessä I olevassa 2 ja 3 osassa, on myös sovellettava 7 artiklassa säädettyä vienti-ilmoitusmenettelyä.

2. Liitteessä V mainittuja kemikaaleja ja esineitä, joiden käyttö on kielletty yhteisössä, ei saa viedä.

15 artikla

Kauttakulkua koskevat tiedot

1. Liitteessä VI luetellaan ne yleissopimuksen sopimuspuolet, jotka vaativat tietoja PIC-menettelyyn kuuluvien kemikaalien kauttakulusta. Siinä mainitaan myös, mitä tietoja kukin yleissopimuksen sopimuspuoli vaatii. Sopimuspuolten on esitettävä vaatimuksensa sihteeristön välityksellä.

2. Kun liitteessä I olevassa 3 osassa lueteltua kemikaalia kuljetetaan liitteessä VI luetellun yleissopimuksen sopimuspuolen alueen kautta, viejän on ilmoitettava mahdollisuuksien mukaan sen jäsenvaltion nimetyille kansalliselle viranomaiselle, johon se on sijoittautunut, liitteessä VI mainitun yleissopimuksen sopimuspuolen vaatimat tiedot 30 päivää ennen ensimmäistä kauttakulkutapahtumaa tai 8 päivää ennen kutakin myöhempää kauttakulkutapahtumaa.

3. Jäsenvaltion nimetyn kansallisen viranomaisen on toimitettava edelleen komissiolle viejältä 2 kohdan mukaisesti saamansa tiedot sekä mahdolliset muut saatavilla olevat tiedot.

4. Komissio toimittaa edelleen 3 kohdan mukaisesti saamansa tiedot sekä mahdolliset muut saatavilla olevat tiedot niitä pyytäneille yleissopimuksen osapuolten nimetyille kansallisille viranomaisille 15 päivää ennen ensimmäistä kauttakulkutapahtumaa ja ennen myöhempiä kauttakulkutapahtumia.

16 artikla

Kemikaalien vientiasiakirjoissa ilmoitettavat tiedot

1. Vientiin tarkoitettuihin kemikaaleihin on sovellettava direktiivin 67/548/ETY, direktiivin 1999/45/EY, direktiivin 91/414/ETY ja direktiivin 98/8/EY tai minkä tahansa muun yhteisön erityissäädöksen mukaisesti annettuja pakkauksia ja niiden merkintöjä koskevia säännöksiä. Tämä velvollisuus ei vaikuta tuojasopimuspuolen tai muun maan mahdollisten erityisvaatimusten noudattamiseen, kun otetaan huomioon asiaa koskevat kansainväliset standardit.

2. Tapauksen mukaan 1 kohdassa tarkoitettujen tai liitteessä I lueteltujen kemikaalien viimeinen käyttöpäivä ja valmistuspäivä on mainittava merkinnöissä, ja tarvittaessa viimeiset käyttöpäivät on annettava erikseen eri ilmastovyöhykkeille.

3. Komission direktiivin 91/155/ETY⁽¹⁾ mukaiset käyttöturvallisuustiedotteet on liitettävä 1 kohdassa tarkoitettujen kemikaalilähetysten mukaan viennin yhteydessä. Viejän on lähetettävä tällainen käyttöturvallisuustiedote kullekin tuojalle.

4. Pakkausmerkinnässä ja turvallisuustiedotteessa olevien tietojen on mahdollisuuksien mukaan oltava laadittu määrämään tai tarkoitettun käyttöalueen virallisella kielellä (kielillä) tai yhdellä tai useammalla sen tärkeimmistä kielistä.

17 artikla

Jäsenvaltioiden tullilaitosten velvollisuudet

Jäsenvaltion on nimettävä rajoitettu määrä tullivirastoja, joiden vastuulla on valvoa liitteessä I lueteltujen kemikaalien tuontia ja vientiä.

Komission ja jäsenvaltioiden on kohdistettava ja yhteensovitettava toimensa valvoessaan, että viejät noudattavat tämän aseuksen säännöksiä.

Jäsenvaltion on annettava 21 artiklan 1 kohdan mukaisissa menettelyjen toimintaa koskevissa määräaikaiskertomuksissaan yksityiskohtaisia tietoja tullilaitostensa tässä asiassa toteuttamista toimista.

⁽¹⁾ EYVL L 76, 22.3.1991, s. 35.

18 artikla

Seuraamukset

Jäsenvaltioiden on säädettävä seuraamusjärjestelmästä, jota sovelletaan tämän asetuksen täytäntöönpanemiseksi annettujen kansallisten säännösten rikkomiseen ja toteutettava seuraamusten täytäntöönpanon varmistamiseksi kaikki tarvittavat toimenpiteet. Säädettyjen seuraamusten on oltava tehokkaita, suhteellisia ja varoittavia. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava näistä säännöksistä komissiolle viimeistään kuuden kuukauden kuluttua sen jälkeen, kun tämä asetus on annettu ja ilmoitettava niiden muutokset mahdollisimman pian.

19 artikla

Tietojenvaihto

1. Komission ja jäsenvaltioiden on tapauksen mukaan helpotettava tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluvia kemikaaleja koskevien tieteellisten, teknisten, taloudellisten ja oikeudellisten tietojen toimittamista, toksikologiaa, ekotoksikologiaa ja käyttöturvallisuutta koskevat tiedot mukaan luettuina.

Komissio, tarpeen mukaan jäsenvaltioiden tuella, varmistaa tapauksen mukaan, että

- a) sellaiset yleisesti saatavilla olevat tiedot, jotka koskevat yleissopimuksen tavoitteisiin liittyviä lainsäädäntötoimia, toimitetaan sopimuspuolille ja
- b) tiedot yhtä tai useampaa kemikaalin käyttötarkoitusta merkittävästi sääntelevistä toimenpiteistä toimitetaan sopimuspuolille ja muille maille suoraan tai sihteeristön kautta.

2. Komissio ja jäsenvaltiot suojelevat toiselta sopimuspuolelta saatuja mahdollisia luottamuksellisia tietoja yhteisen sopimuksen mukaisesti.

3. Tässä asetuksessa tarkoitettussa tietojen välittämisessä seuraavia asioita ei pidetä luottamuksellisina:

- a) liitteissä II ja III esitetyt tiedot,
- b) edellä 16 artiklan 3 kohdassa tarkoitettujen käyttöturvallisuustiedotteissa annetut tiedot,
- c) kemikaalin viimeinen käyttöpäivä,
- d) kemikaalin valmistuspäivä,
- e) tiedot varotoimista, mukaan lukien vaarallisuusluokitus, riskin luonne sekä asiaa koskevat turvallisuusohjeet ja
- f) tiivistelmä toksikologisten ja ekotoksikologisten testien tuloksista.

Edellä sanottu ei rajoita ympäristöä koskevan tiedon saannin vapaudesta annetun neuvoston direktiivin 90/313/ETY⁽¹⁾ soveltamista.

Komissio ja jäsenvaltiot osallistuvat aktiivisesti kemikaalien turvallisuutta käsittelevän hallitustenvälisen foorumin perustamaan valmiuksien parantamiseen tarkoitettuun tietoverkkoon toimitettavilla tiedoilla hankkeista, joita ne tukevat tai rahoittavat ja joiden tavoitteena on kemikaalihallinnon parantaminen kehitysmaissa ja siirtymätalouden maissa.

Komissio laatii säännöllisin väliajoin selostuksen näistä toimista jäsenvaltioiden lähettämien tietojen perusteella.

20 artikla

Tekninen apu

Komissio ja jäsenvaltioiden nimetyt kansalliset viranomaiset tekevät, erityisesti kehitysmaiden ja siirtymätalouden maiden tarpeet huomioon ottaen, yhteistyötä teknisen avun, muun muassa koulutuksen, tarjoamiseksi, jotta maat voivat kehittää infrastruktuureja, valmiuksia ja asiantuntemusta, joita tarvitaan kemikaalien asianmukaiseen hallinnoimiseen koko niiden elinkaaren ajan.

Erityisesti yleissopimuksen täytäntöönpanon mahdollistamiseksi näissä maissa niille tarjotaan kemikaaleja koskevaa teknistä tietoa, edistetään asiantuntijavaihtoa, tuetaan nimettyjen kansallisten viranomaislaitosten perustamista tai ylläpitoa, tarjotaan teknistä tukea vaarallisten torjunta-ainevalmisteiden tunnistamiseksi ja valmistellaan sihteeristölle tehtäviä ilmoituksia.

Komission ja jäsenvaltioiden on harkittava myös kansalaisjärjestöjen tukemista.

21 artikla

Seuranta ja raportointi

1. Jäsenvaltioiden on toimitettava säännöllisesti komissiolle tietoja tässä asetuksessa säädettyjen menettelyjen toiminnasta, mukaan luettuna tullivalvonta, rikkomukset, rangaistukset ja korjaavat toimet.

2. Komissio laatii säännöllisesti tässä asetuksessa säädetyn kertomuksen sen vastuulla olevien toimintojen toimivuudesta ja sisällyttää sen synteesiraporttiin, johon kootaan tiedot, jotka jäsenvaltioiden on toimitettava 1 kohdan mukaisesti. Euroopan parlamentille ja neuvostolle toimitetaan tiivistelmä kertomuksesta, joka julkaistaan myös Internetissä.

(¹) EYVL L 158, 23.6.1990, s. 56.

3. Jäsenvaltiot ja komissio noudattavat 1 ja 2 kohdan mukaisesti toimitettavien tietojen käsittelyssä asiaan liittyviä velvollisuuksia luottamuksellisten tietojen ja omistusoikeuden suojelemiseksi.

22 artikla

Liitteiden päivitys

1. Komissio arvioi säännöllisesti liitteessä I olevaa kemikaaliluetteloa yhteisön lainsäädännössä ja yleissopimuksessa tapahtuvan kehityksen perusteella.

2. Määriteltäessä sitä, määrätäänkö yhteisön lainsäädännön perusteella annetulla suoraan sovellettavalla sääntelytoimella kiellosta vai ankarasta sääntelystä, sääntelytoimen vaikutus arvioidaan luokkien "torjunta-aineet" ja "teollisuuskemikaalit" sisällä olevien alaryhmien tasolla. Jos sääntelytoimella kielletään kemikaalin käyttö tai rajoitetaan sitä ankarasti missä tahansa käyttötarkoituksen alaryhmässä, kemikaali sisällytetään liitteessä I olevaan 1 osaan.

Määriteltäessä sitä, määrätäänkö yhteisön lainsäädännön perusteella annetulla suoraan sovellettavalla sääntelytoimella sellaisesta kiellosta tai ankarasta sääntelystä, että kyseiseen kemikaaliin olisi sovellettava 10 artiklassa tarkoitettua PIC-ilmoitusmenettelyä, sääntelytoimen vaikutus arvioidaan luokkien "torjunta-aineet" ja "teollisuuskemikaalit" tasolla. Jos sääntelytoimella kielletään tai säännellään ankarasti kemikaalin käyttöä missä tahansa käyttötarkoituksessa, kemikaali sisällytetään myös liitteessä I olevaan 2 osaan.

3. Komissio tekee ilman kohtuutonta viivettä päätöksen kemikaalin sisällyttämisestä liitteeseen I tai tarpeen mukaan sitä koskevan nimikekohdan muuttamisesta.

4. Kemikaalin sisällyttämisestä liitteessä I olevaan 1 tai 2 osaan 2 kohdan mukaisesti yhteisön lainsäädännön mukaan annetun sääntelytoimen johdosta päätetään 24 artiklan 3 kohdassa säädetyn menettelyn mukaisesti.

5. Kaikki muut liitteen I muutokset, nykyisiin nimikekohtiin tehtävät muutokset mukaan luettuina, sekä liitteisiin II, III, IV ja VI tehtävät muutokset tehdään 24 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua menettelyä mukaisesti.

23 artikla

Tekniset ohjeet

Komissio laatii 24 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua menettelyä mukaisesti teknisiä ohjeita tämän asetuksen soveltamisen helpottamiseksi käytännössä.

Nämä tekniset ohjeet julkaistaan *Euroopan yhteisöjen virallisen lehden* C-sarjassa.

24 artikla

Komitea

1. Komissiota avustaa direktiivin 67/548/ETY 29 artiklalla perustettu komitea.

2. Viitattaessa tähän kohtaan, sovelletaan päätöksen 1999/468/EY 3 artiklassa säädettyä neuvoo-antavaa menettelyä ja otetaan huomioon mainitun päätöksen 7 artikla.

3. Viitattaessa tähän kohtaan, sovelletaan päätöksen 1999/468/EY 5 artiklassa säädettyä sääntelymenettelyä ja otetaan huomioon mainitun päätöksen 7 artikla.

Päätöksen 1999/468/EY 5 artiklan 6 kohdassa säädetty määräaika on kolme kuukautta.

25 artikla

Kumoaminen

Kumotaan asetus (ETY) N:o 2455/92.

26 artikla

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2003.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

LIITE I

1 OSA. VIENTI-ILMOITUSMENETTELYÄ EDELLYTTÄVIEN KEMIKAALIEN LUETTELO

(Asetuksen 7 artikla)

On huomattava, että niihin liitteen tässä osassa mainittuihin kemikaaleihin, joihin sovelletaan PIC-menettelyä, ei sovelleta asetuksen 7 artiklan 1–3 kohdissa säädettyjä vienti-ilmoitusvelvollisuuksia, jos 7 artiklan 5 kohdan b ja c alakohdassa säädetty edellytykset täyttyvät. Tällaiset kemikaalit, jotka merkitään symbolilla # jäljempänä olevassa luettelossa, luetteloidaan uudelleen tässä liitteessä olevassa 3 osassa viittausten helpottamiseksi.

Huomattakoon myös, että ne liitteen tässä osassa mainitut kemikaalit, joihin sovelletaan PIC-ilmoitusmenettelyä yhteisön suoraan sovellettavan sääntelytoimen luonteen vuoksi, luetteloidaan myös tässä liitteessä olevassa 2 osassa. Tällaiset kemikaalit merkitään symbolilla + jäljempänä olevassa luettelossa.

Kemikaali	CAS-N:o	EC-N:o	CN	Alaryhmä	Käytön rajoitukset	Maat, jotka eivät vaadi ilmoitusta
1,1,1-Trikloorietaani	71-55-6	200-756-3	2903 19 10	i(2)	b	
1,2-Dibromietaani (Etyleenidibromidi) #	106-93-4	203-444-5	2903 30 31	p(1)	b	Ks. PIC-kiertokirje osoitteessa www.pic.int/
1,2-Dikloorietaani (etyleenidikloridi) #	107-06-2	203-458-1	2903 15 00	p(1) i(2)	b b	Ks. PIC-kiertokirje osoitteessa www.pic.int/
2-Naftyylimiamiini ja sen suolat +	91-59-8 ja muut	202-080-4 ja muut	2921 45 00	i(1) i(2)	b b	
2,4,5-T #	93-76-5	202-273-3	2918 90 90			Ks. PIC-kiertokirje osoitteessa www.pic.int/
4-Aminobifenyyli ja sen suolat +	92-67-1 ja muut	202-177-1 ja muut	2921 49 90	i(1) i(2)	b b	
4-Nitrobifenyyli +	92-92-3	202-204-7	2904 20 00	i(1) i(2)	b b	
Aldriini #	309-00-2	206-215-8	2903 59 90	p(1)	b	Ks. PIC-kiertokirje osoitteessa www.pic.int/
Arseeniyhdisteet				p(2)	sr	
Asbestikuidut +:						# Ks. PIC-kiertokirje osoitteessa www.pic.int/
Krokidoliitti #	12001-28-4	310-127-6	2524 00	i(1)–i(2)	b–b	
Amosiitti	12172-73-5		2524 00	i(1)–i(2)	b–b	
Antofylliitti	77536-67-5		2524 00	i(1)–i(2)	b–b	
Aktinoliitti	77536-66-4		2524 00	i(1)–i(2)	b–b	
Tremoliitti	77536-68-6		2524 00	i(1)–i(2)	b–b	
Krysotiili	132207-32-0		2524 00	i(1)–i(2)	b–b	
Atsinfossietyyli	2642-71-9	220-147-6	2933 90 95	p(1)	b	
Bentseeni	71-43-2	200-753-7	2902 20	i(2)	sr	
Bentsidiini ja sen suolat +	92-87-5	202-199-1	2921 59 90	i(1)–i(2)	b–b	
Bentsidiini johdannaiset +	—	—		i(2)	b	
Binapakryyli #	485-31-4	207-612-9	2916 19 80	p(1) i(2)	b b	Ks. PIC-kiertokirje osoitteessa www.pic.int/

Kemikaali	CAS-N:o	EC-N:o	CN	Alaryhmä	Käytön rajoitukset	Maat, jotka eivät vaadi ilmoitusta			
Kadmium ja sen yhdisteet	7440-43-9 ja muut	231-152-8 ja muut	8107 3206 30 00 ja muut	i(1)	sr				
Kamfekloori (toksafeeni) #	8001-35-2	232-283-3	3808 10 20	p(1)	b	Ks. PIC-kiertokirje osoitteessa www.pic.int/			
Kaptafoli #	2425-06-1	219-363-3	2930 90 70	p(1)–p(2)	b–b	Ks. PIC-kiertokirje osoitteessa www.pic.int/			
Hiilitetrakloridi	56-23-5	200-262-8	2903 14 00	i(2)	b				
Klordaani #	57-74-9	200-349-0	2903 59 90	p(1)	b	Ks. PIC-kiertokirje osoitteessa www.pic.int/			
Klordimeformi #	6164-98-3	228-200-5	2925 20 00			Ks. PIC-kiertokirje osoitteessa www.pic.int/			
Klorfenapyri +	122453-73-0		2933 99 90	p(1)	b				
Klorbentsylaatti #	510-15-6	208-110-2	2918 19 80			Ks. PIC-kiertokirje osoitteessa www.pic.int/			
Kloroformi	67-66-3	200-663-8	2903 13 00	i(2)	b				
Klotsolinaatti +	84332-86-5	282-714-4	2934 99 90	p(1)	b				
Kreosootti ja kreosootinsukuiset aineet	8001-58-9 61789-28-4 84650-04-4 90640-84-9 65996-91-0 90640-80-5 65996-82-2 8021-39-4 122384-78-5	232-287-5 263-047-8 283-484-8 292-605-3 2266-026-1 292-602-7 266-019-3 232-419-1 310-191-5	2707 91 00	} i(2)	b				
Syhalotriini	68085-85-8	268-450-2	2926 90 95				p(1)	b	
DBB (di-μ-okso-di-n-butyylitinahydroksi-boraani)	75113-37-0	401-040-5	2931 00 95				i(1)	b	
DDT (1,1,1-trikloori-2,2-bis(p-kloorifenyli) etaani) #	50-29-3	200-024-3	2903 62 00				p(1)	b	Ks. PIC-kiertokirje osoitteessa www.pic.int/
Dikofoli, joka sisältää < 78 % p,p'-dikofolia tai 1 g/kg DDT:tä ja DDT:n sukuisia yhdisteitä +	115-32-2	204-082-0	2906 29 00				p(1)	b	
Dieldriini #	60-57-1	200-484-5	2910 90 00				p(1)	b	Ks. PIC-kiertokirje osoitteessa www.pic.int/
Dinosebi, sen asetaatti ja suolat #	88-85-7 ja muut	201-861-7 ja muut	2908 90 00 2915 39 90				p(1) i(2)	b b	Ks. PIC-kiertokirje osoitteessa www.pic.int/
Dinoterbi +	1420-07-1	215-813-8	2908 90 00				p(1)	b	

Kemikaali	CAS-N:o	EC-N:o	CN	Alaryhmä	Käytön rajoitukset	Maat, jotka eivät vaadi ilmoitusta
DNOC +	534-52-1	208-601-1	2908 90 00	p(1)	b	
Endriini +	72-20-8	200-775-7	2910 90 00	p(1)	b	
Etyleenioksidi (oksiraani) #	75-21-8	200-849-9	2910 10 00	p(1)	b	Ks. PIC-kiertokirje osoitteessa www.pic.int/
Fenvaleraatti	51630-58-1	257-326-3	2926 90 95	p(1)	b	
Ferbaami	14484-64-1	238-484-2	2930 20 00	p(1)	b	
Fluoriasetamidi #	640-19-7	211-363-1	2924 19 00			Ks. PIC-kiertokirje osoitteessa www.pic.int/
HCH, joka sisältää vähemmän kuin 99,0 % gamma-isomeeriä #	608-73-1	210-168-9	2903 51 00	p(1)	b	Ks. PIC-kiertokirje osoitteessa www.pic.int/
Heptakloori #	76-44-8	200-962-3	2903 59 90	p(1)	b	Ks. PIC-kiertokirje osoitteessa www.pic.int/
Heksaklooribentseeni #	118-74-1	204-273-9	2903 62 00	p(1)-p(2) i(2)	b-sr b	Ks. PIC-kiertokirje osoitteessa www.pic.int/
Heksakloorietaani	67-72-1	200-666-4	2903 19 90	i(1)	sr	
Lindaani (γ-HCH) #	58-89-9	200-401-2	2903 51 10	p(1)	b	Ks. PIC-kiertokirje osoitteessa www.pic.int/
a) Maleiinihydratsidi ja sen suolat, paitsi koliini-, kalium- ja natriumsuolat b) Maleiinihappohydratsidin koliini-, kalium- ja natriumsuolat, jotka sisältävät enemmän kuin 1 mg/ml vapaata hydratsiinia ilmaistuna happoekvivalentina	123-33-1 51542-52-0	204-619-9	2933 99 90	p(1)	b	
Elohopeayhdisteet #	10112-91-1, 21908-53-2 ja muut	—		p(1)-p(2)	b-sr	Ks. PIC-kiertokirje osoitteessa www.pic.int/
Metamidofossi (liukoiset, nestemäiset valmisteet, joissa on yli 600 g tehoainetta/l) #	10265-92-6	233-606-0	3808 10 40			Ks. PIC-kiertokirje osoitteessa www.pic.int/
Metyyliparationi (emulgoituvat tiivisteet (EC), joissa on 19,5 %, 40 %, 50 %, 60 % tehoainetta, ja pölyt, joissa on 1,5 %, 2 % ja 3 % tehoainetta) #	298-00-0	206-050-1	3808 10 40			Ks. PIC-kiertokirje osoitteessa www.pic.int/
Monokrotofossi (liukoiset, nestemäiset valmisteet, joissa on yli 600 g tehoainetta/l) #	6923-22-4	230-042-7	3808 10 40 3808 90 90			Ks. PIC-kiertokirje osoitteessa www.pic.int/
Monolinuroni	1746-81-2	217-129-5	2928 00 90	p(1)	b	
Monometyylidibromi-difenyylimetaani Kauppanimi: DBBT +	99688-47-8	401-210-1	2903 69 90	i(1)	b	
Monometyylidikloori-difenyylimetaani Kauppanimi: Ugilec 121 tai Ugilec 21 +	—	400-140-6	2903 69 90	i(1)-i(2)	b-b	

Kemikaali	CAS-N:o	EC-N:o	CN	Alaryhmä	Käytön rajoitukset	Maat, jotka eivät vaadi ilmoitusta
Monometyylitettrakloori-difenyylimetaani Kauppanimi: Ugilec 141 +	76253-60-6	278-404-3	2903 69 90	i(1)–i(2)	b–b	
Nitrofeeni +	1836-75-5	217-406-0	2909 30 90	p(1)	b	
Orgaaniset tina(III)-yhdisteet	—	—	2931 00 95	p(2) i(2)	sr sr	
Parationi # +	56-38-2	200-271-7	2920 10 00	p(1)	b	Ks. PIC-kiertokirje osoitteessa www.pic.int/
Pentakloorifenoli #	87-86-5	201-778-6	2908 10 00			Ks. PIC-kiertokirje osoitteessa www.pic.int/
Permetriini	52645-53-1	258-067-9	2916 20 00	p(1)	b	
Fosfamidoni (liukoiset, nestemäiset valmisteet, joissa on yli 1 000 g tehoainetta/l) #	13171-21-6 (seos, (E)&(Z)-isomeerit) 23783-98-4 ((Z)-isomeeri) 297-99-4 ((E)-isomeeri)	236-116-5	3808 10 40 3808 90 90			Ks. PIC-kiertokirje osoitteessa www.pic.int/
Polybromatut bifenyylit (PBB) #	13654-09-06 36355-01-08 27858-07-7	—	2903 69 90	i(1)	sr	Ks. PIC-kiertokirje osoitteessa www.pic.int/
Polyklooratut bifenyylit (PCB) #	1336-36-3 ja muut	215-648-1 ja muut	2903 69 90	i(1)	b	Ks. PIC-kiertokirje osoitteessa www.pic.int/
Polyklooratut terfenyylit (PCT) #	61788-33-8	262-968-2	2903 69 90	i(1)	b	Ks. PIC-kiertokirje osoitteessa www.pic.int/
Profaami	122-42-9	204-542-0	2924 29 95	p(1)	b	
Pyratsofossi +	13457-18-6	236-656-1	2933 59 95	p(1)	b	
Kvintotseeni +	82-68-8	201-435-0	2904 90 85	p(1)	b	
Teknatseeni +	117-18-0	204-178-2	2904 90 85	p(1)	b	
Tris- (2,3-dibromipropyli)fosfaatti #	126-72-7	204-799-9	2919 00 90	i(1)	sr	Ks. PIC-kiertokirje osoitteessa www.pic.int/
Tris-atsiridinyyli-fosfinoksidi +	545-55-1	208-892-5	2933 99 90	i(1)	sr	
Tsinebi	12122-67-7	235-180-1	3824 90 99	p(1)	b	

(*) Alaryhmä: p(1) – torjunta-aine kasvinsuojeluaineiden ryhmässä, p(2) – muu torjunta-aine, biosidivalmisteet mukaan lukien, i(1) – ammattikäyttöön tarkoitettu teollisuuskemikaali ja i(2) – yleiseen käyttöön tarkoitettu teollisuuskemikaali.

(**) Käytön rajoitukset: sr – ankarasti säännelty, b – kielletty (kyseeseen tulevalle alaryhmälle tai kyseeseen tuleville alaryhmille) yhteisön lainsäädännön mukaisesti.

CAS: Chemical Abstracts Service.

PIC-menettelyä (osittain) edellyttävä kemikaali.

+ PIC-ilmoitusmenettelyyn kuuluva kemikaali.

2 OSA. LUETTELO PIC-ILMOITUSMENETTELYYN KUULUVISTA KEMIKAALEISTA

(Asetuksen 10 artikla)

Luetteloon sisältyvät PIC-ilmoitusmenettelyyn kuuluvat kemikaalit. Siihen ei yleensä sisällytetä kemikaaleja, joihin jo sovelletaan PIC-menettelyä. Ne luetellaan tässä liitteessä olevassa 3 osassa.

Kemikaali	CAS-N:o	EC-N:o	CN-koodi	Ryhmä	Käytön rajoitukset
2-Naftyylamiini ja sen suolat+	91-59-8 ja muut	202-080-4 ja muut	2921 45 00	i	b
4-Aminobifenyyli ja sen suolat	92-67-1 ja muut	202-177-1 ja muut	2921 49 90	i	b
4-Nitrobifenyyli	92-92-3	202-204-7	2904 20 00	i	b
Asbestikuidut:					
Krokidoliitti #	12001-28-4		2524 00	i	b
Amosiitti	12172-73-5		2524 00	i	b
Antofylliitti	77536-67-5		2524 00	i	b
Aktinoliitti	77536-66-4		2524 00	i	b
Tremoliitti	77536-68-6		2524 00	i	b
Krysotiili	132207-32-0		2524 00	i	b
Bentsidiini ja sen suolat	912-87-5	202-199-1	2921 59 90	i	sr
Bentsidiini-johdannaiset	—	—			
Klorfenapyri	122453-73-0			p	sr
Klotsolinaatti	84332-86-5	282-714-4	2934 90 96	p	b
Dikofoli, joka sisältää < 78 % p,p'-dikofolia tai 1 g/kg DDT:tä ja DDT:n sukuisia yhdisteitä	115-32-3	204-082-0	2906 29 00	p	sr
Dinoterbi	1420-07-1	215-813-8	2908 90 00	p	b
DNOC	534-52-1	208-601-1	2908 90 00	p	b
Endriini	72-20-8	200-775-7	2910 90 00	p	b
Monometyylidibromi-difenyyylimetaani Kauppanimi: DBBT	99688-47-8	401-210-1	2903 69 90	i	b
Monometyylidikloori-difenyyylimetaani Kauppanimi: Ugilec 121 tai Ugilec 21	—	400-140-6	2903 69 90	i	b
Monometyylitetra-klooridifenyyylimetaani Kauppanimi: Ugilec 141	76253-60-6	278-404-3	2903 69 90	i	b
Nitrofeeni	1836-75-5	217-406-0	2909 30 90	p	b
Parationi #	56-38-2	200-271-7	2920 10 00	p	sr
Pyratsofossi	13457-18-6	236-656-1	2933 59 70	p	b
Kvintotseeni	82-68-8	201-435-0	2904 90 85	p	b
Teknatseeni	117-18-0	204-178-2	2904 90 85	p	sr

(*) Ryhmä: p – torjunta-aine, i – teollisuuskemikaali.

(**) Käytön rajoitukset: sr – ankarasti säännelty, b – kielletty (kyseeseen tulevalle alaryhmälle tai kyseeseen tuleville alaryhmille).

CAS: Chemical Abstracts Service.

Kansainvälistä PIC-menettelyä (osittain) edellyttävä kemikaali.

3 OSA. LUETTELO KEMIKAALEISTA, JOIHIN SOVELLETAAN ROTTERDAMIN YLEISSOPIMUKSESSA MÄÄRÄTTYÄ PIC-MENETTELYÄ

(Asetuksen 12 ja 13 artikla)

(jäljempänä mainitut luokat ovat yleissopimuksessa käytettyjä.)

Kemikaali	Asiaan liittyvät CAS-numero(t)	Luokka
2,4,5-T	93-76-5	Torjunta-aine
Aldriini	309-00-2	Torjunta-aine
Binapakryyli	485-31-4	Torjunta-aine
Kaptafoli	2425-06-1	Torjunta-aine
Klordaani	57-74-9	Torjunta-aine
Klordimeformi	6164-98-3	Torjunta-aine
Klooribentsylaatti	510-15-6	Torjunta-aine
DDT	50-29-3	Torjunta-aine
Dieldriini	60-57-1	Torjunta-aine
Dinosebi ja sen suolat	88-85-7	Torjunta-aine
EDB (1,2-dibromietaani)	106-93-4	Torjunta-aine
Etyleenidikloridi	107-06-2	Torjunta-aine
Etyleenioksidi	75-21-8	Torjunta-aine
Fluoriasetamidi	640-19-7	Torjunta-aine
HCH (isomeerien seos)	608-73-1	Torjunta-aine
Heptakloori	76-44-8	Torjunta-aine
Heksaklooribentseeni	118-74-1	Torjunta-aine
Lindaani	58-89-9	Torjunta-aine
Elohopeayhdisteet, myös epäorgaaniset elohopeayhdisteet, alkyylilohopeayhdisteet sekä alkyylioksialkyyli- ja aryylilohopeayhdisteet		Torjunta-aine

Kemikaali	Asiaan liittyvät CAS-numero(t)	Luokka
Pentakloorifenoli	87-86-5	Torjunta-aine
Toksafeeni	87-86-5	Torjunta-aine
Metamidofossi (aineen liukoiset nestemäiset valmisteet, joissa on yli 600 g vaikuttavaa ainetta litraa kohti)	10265-92-6	Erittäin vaarallinen torjunta-ainevalmiste
Metyyliparationi (emulgoituvat tiivisteet, EC, joissa on 19,5, 40, 50 tai 60 prosenttia vaikuttavaa ainetta sekä pölyt, joissa on 1,5, 2 tai 3 prosenttia vaikuttavaa ainetta)	298-00-0	Erittäin vaarallinen torjunta-ainevalmiste
Monokrotofossi (aineen liukoiset nestemäiset valmisteet, joissa on yli 600 g vaikuttavaa ainetta litraa kohti)	6923-22-4	Erittäin vaarallinen torjunta-ainevalmiste
Parationi (tämän aineen kaikki valmisteet – aerosolit, pölytettävät jauheet (DP), emulgoituvat tiivisteet (EC), pelletit (GR) ja vettyvät jauheet (WP) – kuuluvat mukaan, lukuun ottamatta kapseloituja suspensioita (CS))	56-38-2	Erittäin vaarallinen torjunta-ainevalmiste
Fosfamidoni (aineen liukoiset nestemäiset valmisteet, joissa on yli 1 000 g vaikuttavaa ainetta litraa kohti)	13171-21-6 ((E)- ja (Z)-isomeerien seos) 23783-98-4 ((Z)-isomeeri) 297-99-4 ((E)-isomeeri)	Erittäin vaarallinen torjunta-ainevalmiste
Krokidoliitti	12001-28-4	Teollisuuskemikaali
Polybromatut bifenyylit (PBB)	36355-8-9 (heksa-) 27858-07-7 (okta-) 13654-09-6 (deka-)	Teollisuuskemikaali
Polyklooratut bifenyylit (PCB)	1336-36-3	Teollisuuskemikaali
Polyklooratut terfenyylit (PCT)	61788-33-8	Teollisuuskemikaali
Tris(2,3-dibromipropyli)fosfaatti	126-72-7	Teollisuuskemikaali

LIITE II

**KIELLETYN TAI ANKARASTI SÄÄNNELLYN KEMIKAALIN ILMOITTAMINEN YLEISSOPIMUKSEN
PÄÄSIHTEERISTÖLLE****10 artiklan nojalla annetuissa ilmoituksissa vaadittavat tiedot**

Ilmoituksissa on mainittava

1. Ominaisuudet, tunnistetiedot ja käyttötarkoitukset

- a) yleisnimi,
- b) kansainvälisesti tunnustetun, esimerkiksi Kansainvälisen teoreettisen ja sovelletun kemian liiton (IUPAC) nimikkeistön mukainen kemiallinen nimi, jos tällainen nimikkeistö on olemassa,
- c) kauppanimet ja valmisteiden nimet,
- d) koodinumerot: Chemical Abstract Servicen (CAS) numero, harmonoidun järjestelmän nimike sekä muut numerot,
- e) tiedot vaarallisuusluokituksista, jos kemikaaliin sovelletaan luokitteluvaatimuksia,
- f) kemikaalin käyttötarkoitus tai käyttötarkoitukset,
 - EU:ssa
 - tuojamaassa
- g) fysikaalis-kemialliset, toksikologiset ja ekotoksikologiset ominaisuudet.

2. Suoraan sovellettava lainsäädäntötoimi

- a) Suoraan sovellettavaa lainsäädäntötoimea koskevat erityistiedot:
 - i) tiivistelmä suoraan sovellettavasta lainsäädäntötoimesta,
 - ii) viittaus sääntelyasiakirjaan,
 - iii) suoraan sovellettavan lainsäädäntötoimen voimaantulopäivä,
 - iv) maininta siitä, vahvistettiinko suoraan sovellettava lainsäädäntötoimi riskien tai vaarojen arvioinnin perusteella, ja jos näin on, tiedot tällaisesta arvioinnista sekä viittaus asiaa koskeviin asiakirjoihin,
 - v) ihmisten terveyttä, mukaan lukien kuluttajien ja työntekijöiden terveyttä, tai ympäristöä koskevat suoraan sovellettavan lainsäädäntötoimen syyt,
 - vi) tiivistelmä riskeistä ja vaaroista, joita kemikaalit aiheuttavat ihmisten terveydelle, myös kuluttajien ja työntekijöiden terveydelle, tai ympäristölle, sekä suoraan sovellettavan lainsäädäntötoimen odotetuista vaikutuksista,
- b) luokka tai luokat, jonka tai joiden osalta suoraan sovellettava lainsäädäntötoimi on vahvistettu, sekä kunkin luokan osalta:
 - i) käyttötarkoitus, joka suoraan sovellettavalla lainsäädäntötoimella kielletään,
 - ii) edelleen sallittu käyttötarkoitus tai käyttötarkoitukset,
 - iii) mahdollisuuksien mukaan arvio kemikaalien tuotanto-, tuonti-, vienti- ja käyttömääristä,
- c) mahdollisuuksien mukaan maininta suoraan sovellettavan lainsäädäntötoimen todennäköisestä merkityksestä muille valtioille ja alueille,
- d) muut asiaa koskevat tiedot, esimerkiksi:
 - i) arvio suoraan sovellettavan lainsäädäntötoimen sosiaalis-taloudellisista vaikutuksista,
 - ii) mahdollisuuksien mukaan tiedot vaihtoehtoista ja niihin liittyvistä riskeistä, kuten:
 - yhdennetyt tuholaisentorjuntastrategiat
 - teollisuuden käytänteet ja prosessit, myös puhtaampi teknologia.

LIITE III

VIENTI-ILMOITUS

Asetuksen 7 artiklan mukaisesti vaadittavat tiedot:

1. Vientikemikaalin tunnistetiedot:
 - a) Kansainvälisen teoreettisen ja sovelletun kemian liiton nimikkeistön mukainen nimi
 - b) muut nimet (tavalliset nimet, kaupanimet ja lyhenteet)
 - c) EC-numero ja CAS-numero
 - d) CUS-numero ja yhdistetyn nimikkeistön koodi
 - e) aineen tärkeimmät epäpuhtaudet, jos ne ovat erityisen merkittäviä
2. Vientikemikaalivalmisteen tunnistetiedot:
 - a) valmisteen kaupanimi tai nimitys
 - b) kullekin liitteessä I mainitulle aineelle prosenttiosuus ja yksityiskohdat, kuten kohdassa 1
3. Vientiä koskevat tiedot:
 - a) määrämaa
 - b) alkuperämaa
 - c) tämän vuoden ensimmäisen vientitapahtuman aiottu päivämäärä
 - d) aiottu käyttö määrämaassa, jos se tiedetään
 - e) tuojan tai tuontiyrityksen nimi, osoite ja muut asiaa koskevat tiedot
 - f) viejän tai vientiyrityksen nimi, osoite ja muut asiaa koskevat tiedot
4. Nimetyt kansalliset viranomaiset
 - a) lisätietoja antavan Euroopan unionissa nimetyn viranomaisen nimi, osoite, puhelin- ja faksinumero tai sähköpostiosoite
 - b) tuojamaan nimetyn viranomaisen nimi, osoite, puhelin- ja faksinumero tai sähköpostiosoite.
5. Tiedot varotoimenpiteistä, kuten vaaran ja riskin luokka sekä käyttöturvallisuusohjeet.
6. Tiivistelmä fysikaalis-kemiallisista, toksikologisista ja ekotoksikologisista ominaisuuksista.
7. Kemikaalin käyttötarkoitus Euroopan unionissa:
 - a) Sääntelytoimen (kielto tai ankara sääntely) soveltamisalaan kuuluvat käyttötarkoitukset ja ryhmät tai alaryhmät
 - b) Käyttötarkoitukset, joissa kemikaali ei ole ankarasti säännelty tai kielletty
(Asetuksen liitteessä I määritellyt käyttötarkoituserhmät ja alaryhmät)
 - c) mahdollisuuksien mukaan arvio kemikaalien tuotanto-, tuonti-, vienti- ja käyttömääristä,
8. Tiedot varotoimenpiteistä, joilla vähennetään kemikaalille altistumista ja sen päästöjä
9. Tiivistelmä sääntelytoimista ja niiden syyt
Tiivistelmä liitteessä II olevan 2 kohdan a, c ja d alakohdissa annetuista tiedoista
Lisätiedot, joita viejäsojpmispuoli toimittaa, koska se katsoo viennin aiheuttavan huolta, tai tuojasojpmispuolen pyynnöstä toimitettavat liitteessä II täsmennetyt lisätiedot

LIITE IV

TIEDOT, JOTKA JÄSENVALTIOIDEN NIMETTYJEN KANSALLISTEN VIRANOMAISTEN ON TOIMITETTAVA KOMISSIOLLE 9 ARTIKLAN MUKAISESTI

1. Tiivistelmä edellisen vuoden aikana vietyjen liitteen I soveltamisalaan kuuluvien kemikaalien (aineet ja valmisteet) määristä

a) Vientivuosi

b) Taulukko vientikemikaalien (aineet ja valmisteet) määristä

Kemikaali	Tuojamaa	Kemikaalin määrä
...		
...		
...		

2. Luettelo tuojista

Kemikaali	Tuojamaa	Tuoja tai tuontiyritys	Tuojan tai tuontiyrityksen nimi, osoite ja muut asiaa koskevat tiedot

LIITE V

VIENTIKIELLON ALAISET KEMIKAALIT JA ESINEET

(Asetuksen 14 artikla)

Vientikiellon alais(t)en kemikaali(e)n ja esine(id)en kuvaus	Merkitykselliset lisätiedot (esim. kemikaalin nimi, EC-N:o, CAS-N:o jne.)
Elohopeaa sisältävät hienosaippuat	CN-N:o 3401 11 00, 3401 19 00, 3401 20 10, 3401 20 90, 3401 30 00

LIITE VI

LUETTELO YLEISSOPIMUKSEN SOPIMUSPUOLISTA, JOTKA VAATIVAT PIC-MENETTELYYN KUULUVIA KEMIKAALEJA KOSKEVIA KAUTTAKULKUTietoJA

(Asetuksen 15 artikla)

Maa	Vaaditut tiedot

Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi Euroopan laajuisen rautatiejärjestelmän yhteentoimivuudesta annetun neuvoston direktiivin 96/48/EY ja direktiivin 2001/16/EY muuttamisesta

(2002/C 126 E/07)

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

KOM(2002) 22 lopull. — 2002/0023(COD)

(Komission esittämä 24 päivänä tammikuuta 2002)

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO,
jotka

omaisen rautatiejärjestelmän yhteentoimivuutta koskevassa direktiivissä käytetyn mallin perusteella.

ottavat huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 71 ja 156 artiklan,

ottavat huomioon komission ehdotuksen,

ottavat huomioon talous- ja sosiaalikomitean lausunnon,

ottavat huomioon alueiden komitean lausunnon,

noudattavat perustamissopimuksen 251 artiklassa määrättyä menettelyä,

sekä katsovat seuraavaa:

(4) Euroopan laajuisen tavanomaisen rautatiejärjestelmän yhteentoimivuudesta 19 päivänä maaliskuuta 2001 annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2001/16/EY ⁽³⁾ samoin kuin vastaavassa suurten nopeuksien rautatiejärjestelmää koskevassa direktiivissä säädetään YTE:n valmistelua ja hyväksymistä koskevista yhteisön menettelyistä sekä yhteisistä säännöistä, joilla arvioidaan vaatimustenmukaisuutta näihin eritelmiin nähden. Yhteiseksi edustuselimeksi nimitetty AEIF sai toimeksiannon laatia ensimmäinen YTE:ien ryhmä.

(5) Suurten nopeuksien rautatiejärjestelmän YTE:ien laatimistyöstä, direktiivin 96/48/EY soveltamisesta konkreettisiin hankkeisiin ja mainitun direktiivin mukaisesti perustetun komitean työskentelystä saatujen kokemusten perusteella komissio ehdottaa muutoksia rautatiejärjestelmien yhteentoimivuutta koskeviin direktiiveihin.

(1) Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 154 ja 155 artiklan mukaisesti yhteisö myötävaikuttaa Euroopan laajuisen verkkojen perustamiseen ja kehittämiseen liikenteen alalla. Näiden tavoitteiden toteuttamiseksi yhteisö panee erityisesti teknisen standardoinnin alalla käytäntöön kaikki toimet, jotka saattavat osoittautua tarpeellisiksi verkkojen yhteentoimivuuden turvaamiseksi.

(2) Rautatieliikenteen alalla ensimmäinen toimenpide oli Euroopan laajuisen suurten nopeuksien rautatiejärjestelmän yhteentoimivuudesta 23 päivänä heinäkuuta 1996 annettu neuvoston direktiivi 96/48/EY ⁽¹⁾. Direktiivin mukaiseksi yhteiseksi edustuselimeksi nimitetty Euroopan rautatiejärjestelmien yhteentoimivuuden liitto (Association européenne pour l'interopérabilité ferroviaire, AEIF) laatii esityksiä yhteentoimivuuden teknisiksi eritelmiksi (YTE) direktiivin tavoitteiden saavuttamiseksi.

(3) Komissio antoi neuvostolle ja Euroopan parlamentille 10. syyskuuta 1999 kertomuksen ⁽²⁾, jossa arvioitiin ensimmäisen kerran Euroopan laajuisen suurten nopeuksien rautatiejärjestelmän yhteentoimivuuden täytäntöönpanon edistymistä. Euroopan parlamentti pyysi 17. toukokuuta 2000 hyväksymässään päätöslauselmassa komissiota esittämään direktiivin 96/48/EY tarkistusehdotuksia tavan-

(6) Rautateiden turvallisuudesta ja yhteentoimivuudesta vastaavan yhteisön viraston perustamista koskevan asetuksen ... ja rautateiden turvallisuutta koskevan direktiivin ... antaminen edellyttää rautatiejärjestelmien yhteentoimivuutta koskevien direktiivien tiettyjen säännösten uudelleen muotoilua. Erityisesti komissio antaa kyseiselle virastolle tehtäväksi laatia kaikki YTE-esitykset – sekä uusien eritelmien kehittämiseksi että vanhojen tarkistamiseksi – heti kun virasto on perustettu.

(7) Direktiivien 2001/12/EY ⁽⁴⁾, 2001/13/EY ⁽⁵⁾ ja 2001/14/EY ⁽⁶⁾ voimaantulo vaikuttaa yhteentoimivuuden toteuttamiseen. Erityisesti direktiivissä 2001/12/EY säädetään rautatieverkon täydellisestä avaamisesta kansainväliselle tavaraliikenteelle vuonna 2008. Rautatieverkon käyttöoikeutta on laajennettava, kuten muissakin liikenne-muodoissa, samanaikaisesti siihen liittyvien tarvittavien yhdenmukaistamistoimien toteuttamisen kanssa. Tästä seuraa, että yhteentoimivuus on toteutettava koko verkossa, ja direktiivin 2001/16/EY maantieteellistä soveltamisalaa on laajennettava. Samoin direktiivin 2001/16/EY oikeusperusta olisi ulotettava perustamissopimuksen 71 artiklaan, johon direktiivi 2001/12/EY perustuu.

⁽¹⁾ EYVL L 235, 17.9.1996, s. 6.

⁽²⁾ KOM(1999) 414 lopull.

⁽³⁾ EYVL L 110, 20.4.2001, s. 1.

⁽⁴⁾ EYVL L 75, 15.3.2001, s. 1.

⁽⁵⁾ EYVL L 75, 15.3.2001, s. 26.

⁽⁶⁾ EYVL L 75, 15.3.2001, s. 29.

- (8) Euroopan liikennepolitiikkaa käsittelevässä valkoisessa kirjassa ilmoitetaan tästä direktiivistä, joka on osa komission strategiaa rautatieliikenteen elvyttämiseksi ja samalla eri liikennemuotojen käytön tasapainottamiseksi ja jonka lopullisena tavoitteena näin ollen on Euroopan teiden kuormituksen vähentäminen.
- (9) Direktiivin 96/48/EY mukaisesti laadituissa YTE:issä ei käsitellä nimenomaisesti infrastruktuurien ja liikkuvan kaluston uudistamistoita eikä ennalta ehkäisevän huollon vaatimia korjauksia. Tästä säädetään tavanomaista rautatiejärjestelmää koskevassa direktiivissä 2001/16/EY, ja direktiivit olisivat yhdenmukaistettava tältä osin.
- (10) Suurten nopeuksien rautatiejärjestelmän YTE:ien laatiminen on osoittanut, että yhtäältä direktiivin 96/48/EY olennaisten vaatimusten ja YTE:ien ja toisaalta eurooppalaisten standardien ja muiden standardointiin liittyvien asiakirjojen välistä suhdetta olisi selvennettävä. Erityisesti on erotettava toisistaan standardit tai standardien osat, joista on tehtävä pakollisia direktiivin tavoitteiden saavuttamiseksi, ja "yhdenmukaistetut" standardit, jotka on laadittu toteutuksen teknistä yhdenmukaistamista koskevaa uutta lähestymistapaa ⁽¹⁾.
- (11) Yleisenä sääntönä on, että eurooppalaiset eritelmät laaditaan teknistä yhdenmukaistamista ja standardointia koskevan uuden lähestymistavan mukaisesti. Niiden avulla voidaan olettaa lähinnä yhteentoimivuuden osatekijöiden ja liitäntöjen olevan tämän direktiivin tietyjen olennaisten vaatimusten mukaisia. Kyseiset eurooppalaiset eritelmät (tai niiden sovellettavat osat) eivät ole velvoittavia, eikä YTE:issä saa antaa mitään nimenomaisia viitteitä. Viitetiedot kyseisistä eurooppalaisista eritelmistä julkaistaan *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä*, ja jäsenvaltioiden on julkaistava eurooppalaisia standardeja vastaavien kansallisten standardien viitetiedot.
- (12) YTE:issä voidaan viitata nimenomaisesti eurooppalaisiin standardeihin tai eritelmiin tapauksissa, joissa se on ehdottoman välttämätöntä tämän direktiivin tavoitteiden saavuttamiseksi. Nimenomaisella viittauksella on seurauksia, jotka olisi täsmennettävä; erityisesti kyseiset eurooppalaiset standardit ja eritelmät muuttuvat velvoittaviksi heti, kun YTE:ä aletaan soveltaa.
- (13) YTE:ssä vahvistetaan kaikki määräykset, jotka yhteentoimivuuden osatekijän on täytettävä, sekä vaatimustenmukaisuuden arvioinnissa noudatettava menettely. Lisäksi on täsmennettävä, että jokainen osatekijä on tarkastettava YTE:ien mukaisessa vaatimustenmukaisuuden ja käyttöönsoveltuvuuden arviointimenettelyssä, mistä on annettava todistus.
- (14) Turvallisuussyistä on tarpeen pyytää jäsenvaltioita antamaan jokaiselle käyttöön otetulle kulkuneuvolle tunnistuskoodi. Tämän jälkeen kulkuneuvo on merkittävä kansalliseen luetteloon. Kansallisten luetteloiden on oltava sekä kaikkien jäsenvaltioiden että tietyjen yhteisön taloudellisten toimijoiden käytettävissä. Niissä olevien tietojen on oltava muodoltaan yhdenmukaiset. Tämän vuoksi luettelot varten on laadittava yhteiset tekniset ja toiminnalliset eritelmät.
- (15) Olisi täsmennettävä, miten menetellään silloin, kun osajärjestelmään sovellettavista olennaisista vaatimuksista ei vastaavassa YTE:ssä ole vielä perusteellisia eritelmiä. Tällöin on suotavaa, että direktiivin 96/48/EY ja 2001/16/EY 20 artiklassa tarkoitetut ilmoitetut laitokset vastaavat vaatimustenmukaisuuden arviointimenettelystä ja tarkastusmenettelystä.
- (16) Tämän direktiivin täytäntöönpanemiseksi tarvittavista toimenpiteistä olisi päätettävä menettelystä komissiolle siirrettyä täytäntöönpanovaltaa käytettäessä 28 päivänä kesäkuuta 1999 tehdyn neuvoston päätöksen 1999/468/EY ⁽²⁾ mukaisesti.
- (17) Direktiivin 96/48/EY liitteessä I annettua liikkuvan kaluston määritelmää olisi selvennettävä. Kyseistä direktiiviä olisi sovellettava myös liikkuvaan kalustoon, joka on suunniteltu liikennöimään ainoastaan suurnopeusjunia varten parannetuilla radoilla noin 200 kilometrin tuntinopeudella.
- (18) Tätä direktiiviä sovellettaessa on hyödynnettävä mahdollisimman paljon direktiivien 96/48/EY ja 2001/16/EY mukaisesti aloitettua työtä sekä tämän direktiivin voimaan tullessa pitkälle kehitettyjä hankkeita, joissa jäsenvaltiot ovat soveltaneet kyseisiä direktiivejä.
- (19) Tämän direktiivin tavoitetta, joka on Euroopan laajuisen rautatiejärjestelmän yhteentoimivuus, ei voida riittävällä tavalla saavuttaa jäsenvaltioiden toimin, vaan se voidaan toiminnan laajuuden vuoksi toteuttaa paremmin yhteisön tasolla perustamissopimuksen 5 artiklassa vahvistettujen toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaatteiden mukaisesti; tässä direktiivissä ei ylitetä sitä, mikä on tämän tavoitteen saavuttamiseksi tarpeen.

⁽¹⁾ Teknistä yhdenmukaistamista ja standardointia koskevaan uuteen lähestymistapaan liittyvät periaatteet hyväksyttiin vuonna 1985 (EYVL C 136, 4.6.1985). Tämän lähestymistavan mukaan direktiiveissä määritellään olennaiset vaatimukset, jotka tuotteiden on täytettävä, kun ne lasketaan markkinoille, mutta ei täsmennetä näiden vaatimusten noudattamiseksi käytettäviä teknisiä keinoja.

⁽²⁾ EYVL L 184, 17.7.1999, s. 23.

(20) Tämän vuoksi direktiivejä 96/48/EY ja 2001/16/EY olisi muutettava,

OVAT ANTANEET TÄMÄN DIREKTIIVIN:

1 artikla

Muutetaan direktiivi 96/48/EY seuraavasti:

1. Korvataan 1 artikla seuraavasti:

"1 artikla

1. Tämän direktiivin tarkoituksena on vahvistaa edellytykset, joiden on täyttyvä liitteessä I esitetyn Euroopan laajuisten suurten nopeuksien rautatiejärjestelmän yhteen- toimivuuden toteuttamiseksi yhteisön alueella.

Edellytykset koskevat tämän direktiivin voimaantulon jäl- keen käyttöön otettavien järjestelmän osien suunnittelua, valmistusta, käyttöönottoa, parantamista, uudistamista, käyttöä ja huoltoa sekä järjestelmän käyttöön osallistuvan henkilöstön ammattipätevyyttä ja työterveys- ja työturvalli- suusolosuhteita.

2. Tämän tavoitteen toteuttamisen on johdettava tekni- sen yhdenmukaistamisen vähimmäistason määrittelyyn, ja sen avulla on voitava:

- a) helpottaa, parantaa ja kehittää kansainvälisiä rautatili- kennepalveluja Euroopan unionissa ja kolmansien mai- den kanssa;
- b) edistää sisämarkkinoiden asteittaista toteutumista Eu- roopan laajuisten suurten nopeuksien rautatiejärjestel- män rakentamisessa, uudistamisessa, parantamisessa sekä toiminnassa käytettävien laitteiden ja palvelujen osalta;
- c) edistää Euroopan laajuisten suurten nopeuksien rautatie- järjestelmän yhteentoimivuutta."

2. Lisätään 2 artiklaan seuraavat kohdat:

- "j) 'perusparametrilla' kaikkia yhteentoimivuuden kannalta ratkaisevia lakisääteisiä, teknisiä tai toiminnallisia edel- lytyksiä, joista on tehtävä päätös tai suositus 21 artik- lan 2 kohdassa säädettyä menettelyä noudattaen ennen täydellisten YTE-esitysten laatimista;
- k) 'erityistapauksella' Euroopan laajuisten suurten nopeuk- sien rautatiejärjestelmän osaa, jota varten YTE:iin on sisällytettävä joko tilapäisiä tai pysyviä erityismääräyk- siä maantieteellisten tai topografisten esteiden takia tai koska kaupunkiympäristö tai yhdenmukaisuus ole- massa olevan järjestelmän kanssa asettaa rajoituksia. Tähän voivat sisältyä erityisesti muusta yhteisön ver-

kosta erillään olevat radat ja verkot, ulottuma, raidele- veys tai raideväli;

l) 'parantamisella' osajärjestelmän tai osajärjestelmän osan muuttamiseen liittyviä merkittäviä töitä, joilla muu- tetaan osajärjestelmän suoritustasoa;

m) 'huollon yhteydessä tapahtuvalla osien vaihtamisella' osien vaihtamista toiminnaltaan ja suoritustasoltaan vastaaviin osiin ennako- tai korjaushuollon yhtey- dessä;

n) 'uudistamisella' osajärjestelmän tai osajärjestelmän osan korvaamiseen liittyviä merkittäviä töitä, joilla ei muu- teta osajärjestelmän suoritustasoa;

o) 'nykyisellä rautatiejärjestelmällä' nykyisen rautatiever- kon rautatieinfrastruktuurien muodostamaa kokonai- suutta, jossa on ratoja ja kiinteitä laitteita, mihin ta- hansa luokkaan kuuluvaa ja mitä tahansa alkuperää olevaa liikkuva kalustoa, joka kulkee näissä infrastruk- tuureissa;

p) 'käyttöönotolla' kaikkia toimenpiteitä, joilla osajärjes- telmä saatetaan nimelliseen toimintakuntoon."

3. Muutetaan 5 artikla seuraavasti:

a) Korvataan 1 kohta seuraavasti:

"1. Kutakin osajärjestelmää varten laaditaan yksi tai useampi YTE. Ympäristöön ja käyttäjiin liittyvien osa- järjestelmien osalta YTE määritellään vain siinä tapauk- sessa, että se osoittautuu tarpeelliseksi. Täydentävä YTE voi olla tarpeen lähinnä pyrittäessä edistämään suurten nopeuksien rautatiejärjestelmän käyttöä sellaisten tava- roiden kuljetuksessa, joilla on huomattavaa lisäarvoa, tai suurten nopeuksien rautatiejärjestelmän ja lentoasemien yhteenliittämiseksi tarvittavissa sovelluksissa."

b) Muutetaan 3 kohta seuraavasti:

— Korvataan f alakohta seuraavasti:

"f) esitettävä kussakin tapauksessa menettelyt, joita on käytettävä yhteentoimivuuden osatekijöiden vaatimustenmukaisuuden tai käyttöönsoveltu- vuuden arvioinnissa sekä osajärjestelmien EY-tar- kastuksessa. Nämä menettelyt perustuvat päätök- sessä 93/465/ETY määriteltyihin moduuleihin;"

— Lisätään g ja h alakohta seuraavasti:

"g) ilmoitettava YTE:n käyttöönottostrategia, erityi- sesti välivaiheet, joiden kautta siirrytään asteit- tain nykytilanteesta sellaiseen lopulliseen tilan- teeseen, jossa YTE:n noudattaminen on yleistä,

- h) ilmoitettava kyseisen henkilöstön osalta ammatin pätevyyttä ja työterveyttä ja -turvallisuutta koskevat edellytykset, joita tarkoitettun osajärjestelmän käyttö ja ylläpito sekä YTE:n käyttöönotto edellyttävät.”

c) Lisätään 6 kohta seuraavasti:

”6. YTE:issä voidaan viitata nimenomaisesti eurooppalaisiin standardeihin tai eritelmiin silloin, kun se on ehdottoman välttämätöntä tämän direktiivin tavoitteiden saavuttamiseksi. Tällöin kyseiset eurooppalaiset standardit tai eritelmat (tai niiden kyseeseen tulevat osat) katsotaan asianomaisen YTE:n liitteiksi ja muuttuvat velvoittaviksi heti, kun YTE:n soveltaminen tulee pakolliseksi. Eurooppalaisten eritelmien puuttuessa ja niiden laatimista odottaessa voidaan viitata muihin standardointia koskeviin asiakirjoihin, joiden on oltava helposti saatavilla ja julkisia.”

4. Korvataan 6 artikla seuraavasti:

”6 artikla

1. Euroopan rautatievirasto, jäljempänä ’virasto’, laatii YTE-esitykset komission toimeksiannosta 21 artiklan 2 kohdassa säädetyn menettelyn mukaisesti.

YTE:t hyväksytään ja niitä tarkistetaan 21 artiklan 2 kohdassa säädettyä menettelyä noudattaen. Komissio julkaisee ne *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä*.

2. Viraston tehtävänä on valmistella YTE:ien tarkistus ja ajan tasalle saattaminen sekä antaa kaikki tarpeelliset suositukset 21 artiklassa tarkoitettulle komitealle, jotta tekninen kehitys tai sosiaaliset vaatimukset voitaisiin ottaa huomioon.

3. Kunkin YTE:n laatimisessa, hyväksymisessä ja tarkistamisessa on otettava huomioon niiden noudattamisen edellyttämien teknisten ratkaisujen arvioidut kustannukset, jotta voidaan määritellä ja toteuttaa mahdollisimman taloudellisia ratkaisuja. Tätä varten viraston on liitettävä jokaiseen YTE-esitykseen arvio kyseisten teknisten ratkaisujen arvioiduista kustannuksista ja hyödyistä kaikkien operaattoreiden ja niiden taloudellisten toimijoiden kannalta, joita asia koskee.

4. Viraston on tiedotettava 21 artiklassa tarkoitettulle komitealle säännöllisesti YTE:ien laatimisesta. Komitea voi antaa virastolle olennaisen vaatimusten sekä kustannusten arvioinnin perusteella mitä tahansa tarpeelliseksi katsomiin määräyksiä tai suosituksia YTE:ien laatimista varten.

5. Kunkin YTE:n hyväksymisen yhteydessä on kyseisen YTE:n voimaantulopäivä vahvistettava 21 artiklan 2 kohdassa säädetyn menettelyn mukaisesti.

6. YTE:itä laadittaessa ja tarkistettaessa otetaan huomioon käyttäjien mielipide niistä ominaisuuksista, joilla on suora vaikutus osajärjestelmien käyttöedellytyksiin näiden käyttäjien kannalta. Tässä tarkoituksessa virasto kuulee YTE:n laatimisen ja tarkistamisen aikana käyttäjiä edustavia yhdistyksiä ja järjestöjä. Se liittää YTE-esitykseen kertomuksen tämän kuulemisen tuloksista.

Jäljempänä 21 artiklassa tarkoitettu komitea laatii luettelon kuultavista yhdistyksistä ja järjestöistä ennen YTE:ien tarkistusta koskevan toimeksiannon antamista; luetteloa voidaan tarkastella uudelleen ja saattaa ajan tasalle jonkin jäsenvaltion tai komission pyynnöstä.

7. YTE:itä laadittaessa ja tarkistettaessa otetaan huomioon työmarkkinaosapuolten kanta 5 artiklan 3 kohdan g alakohdassa tarkoitettuihin edellytyksiin. Tätä varten työmarkkinaosapuolia kuullaan ennen kuin YTE-esitys toimitetaan 21 artiklassa tarkoitettulle komitealle hyväksymistä tai tarkistamista varten. Työmarkkinaosapuolia kuullaan komission päätöksen 98/500/EY (*) mukaisesti perustetussa alakohtaisessa neuvottelukomiteassa. Työmarkkinaosapuolet antavat lausuntonsa kolmen kuukauden kuluessa.

(*) EYVL L 255, 12.8.1998, s. 27.”

5. Lisätään 9 artiklaan alakohhta seuraavasti:

”Ne eivät erityisesti voi vaatia tarkastuksia, jotka on jo suoritettu osana EY-vaatimustenmukaisuus- tai käyttöönotto-veltuusvakuutuksen antamiseen liittyvää menettelyä.”

6. Muutetaan 10 artikla seuraavasti:

a) Korvataan 2 kohta seuraavasti:

”2. Jokainen osatekijä on tarkastettava asianomaista YTE:ää koskevassa vaatimustenmukaisuuden ja käytönsoveltuvuuden arviointimenettelyssä, ja sen mukaan on liitettävä asiaa koskeva todistus.”

b) Poistetaan 3, 4 ja 5 kohta.

7. Korvataan 11 artikla seuraavasti:

”11 artikla

Jos jäsenvaltiosta tai komissiosta vaikuttaa siltä, että suoraan tai välillisesti tämän direktiivin tarkoituksiin käytetyt eurooppalaiset eritelmat eivät täytä olennaisia vaatimuksia, kyseisten eritelmien poistamisesta osittain tai kokonaan julkaisuista, joissa ne esiintyvät, tai niiden muuttamisesta voidaan päättää 21 artiklan 2 kohdassa säädetyn menettelyn mukaisesti sen jälkeen, kun neuvoston direktiivillä 98/34/EY (*) perustettua komiteaa on kuultu.

(*) EYVL L 217, 5.8.1998, s. 18.”

8. Korvataan 14 artikla seuraavasti:

"14 artikla

1. Kukin jäsenvaltio myöntää käyttöönottoluvan sen omalla alueella sijaitseville tai siellä käytettävillä Euroopan laajuisten nopeuksien rautatiejärjestelmän rakenteellisille osajärjestelmille.

Tätä varten jäsenvaltioiden on toteutettava kaikki tarpeelliset toimenpiteet, jotta nämä osajärjestelmät voidaan ottaa käyttöön vain jos ne on suunniteltu, rakennettu ja asennettu tavalla, joka ei vaikeuta niitä koskevien olennaisten vaatimusten täyttämistä, kun ne yhdistetään Euroopan laajuiseen suurten nopeuksien rautatiejärjestelmään.

Niiden on tarkistettava erityisesti osajärjestelmien yhdenmukaisuus sen järjestelmän kanssa, johon ne liittyvät.

2. Kunkin jäsenvaltion on tarkistettava käyttöönoton yhteydessä ja tämän jälkeen säännöllisesti, että näitä osajärjestelmiä käytetään ja ylläpidetään niitä koskevien olennaisten vaatimusten mukaisesti. Tätä varten käytetään asianomaisissa rakenteellisissa ja toiminnallisissa YTE:issä esitettyjä arviointi- ja tarkastusmenettelyjä.

3. Uudistamisen tai parantamisen osalta infrastruktuurin tai rautatieyhtiön hoitajan on esitettävä sitä koskeva suunnitelma asianomaiselle jäsenvaltiolle. Jäsenvaltion on tarkastettava asiaa ja päätettävä sovellettavassa YTE:ssä osoitettu, käytettävä strategia huomioon ottaen, ovatko työt niin merkityksellisiä, että tässä direktiivissä tarkoitettu uusi käyttöönottolupa on tarpeen.

Uusi käyttöönottolupa on tarpeen aina, kun suunnitteilla olevat työt voivat vaikuttaa turvallisuuden tasoon.

4. Myöntäessään luvan liikkuvan kaluston käyttöön ottoon jäsenvaltioiden on annettava jokaiselle kulkuneuvolle aakkosnumeerinen tunnistekoodi. Koodi on kiinnitettävä jokaiseen kulkuneuvoon ja merkittävä kansalliseen luetteloon, jonka on täytettävä seuraavat vaatimukset:

- a) kansallisessa luettelossa noudatetaan 5 kohdassa määriteltäviä yhteisiä eritelmiä;
- b) kansallisen luettelon pitää ajan tasalla infrastruktuurin hallinnosta ja rautatieyhtiöistä riippumaton elin;
- c) kansallisesta luettelosta voivat hakea rautatieturvallisuutta koskevia tietoja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin ... (*) 12 ja 18 artiklassa tarkoitettuja viranomaiset; oikeutetun pyynnön perusteella tietoja voivat hakea myös direktiivin 2001/14/EY (**) 30 artik-

lassa tarkoitettuja viranomaiset, rautatievirasto, rautatieyhtiöt ja infrastruktuurien hallintovirkailijat.

5. Luetteloa koskevat yhteiset eritelmit hyväksytään 21 artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen menettelyjen mukaisesti viraston tekemän esityksen pohjalta. Luettelossa on oltava vähintään seuraavat tiedot:

- a) viitetiedot EY-tarkastusvakuutuksesta ja sen antajasta,
- b) viitetiedot tämän direktiivin 22 a artiklassa mainitusta liikkuvaa kalustoa koskevasta luettelosta,
- c) kulkuneuvon omistaja ja kulkuneuvoa käyttävä rautatieyhtiö,
- d) kulkuneuvon käyttötapaan liittyvät mahdolliset rajoitukset,
- e) kulkuneuvon kuntoon liittyvät tiedot.

(*) EYVL L ...

(**) EYVL L 75, 15.3.2001, s. 29."

9. Lisätään 15 artiklaan alakohta seuraavasti:

"Ne eivät erityisesti voi vaatia tarkastuksia, jotka on jo suoritettu osana EY-tarkastusvakuutuksen antamiseen liittyvää menettelyä."

10. Lisätään 16 artiklan 3 kohtaan alakohta seuraavasti:

"Tällöin jäsenvaltioiden on myös nimitettävä elimet, jotka vastaavat kyseisiin teknisiin määräyksiin liittyvien, 13 artiklassa tarkoitettujen vaatimustenmukaisuuden ja käyttösoveltuvuuden arviointimenettelyjen ja 18 artiklassa tarkoitettujen tarkastusmenettelyjen suorittamisesta."

11. Lisätään 17 artiklaan alakohta seuraavasti:

"Tällöin YTE:t tarkistetaan 6 artiklan 2 kohdan mukaisesti. Ellei joitakin olennaisten vaatimusten mukaisia teknisiä seikkoja voida välittömästi ja nimenomaan käsitellä YTE:ssä, ne on yksilöitävä selvästi YTE:n liitteessä. Tällöin sovelletaan 16 artiklan 3 kohtaa."

12. Lisätään 18 artiklan 2 kohtaan alakohta seuraavasti:

"Tehtävä kattaa myös sen tarkistamisen, että kyseisen osajärjestelmän liitännät ovat yhdenmukaiset sen järjestelmän kanssa, jonka osaksi se liitetään; perusteena käytetään tällöin kyseisessä YTE:ssä ja 22 a artiklassa säädetyissä luetteleissa käytettävissä olevia tietoja."

13. Korvataan 20 artiklan 5 kohta seuraavasti:

"5. Komissio asettaa tarkastuselinten koordinaatioryhmän (jäljempänä 'koordinaatioryhmä'), joka käsittelee kaikkia kysymyksiä, jotka liittyvät 13 artiklassa tarkoitettujen vaatimustenmukaisuuden ja käyttöönsoveltuvuuden arviointimenettelyjen ja 18 artiklassa tarkoitetun tarkastusmenettelyn tai asianomaisten YTE:ien soveltamiseen.

Komissio tiedottaa 21 artiklan 1 kohdassa tarkoitetulle komitealle koordinaatioryhmän työskentelystä. Jäsenvaltioiden edustajat voivat osallistua tarkkailijoina koordinaatioryhmän työskentelyyn."

14. Korvataan 21 artikla seuraavasti ⁽¹⁾:*"21 artikla*

1. Komissiota avustaa komitea (jäljempänä 'komitea'), joka muodostuu jäsenvaltioiden edustajista ja jonka puheenjohtajana on komission edustaja.

2. Jos tähän kohtaan viitataan, sovelletaan päätöksen 1999/468/EY 5 ja 7 artiklassa säädettyä menettelyä ottaen huomioon mainitun päätöksen 8 artiklan säännökset.

Päätöksen 1999/468/EY 5 artiklan 6 kohdassa tarkoitettu määräaika vahvistetaan kolmeksi kuukaudeksi.

3. Komitea vahvistaa työjärjestyksensä."

15. Lisätään 21 a, 21 b ja 21 c artikla seuraavasti:

"21 a artikla

1. Komitea voi käsitellä kaikkia Euroopan laajuisen rautatiejärjestelmän yhteentoimivuuteen liittyviä kysymyksiä, mukaan lukien Euroopan laajuisen rautatiejärjestelmän ja kolmansien maiden rautatiejärjestelmien yhteentoimivuuteen liittyvät kysymykset.

2. Komitea voi käsitellä kaikkia tämän direktiivin täytäntöönpanoon liittyviä kysymyksiä. Komissio antaa 21 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun menettelyn mukaisesti tarvittaessa täytäntöönpanoa koskevan suosituksen.

21 b artikla

1. Komissio voi omasta aloitteestaan tai jäsenvaltion pyynnöstä ja noudattaen 21 artiklan 2 kohdassa säädettyä menettelyä päättää YTE:n laatimisesta myös muuta järjes-

telmän osaa varten, mikäli tämä koskee liitteessä II mainittua osajärjestelmää.

2. Komitea laatii itselleen tämän direktiivin ja direktiivin 2001/16/EY tavoitteiden mukaisen työohjelman 21 artiklan 2 kohdan mukaista menettelyä noudattaen.

21 c artikla

Liitteitä voidaan muuttaa 21 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun menettelyn mukaisesti."

16. Lisätään uusi 22 a artikla seuraavasti:

"22 a artikla

1. Jäsenvaltioiden on huolehdittava siitä, että infrastruktuuria ja liikkuva kalustoa koskevat luettelot julkaistaan ja saatetaan ajan tasalle vuosittain. Näissä luetteloissa esitetään kullekin osajärjestelmälle tai sen osalle tärkeimmät ominaisuudet (esimerkiksi perusparametrit) ja niiden yhteensopivuus sovellettavien YTE:ssä esitettyjen ominaisuuksien kanssa. Tätä varten kussakin YTE:ssä ilmoitetaan täsmällisesti, mitkä tiedot infrastruktuuria ja liikkuva kalustoa koskevissa luetteloissa on oltava.

2. Luetteloiden jäljennös toimitetaan yhtenä kappaleena asianomaisille jäsenvaltioille sekä virastolle, ja sen on oltava yleisön käytettävissä."

17. Korvataan liite I tämän direktiivin liitteessä I olevalla tekstillä.

18. Korvataan liite II tämän direktiivin liitteessä II olevalla tekstillä.

19. Lisätään liitteessä VII olevaan 2 kohtaan alakohta seuraavasti:

"Erityisesti tarkastuksista vastaavan elimen ja henkilöstön on oltava sopimusoikeudellisesti, hierarkkisesti ja toiminnallisesti riippumattomia tämän direktiivin mukaisten käytönnötlupien, direktiivin 2001/13/EY mukaisten toimilupien ja rautateiden turvallisuudesta annetun direktiivin ... mukaisten turvallisuustodistusten myöntämiseen nimeytyistä viranomaisista sekä onnettomuuksien tutkinnasta vastaavista elimistä."

2 artikla

Muutetaan direktiivi 2001/16/EY seuraavasti:

1. Korvataan direktiivin nimi seuraavasti: "Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2001/16/EY, annettu 19 päivänä maaliskuuta 2001, tavanomaisen rautatiejärjestelmän yhteentoimivuudesta."

⁽¹⁾ Tämän artiklan 1–3 kohta poistetaan, jos kaikkien komiteoiden yhtenäistämistä koskeva pääsihteeristön ehdotus hyväksytään ennen tätä ehdotusta.

2. Lisätään 1 artiklaan 3 kohta seuraavasti:

"3. Tämän direktiivin soveltamisalaa laajennetaan 1. tammikuuta 2008 lähtien koskemaan koko rautatiejärjestelmää, lukuun ottamatta niitä infrastruktuureja ja liikkuva kalustoa, jotka on tarkoitettu ainoastaan paikalliseen, historialliseen tai matkailukäyttöön ja jotka ovat erillään muusta rautatiejärjestelmästä."

3. Muutetaan 2 artikla seuraavasti:

a) Korvataan l ja m kohta seuraavasti:

"l) 'parantamisella' osajärjestelmän tai osajärjestelmän osan muuttamiseen liittyviä merkittäviä töitä, joilla muutetaan osajärjestelmän suoritustasoa;

m) 'uudistamisella' osajärjestelmän tai osajärjestelmän osan korvaamiseen liittyviä merkittäviä töitä, joilla ei muuteta osajärjestelmän suoritustasoa;"

b) Lisätään o ja p kohta seuraavasti:

"o) 'huollon yhteydessä tapahtuvalla osien vaihtamisella' osien vaihtamista toiminnaltaan ja suoritustasoltaan vastaaviin osiin ennako- tai korjaushuollon yhteydessä;

p) 'käyttöönnotolla' kaikkia toimenpiteitä, joilla osajärjestelmä saatetaan nimelliseen toimintakuntoon."

4. Muutetaan 5 artikla seuraavasti:

a) Korvataan 3 kohdan e alakohta seuraavasti:

"e) esitettävä kussakin tapauksessa menettelyt, joita on käytettävä yhteentoimivuuden osatekijöiden vaatimustenmukaisuuden tai käyttöönsoveltuvuuden arvioinnissa sekä osajärjestelmien EY-tarkastuksessa. Nämä menettelyt perustuvat päätöksessä 93/465/ETY määriteltyihin moduuleihin;"

b) Lisätään 7 kohta seuraavasti:

"7. YTE:issä voidaan viitata nimenomaisesti eurooppalaisiin standardeihin tai eritelmiin silloin, kun se on ehdottoman välttämätöntä tämän direktiivin tavoitteiden saavuttamiseksi. Tällöin kyseiset eurooppalaiset standardit tai eritelmit (tai niiden kyseeseen tulevat osat) katsotaan asianomaisen YTE:n liitteiksi, ja ne muuttuvat velvoittaviksi heti, kun YTE:n soveltaminen tulee pakolliseksi. Eurooppalaisten eritelmien puuttuessa ja niiden laatimista odottaessa voidaan viitata muihin standardointia koskeviin asiakirjoihin, joiden on oltava helposti saatavilla ja julkisia."

5. Korvataan 6 artikla seuraavasti:

"6 artikla

1. Virasto laatii YTE-esitykset komission toimeksianosta 21 artiklan 2 kohdassa säädetyn menettelyn mukaisesti. YTE:t hyväksytään ja niitä tarkistetaan samaa menettelyä noudattaen. Komissio julkaisee ne *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä*.

2. Viraston tehtävänä on valmistella YTE:ien tarkistus ja ajan tasalle saattaminen sekä antaa kaikki tarpeelliset suositukset 21 artiklassa tarkoitetulle komitealle, jotta tekninen kehitys tai sosiaaliset vaatimukset voitaisiin ottaa huomioon.

3. Kukin YTE-esitys laaditaan kahdessa vaiheessa.

4. Ensimmäisessä vaiheessa virasto määrittelee kyseisen YTE:n perusparametrit sekä sen liitännät muihin osajärjestelmiin ja muut tarpeelliset erityistapaukset. Kutakin parametria ja liitääntä varten esitetään toteuttamiskelpoisimmat vaihtoehtoiset ratkaisut teknisine ja taloudellisine perusteluineen. Asiassa tehdään päätös 21 artiklan 2 kohdassa säädetyn menettelyn mukaisesti. Tarvittaessa säädetään erityistapauksista.

Tämän jälkeen virasto laatii YTE-esityksen näiden perusparametrien pohjalta. Viraston on tarvittaessa otettava huomioon tekninen kehitys, aiemmin tehty standardointityö, olemassa olevien työryhmien työ sekä tunnustettu tutkimustyö. YTE-esitykseen on liitettävä yleisarvio ehdotetun ratkaisun kokonaiskustannuksista ja sen tuottamista hyödyistä. Arvioinnissa on otettava huomioon ratkaisun ennakoitavat vaikutukset kaikkiin niihin operaattoreihin ja taloudellisiin toimijoihin, joita asia koskee.

5. Kunkin YTE:n (perusparametrit mukaan lukien) laatimisessa, hyväksymisessä ja tarkastamisessa on otettava huomioon niiden noudattamisen edellyttämien teknisten ratkaisujen arvioidut kustannukset ja hyödyt sekä liitännät, jotta voidaan määritellä ja toteuttaa mahdollisimman taloudellisia ratkaisuja. Jäsenvaltioiden on osallistuttava tähän arviointiin antamalla tarvittavat tiedot.

6. Jäljempänä 21 artiklassa tarkoitetulle komitealle on tiedotettava säännöllisesti YTE:ien laatimisesta. Komitea voi tämän työn aikana antaa mitä tahansa tarpeelliseksi katsomiaan YTE:ien laatimista sekä kustannusten ja hyötyjen arviointia koskevia määräyksiä tai suosituksia. Erityisesti komitea voi jäsenvaltion pyynnöstä vaatia, että vaihtoehtoisia ratkaisuja tarkastellaan ja että näiden vaihtoehtoisien ratkaisujen kustannukset ja hyödyt mainitaan YTE-luonnokseen liitetystä kertomuksesta.

7. Kunkin YTE:n hyväksymisen yhteydessä on kyseisen YTE:n voimaantulopäivä vahvistettava 21 artiklan 2 kohdassa säädetyn menettelyn mukaisesti. Jos eri osajärjestelmät on teknisen yhteensopivuuden vuoksi otettava samanaikaisesti käyttöön, on vastaavilla YTE:illä oltava sama voimaantulopäivä.

8. YTE:ää laadittaessa ja tarkistettaessa otetaan huomioon käyttäjien mielipide niistä ominaisuuksista, joilla on suora vaikutus osajärjestelmien käyttöedellytyksiin näiden käyttäjien kannalta. Tässä tarkoituksessa virasto kuulee YTE:n laatimisen ja tarkistamisen aikana käyttäjiä edustavia yhdistyksiä ja järjestöjä. Se liittyy YTE-esitykseen kertomuksen tämän kuulemisen tuloksista.

Jäljempänä 21 artiklassa tarkoitettu komitea laatii luettelon kuultavista yhdistyksistä ja järjestöistä ennen ensimmäistä YTE:ää koskevan toimeksiannon antamista; luetteloa voidaan tarkastella uudelleen ja saattaa ajan tasalle jonkin jäsenvaltion tai komission pyynnöstä.

9. YTE:ää laadittaessa ja tarkistettaessa otetaan huomioon työmarkkinaosapuolten kanta 5 artiklan 3 kohdan g alakohdassa tarkoitettuihin edellytyksiin.

Tätä varten kuullaan työmarkkinaosapuolia, ennen kuin YTE-esitys toimitetaan 21 artiklassa tarkoitettulle komitealle hyväksymistä tai tarkistamista varten.

Työmarkkinaosapuolia kuullaan komission päätöksen 98/500/EY⁽¹⁾ mukaisesti perustetussa alakohtaisessa neuvottelukomiteassa. Työmarkkinaosapuolet antavat lausuntonsa kolmen kuukauden kuluessa.”

6. Muutetaan 10 artikla seuraavasti:

a) Korvataan 2 kohta seuraavasti:

”2. Jokainen osatekijä on tarkastettava asianomaista YTE:ää koskevassa vaatimustenmukaisuuden ja käytönsoveltuvuuden arviointimenettelyssä, kun sen mukaan on liitettävä asiaa koskeva todistus.”

b) Poistetaan 4, 5 ja 6 kohta.

7. Korvataan 11 artikla seuraavasti:

”11 artikla

Jos jäsenvaltiosta tai komissiosta vaikuttaa siltä, että suoraan tai välillisesti tämän direktiivin tavoitteiden saavuttamiseksi käytetyt eurooppalaiset eritelmät eivät täytä olennaisia vaatimuksia, kyseisten eritelmien poistamisesta osittain tai kokonaan julkaisuista, joissa ne esiintyvät, tai niiden muuttamisesta voidaan päättää 21 artiklan 2 kohdassa säädetyn menettelyn mukaisesti sen jälkeen, kun direktiivillä 98/34/EY (*) perustettua komiteaa on kuultu, jos kyse on eurooppalaisista standardeista.

(*) EYVL L 204, 21.7.1998, s. 37.”

(¹) Komission päätös 98/500/EY, tehty 20 päivänä toukokuuta 1998, Euroopan tason työmarkkinaosapuolten vuoropuhelua edistävien alakohtaisten neuvottelukomiteoiden perustamisesta (EYVL L 255, 12.8.1998, s. 27).

8. Muutetaan 14 artikla seuraavasti:

a) Lisätään 2 kohtaan alakohta seuraavasti:

”Tätä varten käytetään asianomaisissa rakenteellisissa ja toiminnallisissa YTE:issä esitettyjä arviointi- ja tarkastusmenettelyjä.”

b) Lisätään 4 ja 5 kohta seuraavasti:

”4. Myöntäessään luvan liikkuvan kaluston käyttöön ottoon jäsenvaltioiden on annettava jokaiselle kulkuneuvolle aakkosnumeerinen tunnistekoodi. Koodi on kiinnitettävä jokaiseen kulkuneuvoon ja merkittävä kansalliseen luetteloon, jonka on täytettävä seuraavat vaatimukset:

a) kansallisessa luettelossa noudatetaan 5 kohdassa määriteltyjä yhteisiä eritelmiä;

b) kansallisen luettelon pitää olla ajan tasalla infrastruktuurin hallinnosta ja rautatieyhtiöistä riippumaton elin;

c) kansallisesta luettelosta voivat hakea rautatieturvallisuutta koskevia tietoja [Euroopan parlamentin ja neuvoston] direktiivin ... (*) 12 ja 18 artiklassa tarkoitettujen viranomaiset; oikeutetun pyynnön perusteella tietoja voivat hakea myös direktiivin 2001/14/EY (**) 30 artiklassa tarkoitettujen viranomaiset, rautatievirasto, rautatieyhtiöt ja infrastruktuurin hallintovirkailijat.

5. Luetteloa koskevat yhteiset eritelmät hyväksytään 21 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuna menettelyn mukaisesti viraston tekemän esityksen pohjalta. Luettelossa on oltava vähintään seuraavat tiedot:

a) viitetiedot EY-tarkastusvakuutuksesta ja sen antajasta,

b) viitetiedot tämän direktiivin 22 a artiklassa mainitusta liikkuvaa kalustoa koskevasta luettelosta,

c) kulkuneuvon omistaja ja kulkuneuvoa käyttävä rautatieyhtiö,

d) kulkuneuvon käyttötapaan liittyvät mahdolliset rajoitukset,

e) kulkuneuvon kuntoon liittyvät tiedot.

(*) EYVL L ...

(**) EYVL L 75, 15.3.2001, s. 29.”

9. Lisätään 16 artiklan 3 kohtaan alakohta seuraavasti:

”Tällöin jäsenvaltioiden on myös nimitettävä elimet, jotka vastaavat kyseisiin teknisiin määräyksiin liittyvien, 13 artiklassa tarkoitettujen vaatimustenmukaisuuden ja käytönsoveltuvuuden arviointimenettelyjen ja 18 artiklassa tarkoitetun tarkastusmenettelyn suorittamisesta.”

10. Lisätään 17 artiklaan alakohta seuraavasti:

”Tällöin YTE:t tarkistetaan 6 artiklan 2 kohdan mukaisesti. Ellei joitakin olennaisten vaatimusten mukaisia teknisiä seikkoja käsitellä YTE:ssä, ne on yksilöitävä selvästi YTE:n liitteessä.

Tällöin sovelletaan 16 artiklan 3 kohtaa.”

11. Korvataan 20 artiklan 5 kohta seuraavasti:

”5. Komissio asettaa ilmoitettujen laitosten koordinaatioryhmän, joka käsittelee kaikkia kysymyksiä, jotka liittyvät 13 artiklassa tarkoitettujen vaatimustenmukaisuuden ja käytönsoveltuvuuden arviointimenettelyjen ja 18 artiklassa tarkoitetun tarkastusmenettelyn tai asianomaisten YTE:ien soveltamiseen. Komissio tiedottaa 21 artiklan 1 kohdassa tarkoitetulle komitealle koordinaatioryhmän työskentelystä. Jäsenvaltioiden edustajat voivat osallistua tarkkailijoina koordinaatioryhmän työskentelyyn.”

12. Lisätään 21 a ja 21 b artikla seuraavasti:

”21 a artikla

Komissio voi saattaa komitean käsiteltäväksi mitä tahansa direktiivin täytäntöönpanoon liittyviä kysymyksiä. Komissio antaa 21 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun menettelyn mukaisesti tarvittaessa täytäntöönpanoa koskevan suosituksen.

21 b artikla

Liitteitä voidaan muuttaa 21 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun menettelyn mukaisesti.”

13. Lisätään liitteessä VII olevaan 2 kohtaan alakohta seuraavasti:

”Erityisesti tarkastuksista vastaavan elimen ja henkilöstön on oltava sopimusoikeudellisesti, hierarkkisesti ja toiminnallisesti riippumattomia tämän direktiivin mukaisten käytönottolupien, direktiivin 2001/13/EY mukaisten toimilupien ja rautateiden turvallisuudesta annetun direktiivin ... mukaisten turvallisuustodistusten myöntämiseen nimeäystä viranomaisista sekä onnettomuuksien tutkinnasta vastaavista elimistä.”

14. Poistetaan liite VIII.

3 artikla

Komissio toteuttaa tarvittavat toimenpiteet, jotta tämän direktiivin säännöksiä sovellettaessa hyödynnettäisiin mahdollisimman paljon direktiivien 96/48/EY ja 2001/16/EY mukaisesti toimeksi annettujen YTE:ien laatimistyötä sekä tämän direktiivin voimaan tullessa pitkälle kehitettyjä hankkeita, joissa jäsenvaltiot ovat soveltaneet kyseisiä direktiivejä.

4 artikla

Jäsenvaltioiden on saatettava tämän direktiivin noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset voimaan viimeistään [...] ⁽¹⁾. Niiden on ilmoitettava tästä komissiolle viipymättä.

Näissä jäsenvaltioiden antamissa säädöksissä on viitattava tähän direktiiviin tai niihin on liitettävä tällainen viittaus, kun ne virallisesti julkaistaan. Jäsenvaltioiden on säädettävä siitä, miten viittaukset tehdään.

5 artikla

Tämä direktiivi tulee voimaan [...] päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä*.

6 artikla

Tämä direktiivi on osoitettu kaikille jäsenvaltioille.

⁽¹⁾ 24 kuukautta tämän direktiivin voimaantulon jälkeen.

LIITE I

EUROOPAN LAAJUINEN SUURTEN NOPEUKSIEN RAUTATIEJÄRJESTELMÄ

1. Infrastruktuurit

Euroopan laajuisen suurten nopeuksien rautatiejärjestelmän infrastruktuurilla tarkoitetaan yhteisön suuntaviivoista Euroopan laajuisen liikenneverkon kehittämiseksi 23 päivänä heinäkuuta 1996 tehdyssä Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksessä N:o 1692/96/EY ⁽¹⁾ määriteltyyn Euroopan laajuiseen liikenneverkkoon kuuluvia ratoja sekä ratoja, jotka on mainittu saatettaessa tämä päätös ajan tasalle sen 21 artiklassa tarkoitetun suuntaviivojen tarkistamisen johdosta.

Suurten nopeuksien ratoihin kuuluvat

- erityisesti suurnopeusjunia varten rakennetut tai rakennettavat radat, joilla voidaan ajaa yleensä vähintään 250 kilometrin tuntinopeudella,
- erityisesti suurnopeusjunia varten parannetut tai parannettavat radat, joilla voidaan ajaa noin 200 kilometrin tuntinopeudella,
- erityisesti suurnopeusjunia varten parannetut erityiset radat, joissa maasto, korkeuserot tai kaupunkiympäristö aiheuttavat hankaluuksia ja joilla nopeus on mukautettava tapauskohtaisesti.

Nämä infrastruktuurit käsittävät seuraavat liikenteen hallinta-, paikantamis- ja navigointijärjestelmät: näillä radoilla tapahtuvaan henkilöliikenteeseen tarkoitetut tekniset tietojenkäsittely- ja televiestintälaitteet, jotta taataan verkon varma ja häiriötön käyttö ja tehokas liikenteen hoito.

2. Liikkuva kalusto

Tässä direktiivissä tarkoitettuun liikkuvaan kalustoon kuuluvat junat, jotka on suunniteltu kulkemaan

- vähintään 250 kilometrin tuntinopeudella erityisesti suurnopeusjunia varten rakennetuilla tai rakennettavilla radoilla, joilla voidaan asianmukaisissa oloissa saavuttaa yli 300 kilometrin tuntinopeuksia,
- noin 200 kilometrin tuntinopeudella nykyisillä erityisesti parannetuilla tai parannettavilla radoilla.

3. Euroopan laajuisen suurten nopeuksien rautatiejärjestelmän yhtenäisyys

Laadukas eurooppalainen rautatieliikenne edellyttää muun muassa erittäin suurta yhdenmukaisuutta infrastruktuurin (laajasti ymmärrettynä, eli käsittäen kaikkien kyseessä olevien osajärjestelmien kiinteät osat) ja liikkuvan kaluston (mukaan lukien kaikkien kyseessä olevien osajärjestelmien junaan lastatut osat) ominaispiirteiden välillä. Tästä yhdenmukaisuudesta riippuu suoritustaso, turvallisuus sekä palvelujen laatu ja kustannukset.

⁽¹⁾ EYVL L 228, 9.9.1996, s. 1.

LIITE II

OSAJÄRJESTELMÄT

1. Luettelo osajärjestelmistä

Tässä direktiivissä tarkoitetuissa kysymyksissä Euroopan laajuinen suurten nopeuksien rautatiejärjestelmä jaetaan osajärjestelmiin joko:

a) rakenteellisiin perustein:

- infrastruktuurit
- energia
- liikenteenohjaus ja valvonta sekä opasteet/merkinanto
- käyttötoiminta ja liikenteen hallinta
- liikkuva kalusto; tai

b) toiminnallisin perustein:

- huolto
- henkilö- ja tavaraliikenteen telemaattiset sovellukset.

2. Kattavuus

Kunkin osajärjestelmän yhteentoimivuuteen liittyvät näkökohdat yksilöidään virastolle annetuissa YTE-esitysten laatimista koskevista toimeksiantoissa.

Edellä 6 artiklan 1 kohdan säännösten mukaisesti toimeksiantoista päätetään 21 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun menettelyn mukaisesti.

Tarpeen vaatiessa virasto täsmentää toimeksiantoissa yksilöidyt yhteentoimivuuteen liittyvät näkökohdat 5 artiklan 3 kohdan c alakohdan säännösten mukaisesti.

3. Perusparametrit

Edellä 5 artiklan 3 kohdan b alakohdassa tarkoitettuina yhteentoimivuuden toteuttamiseksi olennaisina parametreinä pidetään seuraavia ⁽¹⁾:

- infrastruktuurien vähimmäisulottuma
- kaltevuuden vähimmäissäde
- raideleveys
- rataa kohdistuvat enimmäisrasitukset
- laitureiden vähimmäispituus
- laitureiden korkeus
- syöttövirran jännite
- ajojohtojen muoto
- ERTMS:n ⁽²⁾ ominaisuudet
- pyörän akseliin kohdistuva rasitus
- junien enimmäispituus
- liikkuvan kaluston ulottuma
- jarrujen vähimmäisominaisuudet
- liikkuvan kaluston sähköiset vähimmäisominaisuudet
- liikkuvan kaluston mekaaniset vähimmäisominaisuudet
- junien turvallisuuteen liittyvät käyttöominaisuudet
- ulkoiseen meluun liittyvät vähimmäisominaisuudet
- ulkoiseen värähtelyyn liittyvät vähimmäisominaisuudet
- ulkoisiin sähkömagneettisiin häiriöihin liittyvät vähimmäisominaisuudet
- sisämeluun liittyvät vähimmäisominaisuudet
- ilmastointiin liittyvät vähimmäisominaisuudet
- liikuntarajoitteisten kuljetukseen liittyvät vähimmäisominaisuudet.

⁽¹⁾ Ks. komission suositus 2001/290/EY.

⁽²⁾ Euroopan rautatieliikenteen hallintajärjestelmä: ks. komission päätökset 1999/569/EY ja 2001/260/EY.

Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi Euroopan rautatieviraston perustamisesta

(2002/C 126 E/08)

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

KOM(2002) 23 lopull. — 2002/0024(COD)

(Komission esittämä 24 päivänä tammikuuta 2002)

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO,
jotka

ottavat huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 71 artiklan 1 kohdan,

ottavat huomioon komission ehdotuksen,

ottavat huomioon talous- ja sosiaalikomitean lausunnon,

ottavat huomioon alueiden komitean lausunnon,

noudattavat perustamissopimuksen 251 artiklassa määrättyä menettelyä,

sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Eurooppalaisen, rajattoman rautatieliikennealueen asteittainen perustaminen edellyttää yhteisön toimia rautateihin sovellettavan teknisen sääntelyn alalla niin tekniikkaan kuin turvallisuuteenkin liittyvissä näkökohdissa, joita ei edes voi erottaa toisistaan.
- (2) Yhteisön rautateiden kehittämisestä annetussa direktiivissä 91/440/ETY, sellaisena kuin se on muutettuna Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 2001/12/EY⁽¹⁾, säädetään infrastruktuurin käyttöoikeuksien avaamisesta kaikille yhteisön rautatieyhtiöille, joilla on toimilupa ja jotka haluavat kehittää kansainvälisiä tavaraliikennepalveluja.
- (3) Rautatieyritysten toimiluvista annetussa direktiivissä 95/18/EY⁽²⁾, sellaisena kuin se on muutettuna Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 2001/13/EY⁽³⁾, säädetään, että kaikilla rautatieyrityksillä on oltava toimilupa ja että tällainen yhden jäsenvaltion myöntämä toimilupa on voimassa yhteisön koko alueella.
- (4) Rautateiden infrastruktuurikapasiteetin käyttöoikeuden myöntämisestä ja rautateiden infrastruktuurin käyttömaksujen perimisestä sekä turvallisuustodistusten antamisesta

26. helmikuuta 2001 annetussa direktiivissä luodaan uusi kehys, jolla pyritään perustamaan rajaton eurooppalainen rautatieliikennealue.

- (5) Jäsenvaltioiden rautatiejärjestelmien väliset tekniset ja toiminnalliset erot ovat aiheuttaneet esteitä kansallisten rautatiemarkkinoiden välille ja estäneet alan dynaamisen kehittymisen Euroopan mittakaavassa. Euroopan laajuisen suurten nopeuksien rautatiejärjestelmän yhteentoimivuudesta 23. heinäkuuta 1996 annetussa neuvoston direktiivissä 96/48/EY ja Euroopan laajuisen tavanomaisen rautatiejärjestelmän yhteentoimivuudesta annetussa direktiivissä 2001/16/EY määritellään olennaiset vaatimukset ja annetaan säännökset, joiden tavoitteena on pakollisten yhteentoimivuuden teknisten eritelmien määrittely.
- (6) Turvallisuus- ja yhteentoimivuustavoitteeseen pyrkiminen samanaikaisesti edellyttää paljon teknistä työtä, jonka johdossa on oltava erikoistunut elin. Tästä syystä on tarpeen perustaa Euroopan rautateiden turvallisuutta ja yhteentoimivuutta käsittelevä virasto osaksi yhteisön elimiä ja toimivaltarakenteen tasapaino huomioon ottaen. Tällaisen viraston perustaminen tekee mahdolliseksi Euroopan rautateiden turvallisuus- ja yhteentoimivuustavoitteiden huomioon ottamisen samanaikaisesti ja korkealaatuista asiantuntemusta hyödyntäen, mikä elvyttää osaltaan rautatie-sektoria ja edistää yhteisen liikennepolitiikan yleisten tavoitteiden saavuttamista.
- (7) [Rautatieturvallisuutta koskevassa] Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä ... säädetään yhteisten turvallisuusindikaattorien, turvallisuustavoitteiden ja turvallisuusmenetelmien laatimisesta. Niiden laatiminen edellyttää riippumatonta teknistä asiantuntemusta.
- (8) Rautatieyritysten turvallisuustodistusten myöntämismenettelyjen helpottamiseksi ja näiden todistusten vastavuoroisen tunnustamisen edistämiseksi on tarpeen ryhtyä asteittaisiin toimiin sen varmistamiseksi, että mahdollisimman suuri osa mainittujen todistusten osatekijöistä tunnustettaisiin vastavuoroisesti.
- (9) [Rautatieturvallisuutta koskevassa] Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä ... säädetään, että turvallisuutta koskevat kansalliset toimenpiteet tutkitaan yhteentoimivuuden näkökulmasta. Tätä tarkoitusta varten tarvitaan riippumattomaan asiantuntemukseen perustuva puolueeton lausunto.

⁽¹⁾ EYVL L 75, 15.3.2001, s. 1.

⁽²⁾ EYVL L 143, 27.6.1995, s. 70.

⁽³⁾ EYVL L 75, 15.3.2001, s. 26.

- (10) Turvallisuuden alalla on tärkeää taata mahdollisimman laaja avoimuus ja tehokas tiedonkulku. Suoritusasosta ei ole vielä kehitetty yhteisiin indikaattoreihin perustuvaa analyysia, jossa ovat mukana kaikkien alan toimijoiden väliset suhteet. Tällainen analyysi olisi kuitenkin syytä kehittää. Tilastollisten näkökohtien osalta on tarpeen tehdä läheistä yhteistyötä Eurostatin kanssa.
- (11) Rautateiden turvallisuudesta vastaavien kansallisten elinten, sääntelyviranomaisten ja muiden kansallisten viranomaisten on voitava pyytää riippumattomia teknisiä lausuntoja, kun niiden täytyy tutustua useita jäsenvaltioita koskeviin kansainvälisiin asioihin.
- (12) Liikkuvan kaluston huolto on turvallisuusjärjestelmän tärkeä osatekijä. Rautatiekaluston huoltoon ei ole syntynyt todellisia eurooppalaisia markkinoita, koska huoltoversailla ei ole sertifiointijärjestelmää. Tilanteesta aiheutuu alalle lisäkustannuksia ja tyhjiä vaunujen paluuliikennettä. Näin ollen on syytä kehittää asteittain huoltoversaalien eurooppalainen sertifiointijärjestelmä.
- (13) Direktiivissä 2001/16/EY säädetään, että ensimmäiset yhteentoimivuuden tekniset eritelmät on laadittava 20 päivään huhtikuuta 2004 mennessä. Tämän työn toteuttajaksi komissio on valtuuttanut Euroopan rautateiden yhteentoimivuusjärjestön, johon kuuluvat rautatiekaluston valmistajat, liikenteenharjoittajat ja infrastruktuurin hallintoyritykset. On tärkeää ylläpitää ammattilaisten mainitun järjestön puitteissa kehittämä asiantuntemus. Työn jatkuvuuden ja yhteentoimivuuden teknisten eritelmien ajallinen kehittyminen edellyttävät pysyvää teknistä kehystä.
- (14) Euroopan laajuisen verkon yhteentoimivuutta on vahvistettava, ja yhteisön tukea saavien uusien investointihankkeiden valinnassa on noudatettava yhteentoimivuuden tavoitetta yhteisön suuntaviivoista Euroopan laajuisen liikenneverkon kehittämiseksi 23 päivänä heinäkuuta 1996 tehdyn Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksen N:o 1692/96/EY⁽¹⁾ mukaisesti.
- (15) Veturinkuljettajien ammattipätevyysvaatimukset ovat tärkeä osatekijä sekä turvallisuuden että yhteentoimivuuden osalta. Lisäksi niistä riippuvat myös rautatiealan työntekijöiden vapaan liikkuvuuden mahdollisuudet. Tätä kysymystä on käsiteltävä sosiaalisen vuoropuhelun nykyisissä puitteissa. Viraston on annettava tarvittavaa teknistä tukea, kun tätä asiaa käsitellään Euroopan tasolla.
- (16) Rekisteröinti on ensisijaisesti todistus siitä, että liikkuva kalusto on sopiva liikennöimään tietyissä olosuhteissa. Rekisteröintijärjestelmän on oltava avoin ja syrjimätön, ja se on viranomaisten tehtävä. Viraston on annettava teknistä tukea liikkuvan kaluston rekisteröintijärjestelmän käyttöön ottamiseksi.
- (17) Yhteentoimivuuden saavuttamiseen pyrkivässä prosessissa tarvittavien asiakirjojen on oltava yleisön saatavilla, jotta taattaisiin mahdollisimman laaja avoimuus ja kaikkien asianosaisten yhtäläinen oikeus saada hyödyllisiä tietoja. Sama koskee myös toimilupia ja turvallisuustodistuksia. Viraston on toimittavana näiden tietojen tehokkaana välittäjänä.
- (18) Innovaatioiden edistäminen rautateiden turvallisuuden ja yhteentoimivuuden alalla on tärkeä tehtävä, ja viraston on kannustettava erityisesti uuden teknologian käyttöä.
- (19) Jotta virasto voisi hoitaa asianmukaisesti sille osoitetut tehtävät, sillä on oltava oikeushenkilön asema ja riippumaton talousarvio, joka katetaan pääasiassa yhteisön varoista. Viraston riippumattomuuden varmistamiseksi sekä päivittäisessä johtamisessa että sen laatimissa lausunnoissa ja suosituksissa on tärkeää, että pääjohtajalle annetaan täysi vastuu ja että viraston henkilöstö on riippumaton.
- (20) Viraston hallintoneuvoston kokoonpanon on heijastettava kahta yhteisön toimivaltarakenteen pääpilaria ja noudatettava periaatetta, jonka mukaan toimeenpaneva elin on vastuussa Euroopan parlamentille. Heinäkuun 25 päivänä 2001 annetussa hallintotapaa koskevassa valkoisessa kirjassa⁽²⁾ esitettyjen suuntaviivojen perusteella komission ja jäsenvaltioiden on oltava yhtäläisesti edustettuina hallintoneuvostossa, jolla on tarvittava valta laatia talousarvio ja todentaa sen toteuttaminen, hyväksyä asianmukaiset taloudenpitoa koskevat säännöt, laatia viraston päätöksentekoa koskevat avoimet menettelytavat ja nimittää viraston pääjohtaja. Hallintoneuvoston päätösten avoimuuden varmistamiseksi keskusteluissa on oltava mukana kutakin käsiteltävää asiaa koskevan alan edustajia, mutta kuitenkin ilman äänioikeutta, koska äänioikeus on varattu julkisen vallan edustajille, jotka ovat toimistaan vastuussa demokraattisille valvontaelimille. Komissio nimeää mainitun alan edustajat heidän ansioidensa ja rautatiealan kokemuksensa perusteella eikä tiettyjen ammattijärjestöjen edustajina.
- (21) Viraston on toimittava avoimesti ja sen hallinnossa on noudatettava kaikkia voimassa olevia hyvää hallintotapaa ja petostentorjuntaa koskevia säännöksiä. Euroopan parlamentin on varmistettava viraston tehokas valvonta, ja sillä on tämän vuoksi oltava mahdollisuus kuulla viraston pääjohtajaa.

⁽¹⁾ EYVL L 228, 9.9.1996, s. 1. Päätös on muutettu päätöksellä N:o 1346/2001/EY (EYVL L 185, 6.7.2001, s. 1).

⁽²⁾ KOM(2001) 428 lopull.

(22) Tämän toimenpiteen tavoitetta, joka on sellaisen erikoistuneen elimen luominen, jonka tehtävänä on laatia rautateiden yhteentoimivuutta ja turvallisuutta koskevia yhteisiä ratkaisuja, ei voida riittävällä tavalla saavuttaa jäsenvaltioiden toimin, vaan ne voidaan toiminnan laajuuden vuoksi toteuttaa paremmin yhteisön tasolla perustamissopimuksen 5 artiklassa vahvistettujen toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaatteiden mukaisesti; tässä direktiivissä ei ylitetä sitä, mikä on tämän tavoitteen saavuttamiseksi tarpeen. Mainitussa artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä asetuksessa ei säädetä enemmästä kuin mikä on tarpeen sen tavoitteiden saavuttamiseksi,

OVAT ANTANEET TÄMÄN ASETUKSEN:

LUKU 1

PERIAATTEET

1 artikla

Viraston perustaminen ja tavoitteet

1. Tällä asetuksella perustetaan Euroopan rautatievirasto, jäljempänä "virasto".
2. Viraston tavoitteena on osallistua teknisten kysymysten osalta rautatiejärjestelmien yhteentoimivuuden tason parantamiseen pyrkivän yhteisön lainsäädännön täytäntöönpanoon ja kehittää Euroopan rautatiejärjestelmän turvallisuutta koskeva yhteinen lähestymistapa ja näin edistää osaltaan rajattoman ja turvallisen Euroopan rautatieliikennealueen toteuttamista.
3. Näihin tavoitteisiin pyrkiessään virasto ottaa täysin huomioon Euroopan unionin laajentumisprosessin ja rautatieyhteisissä unionin ulkopuolisiin maihin ilmenevät erityisrajoitukset.

2 artikla

Viraston päätösten tyypit

Virasto voi antaa

- a) komissiolle 6, 7, 12, 14, 16, 17 ja 18 artiklan soveltamista koskevia suosituksia,
- b) komissiolle tai jäsenvaltioiden asianomaisille viranomaisille 8, 10, 13 ja 15 artiklan soveltamista koskevia lausuntoja.

3 artikla

Rautatiealan asiantuntijoiden osallistuminen

1. Laatiessaan 6, 7, 12, 14, 16, 17 ja 18 artiklassa tarkoitettuja suosituksia virasto tukeutuu alan asiantuntijoiden ja eri-

tyisesti Euroopan rautateiden yhteentoimivuutta käsittelevän järjestön kehittämään asiantuntemukseen.

2. Tätä tarkoitusta varten virasto sopii työryhmien kokoonpanosta alan ammattijärjestöjen kanssa; järjestöt tekevät virastolle tätä koskevia ehdotuksia. Virasto varmistaa näiden ryhmien edustavuuden ja avoimuuden.

3. Työryhmissä puhetta johtaa viraston edustaja.

4 artikla

Työmarkkinaosapuolten kuuleminen

Virasto kuulee työmarkkinaosapuolia sosiaalisen vuoropuhelun komiteassa tämän asetuksen 6, 12 ja 17 artiklassa tarkoitetuista toimista siltä osin kuin niillä on suoria vaikutuksia sosiaaliseen ympäristöön tai alan työntekijöiden työolosuhteisiin.

Tällaiset kuulemiset järjestetään ennen kuin virasto toimittaa suosituksensa komissiolle. Virasto toimittaa sosiaalisen vuoropuhelun komitean antamat lausunnot komissiolle, ja komissio toimittaa ne direktiivin 2001/16/EY 21 artiklassa tarkoitettulle komitealle.

5 artikla

Käyttäjien kuuleminen

Virasto kuulee rautateiden tavaraliikenteen käyttäjiä ja asiakkaita edustavia järjestöjä tämän asetuksen 6 ja 12 artikloissa tarkoitetuista toimista siltä osin kuin niillä on suoria vaikutuksia asiakkaisiin. Direktiivin 2001/16/EY 21 artiklassa tarkoitettu komitea laatii luettelon järjestöistä, joita on kuultava.

Tällaiset kuulemiset järjestetään ennen kuin virasto toimittaa ehdotuksensa komissiolle. Virasto toimittaa kyseisten järjestöjen antamat lausunnot komissiolle, ja komissio toimittaa ne direktiivin 2001/16/EY 21 artiklassa tarkoitettulle komitealle.

LUKU 2

TURVALLISUUS

6 artikla

Tekninen tuki

1. Virasto suosittaa komissiolle [rautateiden turvallisuutta koskevan] direktiivin ... 5 artiklassa tarkoitettuja yhteisiä turvallisuustavoitteita (YTT) ja yhteisiä turvallisuusmenettelyjä (YTM).

2. Virasto suosittaa komission tai [rautateiden turvallisuutta koskevan] direktiivin ... 21 artiklassa tarkoitettua komitean pyynnöstä tai omasta aloitteestaan myös muita turvallisuutta koskevia toimenpiteitä.

3. Virasto voi laatia komissiolle mitä tahansa hyödyllisiä suosituksia yhteisten turvallisuustavoitteiden, yhteisten turvallisuusmenettelyjen ja yhteentoimivuuden teknisten eritelmien (YTE) hyväksymistä edeltävän siirtymäkauden aikana sekä sellaisen kaluston ja infrastruktuurin osalta, joita YTEt eivät koske. Virasto varmistaa, että nämä suositukset ja nykyiset ja valmis-teilla olevat YTEt ovat keskenään johdonmukaiset.

4. Viraston on esitettävä tämän artiklan nojalla antamiensa suositusten tueksi kustannus-hyötyanalyysi.

5. Virasto järjestää [rautateiden turvallisuutta koskevassa] direktiivissä ... määriteltyjen kansallisten turvallisuusviranomais-ten ja tarkastuselinten välisen yhteistyön ja helpottaa sitä.

7 artikla

Turvallisuustodistukset

Virasto laatii rautateiden turvallisuutta koskevan direktiivin turvallisuu-
stodistusten yhdenmukaistamista koskevan 14 artiklan soveltamiseksi turvallisuu-
stodistusta varten yhdenmukaisen mallin, joka sisältää myös sähköisen version, ja turvallisuus-
todistusnomusta varten yhdenmukaisen mallin, joka sisältää luettelon olennaisista toimitettavista tiedoista, ja suosittaa näitä malleja.

8 artikla

Kansalliset turvallisuustoimenpiteet

1. Virasto tekee komission pyynnöstä teknisiä selvityksiä [rautateiden turvallisuutta koskevan] direktiivin ... 8 artiklan mukaisesti komissiolle toimitetuista uusista kansallisista turvalli-
suustoimenpiteistä.

2. Virasto tarkastelee tällaisten toimenpiteiden yhteensopi-
vuutta [rautateiden turvallisuutta koskevassa] direktiivissä ... määriteltyjen yhteisten turvallisuustavoitteiden ja yhteisten tur-
vallisuusmenettelyjen sekä voimassa olevien yhteentoimivuuden teknisten eritelmien kanssa.

3. Jos virasto jäsenvaltion toimittamat perustelut huomioon otettuaan on sitä mieltä, että jokin näistä toimenpiteistä on ristiriidassa 2 kohdassa mainittujen sääntöjen kanssa, se esittää lausuntonsa komissiolle kahden kuukauden kuluessa siitä, kun komissio on toimitannut tiedot toimenpiteistä virastolle.

9 artikla

Turvallisuustason seuranta

1. Virasto perustaa turvallisuudesta vastaavien kansallisten viranomaisten ja [rautateiden turvallisuutta koskevassa] direktii-

vissä ... tarkoitettua tutkinnasta vastaavien kansallisten viran-
omaisten verkoston voidakseen määritellä [rautateiden turvalli-
suutta koskevan] ... päivänä ...kuuta ... annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin ... liitteessä I lueteltujen yhteisten indikaattorien sisällön ja koota kaikki rautateiden tur-
vallisuutta koskevat saatavilla olevat tiedot.

2. Virasto laatii turvallisuusindikaattorien, turvallisuutta ja onnettomuuksia koskevien kansallisten kertomusten ja omien tietojensa perusteella joka toinen vuosi turvallisuustasoa kos-
kevan julkisen kertomuksen. Ensimmäinen tällainen kertomus julkaistaan viraston kolmantena toimintavuotena.

3. Virasto tukeutuu Eurostatin keräämiin tietoihin ja tekee sen kanssa yhteistyötä välttääkseen työn päällekkäisyyden ja varmistaakseen, että rautateiden turvallisuusindikaattoreissa ja muiden liikennemuotojen indikaattoreissa noudatetaan yhden-
mukaista metodologiaa.

10 artikla

Tekniset lausunnot

1. Direktiivin 2001/14/EY 30 artiklassa tarkoitettujen kansal-
liset sääntelyelimet voivat pyytää virastolta turvallisuusnäkö-
kohtia koskevia teknisiä lausuntoja asioista, joista niille on il-
moitettava.

2. Direktiivin 2001/14/EY 35 artiklassa ja muutetun direktii-
vin 91/440/ETY 11a artiklassa tarkoitettujen komiteat voivat pyy-
tää virastolta turvallisuusnäkökohtia koskevia teknisiä lausun-
toja niiden toimivaltaan kuuluvista asioista.

3. Virasto antaa lausuntonsa kahden kuukauden kuluessa. Virasto julkaisee tällaiset lausunnot kuitenkin niin, että niistä on poistettu kaupallisia tai teollisia salaisuuksia koskevat tiedot.

11 artikla

Julkinen asiakirjarekisteri

1. Viraston tehtävänä on ylläpitää julkista luetteloa seuraa-
vista asiakirjoista:

a) direktiivin 95/18/EY mukaisesti myönnettyt toimiluvat,

b) [rautateiden turvallisuutta koskevan] direktiivin ... mukai-
sesti myönnettyt turvallisuustodistukset,

c) [rautateiden turvallisuutta koskevan] direktiivin ... 23 artik-
lan nojalla virastolle toimitetut tutkimusraportit,

d) [rautateiden turvallisuutta koskevan] direktiivin ... 8 artik-
lan nojalla komissiolle ilmoitetut kansalliset säädökset.

2. Edellä 1 kohdassa mainittujen asiakirjojen myöntämisestä vastaavien kansallisten viranomaisten on ilmoitettava virastolle kuukauden kuluessa jokaisesta päätöksestä myöntää, kieltäytyä myöntämästä tai peruuttaa tällainen asiakirja. Virasto voi pyytää, että sille toimitetaan tällaista myöntämis-, epäämis- tai peruutuspäätöstä koskevat perustelut. Tällaisessa tapauksessa asianomaiset viranomaiset toimittavat kyseisen materiaalin virastolle viidentoista työpäivän kuluessa.

3. Virasto voi täydentää tätä julkista tietokantaa muilla tämän asetuksen tavoitteisiin liittyvillä hyödyllisillä asiakirjoilla tai linkeillä.

LUKU 3

YHTEENTOIMIVUUS

12 artikla

Viraston antama tekninen tuki

Virasto edistää osaltaan rautateiden yhteentoimivuuden kehittämistä ja toteuttamista direktiiveissä 96/48/EY ja 2001/16/EY vahvistettujen periaatteiden ja määritelmien mukaisesti. Tätä tarkoitusta varten virasto:

- a) johtaa komission valtuuttamana luonnosten laatimista yhteentoimivuuden teknisiksi eritelmiiksi ja toimittaa nämä luonnokset komissiolle,
- b) valvoo yhteentoimivuuden teknisten eritelmien uudelleentarkastelua teknisen kehityksen sekä markkinoiden ja sosiaalisten vaatimusten muutosten suhteen ja ehdottaa komissiolle yhteentoimivuuden teknisiin eritelmiin tarpeelliseksi katsomiaan muutoksia,
- c) valvoo yhtäältä yhteentoimivuuden teknisten eritelmien laadinnan ja käyttöönoton ja toisaalta yhteentoimivuuden edellyttämien eurooppalaisten standardien laadinnan välistä yhteensovittamista ja ylläpitää hyödyllisiä yhteyksiä eurooppalaisiin standardointielimiin,
- d) järjestää ilmoitettujen elinten välisen yhteistyön ja helpottaa sitä.

13 artikla

Ilmoitettujen elinten tarkastus ja valvonta

Sanotun rajoittamatta jäsenvaltioiden vastuuta nimeämistään ilmoitetuista elimistä virasto voi komission pyynnöstä tai omasta aloitteestaan tarkastaa ilmoitettujen elinten työn laadun. Virasto laatii tällaisissa tapauksissa lausunnon komissiolle.

14 artikla

Yhteentoimivuuden tason seuranta

1. Virasto suosittaa komission pyynnöstä tapoja toteuttaa yhteentoimivuus helpottaen liikenteenharjoittajien ja infrastruk-

tuurien hallinnon välistä yhteistyötä erityisesti siirryttäessä vanhasta järjestelmästä uuteen.

2. Virasto seuraa rautatiejärjestelmien yhteentoimivuuden edistymistä. Se laatii ja julkistaa joka toinen vuosi kertomuksen yhteentoimivuuden edistymisestä. Ensimmäinen tällainen kertomus julkaistaan viraston toisena toimintavuotena.

15 artikla

Euroopan laajuisen verkon yhteentoimivuus

Virasto tarkastelee komission pyynnöstä yhteentoimivuuden näkökulmasta kaikkia infrastruktuurihankkeita, joihin on anottu yhteisön rahoitustukea. Virasto antaa lausuntonsa kuukauden kuluessa.

16 artikla

Huoltoverstaiden sertifiointi

Virasto kehittää liikkuvan kaluston huoltoverstaiden eurooppalaisen sertifiointijärjestelmän ja laatii suosituksia tällaisen järjestelmän toteuttamiseksi.

17 artikla

Ammattipätevyys

1. Virasto luetteloi veturinkuljettajilta vaadittavat olennaiset pätevyysvaatimukset sekä veturinkuljettajien koulutusjärjestelmät. Se erottelee toisistaan yleiset pätevyysvaatimukset kalustotyypeittäin sekä jokaista ratayhteyttä ja kalustoa koskevat erityisvaatimukset.

2. Yleisten pätevyysvaatimusten osalta virasto luetteloi pääasiallisten kalustotyyppien mukaan kuljettajien ammattipätevyysvaatimukset ja vaadittavan koulutuksen, jolla varmistetaan liikennöinnin turvallisuus.

3. Virasto laatii suosituksia koulutuslaitosten ja niiden myöntämien tutkintojen hyväksymisjärjestelmän käyttöönottomiseksi.

4. Virasto edistää ja tukee kuljettajien ja kouluttajien vaihtoa eri jäsenvaltioissa toimivien rautatieyritysten välillä.

18 artikla

Kaluston rekisteröinti

Virasto laatii liikkuvan kaluston yhtenäisen rekisteröintimallin ja suosittaa sitä komissiolle direktiivin 96/48/EY 14 artiklan ja direktiivin 2001/16/EY 14 artiklan mukaisesti.

19 artikla

Yhteentoimivuutta koskevien asiakirjojen rekisteri

1. Virasto ylläpitää julkista luetteloa seuraavista direktiiveissä 2001/16/EY ja 96/48/EY määritellyistä asiakirjoista:

- a) osajärjestelmien tarkastusvakuutus,
- b) osajärjestelmien osien vaatimustenmukaisuusvakuutus,
- c) käyttöönottolupa, mukaan luettuina käyttöönottoon liittyvät rekisterinumerot,
- d) infrastruktuuria ja liikuvaa kalustoa koskevat luettelot.

2. Asianomaiset elimet toimittavat asiakirjat virastolle, joka määrittelee niiden toimittamista koskevat käytännön menettelyt.

3. Virasto laatii nämä asiakirjat sisältävän sähköisen tietokannan. Tämä tietokanta on julkisesti käytettävissä Internetin välityksellä.

LUKU 4

TUTKIMUS JA INNOVAATIOIDEN EDISTÄMINEN

20 artikla

Tutkimukset

Kun tällä asetuksella virastolle osoitettujen tehtävien suorittaminen niin vaatii, virasto voi teettää tutkimuksia, jotka se rahoittaa omasta talousarviostaan.

21 artikla

Innovaatioiden edistäminen

Komissio voi antaa virastolle tehtäväksi edistää innovaatioita, joilla pyritään parantamaan rautateiden turvallisuutta ja yhteentoimivuutta erityisesti uusien tietotekniikoiden ja paikannus- ja seurantajärjestelmien käytön alalla.

LUKU 5

SISÄINEN RAKENNE JA TOIMINTA

22 artikla

Oikeudellinen asema ja toimipaikka

1. Virasto on yhteisön elin. Se on oikeushenkilö.
2. Viraston toimipaikasta päättävät toimivaltaiset viranomaiset komission ehdotuksesta viimeistään kuuden kuukauden kuluessa tämän asetuksen antamisesta.
3. Virastolla on jokaisessa jäsenvaltiossa laajin kansallisen lainsäädännön mukainen oikeushenkilöllä oleva oikeuskelpoi-

suus. Virasto voi erityisesti hankkia irtainta ja kiinteää omaisuutta ja luopua siitä sekä esiintyä kantajana ja vastaajana oikeudenkäynneissä.

4. Virastoa edustaa sen pääjohtaja.

23 artikla

Erioikeudet ja vapaudet

Virastoon ja sen henkilöstöön sovelletaan Euroopan yhteisöjen erioikeuksia ja vapauksia koskevaa pöytäkirjaa.

24 artikla

Henkilöstö

1. Viraston henkilöstöön sovelletaan Euroopan yhteisöjen virkamiehiin ja muuhun henkilöstöön sovellettavia sääntöjä ja ehtoja. Hallintoneuvosto vahvistaa komission suostumuksella tarvittavat soveltamista koskevat yksityiskohtaiset säännöt.

2. Virasto käyttää oman henkilöstönsä suhteen virkamiesten henkilöstösääntöjen mukaisesti nimitysviranomaiselle annettuja valtuuksia ja muuhun henkilöstöön sovellettavien palvelussuhteen ehtojen mukaisesti työsopimuksia tekemään oikeutetulle viranomaiselle annettuja valtuuksia, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 26 artiklan soveltamista.

3. Viraston henkilöstö koostuu enintään viideksi vuodeksi palvelukseen otetuista määräaikaisista toimihenkilöistä, sanotun rajoittamatta 26 artiklan 1 kohdan soveltamista. Nämä määräaikaiset toimihenkilöt ovat:

- toimihenkilöitä, jotka on otettu palvelukseen alan asiantuntijoiden joukosta sen pätevyyden ja kokemuksen perusteella, jota heillä on rautateiden turvallisuuden ja yhteentoimivuuden alalla,
- toimihenkilöitä, jotka on otettu palvelukseen komission siirtäminä virkamiehinä johto- tai hallintotehtäviä varten,
- muita toimihenkilöitä, jotka on otettu palvelukseen muuhun henkilöstöön sovellettavien palvelusehtojen mukaisesti toimeenpaneviin tai sihteeritehtäviin.

4. Asiantuntijat, jotka osallistuvat viraston järjestämiin työryhmiin, eivät kuulu viraston henkilöstöön. Virasto kattaa heidän matka- ja oleskelukulunsa hallintoneuvoston vahvistamien sääntöjen ja tariffien mukaisesti.

25 artikla

Pääjohtajan tehtävät ja toimivalta

1. Virastoa johtaa sen pääjohtaja. Pääjohtaja on vastuussa viraston päivittäisestä johtamisesta ja on toimissaan riippumaton. Pääjohtaja ei pyydä eikä ota vastaan ohjeita miltään hallitukselta eikä miltään muulta elimeltä tai yritykseltä.

2. Pääjohtaja

- a) laatii toimintaohjelman ja toimittaa sen hallintoneuvostolle saatuaan sille ensin komission hyväksynnän,
- b) toteuttaa toimintaohjelman täytäntöönpanemiseksi tarvittavat toimenpiteet ja vastaa kaikkiin komission pyyntöihin,
- c) toteuttaa kaikki tarvittavat toimenpiteet, mukaan luettuina sisäisten hallinnollisten ohjeiden antaminen ja tiedonantojen julkaiseminen, varmistaakseen viraston tämän asetuksen säännösten mukaisen toiminnan,
- d) laatii ja ottaa käyttöön tehokkaan seurantajärjestelmän, jonka avulla voidaan verrata viraston tuloksia sen toimintatavoitteisiin, ja valmistelee tältä pohjalta vuosittain alustavan yleiskertomuksen ja toimittaa sen hallintoneuvostolle,
- e) luo tunnustettujen ammatillisten vaatimusten mukaiset säännölliset arviointimenettelyt,
- f) käyttää henkilöstön suhteen 23 artiklan 2 kohdassa säädettyä toimivaltaa,
- g) laatii arvion viraston tuloista ja menoista 38 artiklan mukaisesti ja huolehtii talousarvion toteuttamisesta 39 artiklan mukaisesti,

3. Pääjohtajaa voi avustaa yksi tai useampi yksikönpäällikkö. Hän ei voi siirtää hänelle myönnettyä toimivaltaa muille henkilöille.

26 artikla

Viraston sisäiset nimitykset

1. Hallintoneuvosto nimittää viraston pääjohtajan komission ehdotuksesta. Hallintoneuvostolla on valtuudet erottaa pääjohtaja komission ehdotuksesta. Pääjohtajan toimikausi on viisi vuotta. Tätä toimikautta voidaan pidentää yhden kerran enintään kahdeksi vuodeksi.

2. Viraston pääjohtaja nimittää muut viraston henkilöstön jäsenet tämän asetuksen 23 artiklassa vahvistettujen periaatteiden mukaisesti.

27 artikla

Euroopan parlamentin oikeus kuulla pääjohtajaa

Pääjohtaja esittää vuosittain Euroopan parlamentille yleiskertomuksen viraston toiminnasta. Euroopan parlamentti voi lisäksi koska tahansa pyytää pääjohtajan kuultavakseen jostakin viraston toimintaan liittyvästä aiheesta.

28 artikla

Hallintoneuvoston perustaminen ja toimivalta

1. Virastolla on hallintoneuvosto.
2. Hallintoneuvosto

- a) nimittää pääjohtajan 26 artiklan mukaisesti,
- b) hyväksyy ennen kunkin vuoden maaliskuun 31 päivää viraston edellisen vuoden toimintaa koskevan yleiskertomuksen ja toimittaa sen komissiolle, neuvostolle ja Euroopan parlamentille,
- c) hyväksyy ennen kunkin vuoden lokakuun 30 päivää viraston seuraavan vuoden toimintaohjelman ja toimittaa sen komissiolle, neuvostolle ja Euroopan parlamentille,
- d) vahvistaa viraston lopullisen talousarvion ennen varainhoitovuoden alkua ja tarvittaessa muuttaa sitä yhteisön rahoitusosuuden ja viraston muiden tulojen mukaisesti,
- e) hoitaa viraston talousarvioon liittyvät 6 luvun mukaiset tehtävänsä,
- f) käyttää kurinpidollista toimivaltaa pääjohtajan suhteen ja valvoo, että virasto toimii vaadittavan avoimesti ja puolueettomasti.

29 artikla

Hallintoneuvoston kokoonpano

1. Hallintoneuvoston kokoonpano on seuraava:

— kuusi neuvoston edustajaa,

— kuusi komission edustajaa,

— kolme riippumatonta henkilöä, joilla ei ole äänioikeutta ja jotka komissio on nimennyt heidän alalla tunnustetun pätevyytensä perusteella.

2. Neuvosto ja komissio nimeävät edustajansa sekä jokaiselle heistä varamiehet, jotka voivat edustaa heitä ja äänestää heidän puolestaan heidän poissaollessaan. Hallintoneuvoston jäsenten toimikausi on viisi vuotta. Sama henkilö voidaan nimittää uudelleen hallintoneuvoston jäseneksi yhden kerran.

30 artikla

Hallintoneuvoston puheenjohtajuus

1. Hallintoneuvosto valitsee jäsentensä keskuudesta puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Varapuheenjohtaja toimii puheenjohtajan sijaisena tämän ollessa estyneenä.

2. Puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan toimikausi on kolme vuotta ja päättyy joka tapauksessa silloin, kun heidän jäsenyytensä hallintoneuvostossa päättyy. Tämä toimikausi voidaan uusida yhden kerran.

31 artikla

Kokoukset

1. Hallintoneuvosto kokoontuu puheenjohtajansa kutsusta. Viraston pääjohtaja osallistuu asioiden käsittelyyn.

2. Hallintoneuvosto kokoontuu vähintään kahdesti vuodessa. Muulloin se kokoontuu puheenjohtajan aloitteesta tai jos komissio tai jäsenen enemmistö sitä pyytää.

32 artikla

Äänestys

Hallintoneuvosto tekee päätöksensä äänioikeutettujen jäsenten kahden kolmasosan enemmistöllä. Jokaisella jäsenellä on yksi ääni, paitsi hallintoneuvostoon kuuluvilla kolmella riippumattomalla henkilöllä ja pääjohtajalla, joilla ei ole äänioikeutta.

33 artikla

Tarkastukset jäsenvaltioissa

1. Tämän asetuksen 8, 9, 10, 13 ja 15 artiklan nojalla virasto voi sille annettuja tehtäviä suorittaessaan tehdä komission pyynnöstä tarkastuskäyntejä jäsenvaltioihin. Jäsenvaltioiden kansallisten viranomaisten on helpotettava viraston henkilöstön työtä, jotta tarkastukset tapahtuisivat asianmukaisesti. Viraston virkamiehillä on oikeus:

- a) tutkia asiakirjat, tiedot, raportit ja muu aineisto, joka liittyy rautateiden turvallisuutta ja yhteentoimivuutta koskevan yhteisön lainsäädännön täytäntöönpanoon,
- b) ottaa jäljennöksiä kyseisistä asiakirjoista, tiedoista, raporteista ja muusta aineistosta tai niiden osista,
- c) vaatia suullisia selvityksiä paikalla,
- d) päästä kaikkiin tiloihin, kaikille alueille tai kaikkiin liikennevälineisiin.

2. Viraston on ilmoitettava kyseessä olevalle jäsenvaltiolle suunnitellusta tarkastuksesta sekä sitä suorittamaan valtuutettujen virkamiesten henkilöllisyys ja tarkastuksen alkamisajan kohta. Tarkastuksia suorittamaan valtuutettujen virkamiesten on oikeuksiaan käyttäessään esitettävä viraston pääjohtajan päätös, jossa määritellään tarkastuksen kohde ja tarkoitus.

3. Viraston on kunkin tarkastuksen päätteeksi ja tarkastamiseen organisaatioita kuultuaan laadittava raportti ja toimitettava se komissiolle ja kyseiselle jäsenvaltiolle.

34 artikla

Vastuu

1. Sopimukseen perustuva viraston vastuu määräytyy kyseiseen sopimukseen sovellettavan lain mukaan.

2. Euroopan yhteisöjen tuomioistuimella on toimivalta ratkaista asia viraston tekemässä sopimuksessa mahdollisesti olevan välityslausekkeen nojalla.

3. Jos kyseessä on sopimukseen perustumaton vastuu, virasto korvaa jäsenvaltioiden lainsäädäntöön sisältyvien yhteisten perusperiaatteiden mukaisesti vahingon, jonka viraston yksiköt tai henkilöstön jäsenet ovat tehtäviään suorittaessaan aiheuttaneet.

4. Euroopan yhteisöjen tuomioistuimella on toimivalta ratkaista riidat, jotka koskevat 3 kohdassa tarkoitettujen vahinkojen korvaamista.

5. Viraston henkilöstöön kuuluvien henkilökohtaisesta vastuusta virastoa kohtaan määrätään heihin sovellettavissa henkilöstösäännöissä tai palvelussuhteen ehtoissa.

35 artikla

Kielet

1. Viraston sisäiset työkielet ovat englanti, ranska ja saksa. Jäsenvaltiot voivat lähestyä virastoa valitsemallaan yhteisökielillä.

2. Viraston toiminnassa tarvittavat käännöspalvelut tarjoaa Euroopan unionin elinten käännöskeskus.

36 artikla

Kolmansien maiden osallistuminen

1. Viraston toimintaan voivat osallistua ne Euroopan kolmannet maat, jotka ovat tehneet Euroopan yhteisön kanssa sopimuksen, jonka mukaisesti ne saattavat voimaan tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluvan yhteisön lainsäädännön ja soveltavat sitä.

2. Mainittuihin sopimuksiin sisältyvien asianomaisten määräysten mukaisesti laaditaan järjestelyjä, joissa määritellään muun muassa, missä laajuudessa ja miten kyseiset maat osallistuvat viraston toimintaan, sekä niiden osallistumista koskevat yksityiskohtaiset säännöt. Tällaisia järjestelyjä ovat myös rahoitusosuuksia ja henkilöstöä koskevat määräykset. Niissä voidaan määrätä edustuksesta – ilman äänioikeutta – hallintoneuvostossa.

37 artikla

Avoimuus

Viraston hallussa oleviin asiakirjoihin sovelletaan Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission asiakirjojen saamisesta yleisön tutustuttavaksi annettua asetusta (EY) 1049/2001.

Hallintoneuvosto vahvistaa toimenpiteet, jotka koskevat asetuksen (EY) 1049/2001 soveltamista käytännössä.

LUKU 6

VARAINHOITOSÄÄNNÖKSET

38 artikla

Talousarvio

1. Viraston tulot koostuvat

— yhteisön rahoitusosuudesta,

— maksuista, joita virasto voi 35 artiklan nojalla periä sen toimintaan osallistuvilta yhteisön ulkopuolisilta mailta,

— julkaisuista, koulutuksesta ja kaikista muista viraston tarjoamista palveluista perittävistä maksuista.

2. Viraston menoihin kuuluvat henkilöstö-, hallinto-, infrastruktuuri- ja toimintamenot.

3. Pääjohtaja laatii arvion viraston seuraavan varainhoitovuoden tuloista ja menoista ja toimittaa sen hallintoneuvostolle yhdessä henkilöstötaulukon kanssa.

4. Tulojen ja menojen on oltava tasapainossa.

5. Hallintoneuvoston on 31 päivään maaliskuuta mennessä hyväksyttävä seuraavan tilivuoden alustava talousarvio ja toimitettava se komissiolle, joka sisällyttää sen perusteella vastaavat arviot Euroopan yhteisöjen yleistä talousarviota koskevaan alustavaan esitykseen, jonka komissio toimittaa neuvostolle perustamissopimuksen 272 artiklan mukaisesti.

6. Hallintoneuvosto vahvistaa viimeistään 15 päivänä tammikuuta viraston kuluvaan tilivuoden talousarvion ja mukauttaa sitä tarvittaessa budjettivallan käyttäjän päättämän yhteisöltä saatavan rahoitusosuuden mukaisesti.

39 artikla

Talousarvion toteuttaminen ja valvonta

1. Pääjohtaja on vastuussa viraston talousarvion toteuttamisesta.

2. Komission varainhoidon valvoja valvoo viraston sitoutumista kaikkiin menoihin ja niiden maksamista sekä tulojen toteuttamista ja perimistä.

3. Pääjohtaja antaa komissiolle, hallintoneuvostolle ja tilintarkastustuomioistuimelle vuosittain viimeistään 31 päivänä maaliskuuta edellisen varainhoitovuoden kaikki tulot ja menot sisältävän yksityiskohtaisen tilinpäätöksen.

Tilintarkastustuomioistuin tarkastaa tilit perustamissopimuksen 248 artiklan mukaisesti. Se julkaisee vuosittain kertomuksen viraston toiminnasta.

4. Euroopan parlamentti myöntää hallintoneuvoston suosituksesta viraston pääjohtajalle talousarvion toteuttamista koskevan vastuuvapauden.

40 artikla

Varainhoitoasetus

Hallintoneuvosto vahvistaa komission suostumuksen ja tilintarkastustuomioistuimen lausunnon saatuaan viraston varainhoitoasetuksen, jossa säädetään erityisesti viraston talousarvion laatimisesta ja toteuttamisesta noudatettavasta menettelystä Euroopan unionin yleiseen talousarvioon sovellettavan varainhoitoasetuksen 142 artiklan mukaisesti.

41 artikla

Petosten torjunta

1. Petosten, korruption ja muun laittoman toiminnan torjumiseksi sovelletaan rajoituksetta Euroopan petostentorjuntaviraston (OLAF) tutkimuksista 25 päivänä toukokuuta 1999 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1073/1999 (¹) säännöksiä.

2. Virasto liittyy Euroopan petostentorjuntaviraston (OLAF) sisäisiin tutkimuksiin 25 päivänä toukokuuta 1999 tehtyyn toimielinten väliseen sopimukseen (¹) ja antaa välittömästi asianmukaiset määräykset, jotka koskevat kaikkia viraston työntekijöitä.

3. Rahoituspäätöksissä ja niistä johtuvissa täytäntöönpanoa koskevissa sopimuksissa tai asiakirjoissa on todettava nimenomaisesti, että tilintarkastustuomioistuin ja OLAF voivat tarvittaessa tehdä tarkastuksia paikalla viraston varojen edunsaajien luona.

LUKU 7

YLEISET JA LOPPUSÄÄNNÖKSET

42 artikla

Viraston toiminnan aloittaminen

Viraston on voitava aloittaa toimintansa 24 kuukauden kuluessa tämän asetuksen voimaantulosta.

43 artikla

Arviointi

Viiden vuoden kuluessa viraston toiminnan aloittamisesta komissio teettää arvioinnin tämän asetuksen täytäntöönpanosta, viraston saavuttamista tuloksista ja sen työmenetelmistä. Tässä arvioinnissa otetaan huomioon toimialan edustajien, työmarkkinaosapuolten ja asiakasorganisaatioiden lausunnot. Arvioinnin tulokset on julkistettava. Komissio ehdottaa tarpeen mukaan tämän asetuksen muuttamista.

44 artikla

Tämä asetus tulee voimaan ensimmäisenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä*.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

(¹) EYVL L 136, 31.5.1999.

Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi yhteisön rautateiden turvallisuudesta sekä rautatieyritysten toimiluvista annetun direktiivin 95/18/EY ja rautateiden infrastruktuurikapasiteetin käyttöoikeuden myöntämisestä ja rautateiden infrastruktuurin käyttömaksujen perimisestä sekä turvallisuustodistusten antamisesta annetun direktiivin 2001/14/EY muuttamisesta

(2002/C 126 E/09)

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

KOM(2002) 21 lopull. — 2002/0022(COD)

(Komission esittämä 25 päivänä tammikuuta 2002)

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO,
jotka

ottavat huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 71 artiklan 1 kohdan,

ottavat huomioon komission ehdotuksen,

ottavat huomioon talous- ja sosiaalikomitean lausunnon,

ottavat huomioon alueiden komitean lausunnon,

noudattavat perustamissopimuksen 251 artiklassa määrättyä menettelyä,

sekä katsovat seuraavaa:

käyttöoikeuden myöntämisestä ja rautateiden infrastruktuurin käyttömaksujen perimisestä sekä turvallisuustodistusten antamisesta 26 päivänä helmikuuta 2001 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2001/14/EY⁽³⁾ ovat ensimmäisiä vaiheita kohti Euroopan rautatieliikennemarkkinoiden sääntelyä, sillä niissä säädetään rautateiden kansainvälisten tavaraliikennepalvelujen markkinoiden avaamisesta. Säännökset ovat kuitenkin osoittautuneet riittämättömiksi turvallisuuden osalta, ja erilaiset turvallisuusvaatimukset ovat yhä merkittävä este yhteisön saumattomalle rautatieliikenteelle. On erityisen tärkeää yhdenmukaistaa jäsenvaltioiden sääntelykehys, turvallisuussääntöjen sisältö, rautatieyritysten turvallisuustodistukset, turvallisuusviranomaisten tehtävät ja onnettomuuksien tutkinta.

(3) Maanalaiset, raitiovaunut ja muut kevytraidejärjestelmät ovat monissa jäsenvaltioissa paikallisten tai alueellisten turvallisuusmääräysten alaisia ja usein paikallisten tai alueellisten viranomaisten valvonnassa, eikä niihin sovelleta yhteisön yhteentoimivuutta tai toimilupia koskevia vaatimuksia. Raitiovaunut ovat usein myös maantieliikenteen turvallisuuslainsäädännön alaisia, joten niihin ei ole voitu täysimääräisesti soveltaa rautateiden turvallisuussääntöjä. Edellä mainituista syistä ja perustamissopimuksen 5 artiklassa tarkoitetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti jäsenvaltioiden olisi voitava olla soveltamatta edellä mainittuihin paikallisiin rautatiejärjestelmiin tätä direktiiviä.

(1) Yhteisön rautateiden kehittämisestä 29 päivänä heinäkuuta 1991 annetulla neuvoston direktiivillä 91/440/ETY⁽¹⁾ aloitettujen rautatieliikennepalvelujen yhtenäismarkkinoiden luomiseen liittyvien pyrkimysten jatkamiseksi on tarpeen ottaa käyttöön yhteinen sääntelykehys rautateiden turvallisuudelle. Jäsenvaltiot ovat tähän asti kehittäneet turvallisuussääntöjä ja -määräyksiä lähinnä kansallisella tasolla kansallisten teknisten ja toiminnallisten käsitteiden perusteella. Periaatteiden, lähestymistapojen ja kulttuurien erot ovat samalla vaikeuttaneet teknisten esteiden poistamista ja kansainvälisen liikenteen harjoittamista.

(2) Direktiivi 91/440/ETY, rautatieyritysten toimiluvista 19 päivänä kesäkuuta 1995 annettu neuvoston direktiivi 95/18/EY⁽²⁾ ja rautateiden infrastruktuurikapasiteetin

(4) Yhteisön rautatiejärjestelmän turvallisuustaso on yleisesti ottaen korkea etenkin maantieliikenteeseen verrattuna. Turvallisuustason säilyttäminen on tärkeää nykyisessä uudelleenjärjestelyvaiheessa, jossa aiemmin yhdenmukaisesti rautatieyritysten tehtäviä eriytetään ja siirrytään rautatiealan itsesääntelystä kohti julkista sääntelyä. Turvallisuutta olisi parannettava edelleen tekniikan ja tieteen kehityksen mukaisesti, jos se on käytännössä mahdollista rautatieliikenteen kilpailukyky huomioon ottaen.

(5) Kaikkien rautatiejärjestelmän käyttäjien eli infrastruktuurin hallinnon ja rautatieyritysten olisi otettava omalta osaltaan täysi vastuu järjestelmän turvallisuudesta. Jäsenvaltioiden olisi selvästi erotettava turvallisuutta koskeva välitön vastuu turvallisuusviranomaisten tehtävästä, joka koskee kansallisen sääntelykehysten käyttöönottoa ja liikenteenharjoittajien suoritustason valvontaa.

⁽¹⁾ EYVL L 237, 24.8.1991, s. 25. Direktiivi sellaisena kuin se on muutettuna direktiivillä 2001/12/EY (EYVL L 75, 15.3.2001, s. 1)

⁽²⁾ EYVL L 143, 27.6.1995, s. 70. Direktiivi sellaisena kuin se on muutettuna Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 2001/13/EY (EYVL L 75, 15.3.2001, s. 26).

⁽³⁾ EYVL L 75, 15.3.2001, s. 29.

- (6) Euroopan laajuisten rautatieverkkojen osajärjestelmien turvallisuutta koskevista vaatimuksista säädetään Euroopan laajuisten suurten nopeuksien rautatiejärjestelmän yhteentoimivuudesta 23 päivänä heinäkuuta 1996 annetussa neuvoston direktiivissä 96/48/EY ⁽¹⁾ ja Euroopan laajuisten tavanomaisen rautatiejärjestelmän yhteentoimivuudesta 19 päivänä maaliskuuta 2001 annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2001/16/EY ⁽²⁾. Näissä direktiiveissä ei kuitenkaan määritellä järjestelmän tasolla yhteisiä vaatimuksia, eikä niissä käsitellä yksityiskohtaisesti turvallisuuden sääntelyä, hallinnointia ja valvontaa. Kun osajärjestelmien turvallisuuden vähimmäistaso määritellään yhteentoimivuuden teknisissä eritelmissä (YTE), on yhä tärkeämpää asettaa turvallisuustavoitteita myös järjestelmän tasolla.
- (7) Yhteisiä turvallisuustavoitteita ja yhteisiä turvallisuusmenetelmiä olisi otettava käyttöön asteittain korkean turvallisuustason säilyttämiseksi sekä turvallisuustason ja liikenteenharjoittajien suoritustason arvioimiseksi niin yhteisön tasolla kuin jäsenvaltioissakin.
- (8) Rautatiejärjestelmän turvallisuudesta on olemassa niukasti tietoja, eivätkä tiedot ole usein yleisesti saatavilla. Tästä syystä on tarpeen ottaa käyttöön yhteisiä turvallisuusindikaattoreita sen arvioimiseksi, onko järjestelmä yleisten turvallisuustavoitteiden mukainen, sekä rautateiden turvallisuustason valvonnan edistämiseksi.
- (9) Kansalliset turvallisuussäännöt, jotka perustuvat usein kansallisiin teknisiin standardeihin, olisi korvattava asteittain YTE:ssä vahvistettuihin yhteisiin standardeihin perustuvilla säännöillä. Uusien kansallisten sääntöjen olisi oltava yhteisön lainsäädännön mukaisia, ja niillä olisi edistettävä siirtymistä rautateiden turvallisuutta koskevaan yhteiseen lähestymistapaan. Niiden olisi näin ollen saatava yhteisön hyväksyntä.
- (10) Yhteisten turvallisuustavoitteiden, yhteisten turvallisuusmenetelmien ja yhteisten turvallisuusindikaattorien kehittäminen sekä tarve edistää siirtymistä rautateiden turvallisuutta koskevaan yhteiseen lähestymistapaan edellyttävät teknistä tukea yhteisön tasolla. Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EY) N:o .../... perustettu Euroopan rautatievirasto antaa suosituksia yhteisistä turvallisuustavoitteista, yhteisistä turvallisuusmenetelmistä ja yhteisistä turvallisuusindikaattoreista ja muista yhdenmukais-
- tamistoimenpiteistä sekä valvoo yhteisön rautateiden turvallisuuden kehittämistä.
- (11) Infrastruktuurin hallinnon ja rautatieyritysten olisi tehtävään suorittaessaan ja velvollisuuksiaan täyttäessään noudatettava yhteisön vaatimuksia vastaavaa ja yhteisiä osia sisältävää turvallisuusjohtamisjärjestelmää. Jäsenvaltioiden turvallisuusviranomaisille olisi toimitettava turvallisuutta ja turvallisuusjohtamisjärjestelmän täytäntöönpanoa koskevia tietoja.
- (12) Turvallisuusjohtamisjärjestelmässä on otettava huomioon, että toimenpiteistä työntekijöiden turvallisuuden ja terveyden parantamisen edistämiseksi työssä 12 päivänä 1989 annetun neuvoston direktiivin 89/391/EY ⁽³⁾ ja sen asiaa koskevien erillisdirektiivien säännöksiä on sovellettava täysimääräisesti rautateiden työntekijöiden terveyden ja turvallisuuden suojelemiseen.
- (13) Jotta rautateillä voitaisiin turvata korkea turvallisuustaso ja kaikkia rautatieyrityksiä kohdeltaisiin yhtäläisesti, niihin olisi sovellettava samoja turvallisuusvaatimuksia. Turvallisuustodistuksella olisi osoitettava, että rautatieyritys on ottanut käyttöön turvallisuusjohtamisjärjestelmän ja että se pystyy noudattamaan kyseeseen tulevia turvallisuusmääräyksiä ja -sääntöjä. Kansainvälisten liikennepalvelujen osalta pitäisi riittää, että turvallisuusjohtamisjärjestelmä hyväksytään yhdessä jäsenvaltiossa, jolloin se olisi voimassa koko yhteisössä. Kansallisten sääntöjen noudattamisen olisi taas edellytettävä ylimääräistä todistusta kussakin jäsenvaltiossa. Lopullinen tavoite pitäisi olla yhteisössä voimassa olevan yhteisen turvallisuustodistuksen käyttöönotto.
- (14) Jäsenvaltioiden olisi pyrittävä auttamaan hakijoita, jotka haluavat päästä markkinoille rautatieyrityksinä. Niiden olisi erityisesti annettava tietoja ja käsiteltävä pikaisesti turvallisuustodistusta koskevat pyynnot. Kansainvälisiä liikennepalveluja tarjoaville rautatieyrityksille on tärkeää, että menettelyt ovat samanlaisia eri jäsenvaltioissa. Vaikka turvallisuustodistuksessa on vielä toistaiseksi kansallisia osia, olisi kuitenkin voitava yhdenmukaistaa sen yhteiset osat ja edistää yhteisen mallin luomista.
- (15) Junahenkilökunnan ja liikkuvan kaluston todistukset erilaisissa kansallisissa verkoissa ovat usein ylitse-pääsemätön este uusille tulokkaille. Jäsenvaltioiden olisi vastattava junahenkilökunnan koulutuksesta ja todistuksista, ja lisäksi olisi varmistettava junahenkilökuntaa koskevien perusvaatimusten vastavuoroinen hyväksyntä. Käytössä olevan liikkuvan kaluston vastavuoroista hyväksyntää varten olisi otettava käyttöön yhteinen menettely.

⁽¹⁾ EYVL L 262, 16.10.1996, s. 18. [Direktiivi sellaisena kuin se on muutettuna neuvoston direktiivin 96/48/EY ja direktiivin 2001/16/EY muuttamisesta annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä .../.../EY (EYVL L ...).]

⁽²⁾ EYVL L 110, 20.4.2001, s. 1. [Direktiivi sellaisena kuin se on muutettuna neuvoston direktiivin 96/48/EY ja direktiivin 2001/16/EY muuttamisesta annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä .../.../EY (EYVL L ...).]

⁽³⁾ EYVL L 183, 29.6.1989, s. 1.

(16) Osana turvallisuuden uutta yhteistä sääntelykehystä kaikkiin jäsenvaltioihin olisi perustettava kansallisia viranomaisia, joiden tehtävänä on säännellä ja valvoa rautateiden turvallisuutta. Niiden yhteistyön helpottamiseksi yhteisön tasolla niille olisi annettava samojen vähimmäisvaatimusten mukaiset tehtävät ja velvollisuudet. Turvallisuusviranomaisille olisi taattava laaja riippumattomuus. Niiden olisi suoritettava tehtävänsä avoimesti ja ketään syrjimättä yhteisön yhteisen rautatiejärjestelmän luomisen edistämiseksi. Niiden on myös tehtävä yhteistyötä sovittaakseen yhteen päätöksenteossa käytettävät kriteerit, erityisesti kansainvälistä rautatieliikennettä harjoittavien rautatieyri-tysten turvallisuustodistuksia koskevat kriteerit.

(17) Rautateillä sattuu harvoin vakavia onnettomuuksia. Niiden seuraukset voivat kuitenkin olla tuhoisia, ja ne voivat härttää yleisössä huolta rautatiejärjestelmän turvallisuustasosta. Näin ollen kaikista onnettomuuksista olisi tehtävä turvallisuustutkinta uusien onnettomuuksien välttämiseksi, ja tutkinnan tulokset olisi julkistettava. "Läheltä piti" -tilanteet ja muut vaaratilanteet edeltävät usein vakavia onnettomuuksia, ja niistäkin olisi tehtävä turvallisuustutkinta.

(18) Vaaratilanteen turvallisuustutkinta olisi pidettävä erillään oikeudellisesta tutkinnasta, ja tutkijoille pitäisi antaa mahdollisuus tutustua todisteisiin ja kuulla todistajia. Tutkinta olisi suoritettava toimijoista, myös turvallisuusviranomaisesta, riippumattoman pysyvän elimen toimesta mahdollisimman avoimesti. Tutkintaelimen olisi perustettava kutakin tapahtumaa varten tutkintaryhmä, jolla on tarvittava asiantuntemus vaaratilanteen välittömien syiden ja sen taustalla olevien syiden selvittämiseen.

(19) Tutkintakertomuksista sekä mahdollisista tuloksista ja suosituksista saadaan tärkeää tietoa rautateiden turvallisuuden parantamiseksi edelleen, joten niiden olisi oltava yleisesti saatavilla yhteisön tasolla. Niiden, joille osoitetaan turvallisuuteen liittyviä suosituksia, olisi toteutettava toimenpiteitä, joista olisi tiedotettava tutkintaelimelle.

(20) Ehdotetun toimenpiteen tavoitteita, jotka ovat turvallisuuden sääntelyyn ja valvontaan ja onnettomuuksien tutkintaan liittyvien jäsenvaltioiden toimenpiteiden yhteensovittaminen sekä yhteisten turvallisuustavoitteiden, yhteisten turvallisuusmenetelmien, yhteisten turvallisuusindikaattorien ja turvallisuustodistuksia koskevien yhteisten vaatimusten vahvistaminen yhteisön tasolla, ei voida riittäväällä tavalla saavuttaa jäsenvaltioiden toimin, vaan ne voidaan toimenpiteen laajuudesta johtuen saavuttaa paremmin yhteisön tasolla perustamissopimuksen 5 artiklassa tarkoitetun toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaatteen mukaisesti; tässä direktiivissä ei ylitetä sitä, mikä on tämän tavoitteen saavuttamiseksi tarpeen.

(21) Koska useimmat tämän direktiivin täytäntöönpanemiseksi tarvittavista toimenpiteistä ovat menettelystä komissiolle siirrettyä täytäntöönpanovaltaa käytettäessä 28 päivänä kesäkuuta 1999 tehdyn neuvoston päätöksen 1999/468/EY ⁽¹⁾ 2 artiklassa tarkoitettuja laajakantoisia

toimenpiteitä, toimenpiteistä olisi päätettävä mainitun päätöksen 5 artiklassa säädettyä sääntelymenettelyä noudattaen. Päätöksen 1999/468/EY 2 artiklan mukaisesti joistakin tämän direktiivin täytäntöönpanemiseksi tarvittavista toimenpiteistä olisi päätettävä mainitun päätöksen 3 artiklassa säädettyä neuvoo-antavaa menettelyä noudattaen.

(22) Koska tällä direktiivillä korvataan joitakin direktiivin 95/18/EY ja direktiivin 2001/14/EY säännöksiä, kyseisiä direktiivejä olisi muutettava.

(23) Jäsenvaltioiden olisi säädettävä seuraamuksista, joita sovelletaan tämän direktiivin säännösten rikkomiseen, ja varmistettava näiden seuraamusten täytäntöönpano. Seuraamusten on oltava tehokkaita, oikeasuhteisia ja varoittavia,

OVAT ANTANEET TÄMÄN DIREKTIIVIN:

I LUKU

JOHDANTOSÄÄNNÖKSET

1 artikla

Asia

Tämän direktiivin tavoitteena on varmistaa yhteisön rautateiden turvallisuuden kehittäminen ja parantaminen:

- a) yhdenmukaistamalla jäsenvaltioiden sääntelykehykset,
- b) määrittelemällä eri toimijoiden velvollisuudet,
- c) kehittämällä yhteisiä turvallisuustavoitteita ja yhteisiä turvallisuusmenetelmiä,
- d) edellyttämällä, että jokaiseen jäsenvaltioon perustetaan kansallisia turvallisuusviranomaisia ja riippumattomia kansallisia elimiä onnettomuuksien tutkintaa varten,
- e) määrittelemällä rautateiden turvallisuuden hallinnointia, sääntelyä ja valvontaa koskevia yhteisiä periaatteita.

2 artikla

Soveltamisala

1. Tätä direktiiviä sovelletaan jäsenvaltioiden rautatiejärjestelmään, joka voidaan jakaa osajärjestelmiin rakenteellisin ja toiminnallisin perustein. Direktiivi kattaa koko järjestelmää koskevat turvallisuusvaatimukset, mukaan lukien infrastruktuurin ja liikenteen turvallinen hallinnointi sekä rautatieyritysten ja infrastruktuurin hallinnon välinen vuorovaikutus.

⁽¹⁾ EYVL L 184, 17.7.1999, s. 23.

2. Jäsenvaltiot voivat jättää tämän direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle:

- a) maanalaiset, raitiotiet ja muut kevytrautatiejärjestelmät,
- b) verkot, jotka ovat teknisesti erillisiä mistä tahansa Euroopan laajuisten tavanomaisten ja suurten nopeuksien rautatiejärjestelmien osasta ja jotka on tarkoitettu ainoastaan paikalliseen, kaupunkien ja esikaupunkien henkilöliikenteeseen ja yksinomaan näissä verkoissa liikennöivien rautatieyritysten käyttöön,
- c) yksityisomistuksessa olevaan rautateiden infrastruktuuriin, jota infrastruktuurin omistaja käyttää yksinomaan omassa tavaraliikenteessään.

3 artikla

Määritelmät

Tässä direktiivissä tarkoitetaan:

- a) "rautatiejärjestelmällä" kokonaisuutta, johon kuuluvat direktiiveissä 96/48/EY ja 2001/16/EY määritellyt rakenteelliset ja toiminnalliset alajärjestelmät, kuten infrastruktuurit, energia, ohjaus ja hallinta sekä merkinanto, liikkuva kalusto, käyttötoiminta ja liikenteen hallinta, huolto, henkilö- ja tavaraliikenteen telemaattiset sovellukset, ympäristöasiat ja käyttäjät, sekä koko järjestelmän hallinnointi ja käyttö,
- b) "infrastruktuurin hallinnolla" elintä tai yritystä, joka on vastuussa erityisesti direktiivin 91/440/ETY 3 artiklassa määritellyn rautateiden infrastruktuurin tai sen osan perustamisesta ja ylläpidosta, mihin voi kuulua myös infrastruktuurin valvonta- ja turvajärjestelmien hallinnointi. Verkkoa tai verkon osaa koskevat infrastruktuurin hallinnon tehtävät voidaan osoittaa eri elimille tai yrityksille,
- c) "rautatieyrityksellä" julkista tai yksityistä yritystä, joka harjoittaa rautateiden tavara- ja/tai matkustajaliikennettä ja joka on velvollinen huolehtimaan vetopalveluista; tähän kuuluvat myös yksinomaan vetopalveluja tarjoavat yritykset,
- d) "yhteentoimivuuden teknisillä eritelmillä (YTE)" eritelmiä, jotka annetaan kutakin osajärjestelmää tai osajärjestelmän osaa varten, jotta varmistettaisiin, että ne olisivat olennaisen vaatimusten mukaisia ja jotta varmistettaisiin direktiivissä 96/48/EY määritellyn Euroopan laajuisten suurten nopeuksien rautatiejärjestelmän ja direktiivissä 2001/16/EY määritellyn Euroopan laajuisten tavanomaisen rautatiejärjestelmän yhteentoimivuus,
- e) "yhteisillä turvallisuustavoitteilla" turvallisuuden vähimmäistasoa, joka on saavutettava rautatiejärjestelmän (tavanomaisen rautatiejärjestelmän, suurten nopeuksien rautatiejärjestelmän tai yksinomaan tavaraliikenteeseen tarkoitettujen raitojen) eri osissa ja koko järjestelmässä ja joka määritellään hyväksyttävää riskitasoa koskeissa perusteissa,
- f) "yhteisillä turvallisuusmenetelmillä" menetelmiä, joita kehitetään kuvaamaan yhteisten turvallisuustavoitteiden saavuttamista ja vaatimustenmukaisuuden arvioimista,
- g) "turvallisuusviranomaisella" kansallista elintä, jonka tehtävänä on säännellä ja valvoa rautateiden turvallisuutta tämän direktiivin säännösten mukaisesti,
- h) "kansallisilla turvallisuussäännöillä" kaikkia sääntöjä, jotka sisältävät jäsenvaltion tasolla vahvistettuja rautateiden turvallisuusvaatimuksia ja joita sovelletaan useampaan kuin yhteen rautatieyritykseen, riippumatta säännöt antaneesta elimestä,
- i) "turvallisuusjohtamisjärjestelmällä" infrastruktuurin hallinnon tai rautatieyrityksen organisaatiota ja järjestelyjä, joilla varmistetaan sen toimintojen turvallinen hallinnointi,
- j) "tutkinnasta vastaavalla" henkilöä, jolla on vastuu tutkinnan järjestämisestä, suorittamisesta ja valvonnasta,
- k) "vakavalla onnettomuudella":
 - a) onnettomuuksia, jotka aiheutuvat junien törmäyksestä tai raiteilta suistumisesta ja joissa kuolee vähintään yksi henkilö tai loukkaantuu vakavasti vähintään viisi henkilöä,
 - b) muita vakavia rautatieonnettomuuksia, joissa ihmisiä kuolee tai loukkaantuu vakavasti tai joista aiheutuu huomattavaa vahinkoa liikkuvalla kalustolle, infrastruktuurille tai ympäristölle ja joilla on selvä vaikutus rautateiden turvallisuuden sääntelyyn tai sen hallinnointiin
- l) "vaaratilanteella" tapahtumaa, joka ei ole vakava onnettomuus mutta joka liittyy junaliikenteeseen ja vaarantaa liikenteen turvallisuuden,
- m) "tutkinnalla" onnettomuuden ja vaaratilanteen ehkäisemiseksi suoritettua toimintaa, johon kuuluu tietojen hankkiminen ja analysointi, johtopäätösten teko, syiden selvittäminen ja tarvittaessa turvallisuuteen liittyvien suositusten antaminen,
- n) "syillä" tekoja, laiminlyöntejä, tapahtumia tai olosuhteita tai näiden yhdistelmiä, jotka ovat johtaneet onnettomuuteen tai vaaratilanteeseen,
- o) "virastolla" Euroopan rautatievirastoa, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EY) N:o .../... perustettua rautateiden turvallisuudesta ja yhteentoimivuudesta vastaavaa yhteisön virastoa,

- p) "ilmoitetuilla laitoksilla" direktiiveissä 96/48/EY ja 2001/16/EY määriteltyjä elimiä, joiden tehtävänä on yhteentoimivuuden osatekijöiden vaatimustenmukaisuuden tai käyttösoveltuvuuden arviointi tai osajärjestelmien EY-tarkastusmenettelyn arviointi,
- q) "yhteentoimivuuden osatekijöillä" sellaista osajärjestelmään kuuluvan tai siihen liitettäväksi tarkoitettua laitteen perusosaa, perusosien ryhmää, osakokonaisuutta tai kokonaisuutta, josta direktiivissä 96/48/EY määritelty Euroopan laajuinen suurten nopeuksien rautatiejärjestelmä ja direktiivissä 2001/16/EY määritelty Euroopan laajuinen tavanomainen rautatiejärjestelmä ovat riippuvaisia suoraan tai epäsuorasti. Osatekijän käsite kattaa aineellisten esineiden lisäksi myös aineettomat hyödykkeet, kuten tietokoneohjelmat.

II LUKU

TURVALLISUUDEN KEHITTÄMINEN JA HALLINNOINTI

4 artikla

Rautateiden turvallisuuden kehittäminen ja parantaminen

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että rautateiden turvallisuustaso pystytään yleisesti säilyttämään ja että sitä parannetaan jatkuvasti, jos se on kohtuudella mahdollista, ottaen huomioon yhteisön lainsäädännön kehittyminen sekä tekniikan ja tieteen kehitys. Ensisijaisena asiana on pidettävä vakavien onnettomuuksien ehkäisemistä.

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että turvallisuussääntöjä annetaan, sovelletaan ja pannaan täytäntöön avoimesti ja ketään syrjimättä edistäen Euroopan yhteisen rautatieliikennejärjestelmän kehittämistä.

2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että infrastruktuurin hallinto ja rautatieyritykset ottavat vastuun rautatiejärjestelmän turvallisesta käytöstä ja siitä aiheutuvien riskien hallinnasta. Ne on veloitettava toteuttamaan tarvittavia riskinhallintatoimenpiteitä, soveltamaan kansallisia turvallisuussääntöjä ja -määräyksiä ja ottamaan käyttöön turvallisuusjohtamisjärjestelmiä tämän direktiivin säännösten mukaisesti.

Infrastruktuurien hallintoyritysten ja rautatieyritysten on vastattava kullekin kuuluvasta järjestelmän osasta ja sen turvallisesta käytöstä, mukaan lukien materiaalin toimitus ja palvelujen hankinta, suhteessa käyttäjiin, asiakkaisiin ja kolmansiin osapuoliin.

5 artikla

Yhteiset turvallisuustavoitteet, yhteiset turvallisuusmenetelmät

1. Komissio hyväksyy yhteiset turvallisuustavoitteet ja yhteiset turvallisuusmenetelmät viimeistään [päivänä] ⁽¹⁾ 26 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua menettelyn mukaisesti. Ne julkaistaan *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä*.

Ennen yhteisten turvallisuustavoitteiden ja yhteisten turvallisuusmenetelmien hyväksymistä voidaan hyväksyä niitä kos-

kevia ohjeellisia suuntaviivoja 26 artiklan 3 kohdassa tarkoitettua menettelyn mukaisesti. Ne julkaistaan *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä*.

2. Virasto laatii yhteisiä turvallisuustavoitteita ja yhteisiä turvallisuusmenetelmiä sekä ohjeellisia suuntaviivoja koskevia luonnoksia toimeksiannosta, joka annetaan 26 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua menettelyn mukaisesti.

Yhteisiä turvallisuustavoitteita ja yhteisiä turvallisuusmenetelmiä koskevien luonnosten on perustuttava jäsenvaltioissa voimassa olevien tavoitteiden ja menetelmien tarkasteluun, ja niissä on otettava huomioon arvioidut kustannukset ja hyödyt. Luonnoksissa on tarkasteltava mahdollista vaikutusta osajärjestelmien YTE:iin, ja niissä on tarvittaessa esitettävä ehdotuksia YTE:ien tarkistamiseksi.

3. Yhteisissä turvallisuustavoitteissa on erityisesti määriteltävä turvallisuuden vähimmäistaso, joka on saavutettava rautatiejärjestelmän eri osissa ja koko järjestelmässä ja joka määritellään hyväksyttävää riskitasoa koskeissa perusteissa, jotka koskevat:

a) matkustajiin, henkilökuntaan, mukaan lukien alihankkijoiden henkilökunta, tasoristeysten käyttäjiin ja rautateiden tiiloja luvattomasti käyttäviin henkilöihin kohdistuvia henkilökohtaisia riskejä,

b) yhteiskuntaan kohdistuvia riskejä.

4. Yhteisissä turvallisuusmenetelmissä on kuvattava, miten yhteisten turvallisuustavoitteiden saavuttamista arvioidaan, laittamalla ja määrittelemällä:

a) riskien arviointimenetelmiä,

b) menetelmiä, joilla arvioidaan 10 artiklan mukaisesti myönnettyjen turvallisuustodistusten vaatimusten noudattaminen, ja

c) menetelmiä, joilla valvotaan, että Euroopan laajuisten suurten nopeuksien ja tavanomaisten rautatiejärjestelmien rakenteellisia osajärjestelmiä käytetään ja ylläpidetään niitä koskevien olennaisten vaatimusten mukaisesti.

5. Yhteisiä turvallisuustavoitteita ja yhteisiä turvallisuusmenetelmiä on tarkistettava säännöllisin väliajoin 26 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua menettelyn mukaisesti ottaen huomioon rautateiden turvallisuuden yleinen kehittyminen sekä tekniikan ja tieteen kehitys.

6 artikla

Yhteiset turvallisuusindikaattorit

1. Yhteisten turvallisuustavoitteiden saavuttamisen arvioimisen helpottamiseksi ja rautateiden turvallisuuden yleisen kehittymisen seuraamiseksi jäsenvaltioiden on kerättävä tietoja yhteisistä turvallisuusindikaattoreista 17 artiklassa tarkoitettujen turvallisuusviranomaisten vuosikertomusten avulla.

Yhteisten turvallisuusindikaattorien ensimmäinen viitevuosi on ... ⁽²⁾, josta laaditaan vuosikertomus sitä seuraavana vuonna.

Yhteiset turvallisuusindikaattorit esitetään liitteessä I.

⁽¹⁾ Viiden vuoden kuluessa direktiivin voimaantulosta.

⁽²⁾ Kahden vuoden kuluessa tämän direktiivin voimaantulosta.

2. Liitettä I on tarkistettava viimeistään [päivänä] ⁽¹⁾ 26 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun menettelyn mukaisesti erityisesti siten, että siihen sisällytetään yhteisiä turvallisuusindikaattoreita koskevia yhteisiä määritelmiä sekä onnettomuuksien kustannusten yhteisiä laskentatapoja.

7 artikla

Kansalliset turvallisuussäännöt

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että kansalliset turvallisuussäännöt julkaistaan ja saatetaan kaikkien infrastruktuurin hallintoyritysten, rautatieyritysten ja turvallisuustodistuksen hakijoiden käyttöön.

2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että turvallisuusviranomaiset vastaavat kansallisten turvallisuussääntöjen hyväksymisestä.

3. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle viimeistään [päivänä] ⁽²⁾ kaikista voimassa olevista liitteessä II tarkoitetuista kansallisista turvallisuussäännöistä ja mainittava niiden soveltamisala.

Ilmoituksessa on lisäksi annettava tietoja sääntöjen sisällön pääkohdista, mukaan lukien viittaukset lainsäädäntöteksteihin, lainsäädännön lajista sekä sen julkaisemisesta vastaavasta elimestä tai tahosta.

8 artikla

Uusien kansallisten turvallisuussääntöjen hyväksyminen

1. Kun jäsenvaltio aikoo ottaa käyttöön uusia liitteessä II tarkoitettuja kansallisia turvallisuussääntöjä tai muuttaa olemassa olevia sääntöjä, sen on lähetettävä komissiolle kyseistä sääntöä koskeva luonnos, elleivät säännöt koske yksinomaan YTE:n täytäntöönpanoa.

Jos sääntöä koskeva luonnos ei ole yhteisön lainsäädännön mukainen, tehdään asianomaiselle jäsenvaltiolle osoitettu päätös 26 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun menettelyn mukaisesti.

Jos päätöstä ei ole tehty kuuden kuukauden kuluessa luonnoksen lähettämisestä, jäsenvaltio voi hyväksyä säännön.

2. Edellä olevaa 1 kohtaa ei sovelleta, jos uuden säännön hyväksyminen on kiireellistä turvallisuussyistä. Jäsenvaltion on tällöin tiedotettava komissiolle, että se aikoo hyväksyä säännön noudattamatta 1 kohdassa tarkoitettua menettelyä, sekä perusteltava toimenpiteiden kiireellisyyttä. Komissio antaa lausunnon aiheesta mahdollisimman nopeasti.

9 artikla

Turvallisuusjohtamisjärjestelmät

1. Infrastruktuurin hallintoyritysten ja rautatieyritysten on otettava käyttöön turvallisuusjohtamisjärjestelmä sen varmistamiseksi, että rautatiejärjestelmä on yhteisten turvallisuus-

tavoitteiden ja YTE:ssä vahvistettujen turvallisuusvaatimusten mukainen ja että siinä sovelletaan yhteisten turvallisuusmenetelmien asiaan kuuluvia osia.

YTE:ien, yhteisten turvallisuustavoitteiden ja yhteisten turvallisuusmenetelmien puuttuessa turvallisuusjohtamisjärjestelmän on täytettävä 7 artiklassa ja liitteessä II tarkoitetuissa kansallisissa turvallisuussäännöissä vahvistetut vaatimukset.

2. Turvallisuusjohtamisjärjestelmän on täytettävä liitteessä III vahvistetut vaatimukset ja sisällettävä liitteessä III säädetyt osatekijät, jotka on mukautettu harjoitettavan toiminnan luonteeseen, laajuuteen ja muihin edellytyksiin. Siinä on varmistettava sellaisten riskien hallinta, jotka aiheutuvat infrastruktuurin hallinnon tai rautatieyrityksen toiminnasta, mukaan lukien ylläpito ja materiaalin toimitus sekä alihankkijoiden käyttö, ja tarvittaessa muiden osapuolten suorittamista operaatioista.

3. Infrastruktuurin hallinnon turvallisuusjohtamisjärjestelmässä on otettava huomioon eri rautatieyritysten operaatioiden vaikutukset verkkoon sekä mahdollistettava se, että kaikki rautatieyritykset voivat toimia YTE:ien ja kansallisten turvallisuussääntöjen sekä niiden turvallisuustodistuksessa vahvistettujen edellytysten mukaisesti. Turvallisuusjohtamisjärjestelmää on lisäksi kehitettävä infrastruktuurin hallinnon ja kaikkien kyseistä infrastruktuuria käyttävien rautatieyritysten hätätilannemenettelyjen yhteensovittamista varten.

4. Kaikkien infrastruktuurin hallintoyritysten ja rautatieyritysten on toimitettava turvallisuusviranomaiselle vuosittain viimeistään 30 päivänä kesäkuuta edeltävää vuotta koskeva vuotuinen turvallisuusraportti. Turvallisuusraportissa on oltava tietoja seuraavista asioista:

- miten organisaation turvallisuustavoitteet on saavutettu ja turvallisuussuunnitelmien tulokset,
- kansallisten turvallisuusindikaattorien ja liitteessä I tarkoitettujen yhteisten turvallisuusindikaattorien kehittäminen siltä osin kuin sillä on merkitystä selvityksen antavalle organisaatiolle,
- sisäisen turvallisuustarkastuksen tulokset,
- rautatieliikenteessä ja infrastruktuurin hallinnoinnissa havaitut puutteet ja viat, joilla voi olla merkitystä turvallisuusviranomaiselle.

III LUKU

TURVALLISUUSTODISTUS

10 artikla

Turvallisuustodistukset

1. Saadakseen rautateiden infrastruktuurin käyttöoikeuden rautatieyrityksellä on oltava tämän luvun säännösten mukainen turvallisuustodistus. Turvallisuustodistus voi kattaa jäsenvaltion koko rautatieverkon tai vain määrätyn osan sitä.

⁽¹⁾ Viiden vuoden kuluessa direktiivin voimaantulosta.

⁽²⁾ Kahdentoista kuukauden kuluessa direktiivin voimaantulosta.

Turvallisuustodistuksella osoitetaan, että rautatieyrittäjä on ottanut käyttöön turvallisuusjohtamisjärjestelmän ja että se pystyy täyttämään YTE:ssä ja muussa asiaa koskevassa yhteisön lainsäädännössä sekä kansallisissa turvallisuussäännöissä vahvistetut vaatimukset ja näin hallitsemaan riskejä ja toimimaan rautatieverkossa turvallisesti.

2. Turvallisuuatodistuksessa on seuraavat osat:

- a) todistus, jolla vahvistetaan rautatieyrittäjän 9 artiklassa ja liitteessä III tarkoitetun turvallisuusjohtamisjärjestelmän hyväksyntä, ja
- b) todistus, jolla vahvistetaan asianomaisen verkon turvallisen käytön kannalta välttämättömien YTE:iä, kansallisia turvallisuussääntöjä, henkilökuntaa ja liikkuvaa kalustoa koskevien erityisvaatimusten täyttämistä koskevien rautatieyrittäjän määräysten hyväksyntä liitteessä IV tarkoitettujen rautatieyrittäjän toimittamien asiakirjojen perusteella.

3. Sen jäsenvaltion turvallisuusviranomaisen, jonka alueella rautatieyrittäjä ensiksi aloittaa infrastruktuurin käytön, on myönnettävä 2 kohdan a ja b alakohdan mukainen todistus.

Edellä 2 kohdan a alakohdassa tarkoitetussa todistuksessa on täsmennettävä rautatieliikenneoperaatioiden laji ja laajuus. Todistus on voimassa koko yhteisön alueella vastaavien rautatieliikenneoperaatioiden osalta.

4. Sen jäsenvaltion turvallisuusviranomaisen, jonka alueella rautatieyrittäjä aikoo tarjota muita rautatieliikennepalveluja, on myönnettävä 2 kohdan b alakohdan mukaisesti vaadittava kansallinen todistus.

5. Turvallisuuatodistus on uusittava joka viides vuosi. Se on saatettava kokonaan tai osittain ajan tasalle aina, kun toiminnan laji tai laajuus muuttuu olennaisesti.

Turvallisuuatodistuksen haltijan on viipymättä ilmoitettava toimivaltaiselle turvallisuusviranomaiselle kaikista turvallisuustodistuksen ehtojen merkittävistä muutoksista. Sen on lisäksi ilmoitettava toimivaltaiselle turvallisuusviranomaiselle aina, kun käyttöön otetaan uusia henkilökuntaluokkia tai uusia liikkuvan kaluston lajeja.

Turvallisuusviranomaisen voi vaatia turvallisuustodistuksen tarkistamista, jos turvallisuuden sääntelykehystä muutetaan olennaisesti.

Jos turvallisuusviranomaisen toteaa, että turvallisuustodistuksen haltija ei enää täytä turvallisuustodistuksen ehtoja, sen on peruutettava todistus välittömästi ja perusteltava päätöksensä.

6. Turvallisuusviranomaisen on tiedotettava virastolle 2 kohdan a alakohdassa tarkoitettujen turvallisuustodistusten myöntämisestä, uusimisesta, muuttamisesta tai peruuttamisesta. Sen on tällöin annettava rautatieyrittäjän nimi ja osoite, turvallisuustodistuksen myöntämispäivä, soveltamisala ja voimassaolo

sekä, jos turvallisuustodistus peruutetaan, perusteltava päätöksensä.

7. Viimeistään [päivänä] ⁽¹⁾ viraston on arvioitava turvallisuustodistuksen kehitys ja toimitettava komissiolle kertomus, johon liitetään suosituksia siitä, miten päästäisiin yhteen ainoaan yhteisön turvallisuustodistukseen. Komissio toteuttaa suosituksen johdosta sopivia toimenpiteitä.

11 artikla

Hakuvaatimukset

1. Turvallisuusviranomaisen on päätettävä turvallisuustodistusta koskevasta hakemuksesta viipymättä ja enintään neljän kuukauden kuluttua kaikkien vaadittujen tietojen ja turvallisuusviranomaisen pyytämien lisätietojen toimittamisesta. Jos hakijaa pyydetään toimittamaan lisätietoja, pyyntö on esitettävä pikaisesti.

2. Uusien rautatieyrittäjien perustamisen ja muiden jäsenvaltioiden rautatieyrittäjien tekemien hakemusten helpottamiseksi turvallisuusviranomaisen on annettava turvallisuustodistuksen saamista koskevia yksityiskohtaisia ohjeita. Sen on laadittava luettelo kaikista 10 artiklan 2 kohdan soveltamiseksi vahvistetuista vaatimuksista ja annettava kaikki asiaa koskevat asiakirjat hakijan käyttöön.

Infrastruktuurin määrätyn, rajoitetun osan palveluja koskevaa turvallisuustodistusta hakeville rautatieyrittäjille on annettava erityisohjeita, joissa yksilöidään nimenomaan kyseistä osaa koskevat säännöt.

3. Hakuohjeet sisältävä asiakirja, jossa kuvataan ja selvitetään vaatimuksia sekä luetellaan toimitettavat asiakirjat, on annettava maksutta hakijoiden käyttöön.

12 artikla

Junahenkilökunnan koulutus ja todistukset

1. Rautatieyrittäjien veturinkuljettajat ja junahenkilökunta, jotka ovat saaneet 10 artiklan 2 kohdan b alakohdassa tarkoitettua todistuksen yhdessä jäsenvaltiossa vähimmäis- tai enimmäisikä, perusvalmiuksia, kuntoa ja terveydentilaa koskevien perusvaatimusten täyttämisen osalta, on hyväksyttävä vastavuoroisesti muissa jäsenvaltioissa.

2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että turvallisuustodistusta hakevilla rautatieyrittäjillä on yhtäläinen ja ketään syrjimättömän mahdollisuus kouluttaa veturinkuljettajia ja junahenkilökuntaa, kun tällainen koulutus on tarpeen turvallisuustodistuksen saamista koskevien vaatimusten täyttämiseksi.

Koulutusta on annettava reittitiedoista, käytösäännöistä, merkinanto- sekä ohjaus- ja hallintajärjestelmästä ja liikennöitävillä reiteillä sovellettavista hätätilanmenettelyistä.

⁽¹⁾ Viiden vuoden kuluessa direktiivin voimaantulosta.

Jos koulutukseen ei sisälly koetta ja todistusta, jäsenvaltioiden on varmistettava, että rautatieyrietykset voivat saada tällaisen todistuksen, jos se on turvallisuustodistuksen edellytys.

Turvallisuusviranomaisen on varmistettava, että koulutuspalvelujen tai tarvittaessa todistuksen antaminen täyttää YTE:ssä tai 7 artiklassa ja liitteessä II tarkoitetuissa kansallisissa turvallisuussäännöissä vahvistetut turvallisuusvaatimukset.

3. Jos koulutuspalveluja saa vain yhden ainoan rautatieyrityksen tai infrastruktuurin hallintoyrityksen kautta, jäsenvaltioiden on varmistettava, että ne ovat muiden rautatieyritysten saatavilla kohtuulliseen ja ketään syrjimättömään hintaan.

13 artikla

Käytössä olevan liikkuvan kaluston todistus

1. Rautatieyritysten, joiden käyttämä liikkuva kalusto on saanut todistuksen yhdessä jäsenvaltiossa 10 artiklan 2 kohdan b alakohdan mukaisesti mutta joka ei ole täysin YTE:n mukainen, on saatava ylimääräinen todistus muissa jäsenvaltioissa.

2. Muissa jäsenvaltioissa todistusta hakevan rautatieyrityksen on toimitettava liikkuvaa kalustoa tai liikkuvan kaluston lajia koskevat tekniset asiakirjat asianomaiselle turvallisuusviranomaiselle ja ilmoitettava kaluston aiotusta käytöstä verkossa. Asiakirjoissa on oltava seuraavat tiedot:

- a) todisteet siitä, että liikkuva kalusto on saanut todistuksen toisen jäsenvaltion turvallisuusviranomaiselta, ja asiakirjat, joista ilmenevät liikkuvan kaluston aiempi käyttö, huolto ja tarvittaessa todistuksen saamisen jälkeen tehdyt tekniset mukautukset,
- b) turvallisuusviranomaisen pyytämät ja täydentävän todistuksen antamiseen tarvittavat tiedot teknisistä ja toiminnallisista ominaisuuksista,
- c) teknisiä ja toiminnallisia ominaisuuksia koskevat todisteet siitä, että liikkuva kalusto on sähköntojojärjestelmän, merkinanto- sekä ohjaus- ja hallintajärjestelmän, raidelevyyden ja infrastruktuurin ulottuman, suurimman sallitun akselipainon sekä muiden verkon rajoittavien parametrien mukainen,
- d) todistuksen antamiseen tarvittavat tiedot kansallisia turvallisuussääntöjä koskevista poikkeuksista ja riskien arviointiin perustuvat todisteet siitä, että liikkuvan kaluston hyväksyntä ei aiheuta verkolle tarpeettomia riskejä.

3. Turvallisuusviranomainen voi pyytää koeajojen suorittamista verkossa, jotta voidaan varmistaa 2 kohdan c alakohdassa tarkoitettujen rajoittavien parametrien noudattaminen, jolloin sen on vahvistettava parametrien laajuus ja sisältö.

4. Turvallisuusviranomaisen on päätettävä tämän artiklan mukaisesta hakemuksesta viipymättä ja enintään neljän kuukauden kuluttua täydellisten teknisten asiakirjojen, mukaan lukien koeajoja koskevat asiakirjat, toimittamisesta. Todistus voi sisältää käyttöä koskevia ehtoja ja muita rajoituksia.

14 artikla

Turvallisuustodistusten yhdenmukaistaminen

1. Edellä 10 artiklan 2 kohdan b alakohdassa ja jäljempänä liitteessä IV tarkoitettua todistusta koskevat yhdenmukaistetut vaatimukset ja hakuohjeet sisältävien asiakirjojen yhteinen malli on hyväksyttävä viimeistään [päivänä] ⁽¹⁾ 26 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua menettelyä mukaisesti.

2. Ennen yhdenmukaistettujen vaatimusten ja hakuohjeet sisältävien asiakirjojen yhteisen mallin hyväksymistä voidaan hyväksyä ohjeellisia suuntaviivoja 26 artiklan 3 kohdassa tarkoitettua menettelyä mukaisesti.

3. Virasto suosittelee yhdenmukaistettuja vaatimuksia ja hakuohjeet sisältävien asiakirjojen yhteistä mallia toimeksiantajalle, joka annetaan 26 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua menettelyä mukaisesti.

IV LUKU

TURVALLISUUSVIRANOMAINEN

15 artikla

Turvallisuusviranomaisen tehtävät

1. Kunkin jäsenvaltion on perustettava turvallisuusviranomainen, jonka tehtävänä on valvoa rautateiden turvallisuutta ja antaa sitä koskevia säädöksiä. Viranomaisen on oltava organisaatioltaan, oikeudelliselta rakenteeltaan ja päätöksenteoltaan riippumaton rautatieyrityksistä, infrastruktuurin hallinnosta ja hakijoista.

2. Turvallisuusviranomaisella on oltava vähintään seuraavat sääntelytehtävät:

- a) se myöntää käyttöönottoluvat Euroopan laajuisen suurten nopeuksien rautatiejärjestelmän rakenteellisille osajärjestelmille direktiivin 96/48/EY 14 artiklan mukaisesti,
- b) se myöntää käyttöönottoluvat Euroopan laajuisen tavanomaisen rautatiejärjestelmän rakenteellisille osajärjestelmille direktiivin 2001/16/EY 14 artiklan mukaisesti,
- c) se myöntää käyttöönottoluvat uudelle ja olennaisesti muutuneelle liikkuvalla kalustolle, jolle ei ole vielä vahvistettu YTE:ää,
- d) se myöntää, uusii, muuttaa ja peruuttaa tämän direktiivin 10 artiklassa tarkoitettujen turvallisuustodistusten olennaisia osia,
- e) se hyväksyy tämän direktiivin 7 artiklassa ja liitteessä II tarkoitettua oikeudellisesti sitovat kansalliset turvallisuussäännöt, ellei kansallinen parlamentti tai hallitus anna kyseisiä sääntöjä.

⁽¹⁾ Viiden vuoden kuluessa direktiivin voimaantulosta.

3. Turvallisuusviranomaisella on seuraavat valvontatehtävät:

- a) se tarkistaa, että Euroopan laajuisten suurten nopeuksien rautatiejärjestelmän rakenteellisia osajärjestelmiä käytetään ja ylläpidetään niitä koskevien olennaisten vaatimusten mukaisesti,
- b) se tarkistaa, että Euroopan laajuisten tavanomaisten rautatiejärjestelmän rakenteellisia osajärjestelmiä käytetään ja ylläpidetään niitä koskevien olennaisten vaatimusten mukaisesti,
- c) se valvoo jäsenvaltiossa yhteentoimivuuden osatekijöitä ja sitä, että ne ovat olennaisten vaatimusten mukaisia,
- d) se tarkistaa, että infrastruktuurin hallintoyritykset ja rautatieyritykset toimivat yhteisön lainsäädännössä tai kansallisessa lainsäädännössä vahvistettujen vaatimusten mukaisesti ja että turvallisuustodistusten edellytykset ja vaatimukset täyttyvät,
- e) se valvoo, että liikkuva kalusto on asianmukaisesti luetteloitu ja että direktiivin 96/48/EY [. . .] artiklan ja direktiivin 2001/16/EY [. . .] artiklan mukaisesti perustetussa kansallisessa luettelossa olevat turvallisuuteen liittyvät tiedot ovat täsmällisiä ja ajan tasalla.

4. Edellä 2 ja 3 kohdassa tarkoitettuja tehtäviä ei voida siirtää tai antaa toimeksi infrastruktuurin hallinnoille tai rautatieyrityksille.

16 artikla

Turvallisuusviranomaisen päätöksentekoperiaatteet

1. Turvallisuusviranomaisen on suoritettava tehtävänsä avoimesti ja ketään syrjimättä. Sen on erityisesti kuultava kaikkia osapuolia ja perusteltava päätöksensä.

Sen on käsiteltävä pyynnöt ja hakemukset pikaisesti sekä esitettävä tietopyyntönsä ja ilmoitettava päätöksistään viipymättä.

Turvallisuusviranomaisen on kansallisen sääntelykehiksen kehittämisen yhteydessä kuultava kaikkia asianosaisia, mukaan lukien infrastruktuurin hallinto, rautatieyritykset, valmistajat ja ylläpitopalvelujen tarjoajat, käyttäjät ja henkilökunnan edustajat.

2. Turvallisuusviranomaisen on voitava vapaasti suorittaa kaikki sen valvontatehtävän suorittamiseen tarvittavat tarkastukset ja tutkinnot sekä voitava tutustua kaikkiin asiakirjoihin ja päästä infrastruktuurin hallintojen ja rautatieyritysten tiloihin, laitteistoihin ja laitteisiin.

3. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarpeelliset toimenpiteet sen varmistamiseksi, että turvallisuusviranomaisen tekemät päätökset ovat oikeudellisen valvonnan alaisia.

4. Turvallisuusviranomaisten on harjoitettava aktiivista mielipiteiden ja kokemusten vaihtoa päätöksentekoperusteidensa yhdenmukaistamiseksi yhteisössä. Yhteistyön tarkoituksena on

erityisesti sellaisten rautatieyritysten turvallisuustodistusten antamisen helpottaminen ja yhteensovittaminen, joille on myönnetty kansainvälisiä rautatieriteitä direktiivin 2001/14 15 artiklassa säädetyn menettelyn mukaisesti.

Virasto tukee niitä näissä tehtävissä.

17 artikla

Vuosikertomus

Turvallisuusviranomaisen on julkaistava vuosittain vuosikertomus edeltävän vuoden toiminnastaan ja lähetettävä se virastolle viimeistään 30 päivänä syyskuuta. Vuosikertomuksessa on oltava tietoja seuraavista:

- a) rautateiden turvallisuuden kehittäminen, mukaan lukien jäsenvaltiokohtainen luettelo liitteessä I tarkoitetuista yhteisistä turvallisuusindikaattoreista,
- b) merkittävät muutokset rautateiden turvallisuutta koskevassa lainsäädännössä ja sääntelyssä,
- c) turvallisuustodistusten kehittyminen,
- d) infrastruktuurin hallintoyritysten ja rautatieyritysten valvonasta saadut tulokset ja kokemukset.

V LUKU

ONNETTOMUUKSIEN JA VAARATILANTEIDEN TUTKINTA

18 artikla

Tutkittavat tapahtumat

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että rautatiejärjestelmässä tapahtuneiden vakavien onnettomuuksien ja vaaratilanteiden jälkeen suoritetaan tutkinta, jonka tavoitteena on rautateiden turvallisuuden mahdollinen parantaminen sekä tulevien onnettomuuksien ja vaaratilanteiden ehkäisy.

2. Tutkittavia tapahtumia ovat:

- a) vakavat onnettomuudet,
- b) vaaratilanteet, jotka olisivat hieman erilaisissa olosuhteissa voineet johtaa vakaviin onnettomuuksiin, mukaan lukien Euroopan laajuisten suurten nopeuksien tai tavanomaisten rautatiejärjestelmien rakenteellisten osajärjestelmien tai yhteentoimivuuden osatekijöiden tekniset viat.

3. Tutkinnan laajuuden sekä tutkinnoissa noudatettavan menettelyn määrää 20 artiklassa tarkoitettu tutkintaelin ottaen huomioon 19 ja 21 artiklassa esitetyt periaatteet ja tavoitteet sekä ne tiedot, jotka se olettaa saavansa onnettomuudesta tai vaaratilanteesta turvallisuuden parantamiseksi.

Tutkintaelin voi harkintansa mukaan päättää, onko 2 kohdan b alakohdassa tarkoitetun tapahtuman tutkinta aloitettava vai ei. Sen on päätöksessään otettava huomioon seuraavat seikat:

- a) vaaratilanteen vakavuus,
 - b) onko vaaratilanne osa vaaratilanteiden sarjaa, jolla on merkitystä järjestelmän tasolla,
 - c) vaaratilanteen vaikutus rautateiden turvallisuuteen yhteisön näkökulmasta,
 - d) infrastruktuurin hallintoyritysten, rautatieyritysten tai turvallisuusviranomaisen esittämät pyynnöt.
4. Tutkinnassa ei missään tapauksessa pyritä osoittamaan syyllisyyttä tai vastuuta.

19 artikla

Tutkinnan asema

1. Jäsenvaltioiden on määriteltävä omassa kansallisessa oikeusjärjestelmässään tutkinnan oikeudellinen asema siten, että tutkinnasta vastaavat voivat suorittaa tehtävänsä mahdollisimman tehokkaasti ja nopeasti.
2. Jäsenvaltioissa voimassa olevan lainsäädännön mukaan, ja tarvittaessa yhteistyössä oikeudellisesta tutkinnasta vastaavien viranomaisten kanssa, tutkinnasta vastaavien sallitaan mahdollisimman nopeasti:
 - a) päästä onnettomuus- tai vaaratilannepaikalle sekä tutkimaan asianomaista liikkuva kalustoa, siihen liittyvää infrastruktuuria sekä liikenteenohjaus- ja merkinantolaitteita,
 - b) luetteloida viipymättä todisteet ja suorittaa valvottu näytteenotto jäännöksistä, infrastruktuurin laitteistoista tai osista tutkimuksia ja analyysia varten,
 - c) tutustua junien rekisteröintilaitteiden sekä suullisten viestien tallennukseen ja merkinanto- ja ohjausjärjestelmän toiminnan rekisteröintiin tarkoitettujen laitteiden sisältämiin tietoihin sekä käyttää niitä hyväksi,
 - d) tutustua uhrien ruumiille tehtyjen tutkimusten tuloksiin,
 - e) tutustua junahenkilökunnalle ja muulle onnettomuuteen tai vaaratilanteeseen osallisena olleelle rautatiehenkilökunnalle tehtyjen tutkimusten tuloksiin,
 - f) kuulla osallisena ollutta rautatiehenkilökuntaa ja muita todistajia,
 - g) tutustua infrastruktuurin hallinnon, osallisina olleiden rautatieyritysten ja turvallisuusviranomaisen hallussa oleviin merkityksellisiin tietoihin.

3. Tutkinta on suoritettava oikeudellisesta tutkinnasta riippumatta, eikä oikeudellinen menettely saa missään tapauksessa viivästyttää tai estää työn kulkua.

20 artikla

Tutkintaelin

1. Kunkin jäsenvaltion on varmistettava, että 18 artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen onnettomuuksien ja vaaratilanteiden tutkinnasta vastaava elin on pysyväisluontoinen. Kyseisen elimen on oltava organisaatioltaan, oikeudelliselta rakenteeltaan ja päätöksenteoltaan riippumaton infrastruktuurin hallintoyrityksistä, rautatieyrityksistä, maksujen perintäelimistä, käyttöoikeuden myöntävistä elimistä ja ilmoitetuista laitoksista. Sen on lisäksi oltava riippumaton turvallisuusviranomaisesta, kaikista rautateiden sääntelyelimistä ja kaikista osapuolista, joiden edut saattavat joutua ristiriitaan tutkintaelimelle annetun tehtävän kanssa.

2. Tutkintaelimelle on taattava edellytykset suorittaa tehtävänsä 1 kohdassa tarkoitetuista tahoista riippumatta, ja sillä on oltava käytettävissään tähän tarkoitukseen riittävät voimavarat. Sen tutkinnasta vastaavilla henkilöillä on oltava asema, joka takaa heille tarvittavan riippumattomuuden. Siihen on kuuluttava vähintään yksi henkilö, joka voi toimia tutkinnasta vastaavana onnettomuuden tai vaaratilanteen sattua.

3. Jäsenvaltioiden on säädettävä, että rautatieyritykset, infrastruktuurin hallintoyritykset ja tarvittaessa turvallisuusviranomaiset ovat velvollisia ilmoittamaan tutkintaelimelle välittömästi 18 artiklan 2 kohdassa tarkoitetuista onnettomuuksista ja vaaratilanteista. Tutkintaelimen on pystyttävä vastaamaan tällaisiin ilmoituksiin ja toteuttamaan tarvittavat toimenpiteet tutkinnan aloittamiseksi viipymättä.

4. Tutkintaelin voi yhdistää tämän direktiivin mukaiset tehtävänsä muiden tapahtumien kuin rautateiden onnettomuuksien ja vaaratilanteiden tutkintaa koskeviin tehtäviin, jos tutkinta ei vaaranna elimen riippumattomuutta.

5. Tarvittaessa tutkintaelin voi pyytää muiden jäsenvaltioiden tutkintaelimiä tai virastoa tarjoamaan asiantuntemusta tai suorittamaan teknisiä tarkastuksia, analyysia tai arviointoja.

6. Jäsenvaltiot voivat antaa tutkintaelimen tehtäväksi muita kuin 18 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuja rautateiden onnettomuuksia ja vaaratilanteita koskevan tutkinnan suorittamisen.

7. Tutkintaelinten on harjoitettava aktiivista mielipiteiden ja kokemusten vaihtoa yhteisten tutkintamenetelmien kehittämiseksi, turvallisuuteen liittyvien suositusten seurantaan koskevien yhteisten periaatteiden laatimiseksi sekä teknisen ja tieteellisen kehityksen huomioimiseksi.

Virasto tukee niitä tässä tehtävässä.

21 artikla

Tutkinnan suorittaminen

1. Sen jäsenvaltion tutkintaelimen, jonka alueella 18 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu onnettomuus tai vaaratilanne on sattunut, on tutkittava kyseinen onnettomuus tai vaaratilanne. Jos ei pystytä toteamaan, missä jäsenvaltiossa onnettomuus tai vaaratilanne on sattunut, tai jos se on sattunut kahden jäsenvaltion välisellä rajalla, asianomaiset elimet sopivat, kumpi niistä suorittaa tutkimuksen, tai ne sopivat tutkimuksen suorittamisesta yhteistyössä. Toinen elin voi ensiksi mainitussa tapauksessa osallistua tutkintaan ja saada käyttöönsä kaikki tutkimuksen tulokset.

2. Kunkin onnettomuuden tai vaaratilanteen tutkinnasta vastaavan elimen on huolehdittava tehtävän suorittamiseksi tarvittavista edellytyksistä, joihin kuuluu toiminnallinen ja tekninen asiantuntemus.

3. Tutkinta on suoritettava mahdollisimman avoimesti siten, että kaikkia osapuolia kuullaan ja tulokset annetaan niiden käyttöön. Asianomaisille infrastruktuurin hallintoyritykselle ja rautatieyrityksille, turvallisuusviranomaiselle, uhreille ja heidän omaisilleen, vahingoittuneen omaisuuden omistajille, valmistajille, osallisena olleille pelastuspalvelulaitoksille sekä henkilökunnan ja käyttäjien edustajille on tiedotettava tutkinnasta ja sen tuloksista, ja niille on annettava tilaisuus osallistua menettelyyn siltä osin kuin se on mahdollista.

22 artikla

Tutkintakertomukset

1. Edellä 18 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun onnettomuuden tai vaaratilanteen tutkinnasta on laadittava tutkintakertomus onnettomuuden tai vaaratilanteen luonteeseen ja vakavuuteen sekä tulosten merkitykseen nähden sopivassa muodossa. Tutkintakertomuksessa on ilmoitettava 18 artiklan 1 kohdassa tarkoitetut tutkimuksen tavoitteet, ja siinä on tarvittaessa oltava turvallisuuteen liittyviä suosituksia.

2. Tutkintaelimen on julkistettava lopullinen tutkintakertomus mahdollisimman nopeasti ja yleensä kahdentoista kuukauden kuluessa tapahtumapäivästä. Tutkintakertomuksessa on noudatettava mahdollisimman tarkasti liitteen V mukaista rakennetta. Tutkintakertomus, mukaan lukien turvallisuuteen liittyvät suositukset, on välitettävä 21 artiklan 3 kohdassa tarkoitetuille osapuolille sekä muiden jäsenvaltioiden asianomaisille elimille ja osapuolille.

3. Tutkintaelimen on julkaistava vuosittain viimeistään 30 päivänä syyskuuta vuosikertomus, josta ilmenevät sen edeltävänä vuonna suorittamat tutkimukset, sen antamat turvallisuuteen liittyvät suositukset ja aiemmin annettujen suositusten johdosta toteutetut toimenpiteet.

23 artikla

Virastolle annettavat tiedot

1. Tutkintaelimen on ilmoitettava virastolle tutkimuksen aloittamista koskevasta päätöksestä viikon kuluessa päätöksen teke-

misestä. Sen on tällöin mainittava tapahtuman päivämäärä, aika ja paikka sekä sen laji ja seuraukset menetettyjen ihmishenkien, loukkaantumisten ja vahinkojen kannalta.

2. Tutkintaelimen on lähetettävä virastolle 22 artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen lopullisten tutkintakertomusten ja 22 artiklan 3 kohdassa tarkoitetun vuosikertomuksen jäljennökset.

24 artikla

Turvallisuuteen liittyvät suositukset

1. Tutkintaelimen antama turvallisuuteen liittyvä suositus ei missään tapauksessa luo oletusta onnettomuuteen tai vaaratilanteeseen liittyvästä syyllisyydestä tai vastuusta.

2. Suositukset on osoitettava turvallisuusviranomaiselle ja, jos se on suosituksen luonteen perusteella tarpeen, jäsenvaltion muille elimille tai viranomaisille tai muille jäsenvaltioille. Jäsenvaltioiden ja niiden turvallisuusviranomaisten on toteutettava tarvittavat toimenpiteet varmistukseksi, että tutkintaelinten antamat turvallisuuteen liittyvät suositukset otetaan asianmukaisesti huomioon ja että niiden johdosta ryhdytään tarvittaessa toimenpiteisiin.

3. Turvallisuusviranomaisen ja muiden viranomaisten tai elinten tai tarvittaessa muiden jäsenvaltioiden, joille suositukset on osoitettu, on tiedotettava tutkintaelimelle suosituksen johdosta toteutetuista tai suunnitelluista toimenpiteistä.

VI LUKU

TÄYTÄNTÖÖNPANOVALTA

25 artikla

Liitteiden mukauttaminen

Liitteet mukautetaan tekniikan ja tieteen kehitykseen 26 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun menettelyn mukaisesti.

26 artikla

Komitea

1. Komissiota avustaa direktiivin 96/48/EY 21 artiklan mukaisesti perustettu komitea.

2. Viitattaessa tähän kohtaan sovelletaan päätöksen 1999/468/EY 5 artiklassa säädettyä sääntelymenettelyä ja otetaan huomioon mainitun päätöksen 7 ja 8 artikla.

Päätöksen 1999/468/EY 5 artiklan 6 kohdassa tarkoitettua määrääjäksi vahvistetaan kolme kuukautta.

3. Viitattaessa tähän kohtaan sovelletaan päätöksen 1999/468/EY 3 artiklassa säädettyä neuvoa-antavaa menettelyä ja otetaan huomioon mainitun päätöksen 7 ja 8 artikla.

VII LUKU

YLEISET SÄÄNNÖKSET JA LOPPUSÄÄNNÖKSET

27 artikla

Direktiivin 95/18/EY muuttaminen

Muutetaan direktiivi 95/18/EY seuraavasti:

1. Korvataan 8 artikla seuraavasti:

"8 artikla

Ammatillista pätevyyttä koskevat vaatimukset täyttyvät, kun hakijana olevalla rautatieyrityksellä on tai vastaisuudessa on hallintorakenne, jolla on tarvittavat tiedot ja/tai kokemus turvallisen ja luotettavan toiminnan hallinnan ja valvonnan harjoittamiseen toimiluvassa yksilöidyn toimintatyyppin osalta."

2. Poistetaan liitteessä oleva II osa.

28 artikla

Direktiivin 2001/14/EY muuttaminen

Muutetaan direktiivi 2001/14/EY seuraavasti:

1. Korvataan nimi seuraavasti:

"Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2001/14/EY, annettu 26 päivänä helmikuuta 2001, rautateiden infrastruktuurikapasiteetin käyttöoikeuden myöntämisestä ja rautateiden infrastruktuurin käyttömaksujen perimisestä."

2. Poistetaan 30 artiklan 2 kohdan f alakohta.

3. Poistetaan 32 artikla.

4. Korvataan 34 artiklan 2 kohta seuraavasti:

"2. Komissio tarkastelee jäsenvaltion pyynnöstä tai omasta aloitteestaan erityistapauksessa hinnoittelua ja kapasiteetin käyttöoikeuden myöntämistä koskevien säännösten soveltamista ja täytäntöönpanon valvontaa ja päättää 35 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua neuvoa-antavaa menettelyä noudattaen kahden kuukauden kuluessa tällaisen pyynnön vastaanottamisesta, voidaan kyseisten toimenpiteiden soveltamista jatkaa. Komissio antaa päätöksensä tiedoksi Euroopan parlamentille, neuvostolle ja jäsenvaltioille.

Jäsenvaltio voi saattaa komission päätöksen neuvoston ratkaistavaksi kuukauden määräajassa. Neuvosto voi määränemmistöllä poikkeuksellisissa olosuhteissa päättää asiasta toisin kuukauden määräajassa, sanotun kuitenkin rajoittamatta perustamissopimuksen 226 artiklan soveltamista."

29 artikla

Kertomus

Komissio antaa Euroopan parlamentille ja neuvostolle viimeistään [päivänä] ⁽¹⁾ ja sen jälkeen joka viides vuosi kertomuksen tämän direktiivin täytäntöönpanosta.

Kertomukseen liitetään tarvittaessa ehdotuksia uusiksi yhteisön toimiksi.

30 artikla

Seuraamukset

Jäsenvaltioiden on säädettävä seuraamuksista, joita sovelletaan tämän direktiivin säännösten rikkomiseen, ja toteutettava kaikki niiden täytäntöönpanon varmistamiseksi tarvittavat toimenpiteet. Seuraamusten on oltava tehokkaita, oikeasuhteisia, syrjimättömiä ja varoittavia.

Jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle edellä mainituista säännöksistä viimeistään 31 artiklassa tarkoitettuna päivänä sekä ilmoitettava sille viipymättä niihin vaikuttavista myöhemmistä muutoksista.

31 artikla

Täytäntöönpano

Jäsenvaltioiden on saatettava tämän direktiivin noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset voimaan viimeistään [päivänä] ⁽²⁾. Niiden on ilmoitettava tästä komissiolle viipymättä.

Näissä jäsenvaltioiden antamissa säädöksissä on viitattava tähän direktiiviin tai niihin on liitettävä tällainen viittaus, kun ne virallisesti julkaistaan. Jäsenvaltioiden on säädettävä siitä, miten viittaukset tehdään.

32 artikla

Voimaantulo

Tämä direktiivi tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä*.

33 artikla

Osoitus

Tämä direktiivi on osoitettu kaikille jäsenvaltioille.

⁽¹⁾ Viiden vuoden kuluessa direktiivin voimaantulosta.

⁽²⁾ Kahden vuoden kuluessa tämän direktiivin voimaantulosta.

LIITE I

YHTEISET TURVALLISUUSINDIKAATTORIT

Turvallisuusviranomaisten on ilmoitettava seuraavat yhteiset turvallisuusindikaattorit:

Edellä 2 artiklan 2 kohdan a ja b alakohdassa tarkoitettuihin toimintoihin liittyvistä indikaattoreista olisi ilmoitettava erikseen, jos niistä annetaan tietoja.

Jos kertomuksen antamisen jälkeen havaitaan uusia tosiseikkoja tai virheitä, turvallisuusviranomaisen on muutettava tai korjattava asianomaisen vuoden indikaattoreita ensimmäisen sopivan tilaisuuden tullen ja viimeistään seuraavassa vuosikertomuksessa.

Jäljempänä 1 kohdassa lueteltujen onnettomuuksia koskevien indikaattorien osalta on käytettävä yhteisön tilastoja, joista säädetään rautatieliikenteen tilastoista annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o .../... , siltä osin kuin tietoja on saatavilla.

1. Onnettomuuksia koskevat indikaattorit

1. Onnettomuuksien kokonaismäärä ja junakilometreihin suhteutettu määrä sekä onnettomuustyyppit jaoteltuina seuraavasti:

- junien törmäykset, mukaan lukien törmäykset aukean tilan ulottuman sisäpuolella oleviin esteisiin
- junien raiteilta suistumiset
- tasoristeysonnettomuudet, mukaan lukien tasoristeyksissä jalankulkijoihin liittyvät onnettomuudet
- liikkeessä olevan liikkuvan kaluston aiheuttamat henkilöonnettomuudet
- liikkuvan kaluston tulipalot.

Ainoastaan ensisijainen onnettomuus on selvitettävä, vaikka toissijainen onnettomuus, esimerkiksi raiteilta suistumisen jälkeinen tulipalo, olisi seurauksiltaan ensisijaista onnettomuutta vakavampi.

2. Vakavasti loukkaantuneiden ja kuolleiden kokonaismäärä ja junakilometreihin suhteutettu määrä onnettomuustyypeittäin jaoteltuina seuraaviin henkilöryhmiin:

- matkustajat (myös suhteessa matkustajakilometrien kokonaismäärään)
- työntekijät, mukaan lukien alihankkijoiden henkilökunta
- tasoristeysten käyttäjät
- rautateiden tiloja luvattomasti käyttävät henkilöt
- muut.

2. Vaaratilanteita ja "läheltä piti" -tilanteita koskevat indikaattorit

1. Rikkoutuneiden raiteiden, raiteiden nurjahdusten ja raiteenvaihto-opasteiden vikojen kokonaismäärä ja junakilometreihin suhteutettu määrä.
2. Ohitettujen seis-asennossa olevien opastimien kokonaismäärä ja junakilometreihin suhteutettu määrä.
3. Käytössä olevan liikkuvan kaluston rikkoutuneiden pyörien ja akselien kokonaismäärä ja junakilometreihin suhteutettu määrä.

3. Onnettomuuksien seurauksia koskevat indikaattorit

1. Kaikkien onnettomuuksien kokonaiskustannukset ja junakilometreihin suhteutetut kustannukset euroina siten, että tarvittaessa olisi laskettava ja otettava mukaan seuraavat kustannukset:

- kuolleet ja loukkaantuneet
- korvaukset matkustajien, henkilökunnan tai kolmansien osapuolten menetetyistä omaisuudesta tai sille aiheutuneista vahingoista, mukaan lukien ympäristölle aiheutuneista vahingoista

- vaurioituneen liikkuvan kaluston ja rautateiden laitteistojen vaihtaminen tai korjaaminen
- liikenteen myöhästymiset, häiriöt ja ohjaaminen toisille reiteille, mukaan lukien ylimääräiset henkilöstökustannukset ja good will'in vahingoittuminen.

Kustannuksista on vähennettävä kolmansilta osapuolilta, kuten tasoristeysjonnettomuuksissa osallisina olleiden moottoriajoneuvojen omistajilta, perityt korvaukset. Kustannuksista ei vähennetä rautatieyritysten tai infrastruktuurin hallinnon vakuutuksilla perittyjä korvauksia.

2. Onnettomuuksien johdosta menetettyjen henkilökunnan ja alihankkijoiden työtuntien kokonaismäärä ja työtuntien määrään suhteutettu määrä.

4. Infrastruktuurin teknistä turvallisuutta koskevat indikaattorit

1. Niiden raiteiden prosenttiosuus, joilla on käytössä ATP-järjestelmä (Automatic Train Protection) ⁽¹⁾, ja kyseisillä raiteilla ajettujen junakilometrien prosenttiosuus.
2. Tasoristeysten lukumäärä (kokonaismäärä ja ratakilometriä kohti). Automaattisilla tai käsikäyttöisillä turvalaitteilla varustettujen tasoristeysten prosenttiosuus.

5. Turvallisuuden hallinnointia koskevat indikaattorit

Infrastruktuurin hallinnon ja rautatieyritysten suorittamat sisäiset tarkastukset turvallisuusjohtamisjärjestelmää koskevien asiakirjojen mukaisesti. Suoritettujen tarkastusten kokonaismäärä ja lukumäärä prosenttiosuutena vaadituista (ja/tai suunnitelluista) tarkastuksista.

6. Määritelmät

Viranomaiset voivat käyttää kertomuksissa indikaattoreiden ja kustannusten laskentatapojen kansallisia määritelmiä toimittaessaan tämän liitteen mukaisia tietoja. Kaikki käytettävät määritelmät ja laskentatavat on selvitettävä 17 artiklan mukaisen vuosikertomuksen liitteessä.

⁽¹⁾ Jos käytössä on useita erilaisia ATP-järjestelmiä, niistä olisi ilmoitettava erikseen.

LIITE II

KANSALLISISTA TURVALLISUUSSÄÄNNÖISTÄ ILMOITTAMINEN

Komissiolle on ilmoitettava seuraavista kansallisista säännöistä 7 artiklassa tarkoitetun menettelyn mukaisesti:

1. säännöt, jotka koskevat edellä 5 artiklan 2 ja 3 kohdassa tarkoitettuja voimassa olevia kansallisia turvallisuustavoitteita ja turvallisuusmenetelmiä
2. säännöt, jotka koskevat turvallisuusjohtamisjärjestelmille asetettuja vaatimuksia ja turvallisuustodistuksen antamista rautatieyrityksille
3. säännöt, jotka koskevat sellaisen uuden ja olennaisesti muuttuneen liikkuvan kaluston käyttöönottolupien myöntämiselle asetettuja vaatimuksia, jota YTE ei vielä kata, sekä sen huollolle. Ilmoituksessa on ilmoitettava säännöt, jotka koskevat liikkuvan kaluston vaihtoa rautatieyritysten välillä, rekisteröintijärjestelmiä ja testausmenettelyjä
4. sellaisen rautatieverkon yhteiset käytösäännöt, jota YTE ei vielä kata, mukaan lukien merkinanto- ja liikenteenhalintajärjestelmää koskevat säännöt
5. säännöt, jotka koskevat sellaisille ylimääräisille sisäisille käytösäännöille (työsäännöille) asetettuja vaatimuksia, joita infrastruktuurin hallintoyritysten ja rautatieyritysten on otettava käyttöön
6. säännöt, jotka koskevat turvallisuuden kannalta olennaisia tehtäviä suorittavalle henkilöstölle asetettuja vaatimuksia, mukaan lukien valintaperusteet, terveydentila ja ammatillinen koulutus sekä todistukset siltä osin kuin YTE ei vielä kata niitä
7. säännöt, jotka koskevat onnettomuuksien ja vaaratilanteiden tutkintaa.

LIITE III

TURVALLISUUSJOHTAMISJÄRJESTELMÄT**1. Turvallisuusjohtamisjärjestelmää koskevat vaatimukset**

Turvallisuusjohtamisjärjestelmän on oltava dokumentoitu kaikilta olennaisilta osiltaan, ja siinä on erityisesti kuvattava työnjakoa infrastruktuurin hallinnon tai rautatieyrityksen organisaatiossa. Siinä on osoitettava, miten johtamisessa turvataan valvonta kaikilla tasoilla, miten henkilökunta ja sen edustajat kaikilla tasoilla osallistuvat siihen ja miten turvallisuusjohtamisjärjestelmän jatkuva parantaminen varmistetaan.

Riittävästi voimavaroja on osoitettava sen varmistamiseen, että henkilökunta, jolla on asiantuntemusta ja kokemusta turvallisuusjohtamisesta, vastaa keskeisistä tehtävistä.

2. Turvallisuusjärjestelmän perusosat

Turvallisuusjärjestelmän perusosat ovat seuraavat:

- a) organisaation toimitusjohtajan hyväksymä ja koko henkilökunnan tiedoksi annettu turvallisuuspolitiikka
- b) laadullisia ja määrällisiä yrityskohtaisia tavoitteita turvallisuuden säilyttämiseksi ja parantamiseksi sekä suunnitelmia tavoitteiden saavuttamiseksi
- c) menettelyjä, jotka koskevat YTE:ssä tai 7 artiklassa ja liitteessä II tarkoitetuissa kansallisissa säännöissä tai muissa asiaa koskevilla säännöissä vahvistettujen voimassa olevien, uusien ja muutettujen teknisten ja toiminnallisten vaatimusten täyttämistä, sekä menettelyt, jotka koskevat vaatimusten täyttämisen varmistamista laitteiden ja toiminnan koko elinkaaren ajan
- d) menettelyjä ja menetelmiä, jotka koskevat riskien arvioinnin suorittamista ja riskinhallintatoimenpiteiden toteuttamista aina, kun toimintaolosuhteiden muutoksesta tai uudesta materiaalista aiheutuu uusia riskejä infrastruktuurille tai toiminnalle
- e) sellaisten henkilökunnan koulutusohjelmien ja järjestelmien tarjoaminen, joilla varmistetaan henkilökunnan pätevyyden ylläpitäminen ja tehtävien asianmukainen suorittaminen
- f) järjestelyjä, jotka koskevat riittävien tietojen antamista organisaatiossa ja tarvittaessa samaa infrastruktuuria käyttävien organisaatioiden välillä
- g) menettelyjä ja malleja, jotka liittyvät turvallisuutta koskevien tietojen dokumentointitapaan sekä menettelyn määrittämiseen turvallisuutta koskevien olennaisten tietojen esittämistavan valvontaa varten
- h) menettelyjä, joilla varmistetaan onnettomuuksista, vaaratilanteista, "läheltä piti" -tilanteista ja muista vaarallisista tapahtumista ilmoittaminen, niiden tutkinta ja arviointi sekä tarvittavien ehkäisevien toimenpiteiden toteuttaminen
- i) hätätilanteessa noudatettavat toimintasuunnitelmat sekä varoitus- ja tiedotussuunnitelmat, joista sovitaan yhdessä asiasta vastaavien viranomaisten kanssa
- j) määräyksiä, jotka koskevat turvallisuusjohtamisjärjestelmän säännöllistä sisäistä tarkastusta.

LIITE IV

TURVALLISUUSTODISTUKSEN VERKKOKOHTAISTA OSAA KOSKEVAT ILMOITUKSET

Seuraavat asiakirjat on toimitettava, jotta turvallisuusviranomainen voi antaa turvallisuustodistuksen verkkokohtaisen osan (kaksinkertaisen työn välttämiseksi ja tietomäärän vähentämiseksi toimitetaan vain yhteenvedoasiakirjat YTE:ien ja direktiivien 96/48/EY ja 2001/14/EY muiden vaatimusten mukaisista osista):

- rautatieyrityksen asiakirjat sen operaatioihin, henkilökuntaan ja liikkuvaan kalustoon sovellettavista YTE:istä tai YTE:ien osista ja tarvittaessa kansallisista ja muista säännöistä sekä siitä, miten niiden noudattaminen varmistetaan turvallisuusjohtamisjärjestelmän avulla
- rautatieyrityksen asiakirjat eri henkilökuntaluokista tai alihankkijan henkilökuntaluokista, mukaan lukien todisteet siitä, että nämä täyttävät YTE:ien tai kansallisten sääntöjen vaatimukset ja ovat saaneet asianmukaisen todistuksen
- rautatieyrityksen asiakirjat liikennöinnissä käytettävän liikkuvan kaluston eri luokista, mukaan lukien todisteet siitä, että nämä täyttävät YTE:ien tai kansallisten sääntöjen vaatimukset ja ovat saaneet asianmukaisen todistuksen.

LIITE V

ONNETTOMUUKSIEN JA VAARATILANTEIDEN TUTKINTAKERTOMUSTEN PÄÄSISÄLTÖ**1. Yhteenvedo**

Yhteenvedon on sisällettävä lyhyt kuvaus tapahtumasta, sen ajasta ja paikasta sekä sen seurauksista. Siinä on todettava tutkinnassa esille tulleet välittömät syyt sekä tapahtumaan vaikuttaneet tekijät ja sen taustalla olevat syyt. Tärkeimmät suositukset on mainittava ja tiedot on annettava edelleen niille, joille suositukset on osoitettu.

Kertomukseen on tarvittaessa sisällytettävä yhteenvedon käännös jollakin viraston työkielistä.

2. Tapahtumaan liittyvät välittömät tosiseikat**1. Tapahtuma:**

- tapahtuman päivä, tarkka aika ja paikka
- kuvaus tapahtumista ja onnettomuuspaikasta, mukaan lukien pelastus- ja hätäpalvelujen toimista
- päätös tutkinnan aloittamisesta, tutkinnasta vastaavan ryhmän kokoonpano ja tutkinnan suorittaminen.

2. Tapahtumaolosuhteet:

- osallisena ollut henkilökunta ja alihankkijat sekä muut osapuolet ja todistajat
- junat ja niiden muodostus, mukaan lukien osallisena olleen liikkuvan kaluston rekisteröintinumero
- kuvaus infrastruktuurista ja opastinjärjestelmästä – raidetyypeistä, vaihteista, lukituksesta, opastimista, juna-suojasta
- viestintävälineet
- tapahtumapaikalla tai sen läheisyydessä suoritettavat työt
- rautateiden hätäsuunnitelman käynnistyminen ja siihen liittyvä tapahtumaketju
- julkisten pelastuspalvelujen sekä poliisi- ja lääkintäpalvelujen hätäsuunnitelman käynnistyminen ja siihen liittyvä tapahtumaketju.

3. Kuolleet, loukkaantuneet ja aineelliset vahingot:

- matkustajat ja kolmannet osapuolet, henkilökunta, mukaan lukien alihankkijat
- lasti, matkatavarat ja muu omaisuus
- liikkuva kalusto, infrastruktuuri ja ympäristö.

4. *Ulkoiset olosuhteet:*

- sääolot ja maantieteelliset tiedot.

3. **Tutkintoja koskevat tiedot**

1. *Yhteenveto lausumista (sanotun kuitenkin rajoittamatta henkilöiden henkilöllisyyden suojaamista):*

- rautateiden työntekijät, mukaan lukien alihankkijat
- muut todistajat.

2. *Turvallisuusjohtamisjärjestelmä:*

- kehysorganisaatio sekä määräysten antaminen ja toteuttaminen
- henkilökuntaa koskevat vaatimukset ja niiden varmistaminen
- tavanomaiset sisäiset tarkastukset ja niiden tulokset
- infrastruktuurin eri toimijoiden välinen rajapinta.

3. *Säännöt ja määräykset:*

- asiaa koskeva EU:n lainsäädäntö ja kansallinen lainsäädäntö sekä julkinen sääntely
- muut säännöt, kuten käytösäännöt, paikalliset ohjeet, henkilöstöä koskevat vaatimukset, huoltomääräykset sekä sovellettavat standardit.

4. *Liikkuvan kaluston ja teknisten laitteistojen toimivuus:*

- merkinanto- sekä ohjaus- ja hallintajärjestelmä, mukaan lukien tietojen tallennus automaattisista tallentimista
- infrastruktuuri
- viestintälaitteet
- liikkuva kalusto, mukaan lukien automaattiset tallentimet.

5. *Toiminnallisen järjestelmän dokumentointi:*

- liikenteenohjauksesta ja merkinannosta vastaavan henkilöstön toteuttamat toimenpiteet
- sanallisten viestien vaihto tapahtuman yhteydessä, mukaan lukien tallenteiden sisältämät tiedot
- tapahtumapaikan suojaamiseksi ja turvaamiseksi toteutetut toimenpiteet.

6. *Ihmisen, koneen ja organisaation välinen rajapinta:*

- osallisena olleen henkilökunnan työaika
- tapahtumaan vaikuttaneet lääketieteelliset ja henkilökohtaiset seikat, mukaan lukien ruumiillinen tai henkinen rasitus
- ihmisen ja koneen väliseen rajapintaan vaikuttavien laitteiden suunnittelu.

7. *Vastaavat aiemmat tapahtumat.*

4. **Analyysi ja johtopäätökset**

1. *Lopullinen selonteko tapahtumaketjusta:*

- päätelmien tekeminen tapahtuneesta 3 luvussa esitettyjen tosiseikkojen perusteella.

2. Tarkastelu:

- analyysi 3 luvussa esitetyistä tosiseikoista päätelmien tekemiseksi tapahtuman syistä ja pelastuspalvelujen suorituskyvystä.

3. Johtopäätökset:

- tapahtuman välittömät syyt, mukaan lukien siihen vaikuttaneet muut tekijät, jotka liittyvät osallisina olleiden henkilöiden toteuttamiin toimiin taikka liikkuvan kaluston tai teknisten laitteistojen kuntoon
- taustalla olevat syyt, jotka liittyvät taitoihin, menettelyihin ja huoltoon
- taustalla olevat syyt, jotka liittyvät sääntelykehysten vaatimuksiin ja turvallisuusjohtamisjärjestelmän soveltamiseen.

4. Lisähuomioita:

- tutkinnan aikana havaitut puutteet ja viat, joilla ei kuitenkaan ole merkitystä syitä koskevien johtopäätösten kannalta.

5. Toteutetut toimenpiteet

Tapahtuman johdosta toteutetut tai toteutettavat toimenpiteet.

6. Suositukset

Ehdotus neuvoston asetukseksi Amerikan yhdysvalloista peräisin olevien polysulfidipolymeerien tuontia koskevan polkumyynninmenettelyn päättämisestä

(2002/C 126 E/10)

KOM(2002) 32 lopull.

(Komission esittämä 25 päivänä tammikuuta 2002)

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen,

ottaa huomioon polkumyynnillä muista kuin Euroopan yhteisön jäsenvaltioista tapahtuvalta tuonnilta suojautumisesta 22 päivänä joulukuuta 1995 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 384/96 ⁽¹⁾ ja erityisesti sen 9 artiklan,

ottaa huomioon komission ehdotuksen, joka on tehty komission kuultua neuvoa-antavaa komiteaa,

sekä katsoo seuraavaa:

A. MENETTELY

- (1) Lopulliset polkumyynnitulit Amerikan yhdysvalloista peräisin olevien polysulfidipolymeerien tuonnissa otettiin käyttöön syyskuussa 1998 ⁽²⁾.
- (2) Nämä tulit otettiin käyttöön sen jälkeen, kun saksalainen Akros Chemicals GmbH & Co. KG, joka on ainoa polysulfidipolymeerien tuottaja yhteisössä, oli tehnyt valituksen.

B. VALITUKSEN PERUUTTAMINEN JA MENETTELYN PÄÄTTÄMINEN

- (3) Akros Chemicals GmbH & Co. KG peruutti 20. heinäkuuta 2001 virallisesti valituksensa ja pyysi, että voimassa olevat toimenpiteet kumottaisiin. Tämä pyyntö perustui siihen, että Yhdysvaltojen ainoa vientiä harjoittava tuottaja oli päättänyt lopettaa kyseisen tuotteen tuotannon.
- (4) Asetuksen (EY) N:o 384/96 9 artiklan 1 kohdan mukaan menettely on päätettävä, jos valitus peruutetaan, paitsi jos sen päättäminen ei ole yhteisön edun mukaista.
- (5) Komissio ilmoitti 4 päivänä lokakuuta 2001 aikomuksestaan tutkia, onko toimenpiteiden pitäminen voimassa tarpeen ⁽³⁾. Ilmoitukseen saatiin tuotetta käyttävältä teollisuudelta kaksi vastausta, joissa molemmissa tuettiin toimenpiteiden päättämistä. Lisäksi ainoa yhteisön tuottaja vahvisti kantansa, etteivät toimenpiteet ole enää aiheellisia. Näin ollen katsotaan, ettei toimenpiteiden päättäminen ole vastoin yhteisön etua.
- (6) Näin ollen päätelmänä on, että Amerikan yhdysvalloista peräisin olevien polysulfidipolymeerien tuontia koskeva polkumyynnin vastainen menettely olisi päätettävä,

ON ANTANUT TÄMÄN ASETUKSEN:

Ainoa artikla

Päätetään CN-koodiin ex 4002 99 90 nykyisin luokiteltavien, Amerikan yhdysvalloista peräisin olevien polysulfidipolymeerien tuontia koskeva polkumyynnin vastainen menettely.

⁽¹⁾ EYVL L 56, 6.3.1996. Asetus sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna asetuksella (EY) N:o 2238/2000 (EYVL L 257, 11.10.2000, s. 2).

⁽²⁾ Neuvoston asetus (EY) N:o 1965/98 (EYVL L 255, 17.9.1998, s. 1).

⁽³⁾ EYVL C 280, 4.10.2001, s. 5.

Ehdotus neuvoston asetukseksi Euroopan talousyhteisön ja Guinean vallankumouksellisen kansantasavallan hallituksen välisessä Guinean rannikon edustalla harjoitettavasta kalastuksesta tehdyssä sopimuksessa määrättyjen kalastusmahdollisuuksien ja taloudellisen korvauksen vahvistamisesta tehdyn pöytäkirjan 2000–2001 jatkamista koskevan sopimuksen tekemisestä kirjeenvaihtona 1 päivän tammikuuta 2002 ja 31 päivän joulukuuta 2002 väliseksi ajaksi

(2002/C 126 E/11)

KOM(2002) 41 lopull. — 2002/0034(CNS)

(Komission esittämä 28 päivänä tammikuuta 2002)

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

2 artikla

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 37 artiklan yhdessä sen 300 artiklan 2 kohdan ja 3 kohdan ensimmäisen alakohdan kanssa,

ottaa huomioon komission ehdotuksen,

ottaa huomioon Euroopan parlamentin lausunnon,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Euroopan yhteisö ja Guinean tasavalta ovat käyneet neuvotteluja määrittääkseen Euroopan talousyhteisön ja Guinean vallankumouksellisen kansantasavallan hallituksen Guinean rannikon edustalla harjoitettavaa kalastusta koskevan sopimukseen ⁽¹⁾ sen liitteenä olevan pöytäkirjan soveltamisajanjakson päätyttyä tehtävät muutokset tai lisäykset.
- (2) Näiden neuvottelujen aikana sopimuspuolet ovat päättäneet 22 päivänä lokakuuta 2001 parafoidulla kirjeenvaihdolla jatkaa nykyistä pöytäkirjaa ⁽²⁾ vuodella 1 päivän tammikuuta 2002 ja 31 päivän joulukuuta 2002 väliseksi ajaksi eli siihen asti, kunnes tulevan pöytäkirjan muutoksia koskevat neuvottelut saadaan päätökseen.
- (3) On yhteisön edun mukaista hyväksyä tämän pöytäkirjan jatkaminen.
- (4) Olisi vahvistettava jäsenvaltioiden troolareiden ja tonnikala-alusten kalastusmahdollisuuksien jakoperusteet,

ON ANTANUT TÄMÄN ASETUKSEN:

1 artikla

Hyväksytään Euroopan yhteisön puolesta Euroopan talousyhteisön ja Guinean vallankumouksellisen kansantasavallan hallituksen välisessä Guinean tasavallan rannikon edustalla harjoitettavasta kalastuksesta tehdyssä sopimuksessa määrättyjen kalastusmahdollisuuksien ja taloudellisen korvauksen vahvistamisesta tehdyn pöytäkirjan 2000–2001 jatkamista koskeva kirjeenvaihtona tehty sopimus 1 päivän tammikuuta 2002 ja 31 päivän joulukuuta 2002 väliseksi ajaksi.

Sopimuksen teksti on tämän asetuksen liitteenä.

Pöytäkirjan 1 artiklassa vahvistetut troolarien ja tonnikala-alusten kalastusmahdollisuudet jaetaan ajanjakson pituuden mukaisesti jäsenvaltioille seuraavan jakoperusteen mukaan:

- a) kalojen/pääjalkaisten pyynti:
Espanja: 844 brt
Italia: 750 brt
Kreikka: 906 brt
- b) katkaravun pyynti:
Espanja: 1 050 brt
Portugali: 300 brt
Kreikka: 150 brt
- c) nuottaa käyttävät tonnikala-alukset:
Ranska: 19 alusta
Espanja: 19 alusta
- d) vapapyydyksiä käyttävät tonnikala-alukset:
Ranska: 7 alusta
Espanja: 7 alusta
- e) pintasiima-alukset:
Espanja: 14 alusta
Portugali 2 alusta

Jos näiden jäsenvaltioiden lisenssihakemukset eivät kata pöytäkirjassa vahvistettuja kalastusmahdollisuuksia kokonaan, komissio voi ottaa huomioon jonkin muun jäsenvaltion lisenssihakemukset.

3 artikla

Tämä asetus tulee voimaan kolmantena päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä*.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

⁽¹⁾ EYVL L 111, 27.4.1983, s. 1.

⁽²⁾ Nykyinen pöytäkirja on hyväksytty 26 päivänä helmikuuta 2001 annetulla neuvoston asetuksella (EY) N:o 445/2001 (EYVL L 64, 6.3.2001). Pöytäkirjan teksti, ks. EYVL L 250, 5.10.2000.

SOPIMUS

Euroopan talousyhteisön ja Guinean vallankumouksellisen kansantasavallan välisessä Guinean rannikon edustalla harjoitettavasta kalastuksesta tehdyssä sopimuksessa määrättyjen kalastusmahdollisuuksien ja taloudellisen korvauksen vahvistamisesta 1 päivän tammikuuta 2002 ja 31 päivän joulukuuta 2002 väliseksi ajaksi tehdyn pöytäkirjan jatkamista koskeva kirjeenvaihtona tehty sopimus

A. Yhteisön kirje

Arvoisat Herrat

Minulla on kunnia vahvistaa, että olemme sopineet seuraavasta väliaikaisjärjestelystä Guinean vallankumouksellisen kansantasavallan ja Euroopan talousyhteisön välisen kalastussopimuksen nykyisin voimassa olevan pöytäkirjan (1.1.2000–31.12.2001) jatkumisen varmistamiseksi, kunnes kalastussopimuksen liitteenä olevan pöytäkirjan muutoksia koskevat neuvottelut saadaan päätökseen:

1. Jatketaan kahden viime vuoden aikana sovellettua järjestelyä 1 päivän tammikuuta 2002 ja 31 päivän joulukuuta 2002 välinen aika. Yhteisön taloudellinen korvaus väliaikaisjärjestelyn ajalta vastaa tällä hetkellä sovellettavan pöytäkirjan 2 artiklassa määrättyä vuosittaista määrää. Maksu on hoidettava viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2002. Myös pöytäkirjan 6 artiklassa määrätyn taloudellisen korvauksen maksamista ja siihen liittyviä edellytyksiä sovelletaan.
2. Kalastuslisenssit myönnetään väliaikana tällä hetkellä sovellettavan pöytäkirjan 1 artiklassa vahvistettujen rajoitusten mukaisesti sellaisia maksuja tai ennakkoja vastaan, jotka vastaavat pöytäkirjan liitteessä 1 vahvistettuja maksuja ja ennakkoja. Troolikalastukseen sovelletaan toisen vuoden maksuja.

Olisin kiitollinen, jos voisitte vahvistaa saaneenne tämän kirjeen ja ilmaista suostumuksenne sen sisällöstä.

Vastaanottakaa, Arvoisat Herrat, korkeimman kunnioitukseni vakuutus.

Euroopan unionin neuvoston puolesta

B. Guinean tasavallan hallituksen kirje

Arvoisat Herrat

Minulla on kunnia ilmoittaa saaneeni seuraavan tänään päivätyn kirjeenne:

”Minulla on kunnia vahvistaa, että olemme sopineet seuraavasta väliaikaisjärjestelystä Guinean vallankumouksellisen kansantasavallan ja Euroopan talousyhteisön välisen kalastussopimuksen nykyisin voimassa olevan pöytäkirjan (1.1.2001–31.12.2001) jatkumisen varmistamiseksi, kunnes kalastussopimuksen liitteenä olevan pöytäkirjan muutoksia koskevat neuvottelut saadaan päätökseen:

1. Jatketaan kahden viime vuoden aikana sovellettua järjestelyä 1 päivän tammikuuta 2002 ja 31 päivän joulukuuta 2002 välinen aika. Yhteisön taloudellinen korvaus väliaikaisjärjestelyn ajalta vastaa tällä hetkellä sovellettavan pöytäkirjan 2 artiklassa määrättyä vuosittaista määrää. Maksu on hoidettava viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2002. Myös pöytäkirjan 6 artiklassa määrätyn taloudellisen korvauksen maksamista ja siihen liittyviä edellytyksiä sovelletaan.
2. Kalastuslisenssit myönnetään väliaikana tällä hetkellä sovellettavan pöytäkirjan 1 artiklassa vahvistettujen rajoitusten mukaisesti sellaisia maksuja tai ennakkoja vastaan, jotka vastaavat pöytäkirjan liitteessä 1 vahvistettuja maksuja ja ennakkoja. Troolikalastukseen sovelletaan toisen vuoden maksuja.

Olisin kiitollinen, jos voisitte vahvistaa saaneenne tämän kirjeen ja ilmaista suostumuksenne sen sisällöstä.”

Minulla on kunnia ilmoittaa Teille, että Guinean tasavallan hallitus hyväksyy kirjeenne sisällön ja että kirjeenne ja tämä kirje muodostavat sopimuksen ehdotuksenne mukaisesti.

Vastaanottakaa, Arvoisat Herrat, korkeimman kunnioitukseni vakuutus.

Guinean tasavallan hallituksen puolesta

Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi yhteisön rahoitustuen myöntämisestä tavarankuljetusjärjestelmän ympäristönsuojelun tason parantamiseksi

(2002/C 126 E/12)

KOM(2002) 54 lopull. — 2002/0038(COD)

(Komission esittämä 4 päivänä helmikuuta 2002)

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 71 artiklan 1 kohdan ja 80 artiklan 2 kohdan,

ottavat huomioon komission ehdotuksen,

ottavat huomioon talous- ja sosiaalikomitean lausunnon,

ottavat huomioon alueiden komitean lausunnon,

noudattavat perustamissopimuksen 251 artiklassa määrättyä menettelyä,

sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Göteborgissa 15 ja 16 päivänä kesäkuuta 2001 kokoonnutunut Eurooppa-neuvosto julisti, että uuden tasapainon saavuttaminen eri liikennemuotojen välillä on kestävän kehityksen strategian keskeinen tavoite.
- (2) Jos päättäväisiin toimiin ei ryhdytä, Euroopan maanteiden tavaraliikenteen odotetaan kokonaisuudessaan kasvavan noin 50 prosenttia vuoteen 2010 mennessä. Tämän myötä kansainvälinen maanteiden tavaraliikenne kasvaisi noin 12 miljardilla tonnikilometrillä vuodessa.
- (3) Komissio ehdottaa valkoisessa kirjassaan "Eurooppalainen liikennepoliittikka vuoteen 2010: valintojen aika" ⁽¹⁾ toimenpiteitä, joiden avulla eri liikennemuotojen markkinaosuuksien pitäisi vuoteen 2010 mennessä palata vuoden 1998 tasolle. Tällä valmistellaan liikennemuotojen välisen tasapainon muuttamista vuodesta 2010 eteenpäin.
- (4) On tarpeen käynnistää ohjelma, jäljempänä "Marco Polo -ohjelma", jolla voidaan parantaa tavarankuljetusjärjestelmän ympäristönsuojelun tasoa Euroopan yhteisössä. Ohjelman pitäisi osaltaan edistää kansainvälisessä maanteiden tavaraliikenteessä odotetun kokonaiskasvun siirtämistä lyhyen matkan meriliikenteeseen, rautatieliikenteeseen ja sisävesiliikenteeseen.
- (5) Marco Polo -ohjelmaan sisältyy kolmentyyppisiä toimia: 1) liikennemuotosiirtymään liittyviä toimia, joissa olisi pyrittävä siihen, että mahdollisimman suuri osa tavarankuljetuksista siirretään nykyisissä markkinaolosuhteissa maanteliikenteestä lyhyen matkan meriliikenteeseen, rautatieliikenteeseen ja sisävesiliikenteeseen; 2) katalyyttisiä toimia,

joilla olisi muutettava tapaa, jolla muuta kuin maanteiden tavaraliikennettä harjoitetaan yhteisössä; ja 3) yhteisiä oppimistoimia, joilla olisi parannettava tavaraliikenteen logistiikkasektorin tietoja ja luotava kehittyneitä yhteistyömenetelmiä ja -menettelyjä tavarankuljetusmarkkinoille.

- (6) Toimet on toteutettava vähintään kahden maan alueella. Jos nämä kaksi maata ovat jäsenvaltioita tai muita maita, jotka osallistuvat ohjelmaan asetuksessa säädetyn ehdoin, ohjelmasta korvataan osallistuville yrityksille kertyneet kustannukset asetuksessa säädettyissä rajoissa.
- (7) Hakijoiden olisi voitava ehdottaa hankkeita, jotka parhaiten vastaavat markkinoiden nykyisiä tarpeita. Siksi hyväksyttäviä hankkeita ei pitäisi määritellä liian ahtaasti, jottei estettäisi sopivien hankkeiden ehdottamista.
- (8) Ohjelman katalyyttisten toimien ja yhteisten oppimistojen tuloksia on levitettävä riittävällä tavalla niiden hyödyntämisen, julkisuuden ja avoimuuden varmistamiseksi.
- (9) Hankkeita valittaessa ja hankkeen elinkaaren aikana on kuitenkin valvottava, että valittu hanke todella edistää yhteistä liikennepoliittikkaa eikä aiheuta haitallisia kilpailun vääristymiä. Tästä syystä komissio arvioi tämän asetuksen täytäntöönpanoa. Se antaa viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2006 Marco Polo -ohjelman tuloksia koskevan arviointikertomuksen, johon liittyy tarvittaessa ehdotus tämän asetuksen muuttamisesta.
- (10) Koska jäsenvaltiot eivät voi riittävässä määrin saavuttaa ehdotetun ohjelman tavoitetta, joka voidaan ohjelman soveltamisalan vuoksi saavuttaa paremmin yhteisön tasolla, yhteisö voi vahvistaa toimenpiteitä perustamissopimuksen 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Mainitussa artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tämä asetus ei mene pidemmälle kuin on tarpeen kyseisen tavoitteen saavuttamiseksi.
- (11) Tämän asetuksen täytäntöönpanotoimenpiteet olisi menetelystä komissiolle siirrettyä täytäntöönpanovaltaa käytettäessä 28 päivänä kesäkuuta 1999 tehdyn neuvoston päätöksen 1999/468/EY ⁽²⁾ 2 artiklan mukaisesti vahvistettava mainitun päätöksen 3 artiklan mukaista neuvoa-antavaa menettelyä noudattaen.

⁽¹⁾ KOM(2001) 370 lopullinen.

⁽²⁾ EYVL L 184, 17.7.1999, s. 23.

- (12) Tähän asetukseen sisältyy talousarviota koskevasta kurinalaisuudesta ja talousarviomenettelyn parantamisesta 6 päivänä toukokuuta 1999 tehdyn Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission välisen toimielinten sopimuksen 33 artiklan mukainen rahoitusohje ohjelman koko keston ajaksi ilman, että tämä vaikuttaa perustamissopimuksessa määriteltyihin budjettivallan käyttäjän valtuuksiin.
- (13) Jotta tämän asetuksen nojalla voitaisiin myöntää rahoitusta mahdollisimman nopeasti, asetuksen olisi tultava voimaan mahdollisimman pian sen antamisen jälkeen,

OVAT ANTANEET TÄMÄN ASETUKSEN:

I LUKU

KOHDE, MÄÄRITELMÄT JA SOVELTAMISALA

1 artikla

Kohde

1. Tällä asetuksella perustetaan maanteiden ruuhkautumisen vähentämiseen ja kuljetusjärjestelmän ympäristönsuojelun tason parantamiseen tähtääviä toimia koskeva yhtenäinen rahoitusväline, jäljempänä "Marco Polo -ohjelma", 1 päivän tammikuuta 2003 ja 31 päivän joulukuuta 2010 väliseksi ajaksi.

2. Marco Polo -ohjelman on edistettävä liikennemuotojen välisen jakauman säilyttämistä tavaraliikenteessä vuoden 1998 tasolla. Tämän tavoitteen saavuttamiseksi ohjelmasta tuetaan toimia tavarankuljetus- ja logistiikkamarkkinoilla ja muilla asiaan liittyvillä markkinoilla. Näiden toimien olisi edistettävä tavarankuljetusten ympäristövaikutusten vähentämistä. Kansainvälisessä maanteiden tavaraliikenteessä vuosittain odotetun, tonnikielometreissä ilmaistun kokonaiskasvun tulisi ohjelman loppuun mennessä siirtyä lyhyen matkan meriliikenteeseen, rautatieliikenteeseen ja sisävesiliikenteeseen. Ohjelman täytäntöönpanon on tähdättävä siihen, että käytettävissä olevien voimavarojen avulla saavutetaan mahdollisimman suuri ympäristöhyöty.

2 artikla

Määritelmät

Tässä asetuksessa tarkoitetaan:

- a) "toimilla" yritysten toteuttamia logistiikkamarkkinoihin liittyviä hankkeita, jotka edistävät maanteiden tavarankuljetusjärjestelmän ruuhkautumisen vähentämistä ja/tai kuljetusjärjestelmän ympäristönsuojelun tason parantamista;
- b) "liikennemuotosiirtymään liittyvillä toimilla" toimia, joilla suoraan ja viiveettä siirretään tavarankuljetuksia maanteiltä lyhyen matkan meriliikenteeseen, rautatieliikenteeseen tai sisävesiliikenteeseen ja jotka eivät ole katalyyttisiä toimia;

c) "katalyyttisillä toimilla" innovatiivisia toimia, joilla pyritään poistamaan yhteisön tasolla merkittäviä tavarankuljetusmarkkinoiden rakenteellisia esteitä, jotka haittaavat markkinoiden tehokasta toimintaa, lyhyen matkan meriliikenteen, rautatieliikenteen tai sisävesiliikenteen kilpailukykyä ja/tai näitä liikennemuotoja käyttävien kuljetusketjujen tehokkuutta; tässä määritelmässä "markkinoiden rakenteellisilla esteillä" tarkoitetaan muita kuin lainsäädäntöön liittyviä, tosiasiallisia ja ei pelkästään väliaikaisia esteitä, jotka haittaavat tavarankuljetusketjun asianmukaista toimintaa;

d) "yhteisillä oppimistoimilla" toimia, joilla pyritään parantamaan tavarankuljetusketjun työmenetelmien ja menetelyjen optimointiin liittyvää yhteistyötä, ottaen huomioon logistiikan vaatimukset;

e) "liitännäistoimenpiteillä" kaikkia toimenpiteitä, joilla pyritään valmistelemaan tai tukemaan nykyisiä tai tulevia toimia, mukaan luettuina tulosten levittämiseen liittyvät toimet, hankkeiden seuranta ja arviointi sekä tilastotietojen keruu ja analyysi; tuotteiden, prosessien tai palveluiden markkinoille saattaminen, markkinointi tai myynnin edistäminen eivät ole "liitännäistoimenpiteitä";

f) "yhteenliittymällä" mitä tahansa virallista tai epävirallista järjestelyä, jonka avulla vähintään kaksi yritystä yhdessä toteuttaa toimen ja jakaa siihen liittyvät riskit;

g) "yrityksellä" kaikkia taloudellista toimintaa harjoittavia tahoja niiden oikeudellisesta asemasta ja rahoitustavasta riippumatta;

h) "täydentävällä" välttämätöntä "liikennemuotosiirtymään liittyvien toimien" ja "katalyyttisten toimien" tavoitteiden saavuttamiseksi, mutta samalla riippuvaista näistä toiminna.

3 artikla

Soveltamisala

1. Tätä asetusta sovelletaan liikennemuotosiirtymään liittyviin toimiin, katalyyttisiin toimiin ja yhteisiin oppimistoimiin, jotka

a) toteutetaan vähintään kahden jäsenvaltion alueella;

b) toteutetaan vähintään yhden jäsenvaltion alueella ja yhteisön ulkopuolisen maan alueella.

2. Jos toimea toteutetaan yhteisön ulkopuolisen maan alueella, ohjelmasta ei kateta kyseisen maan alueella aiheutuvia kustannuksia muuten kuin tämän artiklan 3 ja 4 kohdassa mainituissa olosuhteissa.

3. Tähän ohjelmaan voivat osallistua unionin jäseniksi ehdolla olevat Keski- ja Itä-Euroopan maat. Osallistumiseen sovelletaan näiden maiden kanssa tehdyissä assosiaatiosopimuksissa vahvistettuja ehtoja ja kunkin asianomaisen maan assosiaatio-neuvoston päätöksessä vahvistettuja sääntöjä.

4. Lisäksi tähän ohjelmaan voivat osallistua EFTA:n ja ETA:n jäsenmaat sekä Kypros, Malta ja Turkki lisämäärärahojen turvin ja näiden maiden kanssa sovittavien menettelyjen mukaisesti.

II LUKU

TUKIKELPOISET HAKIJAT JA TOIMET

4 artikla

Tukikelpoiset hakijat

1. Hankkeen ehdottajana on oltava kahden tai useamman yrityksen yhteenliittymä, johon osallistuvien yritysten on oltava asettautuneita vähintään kahteen jäsenvaltioon tai asetuksen 3 artiklan 3 ja 4 kohdassa tarkoitettuun osallistujamaahan.

2. Yhteisön ulkopuolelle ja asetuksen 3 artiklan 3 ja 4 kohdassa tarkoitettujen osallistujamaiden ulkopuolelle asettautuneet yritykset voivat assosioitua hankkeeseen. Ne eivät voi saada yhteisön rahoitusta tämän asetuksen nojalla.

5 artikla

Liikennemuotosiirtymään liittyvät toimet

1. Liikennemuotosiirtymään liittyvät toimet voivat saada rahoitusta tämän asetuksen nojalla seuraavin edellytyksin:

- a) Liikennemuotosiirtymään liittyvän toimen ennustetaan johtavan tavarakuljetusten tosiasialiseen, merkittävään ja kestäväan siirtymiseen maantieliikenteestä lyhyen matkan meriliikenteeseen, rautatieliikenteeseen tai sisävesiliikenteeseen.
- b) Realistisen liiketoimintasuunnitelman perusteella liikennemuotosiirtymään liittyvää tointa voidaan jatkaa itsenäisesti, kun se on saanut yhteisön rahoitusta enintään 36 kuukautta.
- c) Liikennemuotosiirtymään liittyvä toimi ei aiheuta haitallisia kilpailun vääristymiä merkityksellisillä markkinoilla.
- d) Jos toimi edellyttää, että käytetään sellaisten kolmansien osapuolten tarjoamia palveluja, jotka eivät kuulu yhteenliittymään, hakijan on esitettävä todisteet tällaisia palveluja koskevan tarjouskilpailun tai markkinatiedustelun järjestämisestä toimittamalla näyttönä vähintään kaksi kilpailevaa tarjousta.

2. Liikennemuotosiirtymään liittyville toimille annetaan yhteisön rahoitustukea enintään 30 prosenttia kaikista toimen tavoitteiden saavuttamiseksi välttämättömistä ja toimesta aiheutuvista menoista. Näihin menoihin voidaan antaa yhteisön rahoitustukea siltä osin kuin ne liittyvät välittömästi toimen toteuttamiseen. Myös täydentävistä infrastruktuurimenoista voidaan korvata enintään 30 prosenttia. Tukihakemuksen valintamenettelyyn jättämisestä lukien aiheutuneet menot voidaan

korvata. Omaisuuden kustannuksiin myönnettävän rahoitusosuuden ehtona on velvoite käyttää kyseinen omaisuus tuen keston aikana ainoastaan tukisopimuksessa määritellyn toimen.

3. Edellä 2 kohdassa tarkoitettu yhteisön rahoitustuki annetaan ulkoisten kustannusten säästöön perustuvan tuen muodossa. Tällä tuella tarkoitetaan yhteisön rahoitustukea, jonka komissio laskee sen perusteella, kuinka paljon ulkoisia kustannuksia säästyy, kun maanteiden tavaraliikenteen sijaan käytetään lyhyen matkan meriliikennettä, sisävesiliikennettä ja rautatieliikennettä. Tuki maksetaan kertsuorituksena sen perusteella, kuinka monta tonnikilometriä on siirretty pois maantieliikenteestä, ja se saa olla enintään 30 prosenttia toimen tukikelpoisista kustannuksista.

Komissio voi tarvittaessa aika ajoin tarkastella uudelleen niiden ulkoisten kustannuserien kehitystä, joihin tässä artiklassa tarkoitettu tuki perustuu.

4. Yhteisön rahoitustuki liikennemuotosiirtymään liittyville toimille myönnetään tukisopimusten perusteella. Näiden sopimusten kesto on pääsääntöisesti enintään 38 kuukautta.

5. Liikennemuotosiirtymään liittyvälle toimelle annettavan tuen toimikohtainen vähimmäismäärä on 1 miljoona euroa.

6 artikla

Katalyyttiset toimet

1. Katalyyttiset toimet voivat saada rahoitusta tämän asetuksen nojalla seuraavin edellytyksin:

- a) Katalyyttinen toimi saavuttaa tavoitteensa enintään 48 kuukauden kuluessa ja säilyy elinkelpoisena tämän ajanjakson jälkeen, minkä toimen realistinen liiketoimintasuunnitelma takaa.
- b) Katalyyttinen toimi on logistiikan, teknologian, menetelmien, välineiden, tuotteiden tai palvelujen kannalta innovatiivinen Euroopan tasolla. Tässä yhteydessä kiinnitetään erityistä huomiota katalyyttisiin toimiin, joilla toteutetaan käytännössä "merten valtateiden" käsitettä.
- c) Katalyyttisen toimen ennustetaan johtavan kuljetusten tosiasialiseen ja kestäväan siirtymiseen maantieliikenteestä lyhyen matkan meriliikenteeseen, sisävesiliikenteeseen tai rautatieliikenteeseen.
- d) Katalyyttisellä toimella on realistinen suunnitelma, johon sisältyy konkreettisia välitavoitteita toimen tavoitteiden saavuttamiseksi ja jossa määritellään komission antaman ohjauksen tarve.
- e) Katalyyttinen toimi ei aiheuta haitallisia kilpailun vääristymiä merkityksellisillä markkinoilla.

f) Jos toimi edellyttää, että käytetään sellaisten kolmansien osapuolten tarjoamia palveluja, jotka eivät kuulu yhteenliittymään, hakijan on esitettävä todisteet tällaisia palveluja koskevan tarjouskilpailun tai markkinatiedustelun järjestämisestä toimittamalla näyttönä vähintään kaksi kilpailevaa tarjousta.

g) Kuljetusmarkkinoiden katalyyttiset toimet toteutetaan Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksessä N:o 1692/96 tarkoitetuissa Euroopan laajuisissa verkoissa.

2. Katalyyttisten toimien tuloksia ja menetelmiä on levitettävä. Neuvoston päätöksen 1999/65/EY⁽¹⁾ 18 ja 19 artiklaa sovelletaan soveltuvin osin.

3. Katalyyttisille toimille annetaan yhteisön rahoitustukea enintään 35 prosenttia kaikista toimen tavoitteiden saavuttamiseksi välttämättömistä ja toimesta aiheutuvista menoista. Kyseisiin menoihin voidaan antaa yhteisön rahoitustukea siltä osin kuin ne liittyvät välittömästi toimen toteuttamiseen. Myös toimea koskeviin infrastruktuuriin ja valmistelutoimiin liittyvistä täydentävistä toimenpiteistä aiheutuvista menoista voidaan korvata enintään 35 prosenttia. Tukihakemuksen valintamenettelyyn jättämisestä lukien aiheutuneet menot voidaan korvata. Omaisuuden kustannuksiin myönnettävän rahoitusosuuden ehtona on velvoite käyttää kyseinen omaisuus tuen keston aikana ainoastaan tukisopimuksessa määritellyn toimeen.

4. Yhteisön rahoitustuki katalyyttisille toimille myönnetään sellaisten tukisopimusten perusteella, joissa on asianmukaiset ohjausta ja seurantaa koskevat määräykset. Näiden sopimusten kesto on pääsääntöisesti enintään 50 kuukautta.

5. Komissio ilmoittaa katalyyttisten toimien valintamenettelyssä huomioon otettavat ensisijaiset poliittiset tavoitteet julkaisemalla ne *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä*, kun tämän asetuksen mukaisia katalyyttisiä toimia koskeva ensimmäinen ehdotuspyyntö julkaistaan tai ennen sitä. Komissio korostaa erityisesti toimia, joilla toteutetaan käytännössä "merten valtaiden" käsitettä. Komissio voi tarkistaa ensisijaisia poliittisia tavoitteita aika ajoin.

6. Katalyyttiselle toimelle annettavan tuen toimikohtainen vähimmäismäärä on 3 miljoonaa euroa.

7 artikla

Yhteiset oppimistoimet

1. Yhteiset oppimistoimet voivat saada rahoitusta tämän asetuksen nojalla seuraavin edellytyksin:

⁽¹⁾ EYVL L 26, 1.2.1999, s. 46.

a) Toimi johtaa markkinoiden kaupallisten palveluiden paraneamiseen.

b) Toimi on innovatiivinen Euroopan tasolla.

c) Toimi ei aiheuta haitallisia kilpailun vääristymiä merkityksellisillä markkinoilla.

d) Yhteisellä oppimistoimella on realistinen suunnitelma, johon sisältyy konkreettisia välitavoitteita toimen tavoitteiden saavuttamiseksi ja jossa määritellään komission antaman ohjauksen tarve.

2. Yhteisten oppimistoimien tuloksia ja menetelmiä on levitettävä. Päätöksen 1999/65/EY 18 ja 19 artiklaa sovelletaan soveltuvin osin.

3. Yhteisille oppimistoimille annetaan yhteisön rahoitustukea enintään 50 prosenttia kaikista toimen tavoitteiden saavuttamiseksi välttämättömistä ja toimesta aiheutuvista menoista. Kyseisiin menoihin voidaan antaa yhteisön rahoitustukea siltä osin kuin ne liittyvät välittömästi toimen toteuttamiseen. Tukihakemuksen valintamenettelyyn jättämisestä lukien aiheutuneet menot voidaan korvata. Omaisuuden kustannuksiin myönnettävän rahoitusosuuden ehtona on velvoite käyttää kyseinen omaisuus tuen keston aikana pelkästään tukisopimuksessa määritellyn toimeen.

4. Yhteisön rahoitustuki yhteisille oppimistoimille myönnetään sellaisten tukisopimusten perusteella, joissa on asianmukaiset ohjausta ja seurantaa koskevat määräykset. Näiden sopimusten kesto on pääsääntöisesti enintään 26 kuukautta.

5. Komissio ilmoittaa yhteisten oppimistoimien valintamenettelyssä huomioon otettavat ensisijaiset poliittiset tavoitteet julkaisemalla ne *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä*, kun tämän asetuksen mukaisia yhteisiä oppimistoimia koskeva ensimmäinen ehdotuspyyntö julkaistaan tai ennen sitä. Komissio voi tarkistaa ensisijaisia poliittisia tavoitteita aika ajoin.

6. Yhteiselle oppimistoimelle annettavan tuen toimikohtainen vähimmäismäärä on 500 000 euroa.

8 artikla

Yksityiskohtaiset säännöt

Komissio vahvistaa 11 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun menettelyn mukaisesti yksityiskohtaiset säännöt, joita sovelletaan tämän asetuksen nojalla toteuttavia toimia koskevaan haku-, valinta-, toteutus- ja levitysmenettelyyn sekä raportointiin ja tarkastuksiin.

III LUKU

HANKKEIDEN ESITTÄMINEN JA VALINTA

9 artikla

Hankkeiden esittäminen

Toimiin liittyvät hankkeet on esitettävä komissiolle 8 artiklan nojalla vahvistettujen yksityiskohtaisten sääntöjen mukaisesti. Hanketta esittäessä on annettava kaikki tarvittavat tiedot, jotta komissio voi suorittaa valintansa 10 artiklan mukaisesti.

10 artikla

Hankkeiden valinta – Rahoitustuen myöntäminen

Komissio arvioi esitetyt hankkeet. Komissio päättää tämän asetuksen nojalla myönnettävästä rahoitustuesta ottaen hankkeen valinnassa huomioon 1 artiklassa tarkoitetun tavoitteen sekä tarpeen mukaan 5, 6 ja 7 artiklassa tarkoitetut edellytykset. Valinnassa otetaan huomioon ehdotettujen toimien ympäristöedut suhteessa toisiinsa ja se, miten toimet edistävät tieliikenteen ruuhkautumisen vähentämistä. Päätös tehdään tämän asetuksen 11 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua menettelyä noudattaen.

Komissio ilmoittaa päätöksestään tuensaajille ja jäsenvaltioille.

IV LUKU

LOPPUSÄÄNNÖKSET

11 artikla

Komitea

1. Komissiota avustaa komitea, joka koostuu jäsenvaltioiden edustajista ja jonka puheenjohtajana on komission edustaja.
2. Viitattaessa tähän kohtaan sovelletaan päätöksen 1999/468/EY 3 artiklassa tarkoitettua neuvoa-antavaa menettelyä mainitun päätöksen 7 ja 8 artiklan mukaisesti.

12 artikla

Talousarvio

Rahoitusohje Marco Polo -ohjelman toteuttamiseksi 1 päivästä tammikuuta 2003 31 päivään joulukuuta 2007 on 115 miljoonaa euroa.

Budjettivallan käyttäjä hyväksyy vuosittaiset määrärahat rahoitusnäkömyiden puitteissa.

13 artikla

Määrärahojen varaaminen liitännäistoimenpiteisiin ja ohjelman arviointiin

Tässä asetuksessa säädetystä talousarviosta varataan enintään 5 prosenttia liitännäistoimenpiteisiin ja asetuksen täytäntöönpanon riippumattomaan arviointiin.

14 artikla

Arviointi

Komission on viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2006 annettava Euroopan parlamentille, neuvostolle, talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle Marco Polo -ohjelman tuloksia koskeva arviointikertomus, jossa otetaan huomioon ohjelman tavoite ja johon liittyy tarvittaessa ehdotus tämän asetuksen muuttamiseksi.

15 artikla

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan seuraavana päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Ehdotus neuvoston asetukseksi Euroopan talousyhteisön ja Seychellien tasavallan välisessä Seychellien rannikon edustalla harjoitettavasta kalastuksesta tehdyssä sopimuksessa määrättyjen kalastusmahdollisuuksien ja taloudellisen korvauksen vahvistamista 18 päivän tammikuuta 2002 ja 17 päivän tammikuuta 2005 väliseksi ajaksi koskevan pöytäkirjan tekemisestä

(2002/C 126 E/13)

KOM(2002) 55 lopull. — 2002/0036(CNS)

(Komission esittämä 4 päivänä helmikuuta 2002)

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 37 artiklan yhdessä sen 300 artiklan 2 kohdan ja 3 kohdan ensimmäisen alakohdan kanssa,

ottaa huomioon komission ehdotuksen,

ottaa huomioon Euroopan parlamentin lausunnon,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Brysselissä 28 päivänä lokakuuta 1987 allekirjoitetun Euroopan talousyhteisön ja Seychellien tasavallan välisen Seychellien rannikon edustalla harjoitettavasta kalastuksesta tehdyn sopimuksen ⁽¹⁾ mukaisesti sopimuspuolet ovat neuvottelleet sopimukseen tehtävistä muutoksista sopimuksen liitteenä olevan pöytäkirjan soveltamisajan päättyessä.

(2) Neuvottelujen tuloksena parafoitiin 28 päivänä syyskuuta 2001 uusi pöytäkirja, jolla vahvistettiin edellä mainitussa sopimuksessa määrätty kalastusmahdollisuudet ja taloudellinen korvaus 18 päivän tammikuuta 2002 ja 17 päivän tammikuuta 2005 väliseksi ajaksi.

(3) On yhteisön edun mukaista hyväksyä tämä pöytäkirja.

(4) Kalastusmahdollisuudet olisi jaettava jäsenvaltioiden kesken niin, että jako perustuu kalastussopimuksen mukaiseen perinteisesti harjoitettua kalastustoimintaa koskevien kalastusmahdollisuuksien jakoon,

ON ANTANUT TÄMÄN ASETUKSEN:

1 artikla

Hyväksytään Euroopan yhteisön puolesta Euroopan talousyhteisön ja Seychellien tasavallan välisessä Seychellien rannikon edustalla harjoitettavasta kalastuksesta tehdyssä sopimuksessa määrättyjen kalastusmahdollisuuksien ja taloudellisen korvauksen vahvistamista 18 päivän tammikuuta 2002 ja 17 päivän tammikuuta 2005 väliseksi ajaksi koskeva pöytäkirja.

Pöytäkirjan teksti on tämän asetuksen liitteenä.

2 artikla

Pöytäkirjassa vahvistetut kalastusmahdollisuudet jaetaan jäsenvaltioiden kesken seuraavasti:

a) nuottaa käyttävät tonnikala-alukset:

Espanja: 18 alusta

Ranska: 20 alusta

Italia: 1 alus

Yhdistynyt kuningaskunta: 1 alus

b) Pintasiima-alukset:

Espanja: 15 alusta

Ranska: 5 alusta

Portugali: 7 alusta

Jos näiden jäsenvaltioiden tekemät lisenssihakemukset eivät kata pöytäkirjassa vahvistettuja kalastusmahdollisuuksia kokonaan, komissio voi ottaa huomioon jonkin toisen jäsenvaltion lisenssihakemukset.

3 artikla

Tämän pöytäkirjan nojalla kalastavien jäsenvaltioiden on ilmoitettava kaikkien Seychellien vesiltä pyytämiensä kalakantojen saaliiden määrät komissiolle 14 päivänä maaliskuuta 2001 annetussa komission asetuksessa N:o 500/2001 ⁽²⁾ säädettyjen menettelyiden mukaisesti.

4 artikla

Neuvoston puheenjohtajalla on oikeus nimetä henkilöt, joilla on valtuudet allekirjoittaa pöytäkirja yhteisöä sitovasti.

5 artikla

Tämä asetus tulee voimaan kolmantena päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

⁽¹⁾ EYVL L 119, 7.5.1987, s. 26.

⁽²⁾ EYVL L 73, 15.3.2001, s. 8.

PÖYTÄKIRJA

Euroopan talousyhteisön ja Seychellien tasavallan välisessä seychellien rannikon edustalla harjoitettavaa kalastusta koskevassa sopimuksessa määrättyjen kalastusmahdollisuuksien ja taloudellisen korvauksen määrittämisestä 18 päivän tammikuuta 2002 ja 17 päivän joulukuuta 2005 väliseksi ajaksi

1 artikla

Sopimuksen 2 artiklan mukaisesti ja sen estämättä, mitä sopimuksen jatkamista koskevassa sopimuksen 12 artiklassa määrätään, vuosilisenssit, jotka oikeuttavat samanaikaiseen kalastustoimintaan Seychellien vesillä, myönnetään

- a) 40:lle nuottaa käytävälle tonninkala-alukselle ja
- b) 27 pintasiima-alukselle

18 päivänä tammikuuta 2002 alkavaksi kolmen vuoden kaudeksi.

2 artikla

Sopimuksen 6 artiklassa tarkoitetuksi taloudelliseksi korvaukseksi (*contrepartie financière*) vahvistetaan 3 460 000 euroa, josta Seychellit osoittaa sopimuksen mukaan 1 160 000 euroa 3 artiklassa täsmennettyihin tarkoituksiin. Jäljellä oleva määrä (2 300 000 euroa), jäljempänä "rahallinen korvaus", maksetaan Seychellien keskuspankin ilmoittamalle Seychellien hallitukselle kuuluvalla tilillä.

Taloudellinen korvaus vastaa 46 000 tonnin vuotuista tonnikalasaalista Seychellien vesillä. Jos yhteisön alusten Seychellien vesillä pyytämien tonnikalasaaliiden määrä ylittää 46 000 tonnia, yhteisö korottaa edellä tarkoitettua taloudellista korvaustaan samassa suhteessa.

Rahallisen korvauksen ensimmäinen erä maksetaan viimeistään 30 päivänä syyskuuta 2002 ja muut erät viimeistään 18 päivänä tammikuuta 2003 ja 18 päivänä tammikuuta 2004.

3 artikla

Edellä 1 artiklassa tarkoitettujen kolmen vuoden jakson aikana 2 artiklassa vahvistetusta taloudellisesta korvauksesta rahoitetaan alla olevat toimenpiteet 3 480 000 euron kokonaismäärään asti seuraavan erittelyn mukaisesti:

- a) 1 230 000 euroa paikallisen kalastuksen kehittämiseen;
- b) 1 000 000 euroa seuranta-, tarkastus- ja valvontajärjestelmän luomiseen ja kehittämiseen sekä siihen tarvittavaan tekniseen tukeen;
- c) 950 000 euroa tieteellisiin ja teknisiin ohjelmiin, joiden tavoitteena on parempi tietämys kalakannoista;
- d) 300 000 euroa harjoittelujaksoihin kalastukseen liittyvillä tieteen, tekniikan ja talouden eri aloilla sekä kansainvälisiin kokouksiin osallistumiseen.

Edellä mainitut määrät maksetaan viimeistään 30 päivänä syyskuuta 2002. Ne maksetaan sitä mukaa kuin Seychellien kalastusviranomaisen pyytää ohjelmien hallinnoinnista vastaavan Seychellien kalastusviranomaisen pankkitilille.

Kaikista mainituista toimenpiteistä päättää Seychellien kalastusviranomaisen, joka ilmoittaa niistä komissiolle.

Seychellien toimivaltaisten viranomaisten on toimitettava Seychelleistä vastaavalle Euroopan komission lähetystölle vuosikerromus näiden toimien täytäntöönpanosta ja saavutetuista tuloksista viimeistään kolme kuukautta sopimuksen kunkin vuosipäivän jälkeen. Euroopan komissio pidättää itsellään oikeuden pyytää Seychellien toimivaltaisilta viranomaisilta näitä tuloksia koskevia lisätietoja ja sopimuksen 7 artiklan mukaisesti sekkomiteaa kuultuaan tarkastella maksuja toimien todellisen täytäntöönpanon perusteella.

4 artikla

Jos yhteisö jättää suorittamatta tämän pöytäkirjan 2 ja 3 artiklassa määrätty maksut, Seychellit voi keskeyttää tämän pöytäkirjan soveltamisen.

5 artikla

Jos kalastustoimintaa Seychellien vesillä ei voida harjoittaa yksinomaan Seychellien syyksi katsottavan virheen tai laiminlyönnin vuoksi, Euroopan yhteisö voi Seychellien kanssa neuvoteltuaan keskeyttää taloudellisen korvauksen maksamisen edellyttäen, että yhteisö maksaa kaikki sen maksettavina keskeyttämis-hetkellä olleet maksut.

Taloudellisen korvauksen maksamista jatketaan kun tilanne on normalisoitunut ja sopimuspuolet ovat neuvoteltuaan sopineet, että kalastustoimintaa voidaan jatkaa.

6 artikla

Kumotaan 28 päivänä lokakuuta 1987 voimaan tulleen Euroopan talousyhteisön ja Seychellien tasavallan välisen Seychellien rannikon edustalla harjoitettavaa kalastusta koskevan sopimuksen 17 päivänä tammikuuta 1999 päivätty pöytäkirja ja sen liite I, ja korvataan ne tällä pöytäkirjalla ja sen liitteellä I.

7 artikla

Tämä pöytäkirja ja sen liite tulevat voimaan sen jälkeen, kun sopimuspuolet ovat ilmoittaneet toisilleen sitä koskevien hyväksymismenettelyiden loppuun saattamisesta.

Niitä sovelletaan 18 päivästä tammikuuta 2002.

LIITE I

EDELLYTYKSET YHTEISÖN ALUSTEN SEYCHELLIEN VESIALUEILLA HARJOITTAMALLE KALASTUKSELLE**1. Lisenssien hakeminen ja myöntäminen**

Yhteisön alusten Seychellien vesillä kalastamiseen oikeuttavien lisenssien hakemis- ja myöntämismenettely on seuraava:

- 1.1 Euroopan komissio esittää vähintään kaksikymmentä päivää ennen voimassaolokauden toivottua alkamispäivää Seychelleistä vastaavan lähetystönsä välityksellä Seychellien kalastusviranomaiselle kunkin sellaisen aluksen varustajan laatiman hakemuksen, jolla halutaan harjoittaa tämän sopimuksen mukaista kalastustoimintaa. Hakemus on tehtävä Seychellien tätä tarkoitusta varten laatimalla lomakkeella, jonka malli on lisäyksessä 1;
- 1.2 lisenssi myönnetään aluskohtaisesti. Euroopan komission pyynnöstä alakohtainen lisenssi voidaan korvata, ja ylivoimaisen esteen sattuessa se korvataan, toiselle yhteisön alukselle myönnettävällä lisenssillä;
- 1.3 Seychellien viranomaiset toimittavat lisenssin aluksen varustajalle tai hänen edustajalleen tai asiamiehelleen. Seychellien viranomaisten myöntämät lisenssit on annettava tiedoksi Euroopan komission Seychelleistä vastaavalle lähetystölle;
- 1.4 lisenssi on säilytettävä aluksella koko ajan; kun Seychellien viranomaiset ovat saaneet Euroopan komission niille osoittaman ilmoituksen ennakkomaksun maksamisesta, alus kuitenkin merkitään kalastukseen oikeutettujen alusten luetteloon, joka toimitetaan Seychellien kalastuksen valvonnasta vastaaville viranomaisille. Myönnetystä lisenssistä voidaan ennen sen alkuperäiskappaleen saantia toimittaa jäljennös faksilla; jäljennös on säilytettävä aluksella;
- 1.5 Seychellien viranomaisten on ilmoitettava ennen sopimuksen voimaantuloa kaikki lisenssien maksamisessa käytettävät menettelyt, ja erityisesti tiedot käytettävistä pankkitileistä ja valuutoista.

2. Lisenssien voimassaoloaika ja maksaminen

- 2.1 Lisenssit ovat voimassa yhden vuoden. Ne voidaan uusia.
- 2.2 Maksu vahvistetaan 25 euroksi Seychellien vesillä pyydettyä tonnia kohti.

Lisenssit myönnetään, kun niitä vastaan maksetaan kunkin nuotaa käyttävän tonnikala-aluksen osalta 10 000 euron, yli 150 bruttorekisteritonin vetoisten pintasiima-alusten osalta 2 000 euron ja alle 150 bruttorekisteritonin vetoisten pintasiima-alusten osalta 1 500 euron suuruinen vuotuinen aluskohtainen kiinteä ennakkomaksu. Summat vastaavat Seychellien vesillä vuosittain pyydettyä 400 tonnin, 80 tonnin ja 60 tonnin saalista.

- 2.3 Pintasiima-alusten on ilmoitauduttava Victorian satamassa ennen kutakin Seychellien vesille tehtävää kalastusmatkaa sekä niiden jälkeen aluksella olevan saaliin toteamista varten. Aluksen varustajan pyynnöstä Seychellien viranomaiset voivat vapauttaa aluksen tästä velvollisuudesta.

Kalastuslisenssit oikeuttavat pintasiima-alukset kalastamaan tonnikalan lisäksi myös miekkakalaa, marliinia ja purjekalaa.

- 2.4 Seychellien kalastusviranomainen (SFA) laatii kunkin kalenterivuoden lopussa selvityksen kalenterivuodelta suoritettavista maksuista yhteisön alusten saalisilmoitusten ja SFA:n saamien muiden tietojen perusteella.

Selvitys lähetetään komissiolle ennen kunkin vuoden 31 päivää maaliskuuta. Komissio toimittaa sen ennen 15 päivää huhtikuuta samanaikaisesti varustajille ja kyseisten jäsenvaltioiden kansallisille viranomaisille.

Jos varustajat kiistävät SFA:n esittämän selvityksen, he voivat kysyä neuvoa saalistietojen tarkistamista varten sellaisilta toimivaltaisilta tieteellisiltä laitoksilta kuin IRD (Institut de Recherche pour le Développement), IEO (Instituto Español de Oceanografía) ja IPIMAR (Instituto de Investigação das Pescas e do Mar) ja neuvotella sen jälkeen Seychellien viranomaisten kanssa lopullisen selvityksen laatimisesta ennen kyseisen vuoden 15 päivää toukokuuta. Jos varustajilta ei tule huomautuksia tähän päivään mennessä, SFA:n laatima selvitys katsotaan lopulliseksi.

Jäsenvaltiot toimittavat Euroopan yhteisöjen komissiolle omaa laivastoaan koskevan lopullisen selvityksen.

Varustajien on maksettava kaikki ennakkomaksun lisäksi suoritettavat maksut Seychellien kalastusviranomaisille viimeistään saman vuoden 31 päivänä toukokuuta.

Jos lopullinen selvitys on edellä tarkoitettua ennakkomaksua pienempi, yli jäävää määrää ei kuitenkaan palauteta varustajalle.

3. Saalisilmoitukset

3.1 Yhteisön alusten, joilla on lupa kalastaa Seychellien vesillä, on täytettävä jokaisesta Seychellien vesille tehdystä matkasta lisäyksissä 2 ja 3 olevan mallin mukainen kalastuslomake. Kalastuslomakkeet on täytettävä, vaikka saalista ei olisi saatu.

3.2 Edellä 3.1 kohdassa tarkoitettujen alusten on merkittävä edellä mainittuun selvitykseen merkintä "Seychellien yksinomaisten talousvyöhykkeen ulkopuolella" sellaisten jaksojen osalta, jolloin ne eivät ole olleet Seychellien vesillä.

3.3 Edellä 3.1 ja 3.2 kohdassa tarkoitettujen kalastuslomakkeiden osalta yhteisön alusten on:

- Victorian satamassa poiketessaan jätettävä asianmukaisesti täytetyt lomakkeet Seychellien viranomaisille viiden päivän kuluessa satamaan saapumisesta, tai jos satamasta lähtö tapahtuu aikaisemmin, ennen lähtöä,
- kaikissa muissa tapauksissa lähetettävä täytetyt lomakkeet Seychellien viranomaisille 14 päivän kuluessa muuhun kuin Victorian satamaan saapumisesta.

Näiden kalastuslomakkeiden jäljennökset on myös lähetettävä 2.4 kohdassa tarkoitetuille tieteellisille laitoksille.

3.4 Jos näitä säännöksiä ei noudateta, sovelletaan 11 kohdassa määrättyjä seuraamuksia.

4. Tarkkailijat

Nuottaa käyttävien tonnikala-alusten on Seychellien viranomaisten pyynnöstä otettava alukselle yksi, ja jos Seychellien viranomaiset katsovat sen tarpeelliseksi, kaksi mainittujen viranomaisten nimeämää tarkkailijaa, joiden tehtävänä on tarkistaa aluksen sijainti ja Seychellien vesillä pyydetty saaliit, tieteellisiä tutkimuksia varten pyydetty saaliit mukaan luettuina.

Tarkkailijoilla on oltava käytettävissään kaikki tehtävän suorittamiseksi tarvittavat keinot, mukaan luettuna mahdollisuus tutustua kaikkiin tiloihin, asiakirjoihin ja tietoliikennelaitteisiin. Tarkkailija ei saa viipyä aluksella pidempään kuin hänen tehtäviensä suorittaminen edellyttää. Häntä on kohdeltava aluksella olon ajan kuin aluksen päällystön jäsentä. Jos tonnikala-alus, jolla on seychelliläinen tarkkailija, poistuu Seychellien kalastusvyöhykkeeltä, on pyrittävä kaikin keinoin varmistamaan, että tarkkailija pääsee palaamaan varustajan kustannuksella Seychelleille mahdollisimman pian.

Jos tarkkailija ei ilmesty sovittuun paikkaan sovittuna aikana tai sitä seuraavien kahdentoista tunnin kuluessa, varustamo vapautuu ilman eri toimenpiteitä velvollisuudestaan ottaa kyseinen tarkkailija alukselle.

Tarkkailijan palkan ja sosiaalimaksut maksavat Seychellien toimivaltaiset viranomaiset.

5. Alusten satelliittiseurantajärjestelmä

Sopimuksen puitteissa kalastaviin yhteisön aluksiin sovelletaan muun muassa satelliittiseurantaa, tasapuolisesti ja sopimuspuolten yhteisesti määrittämien edellytysten mukaisesti.

6. Merimiesten palvelukseen ottaminen

Nuottaa käyttävien tonnikala-alusten on otettava vähintään kaksi seychelliläistä, Seychellien viranomaisten yhteisymmärryksessä varustajan kanssa nimeämää merimiestä alukselle kalastusmatkan ajaksi.

Näiden merimiesten työsopimukset tehdään aluksen varustajan edustajien ja merimiesten välillä Victoriassa yhteisymmärryksessä Seychellien työvoimaministeriön kanssa.

Nämä sopimukset kattavat myös merimiehiin sovellettavat sosiaaliturvaetuudet, henki-, tapaturma- ja sairausvakuutus mukaan luettuina.

7. Saaliin purkaminen

Victorian satamassa saaliinsa purkavien nuottaa käyttävien tonnikala-alusten on saatettava sivusaalinsa Seychellien viranomaisten käyttöön paikallisilla markkinoilla vallitsevaan hintaan.

Yhteisön nuottaa käyttävien tonnikala-alusten on lisäksi toimitettava tonnikalaa Seychellien säilyketehtaille kansainväliseen markkinahintaan.

8. Tiedonannot

Alusten on ilmoitettava sijaintinsa ja tiedot aluksella olevasta saaliista suoraan Seychellien viranomaisille mieluiten faksina tai, mikäli se ei ole mahdollista, radiolla kolmen tunnin kuluessa kustakin Seychellien vyöhykkeelle saapumisesta ja sieltä lähtemisestä sekä joka kolmas päivä kalastustoimintaa Seychellien vesillä harjoittaessaan.

Faksinumero ja radiotaajuus ilmoitetaan lisenssissä.

Seychellien viranomaisten ja alusten varustajien on säilytettävä jäljennös faksina tehdyistä ilmoituksista tai nauhoitus radiolla tehdyistä ilmoituksista, kunnes molemmat sopimuspuolet hyväksyvät 2.4 kohdassa tarkoitetut maksujen lopulliset selvitykset.

Jos näitä säännöksiä ei noudateta, sovelletaan 11 kohdassa määrättyjä seuraamuksia.

9. Kalastusvyöhykkeet

Seychellien vesillä harjoitettavalle pienimuotoiselle kalastukselle aiheutuvien haittojen ehkäisemiseksi yhteisön alukset eivät saa kalastaa Seychellien lainsäädännössä määritellyillä alueilla eikä kolmen meripenikulman säteellä Seychellien viranomaisten asettamista kalaparvien kokoamiseen käytettävistä laitteista, joiden sijaintipaikat on annettu tiedoksi laivanvarustajien edustajille tai asiamiehille.

10. Satamalaitteisto sekä tarvikkeiden ja palvelujen käyttö

Yhteisön alusten on pyrittävä hankkimaan Seychelleiltä kaikki toimintaansa varten tarvitsemansa tarvikkeet ja palvelut. Seychellien viranomaiset vahvistavat yhteisymmärryksessä laivanvarustajien kanssa edellytykset satamalaitteiden sekä tarvittaessa tarvikkeiden ja palvelujen käyttöön.

11. Seuraamukset

Jos edellä olevia säännöksiä, kalavarojen hoito- ja säilyttämistoimenpiteitä tai Seychellien lainsäädäntöä ei noudateta, seuraamuksena voi olla kyseisen aluksen kalastuslisenssin voimassaolon keskeyttäminen, lisenssin peruuttaminen tai sen uusimatta jättäminen. Lisenssin keskeyttämistä tai peruuttamista pidetään tämän liitteen 1.2 kohdassa tarkoitettuna ylivoimaisena esteenä.

Euroopan komissiolle on ilmoitettava viipymättä kaikista keskeyttämisistä tai peruuttamisista sekä kaikista niihin liittyvistä asiaan kuuluvista seikoista.

12. Kalastusaluksen pysäyttäminen

Seychellien viranomaisten on ilmoitettava 48 tunnin kuluessa Euroopan komission lähetystölle ja lippujäsenvaltiolle kalastussopimuksen mukaisesti kalastavien yhteisön kalastusalusten jokaisesta pysäyttämisestä Seychellien kalastusvyöhykkeellä sekä toimitettava lyhyt selvitys pysäyttämiseen johtaneista olosuhteista ja syistä. Lähetystölle ja lippujäsenvaltiolle on myös ilmoitettava aloitetuista menettelyistä ja toteutetuista seuraamuksista.

Lisäys 1

ULKOMAISTA KALASTUSALUSTA KOSKEVA LISENSSIHAKEMUS

Hakijan nimi:

Hakijan osoite:

.....

Aluksen rahtaaajan nimi ja osoite, jos eri kuin yllä mainittu:

.....

Muun laillisen edustajan osoite Seychelleillä:

.....

Aluksen päällikön nimi ja osoite:

.....

Aluksen nimi:

Alustyyppi:

Aluksen pituus ja rekisteröity nettovetoisuus:

Konetyyppi, hevosvoimat ja rekisteröity bruttovetoisuus:

Rekisteröintisatama ja -maa:

Rekisterinumero:

Kalastusaluksen ulkoinen tunnus:

Radiokutsutunnus/tunnuskirjaimet:

Taajuus:

Tiedot laitteistosta:

Miehistön lukumäärä ja kansallisuus:

Aiottu kalastusalue ja kalalajit:

.....

.....

Kuvaus kalastustoimista, yhteisyrityksistä ja sopimusjärjestelyistä:

.....

.....

.....

.....

Vakuutan, että edellä olevat tiedot ovat oikeita:

Päivämäärä: Allekirjoitus:

Lisäys 3

PINTASIIMA-ALUSTEN SAALISILMOITUS

Aluksen nimi: Päällikön nimi:

Siiman laskupäivä: Matka alkoi: klo:

Matkan N:o: Siiman laskukerran N:o:

Tuulen suunta:	Voimakkuus: (boforia)
Meren tila:	Mainingit:
Pintalämpötila: °C	Virtaus: nopeus: Suunta:
Kuu: uusi kuu +	Päivää Kuu nousee:
Kuu laskee: klo 0.00–24.00	

Siiman lasku

Aloittamisaika: Lopettamisaika:

Jakso	Sijainti	Kurssi	Nopeus	Huomautuksia
Lähtö: ensimmäinen radiopoiju				
Toinen radiopoiju				
Kolmas radiopoiju				
Neljäs radiopoiju				
Viides radiopoiju				
Kuudes radiopoiju				
Seitsemäs radiopoiju				

Koukkujen lukumäärä:
Pituus: Poijuköydet: Tapsit:
Siiman pituus:
Siiman syvyys kaikuluotaimella mitattuna:
Syötti: Katkarapu:% Makrilli:% :%

Saalistiedot

	Aika klo 0.00–24.00		Leveysaste			Pituusaste		
Aluksen kääntäminen alkaa								
Aluksen kääntäminen päättyy								

Laji	Lukumäärä	Arvioitu yksikköpaino	Paino yhteensä	Syötyjen kalojen määrä
Miekkakala (*)				
Keltaevä-tonnikala (**)				
Isosilmä-tonnikala (**)				
Marliini (**)				
Purjekala (*)				
Hammasahven ja pagellit				
Hai				
Muut (mitkä)				

Paino yhteensä

Aluksesta puretun saaliin kokonaispaino (punnittu)

(*) VDK

(**) Pään kanssa, kidukset poistettu

Käytetty painotyyppi (VAT, VDK, kokonainen) ilmoitetaan, jos se poikkeaa edellä määritellyistä painoista.

Muutettu ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi mittauslaitteista ⁽¹⁾

(2002/C 126 E/14)

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

KOM(2002) 37 lopull. — 2000/0233(COD)

(Komission esittämä 6 päivänä helmikuuta 2002 EY:n perustamissopimuksen 250 artiklan 2 kohdan nojalla)

⁽¹⁾ EYVL C 62 E, 27.2.2001, s. 1.

ALKUPERÄINEN EHDOTUS

MUUTETTU EHDOTUS

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO,
jotka

Ei muutoksia

ottavat huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 95 artiklan,

ottavat huomioon komission ehdotuksen,

ottavat huomioon talous- ja sosiaalikomitean lausunnon,

toimivat Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 251 artiklassa tarkoitetun menettelyn mukaisesti,

sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Monet mittauslaitteet kuuluvat mittauslaitteita ja metrologisia tarkastusmenetelmiä koskeviin yleisiin säännöksiin liittyvän jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä annetun direktiivin 71/316/ETY ⁽¹⁾ perusteella annettujen erityisdirektiivien soveltamisalaan. Teknisesti vanhentuneet erityisdirektiivit olisi kumottava ja korvattava itsenäisellä direktiivillä, mikä on uudesta lähestymistavasta tekniseen yhdenmukaistamiseen ja standardeihin 7 päivänä toukokuuta 1985 annetun neuvoston päätöslauselman ⁽²⁾ mukainen toimintatapa. Erityisdirektiivien, jotka eivät ole vanhentuneita, olisi kuuluttava edelleen direktiivin 71/316/ETY soveltamisalaan.

- (2) Mittauslaitteita voidaan käyttää monenlaisiin mittaustehtäviin. Yleiseen etuun liittyvistä syistä johtuvat ja kansalaisten jokapäiväiseen elämään monin tavoin suoraan ja välillisesti vaikuttavat mittaukset edellyttävät lakisääteisesti valvottujen mittauslaitteiden käyttöä.

- (2) Mittauslaitteita voidaan käyttää monenlaisiin mittaustehtäviin. Yleiseen etuun, kuten kansanterveyteen, yleiseen turvallisuuteen ja järjestykseen, ympäristön- ja kuluttajansuojeluun, verojen ja tullien kantamiseen tai hyvän kauppatakan mukaiseen kaupankäyntiin, liittyvistä syistä johtuvat ja kansalaisten jokapäiväiseen elämään monin tavoin suoraan ja välillisesti vaikuttavat mittaukset edellyttävät lakisääteisesti valvottujen mittauslaitteiden käyttöä.

⁽¹⁾ EYVL L 202, 6.9.1971, s. 1.

⁽²⁾ EYVL C 136, 4.6.1985, s. 1.

ALKUPERÄINEN EHDOTUS

MUUTETTU EHDOTUS

(3) Lakisääteinen metrologinen valvonta ei saisi aiheuttaa esteitä mittauslaitteiden vapaalle liikkuvuudelle. Asiaa koskevien säännösten olisi oltava samanlaisia kaikissa jäsenvaltioissa ja vaatimustenmukaisuustodistukset olisi hyväksyttävä kaikkialla yhteisössä.

Ei muutoksia

(4) Lakisääteinen metrologinen valvonta edellyttää tarkoin määriteltyjen, mittauslaitteen toimintaa koskevien vaatimusten mukaisuutta. Toimintavaatimuksilla, jotka mittauslaitteiden on täytettävä, olisi taattava suojelun korkea taso. Vaatimustenmukaisuuden arvioinnin olisi taas tarjottava luottamuksen korkea taso.

(5) Mittauslaitteiden toiminta on erityisen herkkä sähkömagneettiselle ympäristölle. Mittauslaitteiden kyky sietää sähkömagneettisia häiriöitä on olennainen osa tätä direktiiviä, joten sähkömagneettista yhteensopivuutta koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä 3 päivänä toukokuuta 1989 annettuun neuvoston direktiiviin 89/336/ETY ⁽¹⁾, sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna direktiivillä 93/68/ETY ⁽²⁾, sisältyviä häiriönsietoa koskevia vaatimuksia ei sovelleta.

(6) Jäsenvaltioilla olisi oltava oikeus määrätä lakisääteisestä metrologisesta valvonnasta. Kun lakisääteisestä metrologisesta valvonnasta on määrätty, on käytettävä ainoastaan yleisten vaatimusten mukaisia mittauslaitteita.

(7) Tämän direktiivin määräysten noudattamista koskevat "valmistajan" velvollisuudet olisi erityisesti mainittava.

(6) Yhteisön lainsäädännössä olisi määriteltävä olennaiset vaatimukset, jotka eivät estä tekniikan kehitystä. Lakisääteisten vaatimusten olisi siten ensisijaisesti oltava toimintavaatimuksia. Kaupan teknisten esteiden poistamista koskevilla säännöksissä olisi noudatettava uutta lähestymistapaa, josta on säädetty teknisen yhdenmukaistamisen ja standardoinnin uudesta lähestymistavasta 7 päivänä toukokuuta 1985 annetussa neuvoston päätöslauselmassa.

(8) Yhteisön lainsäädännössä olisi määriteltävä olennaiset vaatimukset, jotka eivät estä tekniikan kehitystä. Lakisääteisten vaatimusten olisi siten ensisijaisesti oltava toimintavaatimuksia. Kaupan teknisten esteiden poistamista koskevilla säännöksissä olisi noudatettava uutta lähestymistapaa, josta on säädetty teknisen yhdenmukaistamisen ja standardoinnin uudesta lähestymistavasta 7 päivänä toukokuuta 1985 annetussa neuvoston päätöslauselmassa.

⁽¹⁾ EYVL L 139, 23.5.1989, s. 19.

⁽²⁾ EYVL L 220, 30.8.1993, s. 1.

ALKUPERÄINEN EHDOTUS

- (7) Näin ollen olisi laadittava eurooppalaisia teknisiä standardeja, joiden tekniset ja toimintaan liittyvät eritelmät ovat tässä direktiivissä säädettyjen olennaisten vaatimusten mukaisia. Kyseisiin standardeihin sisältyvien eritelmien noudattamisesta olisi seurattava vaatimustenmukaisuusoletta-
mus, jonka mukaan tuote on tässä direktiivissä vahvistettujen olennaisten vaatimusten mukainen. Euroopan tasolla yhdenmukaistettuja standardeja laativat yksityiset elimet, ja näiden standardien soveltamisen on pysyttävä jatkosakin vapaaehtoisena. Tätä tarkoitusta varten Euroopan standardointikomitea (CEN) ja Euroopan sähkötekniikan standardointikomitea (Cenelec) tunnustetaan elimiksi, joilla on toimivalta vahvistaa yhdenmukaistettuja standardeja, joissa noudatetaan 13 päivänä marraskuuta 1984 allekirjoitettuja eurooppalaisten standardointielinten ja komission välisestä yhteistyöstä annettuja yleisiä suuntaviivoja.
- (8) CEN ja Cenelec laativat yhdenmukaistettuja standardeja komission pyynnöstä noudatetaan teknisiä standardeja ja määräyksiä ja tietoyhteiskunnan palveluja koskevia määräyksiä koskevien tietojen toimittamisessa noudatettavasta menettelystä 22 päivänä kesäkuuta 1998 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 98/34/EY⁽¹⁾, sellaisena kuin se on muutettuna direktiivillä 98/48/EY⁽²⁾, mukaisesti. On suotavaa standardoinnin osalta, että komissiota avustaa direktiivillä 98/34/EY perustettu komitea. Komitea kuulee tarvittaessa teknisiä asiantuntijoita.
- (9) Tietyillä erityisaloilla kansainvälisesti hyväksyttyjen ohjeellisten asiakirjojen sisältämät tekniset ja toimintaan liittyvät eritelmät saattavat myös olla joko osittain tai kokonaan lainsäädännössä vahvistettujen tuote-eritelmien mukaisia. Näissä tapauksissa kyseisiä kansainvälisesti hyväksyttyjä ohjeellisia asiakirjoja voidaan käyttää eurooppalaisten teknisten standardien sijaan.
- (10) Tässä direktiivissä vahvistettujen olennaisten vaatimusten mukaisuus voidaan osoittaa myös eritelmillä, jotka eivät sisälly eurooppalaiseen tekniseen standardiin tai kansainvälisesti hyväksyttyyn ohjeelliseen asiakirjaan. Eurooppalaisten teknisen standardien tai kansainvälisesti hyväksyttyjen ohjeellisten asiakirjojen käytön olisi näin ollen oltava vapaaehtoista.

MUUTETTU EHDOTUS

- (9) Näin ollen olisi laadittava eurooppalaisia teknisiä standardeja, joiden tekniset ja toimintaan liittyvät eritelmät ovat tässä direktiivissä säädettyjen olennaisten vaatimusten mukaisia. Kyseisiin standardeihin sisältyvien eritelmien noudattamisesta olisi seurattava vaatimustenmukaisuusoletta-
mus, jonka mukaan tuote on tässä direktiivissä vahvistettujen olennaisten vaatimusten mukainen. Euroopan tasolla yhdenmukaistettuja standardeja laativat yksityiset elimet, ja näiden standardien soveltamisen on pysyttävä jatkosakin vapaaehtoisena. Tätä tarkoitusta varten Euroopan standardointikomitea (CEN) ja Euroopan sähkötekniikan standardointikomitea (Cenelec) tunnustetaan elimiksi, joilla on toimivalta vahvistaa yhdenmukaistettuja standardeja, joissa noudatetaan 13 päivänä marraskuuta 1984 allekirjoitettuja eurooppalaisten standardointielinten ja komission välisestä yhteistyöstä annettuja yleisiä suuntaviivoja.
- (10) CEN ja Cenelec laativat yhdenmukaistettuja standardeja komission pyynnöstä noudatetaan teknisiä standardeja ja määräyksiä ja tietoyhteiskunnan palveluja koskevia määräyksiä koskevien tietojen toimittamisessa noudatettavasta menettelystä 22 päivänä kesäkuuta 1998 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 98/34/EY⁽¹⁾, sellaisena kuin se on muutettuna direktiivillä 98/48/EY⁽²⁾, mukaisesti. On suotavaa standardoinnin osalta, että komissiota avustaa direktiivillä 98/34/EY perustettu komitea. Komitea kuulee tarvittaessa teknisiä asiantuntijoita.
- (11) Tietyillä erityisaloilla kansainvälisesti hyväksyttyjen ohjeellisten asiakirjojen sisältämät tekniset ja toimintaan liittyvät eritelmät saattavat myös olla joko osittain tai kokonaan lainsäädännössä vahvistettujen tuote-eritelmien mukaisia. Näissä tapauksissa kyseisiä kansainvälisesti hyväksyttyjä ohjeellisia asiakirjoja voidaan käyttää eurooppalaisten teknisten standardien sijaan.
- (12) Tässä direktiivissä vahvistettujen olennaisten vaatimusten mukaisuus voidaan osoittaa myös eritelmillä, jotka eivät sisälly eurooppalaiseen tekniseen standardiin tai kansainvälisesti hyväksyttyyn ohjeelliseen asiakirjaan. Eurooppalaisten teknisen standardien tai kansainvälisesti hyväksyttyjen ohjeellisten asiakirjojen käytön olisi näin ollen oltava vapaaehtoista.

⁽¹⁾ EYVL L 204, 21.7.1998, s. 37.⁽²⁾ EYVL L 217, 5.8.1998, s. 18.⁽¹⁾ EYVL L 204, 21.7.1998, s. 37.⁽²⁾ EYVL L 217, 5.8.1998, s. 18.

ALKUPERÄINEN EHDOTUS

(11) Mittaustekniikka kehittyy jatkuvasti, mikä saattaa johtaa muutoksiin vaatimustenmukaisuuden arviointitarpeessa. Kutakin mittauslaiteluokkaa varten on oltava sopiva menettely tai mahdollisuus valita useiden yhtä tiukkojen menettelyjen välillä. Vahvistetut menettelyt vastaavat menettelyjä, joista on säädetty teknistä yhdenmukaistamista koskevien direktiivien vaatimustenmukaisuuden arviointimenettelyjen eri vaiheissa käytettäviksi tarkoitetuista moduuleista ja CE-vaatimustenmukaisuusmerkinnän kiinnittämistä ja käyttöä koskevista säännöistä ja käytöstä 22 päivänä heinäkuuta 1993 tehdystä neuvoston päätöksessä 93/465/ETY⁽¹⁾.

(12) Menettelystä komissiolle siirrettyä täytäntöönpanovaltaa käytettäessä 28 päivänä kesäkuuta 1999 tehdyn neuvoston päätöksen 1999/468/EY⁽²⁾ toisen artiklan mukaisesti tämän direktiivin täytäntöönpanemiseksi tarvittavat toimenpiteet olisi hyväksyttävä kyseisen päätöksen 3 artiklassa säädettyä neuvonantavaa menettelyä noudattaen.

(13) Jäsenvaltioiden olisi tarkkailtava aktiivisesti markkinoitaan ja toteutettava kaikki tarvittavat toimenpiteet estääkseen vaatimusten vastaisten laitteiden saattamisen markkinoille tai niiden käytön. Markkinoiden valvonnasta vastaavien jäsenvaltioiden viranomaisten välinen riittävä yhteistyö on tarpeen, jotta varmistetaan markkinoiden valvontaa koskevien toimenpiteiden yhteisönlajajuinen vaikutus.

(14) Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että mittauslaitteet, joissa on CE-merkintä ja täydentävä merkintä, saatetaan markkinoille määräysten mukaisesti. Valmistajille olisi ilmoitettava perusteet, joiden mukaisesti niiden tuotteita koskevat kielteiset päätökset on tehty, sekä heidän käytettävissään olevat oikeuskeinot.

(15) Tällä direktiivillä kumotaan yhteisön lainsäädäntö, joka koskee seuraavien neuvoston direktiivin soveltamisalaan kuuluvia mittauslaitteita:

— neuvoston direktiivi 71/318/ETY⁽³⁾, annettu 26 päivänä heinäkuuta 1971, kaasun tilavuusmittareita koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä; direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna komission direktiivillä 82/623/ETY⁽⁴⁾,

MUUTETTU EHDOTUS

(13) Mittaustekniikka kehittyy jatkuvasti, mikä saattaa johtaa muutoksiin vaatimustenmukaisuuden arviointitarpeessa. Kutakin mittauslaiteluokkaa varten on oltava sopiva menettely tai mahdollisuus valita useiden yhtä tiukkojen menettelyjen välillä. Vahvistetut menettelyt vastaavat menettelyjä, joista on säädetty teknistä yhdenmukaistamista koskevien direktiivien vaatimustenmukaisuuden arviointimenettelyjen eri vaiheissa käytettäviksi tarkoitetuista moduuleista ja CE-vaatimustenmukaisuusmerkinnän kiinnittämistä ja käyttöä koskevista säännöistä ja käytöstä 22 päivänä heinäkuuta 1993 tehdystä neuvoston päätöksessä 93/465/ETY⁽¹⁾. Olisi säädettävä, että CE-merkintä voidaan kiinnittää valmistusprosessin yhteydessä.

(14) Menettelystä komissiolle siirrettyä täytäntöönpanovaltaa käytettäessä 28 päivänä kesäkuuta 1999 tehdyn neuvoston päätöksen 1999/468/EY⁽²⁾ toisen artiklan mukaisesti tämän direktiivin täytäntöönpanemiseksi tarvittavat toimenpiteet olisi hyväksyttävä kyseisen päätöksen 3 artiklassa säädettyä neuvonantavaa menettelyä tai saman päätöksen 2 artiklassa säädettyä sääntelymenettelyä noudattaen.

(15) Jäsenvaltioiden olisi tarkkailtava aktiivisesti markkinoitaan ja toteutettava kaikki tarvittavat toimenpiteet estääkseen vaatimusten vastaisten laitteiden saattamisen markkinoille tai niiden käytön. Markkinoiden valvonnasta vastaavien jäsenvaltioiden viranomaisten välinen riittävä yhteistyö on tarpeen, jotta varmistetaan markkinoiden valvontaa koskevien toimenpiteiden yhteisönlajajuinen vaikutus.

(16) Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että mittauslaitteet, joissa on CE-merkintä ja täydentävä merkintä, saatetaan markkinoille määräysten mukaisesti. Valmistajille olisi ilmoitettava perusteet, joiden mukaisesti niiden tuotteita koskevat kielteiset päätökset on tehty, sekä heidän käytettävissään olevat oikeuskeinot.

(17) Tällä direktiivillä kumotaan yhteisön lainsäädäntö, joka koskee seuraavien neuvoston direktiivin soveltamisalaan kuuluvia mittauslaitteita:

— neuvoston direktiivi 71/318/ETY⁽³⁾, annettu 26 päivänä heinäkuuta 1971, kaasun tilavuusmittareita koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä; direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna komission direktiivillä 82/623/ETY⁽⁴⁾,

⁽¹⁾ EYVL L 220, 30.8.1993, s. 23.

⁽²⁾ EYVL L 184, 17.7.1999, s. 23.

⁽³⁾ EYVL L 202, 6.9.1971, s. 21.

⁽⁴⁾ EYVL L 252, 27.8.1982, s. 5.

⁽¹⁾ EYVL L 220, 30.8.1993, s. 23.

⁽²⁾ EYVL L 184, 17.7.1999, s. 23.

⁽³⁾ EYVL L 202, 6.9.1971, s. 21.

⁽⁴⁾ EYVL L 252, 27.8.1982, s. 5.

ALKUPERÄINEN EHDOTUS

- neuvoston direktiivi 71/319/ETY ⁽¹⁾, annettu 26 päivänä heinäkuuta 1971, muiden nesteiden kuin veden mittareita koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä,
- neuvoston direktiivi 71/348/ETY ⁽²⁾, annettu 12 päivänä lokakuuta 1971, muiden nesteiden kuin veden mittareiden lisälaitteita koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä; direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna Itävallan, Suomen ja Ruotsin liittymisasiakirjalla,
- neuvoston direktiivi 73/362/ETY ⁽³⁾, annettu 19 päivänä marraskuuta 1973, materiaalisia pituusmittoja koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä; direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna komission direktiivillä 85/146/ETY ⁽⁴⁾,
- neuvoston direktiivi 75/33/ETY ⁽⁵⁾, annettu 17 päivänä joulukuuta 1974, kylmävesimittareita koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä,
- neuvoston direktiivi 75/410/ETY ⁽⁶⁾, annettu 24 päivänä kesäkuuta 1975, jatkuvasti summaavia vaakoja koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä,
- neuvoston direktiivi 76/891/ETY ⁽⁷⁾, annettu 4 päivänä marraskuuta 1976, sähköenergiamittareita koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä,
- neuvoston direktiivi 77/95/ETY ⁽⁸⁾, annettu 21 päivänä joulukuuta 1976, taksimittareita koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä,
- neuvoston direktiivi 77/313/ETY ⁽⁹⁾, annettu 5 päivänä huhtikuuta 1977, muiden nesteiden kuin veden mittauslaitteistoja koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä; direktiivi sellaisena kuin se on muutettuna komission direktiivillä 82/625/ETY ⁽¹⁰⁾,
- neuvoston direktiivi 78/1031/ETY ⁽¹¹⁾, annettu 5 päivänä joulukuuta 1978, itsetoimivia erottelu- ja luokitteluvaakoja koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä,

MUUTETTU EHDOTUS

- neuvoston direktiivi 71/319/ETY ⁽¹⁾, annettu 26 päivänä heinäkuuta 1971, muiden nesteiden kuin veden mittareita koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä,
- neuvoston direktiivi 71/348/ETY ⁽²⁾, annettu 12 päivänä lokakuuta 1971, muiden nesteiden kuin veden mittareiden lisälaitteita koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä; direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna Itävallan, Suomen ja Ruotsin liittymisasiakirjalla,
- neuvoston direktiivi 73/362/ETY ⁽³⁾, annettu 19 päivänä marraskuuta 1973, materiaalisia pituusmittoja koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä; direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna komission direktiivillä 85/146/ETY ⁽⁴⁾,
- neuvoston direktiivi 75/33/ETY ⁽⁵⁾, annettu 17 päivänä joulukuuta 1974, kylmävesimittareita koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä,
- neuvoston direktiivi 75/410/ETY ⁽⁶⁾, annettu 24 päivänä kesäkuuta 1975, jatkuvasti summaavia vaakoja koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä,
- neuvoston direktiivi 76/891/ETY ⁽⁷⁾, annettu 4 päivänä marraskuuta 1976, sähköenergiamittareita koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä,
- neuvoston direktiivi 77/95/ETY ⁽⁸⁾, annettu 21 päivänä joulukuuta 1976, taksimittareita koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä,
- neuvoston direktiivi 77/313/ETY ⁽⁹⁾, annettu 5 päivänä huhtikuuta 1977, muiden nesteiden kuin veden mittauslaitteistoja koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä; direktiivi sellaisena kuin se on muutettuna komission direktiivillä 82/625/ETY ⁽¹⁰⁾,
- neuvoston direktiivi 78/1031/ETY ⁽¹¹⁾, annettu 5 päivänä joulukuuta 1978, itsetoimivia erottelu- ja luokitteluvaakoja koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä,

⁽¹⁾ EYVL L 202, 6.9.1971, s. 32.⁽²⁾ EYVL L 239, 25.10.1971, s. 9.⁽³⁾ EYVL L 335, 5.12.1973, s. 56.⁽⁴⁾ EYVL L 54, 23.2.1985, s. 29.⁽⁵⁾ EYVL L 14, 20.1.1975, s. 1.⁽⁶⁾ EYVL L 183, 14.7.1975, s. 25.⁽⁷⁾ EYVL L 336, 4.12.1976, s. 30.⁽⁸⁾ EYVL L 26, 31.1.1977, s. 59.⁽⁹⁾ EYVL L 105, 28.4.1977, s. 18.⁽¹⁰⁾ EYVL L 252, 27.8.1982, s. 10.⁽¹¹⁾ EYVL L 364, 27.12.1978, s. 1.⁽¹⁾ EYVL L 202, 6.9.1971, s. 32.⁽²⁾ EYVL L 239, 25.10.1971, s. 9.⁽³⁾ EYVL L 335, 5.12.1973, s. 56.⁽⁴⁾ EYVL L 54, 23.2.1985, s. 29.⁽⁵⁾ EYVL L 14, 20.1.1975, s. 1.⁽⁶⁾ EYVL L 183, 14.7.1975, s. 25.⁽⁷⁾ EYVL L 336, 4.12.1976, s. 30.⁽⁸⁾ EYVL L 26, 31.1.1977, s. 59.⁽⁹⁾ EYVL L 105, 28.4.1977, s. 18.⁽¹⁰⁾ EYVL L 252, 27.8.1982, s. 10.⁽¹¹⁾ EYVL L 364, 27.12.1978, s. 1.

ALKUPERÄINEN EHDOTUS

— neuvoston direktiivi 79/830/ETY (¹), annettu 11 päivänä syyskuuta 1979, kuumavesimittareita koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä.

(16) Valmistajille olisi annettava mahdollisuus harjoittaa ennen tämän direktiivin voimaantuloa saatuja oikeuksia kohtuullisen ajanjakson ajan. Tästä syystä on tarpeellista antaa siirtymäsäännöksiä,

OVAT ANTANEET TÄMÄN DIREKTIIVIN:

*1 artikla***Soveltamisala**

Tätä direktiiviä sovelletaan laitekohtaisissa liitteissä MI-001 MI-011 tarkoitettuihin mittauslaitteisiin ja -järjestelmiin.

*2 artikla***Tarkoitus**

Tässä direktiivissä vahvistetaan olennaiset vaatimukset, jotka 1 artiklassa tarkoitettujen laitteiden ja järjestelmien on täytettävä, jos niihin sovelletaan lakisääteistä metrologista valvontaa josakin jäsenvaltiossa, sekä vaatimustenmukaisuuden arviointi, joka laitteille ja järjestelmille on suoritettava tässä tapauksessa niiden saattamiseksi markkinoille ja ottamiseksi käyttöön

Tämä direktiivi on direktiivin 89/336/ETY 2 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu sähkömagneettista häiriönsietoa koskeva erityisdirektiivi.

*3 artikla***Määritelmät**

Tässä direktiivissä tarkoitetaan

a) "mittauslaitteella" kaikkia laitteita ja järjestelmiä, joilla suoritetaan mittaus toimintoja ja jotka kuuluvat direktiivin soveltamisalaan ja tarkoituksen piiriin, sellaisina kuin ne on määriteltä direktiivin 1 ja 2 artiklassa,

MUUTETTU EHDOTUS

— neuvoston direktiivi 79/830/ETY (¹), annettu 11 päivänä syyskuuta 1979, kuumavesimittareita koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä.

(18) Valmistajille olisi annettava mahdollisuus harjoittaa ennen tämän direktiivin voimaantuloa saatuja oikeuksia kohtuullisen ajanjakson ajan. Tästä syystä on tarpeellista antaa siirtymäsäännöksiä,

Ei muutoksia

Tätä direktiiviä sovelletaan laitekohtaisissa liitteissä tarkoitettuihin mittauslaitteisiin ja -järjestelmiin. Kyseiset liitteet koskevat vesimittareita (MI-001), kaasumittareita (MI-002), aktiivisia sähköenergiamittareita ja mittausmuuntajia (MI-003), lämpömittareita (MI-004), muiden nesteiden kuin veden määrän jatkuvaan dynaamiseen mittaukseen tarkoitettuja mittausjärjestelmiä (MI-005), itsetoimivia vaakatyyppejä (MI-006), taksimittareita (MI-007), kiintomittoja (MI-008), dimensiomittauslaitteita (MI-009), todistusaineistona käytettäviä alkometrejä (MI-010) sekä pakokaasuanalysaattoreita (MI-011).

Ei muutoksia

Tässä direktiivissä vahvistetaan olennaiset vaatimukset, jotka 1 artiklassa tarkoitettujen laitteiden ja järjestelmien on täytettävä, sekä vaatimustenmukaisuuden arviointi, joka laitteille ja järjestelmille on suoritettava tässä tapauksessa niiden saattamiseksi markkinoille ja ottamiseksi käyttöön, niiden tehtävien osalta, joita varten jäsenvaltio määrää lakisääteisestä metrologisesta valvonnasta kansanterveyteen, yleiseen turvallisuuteen ja järjestykseen, ympäristön- ja kuluttajansuojeluun, verojen ja tullien kantamiseen tai hyvän kauppatavan mukaiseen kaupankäyntiin liittyvistä syistä.

Ei muutoksia

(¹) EYVL L 259, 15.10.1979, s. 1.

(¹) EYVL L 259, 15.10.1979, s. 1.

ALKUPERÄINEN EHDOTUS

MUUTETTU EHDOTUS

- b) "osalaitteistolla" itsenäisesti toimivaa laitetta, joka yhdessä muiden sen kanssa yhteensopivien osalaitteistojen kanssa muodostaa mittauslaitteen,
- c) "lakisääteisellä metrologisella valvonnalla" sellaista mittauslaitteen mittaussuoritusten valvontaa, jonka jäsenvaltiot ovat määränneet toteutettavaksi kansanterveyteen, yleiseen turvallisuuteen, yleiseen järjestykseen, ympäristönsuojeluun, verojen ja tullien kantamiseen, kuluttajien suojeluun tai hyvään kauppatapaan liittyvistä syistä,
- d) "valmistajalla" luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, joka
- toteuttaa tai teettää mittauslaitteen teknisen suunnittelun ja
- valmistaa tai valmistuttaa mittauslaitteen ja
- saattaa sen laillisesti markkinoille omalla nimellään,
- tai
- luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, joka
- vastaa siitä, että mittauslaite on tämän direktiivin soveltuvien vaatimusten mukainen, ja
- on toteuttanut kaikki tarvittavat toimenpiteet vastataksaan tästä velvollisuudesta ja
- saattaa mittauslaitteen laillisesti markkinoille omalla nimellään,
- e) "markkinoille saattamisella" tuotteen siirtymistä ensimmäistä kertaa valmistusvaiheesta jakelu- ja/tai käyttövaiheeseen yhteisön markkinoilla,
- f) "käyttöönottolla" tuotteen ensimmäistä käyttöä siihen tarkoitukseen, johon se on suunniteltu,
- g) "valtuutetulla edustajalla" luonnollista tai oikeushenkilöä, jonka valmistaja on kirjallisesti valtuuttanut toimimaan puolestaan määrättyjen tehtävien osalta jos valtuutettu edustaja aikoo toimia tämän direktiivin nojalla, hänen on oltava sijoittunut yhteisön alueelle,
- h) "yhdenmukaistetulla standardilla" teknistä eritelmää, jonka Euroopan standardointikomitea (CEN) tai Euroopan sähkötekniikan standardointikomitea (Cenelec) taikka molemmat yhdessä ovat vahvistaneet komission pyynnöstä direktiivin 98/34/EY mukaisesti, ja joka on valmisteltu eurooppalaisten standardointielinten ja komission välisestä yhteistyöstä annettuja yleisiä suuntaviivoja noudattaen,

- b) "osalaitteistolla" itsenäisesti toimivaa laitetta, joka yhdessä muiden sen kanssa yhteensopivien osalaitteistojen ja/tai mittauslaitteiden kanssa muodostaa mittauslaitteen,
- Ei muutoksia
- d) "valmistajalla" luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, joka vastaa siitä, että mittauslaite on tämän direktiivin soveltuvien vaatimusten mukainen ja joka
- Ei muutoksia
- saattaa sen markkinoille,
- Ei muutoksia
- saattaa mittauslaitteen markkinoille,
- e) "markkinoille saattamisella" loppukäyttäjälle tarkoitetun laitteen ensimmäistä asettamista saataville yhteisössä joko maksua vastaan tai ilmaiseksi,
- Ei muutoksia
- g) "valtuutetulla edustajalla" luonnollista tai oikeushenkilöä, joka on sijoittautunut Euroopan yhteisöön ja jonka valmistaja on kirjallisesti valtuuttanut toimimaan puolestaan määrättyjen tehtävien osalta tämän direktiivin säännösten mukaisessa merkityksessä.

Ei muutoksia

ALKUPERÄINEN EHDOTUS

- i) "ohjeellisessa asiakirjalla" asiakirjaa, joka sisältää kansainvälisen lakisääteisen metrologian järjestön (Organisation Internationale de Métrologie Légale) laatimia ohjeellisia osia.

4 artikla

Olennot vaativat ja vaatimustenmukaisuuden arviointi

1. Mittauslaitteen on täytettävä liitteessä I ja vastaavassa laitekohtaisessa liitteessä vahvistetut olennaiset vaatimukset.
2. Mittauslaitteen vaatimustenmukaisuus olennaisiin vaatimuksiin nähden on arvioitava 7 artiklan säännösten mukaisesti.
3. Jos mittauslaite koostuu useista osalaitteistoista ja jos laitekohtaisissa liitteissä vahvistetaan olennaiset vaatimukset kaikille näille osalaitteistoille, jotka yhdessä muodostavat mittauslaitteen, tämän direktiivin säännöksiä sovelletaan soveltuvien osien kuhunkin osalaitteistoon.

5 artikla

Vaatimustenmukaisuusmerkintä

1. Se, että mittauslaite on tämän direktiivin kaikkien vaatimusten mukainen, ilmoitetaan varustamalla se CE-merkinnällä ja täydentävällä metrologisella merkinnällä siten kuin ne on määritelty 13 artiklassa.
2. CE-merkinnän ja täydentävän metrologisen merkinnän kiinnittää valmistaja tai ne kiinnitetään hänen vastuullaan.
3. Mittauslaitteeseen ei saa kiinnittää sellaisia merkintöjä, joita ulkopuoliset voivat merkityksen ja kirjoitustavan vuoksi erehtyä pitämään CE-merkintänä tai täydentävänä metrologisena merkintänä. Mittauslaitteeseen saa kiinnittää muita merkintöjä, jos ne eivät heikennä CE-merkinnän ja täydentävän metrologisen merkinnän näkyvyyttä ja luettavuutta.

6 artikla

Markkinoille saattaminen ja käyttöönotto

1. Jäsenvaltiot eivät saa tässä direktiivissä esitetystä syistä estää sellaisen mittauslaitteen markkinoille saattamista ja käyttöönottoa, joka on varustettu CE-vaatimustenmukaisuusmerkinnällä ja täydentävällä metrologisella merkinnällä 5 artiklan mukaisesti.

MUUTETTU EHDOTUS

2. CE-merkinnän ja täydentävän metrologisen merkinnän kiinnittää valmistaja tai ne kiinnitetään hänen vastuullaan. CE-merkintä voidaan kiinnittää laitteeseen valmistusprosessin yhteydessä. Täydentävä metrologinen merkintä kiinnitetään 7 artiklassa tarkoitetun vaatimustenmukaisuuden arvioinnin jälkeen.

3. Mittauslaitteeseen ei saa kiinnittää sellaisia merkintöjä, joita ulkopuoliset voivat merkityksen ja/tai kirjoitustavan vuoksi erehtyä pitämään CE-merkintänä tai täydentävänä metrologisena merkintänä. Mittauslaitteeseen saa kiinnittää muita merkintöjä, jos ne eivät heikennä CE-merkinnän ja täydentävän metrologisen merkinnän näkyvyyttä ja luettavuutta.

Ei muutoksia

1. Jäsenvaltiot eivät saa tässä direktiivissä esitetystä syistä estää sellaisen mittauslaitteen markkinoille saattamista ja käyttöönottoa, joka on varustettu CE-merkinnällä ja täydentävällä metrologisella merkinnällä 5 artiklan mukaisesti.

ALKUPERÄINEN EHDOTUS

2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, ettei 5 artiklan mukaisesti CE-vaatimustenmukaisuusmerkinnällä ja täydentävällä metrologisella merkinnällä varustetun mittauslaitteen markkinoille saattamista ja käyttöä estetä tähän direktiiviin sisältyviä näkökohtia koskevilla säännöillä tai ehdoilla, joita asettavat neuvoston direktiivin 93/38/ETY⁽¹⁾ 2 artiklassa tarkoitettua toimintaa harjoittavat hankintayksiköt.

7 artikla

Vaatimustenmukaisuuden arviointi

Mittauslaitteen vaatimustenmukaisuutta olennaisiin vaatimuksiin nähden arvioidaan soveltamalla valmistajan valinnan mukaisesti yhtä kyseistä laitetta koskevassa liitteessä luetelluista vaatimustenmukaisuuden arviointimenettelyistä.

Menettelyjen perustana ovat vaatimustenmukaisuuden arviointia koskevat moduulit kuvaillaan liitteissä A-H1.

8 artikla

Ilmoittaminen

1. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava muille jäsenvaltioille ja komissiolle laitokset, jotka ne ovat nimenneet suorittamaan 7 artiklassa tarkoitettuihin vaatimustenmukaisuuden arviointimoduuleihin liittyviä tehtäviä, ja komission tämän artiklan 4 kohdan mukaisesti laitoksille antamat tunnusnumerot sekä mittauslaitetyyppi/-tyypit, joita varten kukin laitos on nimetty, ja lisäksi tarvittaessa laiteluokat, mittausalue, mittaustekniikka ja kaikki muut laitteen ominaisuudet, jotka rajoittavat ilmoituksen soveltamisalaa.

MUUTETTU EHDOTUS

2. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että mittauslaitteet, joissa on 5 artiklan mukainen CE-merkintä ja täydentävä metrologinen merkintä, saatetaan markkinoille ja otetaan käyttöön ainoastaan, jos ne täyttävät tämän direktiivin vaatimukset.

3. Jäsenvaltio, joka edellyttää 2 artiklassa säädettyä lakisääteistä valvontaa, voi vaatia, että mittauslaitteen on ennen käyttöönottoa täytettävä säännökset, jotka ovat paikalliset ilmastotilat ja/tai mittausominaisuuksia koskevat vaatimukset huomioon ottaen asianmukaisesti perusteltuja. Nämä säännökset on määriteltävä 1 artiklassa tarkoitetuissa vastaavissa laitekohtaisissa liitteissä.

4. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että sellaisten 1 kohdassa tarkoitettujen mittauslaitteiden käyttöönottoa, jotka täyttävät 3 kohdassa tarkoitettuja säännökset, ei estetä julkisten laitosten taikka julkisina yrityksinä tai monopoliasemansa nojalla julkisina laitoksina toimivien yksityisten laitosten antamalla säännöillä tai ehdoilla.

Ei muutoksia

Valmistajan on laadittava liitteessä IV määritelty tekniset asiakirjat.

Ei muutoksia

⁽¹⁾ EYVL L 199, 9.8.1993, s. 84.

ALKUPERÄINEN EHDOTUS

2. Jäsenvaltioiden on sovellettava laitoksia nimetessään liitteessä III esitettyjä perusteita.

3. Laitoksen ilmoittaneen jäsenvaltion on peruutettava ilmoitus, jos se toteaa, ettei laitos enää täytä 2 kohdassa tarkoitettuja vaatimuksia. Sen on ilmoitettava heti ilmoituksen peruuttamisesta muille jäsenvaltioille ja komissiolle.

4. Komissio antaa kullekin ilmoitettavalle laitokselle tunnusnumeron. Komissio julkaisee *Euroopan yhteisöjen virallisen lehden* C-sarjassa luettelon ilmoitetuista laitoksista yhdessä 1 kohdassa tarkoitettujen, ilmoituksen soveltamisalaa koskevien tietojen kanssa sekä varmistaa, että luettelo on ajan tasalla.

9 artikla

Yhdenmukaistetut standardit ja ohjeelliset asiakirjat

1. Jäsenvaltioiden on oletettava, että mittauslaite on 4 artiklassa tarkoitettujen olennaisten vaatimusten mukainen, jos laite on kyseistä mittauslaitetta koskevan eurooppalaisen yhdenmukaistetun standardin käyttöönottamiseksi annettujen kansallisten standardien niiden kohtien mukainen, jotka vastaavat kyseisiä kohtia tässä eurooppalaisessa yhdenmukaistetussa standardissa, jota koskevat viittaukset on julkaistu *Euroopan yhteisöjen virallisen lehden* C-sarjassa.

Jos mittauslaite on ainoastaan osittain ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettujen kansallisten standardien asianmukaisten kohtien mukainen, jäsenvaltioiden on oletettava mittauslaitteen olevan niiden olennaisten vaatimusten mukainen, jotka vastaavat laitteen täyttämiä standardien kohtia.

Jäsenvaltioiden on julkaistava viittaukset ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettuihin kansallisiin standardeihin.

2. Jäsenvaltioiden on oletettava, että mittauslaite on 4 artiklassa tarkoitettujen olennaisten vaatimusten mukainen, jos laite on sellaisen 11 artiklan 2 kohdan c alakohdassa tarkoitetun ohjeellisen asiakirjan mukainen, jota koskevat viittaukset on julkaistu *Euroopan yhteisöjen virallisen lehden* C-sarjassa.

Jos mittauslaite on ainoastaan osittain ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetun ohjeellisen asiakirjan mukainen, jäsenvaltioiden on oletettava mittauslaitteen olevan niiden olennaisten vaatimusten mukainen, jotka vastaavat laitteen täyttämiä ohjeiden kohtia.

Jäsenvaltioiden on julkaistava viittaukset ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettuun ohjeelliseen asiakirjaan.

MUUTETTU EHDOTUS

2. Jäsenvaltioiden on sovellettava laitoksia nimetessään liitteessä III esitettyjä perusteita. Laitosten, jotka täyttävät asiaa koskevien yhdenmukaistettujen standardien käyttöön ottamiseksi annetuissa kansallisissa standardeissa määriteltyt edellytykset, on katsottava täyttävän vastaavat edellytykset. Jos jäsenvaltio ei määrittä 2 artiklassa tarkoitettua lakisääteistä metrologisesta valvonnasta, joka edellyttäisi 1 artiklassa määritellyn laitteen käyttämistä, jäsenvaltio voi antaa säädöksen, jonka nojalla on mahdollista nimetä kyseisen laitteen osalta toimivaltainen laitos.

Ei muutoksia

2. Jäsenvaltioiden on oletettava, että mittauslaite on 4 artiklassa tarkoitettujen olennaisten vaatimusten mukainen, jos laite on sellaisen 12 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitetun ohjeellisen asiakirjan mukainen, jota koskevat viittaukset on julkaistu *Euroopan yhteisöjen virallisen lehden* C-sarjassa.

Ei muutoksia

ALKUPERÄINEN EHDOTUS

MUUTETTU EHDOTUS

10 artikla

Standardeja ja teknisiä määräyksiä käsittelevä komitea

Jos jäsenvaltio tai komissio katsoo, että 9 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu eurooppalainen yhdenmukaistettu standardi ei täytä täysin 4 artiklassa tarkoitettuja olennaisia vaatimuksia, jäsenvaltio tai komissio antaa asian direktiivillä 98/34/EY perustetun pysyvän komitean käsiteltäväksi ja esittää toiminnalleen perustelut. Komitean on annettava lausuntonsa viipymättä.

Komissio ilmoittaa komitean lausunnon perusteella jäsenvaltioille, onko 9 artiklan 1 kohdan kolmannessa alakohdassa tarkoitettu julkaisusta syytä poistaa viittaukset kansallisiin standardeihin.

11 artikla

Mittauslaitekomitea

1. Komissiota avustaa pysyvä mittauslaitekomitea, joka koostuu jäsenvaltioiden edustajista ja jonka puheenjohtajana toimii komission edustaja.

2. Viitattaessa tähän kohtaan sovelletaan päätöksen 1999/468/EY 3 artiklassa säädettyä neuvoo-antavaa menettelyä kyseisen päätöksen 7 artiklan 3 kohdan ja 8 artiklan mukaisesti.

3. Viitattaessa tähän kohtaan sovelletaan päätöksen 1999/468/EY 5 artiklassa säädettyä sääntelymenettelyä kyseisen päätöksen 7 artiklan 3 kohdan ja 8 artiklan mukaisesti.

12 artikla

Mittauslaitekomitean tehtävät

1. Komissio voi jäsenvaltioiden pyynnöstä tai omasta aloitteestaan toteuttaa asianmukaisia toimenpiteitä 11 artiklan 2 kohdan mukaista menettelyä noudattaen:

a) muuttaakseen laitekohtaisia liitteitä niiltä osin kuin ne koskevat:

— suurimpia sallittuja virheitä ja tarkkuusluokkia

— nimellisiä käyttöedellytyksiä

— kriittisiä muutosarvoja

— edellä 7 artiklassa tarkoitettujen vaatimustenmukaisuuden arviointi- menettelyjen luetteloa

b) muuttaakseen liitteessä II esitettyjä testiohjelmiä

Ei muutoksia

Poistetaan

ALKUPERÄINEN EHDOTUS

- c) pyytääkseen kansainvälistä lakisääteisen metrologian järjestöä (Organisation Internationale de Métrologie Légale) laatimaan ohjeellisen asiakirjan, jonka sisältämien ohjeiden noudattaminen luo vaatimustenmukaisuusolettamuksen tämän direktiivin vastaavien olennaisten vaatimusten osalta
- d) julkaistakseen viittaukset edellä c alakohdassa tarkoitettuun ohjeelliseen asiakirjaan *Euroopan yhteisöjen virallisen lehden* C-sarjassa.

Jos jäsenvaltio tai komissio katsoo, että ohjeellinen asiakirja, jota koskevat viittaukset on 2 kohdan d alakohdan säännösten mukaisesti julkaistu *Euroopan yhteisöjen virallisen lehden* C-sarjassa, ei täysin täytä 4 artiklassa tarkoitettuja olennaisia vaatimuksia, jäsenvaltio tai komissio antaa asian mittauslaitetekomitean käsiteltäväksi ja esittää toiminnalleen perustelut.

Komissio ilmoittaa jäsenvaltioille 11 artiklan 2 kohdan mukaista menettelyä noudattaen, onko 9 artiklan 2 kohdan kolmannessa alakohdassa tarkoitettu julkaisusta syytä poistaa viittaukset ohjeelliseen asiakirjaan.

13 artikla

Merkinnät

1. Edellä 5 artiklassa tarkoitettu CE-vaatimustenmukaisuusmerkintä koostuu kirjaimista "CE" kirjoitettuna tavalla, joka on kuvattu päätöksen 93/465/ETY liitteessä I olevan I.B kohdan d alakohdassa. CE-merkinnän on oltava vähintään 5 mm korkea.

MUUTETTU EHDOTUS

- a) yksilöidäkseen kansainvälisen lakisääteisen metrologian järjestön (Organisation Internationale de Métrologie Légale) laatimat ohjeelliset asiakirjat tai osoittaakseen niiden osat, joiden sisältämien ohjeiden noudattaminen luo vaatimustenmukaisuusolettamuksen tämän direktiivin vastaavien olennaisten vaatimusten osalta
- b) julkaistakseen viittaukset edellä a alakohdassa tarkoitettuun ohjeelliseen asiakirjaan *Euroopan yhteisöjen virallisen lehden* C-sarjassa.

2. Komissio voi jäsenvaltioiden pyynnöstä tai omasta aloitteestaan toteuttaa asianmukaisia toimenpiteitä 11 artiklan 3 kohdan mukaista menettelyä noudattaen, ottaakseen huomioon kansainvälisen kehityksen ja:

- a) muuttaakseen laitekohtaisia liitteitä niiltä osin kuin ne koskevat:
- suurimpia sallittuja virheitä ja tarkkuusluokkia
 - nimellisiä käyttöedellytyksiä
 - kriittisiä muutosarvoja
 - vaatimustenmukaisuuden arviointimenettelyjen luetteloa
- b) muuttaakseen liitteessä II esitettyjä testiohjelmiä

3. Jos jäsenvaltio tai komissio katsoo, että ohjeellinen asiakirja, jota koskevat viittaukset on 1 kohdan b alakohdan säännösten mukaisesti julkaistu *Euroopan yhteisöjen virallisen lehden* C-sarjassa, ei täysin täytä 4 artiklassa tarkoitettuja olennaisia vaatimuksia, jäsenvaltio tai komissio antaa asian mittauslaitetekomitean käsiteltäväksi ja esittää toiminnalleen perustelut.

Ei muutoksia

1. Edellä 5 artiklassa tarkoitettu CE-merkintä koostuu kirjaimista "CE" kirjoitettuna tavalla, joka on kuvattu päätöksen 93/465/ETY liitteessä I olevan I.B kohdan d alakohdassa. CE-merkinnän on oltava vähintään 5 mm korkea.

ALKUPERÄINEN EHDOTUS

2. Edellä 5 artiklassa tarkoitettu täydentävä metrologinen merkintä koostuu suuraakkosesta "M" ja merkinnän kiinnitysvuodesta, joita ympäröi suorakulmio. Suorakulmion korkeuden on oltava sama kuin CE-merkinnän korkeus. Täydentävän metrologisen merkinnän on sijaittava välittömästi CE-merkinnän jäljessä.

3. Edellä 8 artiklassa tarkoitetun asianomaisen ilmoitetun laitoksen tunnusnumero on merkittävä CE-vaatimustenmukaisuusmerkinnän ja täydentävän metrologisen merkinnän jälkeen, jos sitä edellytetään vaatimustenmukaisuuden arviointimenettelyssä. Mittauslaitteeseen ei saa merkitä ilmoitetun laitoksen tunnusnumeroa, ellei sitä edellytetä vaatimustenmukaisuuden arviointimenettelyssä. Mittauslaitteeseen ei saa merkitä ilmoitetun laitoksen tunnusnumeroa, ellei sitä edellytetä vaatimustenmukaisuuden arviointimenettelyssä.

4. Jos mittauslaite koostuu useista yhdessä toimivista laitteista, merkintöjen on oltava mittauslaitteen päälaitteessa.

Jos mittauslaite on niin pieni tai herkkä, ettei siihen voida kiinnittää 1 kohdassa tarkoitettuja merkintöjä, merkinnöistä kiinnitetään laitteen myyntipakkaukseen tai mahdollisuuksien mukaan laitteen säilytyskoteloon

5. CE-vaatimustenmukaisuusmerkinnän ja täydentävän metrologisen merkinnän on oltava pysyviä. Ilmoitetun laitoksen tunnusnumeron on oltava pysyvä tai poistettaessa itsestään tuhoutuva. Kaikkien merkintöjen on oltava selvästi näkyviä tai helposti luettavissa.

MUUTETTU EHDOTUS

Ei muutoksia

3. Edellä 8 artiklassa tarkoitetun asianomaisen ilmoitetun laitoksen tunnusnumero on merkittävä CE-merkinnän ja täydentävän metrologisen merkinnän jälkeen, jos sitä edellytetään vaatimustenmukaisuuden arviointimenettelyssä. Mittauslaitteeseen ei saa merkitä ilmoitetun laitoksen tunnusnumeroa, ellei sitä edellytetä vaatimustenmukaisuuden arviointimenettelyssä.

4. Jos mittauslaite koostuu useista yhdessä toimivista laitteista ja/tai osalaitteistoista, merkintöjen on oltava mittauslaitteen päälaitteessa.

Jos mittauslaite on niin pieni tai herkkä, ettei siihen voida kiinnittää 1–3 kohdassa tarkoitettuja merkintöjä, merkinnöistä ilmoitetaan teknisissä asiakirjoissa.

5. CE-merkinnän ja täydentävän metrologisen merkinnän on oltava pysyviä. Ilmoitetun laitoksen tunnusnumeron on oltava pysyvä tai poistettaessa itsestään tuhoutuva. Kaikkien merkintöjen on oltava selvästi näkyviä tai helposti luettavissa.

14 artikla

Perusteettomasti kiinnitetyt merkinnät

1. Jos jäsenvaltio havaitsee, että CE-merkintä ja/tai täydentävä metrologinen merkintä on kiinnitetty perusteettomasti, yhteisöön sijoittautuneen valmistajan tai hänen edustajansa on velvollinen saattamaan laitteen CE-merkintää ja/tai täydentävää metrologista merkintää koskevien säännösten mukaiseksi ja lopettamaan rikkomuksen kyseisen jäsenvaltion vahvistamien edellytysten mukaisesti.

2. Jäsenvaltion on toteutettava kaikki aiheelliset toimenpiteet kyseisen laitteen markkinoille saattamisen rajoittamiseksi tai kieltämiseksi tai sen varmistamiseksi, että laite poistetaan markkinoilta 16 artiklassa säädettyä menettelyä noudattaen.

ALKUPERÄINEN EHDOTUS

14 artikla

Markkinoiden valvonta

1. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että mittauslaitteita, joissa on 5 artiklan mukainen CE-vaatimustenmukaisuusmerkintä ja täydentävä metrologinen merkintä, saatetaan markkinoille ja otetaan käyttöön ainoastaan, jos ne oikein asennettuina ja valmistajan ohjeiden mukaan käytettyinä täyttävät 4 artiklassa tarkoitetut ja sovellettavassa laitekohtaisessa liitteessä vahvistetut olennaiset vaatimukset ja jos niille on tehty 7 artiklan mukainen vaatimustenmukaisuuden arviointi.

2. Jäsenvaltioiden toimivaltaiset viranomaiset avustavat toisiaan markkinoiden valvontaa koskevien velvoitteidensa täyttämisessä.

Toimivaltaiset viranomaiset vaihtavat tietoja erityisesti siitä, missä määrin niiden tutkimat laitteet ovat tämän direktiivin velvoitteiden mukaisia, sekä tällaisten tutkimusten tuloksista.

Kunkin jäsenvaltion on ilmoitettava muille jäsenvaltioille ja komissiolle ne toimivaltaiset viranomaiset, jotka se on nimennyt huolehtimaan tällaisesta tietojenvaihdosta.

Vaihdetut tiedot ovat luottamuksellisia.

3. Jos jäsenvaltio katsoo, ettei yksikään CE-vaatimustenmukaisuusmerkinnällä ja täydentävällä metrologisella merkinnällä varustettu tietäntyyppinen mittauslaite tai tietäntyyppisen mittauslaitteen osa täytä 1 kohdassa säädettyjä edellytyksiä sen on toteutettava tarvittavat toimenpiteet laitteiden vetämiseksi markkinoilta, kiellettävä niiden saattaminen markkinoille tai rajoitettava sitä taikka kiellettävä niiden käyttö tai rajoitettava sitä.

Toimenpiteistä päättäessään jäsenvaltion on otettava huomioon vaatimustenvastaisuuden järjestelmällinen tai satunnainen luonne. Jos jäsenvaltio on osoittanut, että vaatimustenvastaisuus on järjestelmällistä, sen on ilmoitettava toteutetuista toimenpiteistä välittömästi komissiolle ja perusteltava päätöksensä.

4. Komissio kuulee asianomaisia osapuolia mahdollisimman pian.

MUUTETTU EHDOTUS

15 artikla

Ei muutoksia

Poistetaan

Jäsenvaltioiden toimivaltaiset viranomaiset avustavat toisiaan markkinoiden valvontaa koskevien velvoitteidensa täyttämisessä.

Ei muutoksia

Poistetaan

16 artikla

Suojalauseke

1. Jos jäsenvaltio katsoo, ettei yksikään CE-merkinnällä ja täydentävällä metrologisella merkinnällä varustettu tietäntyyppinen mittauslaite tai tietäntyyppisen mittauslaitteen osa oikein asennettuina ja valmistajan ohjeiden mukaan käytettynä täytä tässä direktiivissä esitettyjä metrologisia ominaisuuksia, sen on toteutettava tarvittavat toimenpiteet laitteiden vetämiseksi markkinoilta, kiellettävä niiden saattaminen markkinoille tai rajoitettava sitä taikka kiellettävä niiden käyttö tai rajoitettava sitä.

Ei muutoksia

2. Komissio kuulee asianomaisia osapuolia mahdollisimman pian.

ALKUPERÄINEN EHDOTUS

Jos komissio toteaa, että kyseisen jäsenvaltion toteuttamat toimenpiteet ovat aiheellisia, se ilmoittaa tästä heti toimet toteuttaneelle jäsenvaltiolle ja muille jäsenvaltioille.

Toimivaltaisen jäsenvaltion on toteutettava asianmukaiset toimet merkintöjen kiinnittämää vastaan ja ilmoitettava niistä komissiolle ja muille jäsenvaltioille.

Jos komissio toteaa, että kyseisen jäsenvaltion toteuttamat toimet ovat perusteettomia, se ilmoittaa tästä heti toimet toteuttaneelle jäsenvaltiolle sekä kyseiselle valmistajalle tai tämän valtuutetulle edustajalle.

Jos vaatimustenvastaisuuden syynä on standardien tai ohjeellisten asiakirjojen puutteellisuus, komissio antaa asianomaisia osapuolia kuultuaan asian mahdollisimman pian 10 artiklassa tarkoitetun asianmukaisen komitean käsiteltäväksi.

Komissio varmistaa, että jäsenvaltioille tiedotetaan menettelyn edistymisestä ja tuloksista.

15 artikla

Kieltoa tai rajoittamista koskevat päätökset

Jäsenvaltioiden tämän direktiivin nojalla tekemät päätökset, jossa vaaditaan mittauslaitteen vetämistä markkinoilta tai kielletään laitteen markkinoille saattaminen tai käyttö taikka rajoitetaan niitä, on perusteltava tarkoin. Tällainen päätös on annettava heti tiedoksi asianomaiselle osapuolelle, jolle on samalla ilmoitettava ne oikeuskeinot, joita hänellä on käytettävissään kyseisen jäsenvaltion voimassa olevan lainsäädännön mukaisesti sekä näiden oikeuskeinojen soveltamisessa noudatettavat määräajat.

16 artikla

Direktiivien kumoamiset

Seuraavat direktiivit kumotaan [1 päivästä heinäkuuta 2002] alkaen, sanotun kuitenkaan rajoittamatta tämän direktiivin 17 artiklan soveltamista:

- direktiivi 71/318/ETY
- direktiivi 71/319/ETY
- direktiivi 71/348/ETY
- direktiivi 73/362/ETY
- direktiivi 75/33/ETY

MUUTETTU EHDOTUS

a) Jos komissio toteaa, että kyseisen jäsenvaltion toteuttamat toimenpiteet ovat aiheellisia, se ilmoittaa tästä heti toimet toteuttaneelle jäsenvaltiolle ja muille jäsenvaltioille.

Ei muutoksia

Jos vaatimustenvastaisuuden syynä on standardien tai ohjeellisten asiakirjojen puutteellisuus, komissio antaa asianomaisia osapuolia kuultuaan asian mahdollisimman pian 10 tai 11 artiklassa tarkoitetun asianmukaisen komitean käsiteltäväksi.

b) Jos komissio toteaa, että kyseisen jäsenvaltion toteuttamat toimet ovat perusteettomia, se ilmoittaa tästä heti toimet toteuttaneelle jäsenvaltiolle sekä kyseiselle valmistajalle tai tämän valtuutetulle edustajalle.

Poistetaan

Ei muutoksia

17 artikla

Ei muutoksia

18 artikla

Ei muutoksia

Seuraavat direktiivit kumotaan [1 päivästä heinäkuuta 2002] alkaen, sanotun kuitenkaan rajoittamatta tämän direktiivin 19 artiklan soveltamista:

Ei muutoksia

ALKUPERÄINEN EHDOTUS

- direktiivi 75/410/ETY
- direktiivi 76/891/ETY
- direktiivi 77/95/ETY
- direktiivi 77/313/ETY
- direktiivi 78/1031/ETY
- direktiivi 79/830/ETY.

17 artikla

Siirtymäsäännökset

Poiketen siitä, mitä säädetään, jäsenvaltioiden on sallittava niissä mittaustehtävissä, joita varten ne ovat määränneet lakisääteisesti valvottujen mittauslaitteiden käytöstä, sellaisten mittauslaitteiden markkinoille saattaminen ja käyttöönotto, jotka täyttävät ennen [heinäkuun 1 päivän 2002] sovellettavat säännöt, tämä hyväksyminen on voimassa kyseisten mittauslaitteiden tyyppihyväksynnän voimassaolon umpeutumiseen saakka, tai jos tyyppihyväksyntä on voimassa määräämättömän ajan, kymmenen vuoden ajan [1 päivästä heinäkuuta 2002 alkaen].

18 artikla

Saattaminen osaksi kansallista lainsäädäntöä

Jäsenvaltioiden on saatettava tämän direktiivin tämän direktiivin asetukset ja hallinnolliset määräykset voimaan ennen [1 päivää heinäkuuta 2002]. Niiden on ilmoitettava tästä komissiolle viipymättä.

Näissä jäsenvaltioiden antamissa säädöksissä on viitattava tähän direktiiviin tai niihin on liitettävä tällainen viittaus, kun ne virallisesti julkaistaan. Jäsenvaltioiden on säädettävä siitä, miten viitteet tehdään.

19 artikla

Voimaantulo

Tämä direktiivi tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä*.

20 artikla

Osoitus

Tämä direktiivi on osoitettu kaikille jäsenvaltioille.

MUUTETTU EHDOTUS

19 artikla

Ei muutoksia

Poiketen siitä, mitä 6 artiklan 2 kohdassa säädetään, jäsenvaltioiden on sallittava niissä mittaustehtävissä, joita varten ne ovat määränneet lakisääteisesti valvottujen mittauslaitteiden käytöstä, sellaisten mittauslaitteiden markkinoille saattaminen ja käyttöönotto, jotka täyttävät ennen [kaksi vuotta heinäkuun 1 päivän 2002 jälkeen] sovellettavat säännöt, tämä hyväksyminen on voimassa kyseisten mittauslaitteiden tyyppihyväksynnän voimassaolon umpeutumiseen saakka, tai jos tyyppihyväksyntä on voimassa määräämättömän ajan, viiden vuoden ajan [1 päivästä heinäkuuta 2002 alkaen].

20 artikla

Ei muutoksia

21 artikla

Ei muutoksia

22 artikla

Ei muutoksia

ALKUPERÄINEN EHDOTUS

MUUTETTU EHDOTUS

LIITE I

OLENNAISET VAATIMUKSET

Tiedonannossa KOM(2000) 566 esitettyyn ehdotukseen tehty muutoksia ainoastaan seuraavissa kohdissa:

Ei muutoksia

5. Kestävyys

Mittauslaite on suunniteltava siten, että sen metrologiset ominaisuudet säilyvät riittävän vakaina kohtuullisen ajan, ja huollettu ja sitä käytetään valmistajan ohjeiden mukaisesti niissä käyttöympäristöissä, joihin se on tarkoitettu.

Mittauslaite on suunniteltava siten, että sen metrologiset ominaisuudet säilyvät riittävän vakaina valmistajan määrittelemän ajan, ottaen huomioon normaalit käyttöolosuhteet, kun laite on asianmukaisesti asennettu ja huollettu ja sitä käytetään valmistajan ohjeiden mukaisesti niissä käyttöympäristöissä, joihin se on tarkoitettu.

6. Luotettavuus

Ei muutoksia

Mittauslaite on suunniteltava siten, että siinä vähennetään niin paljon kuin mahdollista sellaisen vian vaikutusta, joka johtaisi mittaustuloksen epätarkkuuteen, paitsi jos vian olemassaolo on ilmeistä tai se voidaan tarkistaa helposti ja yksinkertaisesti käyttäen apuna muita välineitä kuin itse kyseistä laitetta.

Mittauslaite on suunniteltava siten, että siinä vähennetään niin paljon kuin mahdollista sellaisen vian vaikutusta, joka johtaisi mittaustuloksen epätarkkuuteen, paitsi jos vian olemassaolo on ilmeistä.

7. Soveltuvuus

Ei muutoksia

7.2 Mittauslaitteen on sovelluttava sille suunniteltuun käyttötarkoitukseen ottaen huomioon käytännön työskentelyolosuhteet ja laitteen suunniteltu käyttäjä, eikä se saa asettaa käyttäjälle kohtuuttomia vaatimuksia oikean mittaustuloksen saamiseksi.

7.2 Mittauslaitteen on sovelluttava sille suunniteltuun käyttötarkoitukseen ottaen huomioon käytännön työskentelyolosuhteet, eikä se saa asettaa käyttäjälle kohtuuttomia vaatimuksia oikean mittaustuloksen saamiseksi.

8. Suojaus tietojen turmeltumista vastaan

Ei muutoksia

8.1 Mittauslaitteen metrologisiin ominaisuuksiin eivät saa liiallisesti vaikuttaa laitteen liittäminen toiseen laitteeseen, kytketyn laitteen mikään ominaisuus tai mikään etälaite, joka on yhteydessä mittauslaitteeseen.

10. Tuloksen näyttäminen

10.2 Tuloksen näytettävän on oltava selkeä ja yksiselitteinen ja siihen on liityttävä sellaisia tunnuksia ja merkintöjä, joista käyttäjälle käy ilmi tuloksen merkityksellisyys. Näytetyn tuloksen on oltava helpposti luettavissa käyttöedellytysten mukaisissa olosuhteissa. Muita lukemia voidaan näyttää edellyttäen, ettei niitä voida sekoittaa.

10.2 Tuloksen näytettävän on oltava selkeä ja yksiselitteinen ja siihen on liityttävä sellaisia tunnuksia ja merkintöjä, joista käyttäjälle käy ilmi tuloksen merkityksellisyys. Näytetyn tuloksen on oltava helpposti luettavissa käyttöedellytysten mukaisissa olosuhteissa. Muita lukemia voidaan näyttää edellyttäen, ettei niitä voida sekoittaa varsinaiseen lukemaan.

10.5 Kotitalouksien kulutusmittauksiin tarkoitetun mittauslaitteen, josta mittaustiedot voidaan lukea joko kannettavalla tiedonkeruulaitteella tai kauko-ohjatusti siirtoyhteyden välityksellä, on oltava varustettu kuluttajan nähtävissä olevalla näytöllä. Näytössä oleva lukema on mittaustulos, jonka perusteella määritetään maksettava hinta.

10.5 Kotitalouksien kulutusmittauksiin tarkoitetun mittauslaitteen, josta mittaustiedot voidaan lukea kauko-ohjatusti, on oltava myös varustettu kuluttajan nähtävissä olevalla näytöllä. Näytössä oleva lukema on mittaustulos, jonka perusteella määritetään maksettava hinta.

ALKUPERÄINEN EHDOTUS

MUUTETTU EHDOTUS

LIITE MI-001

VESIMITTARIT

Tiedonannossa KOM(2000) 566 esitettyyn ehdotukseen tehty muutoksia ainoastaan seuraavissa kohdissa:

Ei muutoksia

Lisätään 10 kohdan jälkeen:

Käyttöönotto

- a) Jos jäsenvaltio määrää mittauksesta asuinympäristössä, sen on sallittava, että kyseinen mittaus suoritetaan millä tahansa luokkaan 1 kuuluvalla mittarilla.
- b) Jos jäsenvaltio määrää mittauksesta liiketiloissa ja/tai kevyen teollisuuden tiloissa, sen on sallittava, että kyseinen mittaus suoritetaan millä tahansa luokkaan 1 kuuluvalla mittarilla. Jäsenvaltion on varmistettava, että tilavuusvirta-alueen määrittelee jakelija tai lainsäädännössä osoitettu mittarin asennuksen suorittava henkilö, jotta mittari on sopiva ennakoidun tai kohtuullisesti ennakoitavissa olevan kulutuksen tarkkaan mittaukseen.
- c) Mitä tulee edellä olevan 2, 3, 4 ja 5 kohdan vaatimuksiin, jäsenvaltio voi määritellä laitteiden käyttöönottoa koskevat edellytykset 6 artiklan 3 kohdassa säädettyjen perusteiden nojalla.

Lisätään Vaatimustenmukaisuuden arvioinnin jälkeen seuraava kappale:

Suurin sallittu virhearvo on varmistettava vaatimustenmukaisuuden arviointimenettelyssä valmistajan ilmoittaman luokan ja tilavuusvirta-alueen perusteella.

LIITE MI-002

KAASUMITTARIT

Tiedonannossa KOM(2000) 566 esitettyyn ehdotukseen tehty muutoksia ainoastaan seuraavissa kohdissa:

Ei muutoksia

Lisätään 10 kohdan jälkeen:

Käyttöönotto

- a) Jos jäsenvaltio määrää mittauksesta asuinympäristössä, sen on sallittava, että kyseinen mittaus suoritetaan millä tahansa luokkaan 1.5 kuuluvalla mittarilla.
- b) Jos jäsenvaltio määrää mittauksesta liiketiloissa ja/tai kevyen teollisuuden tiloissa, sen on sallittava, että kyseinen mittaus suoritetaan millä tahansa luokkaan 1 ja/tai luokkaan 1.5 kuuluvalla mittarilla. Jäsenvaltion on varmistettava, että tilavuusvirta-alueen määrittelee jakelija tai lainsäädännössä osoitettu mittarin asennuksen suorittava henkilö, jotta mittari on sopiva ennakoidun tai kohtuullisesti ennakoitavissa olevan kulutuksen tarkkaan mittaukseen.
- c) Mitä tulee edellä olevan 2, 3, 4 ja 5 kohdan vaatimuksiin, jäsenvaltio voi määritellä laitteiden käyttöönottoa koskevat edellytykset 6 artiklan 3 kohdassa säädettyjen perusteiden nojalla.

ALKUPERÄINEN EHDOTUS

MUUTETTU EHDOTUS

Lisätään Vaatimustenmukaisuuden arvioinnin jälkeen seuraava kappale:

Suurin sallittu virhearvo on varmistettava vaatimustenmukaisuuden arviointimenettelyssä valmistajan ilmoittaman luokan ja tilavuusvirta-alueen perusteella.

LIITE MI-003

SÄHKÖMITTARIT

Tiedonannossa KOM(2000) 566 esitettyyn ehdotukseen tehty muutoksia ainoastaan seuraavissa kohdissa:

Ei muutoksia

Lisätään 10 kohdan jälkeen:

Käyttöönotto

- a) Jos jäsenvaltio määrää mittauksesta asuinympäristössä, sen on sallittava, että kyseinen mittaus suoritetaan millä tahansa luokkaan 2 kuuluvalla mittarilla.
- b) Jos jäsenvaltio määrää mittauksesta liiketiloissa ja/tai kevyen teollisuuden tiloissa, sen on sallittava, että kyseinen mittaus suoritetaan millä tahansa luokkaan 1 ja/tai luokkaan 2 kuuluvalla mittarilla. Jäsenvaltion on varmistettava, että tilavuusvirta-alueen määrittelee jakelija tai lainsäädännössä osoitettu mittarin asennuksen suorittava henkilö, jotta mittari on sopiva ennakoidun tai kohtuullisesti ennakoitavissa olevan kulutuksen tarkkaan mittaukseen.
- c) Mitä tulee edellä olevan 4 kohdan vaatimuksiin, jäsenvaltio voi määrittellä laitteiden käyttöönottoa koskevat edellytykset 6 artiklan 3 kohdassa säädettyjen perusteiden nojalla.

Lisätään Vaatimustenmukaisuuden arvioinnin jälkeen seuraava kappale:

Suurin sallittu virhearvo on varmistettava vaatimustenmukaisuuden arviointimenettelyssä valmistajan ilmoittaman luokan ja tilavuusvirta-alueen perusteella.

LIITE MI-004

LÄMPÖMITTARIT

Tiedonannossa KOM(2000) 566 esitettyyn ehdotukseen tehty muutoksia ainoastaan seuraavissa kohdissa:

Ei muutoksia

Lisätään 10 kohdan jälkeen:

Käyttöönotto

- a) Jos jäsenvaltio määrää mittauksesta asuinympäristössä, sen on sallittava, että kyseinen mittaus suoritetaan millä tahansa luokkaan 3 kuuluvalla mittarilla.

ALKUPERÄINEN EHDOTUS

MUUTETTU EHDOTUS

- b) Jos jäsenvaltio määrää mittauksesta liiketiloissa ja/tai kevyen teollisuuden tiloissa, sen on sallittava, että kyseinen mittaus suoritetaan millä tahansa luokkaan 2 ja/tai luokkaan 3 kuuluvalla mittarilla. Jäsenvaltion on varmistettava, että tilavuusvirta-alueen määrittelee jakelija tai lainsäädännössä osoitettu mittarin asennuksen suorittava henkilö, jotta mittari on sopiva ennakoidun tai kohtuullisesti ennakoitavissa olevan kulutuksen tarkkaan mittaukseen.
- c) Mitä tulee edellä olevan 1 kohdan vaatimuksiin, jäsenvaltio voi määrittellä laitteiden käyttöönottoa koskevat edellytykset 6 artiklan 3 kohdassa säädettyjen perusteiden nojalla.

Lisätään Vaatimustenmukaisuuden arvioinnin jälkeen seuraava kappale:

Suurin sallittu virhearvo on varmistettava vaatimustenmukaisuuden arviointimenettelyssä valmistajan ilmoittaman luokan ja tilavuusvirta-alueen perusteella.

LIITE MI-008

KIINTOMITAT

Tiedonannossa KOM(2000) 566 esitettyyn ehdotukseen tehty muutoksia ainoastaan seuraavissa kohdissa:

Ei muutoksi

Lisätään luvun I johdantoon:

Kuitenkin vaatimuksen, joka koskee jäljennöksen toimittamista vaatimustenmukaisuudesta annetusta vakuutuksesta, voidaan katsoa koskevan laite-erää tai tavaralähetystä pikemminkin kuin yksittäisiä laitteita.

Lisätään luvun II johdantoon:

Kuitenkin vaatimuksen, joka koskee jäljennöksen toimittamista vaatimustenmukaisuudesta annetusta vakuutuksesta, voidaan katsoa koskevan laite-erää tai tavaralähetystä pikemminkin kuin yksittäisiä laitteita. Tämän lisäksi ei sovelleta vaatimusta, jonka mukaan laitteeseen on merkittävä perustarkkuusluokka.

Ehdotus neuvoston asetukseksi asetuksen (ETY) N:o 1408/71 muuttamisesta soveltamisalan laajentamiseksi koskemaan kolmansien maiden kansalaisia, joita kyseiset säännökset eivät jo koske yksinomaan heidän kansalaisuutensa vuoksi

(2002/C 126 E/15)

KOM(2002) 59 lopull. — 2002/0039(CNS)

(Komission esittämä 6 päivänä helmikuuta 2002)

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 63 artiklan 4 kohdan,

ottaa huomioon komission ehdotuksen,

ottaa huomioon Euroopan parlamentin lausunnon,

sekä katsoo, että

- (1) Eurooppa-neuvosto julisti ylimääräisessä kokouksessaan Tampereella 15 ja 16 päivänä lokakuuta 1999, että Euroopan unionin on turvattava yhdenmukainen kohtelu kolmansien maiden kansalaisille, jotka oleskelevat laillisesti unionin jäsenvaltioiden alueella, tarjottava heille unionin kansalaisten oikeuksiin ja velvollisuuksiin verrattavat oikeudet ja velvollisuudet, edistettävä syrjimättömyyttä talous-, yhteiskunta- ja kulttuurielämässä sekä lähennettävä heidän oikeudellista asemaansa jäsenvaltioiden kansalaisten oikeudelliseen asemaan.
- (2) Euroopan parlamentti vaatii 27 päivänä lokakuuta 1999 antamassaan päätöslauselmassa viipymättä toteuttamaan lupaukset, joilla jäsenvaltioiden alueella laillisesti oleskeleville kolmansien maiden kansalaisille taataan oikeudenmukainen kohtelu, ja määrittelemään heille sellaisen oikeudellisen aseman, johon kuuluvat EU:n kansalaisten oikeuksiin mahdollisimman hyvin verrattavissa olevat oikeudet ⁽¹⁾.
- (3) Talous- ja sosiaalikomitea on kehottanut toteuttamaan yhdenmukaisen kohtelun sosiaalialalla yhteisön kansalaisten ja kolmansien maiden kansalaisten välillä erityisesti 26 päivänä syyskuuta 1991 antamassaan lausunnossa kolmansista maista kotoisin olevien siirtotyöläisten asemasta ⁽²⁾.
- (4) Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 6 artiklan 2 kohdassa määrätään, että unioni pitää arvossa yhteisön oikeuden yleisinä periaatteina perusoikeuksia, sellaisina kuin ne taataan ihmisoikeuksien ja perusvapauksien suojaamiseksi tehdyssä, Roomassa 4 päivänä marraskuuta 1950 allekirjoitetussa Euroopan yleissopimuksessa ja sellaisina kuin ne ilmenevät jäsenvaltioiden yhteisessä valtiosääntöperinteessä.

(5) Tässä asetuksessa otetaan huomioon perusoikeudet ja noudatetaan periaatteita, jotka tunnustetaan erityisesti Euroopan unionin perusoikeuskirjassa.

(6) Korkeatasoinen sosiaalinen suojele sekä elintason ja elämän laadun kohottaminen jäsenvaltioissa ovat yhteisön tavoitteita.

(7) Kolmansien maiden kansalaisten sosiaalisen suojele ehtojen ja etenkin heihin sovellettavan sosiaaliturvajärjestelmän osalta neuvosto (työllisyys ja sosiaalipolitiikka) katsoi 3 päivänä joulukuuta 2001 antamissaan päätelmissä, että kolmansien maiden kansalaisiin ulotettavan yhteensovittamisen on taattava heille sellainen oikeudellinen asema, johon kuuluvat EU:n kansalaisten oikeuksiin mahdollisimman hyvin verrattavissa olevat oikeudet.

(8) Sosiaaliturvajärjestelmien soveltamisesta yhteisön alueella liikkuviin palkattuihin työntekijöihin ja heidän perheenjäseniinsä 14 päivänä kesäkuuta 1971 annettu neuvoston asetus (ETY) N:o 1408/71, joka on eri jäsenvaltioiden sosiaaliturvajärjestelmien yhteensovittamisen perusta, koskee nykyisin vain tiettyjä kolmansien maiden kansalaisia ⁽³⁾. Niiden säännösten lukumäärä ja kirjavuus, joiden avulla yritetään ratkaista jäsenvaltioiden sosiaaliturvajärjestelmien yhteensovittamisesta aiheutuvia ongelmia ja joihin kolmansien maiden kansalaiset voivat törmätä samoissa tilanteissa kuin yhteisön kansalaiset, ovat oikeudellisten ja hallinnollisten monimutkaisuusien lähde. Ne aiheuttavat merkittäviä hankaluuksia asianosaisille, heidän työntantajilleen ja jäsenvaltioiden toimivaltaisille sosiaaliturviranomaisille.

(9) Asetuksen (ETY) N:o 1408/71 yhteensovittamisen säännöt on näin ollen syytä ulottaa koskemaan yhteisössä laillisesti oleskelevia kolmansien maiden kansalaisia, joita kyseisen asetuksen säännökset eivät nykyisin koske heidän kansalaisuutensa vuoksi ja jotka täyttävät muut tämän asetuksen ehdot.

(10) Asetuksen (ETY) N:o 1408/71 soveltaminen näihin henkilöihin ei anna asianosaisille mitään oikeutta maahantuloon, oleskeluun, työpaikkaan tai pääsyyn työmarkkinoille jäsenvaltiossa.

⁽³⁾ Neuvoston asetus (ETY) N:o 1408/71, annettu 14 päivänä kesäkuuta 1971, sosiaaliturvajärjestelmien soveltamisesta yhteisön alueella liikkuviin palkattuihin työntekijöihin ja heidän perheenjäseniinsä, EYVL L 149, 5.7.1971, s. 2. Asetus on saatettu ajan tasalle asetuksella (EY) N:o 118/97 (EYVL L 28, 30.1.1997, s. 1) ja viimeksi muutettu 5 päivänä kesäkuuta 2001 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EYVL L 187, 10.7.2001, s. 1).

⁽¹⁾ EYVL C 154, 5.6.2000, s. 63.

⁽²⁾ EYVL C 339, 31.12.1991, s. 82.

- (11) On aiheellista antaa siirtymäsäännöksiä, joiden tarkoituksena on suojata tässä asetuksessa tarkoitettuja henkilöitä ja estää heitä menettämästä oikeuksiaan asetuksen voimaantulon johdosta.
- (12) Näiden tavoitteiden saavuttamiseksi on tarpeen ja aiheellista, että kansallisten sosiaaliturvajärjestelmien yhteensovittamissääntöjen soveltamisalan laajentaminen toteutetaan velvoittavalla yhteisön säädöksellä, jota sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.
- (13) Koska jäsenvaltiot eivät voi riittävällä tavalla toteuttaa suunnitellun toiminnan tavoitteita, vaan ne voidaan toiminnan laajuuden takia toteuttaa paremmin yhteisön tasolla, yhteisö voi ryhtyä toimiin perustamissopimuksen 5 artiklassa määrätyn toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Suhteellisuusperiaatteen mukaisesti, sellaisena kuin se esitetään sanotussa artiklassa, tällä säädöksellä ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen näiden tavoitteiden saavuttamiseksi,

ON ANTANUT TÄMÄN ASETUKSEN:

1 artikla

Asetuksen (ETY) N:o 1408/71 säännöksiä sovelletaan kolmansien maiden kansalaisiin, joita kyseiset säännökset eivät jo koske yksinomaan heidän kansalaisuutensa vuoksi, heidän oleskellessaan laillisesti jäsenvaltion alueella ja liikkeussaan laillisesti yhteisössä.

2 artikla

Siirtymäsäännökset

1. Tällä asetuksella ei anneta mitään oikeuksia ajalle ennen ...⁽¹⁾.

2. Vakuutuskaudet ja tarpeen vaatiessa ennen ... jäsenvaltion lainsäädännön mukaisesti täyttyneet asumiskauden ja kaudet, jolloin henkilö on työskennellyt palkattuna työntekijänä tai itsenäisenä ammatinharjoittajana, otetaan huomioon määritetäessä tämän asetuksen säännösten mukaisesti saatavia oikeuksia.

3. Jollei 1 kohdan säännöksistä muuta johdu, oikeus saavutetaan tämän asetuksen mukaan, vaikka vakuutustapahtuma on sattunut ennen ...

4. Etuus, jota ei ole myönnetty tai jonka maksaminen on keskeytetty asianomaisen henkilön kansalaisuuden tai asuinpaikan vuoksi, myönnetään tai palautetaan ... lukien asianomaisen hakemuksesta, jolleivät aikaisemmat oikeudet ole johtaneet kertakorvauksen maksamiseen.

5. Sellaisten henkilöiden oikeudet, joille on myönnetty eläke ennen ..., voidaan tarkistaa heidän hakemuksestaan tämän asetuksen säännösten mukaisesti.

6. Jos 4 tai 5 kohdassa tarkoitettu hakemus jätetään kahden vuoden kuluessa ... lukien, tämän asetuksen mukaisesti saavutetut oikeudet ovat voimassa kyseisestä päivämäärästä alkaen, eikä toisen jäsenvaltion lainsäädännön oikeuksien menettämistä tai vanhentumista koskevaan lainsäädäntöön voida vedota asianomaisia vastaan.

7. Jos 4 tai 5 kohdassa tarkoitettu hakemus jätetään 6 kohdassa tarkoitetun määräajan päättymisen jälkeen, oikeudet, joita ei ole menetetty tai jotka eivät ole vanhentuneet, ovat voimassa hakemuksen päivämäärästä alkaen, jollei jäsenvaltioiden lainsäädännössä ole asiasta edullisempia säännöksiä.

3 artikla

Tämä asetus tulee voimaan sen kuukauden ensimmäisenä päivänä, joka seuraa sen julkaisemista *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä*.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

⁽¹⁾ Ehdotuksen mukainen asetuksen voimaantulopäivä.

Ehdotus neuvoston direktiiviksi direktiivin 77/388/ETY muuttamisesta matkatoimistoja koskevan erityisjärjestelmän osalta

(2002/C 126 E/16)

KOM(2002) 64 lopull. — 2002/0041(CNS)

(Komission esittämä 8 päivänä helmikuuta 2002)

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 93 artiklan,

ottaa huomioon komission ehdotuksen,

ottaa huomioon Euroopan parlamentin lausunnon,

ottaa huomioon talous- ja sosiaalikomitean lausunnon,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Komission tiedonannossa neuvostolle ja Euroopan parlamentille "Strategia sisämarkkinoiden arvonlisäverojärjestelmän toiminnan parantamiseksi" ⁽¹⁾ todetaan, että yhteisön säännösten nykyistä yhdenmukaisempi soveltaminen eri jäsenvaltioissa on yksi neljästä päätavoitteesta sisämarkkinoiden toiminnan tehostamiseksi lyhyellä aikavälillä.

(2) Jäsenvaltiot soveltavat tällä hetkellä erilaisia tulkintoja matkailualan erityisjärjestelmästä, josta on säädetty jäsenvaltioiden liikevaihtoverojärjestelmän yhdenmukaistamisesta – yhteinen arvonlisäverojärjestelmä: yhdenmukainen määräytymisperuste 17 päivänä toukokuuta 1977 annetun kuudennen neuvoston direktiivin 77/388/ETY ⁽²⁾, sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna direktiivillä 2001/41/EY ⁽³⁾, 26 artiklassa, minkä johdosta erityisjärjestelmän soveltaminen on epäyhtenäistä eri jäsenvaltioissa ja mikä aiheuttaa joidenkin toimijoiden osalta kilpailun vääristymistä.

(3) Järjestelmän soveltamisalan laajentaminen koskemaan kaikkia matkapakettien suorituksia, jotka täyttävät direktiivin 77/388/ETY 26 artiklassa säädetyt edellytykset, poistaisi jäsenvaltioiden erilaiset tulkinnat siitä, mitkä suoritukset kuuluvat kyseisen erityisjärjestelmän soveltamisalaan, ja takaa alkuperäisen tavoitteen paremman toteutumisen eli verottamisen siinä jäsenvaltiossa, jossa kulutus tapahtuu.

(4) Direktiivin 77/388/EY 26 a artiklassa säädetään käytettyihin tavaroihin sekä taide-, keräily- ja antiikkiesineisiin sovellettavasta vastaavasta erityisjärjestelystä, joka perustuu voittomarginaalin verottamiseen. Kyseisessä artiklassa olevien yksityiskohtaisten määritelmien avulla voitaisiin selvittää 26 artiklassa olevia määritelmiä ja siten yksinkertaistaa matkatoimistoja koskevan erityisjärjestelmän soveltamista.

(5) Ottaen huomioon, että matkatoimistot tarjoavat luonteeltaan erityisiä palveluja, jotka sisältävät niiden kolmansilta osapuolilta ostamia palveluja, jotka ne yhdistävät ja tämän jälkeen myyvät matkapaketteina, niiden on usein erittäin vaikeaa määritellä kunkin erillisen suorituksen voittomarginaalia. Järjestelmä, jossa matkatoimistot voisivat laskea tietylle ajanjaksolle kausikohtaisen voittomarginaalin, yksinkertaistaisi järjestelmää ja ratkaisisi useita niille tästä aiheutuvia ongelmia.

(6) Samoista syistä matkatoimistoille olisi myönnettävä mahdollisuus valita tavanomainen alv-järjestely yhteisön alv-järjestelmän tasapuolisuuden periaatteen turvaamiseksi.

(7) Asetuksen 28 artiklan 3 kohdassa ja liitteessä E ja F tarkoitettujen poikkeukset olisi kumottava matkatoimistoja koskevan erityisjärjestelmän yhdenmukaisemman soveltamisen varmistamiseksi. Samalla olisi kumottava 28 artiklan 3 kohdan g alakohta sekä 15 artiklan 14 kohta, koska jäsenvaltiot voivat niiden nojalla soveltaa epäyhtenäisiä sääntöjä matkatoimistojen suorittamien palvelujen verotukseen.

(8) Neuvoston päätös, jolla Belgian kuningaskunnalle myönnettiin sen 13 päivänä syyskuuta 1978 esittämästä pyynnöstä 27 artiklan 1 kohdan mukainen poikkeus, olisi kumottava matkatoimistoja koskevan erityisjärjestelmän yhdenmukaisemman soveltamisen varmistamiseksi.

(9) Direktiiviä 77/388/ETY olisi tämän vuoksi muutettava seuraavasti,

ON ANTANUT TÄMÄN DIREKTIIVIN:

1 artikla

Muutetaan direktiivi 77/388/ETY seuraavasti:

1. Korvataan 26 artikla seuraavalla:

"26 artikla:

Matkatoimistoja koskeva erityisjärjestelmä

1. Jäsenvaltioiden on sovellettava erityistä arvonlisäverojärjestelmää matkatoimistojen liiketoimiin tämän artiklan mukaisesti, jos nämä matkatoimistot toimivat omissa nimissään suhteessa asiakkaaseen käyttäen muiden verovelvollisten luovuttamia tavaroita ja suorittamia palveluja matkojen toteuttamisessa.

⁽¹⁾ Komission tiedonanto neuvostolle ja Euroopan parlamentille – Strategia sisämarkkinoiden arvonlisäverojärjestelmän toiminnan parantamiseksi (KOM(2000) 348 lopullinen, 7.6.2000).

⁽²⁾ EYVL L 145, 13.6.1977, s. 1.

⁽³⁾ EYVL L 22, 24.1.2001, s. 17 ja oikaisu EYVL L 26, 27.1.2001, s. 40.

Tätä järjestelmää ei sovelleta sellaisiin matkatoimistoihin, jotka toimivat ainoastaan välittäjinä ja joihin on sovellettava 11 artiklan A kohdan 3 alakohdan c alakohtaa.

Tätä artiklaa sovellettaessa matkatoimistoihin luetaan kuuluviksi turistimatkojen järjestäjät ja kaikki muut verovelvolliset, jotka suorittavat matkapalveluja vastaavalla tavalla.

2. Matkatoimiston matkan toteuttamiseksi edellä 1 kohdassa säädetyin edellytyksin suoritettavia liiketoimia on pidettävä yhtenä matkatoimiston suorittamana palveluna. Tätä yhtä palvelua verotetaan siinä jäsenvaltiossa, jossa matkatoimistolla on liiketoiminnan kotipaikka tai kiinteä toimipaikka, josta se tarjoaa palvelujen suorituksia.

Jos matkatoimisto ei ole sijoittautunut yhteisöön tai jos sen kiinteä toimipaikka, josta palvelut suoritetaan, on yhteisön ulkopuolella ja se suorittaa matkapalveluja, joiden tosiasiallinen käyttö ja hyödyntäminen tapahtuu yhteisössä, verotetaan tämä yksi palvelu paikassa, jossa asiakkaalla on liiketoiminnan kotipaikka tai kiinteä toimipaikka, johon palvelu suoritetaan, taikka jos tällaista kotipaikkaa tai kiinteää toimipaikkaa ei ole, asiakkaan kotipaikka tai pysyvä asuinpaikka.

3. Matkatoimiston suorittaman yhden palvelun veron perusteena on matkatoimiston saama voittomarginaali vähennettynä voittomarginaaliin sisältyvällä arvonlisäveron määrällä. Tämä voittomarginaali vastaa matkatoimiston matkapaketista perimän myyntihinnan ja matkatoimistolle kyseisestä matkapaketista aiheutuneiden todellisten kustannusten välistä erotusta. Tässä kohdassa tarkoitetaan:

a) 'myyntihinnalla' kaikkea sitä vastinetta, minkä matkatoimisto on saanut tai saa asiakkaaltaan tai kolmannelta osapuolelta, mukaan lukien tähän liiketoimeen suoraan liittyvät tuet, verot, tullit, ennakkomaksut sekä matkatoimiston asiakkaalta veloittamat liitännäiskustannukset, kuten provisio- ja vakuutuskulut, pois lukien kuitenkin 11 artiklan A kohdan 3 kohdassa tarkoitettut määrät,

b) 'matkapaketin todellisilla kustannuksilla' kaikkea sitä arvonlisäverollista vastinetta ensimmäisessä luettelakohdassa määritellylle, mikä on verovelvollisten suorittajien saamaa tai saatavaa matkatoimistolta tälle luovutetuista tavaroista tai suoritetuista palveluista, jos nämä liiketoimet, yleiskustannukset pois lukien, koituvat suoraan asiakkaan hyväksi matkapaketin osina.

4. Veronkannon yksinkertaistamiseksi ja jollei arvonlisäverokomitean käsittelystä muuta johdu, jäsenvaltiot voivat säätää, että voittomarginaaliverotuksen erityisjärjestelyjen alaisten matkapalvelujen suoritusten veron peruste määritetään kausikohtaisesti kullekin verokaudelle, jonka aikana matkatoimiston on tehtävä 22 artiklan 4 kohdassa, sellaisena kuin se on korvattuna 28 h artiklalla, tarkoitettu ilmoitus.

Tässä tapauksessa palvelujen suoritusten veron peruste muodostuu matkatoimiston saamasta kokonaisvoittomarginaalista vähennettynä tähän voittomarginaaliin sisältyvällä arvonlisäveron määrällä.

Kokonaisvoittomarginaali vastaa eroa:

a) voittomarginaaliverotuksen erityisjärjestelyjen alaisten, matkatoimiston kauden aikana suorittamien palvelujen suoritusten kokonaismäärän, joka on yhtä suuri kuin 3 kohdan mukaisesti määritelty kokonaismyyntihinta, ja

b) edellä 1 kohdassa tarkoitettujen ja matkatoimiston kauden aikana suorittamien tavaroiden ja palvelujen ostojen kokonaismäärän, joka on yhtä suuri kuin 3 kohdan mukaisesti määritellyt todelliset kokonaiskustannukset, vähällä.

5. Jos liiketoimet, joissa matkatoimisto turvautuu muihin verovelvollisiin, suoritetaan näiden toimesta yhteisön ulkopuolella, matkatoimiston suorittamat palvelut on rinnastettava 15 artiklan 14 kohdan mukaisesti vapautettuun välittäjien toimintaan.

Jos näitä liiketoimia suoritetaan sekä yhteisössä että sen ulkopuolella, on vapautettuna pidettävä vain sitä osaa matkatoimiston palveluista, joka koskee yhteisön ulkopuolella suoritettuja liiketoimia.

6. Muun verovelvollisen matkatoimistolle toimittamaansa laskuun merkitsemät arvonlisäverot sellaisista 2 kohdassa tarkoitetuista liiketoimista, jotka koituvat suoraan matkatoimiston asiakkaan hyväksi, eivät oikeuta vähennykseen eivätkä palautukseen missään jäsenvaltiossa.

7. Matkatoimisto voi soveltaa tavanomaista arvonlisäverojärjestelyä kaikkiin voittomarginaaliverotuksen erityisjärjestelyjen alaisiin suorituksiin.

8. Jos matkatoimisto soveltaa matkapalvelun suoritukseen tavanomaista arvonlisäverojärjestelmää, sillä on oikeus vähentää siitä verosta, jonka se on velvollinen maksamaan, muun verovelvollisen sille suorittamista palveluista maksettava tai maksettu arvonlisävero, jos nämä liiketoimet koituvat suoraan sen asiakkaan hyväksi.

Vähennysoikeus syntyy sillä hetkellä, kun sellaisesta suorituksesta johtuva verosaatava syntyy, jolle matkatoimisto valitsee tavanomaisen arvonlisäverojärjestelyn.

9. Kun matkatoimisto on sekä tavanomaisen arvonlisäverojärjestelyn että voittomarginaaliverotuksen erityisjärjestelyn alainen, sen on kirjanpidossaan erotettava toisistaan kummankin järjestelyn piiriin kuuluvat liiketoimet jäsenvaltioiden vahvistamien yksityiskohtaisten sääntöjen mukaisesti."

2. Poistetaan 15 artiklan 14 kohdan toinen alakohta.
3. Poistetaan 28 artiklan 3 kohdan g alakohta.
4. Poistetaan liitteessä E oleva 15 kohta.
5. Poistetaan liitteessä F oleva 27 kohta.

2 artikla

Kumotaan neuvoston päätös, jolla Belgian kuningaskunnalle myönnettiin sen 13 päivänä syyskuuta 1978 esittämästä pyynnöstä direktiivin 77/388/ETY 27 artiklan 1 kohdan mukainen poikkeus.

3 artikla

Jäsenvaltioiden on saatettava voimaan tämän direktiivin noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräyk-

set viimeistään 1 päivänä tammikuuta 2003. Niiden on ilmoitettava tästä komissiolle viipymättä.

Näissä jäsenvaltioiden antamissa säädöksissä on viitattava tähän direktiiviin tai niihin on liitettävä tällainen viittaus, kun ne virallisesti julkaistaan. Jäsenvaltioiden on säädettävä siitä, miten viittaukset tehdään.

4 artikla

Tämä direktiivi tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä*.

5 artikla

Tämä direktiivi on osoitettu kaikille jäsenvaltioille.

Ehdotus neuvoston direktiiviksi sellaisille laittomassa maahanmuutossa avustamisen tai ihmiskaupan uhreille, jotka tekevät yhteistyötä viranomaisten kanssa, myönnettävästä lyhytaikaisesta oleskeluluvasta

(2002/C 126 E/17)

KOM(2002) 71 lopull. — 2002/0043(CNS)

(Komission esittämä 11 päivänä helmikuuta 2002)

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 63 artiklan ensimmäisen kohdan 3 alakohdan,

ottaa huomioon komission ehdotuksen,

ottaa huomioon Euroopan parlamentin lausunnon,

ottaa huomioon talous- ja sosiaalikomitean lausunnon,

ottaa huomioon alueiden komitean lausunnon,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Yhteisen maahanmuuttopolitiikan luominen, joka sisältää ulkomaalaisten maahantulon ja siellä oleskelua koskevien edellytysten määrittämisen sekä toimet laitton maahanmuuton torjumiseksi, on olennainen osa Euroopan unionin tavoitetta luoda vapauten, turvallisuuden ja oikeuden perustuva alue.

(2) Eurooppa-neuvosto päätti Tampereella 15 ja 16 päivänä lokakuuta 1999 pidetyssä erityiskokouksessaan torjua määrätietoisesti laitonta maahanmuuttoa sen lähteillä toimimalla erityisesti niitä vastaan, jotka harjoittavat ihmiskauppaa ja käyttävät maahanmuuttajia taloudellisesti hyväkseen. Se suositteli, että jäsenvaltiot pyrkisivät tunnistamaan ja hajottamaan rikollisjärjestöt ja varmistamaan, että uhrien ihmisoikeudet toteutuvat.

(3) Osoituksena siitä, että tämä kansainvälisesti laajeneva ilmiö on saamassa yhä vakavampia piirteitä, Yhdistyneiden Kansakuntien yleiskokous on hyväksynyt kansainvälisen järjestäytyneen rikollisuuden vastaisen yleissopimuksen ja sitä täydentävät pöytäkirjat, jotka koskevat ihmiskaupan, erityisesti naisten ja lasten kaupan ehkäisemistä, torjumista ja rankaisemista sekä maitse, meritse ja ilmateitse tapahtuvan maahanmuuttajien salakuljetuksen kieltämistä. Yhteisö ja sen viisitoista jäsenvaltiota ovat allekirjoittaneet yleissopimuksen ja sen pöytäkirjat vuonna 2000.

(4) Euroopan yhteisö on parhaillaan hyväksymässä säädöksiä, joissa määritellään laittomassa maahanmuutossa avustamista ja ihmiskauppaa koskevat rikokset ⁽¹⁾.

(5) Olisi otettava käyttöön oleskelulupa, joka on tarkoitettu edellä mainittujen rikosten uhreille ja joka kannustaa heitä riittävällä tavalla tekemään yhteistyötä toimivaltaisten viranomaisten kanssa mutta jonka myöntämiseen liittyisi kuitenkin tietyt ehdot väärinkäytösten estämiseksi.

(6) Tätä varten on määriteltävä lyhytaikainen oleskelulupa ja sen myöntämisperusteet, oleskeluluvan haltijalle myönnettävät etuudet ja syyt, joiden perusteella lupa voidaan jättää uusimatta tai peruuttaa.

(7) Uhrille on ilmoitettava mahdollisuudesta saada tällainen oleskelulupa ja siihen liittyvästä harkinta-ajasta. Harkinta-ajan kuluessa uhrilla on oltava mahdollisuus pohtia eri näkökohtia, jotta hän voi sen perusteella päättää, haluaako hän tehdä yhteistyötä poliisi- ja oikeusviranomaisten kanssa siitä huolimatta, että siitä aiheutuu hänelle riskejä; näin hän voi tehdä yhteistyötä vapaasta tahdostaan, jolloin se on tehokkaampaa. Koska uhrin tilanne on erittäin vaikea, hänellä on oikeus saada tarvitsemaansa tukea ja hoitoa.

(8) Jos uhri on selvästi halukas tekemään yhteistyötä ja jos oikeusviranomaiset katsoo, että hänen läsnäolonsa on oikeusmenettelyn kannalta tarpeen, toimivaltainen hallintoviranomainen myöntää uhrille kuuden kuukauden ajaksi lyhytaikaisen oleskeluluvan, joka voidaan uusida kuuden kuukauden välein.

(9) Jotta uhri voisi saavuttaa itsenäisen aseman eikä joutuisi palaamaan rikollisverkoston piiriin, oleskeluluvan on annettava uhrille pääsy työmarkkinoille ja oikeus saada yleissivistävää ja ammatillista koulutusta. Jäsenvaltiot voivat myös vaatia, että uhri osallistuu oleskeluluvan saatuaan ohjelmaan, jonka avulla joko helpotetaan sopeutumista yhteiskuntaan tai valmistellaan paluuta kotimaahan.

(10) Tämä direktiivi ei vaikuta muihin uhrien, todistajien tai erityisen heikossa asemassa olevien henkilöiden suojelua koskeviin säännöksiin. Se ei vaikuta myöskään jäsenvaltioiden toimivaltaan myöntää oleskelulupa humanitaarisista syistä tai jollakin muulla perusteella.

⁽¹⁾ Neuvoston direktiivi ... [laittomassa maahantulossa, liikkumisessa ja maassa oleskelussa avustamisen määrittämisestä], EYVL L ... [JAI(2000)22]; [Ihmiskaupan torjumisesta][...] tehty neuvoston puitepäätös, EYVL L ... [KOM(2000) 854, 22.1.2001].

- (11) Tässä direktiivissä kunnioitetaan perusoikeuksia ja otetaan huomioon erityisesti Euroopan unionin perusoikeuskirjassa tunnustetut periaatteet.
- (12) Jäsenvaltiot eivät voi riittävällä tavalla toteuttaa suunnitellun toiminnan tavoitetta eli lyhytaikaisen oleskeluluvan käyttöönottamista uhreille, jotka osallistuvat yhteistyöhön ihmisten salakuljettajia ja ihmiskauppiaita vastaan. Tällaiset rikollisjärjestöt toimivat nimenomaan kansainvälisellä tasolla. Tämän ilmiön torjumiseksi yhä useammissa jäsenvaltioissa on otettu käyttöön oleskelulupa, jonka tarkoituksena on kannustaa uhreja yhteistyöhön oikeusviranomaisten kanssa, ja tästä saadut kokemukset ovat olleet myönteisiä. Olisi suuri vahinko, jos jäsenvaltioiden väliset eroavuudet johtaisivat siihen, että kansainväliset rikollisjärjestöt siirtyisivät niihin jäsenvaltioihin, joissa niiden toiminta on vähiten uhattuna. Koska toiminnan tavoitteet voidaan niiden laajuuden vuoksi saavuttaa paremmin yhteisön tasolla, yhteisö voi toteuttaa toimenpiteitä perustamissopimuksen 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Kyseisessä artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tämä direktiivi ei ylitä sitä, mikä on tarpeen näiden tavoitteiden saavuttamiseksi,
- c) "ihmiskaupalla" rikoksia, jotka määritellään [ihmiskaupan torjumisesta] [...] tehdyn neuvoston puitepäätöksen 1, 2 ja 3 artiklassa,
- d) "maastapoistamispäätöksen täytäntöönpanotoimenpiteellä" jäsenvaltion toteuttamia toimenpiteitä, joiden tarkoituksena on panna täytäntöön hallintoviranomaisen päätös kolmannen maan kansalaisen maasta poistamisesta,
- e) "lyhytaikaisella oleskeluluvalla" kaikkia jäsenvaltion lainsäädäntönsä mukaisesti myöntämiä lupia, joiden perusteella uhri voi oleskella kyseisen valtion alueella tehdäkseen yhteistyötä viranomaisten kanssa.

3 artikla

Soveltamisala

1. Tätä direktiiviä sovelletaan 1 artiklassa tarkoitettuihin täysi-ikäisiin uhreihin.

2. Jäsenvaltiot voivat päättää soveltaa tämän direktiivin säännöksiä myös alaikäisiin, jotka täyttävät niiden kansallisessa lainsäädännössä asetetut edellytykset.

ON ANTANUT TÄMÄN DIREKTIIVIN:

I LUKU

YLEISET SÄÄNNÖKSET

1 artikla

Tavoite

Tämän direktiivin tavoitteena on ottaa käyttöön lyhytaikainen oleskelulupa, joka voidaan myöntää sellaisille kolmansien maiden kansalaisille, jotka ovat joutuneet laittomassa maahanmuutossa avustamista tai ihmiskaupasta muodostuvien rikosten uhreiksi (jäljempänä "uhrit"), jotka tekevät yhteistyötä näiden rikosten tekijöiden vastaisessa toiminnassa.

2 artikla

Määritelmät

Tässä direktiivissä tarkoitetaan

- a) "kolmannen maan kansalaisella" henkilöitä, jotka eivät ole Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 17 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja Euroopan unionin kansalaisia, kansalaisuudettomat henkilöt mukaan luettuina,
- b) "laittomassa maahanmuutossa avustamisella" tarkoitetaan rikoksia, jotka määritellään [laittomassa maahantulossa, liikumisessa ja maassa oleskelussa avustamisen määrittelemisestä] annetun neuvoston direktiivin 1 ja 2 artiklassa.

4 artikla

Suojalauseke

Tämän direktiivin soveltaminen ei rajoita kansainvälisen pakolaisoikeuden nojalla pakolaisille tai tilapäistä suojelua saaville tai kansainvälistä suojelua hakeville henkilöille myönnettävää suojelua eikä muiden ihmisoikeuksia koskevien välineiden soveltamista.

5 artikla

Syrjintäkielto

Jäsenvaltioiden on sovellettava tätä direktiiviä sen soveltamisalaan kuuluvien henkilöiden sukupuoleen, rotuun, ihonväriin, etniseen tai yhteiskunnalliseen alkuperään, geneettisiin ominaisuuksiin, kieleen, uskontoon tai vakaumukseen, poliittisiin tai muihin mielipiteisiin, kansalliseen vähemmistöön kuulumiseen, varallisuuteen, syntyperään, vammaisuuteen, ikään tai sukupuoliseen suuntautumiseen katsomatta.

6 artikla

Suotuisammat säännökset

Tämän direktiivin säännökset eivät vaikuta sellaisiin jäsenvaltion lakeihin, asetuksiin tai hallinnollisiin määräyksiin, jotka ovat tässä direktiivissä tarkoitettujen henkilöiden kannalta suotuisampia.

II LUKU

10 artikla

LYHYTAIKAISEN OLESKELULUVAN MYÖNTÄMISEN MENETTELY

7 artikla

Uhreille annettava tiedotus

Kun toimivaltaiset viranomaiset saavat tietää henkilöstä, joka on tämän direktiivin 1 artiklassa tarkoitettu uhri, hänelle on ilmoitettava viipymättä mahdollisuudesta saada tässä direktiivissä määritelty lyhytaikainen oleskelulupa.

Tiedottamisesta huolehtivat tutkinta- tai syytetoimista vastaavat viranomaiset tai valtiosta riippumattomat yhdistykset tai järjestöt.

8 artikla

Harkinta-aika

1. Uhrille myönnetään 30 päivän harkinta-aika, jonka kuluessa hänen on päätettävä, ryhtyykö hän yhteistyöhön toimivaltaisten viranomaisten kanssa. Harkinta-aika alkaa siitä kun hän katkaisee kaikki siteet 2 artiklan b ja c alakohdassa tarkoitetuista rikoksista epäiltyihin.

2. Uhrilla on oikeus saada 9 artiklassa säädettyä tukea ja hoitoa eikä häntä koskevaa maastapoistamistoimenpidettä saa panna täytäntöön harkinta-ajan kuluessa siihen asti, että tutkinta- tai syyteviranomainen on antanut 10 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun lausunnon.

3. Harkinta-aika ei anna uhrille oleskeluoikeutta tämän direktiivin perusteella.

4. Valtio voi milloin tahansa keskeyttää harkinta-ajan, jos uhri on solminut uudelleen siteet 2 artiklan b ja c alakohdassa tarkoitettujen rikosten tekijöihin tai jos se on tarpeen yleiseen järjestykseen ja sisäiseen turvallisuuteen liittyvistä syistä.

9 artikla

Tuki- ja hoitotoimenpiteet

1. Jäsenvaltioiden on uhrien ja todistajien suojelua koskevien toimenpiteiden soveltamista rajoittamatta varmistettava, että uhri saa asianmukaisen majoituksen, fyysistä ja psyykkistä ensiapua ja välittömästi tarvittavaa terveydenhoitoa sekä sosiaali- ja toimeentulotukea, jos hänellä itsellään ei ole riittävästi varoja. Viranomaisten on otettava huomioon muita heikommassa asemassa olevien henkilöiden erityistarpeet.

2. Jäsenvaltiot myöntävät uhrille maksutta oikeusapua ja kielitukea.

Oleskeluluvan myöntäminen ja uusiminen

1. Tutkinta- tai syytetoimista vastaavan viranomaisen on annettava viimeistään kymmenen päivän kuluttua harkinta-ajan päättymisestä lausunto, jossa arvioidaan,

- a) onko uhrin läsnäolo tarpeen,
- b) onko uhri selvästi halukas tekemään yhteistyötä, mistä voi olla osoituksena tutkinta- tai syyttäväviranomaisille annettu merkityksellinen alustava lausuma tai kanteen nostaminen tai muu jäsenvaltion lainsäädännössä määritelty teko,
- c) onko uhri katkaissut kaikki siteet henkilöihin, joita vastaan voidaan nostaa syyte 2 artiklassa tarkoitetuista rikoksista.

2. Lyhytaikainen oleskelulupa myönnetään, jos

- a) tutkinta- tai syytetoimista vastaavan viranomaisen arvio 1 kohdassa luetelluista seikoista on myönteinen,
- b) yleiseen järjestykseen ja sisäiseen turvallisuuteen liittyvät syyt eivät estä luvan myöntämistä.

3. Lyhytaikainen oleskelulupa on voimassa kuusi kuukautta. Oleskelulupa voidaan uusita kuuden kuukauden välein, jos 2 kohdassa säädetty edellytykset täyttyvät edelleen.

4. Kun jäsenvaltiot myöntävät lyhytaikaisen oleskeluluvan henkilölle, joka on joutunut 2 artiklan b tai c alakohdassa tarkoitetun rikoksen uhriksi yhdessä perheenjäsentensä tai näihin rinnastettavien henkilöiden kanssa, niiden on otettava tämä huomioon tarkastellessaan mahdollisuutta myöntää kyseisille henkilöille oleskelulupa humanitaarisista syistä.

11 artikla

Oleskeluluvan malli

Lyhytaikainen oleskelulupa voi olla joko tarra tai erilliselle lomakkeelle laadittu asiakirja. Sen myöntämistä koskevista säännöistä ja yhtenäisestä mallista säädetään [kolmansien maiden kansalaisille myönnettävän oleskeluluvan yhtenäisestä kaavasta] annetussa neuvoston asetuksessa (EY) N:o ... ⁽¹⁾. Kohtaan "oleskeluluvan tyyppi" merkitään jäsenvaltioissa "lyhytaikainen oleskelulupa".

III LUKU

OLESKELULUPAAN LIITTYVÄT ETUUKSET

12 artikla

Ansiotyö sekä yleissivistävä ja ammatillinen koulutus

Jäsenvaltioiden on myönnettävä lyhytaikaisen oleskeluluvan haltijalle pääsy työmarkkinoille ja oikeus saada yleissivistävää tai ammatillista koulutusta.

⁽¹⁾ EYVL L, ... [KOM(2001) 157].

13 artikla

Fyysinen ja psyykinen terveydenhoito

1. Jäsenvaltioiden on huolehdittava siitä, että lyhytaikaisen oleskeluluvan haltijalla on oikeus 9 artiklassa mainittujen tukija hoitotoimenpiteiden ohella myös perusterveydenhuoltoon.

2. Jäsenvaltioiden on huolehdittava uhrien erityistarpeista, kun kyseessä ovat esimerkiksi raskaana olevat naiset, vammaiset tai raiskauksen tai muun sukupuoleen perustuvan väkivallan uhrit sekä alaikäiset, siinä tapauksessa että jäsenvaltiot käyttävät niille 3 artiklan 2 kohdassa annettua mahdollisuutta.

14 artikla

Alaikäiset uhrit

Kun jäsenvaltiot käyttävät niille 3 artiklan 2 kohdassa annettua mahdollisuutta, sovelletaan seuraavia säännöksiä:

- a) Jäsenvaltioiden on tämän direktiivin säännösten soveltamista koskevissa päätöksissään otettava ensisijaisesti huomioon lapsen etu. Niiden on huolehdittava siitä, että menettelyssä otetaan huomioon lapsen ikä ja kehitysaste. Ne voivat erityisesti pidentää harkinta-aikaa, jos katsovat sen olevan lapsen edun vuoksi tarpeen.
- b) Jäsenvaltioiden on myönnettävä alaikäisille oikeus koulunkäyntiin samoin edellytyksin kuin jäsenvaltion kansalaisille. Jäsenvaltiot voivat säätää, että oikeus koulunkäyntiin koskee ainoastaan yhteiskunnan kustantamaa perusopetusta.
- c) Kun uhri on ilman huoltajaa tuleva alaikäinen, jäsenvaltiot toteuttavat tarvittavat toimenpiteet varmistaakseen alaikäisen henkilöllisyyden sekä sen, että hän tulee ilman huoltajaa. Niiden on myös tehtävä kaikkensa, jotta alaikäisen perhe voitaisiin löytää mahdollisimman pian, ja toteutettava viipymättä tarvittavat toimet sen varmistamiseksi, että alaikäinen saa oikeudellisen edustajan, tarvittaessa myös oikeusmenettelyä varten.

15 artikla

Uhrin sopeuttamiseen tähtäävät ohjelmat

Jäsenvaltiot voivat vaatia, että lyhytaikaisen oleskeluluvan saanut uhri osallistuu ohjelmaan, jonka tarkoituksena on helpottaa hänen sopeutumistaan vastaanottavaan maahan ja tarvittaessa hänen ammatillista koulutustaan tai valmistaa häntä palaamaan joko kotimaahan tai johonkin toiseen maahan, joka on valmis ottamaan hänet vastaan.

IV LUKU

OLESKELULUVAN UUSIMATTA JÄTTÄMINEN JA PERUUTTAMINEN

16 artikla

Oleskeluluvan uusimatta jättäminen

1. Lyhytaikaista oleskelulupaa ei uusita, jos 10 artiklan 2 kohdassa säädetty edellytykset eivät enää täyty tai jos oikeus-

menettely on päättynyt tuomioistuimen päätökseen tai jos oleskeluluvan haltija ei osallistu 15 artiklassa tarkoitettuun sopeuttamisohjelmaan silloin kun sitä edellytetään.

2. Lyhytaikaisen oleskeluluvan voimassaolon päättymisen jälkeen sovelletaan ulkomaalaisia koskevia yleisiä oikeussääntöjä. Jos uhri hakee oleskelulupaa muulla perusteella, jäsenvaltioiden on otettava hakemuksen tarkastelussa huomioon hänen osallistumisensa yhteistyöhön.

17 artikla

Oleskeluluvan peruuttaminen

Lyhytaikainen oleskelulupa voidaan peruuttaa milloin tahansa,

- a) jos luvan haltija on luonut uudelleen siteet rikoksesta epäiltyihin, tai
- b) jos asiaa käsittelevä oikeusviranomainen katsoo, että uhrin yhteistyö tai hänen nostamansa kanne perustuu vilppiin tai petokseen, tai
- c) yleiseen järjestykseen ja sisäiseen turvallisuuteen liittyvistä syistä.

V LUKU

LOPPUSÄÄNNÖKSET

18 artikla

Seuraamukset

Jäsenvaltioiden on säädettävä tämän direktiivin mukaisesti annettujen kansallisten säännösten rikkomiseen sovellettavista seuraamuksista, ja niiden on toteutettava kaikki tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että ne pannaan täytäntöön. Seuraamusten on oltava tehokkaita, oikeasuhteisia ja varoittavia. Jäsenvaltioiden on annettava kyseiset säännökset tiedoksi komissiolle viimeistään 21 artiklassa mainittuna päivämääränä ja niiden muutokset viipymättä.

19 artikla

Tietojenvaihto

Jäsenvaltioiden on toimitettava komissiolle vuosittain ajankohdaiset tiedot:

- a) myöntämiensä lyhytaikaisten oleskelulupien määrästä, aloitetuista oikeusmenettelyistä ja niiden tuloksesta,
- b) 15 artiklassa tarkoitetuista sopeuttamisohjelmista sekä arvio niiden tehokkuudesta uhrin sopeuttamisen kannalta.

*20 artikla***Kertomus**

1. Komissio toimittaa viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2007 Euroopan parlamentille ja neuvostolle kertomuksen tämän direktiivin soveltamisesta jäsenvaltioissa ja tekee tarvittaessa ehdotuksia sen muuttamisesta. Jäsenvaltioiden on toimitettava komissiolle kaikki tämän kertomuksen laatimista varten tarvittavat tiedot.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitetun kertomuksen jälkeen komissio laatii vähintään kolmen vuoden välein Euroopan parlamentille ja neuvostolle kertomuksen tämän direktiivin soveltamisesta jäsenvaltioissa.

*21 artikla***Saattaminen osaksi kansallista lainsäädäntöä**

Jäsenvaltioiden on saatettava tämän direktiivin noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset voimaan

viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2003. Niiden on ilmoitettava tästä komissiolle viipymättä.

Näissä jäsenvaltioiden antamissa säädöksissä on viitattava tähän direktiiviin tai niihin on liitettävä tällainen viittaus, kun ne virallisesti julkaistaan. Jäsenvaltioiden on säädettävä siitä, miten viittaukset tehdään.

*22 artikla***Voimaantulo**

Tämä direktiivi tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen kun se on julkaistu *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä*.

*23 artikla***Osoitus**

Tämä direktiivi on osoitettu jäsenvaltioille.

Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi tiettyjen vaarallisten aineiden ja valmisteiden markkinoille saattamisen ja käytön rajoituksia koskevien jäsenvaltioiden lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten lähentämisestä annetun neuvoston direktiivin 76/769/ETY muuttamisesta kahdennenkymmenennenviidennen kerran (syöpää tai perimän muutoksia aiheuttaviksi tai lisääntymiselle vaarallisiksi luokiteltavat aineet – c/m/r)

(2002/C 126 E/18)

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

KOM(2002) 70 lopull. — 2002/0040(COD)

(Komission esittämä 12 päivänä helmikuuta 2002)

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO,
jotka

ottavat huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 95 artiklan,

ottavat huomioon komission ehdotuksen,

ottavat huomioon talous- ja sosiaalikomitean lausunnon,

noudattavat perustamissopimuksen 251 artiklassa määrättyä menettelyä ⁽¹⁾,

sekä katsovat seuraavaa:

(1) Direktiivissä 76/769/ETY ⁽²⁾ säädetään tiettyjen vaarallisten aineiden ja valmisteiden markkinoille saattamisen ja käytön rajoituksista.

(2) Tässä direktiivissä säädetyt toimenpiteet sisältyvät syöpätorjunnan toimintaohjelman hyväksymisestä kansanterveyden alalla vuosiksi 1996–2000 29 päivänä maaliskuuta 1996 tehdystä Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksessä N:o 646/96/EY ⁽³⁾ esitettyyn toimintaohjelmaan, jota jatkettiin vuoden 2002 loppuun asti päätöksellä N:o 521/2001/EY.

(3) Terveysten suojelun ja kuluttajien turvallisuuden parantamiseksi syöpää tai perimän muutoksia aiheuttaviksi tai lisääntymiselle vaarallisiksi luokiteltuja aineita sekä kyseisiä aineita sisältäviä valmisteita ei saa saattaa markkinoille yleisön saataville.

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin lausunto, 14. marraskuuta 2000 (ei vielä julkaistu Virallisessa lehdessä), Neuvoston yhteinen kanta, 12. maaliskuuta 2001 (EYVL C 142, 15.5.2001, s. 1) ja Euroopan parlamentin päätös 16. toukokuuta 2001.

⁽²⁾ EYVL L 262, 27.9.1976, s. 201. Direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna komission direktiivillä 2001/91/EY (EYVL L 286, 29.10.2001, s. 27).

⁽³⁾ EYVL L 95, 16.4.1996, s. 9. Päätös sellaisena kuin se on muutettuna päätöksellä 521/2001/EY (EYVL L 79, 17.3.2001, s. 1).

(4) Direktiivin 76/769/ETY muuttamisesta neljäntoista kerran 20 päivänä joulukuuta 1994 annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 94/60/EY ⁽⁴⁾ vahvistetaan direktiivin 76/769/ETY liitteen I kohtiin 29, 30 ja 31 liittyvässä lisäyksessä luettelo syöpää tai perimän muutoksia aiheuttaviksi tai lisääntymiselle vaarallisiksi luokiteltavista, ryhmään 1 tai 2 kuuluvista aineista. Näitä aineita ja niitä sisältäviä valmisteita ei saa saattaa markkinoille suuren yleisön käyttöön.

(5) Direktiivin 94/60/EY mukaan kyseistä luetteloa täydennetään hyvin nopeasti sen jälkeen, kun on julkaistu vaarallisten valmisteiden luokitusta, pakkaamista ja merkintöjä koskevien jäsenvaltioiden lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten lähentämisestä 27 päivänä kesäkuuta 1967 annetussa neuvoston direktiivissä 67/548/ETY ⁽⁵⁾ olevan, syöpää tai perimän muutoksia aiheuttaviksi tai lisääntymiselle vaarallisiksi luokiteltavia, ryhmään 1 tai 2 kuuluvia aineita sisältävän liitteen I mukauttaminen tekniikan kehitykseen.

(6) Elokuun 6 päivänä 2001 annettu komission direktiivi 2001/59/EY, jolla mukautetaan direktiiviä 67/548/ETY ja erityisesti sen liitettä I tekniikan kehitykseen kahdennenkymmenennenkahdeksannen kerran sisältää kaksi syöpää aiheuttavaksi, ryhmään 1 kuuluvaksi äskettäin luokiteltua ainetta, yhdeksäntoista syöpää aiheuttavaksi, ryhmään 2 kuuluvaksi äskettäin luokiteltua ainetta, viisi perimän muutoksia aiheuttavaksi, ryhmään 2 kuuluvaksi äskettäin luokiteltua ainetta, yksi lisääntymiselle vaarallinen, ryhmään 1 kuuluvaksi äskettäin luokiteltu aine ja kuusitoista lisääntymiselle vaaralliseksi, ryhmään 2 kuuluvaksi äskettäin luokiteltua ainetta.

(7) Nämä aineet on lisättävä direktiivin 76/769/ETY liitteen I lisäyksenä olevaan luetteloon.

(8) Uusien syöpää tai perimän muutoksia aiheuttaviksi tai lisääntymiselle vaarallisiksi, ryhmään 1 tai 2 kuuluviksi direktiivissä 2001/59/EY äskettäin luokiteltujen aineiden riskit ja hyödyt on otettu huomioon.

⁽⁴⁾ EYVL L 365, 31.12.1994, s. 1.

⁽⁵⁾ EYVL L 196, 16.8.1967, s. 1. Direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna komission direktiivillä 2001/59/EY (EYVL L 225, 21.8.2001, s. 1).

(9) Tätä direktiiviä sovelletaan rajoittamatta, mitä säädetään yhteisön lainsäädännössä, jolla vahvistetaan työntekijöiden suojelun vähimmäisvaatimukset; kyseinen lainsäädäntö sisältyy toimenpiteistä työntekijöiden turvallisuuden ja terveyden parantamisen edistämiseksi työssä 12 päivänä kesäkuuta 1989 annettuun neuvoston direktiiviin 89/391/ETY ⁽¹⁾ ja siihen perustuviin erityisdirektiiveihin, erityisesti työntekijöiden suojelemisesta syöpäsairauden vaaraa aiheuttaville tekijöille altistumiseen työssä liittyviltä vaaroilta (kuudes direktiivin 89/391/ETY 16 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu erityisdirektiivi) 28 päivänä kesäkuuta 1990 annettuun neuvoston direktiiviin 90/394/ETY ⁽²⁾,

OVAT ANTANEET TÄMÄN DIREKTIIVIN:

1 artikla

Tämän direktiivin liitteessä luetellut aineet lisätään direktiivin 76/769/ETY liitteessä I olevan lisäyksen kohdissa 29, 30 ja 31 lueteltuihin aineisiin. Tämän direktiivin liitteen 1 kohdan c alakohdassa luetellut aineet poistetaan direktiivin 76/769/ETY liitteen I 29 kohdassa olevasta luettelosta 2.

⁽¹⁾ EYVL L 183, 29.6.1989, s. 1.

⁽²⁾ EYVL L 196, 26.7.1990, s. 1. Direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna komission direktiivillä 1999/38/EY (EYVL L 138, 1.6.1999, s. 66).

2 artikla

1. Jäsenvaltioiden on annettava ja julkaistava tämän direktiivin noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2002 [yhdeksän kuukauden kuluttua sen voimaantulosta]. Niiden on ilmoitettava tästä komissiolle viipymättä.

Niiden on sovellettava näitä säännöksiä maaliskuun 31 päivästä 2003 [kahdentoista kuukauden kuluttua tämän direktiivin voimaantulosta].

2. Näissä jäsenvaltioiden antamissa säädöksissä on viitattava tähän direktiiviin tai niihin on liitettävä tällainen viittaus, kun ne virallisesti julkaistaan. Jäsenvaltioiden on säädettävä siitä, miten viittaukset tehdään.

3 artikla

Tämä asetus tulee voimaan kolmantena päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä*.

4 artikla

Tämä direktiivi on osoitettu kaikille jäsenvaltioille.

LIITE

Muutetaan direktiivin 76/769/ETY liitteen lisäystä seuraavasti:

1. Muutetaan otsakkeen "Kohta 29 – syöpää aiheuttavat aineet" alla olevaa luetteloa seuraavasti:

a) Lisätään ryhmän 1 luetteloon seuraavat aineet:

Aineen nimi	Indeksi-numero	EY-numero	CAS-numero	Huomautuksia
Butaani [joka sisältää $\geq 0,1$ % butadieenia (203-450-8)] [1]	601-004-01-8	203-448-7 [1]	106-97-8 [1]	C, S
Isobutaani [joka sisältää $\geq 0,1$ % butadieenia (203-450-8)] [2]		200-857-2 [2]	75-28-5 [2]	
1,3-butadieeni Buta-1,3-dieeni	601-013-00-X	203-450-8	106-99-0	D

b) Lisätään ryhmän 2 luetteloon seuraavat aineet:

Aineen nimi	Indeksi-numero	EY-numero	CAS-numero	Huomautuksia
Berylliumoksidi	004-003-00-8	215-133-1	1304-56-9	E
Natriumdikromaatti	024-018-00-3	231-889-5	7775-11-3	E
Trikloorietyleeni Trikloorieteeni	602-027-00-9	201-167-4	79-01-6	
α -Klooritolueeni; Bentsyylikloridi	602-037-00-3	202-853-6	100-44-7	E

Aineen nimi	Indeksi-numero	EY-numero	CAS-numero	Huomautuksia
2,3-Dibromipropan-1-oli 2,3-Dibromi-1-propanoli	602-088-00-1	202-480-9	96-13-9	E
Propyleenioksidi; 1,2-Epoksipropaani; Methyylioksiraani	603-055-00-4	200-879-2	75-56-9	E
Fenyyliglysidyylietteri; 2,3-Epoksipropylyfenyylietteri; 1,2-Epoksi-3-fenoksipropaani	603-067-00-X	204-557-2	122-60-1	E
Furaani	603-105-00-5	203-727-3	110-00-9	E
R-2,3-Epoksi-1-propanoli	603-143-00-2	404-660-4	57044-25-4	E
(R)-1-Kloori-2,3-epoksipropaani	603-166-00-8	424-280-2	51594-55-9	
2,3-Dinitrotolueeni	609-050-00-3	210-013-5	602-01-7	E
3,4-Dinitrotolueeni	609-051-00-9	210-222-1	610-39-9	E
3,5-Dinitrotolueeni	609-052-00-4	210-566-2	618-85-9	E
2,5-Dinitrotolueeni	609-055-00-0	210-581-4	619-15-8	E
6-Hydroksi-1-(3-isopropoksipropyli)-4-metyyli- 2-okso-5-[4-(fenyyliatso)fenyyli-atso]-1,2-di- hydro-3-pyridiinikarbonitrili	611-057-00-1	400-340-3	85136-74-9	
(6-(4-Hydroksi-3-(2-metoksifenyyliatso)-2-sul- fonaatto-7-naftyyliamino)-1,3,5-triat-siini- 2,4-diyyli)bis[(amino-1-metyylietyy-li)ammo- nium]formaatti	611-058-00-7	402-060-7	108225-03-2	
Trinatrium[4'-(8-asetyyliamino-3,6-disul- fonaatto-2-naftyyliatso)-4''-(6-bentsoyy-liamino- 3-sulfonaatto-2-naftyyliatso)bife-nyyli- 1,3',3'',1'''-tetraolaatto-O, O', O'', O''']kupari(II)	611-063-00-4	413-590-3	—	
Fenylihydratsiini [1]	612-023-00-9	202-873-5 [1]	100-63-0 [1]	E
Fenylihydratsiniumkloridi [2]		200-444-7 [2]	59-88-1 [2]	
Fenylihydratsiniumhydrokloridi [3]		248-259-0 [3]	27140-08-5 [3]	
Fenylihydratsinium sulfaatti (2:1) [4]		257-622-2 [4]	52033-74-6 [4]	
Seos: N-[3-hydroksi-2-(2-metyyliakryloyyli- aminometoksi)pro-poksimetyyli]-2 metyyliak- ryyliamidi; N-[2,3-bis-(2-metyyliakryloyyli-aminome- toksi)propoksimetyyli]-2 metyyliakryyli-amidi; metakryyliamidi; 2-metyyli-N-(2 metyyliakryloyyli-aminome- toksimetyyli)akryyliamidi; N-(2,3-dihydroksipropoksimetyyli)-2-metyyli- akryyliamidi	616-057-00-5	412-790-8	—	

c) Poistetaan ryhmän 2 luettelosta seuraavat aineet:

Aineen nimi	Indeksi-numero	EY-numero	CAS-numero	Huomautuksia
Butaani [joka sisältää $\geq 0,1$ % butadieenia (203-450-8)] [1]	601-004-01-8	203-448-7 [1]	106-97-8 [1]	C, S
Isobutaani [joka sisältää $\geq 0,1$ % butadieenia (203-450-8)] [2]		200-857-2 [2]	75-28-5 [2]	
1,3-butadieeni Buta-1,3-dieeni	601-013-00-X	203-450-8	106-99-0	D

2. Lisätään otsakkeen "Kohta 30 – perimän muutoksia aiheuttavat aineet" alla olevaan ryhmän 2 luetteloon seuraavat aineet:

Aineen nimi	Indeksi-numero	EY-numero	CAS-numero	Huomautuksia
Natriumdikromaatti	024-018-00-3	231-889-5	7775-11-3	E
Butaani [joka sisältää $\geq 0,1$ % butadieenia (203-450-8)] [1]	601-004-01-8	203-448-7 [1]	106-97-8 [1]	C, S
Isobutaani [joka sisältää $\geq 0,1$ % butadieenia (203-450-8)] [2]		200-857-2 [2]	75-28-5 [2]	
1,3-butadieeni Buta-1,3-dieeni	601-013-00-X	203-450-8	106-99-0	D
Propyleenioksidi 1,2-Epoksipropaani; Metyylioksiraani	603-055-00-4	200-879-2	75-56-9	E
1,3,5-tris[(2S ja 2R)-2,3-Epoksipropyyli]- 1,3,5-triaisiini-2,4,6-(1H,3H,5H)trioni	616-091-00-0	423-400-0	59653-74-6	E

3. Muutetaan otsakkeen "Kohta 31 – lisääntymiselle vaaralliseksi luokitellut aineet" alla olevaa luetteloa seuraavasti:

- a) Lisätään ryhmän 1 luetteloon seuraavat aineet:

Aineen nimi	Indeksi-numero	EY-numero	CAS-numero	Huomautuksia
2-Bromipropaani	602-085-00-5	200-855-1	75-26-3	E

- b) Lisätään ryhmän 2 luetteloon seuraavat aineet:

Aineen nimi	Indeksi-numero	EY-numero	CAS-numero	Huomautuksia
Flusilatsoli bis(4-Fluorifenyyli)(metyyli)(1H-1,2,4-tri-atsol- 1-yyli)metyyli)silaani	014-017-00-6	—	85509-19-9	E
Seos: 4-[[bis-(4-fluorifenyyli) metyylisilyyli]metyyli]-4H-1,2,4-triasoli; 1-[[bis-(4-fluorifenyyli)metyyli-silyyli]metyyli]- 1H-1,2,4-triasoli	014-019-00-7	403-250-2	—	E
Bis(2-metoksietyyli) eetteri	603-139-00-0	203-924-4	111-96-6	
R-2,3-Epoksi-1-propanoli	603-143-00-2	404-660-4	57044-25-4	E
Fluatsifoppi-butyli Butyyli-(RS)-2-[4-(5-trifluorime-tyyli-2-pyri- dyylioksi)fenoksi]propionaatti	607-304-00-8	274-125-6	69806-50-4	
Vinklatsoliini N-3,5-Dikloorifenyyli-5-metyyli-5-vinyli- 1,3-oksatsolidiini-2,4-dioni	607-307-00-4	256-599-6	50471-44-8	
Metoksietikkahappo	607-312-00-1	210-894-6	625-45-6	E
Bis(2-etyyliheksyyli) ftalaatti Bis(2-etyyliheksyyli) ftalaatti DEHP	607-317-00-9	204-211-0	117-81-7	
Dibutyylftalaatti DBP	607-318-00-4	201-557-4	84-74-2	
(±) Tetrahydrofurfuryyli-(R)-2-[4-(6-klooriki- noksaliin-2-yylioksi)fenyylioksi]propanaatti	607-373-00-4	414-200-4	119738-06-6	E

Aineen nimi	Indeksi-numero	EY-numero	CAS-numero	Huomautuksia
Flumioksatsiini; N-(7-Fluori-3,4-dihydro-3-okso-4-prop- 2-ynyli-2H-1,4-bentsoksatsin-6-yyli)syk-lo- heks-1-eeni-1,2-dikarboksamidi	613-166-00-X	—	103361-09-7	
(2RS,3RS)-3-(2-Kloorifenyyli)-2-(4-fluori-fe- nyyli)-[(1H-1,2,4-triaatsol-1-yyli)metyyli]oksi- raani	613-175-00-9	406-850-2	106325-08-0	
N, N-Dimetyyliasetamidi	616-011-00-4	204-826-4	127-19-5	E
Formamidi	616-052-00-8	200-842-0	75-12-7	
N-Metyyliasetamidi	616-053-00-3	201-182-6	79-16-3	
N-Metyyliformamidi	616-056-00-X	204-624-6	123-39-7	E

Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston päätökseksi yhteisön maataloustilastojen parantamisesta tehdyn päätöksen 96/411/EY muuttamisesta

(2002/C 126 E/19)

KOM(2002) 80 lopull. — 2002/0044(COD)

(Komission esittämä 13 päivänä helmikuuta 2002)

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 285 artiklan 1 kohdan,

ottavat huomioon komission ehdotuksen,

noudattavat perustamissopimuksen 251 artiklassa määrättyä menettelyä,

sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Yhteisön maataloustilastojen parantamisesta 25 päivänä kesäkuuta 1996 tehdyn neuvoston päätöksen 96/411/EY⁽¹⁾ tarkoituksena on saada yhteisön maataloustilastot vastamaan paremmin yhteisön maatalouspolitiikan uudistamisesta johtuvaa tiedontarvetta.
- (2) Päätöksen 96/411/EY täytäntöönpanon edistymisestä Euroopan parlamentille ja neuvostolle osoitetussa komission kertomuksessa kyseisen päätöksen soveltamisella todetaan olleen myönteisiä vaikutuksia.
- (3) Kansallisten tilastojärjestelmien mukauttamista yhteisen maatalouspolitiikan kehityksestä johtuviin tarpeisiin ei ole vielä saatettu päätökseen.
- (4) Yhteisen maatalouspolitiikan kehitys Euroopan unionissa sekä itälaajentumiseen ja monenvälisten kauppaneuvottelujen uuden kierroksen alkamiseen liittyvät ulkoiset tekijät ovat perusteena vaatimukselle, jonka mukaan tilastolliset tarpeet on määriteltävä paremmin ja tarvittaessa täydennettävä voimassa olevaa oikeudellista kehystä yhteistä maatalouspolitiikkaa koskevista tilastotiedoista, jotka jäsenvaltioiden on toimitettava komissiolle.
- (5) [Yhteisön tilasto-ohjelmasta vuosiksi 2003–2007] päivänä kuuta tehdyssä Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksessä N:o ... suositellaan niiden toimien jatkamista, joiden tarkoituksena on parantaa nykyisiä maataloustilastoja ja

suunnitella tulevaa kehitystä, jotta voitaisiin vastata yhteisen maatalouspolitiikan tarpeisiin.

- (6) Päätöksellä 96/411/EY käyttöön otetun välineen ansiosta on voitu edistää yhteisön maataloustilastojärjestelmän mukauttamista maatalouspolitiikan edellyttämien tilastotietojen muuttuviin tarpeisiin. Prosessia ei ole kuitenkaan vielä saatettu päätökseen. On siis syytä muuttaa päätöstä 96/411/EY tämän prosessin jatkamiseksi,

OVAT PÄÄTTÄNEET SEURAAVAA:

1 artikla

Muutetaan päätös 96/411/EY seuraavasti:

1. korvataan 3 artiklassa ilmaisu ”vuosina 2000–2002” ilmaisulla ”vuosina 2003–2007”;
2. korvataan 6 artiklan 4 kohta seuraavalla tekstillä:

”4. Rahoituspuitteet tämän ohjelman toteuttamiseksi vuosina 2003–2007 vahvistetaan 5 miljoonaksi euroksi.

Budjettivallan käyttäjä määrää vuotuiset määrärahat rahoitusnäkökymien rajoissa.”
3. korvataan 11 artiklassa oleva vuosiluku ”2002” vuosiluvulla ”2007”.
4. poistetaan 11 artiklasta ilmaisu ”ja pysyvää maataloustilastokomiteaa kuultuaan”.

2 artikla

Tämä päätös tulee voimaan kolmantena päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä*.

3 artikla

Tämä päätös on osoitettu kaikille jäsenvaltioille.

⁽¹⁾ EYVL L 162, 1.7.1996, s. 14. Päätös sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksellä N:o 2298/2000/EY (EYVL L 263, 28.10.2000, s. 1).